Biblia Takatifu

Portions of the New Testament in the Swahili Language of Kenya, Mozambique, Somalia, and Tanzania, translation by Dr. Johann Ludvig Krapf completed in 1850

Biblia Takatifu

Portions of the New Testament in the Swahili Language of Kenya, Mozambique, Somalia, and Tanzania, translation by Dr. Johann Ludvig Krapf completed in 1850

Public Domain

Language: Kiswahili (Swahili)

Dialect: Kimvita

Translation by: Dr. Johann Ludvig Krapf

2014-08-25

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023
62071dc0-70e6-5b86-b569-c1b45e7771bd

Contents

MATHAYO MTAKATIFU 1
MARKO MTAKATIFU 62
LUKA MTAKATIFU 100
YOHANA MTAKATIFU 166
MATENDO YA MITUME 216
WARUMI 282
1 WAKORINTHO 310
2 WAKORINTHO 338
WAGALATIA 355
WAEFESO 365
WAKOLOSAI 375
1 WATHESALONIKE 382
2 WATHESALONIKE 388
1 TIMOTHEO 391
2 TIMOTHEO 399
TITO 405
FILEMONI 409
WAEBRANIA 411
WARAKA WA YAKOBO 432
1 PETRO 439
2 PETRO 447
1 YOHANA 452
2 YOHANA 459
3 YOHANA 460
WARAKA WA YUDA 461
UFUNUO WA YOHANA 463

INJILI KAMA ALIVYOIANDIKA MATHAYO MTAKATIFU

1 Yesu Kristo alikuwa mzawa wa Daudi, mzawa wa Abrahamu. Hii ndiyo orodha ya ukoo wake:
2 Abrahamu alimzaa Isaka, Isaka alimzaa Yakobo, Yakobo alimzaa Yuda na ndugu zake,
3 Yuda alimzaa Faresi na Zera (mama yao alikuwa Tamari), Faresi alimzaa Hesroni, Hesroni alimzaa Rami,
4 Rami alimzaa Aminadabu, Aminadabu alimzaa Nashoni, Nashoni alimzaa Salmoni,
5 Salmoni alimzaa Boazi (mama yake Boazi alikuwa Rahabu). Boazi na Ruthi walikuwa wazazi wa Obedi, Obedi alimzaa Yese,
6 naye Yese alimzaa Mfalme Daudi. Daudi alimzaa Solomoni (mama yake Solomoni alikuwa mke wa Uria).
7 Solomoni alimzaa Rehoboamu, Rehoboamu alimzaa Abiya, Abiya alimzaa Asa,
8 Asa alimzaa Yehoshafati, Yehoshafati alimzaa Yoramu, Yoramu alimzaa Uzia,
9 Uzia alimzaa Yothamu, Yothamu alimzaa Ahazi, Ahazi alimzaa Hezekia,
10 Hezekia alimzaa Manase, Manase alimzaa Amoni, Amoni alimzaa Yosia,
11 Yosia alimzaa Yekonia na ndugu zake. Huo ulikuwa wakati Wayahudi walipopelekwa uhamishoni Babuloni.
12 Baada ya Wayahudi kupelekwa uhamishomi Babuloni: Yekonia alimzaa Shealtieli, Shealtieli alimzaa Zerobabeli,
13 Zerobabeli alimzaa Abiudi, Abiudi alimzaa Eliakimu, Eliakimu alimzaa Azori,
14 Azori alimzaa Zadoki, Zadoki alimzaa Akimu, Akimu alimzaa Eliudi,
15 Eliudi alimzaa Eleazeri, Eleazeri alimzaa Mathani, Mathani alimzaa Yakobo,
16 Yakobo alimzaa Yosefu, aliyekuwa mume wake Maria, mama yake Yesu, aitwaye Kristo.
17 Basi, kulikuwa na vizazi kumi na vinne tangu Abrahamu mpaka Daudi, vizazi kumi na vinne tangu Daudi mpaka Wayahudi walipochukuliwa mateka Babuloni, na vizazi kumi na vinne tangu kuchukuliwa mateka mpaka wakati wa Kristo.
18 Basi, hivi ndivyo Yesu Kristo alivyozaliwa: Maria, mama yake, alikuwa ameposwa na Yosefu. Lakini kabla hawajakaa pamoja kama mume na mke, alionekana kuwa mja mzito kwa uwezo wa Roho Mtakatifu.

19 Yosefu, mumewe, kwa vile alikuwa mwadilifu, hakutaka
kumwaibisha hadharani; hivyo alikusudia kumwacha kwa
siri.
20 Alipokuwa bado anawaza jambo hilo, malaika wa Bwana
alimtokea katika ndoto, akamwambia, “Yosefu, mwana wa
Daudi, usiogope kumchukua Maria awe mke wako, maana
amekuwa mja mzito kwa uwezo wa Roho Mtakatifu.
21 Atajifungua mtoto wa kiume, nawe utampa jina Yesu,
kwa kuwa yeye atawaokoa watu wake kutoka katika dhambi
zao.”
22 Basi, haya yote yalitukia ili litimie lile neno Bwana
alilosema kwa njia ya nabii:
23 “Bikira atachukua mimba, atamzaa mtoto wa kiume,
naye ataitwa Emanueli” (maana yake, “Mungu yu pamoja
nasi”).
24 Hivyo, Yosefu alipoamka usingizini alifanya kama
malaika huyo alivyomwambia, akamchukua mke wake
nyumbani.
25 Lakini hakumjua kamwe kimwili hata Maria alipojifun-
gua mtoto wa kiume. Naye Yosefu akampa jina Yesu.

2

1 Yesu alizaliwa mjini Bethlehemu, mkoani Yudea, wakati
Herode alipokuwa mfalme. Punde tu baada ya kuzaliwa
kwake, wataalamu wa nyota kutoka mashariki walifika
Yerusalemu,
2 wakauliza, “Yuko wapi mtoto, Mfalme wa Wayahudi,
aliyezaliwa? Tumeiona nyota yake ilipotokea mashariki,
tukaja kumwabudu.”
3 Mfalme Herode aliposikia hayo, alifadhaika, yeye pamoja
na wakazi wote wa Yerusalemu.
4 Basi akawaita pamoja makuhani wakuu wote na walimu
wa Sheria, akawauliza, “Kristo atazaliwa wapi?”
5 Nao wakamjibu, “Mjini Bethlehemu, mkoani Yudea. Ndi-
vyo nabii alivyoandika:
6 Ewe Bethlehemu katika nchi ya Yuda, kwa vyovyote
wewe si mdogo kabisa kati ya viongozi wa Yuda; maana
kwako atatokea kiongozi atakayewaongoza watu wangu, Is-
raeli.”
7 Hapo, Herode aliwaita faraghani hao wataalamu wa ny-
ota, akawauliza wakati hasa ile nyota ilipowatokea.
8 Kisha akawatuma Bethlehemu akisema, “Nendeni
mkachunguze kwa makini habari za mtoto huyo. Mkisha
mpata nileteeni habari ili nami niende nikamwabudu.”
9 Baada ya kumsikiliza mfalme, hao wataalamu wa nyota
wakaenda. Kumbe ile nyota waliyokuwa wameiona upande

wa mashariki iliwatangulia hata ikaenda kusimama juu ya
mahali pale alipokuwa mtoto.
10 Walipoiona hiyo nyota, walifurahi mno.
11 Basi, wakaingia nyumbani, wakamwona yule mtoto
pamoja na Maria mama yake; wakapiga magoti, wakam-
sujudia. Kisha wakafungua hazina zao, wakampa zawadi:
dhahabu, ubani na manemane.
12 Mungu aliwaonya katika ndoto wasimrudie Herode;
hivyo wakarudi makwao kwa njia nyingine.
13 Baada ya wale wageni kuondoka, malaika wa Bwana
alimtokea Yosefu katika ndoto, akamwambia, “Amka!
Mchukue mtoto pamoja na mama yake, mkimbilie Misri.
Kaeni huko mpaka nitakapokwambia, maana Herode
anakusudia kumwua huyu mtoto.”
14 Hivyo, Yosefu aliamka, akamchukua mtoto pamoja na
mama yake, akaondoka usiku, akaenda Misri.
15 Akakaa huko mpaka Herode alipokufa. Jambo hilo
lilifanyika ili neno alilosema Bwana kwa njia ya nabii litimie:
“Nilimwita Mwanangu kutoka Misri.”
16 Herode alipogundua kwamba wale wataalamu wa ny-
ota walikuwa wamemhadaa, alikasirika sana. Akaamuru
watoto wote wa kiume mjini Bethlehemu na kandokando
yake wenye umri wa miaka miwili na chini yake wauawe.
Alifanya hivyo kufuatana na muda aliopata kujua kutoka
kwa wale wataalamu wa nyota.
17 Ndivyo yalivyotimia maneno yaliyosemwa kwa njia ya
nabii Yeremia:
18 “Sauti imesikika mjini Rama, kilio na maombolezo
mengi. Raheli anawalilia watoto wake, wala hataki ku-
tulizwa, maana wote wamefariki.”
19 Baada ya kifo cha Herode, malaika wa Bwana alimtokea
Yosefu katika ndoto kule Misri,
20 akamwambia, “Amka! Mchukue mtoto pamoja na mama
yake, urudi tena katika nchi ya Israeli, maana wale waliotaka
kumwua mtoto huyo wamekwisha kufa.”
21 Basi, Yosefu aliamka, akamchukua mtoto pamoja na
mama yake, akarejea katika nchi ya Israeli.
22 Lakini Yosefu aliposikia kwamba Arkelao mwanawe
Herode alikuwa mfalme wa Yudea mahali pa baba yake,
aliogopa kwenda huko. Naye baada ya kuonywa katika
ndoto, alikwenda katika mkoa wa Galilaya,
23 akahamia katika mji uitwao Nazareti. Ndivyo yaliv-
otimia maneno yaliyonenwa kwa njia ya manabii: “Ataitwa
Mnazare.”

3

1 Siku hizo Yohane Mbatizaji alitokea, akaanza kuhubiri
katika jangwa la Yudea:
2 "Tubuni, maana Ufalme wa mbinguni umekaribia."
3 Huyu Yohane ndiye yule ambaye nabii Isaya alinena juu
yake aliposema: "Sauti ya mtu imesikika jangwani: Mta-
yarishieni Bwana njia yake, nyoosheni vijia vyake."
4 Yohane alivaa vazi lililoshonwa kwa manyoya ya ngamia,
na ukanda wa ngozi kiunoni mwake. Chakula chake kilikuwa
nzige na asali ya mwituni.
5 Basi, watu kutoka Yerusalemu, kutoka mkoa wote wa
Yudea na sehemu zote za kandokando ya mto Yordani, wal-
imwendea,
6 wakaziungama dhambi zao, naye akawabatiza katika
mto Yordani.
7 Lakini alipowaona Mafarisayo wengi na Masadukayo
wanamjia ili awabatize, aliwaambia, "Enyi kizazi cha nyoka!
Ni nani aliyewadokezea kwamba mnaweza kuiepuka ghad-
habu inayokuja?
8 Onyesheni basi kwa matendo, kwamba mmetubu kweli.
9 Msidhani kwamba mtaweza kujitetea kwa kusema, Baba
yetu ni Abrahamu! Nawaambieni hakika, Mungu anaweza
kuyafanya mawe haya yawe watoto wa Abrahamu.
10 Basi, shoka liko tayari kuikata mizizi ya miti; hivyo, kila
mti usiozaa matunda mazuri, utakatwa na kutupwa motoni.
11 Mimi ninawabatizeni kwa maji kuonyesha kwamba
mmetubu. Lakini yule anayekuja baada yangu ana uwezo
kuliko mimi. Mimi sistahili hata kubeba viatu vyake. Yeye
atawabatizeni kwa Roho Mtakatifu na kwa moto.
12 Yeye anashika mkononi chombo cha kupuria nafaka,
ili aipure nafaka yake; akusanye ngano ghalani, na makapi
ayachome kwa moto usiozimika."
13 Wakati huo Yesu alitoka Galilaya akafika katika mto
Yordani, akamwendea Yohane ili abatizwe naye.
14 Lakini Yohane alijaribu kumzuia akisema, "Je, wewe
unakuja kwangu? Mimi hasa ndiye ninayehitaji kubatizwa
nawe."
15 Lakini Yesu akamjibu, "Acha tu iwe hivyo kwa sasa,
maana kwa namna hii inafaa tuyatekeleze yale yote Mungu
anayotaka." Hapo Yohane akakubali.
16 Mara tu Yesu alipokwisha batizwa, alitoka majini; na
ghafla mbingu zikafunguka, akaona Roho wa Mungu ak-
ishuka kama njiwa na kutua juu yake.
17 Sauti kutoka mbinguni ikasema, "Huyu ndiye
Mwanangu mpendwa, nimependezwa naye."

4

1 Kisha Roho alimwongoza Yesu mpaka jangwani ili
ajaribiwe na Ibilisi.
2 Akafunga siku arubaini mchana na usiku, na mwishowe
akaona njaa.
3 Basi, mshawishi akamjia, akamwambia, “Ikiwa wewe ni
Mwana wa Mungu, amuru mawe haya yawe mikate.”
4 Yesu akamjibu, “Imeandikwa katika Maandiko Matakat-
ifu: Binadamu hataishi kwa mikate tu, ila kwa kila neno
asemalo Mungu.”
5 Kisha Ibilisi akamchukua mpaka Yerusalemu, mji mtakat-
ifu, akamweka juu ya mnara wa hekalu,
6 akamwambia, “Ikiwa wewe ni Mwana wa Mungu, jitupe
chini; maana imeandikwa: Mungu atawaamuru malaika
wake kwa ajili yako; watakuchukua mikononi mwao, usije
ukajikwaa kwenye jiwe.”
7 Yesu akamwambia, “Imeandikwa pia: Usimjaribu Bwana,
Mungu wako.”
8 Kisha Ibilisi akamchukua mpaka juu ya mlima mrefu,
akamwonyesha falme zote za ulimwengu na fahari zake,
9 akamwambia, “Hivi vyote nitakupa kama tu ukipiga
magoti na kuniabudu.”
10 Hapo, Yesu akamwambia, “Nenda zako Shetani! Ime-
andikwa: Utamwabudu Bwana Mungu wako na kumtumikia
yeye peke yake.”
11 Basi, Ibilisi akamwacha, na malaika wakaja,
wakamhudumia.
12 Yesu aliposikia kwamba Yohane ametiwa gerezani alik-
wenda Galilaya.
13 Aliondoka Nazareti, akaenda Kafarnaumu, mji ulio
kando ya bahari ya Genesareti, mpakani mwa wilaya za
Zabuloni na Naftali, akakaa huko.
14 Ndivyo lilivyotimia lile neno lililosemwa kwa njia ya
nabii Isaya:
15 “Nchi ya Zabuloni na nchi ya Naftali, kuelekea baharini
ng'ambo ya mto Yordani, Galilaya nchi ya watu wa Mataifa!
16 Watu waliokaa gizani wameona mwanga mkubwa. Nao
walioishi katika nchi ya giza na kivuli cha kifo, mwanga
umewaangazia!”
17 Tangu wakati huo Yesu alianza kuhubiri akisema,
“Tubuni, maana ufalme wa mbinguni umekaribia!”
18 Yesu alipokuwa anatembea kando ya ziwa Galilaya,
aliwaona ndugu wawili wavuvi; Simoni (aitwae Petro) na
Andrea, ndugu yake; walikuwa wakivua samaki kwa nyavu
ziwani.

19 Basi, akawaambia, “Nifuateni, nami nitawafanya ninyi
wavuvi wa watu.”
20 Mara wakaziacha nyavu zao, wakamfuata.
21 Alipokwenda mbele kidogo, aliwaona ndugu wengine
wawili: Yakobo na Yohane, wana wa Zebedayo. Hao wa-
likuwa ndani ya mashua pamoja na baba yao Zebedayo,
wakitengeneza nyavu zao. Basi Yesu akawaita,
22 nao mara wakaiacha mashua pamoja na baba yao,
wakamfuata.
23 Yesu alikuwa anakwenda kila mahali wilayani Galilaya,
akifundisha katika masunagogi na kuhubiri Habari Njema
juu ya ufalme wa Mungu. Aliponya kila namna ya maradhi
na magonjwa waliyokuwa nayo watu.
24 Habari zake zikaenea katika mkoa wote wa Siria. Wag-
onjwa wote wenye maradhi ya kila namna na wale walio-
sumbuliwa na kila namna ya taabu: waliopagawa na pepo,
wenye kifafa na watu waliokuwa wamelemaa, walipelekwa
kwake; naye akawaponya wote.
25 Makundi mengi ya watu kutoka Galilaya, Dekapoli,
Yerusalemu, Yudea na ng'ambo ya mto Yordani, walimfuata.

5

1 Yesu alipoyaona makundi ya watu, alipanda mlimani,
akaketi. Wanafunzi wake wakamwendea,
2 naye akaanza kuwafundisha:
3 “Heri walio maskini rohoni, maana ufalme wa mbinguni
ni wao.
4 Heri walio na huzuni, maana watafarijiwa.
5 Heri walio wapole, maana watairithi nchi.
6 Heri wenye njaa na kiu ya kufanya atakavyo Mungu,
maana watashibishwa.
7 Heri walio na huruma, maana watahurumiwa.
8 Heri wenye moyo safi, maana watamwona Mungu.
9 Heri wenye kuleta amani, maana wataitwa watoto wa
Mungu.
10 Heri wanaoteswa kwa sababu ya kufanya atakavyo
Mungu, maana ufalme wa mbinguni ni wao.
11 “Heri yenu ninyi watu wakiwatukana, wakiwadhulumu
na kuwasingizia kila aina ya uovu kwa ajili yangu.
12 Furahini na kushangilia maana tuzo lenu ni kubwa
mbinguni. Hivyo ndivyo walivyowadhulumu manabii
waliokuwako kabla yenu.
13 “Ninyi ni chumvi ya dunia! Lakini chumvi ikipoteza
ladha yake itakolezwa na nini? Haifai kitu tena, ila hutupwa
nje na kukanyagwa na watu.

14 “Ninyi ni mwanga wa ulimwengu! Mji uliojengwa juu ya
mlima hauwezi kufichika.
15 Wala watu hawawashi taa na kuifunika kwa chungu, ila
huiweka juu ya kinara ili iwaangazie wote waliomo nyum-
bani.
16 Vivyo hivyo, ni lazima mwanga wenu uangaze mbele ya
watu, ili wayaone matendo yenu mema, wamtukuze Baba
yenu aliye mbinguni.”
17 “Msidhani ya kuwa nimekuja kutangua Sheria ya Mose
na mafundisho ya manabii. Sikuja kutangua bali kukamil-
isha.
18 Kweli nawaambieni, mpaka hapo mbingu na dunia zi-
takapopita, hakuna hata nukta moja au sehemu ndogo kabisa
ya Sheria itakayoondolewa, mpaka yote yametimia.
19 Basi, yeyote atakayevunja hata amri moja ndogo
kuliko zote, na kuwafundisha wengine wafanye hivyo,
huyo atakuwa mdogo kabisa katika Ufalme wa mbiguni.
Lakini yule atakayezishika na kuwafundisha wengine, huyo
atakuwa mkubwa katika Ufalme wa mbinguni.
20 Ndiyo maana nawaambieni, wema wenu usipozidi ule
wa Mafarisayo na walimu wa Sheria, hamtaingia kamwe
katika Ufalme wa mbinguni.
21 “Mmekwisha sikia ya kuwa watu wa kale waliambiwa:
Usiue! Atakayeua lazima ahukumiwe.
22 Lakini mimi nawaambieni, yeyote anayemkasirikia
ndugu yake, lazima ahukumiwe. Anayemdharau ndugu
yake atapelekwa mahakamani. Anayemwita ndugu yake:
Pumbavu atastahili kuingia katika moto wa Jehanamu.
23 Basi, ukipeleka sadaka yako mbele ya madhabahu na
hapo ukakumbuka kwamba ndugu yako ana ugomvi nawe,
24 iache sadaka yako mbele ya madhabahu, nenda kwanza
ukapatane na ndugu yako, ndipo urudi ukatoe sadaka yako.
25 “Patana na mshtaki wako upesi mkiwa bado njiani,
kwenda mahakamani. La sivyo, mshtaki wako atakukabidhi
kwa hakimu, naye hakimu atakukabidhi kwa askari, nawe
utafungwa gerezani.
26 Kweli nakwambia, hutatoka humo mpaka umemaliza
kulipa senti ya mwisho.
27 “Mmesikia ya kuwa watu waliambiwa: Usizini!
28 Lakini mimi nawaambieni, atakayemtazama
mwanamke kwa kumtamani, amekwisha zini naye moyoni
mwake.
29 Basi, kama jicho lako la kulia linakukosesha, ling'oe
ukalitupe mbali. Afadhali zaidi kwako kupoteza kiungo
kimoja cha mwili wako, kuliko mwili wako wote kutupwa
katika moto wa Jehanamu.

30 Na kama mkono wako wa kulia unakukosesha, ukate
ukautupe mbali. Afadhali zaidi kupoteza kiungo kimoja
cha mwili, kuliko mwili wako wote uende katika moto wa
Jehanamu.
31 "Ilikwisha semwa pia: Anayemwacha mke wake, yam-
pasa ampe hati ya talaka.
32 Lakini mimi nawaambieni, anayempa mkewe talaka,
isipokuwa kwa sababu ya uzinzi, anamfanya azini; na mtu
akimwoa mwanamke aliyepewa talaka, anazini.
33 "Tena mmesikia kuwa watu wa kale waliambiwa:
Usivunje kiapo chako, bali ni lazima utimize kiapo chako kwa
Bwana.
34 Lakini mimi nawaambieni, msiape kamwe; wala kwa
mbingu, maana ni kiti cha enzi cha Mungu;
35 wala kwa dunia, maana ni kiti chake cha kuwekea
miguu; wala kwa Yerusalemu, maana ni mji wa Mfalme
mkuu.
36 Wala usiape kwa kichwa chako, maana huwezi kuufanya
hata unywele mmoja kuwa mweupe au mweusi.
37 Ukisema, Ndiyo, basi iwe Ndiyo; ukisema Siyo, basi iwe
kweli Siyo. Chochote kinachozidi hayo hutoka kwa yule
Mwovu.
38 "Mmesikia kwamba ilisemwa: Jicho kwa jicho, jino kwa
jino.
39 Lakini mimi nawaambieni, usimlipize kisasi mtu mbaya.
Mtu akikupiga kofi shavu la kulia, mgeuzie pia shavu la pili.
40 Mtu akikupeleka mahakamani kutaka kukuchukulia
shati lako, mwache achukue pia koti lako.
41 Mtu akikulazimisha kubeba mzigo wake kilomita moja,
ubebe kilomita mbili.
42 Akuombaye mpe, na mtu akitaka kukukopa kitu usimny-
ime.
43 "Mmesikia kwamba ilisemwa: Mpende jirani yako na
kumchukia adui yako.
44 Lakini mimi nawaambieni, wapendeni adui zenu na
kuwaombea wale wanaowadhulumu ninyi
45 ili mpate kuwa watoto wa Baba yenu aliye mbinguni.
Kwa maana yeye huwaangazia jua lake watu wabaya na
wema, na kuwanyeshea mvua watu wanyofu na waovu.
46 Je, mtapata tuzo gani kwa kuwapenda tu wale
wanaowapenda ninyi? Hakuna! Kwa maana hata watoza
ushuru hufanya hivyo!
47 Kama mkiwasalimu ndugu zenu tu, je, mmefanya kitu
kisicho cha kawaida? Hata watu wasiomjua Mungu nao
hufanya vivyo hivyo.
48 Basi, muwe wakamilifu kama Baba yenu wa mbinguni
alivyo mkamilifu.

6

1 “Jihadharini msije mkafanya matendo yenu mema mbele
ya watu kusudi mwonekane nao. La sivyo, Baba yenu aliye
mbinguni hatawapeni tuzo.
2 “Basi, unapomsaidia maskini, usijitangaze. Usifanye
kama wanafiki wafanyavyo katika masunagogi na njiani ili
watu wawasifu. Kweli nawaambieni, hao wamekwisha pata
tuzo lao.
3 Lakini wewe unapomsaidia maskini, fanya hivyo
kwamba hata rafiki yako asijue ufanyalo.
4 Toa msaada wako kwa siri, na Baba yako aonaye yaliy-
ofichika, atakutuza.
5 “Mnaposali, msifanye kama wanafiki. Wao hupenda kusi-
mama na kusali katika masunagogi na katika pembe za njia
ili watu wawaone. Kweli nawaambieni, hao wamekwisha
pata tuzo lao.
6 Lakini wewe unaposali, ingia chumbani mwako, funga
mlango, kisha umwombe Baba yako asiyeonekana. Naye
Baba yako aonaye yaliyofichika, atakutuza.
7 “Mnaposali, msipayuke maneno kama watu wasiomjua
Mungu. Wao hudhani kwamba Mungu atawasikiliza ati kwa
sababu ya maneno mengi.
8 Msiwe kama wao. Baba yenu anajua mnayoyahitaji hata
kabla ya kumwomba.
9 Basi, hivi ndivyo mnavyopaswa kusali: Baba yetu uliye
mbinguni: Jina lako litukuzwe.
10 Ufalme wako ufike. Utakalo lifanyike duniani kama
mbinguni.
11 Utupe leo chakula chetu tunachohitaji.
12 Utusamehe makosa yetu, kama nasi tunavyowasamehe
waliotukosea.
13 Usitutie katika majaribu, lakini utuokoe na yule Mwovu.
is Baadhi ya makala za zamani zina; Kwa kuwa ufalme ni
wako, na nguvu, na utukufu, hata milele. Amina.
14 “Maana mkiwasamehe watu makosa yao, Baba yenu wa
mbinguni atawasamehe ninyi pia.
15 Lakini msipowasamehe watu makosa yao, naye Baba
yenu hatawasamehe ninyi makosa yenu.
16 “Mnapofunga, msiwe na huzuni kama wanafiki. Wao
hukunja nyuso zao wapate kuonekana na watu kuwa wana-
funga. Nawaambieni hakika, hao wamekwisha pata tuzo lao.
17 Wewe lakini unapofunga, paka kichwa chako mafuta,
nawa uso wako,
18 ili mtu yeyote asijue kwamba unafunga, ila ujulikane
tu kwa Baba yako asiyeonekana. Naye Baba yako aonaye
yaliyofichika atakutuza.

19 “Msijiwekee hazina hapa duniani ambako nondo na kutu huharibu, na wezi huingia na kuiba.
20 Jiwekeeni hazina mbinguni ambako nondo na kutu hawawezi kuiharibu, wala wezi hawaingii wakaiba.
21 Maana pale ilipo hazina yako, ndipo pia utakapokuwa moyo wako.
22 “Jicho ni taa ya mwili. Kama jicho lako ni zima, mwili wako wote utakuwa katika mwanga.
23 Lakini ikiwa jicho lako ni bovu, mwili wako wote utakuwa katika giza. Basi, ikiwa mwanga ulioko ndani yako ni giza, basi, hilo ni giza la kutisha mno.
24 “Hakuna mtu awezaye kutumikia mabwana wawili. Maana atamchukia mmoja na kumpenda huyo wa pili; au ataambatana na mmoja na kumdharau huyo mwingine. Hamwezi kumtumikia Mungu na mali pamoja.
25 “Ndiyo maana nawaambieni, msiwe na wasiwasi juu ya chakula na kinywaji mnavyohitaji ili kuishi, wala juu ya mavazi mnayohitaji kwa ajili ya miili yenu. Je, maisha ni chakula tu au zaidi? Na mwili, je, si zaidi ya mavazi?
26 Waangalieni ndege wa mwituni: hawapandi, hawavuni, wala hawana ghala yoyoye. Hata hivyo, Baba yenu wa mbinguni huwalisha. Je, ninyi si wa thamani kuliko hao?
27 Ni nani miongoni mwenu kwa kuwa na wasiwasi sana anaweza kuuongeza muda wa maisha yake?
28 “Na kuhusu mavazi, ya nini kuwa na wasiwasi? Tazameni maua ya porini jinsi yanavyostawi. Hayafanyi kazi wala hayasokoti.
29 Lakini nawaambieni, hata Solomoni mwenyewe na fahari zake zote hakupata kuvikwa vizuri kama ua mojawapo.
30 Ikiwa basi Mungu hulivika hivyo jani la shambani ambalo leo liko na kesho latupwa motoni, je, hatafanya zaidi kwenu ninyi? Enyi watu wenye imani haba!
31 “Basi, msiwe na wasiwasi: Tutakula nini, tutakunywa nini, tutavaa nini!
32 Maana hayo yote yanahangaikiwa na watu wasiomjua Mungu. Baba yenu wa mbinguni anajua kwamba mnahitaji vitu hivyo vyote.
33 Bali, zingatieni kwanza Ufalme wa Mungu na matakwa yake, na hayo mengine yote mtapewa kwa ziada.
34 Basi, msiwe na wasiwasi juu ya kesho; kesho inayo yake. Matatizo ya siku moja yanawatosheni kwa siku hiyo.

7

1 “Msiwahukumu wengine, msije nanyi mkahukumiwa na Mungu;

2 kwa maana jinsi mnavyowahukumu wengine, ndivyo
nanyi mtakavyohukumiwa; na kipimo kilekile mnachotumia
kwa wengine ndicho Mungu atakachotumia kwenu.
3 Kwa nini wakiona kibanzi kilicho jichoni mwa ndugu
yako, na papo hapo huioni boriti iliyoko jichoni mwako?
4 Au, wawezaje kumwambia ndugu yako, Ndugu, ngoja
nikuondoe kibanzi jichoni mwako, wakati wewe mwenyewe
unayo boriti jichoni mwako?
5 Mnafiki wewe! Ondoa kwanza boriti iliyoko jichoni
mwako na hapo ndipo utaona waziwazi kiasi cha kuweza
kuondoa kibanzi kilichoko jichoni mwa ndugu yako.
6 "Msiwape mbwa vitu vitakatifu wasije wakageuka na
kuwararua ninyi; wala msiwatupie nguruwe lulu zenu
wasije wakazikanyaga.
7 "Ombeni, nanyi mtapewa; tafuteni, nanyi mtapata;
bisheni, nanyi mtafunguliwa.
8 Maana, aombaye hupewa, atafutaye hupata, na abishaye
hufunguliwa.
9 Je, kuna yeyote miongoni mwenu ambaye mtoto wake
akimwomba mkate, atampa jiwe?
10 Au je, akimwomba samaki, atampa nyoka?
11 Kama basi ninyi, ingawa ni waovu, mwajua kuwapa
watoto wenu vitu vizuri, hakika Baba yenu wa mbinguni
atafanya zaidi: atawapa mema wale wanaomwomba.
12 "Watendeeni wengine yale mnayotaka wao wawatendee
ninyi. Hii ndiyo maana ya Sheria ya Mose na mafundisho ya
manabii.
13 "Ingieni kwa kupitia mlango mwembamba. Kwa maana
njia inayoongoza kwenye maangamizi ni pana, na mlango
wa kuingilia humo ni mpana; waendao njia hiyo ni wengi.
14 Lakini njia inayoongoza kwenye uzima ni nyembamba,
na mlango wa kuingilia humo ni mwembamba; ni watu
wachache tu wanaoweza kuigundua njia hiyo.
15 "Jihadharini na manabii wa uongo. Wao huja kwenu
wakionekana kama kondoo kwa nje, lakini kwa ndani ni
mbwa mwitu wakali.
16 Mtawatambua kwa matendo yao. Je, watu huchuma
zabibu katika miti ya miiba, au tini katika mbigili? La!
17 Basi, mti mwema huzaa matunda mema, na mti mbaya
huzaa matunda mabaya.
18 Mti mwema hauwezi kuzaa matunda mabaya, wala mti
mbaya hauwezi kuzaa matunda mema.
19 Kila mti usiozaa matunda mema utakatwa na kutupwa
motoni.
20 Kwa hiyo, mtawatambua kwa matendo yao.

21 “Si kila aniambiaye, Bwana, Bwana, ataingia katika
Ufalme wa mbinguni; ila ni yule tu anayetimiza mapenzi ya
Baba yangu aliye mbinguni.
22 Wengi wataniambia Siku ile ya hukumu: Bwana, Bwana!
kwa jina lako tulitangaza ujumbe wako, na kwa jina lako
tuliwatoa pepo na kufanya miujiza mingi.
23 Hapo nitawaambia: Sikuwajua ninyi kamwe; ondokeni
mbele yangu, enyi watenda maovu.
24 “Kwa sababu hiyo, kila mtu anayeyasikia maneno yangu
na kuyazingatia, anafanana na mtu mwenye busara, aliye-
jenga nyumba yake juu ya mwamba.
25 Mvua ikanyesha, mito ikafurika, pepo kali zikavuma
na kuipiga nyumba hiyo. Lakini haikuanguka kwa sababu
ilikuwa imejengwa juu ya mwamba.
26 “Lakini yeyote anayesikia maneno yangu haya bila
kuyazingatia, anafanana na mtu mpumbavu aliyejenga
nyumba yake juu ya mchanga.
27 Mvua ikanyesha, mito ikafurika, pepo kali zikavuma na
kuipiga nyumba hiyo, nayo ikaanguka; tena kwa kishindo
kikubwa.”
28 Yesu alipomaliza kusema maneno hayo, umati wa watu
ukashangazwa na mafundisho yake.
29 Hakuwa kama walimu wao wa Sheria, bali alifundisha
kwa mamlaka.

8

1 Yesu aliposhuka kutoka mlimani, makundi mengi ya watu
yalimfuata.
2 Basi, akaja mtu mmoja mwenye ukoma, akamsujudia
akisema, “Bwana, ukitaka, waweza kunitakasa!”
3 Yesu akanyosha mkono wake, akamgusa na kusema,
“Nataka! Takasika.” Mara huyo mtu akapona ukoma wake.
4 Kisha Yesu akamwambia, “Sikiliza, usimwambie mtu yey-
ote, ila nenda ukajionyeshe kwa kuhani, na ukatoe sadaka
iliyoamriwa na Mose kuwathibitishia kwamba umepona.”
5 Yesu alipokuwa anaingia mjini Kafarnaumu, ofisa mmoja
Mroma alimwendea, akamsihi
6 akisema, “Mheshimiwa, mtumishi wangu amelala nyum-
bani, mgonjwa wa kupooza na anaumwa sana.”
7 Yesu akamwambia, “Nitakuja kumponya.”
8 Huyo ofisa akamwambia, “Mheshimiwa, sistahili uingie
nyumbani mwangu. Lakini sema tu neno, na mtumishi
wangu atapona.
9 Maana, hata mimi niliye mtu chini ya mamlaka ya
wengine, ninao askari chini yangu. Namwambia mmoja,

Nenda! naye huenda; na mwingine, Njoo! naye huja; na
mtumishi wangu, Fanya kitu hiki! naye hufanya."
10 Yesu aliposikia hayo, alistaajabu, akawaambia watu
waliokuwa wanamfuata, "Kweli nawaambieni, sijapata
kumwona mtu yeyote katika Israeli aliye na imani kama hii.
11 Basi, nawaambieni kwamba watu wengi watakuja
kutoka mashariki na magharibi, nao wataketi karamuni
pamoja na Abrahamu, Isaka na Yakobo katika Ufalme wa
mbinguni.
12 Lakini wale ambao wangalipaswa kuwa katika Ufalme
huo watatupwa nje, gizani, ambako watalia na kusaga
meno."
13 Kisha Yesu akamwambia huyo ofisa Mroma, "Nenda
nyumbani; na iwe kama ulivyoamini." Na mtumishi wake
akapona saa ileile.
14 Yesu alifika nyumbani kwa Petro, akamkuta mama
mkwe wa Petro amelala kitandani, ana homa kali.
15 Basi, Yesu akamgusa huyo mama mkono, na homa
ikamwacha; akasimama, akamtumikia.
16 Ilipokuwa jioni, walimletea watu wengi waliokuwa
wamepagawa na pepo; naye, kwa kusema neno tu, akawa-
fukuza hao pepo. Aliwaponya pia watu wote waliokuwa
wagonjwa.
17 Alifanya hivyo ili yale aliyosema nabii Isaya yatimie:
"Yeye mwenyewe ameondoa udhaifu wetu, ameyachukua
magonjwa yetu."
18 Yesu alipoona kundi la watu limemzunguka, aliwaa-
muru wanafunzi wake waende ng'ambo ya ziwa.
19 Mwalimu mmoja wa Sheria akamwendea,
akamwambia, "Mwalimu, mimi nitakufuata kokote
uendako."
20 Yesu akamjibu, "Mbweha wana mapango, na ndege
wana viota; lakini Mwana wa Mtu hana mahali pa
kupumzikia."
21 Kisha mtu mwingine miongoni mwa wanafunzi wake
akamwambia, "Bwana, niruhusu kwanza niende nikamzike
baba yangu."
22 Lakini Yesu akamwambia, "Nifuate! Waache wafu
wazike wafu wao."
23 Yesu alipanda mashua, na wanafunzi wake wakaenda
pamoja naye.
24 Ghafla, dhoruba kali ikatokea ziwani, hata mawimbi
yakaanza kuifunika mashua. Yesu alikuwa amelala usingizi.
25 Wanafunzi wakamwendea, wakamwamsha wakisema,
"Bwana, tuokoe, tunaangamia!"
26 Yesu akawaambia, "Enyi watu wenye imani haba;

mbona mnaogopa?" Basi, akainuka, akazikemea pepo na
mawimbi; kukawa shwari kabisa.
27 Watu wakashangaa, wakasema, "Ni mtu wa namna gani
huyu? Hata pepo na mawimbi vinamtii!"
28 Yesu alifika katika nchi ya Wagerasi, ng'ambo ya ziwa, na
huko watu wawili waliopagawa na pepo wakakutana naye
wakitokea makaburini. Watu hawa walikuwa wenye kutisha
mno, hata hakuna mtu aliyethubutu kupita katika njia hiyo.
29 Nao wakaanza kupiga kelele, "Una shauri gani nasi,
wewe Mwana wa Mungu? Je, umekuja kututesa kabla ya
wakati wake?"
30 Karibu na mahali hapo kulikuwa na nguruwe wengi
wakichungwa.
31 Basi, hao pepo wakamsihi, "Ikiwa utatutoa, basi utu-
ruhusu tuwaingie nguruwe wale."
32 Yesu akawaambia, "Haya, nendeni." Hapo wakawatoka
watu hao, wakawaingia nguruwe. Kundi lote la nguruwe
likaporomoka kwenye ule mteremko mkali, likatumbukia
ziwani; nguruwe wote wakafa maji.
33 Wachungaji wa hao nguruwe walikimbia, wakaenda
mjini. Huko walitoa habari zote na mambo yaliyowapata
wale watu waliokuwa wamepagawa.
34 Basi, watu wote katika mji ule walitoka, wakamwendea
Yesu; na walipomwona, wakamsihi aondoke katika nchi yao.

9

1 Yesu alipanda mashua, akavuka ziwa na kufika katika mji
wake.
2 Hapo watu walimletea mtu mmoja aliyepooza mwili,
amelazwa juu ya kitanda. Yesu alipoona imani yao,
akamwambia huyo mtu aliyepooza, "Jipe moyo mwanangu!
Umesamehewa dhambi zako."
3 Baadhi ya walimu wa Sheria wakaanza kufikiri, "Mtu
huyu anamkufuru Mungu!"
4 Yesu aliyajua mawazo yao, akasema, "Kwa nini mnawaza
mabaya mioyoni mwenu?
5 Ni lipi lililo rahisi zaidi: kusema, Umesamehewa dhambi
zako, au kusema, Simama, utembee?
6 Basi, nataka mjue kwamba Mwana wa Mtu anao uwezo
wa kuwasamehe watu dhambi duniani." Hapo akamwambia
huyo mtu aliyepooza, "Inuka, chukua kitanda chako, uende
nyumbani kwako."
7 Huyo mtu aliyekuwa amepooza akainuka, akaenda
nyumbani kwake.

8 Watu wote katika ule umati walipoona hayo, walishangaa
na kuogopa; wakamtukuza Mungu aliyewapa binadamu
uwezo wa namna hiyo.
9 Yesu aliondoka hapo, na alipokuwa anakwenda zake, al-
imwona mtu mmoja aitwaye Mathayo, ameketi katika ofisi ya
ushuru. Basi, Yesu akamwambia, “Nifuate.” Naye Mathayo
akainuka, akamfuata.
10 Yesu alipokuwa nyumbani ameketi kula chakula, watoza
ushuru wengi na wahalifu walikuja wakaketi pamoja naye
na wanafunzi wake.
11 Mafarisayo walipoona hayo, wakawaambia wanafunzi
wake, “Mbona mwalimu wenu anakula pamoja na watoza
ushuru na wenye dhambi?”
12 Yesu aliwasikia, akasema, “Watu wenye afya hawahi-
taji daktari; wanaomhitaji ni wale walio wagonjwa. Sikuja
kuwaita watu wema, ila wenye dhambi.
13 Basi, kajifunzeni maana ya maneno haya: Nataka hu-
ruma, wala si dhabihu. Sikuja kuwaita watu wema, bali
wenye dhambi.”
14 Kisha wanafunzi wa Yohane mbatizaji walimwendea
Yesu, wakamwuliza, “Sisi na Mafarisayo hufunga mara
nyingi; mbona wanafunzi wako hawafungi?”
15 Yesu akawajibu, “Je, walioalikwa arusini wanaweza
kuomboleza wakati bwana arusi yupo pamoja nao? La
hasha! Lakini wakati utafika ambapo bwana arusi ataon-
dolewa kati yao; wakati huo ndipo watakapofunga.
16 “Hakuna mtu atiaye kiraka cha nguo mpya katika vazi
kuukuu. Maana kiraka hicho kitararua hilo vazi kuukuu, na
pale palipokuwa pameraruka pataongezeka.
17 Wala hakuna mtu awekaye divai mpya katika viriba
vikuukuu. Akifanya hivyo, viriba hupasuka na divai
ikamwagika, navyo viriba vikaharibika. Ila divai mpya
hutiwa katika viriba vipya, na vyote viwili, viriba na divai,
vikahifadhiwa salama.”
18 Yesu alipokuwa akisema hayo, ofisa mmoja Myahudi
alifika, akamwinamia na kusema, “Binti yangu amekufa sasa
hivi. Lakini, tafadhali njoo umwekee mkono wako naye
ataishi.”
19 Yesu akaondoka pamoja na wanafunzi wake, akamfuata.
20 Mama mmoja, mgonjwa wa kutokwa damu kwa muda
wa miaka kumi na miwili, alimfuata Yesu nyuma, akagusa
pindo la vazi lake.
21 Alifanya hivyo kwani alifikiri moyoni: “Nikigusa tu vazi
lake, nitapona.”
22 Basi, Yesu akageuka akamwona, akamwambia, “Binti,
jipe moyo! Imani yako imekuponya.” Mama huyo akapona

saa ileile.
23 Kisha Yesu akaingia nyumbani kwa yule ofisa. Na
alipowaona wapiga filimbi na umati wa watu wanaofanya matanga,
24 akasema, “Ondokeni hapa! Msichana huyu hakufa,
amelala tu.” Nao wakamcheka.
25 Basi, umati wa watu ulipoondolewa, Yesu aliingia ndani,
akamshika huyo msichana mkono, naye akasimama.
26 Habari hiyo ikavuma sana katika nchi ile yote.
27 Yesu aliondoka hapo, na alipokuwa anakwenda, vipofu
wawili walimfuata wakipiga kelele, “Mwana wa Daudi,
utuhurumie!”
28 Yesu alipoingia nyumbani, vipofu hao wawili
wakamwendea, naye akawauliza, “Je, mnaamini kwamba
naweza kuwafanyia jambo hilo?” Nao wakamjibu, “Naam,
Mheshimiwa.”
29 Hapo Yesu akayagusa macho yao, akasema, “Na iwe
kwenu kama mnavyoamini.”
30 Macho yao yakafunguliwa. Naye Yesu akawaonya kwa
ukali: “Msimwambie mtu yeyote jambo hili.”
31 Lakini wao wakaondoka, wakaeneza habari za Yesu
katika nchi ile yote.
32 Watu walipokuwa wanakwenda zao, wengine walim-
letea Yesu mtu mmoja aliyekuwa bubu kwa sababu alikuwa
amepagawa na pepo.
33 Mara tu huyo pepo alipotolewa, mtu huyo aliyekuwa
bubu akaanza kuongea tena. Watu wakashangaa na kusema,
“Jambo kama hili halijapata kuonekana katika Israeli!”
34 Lakini Mafarisayo wakawa wanasema, “Anawatoa pepo
kwa nguvu ya mkuu wa pepo wabaya.”
35 Yesu alitembelea miji yote na vijiji, akafundisha katika
masunagogi yao akihubiri Habari Njema ya Ufalme wa
Mungu, na kuponya magonjwa yote na udhaifu wa kila
namna.
36 Basi, alipowaona watu, makundi kwa makundi, ali-
waonea huruma kwa sababu walikuwa hoi na wenye wasi-
wasi kama kondoo wasio na mchungaji.
37 Hapo akawaambia wanafunzi wake, “Mavuno ni mengi,
lakini wavunaji ni wachache.
38 Kwa hivyo mwombeni mwenye shamba atume wavunaji
shambani mwake.”

10

1 Yesu aliwaita wanafunzi wake kumi na wawili, akawapa
uwezo wa kutoa pepo wachafu na kuponya magonjwa na
maradhi yote.

2 Majina ya hao mitume kumi na wawili ni haya: wa
kwanza ni Simoni aitwae Petro, na Andrea ndugu yake;
Yakobo mwana wa Zebedayo, na Yohane ndugu yake;
3 Filipo na Bartholomayo, Thoma na Mathayo aliyekuwa
mtoza ushuru; Yakobo mwana wa Alfayo, na Thadayo;
4 Simoni Mkanaani, na Yuda Iskarioti ambaye alimsaliti
Yesu.
5 Yesu aliwatuma hao kumi na wawili na kuwapa maagizo
haya: "Msiende kwa watu wa mataifa mengine, wala msi-
ingie katika mji wa Wasamaria.
6 Ila nendeni kwa watu wa Israeli waliopotea kama kon-
doo.
7 Mnapokwenda hubirini hivi: Ufalme wa mbinguni
umekaribia.
8 Ponyeni wagonjwa, fufueni wafu, takaseni wenye ukoma,
toeni pepo. Mmepewa bure, toeni bure.
9 Msichukue mifukoni mwenu dhahabu, wala fedha, wala
sarafu za shaba.
10 Msichukue mkoba wa kuombea njiani, wala koti la ziada,
wala viatu, wala fimbo. Maana mfanyakazi anastahili riziki
yake.
11 "Mkiingia katika mji wowote au kijiji, tafuteni humo mtu
yeyote aliye tayari kuwakaribisheni, na kaeni naye mpaka
mtakapoondoka mahali hapo.
12 Mnapoingia nyumbani wasalimuni wenyeji wake.
13 Kama wenyeji wa nyumba hiyo wakiipokea salamu
hiyo, basi, amani yenu itakaa pamoja nao. Lakini ikiwa
hawaipokei, basi amani yenu itawarudia ninyi.
14 Kama mtu yeyote atakataa kuwakaribisheni au kuwasik-
ilizeni, basi mtokapo katika nyumba hiyo au mji huo,
yakung'uteni mavumbi miguuni mwenu kama onyo kwao.
15 Kweli nawaambieni, Siku ya hukumu mji huo utap-
ata adhabu kubwa kuliko ile iliyoipata miji ya Sodoma na
Gomora.
16 "Sasa, mimi nawatuma ninyi kama kondoo kati ya mbwa
mwitu. Muwe na busara kama nyoka, na wapole kama njiwa.
17 Jihadharini na watu, maana watawapeleka ninyi ma-
hakamani na kuwapiga viboko katika masunagogi yao.
18 Mtapelekwa mbele ya watawala na wafalme kwa
sababu yangu, mpate kutangaza Habari Njema kwao na kwa
mataifa.
19 Basi, watakapowapeleka ninyi mahakamani, msiwe na
wasiwasi mtasema nini au namna gani; wakati utakapofika,
mtapewa la kusema.
20 Maana si ninyi mtakaosema, bali ni Roho wa Baba yenu
asemaye ndani yenu.

21 “Ndugu atamsaliti ndugu yake auawe, na baba atamsaliti
mwanawe, nao watoto watawashambulia wazazi wao na
kuwaua.
22 Watu wote watawachukieni kwa sababu ya jina langu.
Lakini atakayevumilia mpaka mwisho, ataokolewa.
23 “Watu wakiwadhulumu katika mji mmoja, kimbilieni
mji mwingine. Kweli nawaambieni, hamtamaliza ziara yenu
katika miji yote ya Israeli kabla Mwana wa Mtu hajafika.
24 “Mwanafunzi si mkuu kuliko mwalimu wake, wala mtu-
mishi si mkuu kuliko bwana wake.
25 Yatosha mwanafunzi kuwa kama mwalimu wake, na
mtumishi kuwa kama bwana wake. Ikiwa wamemwita
mkubwa wa jamaa Beelzebuli, je hawatawaita watu wengine
wa jamaa hiyo majina mabaya zaidi?
26 “Basi, msiwaogope watu hao. Kila kilichofunikwa kita-
funuliwa, na kila kilichofichwa kitafichuliwa.
27 Ninalowaambieni ninyi katika giza, lisemeni katika
mwanga; na jambo mlilosikia likinong'onezwa, litangazeni
hadharani.
28 Msiwaogope wale wauao mwili, lakini hawawezi
kuiua roho. Afadhali zaidi kumwogopa yule awezaye
kuuangamiza mwili pamoja na roho katika moto wa
Jehanamu.
29 Shomoro wawili huuzwa kwa senti tano. Lakini hata
mmoja wao haanguki chini bila kibali cha Baba yenu.
30 Lakini kwa upande wenu, hata nywele za vichwa vyenu
zimehesabiwa zote.
31 Kwa hiyo msiogope; ninyi mu wa thamani kuliko
shomoro wengi.
32 “Kila mtu anayekiri hadharani kwamba yeye ni wangu,
mimi pia nitamkiri mbele ya Baba yangu aliye mbinguni.
33 Lakini yeyote atakayenikana hadharani, nami nita-
mkana mbele ya Baba yangu aliye mbinguni.
34 “Msidhani kwamba nimekuja kuleta amani duniani.
Sikuja kuleta amani bali upanga.
35 Maana nimekuja kuleta mafarakano kati ya mtu na baba
yake, kati ya binti na mama yake, kati ya mkwe na mkwe
wake.
36 Na maadui wa mtu ni watu wa nyumbani mwake.
37 “Ampendaye baba au mama yake kuliko anipendavyo
mimi, hanistahili. Ampendaye mwana au binti kuliko mimi,
hanistahili.
38 Mtu asiyechukua msalaba wake na kunifuata,
hanistahili.
39 Anayeyashikilia maisha yake, atayapoteza; lakini
anayeyapoteza maisha yake kwa ajili yangu, atayapata.

40 “Anayewakaribisha ninyi, ananikaribisha mimi; na
anayenikaribisha mimi, anamkaribisha yule aliyenituma.
41 Anayemkaribisha nabii kwa sababu ni nabii, atapokea
tuzo la nabii. Anayemkaribisha mtu mwema kwa sababu ni
mtu mwema, atapokea tuzo la mtu mwema.
42 Kweli nawaambieni, yeyote atakayempa mmojawapo
wa wadogo hawa kikombe cha maji baridi kwa sababu ni
mfuasi wangu, hatakosa kamwe kupata tuzo lake.”

11

1 Yesu alipomaliza kuwapa wanafunzi kumi na wawili
maagizo, alitoka hapo, akaenda kufundisha na kuhubiri
katika miji yao.
2 Yohane mbatizaji akiwa gerezani alipata habari juu ya
matendo ya Kristo. Basi, Yohane akawatuma wanafunzi
wake,
3 wamwulize: “Je, wewe ni yule anayekuja, au tumngoje
mwingine?”
4 Yesu akawajibu, “Nendeni mkamwambie Yohane mambo
mnayoyasikia na kuyaona:
5 vipofu wanaona, viwete wanatembea, wenye ukoma
wanatakaswa na viziwi wanasikia, wafu wanafufuliwa na
maskini wanahubiriwa Habari Njema.
6 Heri mtu yule asiyekuwa na mashaka nami.”
7 Basi, hao wajumbe wa Yohane walipokuwa wanakwenda
zao, Yesu alianza kuyaambia makundi ya watu habari za
Yohane: “Mlikwenda kutazama nini kule jangwani? Je,
mlitaka kuona mwanzi unaotikiswa na upepo?
8 Lakini mlikwenda kuona nini? Mlikwenda kumtazama
mtu aliyevaa mavazi maridadi? Watu wanaovaa mavazi
maridadi hukaa katika nyumba za wafalme.
9 Basi, mlikwenda kuona nini? Nabii? Naam, hakika ni
zaidi ya nabii.
10 “Huyu ndiye anayesemwa katika Maandiko Matakatifu:
Tazama, hapa namtuma mjumbe wangu, asema Bwana, aku-
tangulie na kukutayarishia njia yako.
11 Kweli nawaambieni, miongoni mwa watoto wote wa
watu, hajatokea aliye mkuu kuliko Yohane mbatizaji. Hata
hivyo, yule aliye mdogo kabisa katika Ufalme wa mbinguni,
ni mkubwa kuliko yeye.
12 Tangu wakati wa Yohane mbatizaji mpaka leo hii, Ufalme
wa mbinguni unashambuliwa vikali, na watu wakali wana-
jaribu kuunyakua kwa nguvu.
13 Mafundisho yote ya manabii na sheria yalibashiri juu ya
nyakati hizi.

14 Kama mwaweza kukubali basi, Yohane ndiye Eliya ambaye angekuja.
15 Mwenye masikio na asikie!
16 “Basi, nitakifananisha kizazi hiki na kitu gani? Ni kama vijana waliokuwa wamekaa uwanjani, wakawa wakiambiana kikundi kimoja kwa kingine:
17 Tumewapigieni ngoma lakini hamkucheza; tumeimba nyimbo za huzuni lakini hamkulia!
18 Kwa maana Yohane alikuja, akafunga na wala hakunywa divai, nao wakasema: Amepagawa na pepo.
19 Mwana wa Mtu akaja, anakula na kunywa, nao wakasema: Mtazameni huyu, mlafi na mlevi, rafiki yao watoza ushuru na wahalifu! Hata hivyo, hekima ya Mungu inathibitishwa kuwa njema kutokana na matendo yake.”
20 Kisha Yesu akaanza kuilaumu miji ambayo, ingawaje alifanya miujiza mingi humo, watu wake hawakutaka kubadili nia zao mbaya:
21 “Ole wako Korazini! Ole wako Bethsaida! Maana, kama miujiza iliyofanyika kwako ingalifanyika kule Tiro na Sidoni, watu wake wangalikwisha vaa mavazi ya gunia na kujipaka majivu zamani, ili kuonyesha kwamba wametubu.
22 Hata hivyo nawaambieni, Siku ya hukumu, ninyi mtapata adhabu kubwa kuliko Tiro na Sidoni.
23 Na wewe Kafarnaumu, je, utajikweza mpaka mbinguni? Utaporomoshwa mpaka Kuzimu! Maana, kama miujiza iliyofanyika kwako ingalifanyika kule Sodoma, mji huo ungalikuwako mpaka hivi leo.
24 Lakini nawaambieni, Siku ya hukumu itakuwa nafuu zaidi kwa watu wa Sodoma, kuliko kwako wewe.”
25 Wakati huo Yesu alisema, “Nakushukuru ee Baba, Bwana wa mbingu na dunia, maana umewaficha wenye hekima mambo haya, ukawafumbulia watoto wadogo.
26 Naam Baba, ndivyo ilivyokupendeza.
27 “Baba yangu amenikabidhi vitu vyote. Hakuna amjuaye Mwana ila Baba, wala amjuaye Baba ila Mwana, na yeyote yule ambaye Mwana atapenda kumjulisha.
28 Njoni kwangu ninyi nyote msumbukao na kulemewa na mizigo, nami nitawapumzisha.
29 Jifungeni nira yangu, mkajifunze kwangu, maana mimi ni mpole na mnyenyekevu wa moyo, nanyi mtatulizwa rohoni mwenu.
30 Maana, nira niwapayo mimi ni laini, na mzigo wangu ni mwepesi.”

12

1 Wakati huo, Yesu alikuwa anapita katika mashamba ya

ngano siku ya Sabato. Basi, wanafunzi wake wakaona njaa,
wakaanza kukwanyua masuke ya ngano, wakala punje zake.
2 Mafarisayo walipoona hayo, wakamwambia Yesu,
“Tazama, wanafunzi wako wanafanya jambo ambalo si
halali siku ya Sabato.”
3 Yesu akawajibu, “Je, hamjasoma alivyofanya Daudi
pamoja na wenzake wakati walipokuwa na njaa?
4 Yeye aliingia katika Nyumba ya Mungu pamoja na
wenzake, wakala ile mikate iliyowekwa mbele ya Mungu.
Yeye wala hao wenzake hawakuruhusiwa kula mikate hiyo
isipokuwa tu makuhani peke yao.
5 Au je, hamjasoma katika Sheria kwamba kila siku
ya Sabato makuhani huivunja Sheria Hekaluni, lakini
hawafikiriwi kuwa na hatia?
6 Basi, nawaambieni kwamba hapa pana kikuu kuliko
Hekalu.
7 Kama tu mngejua maana ya maneno haya: Nataka hu-
ruma wala si dhabihu, hamngewahukumu watu wasio na
hatia.
8 Maana Mwana wa Mtu ni Bwana wa Sabato.”
9 Yesu alitoka hapo, akaenda katika sunagogi lao.
10 Kulikuwa na mtu mmoja mwenye mkono uliopooza.
Basi, watu wakamwuliza Yesu, “Je, ni halali kumponya mtu
siku ya Sabato?” Walimwuliza hivyo wapate kisa cha kumsh-
taki.
11 Lakini Yesu akawaambia, “Tuseme mmoja wenu ana
kondoo wake ambaye ametumbukia shimoni; je, hatamshika
na kumtoa humo siku ya Sabato?
12 Mtu ana thamani kuliko kondoo! Basi, ni halali kutenda
mema siku ya Sabato.”
13 Kisha akamwambia yule mtu, “Nyosha mkono wako.”
Akaunyosha, nao ukawa mzima kabisa kama ule mwingine.
14 Basi, Mafarisayo wakatoka nje, wakashauriana jinsi
watakavyomwangamiza Yesu.
15 Lakini Yesu alipojua jambo hilo, akatoka mahali pale.
Watu wengi walimfuata, akawaponya wagonjwa wote,
16 akawaamuru wasiwaambie watu habari zake,
17 ili yale aliyosema nabii Isaya yatimie:
18 “Hapa ni mtumishi wangu niliyemteua, mpendwa
wangu anipendezaye moyoni. Nitaiweka Roho yangu juu
yake, naye atatangaza hukumu yangu kwa mataifa yote.
19 Hatakuwa na ubishi wala kupiga kelele, wala sauti yake
haitasikika barabarani.
20 Mwanzi uliopondeka hatauvunja, wala utambi ufukao
moshi hatauzima, mpaka atakapoifanya hukumu ya haki
itawale.
21 Katika jina lake mataifa yatakuwa na tumaini.”

22 Hapo watu wakamletea Yesu kipofu mmoja ambaye
alikuwa bubu kwa sababu alikuwa amepagawa na pepo.
Yesu akamponya hata, akaweza kusema na kuona.
23 Umati wote wa watu ulishangaa ukasema, “Je, huenda
ikawa huyu ndiye Mwana wa Daudi?”
24 Lakini Mafarisayo waliposikia hayo, wakasema, “Mtu
huyu anawafukuza pepo kwa uwezo wa Beelzebuli, mkuu
wa pepo.”
25 Yesu, akiwa anayajua mawazo yao, akawaambia,
“Ufalme wowote uliogawanyika makundimakundi
yanayopingana, hauwezi kudumu, na mji wowote au jamaa
yoyote iliyogawanyika makundimakundi yanayopingana,
itaanguka.
26 Ikiwa Shetani anamfukuza Shetani, anajipinga
mwenyewe. Basi, ufalme wake utasimamaje?
27 Ninyi mnasema ati nawafukuza pepo kwa uwezo wa
Beelzebuli; je, watoto wenu huwafukuza kwa uwezo wa
nani? Kwa sababu hiyo wao ndio watakaowahukumu ninyi.
28 Lakini ikiwa ninawafukuza pepo kwa nguvu ya Roho wa
Mungu, basi jueni kwamba Ufalme wa Mungu umekwisha
fika kwenu.
29 “Au, anawezaje mtu kuivamia nyumba ya mtu mwenye
nguvu na kumnyang'anya mali yake, bila kwanza kumfunga
huyo mtu mwenye nguvu? Hapo ndipo atakapoweza kum-
nyang'anya mali yake.
30 “Yeyote asiyejiunga nami, anapingana nami; na yeyote
asiyekusanya pamoja nami, hutawanya.
31 Kwa sababu hiyo, nawaambieni, watu watasamehewa
dhambi na kufuru zao zote, lakini hawatasamehewa dhambi
ya kumkufuru Roho Mtakatifu.
32 Tena, asemaye neno la kumpinga Mwana wa Mtu
atasamehewa, lakini yule asemaye neno la kumpinga Roho
Mtakatifu, hatasamehewa, wala katika ulimwengu huu, wala
katika ulimwengu ujao.
33 “Ufanyeni mti kuwa mzuri na matunda yake yatakuwa
mema; ufanyeni kuwa mbaya na matunda yake yatakuwa
mabaya. Mti hujulikana kwa matunda yake.
34 Enyi kizazi cha nyoka! Mnawezaje kusema mambo
mema hali ninyi ni waovu? Maana mtu husema kutokana na
yale yaliyojaa moyoni.
35 Mtu mwema hutoa mambo mema katika hazina yake
njema; na mtu mbaya hutoa mambo mabaya katika hazina
yake mbaya.
36 “Basi, nawaambieni, Siku ya hukumu watu watapaswa
kujibu juu ya kila neno lisilofaa wanalosema.

37 Maana kwa maneno yako, utakubaliwa kuwa mwadilifu,
na kwa maneno yako, utahukumiwa kuwa na hatia.”
38 Kisha baadhi ya walimu wa Sheria na Mafarisayo
wakamwambia Yesu, “Mwalimu, tunataka kuona ishara ku-
toka kwako.”
39 Naye akawajibu, “Kizazi kiovu kisicho na uaminifu!
Mnataka ishara; hamtapewa ishara nyingine, ila tu ile ishara
ya nabii Yona.
40 Jinsi Yona alivyokaa siku tatu kutwa kucha tumboni mwa
nyangumi, ndivyo naye Mwana wa Mtu atakavyokaa ndani
ya ardhi siku tatu kutwa kucha.
41 Watu wa Ninewi watatokea siku ya hukumu, nao watak-
ihukumu kizazi hiki kwamba kina hatia. Maana Waninewi
walitubu kwa sababu ya mahubiri ya Yona, na kumbe hapa
kuna kikuu kuliko Yona!
42 Malkia wa kusini atatokea wakati kizazi hiki kitakapo-
hukumiwa, naye atakihukumu kwamba kina hatia. Maana
yeye alisafiri kutoka mbali akaja kusikiliza maneno ya
hekima ya Solomoni, na kumbe hapa kuna kikuu kuliko
Solomoni.
43 “Pepo mchafu akifukuzwa kwa mtu, huzururazurura
jangwani akitafuta mahali pa kupumzika asipate.
44 Hapo hujisemea: Nitarudi nyumbani kwangu nilikotoka.
Lakini anaporudi na kuikuta tupu, imefagiwa na kupambwa,
45 huenda kuwachukua pepo wengine saba, wabaya kuliko
yeye; na wote huja wakamwingia huyo mtu. Na hali ya
mtu huyo sasa huwa mbaya kuliko hapo mwanzo. Ndivyo
itakavyokuwa kwa watu hawa waovu.”
46 Yesu alikuwa bado anasema na umati wa watu wakati
mama yake na ndugu zake walipofika na kusimama nje,
wakitaka kusema naye.
47 Basi, mtu mmoja akamwambia, “Mama yako na ndugu
zako wako nje, wanataka kusema nawe.”
48 Lakini Yesu akamjibu mtu huyo, “Mama yangu ni nani?
Na ndugu zangu ni kina nani?”
49 Kisha akaunyosha mkono wake kuelekea wanafunzi
wake, akasema, “Hawa ndio mama yangu na ndugu zangu!
50 Maana yeyote anayefanya anavyotaka Baba yangu aliye
mbinguni, huyo ndiye ndugu yangu, dada yangu na mama
yangu.”

13

1 Siku hiyohiyo, Yesu alitoka katika ile nyumba, akaenda na
kuketi kando ya ziwa.
2 Makundi makubwa ya watu yalimzunguka hata Yesu
akapanda mashua, akaketi. Hao watu walisimama kwenye
ukingo wa ziwa,

3 naye Yesu akawaambia mambo mengi kwa mifano. “Sikilizeni! Mpanzi alikwenda kupanda mbegu.
4 Alipokuwa akipanda, nyingine zilianguka njiani, ndege wakaja wakazila.
5 Nyingine zilianguka penye mawe pasipokuwa na udongo mwingi. Zikaota mara kwa kuwa udongo haukuwa na kina.
6 Jua lilipochomoza, zilichomeka; na kwa kuwa mizizi yake haikuwa na nguvu, zikanyauka.
7 Nyingine zilianguka kwenye miti ya miiba, nayo ikakua na kuzisonga.
8 Lakini nyingine zilianguka penye udongo mzuri, zikaota, zikazaa: nyingine punje mia moja, nyingine sitini na nyingine thelathini.
9 Mwenye masikio na asikie!”
10 Wanafunzi wake wakamwendea, wakamwuliza, “Kwa nini unasema na watu kwa mifano?”
11 Yesu akawajibu, “Ninyi mmejaliwa kuzijua siri za Ufalme wa mbinguni, lakini wao hawakujaliwa.
12 Maana, aliye na kitu atapewa na kuzidishiwa; lakini yule asiye na kitu, hata kile alicho nacho kitachukuliwa.
13 Ndiyo maana ninasema nao kwa mifano, kwa sababu wanatazama lakini hawaoni, wanasikiliza lakini hawasikii, wala hawaelewi.
14 Kwao yametimia yale aliyosema nabii Isaya: Kusikia mtasikia, lakini hamtaelewa; Kutazama mtatazama, lakini hamtaona.
15 Maana akili za watu hawa zimepumbaa, wameyaziba masikio yao, wameyafumba macho yao. La sivyo, wangeona kwa macho yao. wangesikia kwa masikio yao, wangeelewa kwa akili zao, na kunigeukia, asema Bwana, nami ningewaponya.
16 “Lakini heri yenu ninyi, maana macho yenu yanaona na masikio yenu yanasikia.
17 Kweli nawaambieni, manabii na watu wengi wema walitamani kuyaona yale mnayoyaona, wasiyaone, na kuyasikia yale mnayoyasikia, wasiyasikie.
18 “Basi, ninyi sikilizeni maana ya mfano huo wa mpanzi.
19 Yeyote asikiaye ujumbe wa ufalme bila kuuelewa, ni kama zile mbegu zilizoanguka njiani; yule Mwovu huja na kunyakua kile kilichopandwa moyoni mwake.
20 Ile mbegu iliyopandwa penye mawe ni mfano wa mtu asikiaye ujumbe huo na mara akaupokea kwa furaha.
21 Lakini haumwingii na kuwa na mizizi ndani yake; huendelea kuuzingatia ujumbe huo kwa kitambo tu, na wakati taabu au udhalimu vinapotokea kwa sababu ya ujumbe huo, anakata tamaa mara.

22 Ile mbegu iliyoanguka kati ya miti ya miiba, ni mfano
wa mtu asikiaye huo ujumbe, lakini wasiwasi wa ulimwengu
huu na anasa za mali huusonga ujumbe huo, naye hazai
matunda.
23 Ile mbegu iliyopandwa katika udongo mzuri ni mfano
wa mtu ausikiaye ujumbe huo na kuuelewa, naye huzaa
matunda; mmoja mia, mwingine sitini na mwingine the-
lathini."
24 Yesu akawaambia watu mfano mwingine: "Ufalme wa
mbinguni unafanana na mtu aliyepanda mbegu nzuri katika
shamba lake.
25 Lakini watu wakiwa wamelala, adui yake akaja aka-
panda magugu kati ya ngano, akaenda zake.
26 Basi, mimea ilipoota na kuanza kuchanua, magugu pia
yakaanza kuonekana.
27 Watumishi wa yule mwenye shamba wakamwendea,
wakamwambia, Mheshimiwa, bila shaka ulipanda mbegu
nzuri katika shamba lako. Sasa magugu yametoka wapi?
28 Yeye akawajibu, Adui ndiye aliyefanya hivyo. Basi, watu-
mishi wake wakamwuliza, Je, unataka twende tukayang'oe
29 Naye akawajibu, La, msije labda mnapokusanya
magugu, mkang'oa na ngano pia.
30 Acheni vikue pamoja mpaka wakati wa mavuno. Wakati
huo nitawaambia wavunaji: kusanyeni kwanza magugu
mkayafunge mafungumafungu ya kuchomwa. Lakini ngano
ikusanyeni mkaiweke ghalani mwangu."
31 Yesu akawaambia watu mfano mwingine: "Ufalme wa
mbinguni unafanana na mbegu ya haradali aliyotwaa mtu
mmoja, akaipanda katika shamba lake.
32 Yenyewe ni ndogo kuliko mbegu zote, lakini ikishaota
huwa kubwa kuliko mimea yote. Hukua ikawa mti, na ndege
wa angani huja na kujenga viota katika matawi yake."
33 Yesu akawaambia mfano mwingine: "Ufalme wa
mbinguni umefanana na chachu aliyotwaa mama mmoja,
akaichanganya na unga pishi tatu, hata unga wote
ukaumuka."
34 Yesu aliwaambia watu hayo yote kwa mifano.
Hakuwaambia chochote bila kutumia mifano,
35 ili jambo lililonenwa na nabii litimie: "Nitasema kwa
mifano; nitawaambia mambo yaliyofichika tangu kuumbwa
ulimwengu."
36 Kisha Yesu aliwaaga wale watu, akaingia nyumbani.
Wanafunzi wake wakamwendea, wakamwambia, "Tufafan-
ulie ule mfano wa magugu shambani."
37 Yesu akawaambia, "Mpanzi wa zile mbegu nzuri ni
Mwana wa Mtu.

38 Lile shamba ni ulimwengu. Zile mbegu nzuri ni watu
wale ambao Ufalme ni wao. Lakini yale magugu ni wale watu
wa yule Mwovu.
39 Adui aliyepanda yale magugu ni Ibilisi. Mavuno ni
mwisho wa nyakati na wavunaji ni malaika.
40 Kama vile magugu yanavyokusanywa kuchomwa moto,
ndivyo itakavyokuwa mwishoni mwa nyakati;
41 Mwana wa Mtu atawatuma malaika wake wawakusanye
kutoka katika Ufalme wake wale wote wenye kusababisha
dhambi, na wote wenye kutenda maovu,
42 na kuwatupa katika tanuru ya moto, na huko watalia na
kusaga meno.
43 Kisha, wale wema watang'ara kama jua katika Ufalme
wa Baba yao. Sikieni basi, kama mna masikio!
44 "Ufalme wa mbinguni umefanana na hazina iliyofichika
shambani. Mtu mmoja aliigundua, akaificha tena. Alifurahi
sana hata akaenda kuuza yote aliyokuwa nayo, akalinunua
shamba lile.
45 "Tena, Ufalme wa mbinguni umefanana na mfanyabi-
ashara mmoja mwenye kutafuta lulu nzuri.
46 Alipopata lulu moja ya thamani kubwa, alienda akauza
yote aliyokuwa nayo, akainunua lulu ile.
47 "Tena, Ufalme wa mbinguni unafanana na wavu ulio-
tupwa baharini, ukanasa samaki wa kila aina.
48 Ulipojaa, watu waliuvuta pwani, wakaketi, wakach-
agua samaki wazuri wakawaweka ndani ya vikapu vyao, na
wabaya wakawatupa.
49 Ndivyo itakavyokuwa mwishoni mwa nyakati: malaika
watatokea, watawatenganisha watu wabaya na watu wema,
50 na kuwatupa hao wabaya katika tanuru ya moto. Huko
watalia na kusaga meno."
51 Yesu akawauliza, "Je, mmeelewa mambo haya yote?"
Wakamjibu, "Naam."
52 Naye akawaambia, "Hivyo basi, kila mwalimu wa Sheria
aliye mwanafunzi wa Ufalme wa mbinguni anafanana na
mwenye nyumba atoaye katika hazina yake vitu vipya na vya
kale."
53 Yesu alipomaliza kusema mifano hiyo alitoka mahali
hapo,
54 akaenda kijijini kwake. Huko akawa anawafundisha
watu katika sunagogi hata wakashangaa, wakasema, "Huyu
amepata wapi hekima hii na maajabu?
55 Je, huyu si yule mwana wa seremala? Je, mama yake si
anaitwa Maria, na ndugu zake si kina Yakobo, Yosefu, Simoni
na Yuda?

56 Na dada zake je, si wote wako hapa pamoja nasi? Basi
amepata wapi haya yote?”
57 Basi, wakawa na mashaka naye. Lakini Yesu akawaam-
bia, “Nabii hakosi kuheshimiwa, isipokuwa katika nchi yake
na nyumbani mwake!”
58 Kwa hiyo, hakutenda miujiza mingi pale kwa sababu ya
kutoamini kwao.

14

1 Wakati huo, mtawala Herode alisikia sifa za Yesu.
2 Basi, akawaambia watumishi wake, “Mtu huyu ni Yohane
mbatizaji, amefufuka kutoka wafu; ndiyo maana nguvu za
miujiza zinafanya kazi ndani yake.”
3 Herode ndiye aliyekuwa amemtia Yohane nguvuni,
akamfunga minyororo na kumtia gerezani kwa sababu ya
Herodia, mke wa Filipo, ndugu yake. Sababu hasa ni
4 kwamba alikuwa amemwambia Herode, “Si halali kwako
kuishi na huyo mwanamke!”
5 Herode alitaka kumwua Yohane, lakini aliogopa watu
kwa sababu kwao Yohane alikuwa nabii.
6 Katika sherehe za sikukuu ya kuzaliwa kwake Herode,
binti ya Herodia alicheza mbele ya wageni. Herode alifu-
rahiwa,
7 hata akaahidi kwa kiapo kumpa huyo msichana chochote
atakachoomba.
8 Naye, huku akichochewa na mama yake, akaomba, “Nipe
papahapa katika sinia kichwa cha Yohane mbatizaji.”
9 Mfalme alihuzunika, lakini kwa sababu ya kile kiapo
chake na kwa sababu ya wale wageni karamuni, akaamuru
apewe.
10 Basi, Herode akatuma mtu gerezani amkate kichwa
Yohane.
11 Kichwa chake kikaletwa katika sinia, wakampa yule
msichana, naye akampelekea mama yake.
12 Wanafunzi wa Yohane wakaja, wakauchukua mwili
wake, wakauzika. Kisha wakaenda kumpasha habari Yesu.
13 Yesu alipopata habari hiyo, aliondoka mahali pale kwa
mashua, akaenda mahali pa faragha peke yake. Lakini watu
walipata habari, wakamfuata kwa miguu toka mijini.
14 Basi, aliposhuka pwani, aliona umati mkubwa wa watu,
akawaonea huruma, akawaponya wagonjwa wao.
15 Kulipokuwa jioni, wanafunzi wake walimwendea
wakamwambia, “Mahali hapa ni nyikani, na saa zimepita.
Basi, uwaage watu ili waende vijijini wakajinunulie
chakula.”
16 Yesu akawaambia, “Si lazima waende, wapeni ninyi
chakula.”

17 Lakini wao wakamwambia, “Tunayo mikate mitano tu
na samaki wawili.”
18 Yesu akawaambia, “Nileteeni hapa.”
19 Akawaamuru watu waketi katika nyasi. Kisha akaitwaa
ile mikate mitano na wale samaki wawili, akatazama juu
mbinguni, akamshukuru Mungu. Halafu akaimega hiyo
mikate, akawapa wanafunzi wake, nao wakawapa watu.
20 Watu wote wakala, wakashiba. Kisha wanafunzi
wakakusanya mabaki, wakajaza vikapu kumi na viwili.
21 Jumla ya waliokula ilikuwa wanaume wapatao elfu tano,
bila kuhesabu wanawake na watoto.
22 Mara, Yesu akawaamuru wanafunzi wake wapande
mashua, wamtangulie ng'ambo ya ziwa wakati yeye
anawaaga watu.
23 Baada ya kuwaaga, alipanda mlimani peke yake kusali.
Ilipokuwa jioni, yeye alikuwa huko peke yake,
24 na wakati huo ile mashua ilikwishafika karibu katikati
ya ziwa, lakini ilikuwa inakwenda mrama kwa sababu upepo
ulikuwa unaipinga.
25 Usiku, karibu na mapambazuko, Yesu aliwaendea wana-
funzi akitembea juu ya maji.
26 Wanafunzi wake walipomwona akitembea juu ya maji
waliingiwa na hofu, wakasema, “Ni mzimu!” Wakapiga
kelele kwa hofu.
27 Mara, Yesu akasema nao, “Tulieni, ni mimi. Msiogope!”
28 Petro akamwambia, “Bwana, ikiwa ni wewe kweli,
amuru nitembee juu ya maji nije kwako.”
29 Yesu akasema, “Haya, njoo.” Basi, Petro akashuka kutoka
ile mashua, akatembea juu ya maji, akamwendea Yesu.
30 Lakini alipouona ule upepo, aliogopa, akaanza kuzama;
akalia kwa sauti, “Bwana, niokoe!”
31 Hapo, Yesu akaunyosha mkono wake, akamshika na
kumwambia, “Ewe mwenye imani haba! Kwa nini uliona
shaka?”
32 Basi, wakapanda mashuani, na upepo ukatulia.
33 Wote waliokuwa ndani ya mashua walimsujudia,
wakasema, “Hakika wewe ni Mwana wa Mungu.”
34 Walivuka ziwa, wakafika nchi ya Genesareti.
35 Watu wa huko walipomtambua, wakaeneza habari pote
katika sehemu hizo. Basi, wakamletea Yesu wagonjwa wote,
36 wakamwomba awaruhusu waguse tu pindo la vazi lake;
wote waliomgusa walipona.

15

1 Kisha Mafarisayo na walimu wa Sheria wakafika kutoka
Yerusalemu, wakamwendea Yesu, wakamwuliza,

2 “Kwa nini wanafunzi wako hawajali mapokeo tuliyopokea kutoka kwa wazee wetu? Hawanawi mikono yao
kama ipasavyo kabla ya kula!”
3 Yesu akawajibu, “Kwa nini nanyi mnapendelea mapokeo
yenu wenyewe na hamuijali Sheria ya Mungu?
4 Mungu amesema: Waheshimu baba yako na mama yako,
na Anayemkashifu baba yake au mama yake, lazima auawe.
5 Lakini ninyi mwafundisha ati mtu akiwa na kitu ambacho
angeweza kuwasaidia nacho baba au mama yake, lakini
akasema: Kitu hiki nimemtolea Mungu,
6 basi, hapaswi tena kumheshimu baba yake! Ndivyo
mnavyodharau neno la Mungu kwa kufuata mafundisho
yenu wenyewe.
7 Enyi wanafiki! Isaya alitabiri sawa kabisa juu yenu:
8 Watu hawa, asema Mungu, huniheshimu kwa maneno tu,
lakini mioyoni mwao wako mbali nami.
9 Kuniabudu kwao hakufai, maana mambo wanayofundisha ni maagizo ya kibinadamu tu.”
10 Yesu aliuita ule umati wa watu, akawaambia, “Sikilizeni
na muelewe!
11 Kitu kinachomtia mtu najisi si kile kiingiacho kinywani,
bali kile kitokacho kinywani. Hicho ndicho kimtiacho mtu
najisi.”
12 Kisha wanafunzi wakamwendea, wakamwambia, “Je,
unajua kwamba Mafarisayo walichukizwa waliposikia maneno yako?”
13 Lakini yeye akawajibu, “Kila mmea ambao Baba yangu
aliye mbinguni hakuupanda, utang'olewa.
14 Waacheni wenyewe! Wao ni vipofu, viongozi wa vipofu;
na kipofu akimwongoza kipofu, wote wawili hutumbukia
shimoni.”
15 Petro akadakia, “Tufafanulie huo mfano.”
16 Yesu akasema, “Hata nyinyi hamwelewi?
17 Je, hamwelewi kwamba kila kinachoingia kinywani
huenda tumboni na baadaye hutupwa nje chooni?
18 Lakini yale yatokayo kinywani hutoka moyoni, na hayo
ndiyo yanayomtia mtu najisi.
19 Maana moyoni hutoka mawazo maovu yanayosababisha uuaji, uzinzi, uasherati, wizi, ushahidi wa uongo
na kashfa.
20 Hayo ndiyo yanayomtia mtu najisi. Lakini kula chakula
bila kunawa mikono hakumtii mtu najisi.”
21 Yesu aliondoka mahali hapo akaenda kukaa katika se-
hemu za Tiro na Sidoni.
22 Basi, mama mmoja Mkaanani wa nchi hiyo alimjia,
akapaaza sauti: “Mheshimiwa, Mwana wa Daudi, nionee

huruma! Binti yangu anasumbuliwa na pepo.”
23 Lakini Yesu hakumjibu neno. Basi, wanafunzi wake
wakamwendea, wakamwambia, “Mwambie aende zake kwa
maana anatufuatafuata akipiga kelele.”
24 Yesu akajibu, “Sikutumwa ila kwa watu wa Israeli
waliopotea kama kondoo.”
25 Hapo huyo mama akaja, akapiga magoti mbele yake,
akasema, “Mheshimiwa, nisaidie.”
26 Yesu akamjibu, “Si sawa kuchukua chakula cha watoto
na kuwatupia mbwa.”
27 Huyo mama akajibu, “Ni kweli, Mheshimiwa; lakini hata
mbwa hula makombo yanayoanguka kutoka meza ya bwana
wao.”
28 Hapo Yesu akamjibu, “Mama, imani yako ni kubwa; basi,
ufanyiwe kama unavyotaka.” Yule binti yake akapona tangu
saa hiyo wakati huohuo.
29 Yesu alitoka hapo akaenda kando ya ziwa Galilaya, aka-
panda mlimani, akaketi.
30 Watu wengi sana wakamjia wakiwaleta vilema, vipofu,
viwete, bubu na wengine wengi waliokuwa wagonjwa,
wakawaweka mbele ya miguu yake, naye Yesu akawaponya.
31 Umati ule wa watu ulishangaa sana ulipoona bubu
wakiongea, waliokuwa wamelemaa wamepona, viwete
wakitembea na vipofu wakiona; wakamsifu Mungu wa
Israeli.
32 Basi, Yesu aliwaita wanafunzi wake, akasema,
“Nawaonea watu hawa huruma kwa sababu kwa siku tatu
wamekuwa nami, wala hawana chakula. Sipendi kuwaacha
waende bila kula wasije wakazimia njiani.”
33 Wanafunzi wakamwambia, “Hapa tuko nyikani; tutap-
ata wapi chakula cha kuwatosha watu wengi hivi?”
34 Yesu akawauliza, “Mnayo mikate mingapi?” Wakamjibu,
“Saba na visamaki vichache.”
35 Basi, Yesu akawaamuru watu wakae chini.
36 Akaitwaa ile mikate saba na vile visamaki, akamshukuru
Mungu, akavimega, akawapa wanafunzi, nao wakawagawia
watu.
37 Wote wakala, wakashiba. Kisha wakakusanya
makombo, wakajaza vikapu saba.
38 Hao waliokula walikuwa wanaume elfu nne, bila kuh-
esabu wanawake na watoto.
39 Basi, Yesu akawaaga watu, akapanda mashua, akaenda
katika eneo la Magadani.

16

1 Mafarisayo na Masadukayo walimwendea Yesu, na kwa
kumjaribu, wakamwomba afanye ishara itokayo mbinguni.

2 Lakini Yesu akawajibu, “Wakati wa jioni ukifika ninyi husema: Hali ya hewa itakuwa nzuri kwa maana anga ni jekundu!
3 Na alfajiri mwasema: Leo hali ya hewa itakuwa ya dhoruba, maana anga ni jekundu na tena mawingu yametanda! Basi, ninyi mnajua sana kusoma majira kwa kuangalia anga, lakini kutambua dalili za nyakati hizi hamjui.
4 Kizazi kiovu kisicho na uaminifu! Mnataka ishara, lakini hamtapewa ishara yoyote isipokuwa tu ile ya Yona.” Basi, akawaacha, akaenda zake.
5 Wanafunzi wake walipokwisha vukia upande wa pili wa ziwa, walijikuta wamesahau kuchukua mikate.
6 Yesu akawaambia, “Muwe macho na mjihadhari na chachu ya Mafarisayo na Masadukayo!”
7 Lakini wao wakawa wanajadiliana: “Anasema hivyo kwa kuwa hatukuchukua mikate.”
8 Yesu alijua mawazo yao, akawaambia, “Enyi watu wenye imani haba! Mbona mnajadiliana juu ya kutokuwa na mikate?
9 Je, hamjaelewa bado? Je, hamkumbuki nilipoimega ile mikate mitano kwa ajili ya wale watu elfu tano? Je, mlijaza vikapu vingapi vya makombo?
10 Au, ile mikate saba waliyogawiwa wale watu elfu nne, je, mlikusanya vikapu vingapi vya mabaki?
11 Inawezekanaje hamwelewi ya kwamba sikuwa nikisema juu ya mikate? Jihadharini na chachu ya Mafarisayo na Masadukayo!”
12 Hapo wanafunzi wakafahamu kwamba aliwaambia wajihadhari siyo na chachu ya mikate, bali na mafundisho ya Mafarisayo na Masadukayo.
13 Yesu alipofika pande za Kaisarea Filipi, aliwauliza wanafunzi wake, “Watu wanasema Mwana wa Mtu kuwa ni nani?”
14 Wakamjibu, “Wengine wanasema kuwa ni Yohane mbatizaji, wengine Eliya, wengine Yeremia au mmojawapo wa manabii.”
15 Yesu akawauliza, “Na ninyi je, mwasema mimi ni nani?”
16 Simoni Petro akajibu, “Wewe ndiwe Kristo, Mwana wa Mungu aliye hai.”
17 Yesu akasema, “Heri wewe Simoni mwana wa Yona, kwa maana si binadamu aliyekufunulia ukweli huu, ila Baba yangu aliye mbinguni.
18 Nami nakwambia: wewe ni Petro, na juu ya mwamba huu nitalijenga kanisa langu; wala kifo chenyewe hakitaweza kulishinda.
19 Nitakupa funguo za Ufalme wa mbinguni; kila utakachofunga duniani, kitafungwa pia mbinguni; kila utakachofun-

gua duniani, kitafunguliwa pia mbinguni.”
20 Kisha akawaonya wanafunzi wasimwambie mtu yeyote
kwamba yeye ndiye Kristo.
21 Tangu wakati huo Yesu alianza kuwajulisha waziwazi
wanafunzi wake: “Ni lazima mimi niende Yerusalemu, na
huko nikapate mateso mengi yatakayosababishwa na wazee,
makuhani wakuu na walimu wa Sheria. Nitauawa, na siku ya
tatu nitafufuliwa.”
22 Hapo Petro akamchukua kando, akaanza kumkemea:
“Isiwe hivyo Bwana! Jambo hili halitakupata!”
23 Lakini Yesu akageuka, akamwambia Petro, “Ondoka
mbele yangu Shetani! Wewe ni kikwazo kwangu. Mawazo
yako si ya mungu bali ni ya kibinadamu!”
24 Kisha Yesu akawaambia wanafunzi wake, “Kama mtu
yeyote anataka kuwa mfuasi wangu, ni lazima ajikane
mwenyewe, auchukue msalaba wake, anifuate.
25 Maana, mtu anayetaka kuyaokoa maisha yake
mwenyewe, atayapoteza;
26 lakini mtu anayeyapoteza maisha yake kwa ajili yangu,
atayapata. Je, mtu atafaidi nini akiupata utajiri wote wa
ulimwengu na hali amepoteza maisha yake? Au, mtu atatoa
kitu gani kiwe badala ya maisha yake?
27 Maana, Mwana wa Mtu atakuja katika utukufu wa Baba
yake pamoja na malaika wake, na hapo ndipo atakapomlipa
kila mtu kadiri ya matendo yake.
28 Kweli nawaambieni, wako wengine papahapa ambao
hawatakufa kabla ya kumwona Mwana wa Mtu akija katika
Ufalme wake.”

17

1 Baada ya siku sita, Yesu aliwachukua Petro, Yakobo na
Yohane nduguye, akaenda nao peke yao juu ya mlima mrefu.
2 Huko, wakiwa wanamtazama, akageuka sura, uso wake
ukang'aa kama jua na mavazi yake yakawa meupe kama
nuru.
3 Mose na Eliya wakawatokea, wakawa wanazungumza
naye.
4 Hapo Petro akamwambia Yesu, “Bwana, ni vizuri sana
kwamba tupo hapa! Ukipenda nitajenga vibanda vitatu:
kimoja chako, kimoja cha Mose na kimoja cha Eliya.”
5 Alipokuwa bado anasema hivyo, wingu jeupe likawafu-
nika, na sauti ikasikika kutoka katika hilo wingu: “Huyu ni
Mwanangu mpendwa, ninayependezwa naye, msikilizeni.”
6 Wanafunzi waliposikia hivyo wakaanguka kifudifudi,
wakaogopa sana.
7 Yesu akawaendea, akawagusa, akasema, “Simameni,
msiogope!”

8 Walipoinua macho yao hawakumwona mtu, ila Yesu peke
yake.
9 Basi, walipokuwa wanashuka mlimani, Yesu akawaonya:
“Msimwambie mtu mambo mliyoyaona mpaka Mwana wa
Mtu atakapofufuliwa kutoka wafu.”
10 Kisha wanafunzi wakamwuliza, “Mbona walimu wa
Sheria wanasema ati ni lazima kwanza Eliya aje?”
11 Yesu akawajibu, “Kweli, Eliya atakuja kutayarisha
mambo yote.
12 Lakini nawaambieni, Eliya amekwisha kuja nao
hawakumtambua, bali walimtendea jinsi walivyotaka.
Mwana wa Mtu atateswa vivyo hivyo mikononi mwao.”
13 Hapo hao wanafunzi wakafahamu kwamba alikuwa
akiwaambia juu ya Yohane mbatizaji.
14 Walipojiunga tena na ule umati wa watu, mtu mmoja
alimwendea Yesu, akampigia magoti,
15 akasema, “Mheshimiwa, mwonee huruma mwanangu
kwa kuwa ana kifafa, tena anateseka sana; mara nyingi yeye
huanguka motoni na majini.
16 Nilimleta kwa wanafunzi wako lakini hawakuweza
kumponya.”
17 Yesu akajibu, “Enyi kizazi kisicho na imani, kilichopo-
toka! Nitakaa nanyi mpaka lini? Nitawavumilia ninyi mpaka
lini? Mleteni hapa huyo mtoto.”
18 Basi, Yesu akamkemea huyo pepo, naye akamtoka, na
yule mtoto akapona wakati huohuo.
19 Kisha wanafunzi wakamwendea Yesu kwa faragha,
wakamwuliza, “Kwa nini sisi hatukuweza kumtoa yule
pepo?”
20 Yesu akawajibu, “Kwa sababu ya imani yenu haba.
Nawaambieni kweli, kama tu mkiwa na imani, hata iwe
ndogo kama mbegu ya haradali, mtaweza kuuambia mlima
huu: Toka hapa uende pale, nao utakwenda. Hakuna cho-
chote ambacho hakingewezekana kwenu.”
21 “Pepo wa namna hii hawezi kuondolewa ila kwa sala na
kufunga.”
22 Walipokuwa pamoja huko Galilaya, Yesu aliwaambia,
“Mwana wa Mtu atakabidhiwa kwa watu.
23 Watamuua, lakini siku ya tatu atafufuliwa.” Wanafunzi
wakahuzunika mno.
24 Walipofika Kafarnaumu watu wenye kukusanya fedha
ya zaka ya Hekalu walimwendea Petro, wakamwuliza, “Je,
mwalimu wenu hulipa fedha ya zaka?”
25 Petro akajibu, “Naam, hulipa.” Basi, Petro alipoingia
ndani ya nyumba, kabla hata hajasema neno, Yesu
akamwuliza, “Simoni, wewe unaonaje? Wafalme wa dunia

hukusanya ushuru au kodi kutoka kwa kina nani? Kutoka
kwa wananchi ama kutoka kwa wageni?”
26 Petro akajibu, “Kutoka kwa wageni.” Yesu akamwambia,
“Haya basi, wananchi hawahusiki.
27 Lakini kusudi tusiwakwaze, nenda ziwani ukatupe
ndoana; chukua samaki wa kwanza atakayenaswa, fungua
kinywa chake, na ndani utakuta fedha taslimu ya zaka.
Ichukue ukawape kwa ajili yangu na kwa ajili yako.”

18

1 Wakati ule wanafunzi walimwendea Yesu, wakamwuliza,
“Ni nani aliye mkuu katika Ufalme wa mbinguni?”
2 Yesu akamwita mtoto mmoja, akamsimamisha kati yao,
3 kisha akasema, “Nawaambieni kweli, msipogeuka na
kuwa kama watoto, hamtaingia kamwe katika Ufalme wa
mbinguni.
4 Yeyote anayejinyenyekesha kama mtoto huyu, huyo
ndiye aliye mkubwa katika Ufalme wa mbinguni.
5 Yeyote anayemkaribisha mtoto mmoja kama huyu kwa
jina langu, ananikaribisha mimi.
6 “Yeyote atakayemkosesha mmoja wa hawa wadogo
wanaoniamini, ingekuwa afadhali afungwe shingoni jiwe
kubwa la kusagia na kuzamishwa kwenye kilindi cha bahari.
7 Ole wake ulimwengu kwa sababu ya vikwazo vinavy-
owaangusha wengine. Vikwazo hivyo ni lazima vitokee
lakini ole wake mtu yule atakayevisababisha.
8 “Kama mkono au mguu wako ukikukosesha, ukate na
kuutupa mbali nawe. Ni afadhali kwako kuingia katika
uzima bila mkono au mguu, kuliko kutupwa katika moto wa
milele ukiwa na mikono miwili na miguu yako miwili.
9 Na kama jicho lako likikukosesha, ling'oe na kulitupa
mbali nawe. Ni afadhali kwako kuingia katika uzima ukiwa
chongo, kuliko kutupwa katika moto wa Jehanamu ukiwa na
macho yako yote mawili.
10 “Jihadharini! Msimdharau mmojawapo wa wadogo
hawa. Nawaambieni, malaika wao huko mbinguni wako
daima mbele ya Baba yangu aliye mbinguni.
11 Maana Mwana wa Mtu alikuja kuwaokoa wale
waliopotea.
12 Mnaonaje? Mtu akiwa na kondoo mia, akimpoteza
mmoja, hufanyaje? Huwaacha wale tisini na tisa mlimani,
na huenda kumtafuta yule aliyepotea.
13 Akimpata, nawaambieni kweli, humfurahia huyo kuliko
awafurahiavyo wale tisini na tisa ambao hawakupotea.

14 Hali kadhalika, Baba yenu wa mbinguni hapendi hata
mmoja wa hawa wadogo apotee.
15 "Ndugu yako akikukosea, mwendee ukamwonye mkiwa
ninyi peke yenu. Akikusikia utakuwa umempata ndugu
yako.
16 Asipokusikia, chukua mtu mmoja au wawili pamoja
nawe, ili kwa mawaidha ya mashahidi wawili au watatu, kila
tatizo litatuliwe.
17 Asipowasikia hao, liambie kanisa. Na kama hatalisikia
kanisa, na awe kwako kama watu wasiomjua Mungu na
watoza ushuru.
18 "Nawaambieni kweli, mtakachofunga duniani kita-
fungwa mbinguni, na mtakachofungua duniani kitafun-
guliwa mbinguni.
19 Tena nawaambieni, wawili miongoni mwenu
wakikubaliana hapa duniani kuhusu jambo lolote la
kuomba, Baba yangu wa mbinguni atawafanyia jambo
hilo.
20 Kwa maana popote pale wanapokusanyika wawili au
watatu kwa jina langu, mimi nipo hapo kati yao."
21 Kisha Petro akamwendea Yesu, akamwuliza, "Je, ndugu
yangu akinikosea, nimsamehe mara ngapi? Mara saba?"
22 Yesu akamjibu, "Sisemi mara saba tu, bali sabini mara
saba.
23 Ndiyo maana Ufalme wa mbinguni umefanana na
mfalme mmoja aliyeamua kukagua hesabu za watumishi
wake.
24 Ukaguzi ulipoanza, akaletewa mtu mmoja aliyekuwa na
deni la fedha talanta elfu kumi.
25 Mtu huyo hakuwa na chochote cha kulipa; hivyo bwana
wake aliamuru wauzwe, yeye, mke wake, watoto wake na
vitu vyote alivyokuwa navyo, ili deni lilipwe.
26 Basi, huyo mtumishi akapiga magoti mbele yake,
akasema, Unisubiri nami nitakulipa deni lote.
27 Yule bwana alimwonea huruma, akamsamehe lile deni,
akamwacha aende zake.
28 "Lakini huyo mtumishi akaondoka, akamkuta mmoja wa
watumishi wenzake aliyekuwa na deni lake fedha denari mia
moja. Akamkamata, akamkaba koo akisema, Lipa deni lako!
29 Huyo mtumishi mwenzake akapiga magoti, akam-
womba, Unisubiri nami nitalipa deni langu lote.
30 Lakini yeye hakutaka, bali alimtia gerezani mpaka hapo
atakapolipa lile deni.
31 "Basi, watumishi wenzake walipoona jambo hilo walisik-
itika sana, wakaenda kumpasha habari bwana wao juu ya
mambo hayo yaliyotukia.

32 Hapo yule bwana alimwita huyo mtumishi,
akamwambia, Wewe ni mtumishi mbaya sana! Uliniomba,
nami nikakusamehe deni lako lote.
33 Je, haikukupasa nawe kumhurumia mtumishi mwen-
zako kama nilivyokuhurumia?
34 "Basi, huyo bwana alikasirika sana, akamtoa huyo mtu-
mishi aadhibiwe mpaka hapo atakapolipa deni lote.
35 Na baba yangu aliye mbinguni atawafanyieni vivyo
hivyo kama kila mmoja wenu hatamsamehe ndugu yake kwa
moyo wake wote."

19

1 Yesu alipomaliza kusema maneno hayo, alitoka Galilaya,
akaenda katika mkoa wa Yudea, ng'ambo ya mto Yordani.
2 Watu wengi walimfuata huko, naye akawaponya.
3 Mafarisayo kadhaa walimjia, wakamwuliza kwa
kumtega, "Je, ni halali mume kumpa talaka mkewe kwa
kisa chochote?"
4 Yesu akawajibu, "Je, hamkusoma katika Maandiko
Matakatifu kwamba Mungu aliyemuumba mtu tangu
mwanzo alimfanya mwanamume na mwanamke,
5 na akasema: Kwa sababu hiyo mwanamume atamwacha
baba yake na mama yake, ataungana na mke wake, nao
wawili watakuwa mwili mmoja?
6 Kwa hiyo wao si wawili tena, bali mwili mmoja. Basi,
alichounganisha Mungu, binadamu asikitenganishe."
7 Lakini wao wakamwuliza, "Kwa nini basi, Mose alituagiza
mwanamke apewe hati ya talaka na kuachwa?"
8 Yesu akawajibu, "Mose aliwaruhusu kuwaacha wake
zenu kwa sababu ya ugumu wa mioyo yenu.
9 Lakini haikuwa hivyo tangu mwanzo. Basi nawaambieni,
yeyote atakayemwacha mke wake isipokuwa kwa sababu ya
uzinzi, akaoa mke mwingine, anazini."
10 Wanafunzi wake wakamwambia, "Ikiwa mambo ya
mume na mkewe ni hivyo, ni afadhali kutooa kabisa."
11 Yesu akawaambia, "Si wote wanaoweza kulipokea
fundisho hili, isipokuwa tu wale waliojaliwa na Mungu.
12 Maana kuna sababu kadhaa za kutoweza kuoa: wengine
ni kwa sababu wamezaliwa hivyo, wengine kwa sababu
wamefanywa hivyo na watu, na wengine wameamua ku-
tooa kwa ajili ya Ufalme wa mbinguni. Awezaye kulipokea
fundisho hili na alipokee."
13 Kisha watu wakamletea Yesu watoto wadogo ili awawe-
kee mikono na kuwaombea. Lakini wanafunzi wakawake-
mea.

14 Yesu akasema, “Waacheni hao watoto waje kwangu,
wala msiwazuie; maana Ufalme wa mbinguni ni wa watu
walio kama watoto hawa.”
15 Basi, akawawekea mikono, kisha akaondoka mahali
hapo.
16 Mtu mmoja alimjia Yesu, akamwuliza, “Mwalimu, ni-
fanye kitu gani chema ili niupate uzima wa milele?”
17 Yesu akamwambia, “Mbona unaniuliza kuhusu jambo
jema? Kuna mmoja tu aliye mwema. Ukitaka kuingia katika
uzima, shika amri.”
18 Yule mtu akamwuliza, “Amri zipi?” Yesu akasema,
“Usiue, usizini, usiibe, usitoe ushahidi wa uongo,
19 waheshimu baba yako na mama yako; na, mpende jirani
yako kama unavyojipenda mwenyewe.”
20 Huyo kijana akamwambia, “Hayo yote nimeyazingatia
tangu utoto wangu; sasa nifanye nini zaidi?”
21 Yesu akamwambia, “Kama unapenda kuwa mkamilifu,
nenda ukauze mali yako uwape maskini hiyo fedha, nawe
utakuwa na hazina mbinguni, kisha njoo unifuate.”
22 Huyo kijana aliposikia hayo, alienda zake akiwa mwenye
huzuni, maana alikuwa na mali nyingi.
23 Hapo Yesu akawaambia wanafunzi wake, “Kweli
nawaambieni, itakuwa vigumu sana kwa tajiri kuingia
katika Ufalme wa mbinguni.
24 Tena nawaambieni, ni rahisi zaidi kwa ngamia kupita
katika tundu la sindano, kuliko kwa tajiri kuingia katika
Ufalme wa mbinguni.”
25 Wale wanafunzi waliposikia hivyo walishangaa,
wakamwuliza, “Ni nani basi, awezaye kuokoka?”
26 Yesu akawatazama, akasema, “Kwa binadamu jambo hili
haliwezekani, lakini kwa Mungu mambo yote huwezekana.”
27 Kisha Petro akasema, “Na sisi je? Tumeacha yote tukaku-
fuata; tutapata nini basi?”
28 Yesu akawaambia, “Nawaambieni kweli, Mwana wa Mtu
atakapoketi katika kiti cha enzi cha utukufu wake katika
ulimwengu mpya, ninyi mlionifuata mtaketi katika viti kumi
na viwili mkiyahukumu makabila kumi na mawili ya Israeli.
29 Na kila aliyeacha nyumba, au ndugu, au dada, au baba,
au mama, au watoto, au mashamba, kwa ajili yangu, at-
apokea mara mia zaidi, na kupata uzima wa milele.
30 Lakini walio wa kwanza watakuwa wa mwisho, na walio
wa mwisho watakuwa wa kwanza.

20

1 “Ufalme wa mbinguni unafanana na mtu mwenye
shamba la mizabibu, ambaye alitoka asubuhi na mapema

kuwaajiri wafanyakazi katika shamba lake.
2 Akapatana nao kuwalipa dinari moja kwa siku, kisha
akawapeleka katika shamba lake la mizabibu.
3 Akatoka mnamo saa tatu asubuhi, akaona watu wengine
wamesimama sokoni, hawana kazi.
4 Akawaambia, Nendeni nanyi mkafanye kazi katika
shamba la mizabibu, nami nitawapeni haki yenu.
5 Basi, wakaenda. Huyo mwenye shamba akatoka tena
mnamo saa sita na saa tisa, akafanya vivyo hivyo.
6 Hata mnamo saa kumi na moja jioni, akatoka tena;
akakuta watu wengine wamesimama pale sokoni. Basi,
akawauliza, Mbona mmesimama hapa mchana kutwa bila
kazi?
7 Wakamjibu: Kwa sababu hakuna mtu aliyetuajiri. Yeye
akawaambia, Nendeni nanyi mkafanye kazi katika shamba
la mizabibu.
8 “Kulipokuchwa, huyo mwenye shamba alimwambia
mtunza hazina wake, Waite wafanyakazi ukawalipe msha-
hara wao, ukianzia na wale walioajiriwa mwisho, na kumal-
izia na wale wa kwanza.
9 Basi, wakaja wale walioajiriwa mnamo saa kumi na moja,
wakapokea kila mmoja dinari moja.
10 Wale wa kwanza walipofika, walikuwa wanadhani wat-
apewa zaidi; lakini hata wao wakapewa kila mmoja dinari
moja.
11 Wakazipokea fedha zao, wakaanza kumnung'unikia
yule bwana.
12 Wakasema, Watu hawa walioajiriwa mwisho walifanya
kazi kwa muda wa saa moja tu, mbona umetutendea sawa na
wao hali sisi tumevumilia kazi ngumu kutwa na jua kali?
13 “Hapo yule bwana akamjibu mmoja wao, Rafiki,
sikukupunja kitu! Je, hukupatana nami mshahara wa denari
moja?
14 Chukua haki yako, uende zako. Napenda kumpa huyu
wa mwisho sawa na wewe.
15 Je, sina haki ya kufanya na mali yangu nipendavyo? Je,
unaona kijicho kwa kuwa mimi ni mwema?”
16 Yesu akamaliza kwa kusema, “Hivyo, walio wa mwisho
watakuwa wa kwanza na wa kwanza watakuwa wa
mwisho.”
17 Yesu alipokuwa anakwenda Yerusalemu, aliwachukua
wale wanafunzi kumi na wawili faraghani, na njiani
akawaambia,
18 “Sikilizeni! Tunakwenda Yerusalemu, na huko Mwana
wa Mtu atakabidhiwa kwa makuhani wakuu na walimu wa
Sheria, nao watamhukumu auawe.

19 Watamkabidhi kwa watu wa mataifa mengine ili adhi-
hakiwe, apigwe viboko na kusulubiwa; lakini siku ya tatu
atafufuliwa."
20 Hapo mama yao wana wa Zebedayo alimjia Yesu pamoja
na wanawe, akapiga magoti mbele yake na kumwomba kitu.
21 Yesu akamwuliza, "Unataka nini?" Huyo mama
akamwambia, "Ahidi kwamba katika Ufalme wako, hawa
wanangu wawili watakaa mmoja upande wako wa kulia na
mwingine upande wako wa kushoto."
22 Yesu akajibu, "Hamjui mnaomba nini. Je, mnaweza
kunywa kikombe nitakachokunywa mimi?" Wakamjibu,
"Tunaweza."
23 Yesu akawaambia, "Kweli mtakunywa kikombe changu,
lakini kuketi kulia au kushoto kwangu si kazi yangu kupanga;
jambo hilo watapewa wale waliowekewa tayari na Baba
yangu."
24 Wale wanafunzi wengine kumi waliposikia hayo,
wakawakasirikia hao ndugu wawili.
25 Hivyo Yesu akawaita, akawaambia, "Mnajua kwamba
watawala wa mataifa hutawala watu wao kwa mabavu na
wakuu hao huwamiliki watu wao.
26 Lakini kwenu isiwe hivyo, ila yeyote anayetaka kuwa
mkuu kati yenu sharti awe mtumishi wa wote;
27 na anayetaka kuwa wa kwanza kati yenu sharti awe
mtumishi wenu.
28 Jinsi hiyohiyo, Mwana wa Mtu hakuja kutumikiwa, bali
kutumikia na kutoa maisha yake kuwa fidia ya watu wengi."
29 Yesu alipokuwa anaondoka mjini Yeriko, umati wa watu
ulimfuata.
30 Basi, kulikuwa na vipofu wawili wameketi kando ya njia,
na waliposikia kwamba Yesu alikuwa anapitia hapo, wali-
paaza sauti: "Mheshimiwa, Mwana wa Daudi, utuhurumie!"
31 Ule umati wa watu ukawakemea na kuwaambia wanya-
maze. Lakini wao wakazidi kupaaza sauti: "Mheshimiwa,
Mwana wa Daudi, utuhurumie!"
32 Yesu akasimama, akawaita na kuwauliza, "Mnataka ni-
wafanyie nini?"
33 Wakamjibu, "Mheshimiwa, tunaomba macho yetu ya-
fumbuliwe."
34 Basi, Yesu akawaonea huruma, akawagusa macho yao,
na papo hapo wakaweza kuona, wakamfuata.

21

1 Yesu na wanafunzi wake walipokaribia Yerusalemu na
kufika Bethfage katika mlima wa Mizeituni, aliwatuma
wanafunzi wake wawili,

2 akawaambia, “Nendeni hadi kijiji kilicho mbele yenu na
mtamkuta punda amefungwa na mtoto wake. Wafungueni
mkawalete kwangu.
3 Kama mtu akiwauliza sababu, mwambieni, Bwana
anawahitaji, naye atawaachieni mara.”
4 Jambo hili lilifanyika ili yale yaliyosemwa na nabii ya-
timie:
5 “Uambieni mji wa Sioni: Tazama, Mfalme wako anakujia!
Ni mpole na amepanda punda, mwana punda, mtoto wa
punda.”
6 Hivyo, wale wanafunzi walienda wakafanya kama Yesu
alivyowaagiza.
7 Wakamleta yule punda na mtoto wake, wakatandika
nguo zao juu yao na Yesu akaketi juu yake.
8 Umati mkubwa wa watu ukatandaza nguo zao
barabarani, na watu wengine wakakata matawi ya miti
wakayatandaza barabarani.
9 Makundi ya watu waliomtangulia na wale waliomfuata
wakapaaza sauti: “Hosana Mwana wa Daudi! Abarikiwe
huyo ajaye kwa jina la Bwana! Hosana Mungu juu mbin-
guni!”
10 Yesu alipokuwa anaingia Yerusalemu, mji wote ukajaa
ghasia. Watu wakawa wanauliza, “Huyu ni nani?”
11 Watu katika ule umati wakasema, “Huyu ni nabii Yesu,
kutoka Nazareti katika mkoa wa Galilaya.”
12 Basi, Yesu akaingia Hekaluni, akawafukuza nje watu
waliokuwa wanauza na kununua vitu ndani ya Hekalu;
akazipindua meza za wale waliokuwa wanavunja fedha, na
viti vya wale waliokuwa wanauza njiwa.
13 Akawaambia, “Imeandikwa katika Maandiko Matakat-
ifu: Nyumba yangu itaitwa nyumba ya sala. Lakini ninyi
mmeifanya kuwa pango la wanyang'anyi.”
14 Vipofu na vilema walimwendea huko Hekaluni, naye
Yesu akawaponya.
15 Basi, makuhani wakuu na walimu wa Sheria
walipoyaona maajabu aliyoyafanya Yesu, na pia watoto
walipokuwa wanapaaza sauti zao Hekaluni wakisema: “Sifa
kwa Mwana wa Daudi,” wakakasirika.
16 Hivyo wakamwambia, “Je, husikii wanachosema?” Yesu
akawajibu, “Naam, nasikia! Je hamjasoma Maandiko haya
Matakatifu? Kwa vinywa vya watoto wadogo na wanyonyao
unajipatia sifa kamilifu.”
17 Basi, akawaacha, akatoka nje ya mji na kwenda Betha-
nia, akalala huko.
18 Yesu alipokuwa anarudi mjini asubuhi na mapema,
aliona njaa.

19 Akauona mtini mmoja kando ya njia, akauendea; lakini
aliukuta hauma chochote ila majani matupu. Basi akauam-
bia, “Usizae tena matunda milele!” Papo hapo huo mtini
ukanyauka.
20 Wanafunzi walipouona walishangaa wakisema, “Kwa
nini mtini huu umenyauka ghafla?”
21 Yesu akawajibu, “Kweli nawaambieni, kama mkiwa na
imani bila kuwa na mashaka, mnaweza si tu kufanya hivyo,
bali hata mkiuambia mlima huu: Ng'oka ukajitose baharini,
itafanyika hivyo.
22 Na mkiwa na imani, chochote mtakachoomba katika
sala, mtapata.”
23 Yesu aliingia Hekaluni, akawa anafundisha. Alipokuwa
akifundisha, makuhani wakuu na wazee wa watu
wakamwuliza, “Unafanya mambo haya kwa mamlaka gani?
Nani amekupa mamlaka haya?”
24 Yesu akawajibu, “Na mimi nitawaulizeni swali moja;
mkinijibu, basi nami nitawaambieni ninafanya mambo haya
kwa mamlaka gani.
25 Je, mamlaka ya Yohane ya kubatiza yalitoka kwa nani?
Je, yalitoka mbinguni ama kwa watu?” Lakini wakajadiliana
wao kwa wao hivi: “Tukisema, Yalitoka mbinguni, atatu-
uliza, Basi, mbona hamkumsadiki?
26 Na tukisema, Yalitoka kwa watu, tunaogopa umati wa
watu maana wote wanakubali kwamba Yohane ni nabii.”
27 Basi, wakamjibu, “Hatujui!” Naye Yesu akawaambia,
“Nami pia sitawaambieni ninafanya mambo haya kwa mam-
laka gani.
28 “Ninyi mnaonaje; mtu mmoja alikuwa na wana waw-
ili. Akamwambia yule wa kwanza, Mwanangu, leo nenda
ukafanye kazi katika shamba la mizabibu.
29 Yule kijana akamwambia, Sitaki! Lakini baadaye ak-
abadili nia, akaenda kufanya kazi.
30 Yule baba akamwambia mtoto wake wa pili vivyo hivyo,
naye akamjibu, Naam baba! Lakini hakwenda kazini.
31 Je, ni nani kati ya hawa wawili aliyetimiza matakwa ya
baba yake?” Wakamjibu, “Yule mtoto wa kwanza.” Basi,
Yesu akawaambia, “Kweli nawaambieni, watoza ushuru na
waasherati wataingia katika Ufalme wa Mungu kabla yenu.
32 Maana Yohane alikuja kwenu akawaonyesha njia njema
ya kuishi, nanyi hamkumwamini; lakini watoza ushuru na
waasherati walimwamini. Hata baada ya kuona hayo yote
ninyi hamkubadili mioyo yenu, na hamkusadiki.”
33 Yesu akasema, “Sikilizeni mfano mwingine. Mtu mmoja
mwenye nyumba alilima shamba la mizabibu; akalizun-
gushia ukuta, akachimba kisima cha kusindikia divai, aka-

jenga humo mnara pia. Kisha akalikodisha kwa wakulima,
akasafiri kwenda nchi ya mbali.
34 Wakati wa mavuno ulipofika, aliwatuma watumishi
wake kwa wale wakulima, ili wakachukue sehemu ya
mavuno yake.
35 Wale wakulima wakawakamata hao watumishi;
mmoja wakampiga, mwingine wakamwua na mwingine
wakampiga mawe.
36 Huyo mtu akawatuma tena watumishi wengine, wengi
kuliko wa safari ya kwanza. Wale wakulima wakawatendea
namna ileile.
37 Mwishowe akamtuma mwanawe huku akifikiri:
Watamheshimu mwanangu.
38 Lakini wale wakulima walipomwona mwanawe
wakasemezana wao kwa wao: Huyu ndiye mrithi; na
tumuue ili tuuchukue urithi wake!
39 Basi, wakamkamata, wakamtoa nje ya lile shamba la
mizabibu, wakamwua.
40 "Sasa, huyo mwenye shamba la mizabibu atakapokuja,
atawafanyaje hao wakulima?"
41 Wao wakamjibu, "Atawaangamiza vibaya hao waovu,
na lile shamba atawapa wakulima wengine ambao watampa
sehemu ya mavuno wakati wa mavuno."
42 Hapo Yesu akawaambia, "Je, hamkusoma jambo hili
katika Maandiko Matakatifu? Jiwe walilokataa waashi sasa
limekuwa jiwe kuu la msingi. Bwana ndiye aliyefanya jambo
hili, nalo ni la ajabu sana kwetu!
43 "Kwa hiyo nawaambieni, Ufalme wa Mungu utaon-
dolewa kwenu na kupewa watu wa mataifa mengine wenye
kutoa matunda yake."
44 "Atakayeanguka juu ya jiwe hilo atavunjika vipande-
vipande; na likimwangukia mtu yeyote, litamponda."
45 Makuhani wakuu na Mafarisayo waliposikia hiyo mi-
fano yake walitambua kwamba alikuwa anawasema wao.
46 Kwa hiyo wakawa wanatafuta njia ya kumtia nguvuni,
lakini waliwaogopa watu kwa sababu wao walimtambua
yeye kuwa nabii.

22

1 Yesu alisema nao tena kwa kutumia mifano:
2 "Ufalme wa mbinguni umefanana na mfalme aliyemwan-
dalia mwanawe karamu ya arusi.
3 Basi, akawatuma watumishi kuwaita walioalikwa waje
arusini, lakini walioalikwa hawakutaka kufika.
4 Akawatuma tena watumishi wengine, akisema, Waambi-
eni wale walioalikwa: karamu yangu iko tayari sasa; fahali

wangu na ng'ombe wanono wamekwisha chinjwa; kila kitu
ni tayari, njoni arusini.
5 Lakini wao hawakujali, wakaenda zao; mmoja shambani
kwake, mwingine kwenye shughuli zake,
6 na wengine wakawakamata wale watumishi
wakawatukana, wakawaua.
7 Yule mfalme akakasirika, akawatuma askari wake
wakawaangamize wauaji hao na kuuteketeza mji wao.
8 Kisha akawaambia watumishi wake: Karamu ya arusi iko
tayari kweli, lakini walioalikwa hawakustahili.
9 Basi, nendeni kwenye barabara na wowote wale
mtakaowakuta waiteni waje arusini.
10 Wale watumishi wakatoka, wakaenda njiani,
wakawaleta watu wote, wabaya na wema. Nyumba ya
arusi ikajaa wageni.
11 "Mfalme alipoingia kuwaona wageni, akamwona mtu
mmoja ambaye hakuvaa mavazi ya arusi.
12 Mfalme akamwuliza, Rafiki, umeingiaje hapa bila vazi la
arusi? Lakini yeye akakaa kimya.
13 Hapo mfalme akawaambia watumishi, Mfungeni miguu
na mikono mkamtupe nje gizani; huko atalia na kusaga
meno."
14 Yesu akamaliza kwa kusema, "Wengi wamealikwa,
lakini wachache wameteuliwa."
15 Kisha, Mafarisayo wakaenda zao, wakashauriana jinsi
ya kumnasa Yesu kwa maneno yake.
16 Basi, wakawatuma wafuasi wao pamoja na wafuasi
wa kikundi cha Herode. Wakamwuliza, "Mwalimu, tuna-
jua kwamba wewe ni mtu mwaminifu, na kwamba wa-
fundisha njia ya Mungu kwa uaminifu; humwogopi mtu
yeyote, maana cheo cha mtu si kitu kwako.
17 Haya, twambie maoni yako. Je, ni halali au la, kulipa
Kaisari?"
18 Lakini Yesu alitambua uovu wao, akawaambia, "Enyi
19 Nionyesheni fedha ya kulipia kodi." Nao wakamtolea
sarafu ya fedha. sarafu ya fedha.
20 Basi, Yesu akawauliza, "Sura na chapa hii ni ya nani?"
21 Wakamjibu, "Ni vya Kaisari." Hapo Yesu akawaambia,
"Basi, mpeni Kaisari yaliyo yake Kaisari, na Mungu yaliyo
yake Mungu."
22 Waliposikia hivyo wakashangaa; wakamwacha,
wakaenda zao.
23 Siku hiyo, baadhi ya Masadukayo walimwendea Yesu.
Hao ndio wale wasemao kwamba wafu hawafufuki.
24 Basi, wakamwambia, "Mwalimu, Mose alisema mtu
aliyeoa akifa bila kuacha watoto, lazima ndugu yake amwoe

huyo mama mjane, amzalie ndugu yake watoto.
25 Sasa, hapa petu palikuwa na ndugu saba. Wa kwanza alioa kisha akafa bila kujaliwa watoto, akamwachia ndugu yake huyo mke wake mjane.
26 Ikawa vivyo hivyo kwa ndugu wa pili, na wa tatu, mpaka wa saba.
27 Baada ya ndugu hao wote kufa, akafa pia yule mama.
28 Je, siku wafu watakapofufuka mama huyo atakuwa mke wa nani miongoni mwa wale ndugu saba? Maana Wote saba walimwoa."
29 Yesu akawajibu, "Kweli mmekosea kwa sababu hamjui Maandiko Matakatifu wala nguvu ya Mungu!
30 Maana wafu watakapofufuliwa hawataoa wala kuolewa, watakuwa kama malaika mbinguni.
31 Lakini kuhusu suala la wafu kufufuka, hamjasoma yale aliyowaambieni Mungu?
32 Aliwaambia, Mimi ni Mungu wa Abrahamu, Isaka na Yakobo! Basi, yeye si Mungu wa wafu, bali ni Mungu wa walio hai."
33 Ule umati wa watu uliposikia hivyo ukayastaajabia mafundisho yake.
34 Mafarisayo waliposikia kwamba Yesu alikuwa amewanyamazisha Masadukayo, wakakutana pamoja.
35 Mmoja wao, mwanasheria, akamwuliza Yesu kwa kumjaribu,
36 "Mwalimu, ni amri ipi iliyo kuu katika Sheria ya Mose?"
37 Yesu akamjibu, "Mpende Bwana Mungu wako kwa moyo wako wote, kwa roho yako yote na kwa akili yako yote.
38 Hii ndiyo amri kuu ya kwanza.
39 Ya pili inafanana na hiyo: Mpende jirani yako kama unavyojipenda wewe mwenyewe.
40 Sheria yote ya Mose na mafundisho ya manabii vinategemea amri hizi mbili."
41 Mafarisayo walipokusanyika pamoja, Yesu aliwauliza,
42 "Ninyi mwaonaje juu ya Kristo? Je, ni mwana wa nani?" Wakamjibu, "Wa Daudi."
43 Yesu akawaambia, "Basi, inawezekanaje kwamba kwa nguvu ya Roho Mtakatifu Daudi anamwita yeye Bwana? Maana alisema:
44 Bwana alimwambia Bwana wangu: keti upande wangu wa kulia, mpaka niwaweke adui zako chini ya miguu yako.
45 Basi, ikiwa Daudi anamwita Kristo Bwana, anawezaje kuwa mwanawe?"
46 Hakuna mtu yeyote aliyeweza kumjibu neno. Na tangu siku hiyo hakuna aliyethubutu tena kumwuliza swali.

23

1 Kisha Yesu akauambia umati wa watu pamoja na wanafunzi wake,
2 “Walimu wa Sheria na Mafarisayo wana mamlaka ya kufafanua Sheria ya Mose.
3 Kwa hiyo shikeni na kutekeleza chochote watakachowaambieni. Lakini msiyaige matendo yao, maana hawatekelezi yale wanayoyahubiri.
4 Hufunga mizigo mizito na kuwatwika watu mabegani, lakini wao wenyewe hawataki kunyosha hata kidole wapate kuibeba.
5 Wao hufanya matendo yao yote ili watu wawaone. Huvaa tepe zenye maandishi ya Sheria juu ya panda la uso na mikononi na hupanua pindo za makoti yao.
6 Hupenda nafasi za heshima katika karamu na viti vya heshima katika masunagogi.
7 Hupenda kusalimiwa kwa heshima sokoni na kupendelea kuitwa na watu: Mwalimu.
8 Lakini ninyi msiitwe kamwe Mwalimu, maana mwalimu wenu ni mmoja tu, nanyi nyote ni ndugu.
9 Wala msimwite mtu yeyote Baba hapa duniani, maana Baba yenu ni mmoja tu aliye mbinguni.
10 Wala msiitwe Viongozi, maana kiongozi wenu ni mmoja tu, ndiye Kristo.
11 Aliye mkubwa miongoni mwenu ni lazima awe mtumishi wenu.
12 Anayejikweza atashushwa, na anayejishusha atakwezwa.
13 “Ole wenu walimu wa Sheria na Mafarisayo, wanafiki! Mnaufunga mlango wa Ufalme wa mbinguni mbele ya macho ya watu. Ninyi wenyewe hamwingii ndani, wala hamwaruhusu wanaotaka kuingia waingie.
14 Ole wenu walimu wa Sheria na Mafarisayo, wanafiki! Mnawanyonya wajane na kujisingizia kuwa watu wema kwa kusali sala ndefu. Kwa sababu hiyo mtapata adhabu kali.
15 “Ole wenu walimu wa Sheria na Mafarisayo, wanafiki! Mnasafiri baharini na nchi kavu ili kumpata mtu mmoja afuate dini yenu. Mnapompata, mnamfanya astahili maradufu kwenda katika moto wa Jehanamu kuliko ninyi wenyewe.
16 “Ole wenu viongozi vipofu! Ninyi mwasema ati mtu akiapa kwa Hekalu, kiapo hicho si kitu; lakini akiapa kwa dhahabu ya Hekalu, kiapo hicho kinamshika.
17 Enyi vipofu wapumbavu! Kipi kilicho cha maana zaidi: dhahabu au Hekalu linalofanya hiyo dhahabu kuwa takatifu?

18 Tena mwasema ati mtu akiapa kwa madhabahu si kitu;
lakini akiapa kwa zawadi iliyowekwa juu ya madhabahu, kiapo hicho humshika.
19 Enyi vipofu! Ni kipi kilicho cha maana zaidi: ile zawadi,
au madhabahu ambayo hufanya hiyo zawadi kuwa takatifu?
20 Anayeapa kwa madhabahu ameapa kwa hiyo madhabahu, na kwa chochote kilichowekwa juu yake.
21 Na anayeapa kwa Hekalu ameapa kwa hilo Hekalu na pia kwa yule akaaye ndani yake.
22 Na anayeapa kwa mbingu ameapa kwa kiti cha enzi cha Mungu, na kwa huyo aketiye juu yake.
23 Ole wenu walimu wa Sheria na Mafarisayo, wanafiki! Mnatoza watu zaka, hata juu ya majani yenye harufu nzuri, bizari na jira, na huku mnaacha mambo muhimu ya Sheria kama vile haki, huruma na imani. Haya ndiyo hasa mliyopaswa kuyazingatia bila kusahau yale mengine.
24 Viongozi vipofu! Mnatoa nzi katika kinywaji, lakini mnameza ngamia!
25 “Ole wenu walimu wa Sheria na Mafarisayo, wanafiki! Mnasafisha kikombe na bakuli kwa nje, lakini ndani mnaacha kumejaa vitu mlivyopata kwa unyang'anyi na uchoyo.
26 Mfarisayo kipofu! Kisafishe kikombe ndani kwanza na nje kutakuwa safi pia.
27 “Ole wenu walimu wa Sheria na Mafarisayo, wanafiki! Mko kama makaburi yaliyopakwa chokaa ambayo kwa nje yanaonekana kuwa mazuri, lakini ndani yamejaa mifupa ya maiti na kila namna ya uchafu.
28 Hali kadhalika ninyi mnaonekana na watu kwa nje kuwa wema, lakini kwa ndani mmejaa unafiki na uovu.
29 “Ole wenu walimu wa Sheria na Mafarisayo, wanafiki! Mnajenga makaburi ya manabii na kuyapamba makaburi ya watu wema.
30 Mwasema: Kama sisi tungaliishi nyakati za wazee wetu hatungalishirikiana nao katika mauaji ya manabii!
31 Hivyo mnathibitisha ninyi wenyewe kwamba ninyi ni watoto wa watu waliowaua manabii.
32 Haya, kamilisheni ile kazi wazee wenu waliyoianza!
33 Enyi kizazi cha nyoka wenye sumu! Mnawezaje kuiepa hukumu ya moto wa Jehanamu?
34 Ndiyo maana mimi ninawapelekea ninyi manabii, watu wenye hekima na walimu; mtawaua na kuwasulubisha baadhi yao, na wengine mtawapiga viboko katika masunagogi yenu na kuwasaka katika kila mji.
35 Hivyo lawama yote itawapateni kwa ajili ya damu yote ya watu wema iliyomwagwa juu ya ardhi. Naam, tangu

kuuawa kwa Abeli ambaye hakuwa na hatia, mpaka kuuawa kwa Zakariya, mwana wa Barakia, ambaye mlimuua Hekaluni kati ya patakatifu na madhabahu.
36 Nawaambieni kweli, kizazi hiki kitapata adhabu kwa sababu ya mambo haya.
37 "Yerusalemu, Ee Yerusalemu! Unawaua manabii na kuwapiga mawe wale waliotumwa kwako. Mara ngapi nimejaribu kuwakusanya watoto wako kwangu, kama vile kuku anavyokusanya vifaranga vyake chini ya mabawa yake, lakini hukutaka.
38 Haya basi, nyumba yako itaachwa mahame.
39 Nakwambia kweli, hutaniona tena mpaka wakati utakaposema: Abarikiwe huyo ajaye kwa jina la Bwana."

24

1 Yesu alitoka Hekaluni, na alipokuwa akienda zake, wanafunzi wake walimwendea, wakamwonyesha majengo ya Hekalu.
2 Yesu akawaambia, "Sawa, mnaweza kuyatazama haya yote! Kweli nawaambieni, hakuna hata jiwe moja litakalosalia hapa juu ya lingine; kila kitu kitaharibiwa."
3 Yesu alipokuwa ameketi juu ya mlima wa Mizeituni, wanafunzi walimwendea faraghani, wakamwuliza, "Twambie mambo haya yatatukia lini? Ni ishara gani itakayoonyesha kuja kwako na mwisho wa nyakati?"
4 Yesu akawajibu, "Jihadharini msije mkadanganywa na mtu.
5 Maana wengi watatokea na kulitumia jina langu wakisema: Mimi ndiye Kristo, nao watawapotosha watu wengi.
6 Mtasikia juu ya vita na fununu za vita; lakini msifadhaike, maana hayo hayana budi kutokea, lakini mwisho wenyewe ungali bado.
7 Taifa moja litapigana na taifa lingine; ufalme mmoja utapigana na ufalme mwingine. Hapa na pale patakuwa na njaa na mitetemeko ya ardhi.
8 Yote hayo ni kama mwanzo wa maumivu ya kujifungua mtoto.
9 "Kisha watawatoeni ili mteswe na kuuawa. Mataifa yote yatawachukieni kwa ajili ya jina langu.
10 Tena, wengi wataiacha imani yao, watasalitiana na kuchukiana.
11 Watatokea manabii wengi wa uongo watakaowapotosha watu wengi.
12 Kwa sababu ya ongezeko la uhalifu, upendo wa watu wengi utafifia.
13 Lakini atakayevumilia mpaka mwisho, ataokoka.

14 Ila, kabla ya mwisho kufika, hii Habari Njema ya Ufalme
wa Mungu itahubiriwa ulimwenguni kote kama ushuhuda
kwa mataifa yote.
15 “Basi, mtakapoona Chukizo Haribifu lililonenwa na
nabii Danieli limesimama mahali patakatifu, (msomaji na
atambue maana yake),
16 hapo, walioko Yudea na wakimbilie milimani.
17 Aliye juu ya paa la nyumba yake asishuke kuchukua kitu
nyumbani mwake.
18 Aliye shambani asirudi nyuma kuchukua vazi lake.
19 Ole wao kina mama waja wazito na wanaonyonyesha
siku hizo!
20 Ombeni ili kukimbia kwenu kusiwe siku za baridi au siku
ya Sabato!
21 Maana wakati huo kutakuwa na dhiki kuu ambayo hai-
japata kuwako tangu mwanzo wa ulimwengu mpaka leo,
wala haitapata kutokea tena.
22 Kama siku hizo hazingalipunguzwa, hakuna binadamu
yeyote ambaye angeokoka; lakini siku hizo zitapunguzwa
kwa ajili ya wale walioteuliwa.
23 “Basi, mtu akiwaambieni siku hizo: Kristo yuko hapa au
Yuko pale, msimsadiki.
24 Maana watatokea kina Kristo wa uongo na manabii wa
uongo. Watafanya ishara kubwa na maajabu ya kuweza
kuwapotosha ikiwezekana hata wateule wa Mungu.
25 Sikilizeni, nimekwisha kuwaonya kabla ya wakati.
26 Basi, wakiwaambieni, Tazameni, yuko jangwani,
msiende huko; au, Tazameni, amejificha ndani, msisadiki;
27 maana, kama vile umeme uangazavyo toka mashariki
hadi magharibi, ndivyo kutakavyokuwa kuja kwake Mwana
wa Mtu.
28 Pale ulipo mzoga, ndipo watakapokusanyika tai.
29 “Mara baada ya dhiki ya siku hizo, jua litatiwa giza,
mwezi hautaangaza, nyota zitaanguka kutoka angani, na
nguvu za mbingu zitatikiswa.
30 Kisha, ishara ya Mwana wa Mtu itaonekana angani,
na hapo makabila yote duniani yatalalamika; watamwona
Mwana wa Mtu akija juu ya mawingu ya angani mwenye
nguvu na utukufu mwingi.
31 Naye atawatuma malaika wake wenye tarumbeta la ku-
vuma sana, nao watawakusanya wateule wake kutoka pande
zote nne za dunia, toka mwisho huu wa mbingu hadi mwisho
huu.
32 “Kwa mtini jifunzeni mfano huu: Mara tu matawi
yake yanapoanza kuwa laini na kuchanua majani, mnajua
kwamba wakati wa kiangazi umekaribia.

33 Hali kadhalika nanyi mtakapoona mambo haya yote
yakitendeka, jueni kwamba yuko karibu sana.
34 Nawaambieni kweli, kizazi hiki hakitapita kabla ya
mambo hayo yote kutukia.
35 Naam, mbingu na dunia zitapita, lakini maneno yangu
hayatapita kamwe.
36 “Lakini, juu ya siku au saa hiyo, hakuna mtu ajuaye
itakuja lini; wala malaika wa mbinguni, wala Mwana, ila
Baba peke yake ndiye ajuaye.
37 Kwa maana kama ilivyokuwa nyakati za Noa, ndivyo
itakavyokuwa kuja kwake Mwana wa Mtu.
38 Maana nyakati hizo, kabla ya gharika kuu, watu wa-
likuwa wakila na kunywa, wakioa na kuolewa, mpaka Noa
alipoingia ndani ya ile safina.
39 Hawakujua kuna nini mpaka ile gharika ilipotokea,
ikawakumba wote. Ndivyo itakavyokuwa wakati Mwana wa
Mtu atakapokuja.
40 Wakati huo watu wawili watakuwa shambani; mmoja
atachukuliwa na mwingine ataachwa.
41 Kina mama wawili watakuwa wanasaga nafaka, mmoja
atachukuliwa na mwingine ataachwa.
42 Basi, kesheni, kwa maana hamjui siku atakayokuja
Bwana wenu.
43 Lakini kumbukeni jambo hili: kama mwenye
nyumba angejua siku mwizi atakapofika, angekesha, wala
hangeiacha nyumba yake ivunjwe.
44 Kwa hiyo, nanyi pia muwe tayari, kwa maana Mwana wa
Mtu atakuja saa msiyoitazamia.”
45 Yesu akaendelea kusema, “Ni nani basi mtumishi
mwaminifu na mwenye busara, ambaye bwana wake
atamweka juu ya watu wake, awape chakula kwa wakati
wake?
46 Heri mtumishi yule ambaye bwana wake atakapokuja
atamkuta akifanya hivyo.
47 Kweli nawaambieni, atamweka mtumishi huyo aisi-
mamie mali yake yote.
48 Lakini kama mtumishi mbaya akijisemea moyoni:
Bwana wangu anakawia kurudi,
49 kisha akaanza kuwapiga watumishi wenzake, akaanza
kula na kunywa pamoja na walevi,
50 bwana wake atakuja siku asiyoitazamia na saa asiyoijua.
51 Atamkatilia mbali na kumweka kundi moja na wanafiki.
Huko kutakuwa na kilio na kusaga meno.

25

1 “Wakati huo, Ufalme wa mbinguni utafanana na wa-

sichana kumi waliochukua taa zao, wakaenda kumlaki
bwana arusi.
2 Watano miongoni mwao walikuwa wapumbavu na
watano walikuwa wenye busara.
3 Wale wapumbavu walichukua taa zao, lakini
hawakuchukua akiba ya mafuta.
4 Lakini wale wenye busara walichukua mafuta katika
chupa pamoja na taa zao.
5 Kwa kuwa bwana arusi alikawia kuja, wale wanawali
wote wote walisinzia, wakalala.
6 Usiku wa manane kukawa na kelele: Haya, haya! Bwana
arusi anakuja; nendeni kumlaki.
7 Hapo wale wanawali wote wakaamka, wakazitayarisha
taa zao.
8 Wale wapumbavu wakawaambia wale wenye busara:
Tupeni mafuta yenu kidogo maana taa zetu zinazimika.
9 Lakini wale wenye busara wakawaambia, Hayatatu-
tosha sisi na ninyi! Afadhali mwende dukani mkajinunulie
wenyewe!
10 Basi, wale wanawali wapumbavu walipokwenda ku-
nunua mafuta, bwana arusi akafika, na wale wanawali
waliokuwa tayari wakaingia pamoja naye katika jumba la
arusi, kisha mlango ukafungwa.
11 Baadaye wale wanawali wengine wakaja, wakaita:
Bwana, bwana, tufungulie!
12 Lakini yeye akawajibu, Nawaambieni kweli, siwajui
ninyi.”
13 Kisha Yesu akasema, “Kesheni basi, kwa maana hamjui
siku wala saa.
14 “Itakuwa kama mtu mmoja aliyetaka kusafiri ng'ambo:
aliwaita watumishi wake, akawakabidhi mali yake.
15 Alimpa kila mmoja kadiri ya uwezo wake: mmoja sarafu
tano za fedha ziitwazo talanta, mwingine talanta mbili na
mwingine talanta moja, kisha akasafiri.
16 Mara yule aliyekabidhiwa talanta tano akafanya kazi
nazo akapata faida talanta tano.
17 Hali kadhalika na yule aliyekabidhiwa talanta mbili
akapata faida talanta mbili.
18 Lakini yule aliyekabidhiwa talanta moja akaenda
akachimba shimo ardhini, akaificha fedha ya bwana wake.
19 “Baada ya muda mrefu, yule bwana alirudi, akaanza
kukagua hesabu ya matumizi na mapato ya fedha yake.
20 Mtumishi aliyekabidhiwa talanta tano akaja amechukua
zile talanta tano faida, akamwambia, Bwana, ulinikabidhi
talanta tano, hapa pana talanta tano zaidi faida niliyopata.

21 Bwana wake akamwambia, Vema, mtumishi mwema na
mwaminifu. Umekuwa mwaminifu katika mambo madogo
nitakukabidhi makubwa. Njoo ufurahi pamoja na bwana
wako.
22 “Mtumishi aliyekabidhiwa talanta mbili akaja, akatoa
talanta mbili faida, akisema, Bwana, ulinikabidhi talanta
mbili. Chukua talanta mbili zaidi faida niliyopata.
23 Bwana wake akamwambia, Vema, mtumishi mwema na
mwaminifu. Umekuwa mwaminifu katika mambo madogo,
nitakukabidhi makubwa. Njoo ufurahi pamoja na bwana
wako.
24 “Lakini yule aliyekabidhiwa talanta moja akaja,
akasema, Bwana, najua wewe ni mtu mgumu; wewe huvuna
pale ambapo hukupanda, na kukusanya pale ambapo
hukutawanya.
25 Niliogopa, nikaificha fedha yako katika ardhi. Chukua
basi mali yako.
26 “Bwana wake akamwambia, Wewe ni mtumishi mwovu
na mvivu! Unajua kuwa mimi huvuna mahali ambapo siku-
panda, na hukusanya pale ambapo sikutawanya.
27 Ilikupasa basi, kuiweka fedha yangu katika benki, nami
ningelichukua mtaji wangu na faida yake!
28 Basi, mnyang'anyeni hiyo fedha mkampe yule mwenye
talanta kumi.
29 Maana, aliye na kitu atapewa na kuzidishiwa. Lakini
yule asiye na kitu, hata kile alicho nacho kitachukuliwa.
30 Na kuhusu huyu mtumishi asiye na faida, mtupeni nje
gizani! Huko kutakuwa na kilio na kusaga meno.
31 “Wakati Mwana wa Mtu atakapokuja katika utukufu
wake na malaika wote wakiwa pamoja naye, hapo ataketi juu
ya kiti chake cha enzi kitukufu,
32 na mataifa yote yatakusanyika mbele yake, naye atawa-
tenganisha watu kama mchungaji anavyotenganisha kondoo
na mbuzi.
33 Atawaweka kondoo upande wake wa kulia na mbuzi
upande wake wa kushoto.
34 “Kisha Mfalme atawaambia wale walio upande wake
wa kulia, Njoni enyi mliobarikiwa na Baba yangu; pokeeni
Ufalme mliotayarishiwa tangu kuumbwa kwa ulimwengu.
35 Maana nilikuwa na njaa nanyi mkanipa chakula; ni-
likuwa na kiu nanyi mkanipa maji; nilikuwa mgeni nanyi
mkanikaribisha;
36 nilikuwa uchi, mkanivika; nilikuwa mgonjwa nanyi
mkaja kunitazama; nilikuwa gerezani nanyi mkaja kunitem-
belea.
37 Hapo, hao watu wema watamjibu mfalme Bwana, ni lini

tulikuona mwenye njaa nasi tukakupa chakula, au ukiwa na
kiu nasi tukakunywesha maji?
38 Ni lini tulikuona ukiwa mgeni nasi tukakukaribisha, au
bila nguo nasi tukakuvika?
39 Ni lini tulikuona ukiwa mgonjwa au mfungwa nasi
tukaja kukutazama?
40 Mfalme atawajibu, Kweli nawaambieni, kila kitu mli-
chomtendea mmojawapo wa hawa ndugu zangu wadogo,
mlinitendea mimi.
41 "Kisha atawaambia wale walio upande wake wa
kushoto, Ondokeni mbele yangu enyi mliolaaniwa! Nendeni
katika moto wa milele aliotayarishiwa Ibilisi na malaika
wake.
42 Maana nilikuwa na njaa nanyi hamkunipa chakula; ni-
likuwa na kiu nanyi hamkunipa maji.
43 Nilikuwa mgeni nanyi hamkunikaribisha; nilikuwa
mgonjwa na mfungwa nanyi hamkuja kunitazama.
44 "Hapo nao watajibu, Bwana, ni lini tulikuona ukiwa na
njaa au kiu, ukiwa mgeni au bila nguo, ukiwa mgonjwa au
mfungwa, nasi hatukuja kukuhudumia?
45 Naye atawajibu, Nawaambieni kweli, kila mlipokataa
kumtendea mambo haya mmojawapo wa hawa wadogo,
mlikataa kunitendea mimi.
46 Basi, hawa watakwenda kwenye adhabu ya milele, lakini
wale waadilifu watakwenda kwenye uzima wa milele."

26

1 Yesu alipomaliza kusema hayo yote, aliwaambia wana-
funzi wake,
2 "Mnajua kwamba baada ya siku mbili tutakuwa na
sikukuu ya Pasaka, na Mwana wa Mtu atatolewa ili asulu-
biwe."
3 Wakati huo makuhani wakuu na wazee wa watu walikU-
tana pamoja katika ukumbi wa Kayafa, Kuhani Mkuu.
4 Wakashauriana jinsi ya kumtia Yesu nguvuni kwa hila
wamuue.
5 Lakini wakaamua jambo hilo lisifanyike wakati wa
sikukuu, kusije kukatokea ghasia kati ya watu.
6 Yesu alipokuwa Bethania, nyumbani kwa Simoni, aitwaye
Mkoma,
7 mama mmoja aliyekuwa na chupa ya alabasta yenye
marashi ya thamani kubwa, alimjia pale mezani alipokuwa
amekaa kula chakula, akammiminia hayo marashi kichwani.
8 Wanafunzi wake walipoona hayo wakakasirika,
wakasema, "Ya nini hasara hii?
9 Marashi haya yangaliweza kuuzwa kwa bei kubwa, mask-
ini wakapewa hizo fedha."

10 Yesu alitambua mawazo yao, akawaambia, “Mbona
mnamsumbua huyu mama? Yeye amenitendea jambo jema.
11 Maskini mnao daima pamoja nanyi, lakini mimi
sitakuwapo pamoja nanyi daima.
12 Huyu mama amenimiminia marashi ili kunitayarisha
kwa maziko.
13 Nawaambieni kweli, popote ambapo hii Habari Njema
itahubiriwa ulimwenguni, kitendo hiki alichofanya mama
huyu kitatajwa kwa kumkumbuka yeye.”
14 Kisha, Yuda Iskarioti, mmoja wa wale kumi na wawili,
akaenda kwa makuhani wakuu,
15 akawaambia, “Mtanipa kitu gani kama nikimkabidhi
Yesu kwenu?” Wakamhesabia sarafu thelathini za fedha;
16 na tangu wakati huo Yuda akawa anatafuta nafasi ya
kumsaliti.
17 Siku ya kwanza kabla ya Sikukuu ya Mikate Isiy-
otiwa Chachu, wanafunzi walimwendea Yesu wakamwuliza,
“Unataka tukuandalie wapi chakula cha Pasaka?”
18 Yeye akawajibu, “Nendeni mjini kwa mtu fulani,
mkamwambie: Mwalimu anasema, wakati wangu umefika;
kwako nitakula Pasaka pamoja na wanafunzi wangu.”
19 Wanafunzi wakafanya kama Yesu alivyowaagiza,
wakaandaa Pasaka.
20 Kulipokuwa jioni, Yesu akakaa mezani pamoja na wana-
funzi wake kumi na wawili.
21 Walipokuwa wakila, Yesu akasema, “Nawaambieni
kweli, mmoja wenu atanisaliti.”
22 Wanafunzi wakahuzunika sana, wakaanza kuuliza
mmojammoja, “Bwana! Je, ni mimi?”
23 Yesu akajibu, “Atakayechovya mkate pamoja nami
katika bakuli ndiye atakayenisaliti.
24 Naam, Mwana wa Mtu anakwenda zake kama Maandiko
Matakatifu yasemavyo, lakini ole wake mtu yule atakayem-
saliti Mwana wa Mtu! Ingalikuwa afadhali kwa mtu huyo
kama hangalizaliwa.”
25 Yuda, ambaye ndiye aliyetaka kumsaliti, akamwuliza,
“Mwalimu! Je, ni mimi?” Yesu akamjibu, “Wewe umesema.”
26 Walipokuwa wanakula, Yesu akatwaa mkate,
akashukuru, akaumega, akawapa wanafunzi wake akisema,
“Twaeni mle; huu ni mwili wangu.”
27 Kisha akatwaa kikombe, akamshukuru Mungu,
akawapa akisema, “Nyweni nyote;
28 maana hii ni damu yangu inayothibitisha agano, damu
inayomwagwa kwa ajili ya watu wengi ili kuwaondolea
dhambi.

29 Nawaambieni, sitakunywa tena divai ya zabibu mpaka
siku ile nitakapoinywa mpya pamoja nanyi katika Ufalme wa
Baba yangu."
30 Baada ya kuimba wimbo, wakaondoka, wakaenda
katika mlima wa Mizeituni.
31 Kisha Yesu akawaambia, "Usiku huu wa leo, ninyi ny-
ote mtakuwa na mashaka nami, maana Maandiko Matakat-
ifu yasema: Nitampiga mchungaji, na kondoo wa kundi
watatawanyika.
32 Lakini baada ya kufufuka kwangu, nitawatangulieni
Galilaya."
33 Petro akamwambia Yesu "Hata kama wote watakuwa na
mashaka nawe na kukuacha, mimi sitakuacha kamwe."
34 Yesu akamwambia, "Kweli nakwambia, usiku huu kabla
jogoo hajawika, utanikana mara tatu."
35 Petro akamwambia, "Hata kama ni lazima nife pamoja
nawe, sitakukana kamwe." Wale wanafunzi wengine wote
wakasema vivyo hivyo.
36 Kisha Yesu akaenda pamoja nao bustanini Gethsemane,
akawaambia wanafunzi wake, "Kaeni hapa nami niende pale
mbele kusali."
37 Akawachukua Petro na wana wawili wa Zebedayo,
akaanza kuwa na huzuni na mahangaiko.
38 Hapo akawaambia, "Nina huzuni kubwa moyoni hata
karibu kufa. Kaeni hapa mkeshe pamoja nami."
39 Basi, akaenda mbele kidogo, akaanguka kifudifudi,
akasali: "Baba yangu, kama inawezekana, aacha kikombe
hiki cha mateso kinipite; lakini isiwe nitakavyo mimi, ila
utakavyo wewe."
40 Akawaendea wale wanafunzi, akawakuta wamelala.
Akamwambia Petro, "Ndiyo kusema hamkuweza kukesha
pamoja nami hata saa moja?
41 Kesheni na kusali ili msije mkaingia katika majaribu.
Roho i tayari lakini mwili ni dhaifu."
42 Akaenda tena mara ya pili akasali: "Baba yangu, kama
haiwezekani kikombe hiki kinipite bila mimi kukinywa, basi,
mapenzi yako yafanyike."
43 Akawaendea tena, akawakuta wamelala, maana macho
yao yalikuwa yamebanwa na usingizi.
44 Basi, akawaacha, akaenda tena kusali mara ya tatu kwa
maneno yaleyale.
45 Kisha akawaendea wale wanafunzi, akawaambia, "Je,
mngali mmelala na kupumzika? Tazameni! Saa yenyewe
imefika, na Mwana wa Mtu atatolewa kwa watu wenye
dhambi.

46 Amkeni, twendeni zetu. Tazameni! Anakuja yule
atakayenisaliti.”
47 Basi, Yesu alipokuwa bado anasema nao, mara akaja
Yuda, mmoja wa wale kumi na wawili. Pamoja naye walikuja
watu wengi wenye mapanga na marungu ambao walitumwa
na makuhani wakuu na wazee wa watu.
48 Huyo aliyetaka kumsaliti Yesu, alikuwa amekwisha
wapa ishara akisema: “Yule nitakayembusu ndiye; mka-
mateni.”
49 Basi, Yuda akamkaribia Yesu, akamwambia, “Shikamoo,
Mwalimu!” Kisha akambusu.
50 Yesu akamwambia, “Rafiki, fanya ulichokuja kufanya.”
Hapo wale watu wakaja, wakamkamata Yesu, wakamtia ngu-
vuni.
51 Mmoja wa wale waliokuwa pamoja na Yesu akanyosha
mkono, akauchomoa upanga wake, akampiga mtumishi wa
Kuhani Mkuu, akamkata sikio.
52 Hapo Yesu akamwambia, “Rudisha upanga wako alani,
maana yeyote anayeutumia upanga, atakufa kwa upanga.
53 Je, hamjui kwamba ningeweza kumwomba Baba yangu
naye mara angeniletea zaidi ya majeshi kumi na mawili ya
malaika?
54 Lakini yatatimiaje Maandiko Matakatifu yasemayo
kwamba ndivyo inavyopaswa kuwa?”
55 Wakati huohuo Yesu akauambia huo umati wa watu
waliokuja kumtia nguvuni, “Je, mmekuja kunikamata kwa
mapanga na marungu kama kwamba mimi ni mnyang'anyi?
Kila siku nilikuwa Hekaluni nikifundisha, na hamkunika-
mata!
56 Lakini haya yote yametendeka ili Maandiko ya manabii
yatimie.” Kisha wanafunzi wote wakamwacha, wakakimbia.
57 Basi, hao watu waliomkamata Yesu walimpeleka nyum-
bani kwa Kayafa, Kuhani Mkuu, walikokusanyika walimu wa
Sheria na wazee.
58 Petro alimfuata kwa mbali mpaka uani kwa Kuhani
Mkuu, akaingia ndani pamoja na walinzi ili apate kuona
mambo yatakavyokuwa.
59 Basi, makuhani wakuu na Baraza lote wakatafuta
ushahidi wa uongo dhidi ya Yesu wapate kumwua,
60 lakini hawakupata ushahidi wowote, ingawa walikuja
mashahidi wengi wa uongo. Mwishowe wakaja mashahidi
wawili,
61 wakasema, “Mtu huyu alisema: Ninaweza kuliharibu
Hekalu la Mungu na kulijenga tena kwa siku tatu.”
62 Kuhani Mkuu akasimama, akamwuliza Yesu, “Je, hujibu
neno? Watu hawa wanashuhudia nini dhidi yako?”
63 Lakini Yesu akakaa kimya. Kuhani Mkuu akamwambia,

"Nakuapisha kwa Mungu aliye hai, twambie kama wewe
ndiwe Kristo, Mwana wa Mungu!"
64 Yesu akamwambia, "Wewe umesema! Lakini nawaam-
bieni, tangu sasa mtamwona Mwana wa Mtu ameketi upande
wa kulia wa Mwenyezi, akija juu ya mawingu ya mbinguni."
65 Hapo, Kuhani Mkuu akararua mavazi yake, akasema,
"Amekufuru! Tuna haja gani tena ya mashahidi? Sasa
mmesikia kufuru yake.
66 Ninyi mwaonaje?" Wao wakamjibu, "Anastahili kufa!"
67 Kisha wakamtemea mate usoni, wakampiga makofi.
Wengine wakiwa wanampiga makofi,
68 wakasema, "Haya Kristo, tutabirie; ni nani amekupiga!"
69 Petro alikuwa ameketi nje uani. Basi, mtumishi mmoja
wa kike akamwendea, akasema, "Wewe ulikuwa pamoja na
Yesu wa Galilaya."
70 Petro akakana mbele ya wote akisema, "Sijui hata
unasema nini."
71 Alipokuwa akitoka mlangoni, mtumishi mwingine wa
kike akamwona, akawaambia wale waliokuwa pale, "Mtu
huyu alikuwa pamoja na Yesu wa Nazareti."
72 Petro akakana tena kwa kiapo: "Simjui mtu huyo."
73 Baadaye kidogo, watu waliokuwa pale wakamwendea
Petro, wakamwambia, "Hakika, wewe pia ni mmoja wao,
maana msemo wako unakutambulisha."
74 Hapo Petro akaanza kujilaani na kuapa akisema, "Simjui
mtu huyo!" Mara jogoo akawika.
75 Petro akakumbuka maneno aliyoambiwa na Yesu:
"Kabla jogoo hajawika, utanikana mara tatu." Basi, akatoka
nje akalia sana.

27

1 Kulipopambazuka, makuhani wakuu wote na wazee wa
watu walifanya mashauri juu ya Yesu wapate kumwua.
2 Wakamfunga pingu, wakamchukua, wakamkabidhi kwa
Pilato, mkuu wa mkoa.
3 Hapo, Yuda ambaye ndiye aliyemsaliti, alipoona kwamba
wamekwisha mhukumu Yesu, akajuta, akawarudishia
makuhani wakuu zile sarafu thelathini za fedha.
4 Akawaambia, "Nimekosa kwa kumtoa mtu asiye na hatia
auawe." Lakini wao wakasema, "Yatuhusu nini sisi? Hilo ni
shauri lako."
5 Naye akazitupa zile fedha Hekaluni, akatoka nje, akaenda
akajinyonga.
6 Makuhani wakuu wakazichukua zile fedha, wakasema,
"Haifai kuziweka katika hazina ya Hekalu kwa maana ni
fedha za damu."

7 Basi, wakashauriana, wakazitumia kununua shamba la
mfinyanzi liwe mahali pa kuzika wageni.
8 Ndiyo maana mpaka leo shamba hilo linaitwa Shamba la
Damu.
9 Hivyo maneno ya nabii Yeremia yakatimia: "Wal-
izichukua sarafu thelathini za fedha, thamani ya yule am-
baye watu wa Israeli walipanga bei,
10 wakanunua nazo shamba la mfinyanzi, kama Bwana
alivyoniagiza."
11 Yesu alisimamishwa mbele ya mkuu wa mkoa. Basi,
mkuu wa mkoa akamwuliza, "Je, wewe ndiwe Mfalme wa
Wayahudi?" Yesu akamwambia, "Wewe umesema."
12 Lakini makuhani wakuu na wazee walipokuwa
wanamshtaki, hakujibu neno.
13 Hivyo Pilato akamwuliza, "Je, husikii mashtaka hayo
yote wanayotoa juu yako?"
14 Lakini Yesu hakumjibu hata neno moja; hata huyo mkuu
wa mkoa akashangaa sana.
15 Ilikuwa kawaida wakati wa Sikukuu ya Pasaka mkuu wa
mkoa kuwafungulia Wayahudi mfungwa mmoja waliyem-
taka.
16 Wakati huo kulikuwa na mfungwa mmoja, jina lake
Baraba.
17 Hivyo, watu walipokusanyika pamoja, Pilato
akawauliza, "Mwataka nimfungue yupi kati ya wawili hawa,
Baraba ama Yesu aitwae Kristo?"
18 Alisema hivyo maana alijua wazi kwamba walimleta
kwake kwa sababu ya wivu.
19 Pilato alipokuwa amekaa katika kiti cha hukumu, mke
wake akampelekea ujumbe: "Usijitie katika shauri la mtu
huyu mwema, maana leo nimeteseka sana katika ndoto kwa
sababu yake."
20 Lakini makuhani wakuu na wazee wakawashawishi
watu waombe Baraba afunguliwe na Yesu auawe.
21 Mkuu wa mkoa akawauliza, "Ni yupi kati ya hawa wawili
mnayetaka nimfungue?" Wakamjibu, "Baraba!"
22 Pilato akawauliza, "Sasa, nifanye nini na Yesu aitwaye
Kristo?" Wote wakasema, "Asulubiwe!"
23 Pilato akauliza, "Kwa nini? Amefanya kosa gani?" Wao
wakazidi kupaaza sauti: "Asulubiwe!"
24 Basi, Pilato alipotambua kwamba hafanikiwi chochote
na kwamba maasi yalikuwa yanaanza, alichukua maji,
akanawa mikono mbele ya ule umati wa watu, akasema,
"Mimi sina lawama juu ya kifo cha mtu huyu; shauri lenu
wenyewe."

25 Watu wote wakasema, “Damu yake na iwe juu yetu na
juu ya watoto wetu!”
26 Hapo Pilato akawafungulia Baraba kutoka gerezani,
lakini akamtoa Yesu asulubiwe.
27 Kisha askari wa mkuu wa mkoa wakamwingiza Yesu
ndani ya ikulu, wakamkusanyikia kikosi kizima.
28 Wakamvua nguo zake, wakamvika joho la rangi
nyekundu.
29 Kisha wakasokota taji ya miiba, wakamvika kichwani,
wakamwekea pia mwanzi katika mkono wake wa kulia.
Wakapiga magoti mbele yake, wakamdhihaki wakisema,
“Shikamoo mfalme wa Wayahudi!”
30 Wakamtemea mate, wakauchukua ule mwanzi,
wakampiga nao kichwani.
31 Baada ya kumdhihaki, wakamvua lile joho, wakamvika
nguo zake, kisha wakampeleka kumsulubisha.
32 Walipokuwa wakienda, wakamkuta mtu mmoja jina
lake Simoni, mwenyeji wa Kurene, wakamlazimisha ku-
uchukua msalaba wake Yesu.
33 Walipofika mahali paitwapo Golgotha, maana yake, “Ma-
hali pa Fuvu la kichwa,”
34 wakampa mchanganyiko wa divai na nyongo. Lakini
Yesu alipoonja akakataa kunywa.
35 Walimsulubisha, kisha wakagawana mavazi yake kwa
kuyapigia kura.
36 Wakaketi, wakawa wanamchunga.
37 Juu ya kichwa chake wakaweka shtaka dhidi yake lil-
ioandikwa, “Huyu ni Yesu, Mfalme wa Wayahudi.”
38 Wanyang'anyi wawili walisulubishwa pia pamoja naye,
mmoja upande wa kushoto na mwingine upande wa kulia.
39 Watu waliokuwa wanapita mahali hapo walimtukana
wakitikisa vichwa vyao na kusema,
40 “Wewe! Si ulijidai kulivunja Hekalu na kulijenga kwa
siku tatu? Sasa jiokoe mwenyewe. Kama wewe ni Mwana wa
Mungu, basi shuka msalabani!”
41 Hali kadhalika na makuhani wakuu pamoja na walimu
wa Sheria na wazee walimdhihaki wakisema,
42 “Aliwaokoa wengine, lakini kujiokoa mwenyewe
hawezi! Eti yeye ni mfalme wa Wayahudi! Basi, sasa na
ashuke msalabani, nasi tutamwamini.
43 Alimtumainia Mungu na kusema eti yeye ni Mwana wa
Mungu; basi, Mungu na amwokoe kama anamtaka.”
44 Hali kadhalika na wale waliosulubiwa pamoja naye
wakamtukana.
45 Tangu saa sita mchana mpaka saa tisa, nchi yote ikawa
katika giza.

46 Mnamo saa tisa Yesu akalia kwa sauti kubwa, “Eli, Eli,
lema sabakthani?” Maana yake, “Mungu wangu, Mungu
wangu, mbona umeniacha?”
47 Lakini wale waliosimama pale waliposikia hivyo
wakasema, “Anamwita Eliya.”
48 Mmoja wao akakimbia, akachukua sifongo, akaichovya
katika siki, akaiweka juu ya mwanzi, akampa anywe.
49 Wengine wakasema, “Acha tuone kama Eliya anakuja
kumwokoa.”
50 Basi, Yesu akalia tena kwa sauti kubwa, akakata roho.
51 Hapo pazia la Hekalu likapasuka vipande viwili, toka juu
mpaka chini; nchi ikatetemeka; miamba ikapasuka;
52 makaburi yakafunguka na watu wengi wa Mungu
waliokufa wakafufuliwa;
53 nao, baada ya kufufuka kwake, wakatoka makaburini,
wakaingia katika Mji Mtakatifu, wakaonekana na watu
wengi.
54 Basi, jemadari na wale waliokuwa wakimlinda Yesu
walipoona tetemeko la ardhi na yale mambo yaliyotukia,
wakaogopa sana, wakasema, “Hakika mtu huyu alikuwa
Mwana wa Mungu.”
55 Mahali hapo walikuwapo wanawake wengi wakitazama
kwa mbali. Hao ndio wale waliomfuata Yesu kutoka Galilaya
wakimtumikia.
56 Miongoni mwao walikuwa Maria Magdalene, Maria
mama yao Yakobo na Yosefu, pamoja na mama yao wana wa
Zebedayo.
57 Ilipokuwa jioni, akaja mtu mmoja tajiri mwenyeji wa
Armathaya, jina lake Yosefu. Yeye pia alikuwa mwanafunzi
wa Yesu.
58 Akamwendea Pilato, akaomba apewe mwili wa Yesu.
Basi, Pilato akaamuru apewe.
59 Yosefu akauchukua ule mwili akauzungushia sanda safi
ya kitani,
60 akauweka ndani ya kaburi lake jipya alilokuwa ameli-
chonga katika mwamba. Kisha akavingirisha jiwe kubwa
mbele ya mlango wa kaburi, akaenda zake.
61 Maria Magdalene na yule Maria mwingine walikuwa
wameketi kulielekea kaburi.
62 Kesho yake, yaani siku iliyofuata ile ya Maandalio,
makuhani wakuu na Mafarisayo walimwendea Pilato,
63 Wakasema, “Mheshimiwa, tunakumbuka kwamba yule
mdanganyifu alisema kabla ya kufa ati, Baada ya siku tatu
nitafufuka.
64 Kwa hiyo amuru kaburi lilindwe mpaka siku ya tatu
ili wanafunzi wake wasije wakamwiba na kuwaambia watu

kwamba amefufuka. Uongo huu wa mwisho utakuwa mbaya
kuliko ule wa awali.”
65 Pilato akawaambia, “Haya, mnao walinzi; nendeni
mkalinde kadiri mjuavyo.”
66 Basi, wakaenda, wakalilinda kaburi, wakatia mhuri juu
ya lile jiwe na kuacha hapo askari walinzi.

28

1 Baada ya Sabato, karibu na mapambazuko ya siku ile ya
Jumapili, Maria Magdalene na yule Maria mwingine walik-
wenda kutazama lile kaburi.
2 Ghafla kutatokea tetemeko kubwa la nchi; malaika wa
Bwana alishuka kutoka mbinguni, akalivingirisha lile jiwe,
akalikalia.
3 Alionekana kama umeme na mavazi yake yalikuwa me-
upe kama theluji.
4 Walinzi wa lile kaburi wakatetemeka kwa hofu kubwa,
hata wakawa kama wamekufa.
5 Lakini yule malaika akawaambia wale wanawake, “Ninyi
msiogope! Najua kwamba mnamtafuta Yesu aliyesulubiwa.
6 Hayupo hapa maana amefufuka kama alivyosema. Njoni
mkaone mahali alipokuwa amelala.
7 Basi, nendeni upesi mkawaambie wanafunzi wake
kwamba amefufuka kutoka wafu, na sasa anawatangulieni
kule Galilaya; huko mtamwona. Haya, mimi nimekwisha
waambieni.”
8 Wakiwa wenye hofu na furaha kubwa, hao wanawake
walitoka upesi kaburini, wakakimbia kwenda kuwaambia
wanafunzi wake.
9 Mara, Yesu akakutana nao, akawasalimu: “Salamu.” Hao
wanawake wakamwendea, wakapiga magoti mbele yake,
wakashika miguu yake.
10 Kisha Yesu akawaambia, “Msiogope! Nendeni
mkawaambie ndugu zangu waende Galilaya, na huko
wataniona.”
11 Wale wanawake walipokuwa wanakwenda zao, baadhi
ya walinzi wa lile kaburi walikwenda mjini kutoa taarifa kwa
makuhani wakuu juu ya mambo yote yaliyotukia.
12 Basi, wakakutana pamoja na wazee, na baada ya kushau-
riana, wakawapa wale askari kiasi kikubwa cha fedha
13 wakisema, “Ninyi mtasema hivi: Wanafunzi wake wa-
likuja usiku, wakamwiba sisi tukiwa tumelala.
14 Na kama mkuu wa mkoa akijua jambo hili, sisi tutasema
naye na kuhakikisha kuwa ninyi hamtapata matatizo.”
15 Wale walinzi wakazichukua zile fedha, wakafanya kama
walivyofundishwa. Habari hiyo imeenea kati ya Wayahudi
mpaka leo.

16 Wale wanafunzi kumi na mmoja walikwenda Galilaya
kwenye ule mlima aliowaagiza Yesu.
17 Walipomwona, wakamwabudu, ingawa wengine wa-
likuwa na mashaka.
18 Yesu akaja karibu, akawaambia, “Nimepewa mamlaka
yote mbinguni na duniani.
19 Nendeni basi, mkawafanye watu wa mataifa yote wawe
wanafunzi wangu; mkiwabatiza kwa jina la Baba, na la
Mwana, na la Roho Mtakatifu.
20 Wafundisheni kushika maagizo yote niliyowapeni. Nami
nipo pamoja nanyi siku zote; naam, mpaka mwisho wa
nyakati.”

INJILI KAMA ALIVYOIANDIKA MARKO MTAKATIFU

1 Habari Njema ya Yesu Kristo, Mwana wa Mungu.
2 Ilianza kama ilivyoandikwa katika kitabu cha nabii Isaya:
"Tazama, namtuma mjumbe wangu akutangulie; yeye atakutayarishia njia yako.
3 Sauti ya mtu imesikika jangwani: Mtayarishieni Bwana
njia yake, nyoosheni mapito yake."
4 Yohane Mbatizaji alitokea jangwani, akahubiri kwamba
ni lazima watu watubu na kubatizwa ili Mungu awasamehe
dhambi zao.
5 Watu kutoka sehemu zote za Yudea na wenyeji wote
wa Yerusalemu walimwendea, wakaziungama dhambi zao,
naye akawabatiza katika mto Yordani.
6 Yohane alikuwa amevaa vazi lililofumwa kwa manyoya
ya ngamia, na mkanda wa ngozi kiunoni mwake. Chakula
chake kilikuwa nzige na asali ya mwituni.
7 Naye alihubiri akisema, "Baada yangu anakuja mwenye
uwezo zaidi kuliko mimi, ambaye mimi sistahili hata
kuinama na kufungua kamba za viatu vyake.
8 Mimi ninawabatiza kwa maji, lakini yeye atawabatiza
kwa Roho Mtakatifu."
9 Siku hizo, Yesu alifika kutoka Nazareti, mji wa Galilaya,
akabatizwa na Yohane katika mto Yordani.
10 Mara tu alipotoka majini, aliona mbingu zimefunguliwa,
na Roho akishuka juu yake kama njiwa.
11 Sauti ikasikika kutoka mbinguni: "Wewe ni Mwanangu
mpendwa, nimependezwa nawe."
12 Mara akaongozwa na Roho kwenda jangwani,
13 akakaa huko siku arubaini akijaribiwa na Shetani.
Alikuwa huko pamoja na wanyama wa porini, nao malaika
wakawa wanamtumikia.
14 Yohane alipokwisha fungwa gerezani, Yesu alikwenda
Galilaya, akahubiri Habari Njema ya Mungu, akisema,
15 "Wakati umetimia, na Ufalme wa Mungu umekaribia.
Tubuni na kuiamini Habari Njema!"
16 Alipokuwa anapita kando ya ziwa Galilaya, aliwaona
wavuvi wawili: Simoni na Andrea ndugu yake wakivua
samaki kwa wavu.
17 Yesu akawaambia, "Nifuateni nami nitawafanya ninyi
wavuvi wa watu."
18 Mara wakaziacha nyavu zao, wakamfuata.

19 Alipokwenda mbele kidogo, aliwaona Yakobo na Yohane,
wana wa Zebedayo. Nao pia walikuwa ndani ya mashua yao
wakizitengeneza nyavu zao.
20 Yesu akawaita mara, nao wakamwacha baba yao Zebe-
dayo katika mashua pamoja na wafanyakazi, wakamfuata.
21 Wakafika mjini Kafarnaumu, na mara ilipofika Sabato,
Yesu akaingia katika Sunagogi, akaanza kufundisha.
22 Watu wote waliomsikia walishangazwa na mafundisho
yake, maana hakuwa anafundisha kama walimu wao wa
Sheria, bali kama mtu mwenye mamlaka.
23 Mara akatokea mle ndani ya sunagogi mtu mmoja
mwenye pepo mchafu,
24 akapaaza sauti, “Una nini nasi, wewe Yesu wa Nazareti?
Je, umekuja kutuangamiza? Najua wewe ni nani: wewe ni
Mtakatifu wa Mungu!”
25 Yesu akamkemea, “Nyamaza! Mtoke mtu huyu.”
26 Basi, huyo pepo mchafu akamtikisatikisa mtu huyo,
kisha akalia kwa sauti kubwa, akamtoka.
27 Watu wote wakashangaa, wakaulizana, “Ni mambo gani
haya? Je, ni mafundisho mapya? Mtu huyu anayo mamlaka
ya kuamuru hata pepo wachafu, nao wanamtii!”
28 Habari za Yesu zikaenea upesi kila mahali katika wilaya
ya Galilaya.
29 Wakatoka katika sunagogi, wakaenda moja kwa moja
hadi nyumbani kwa Simoni na Andrea; Yakobo na Yohane
walikwenda pamoja nao.
30 Basi, mama mmoja, mkwewe Simoni, alikuwa kitandani
ana homa kali. Wakamwarifu Yesu mara alipowasili.
31 Yesu akamwendea huyo mama, akamshika mkono,
akamwinua. Na ile homa ikamwacha, akaanza kuwatu-
mikia.
32 Jioni, jua lilipokwisha tua, wakamletea Yesu wagonjwa
wote na watu waliopagawa na pepo.
33 Watu wote wa mji ule wakakusanyika nje ya mlango.
34 Naye Yesu akawaponya watu wengi waliokuwa na
magonjwa mbalimbali; aliwafukuza pepo wengi, lakini
hakuwaruhusu kusema kitu maana walikuwa wanamjua
yeye ni nani.
35 Kesho yake, kabla ya mapambazuko, Yesu alitoka,
akaenda mahali pa faragha kusali.
36 Simoni na wenzake wakaenda kumtafuta.
37 Walipomwona wakamwambia, “Kila mtu anakutafuta.”
38 Yesu akawaambia, “Twendeni katika miji mingine ya
jirani nikahubiri huko pia, maana nimekuja kwa sababu
hiyo.”

39 Basi, akaenda kila mahali Galilaya akihubiri katika ma-
sunagogi na kufukuza pepo.
40 Mtu mmoja mwenye ukoma alimwendea Yesu, akapiga
magoti, akamwomba, “Ukitaka, waweza kunitakasa!”
41 Yesu akamwonea huruma, akanyosha mkono wake,
akamgusa na kumwambia, “Nataka, takasika!”
42 Mara ukoma ukamwacha mtu huyo, akatakasika.
43 Kisha Yesu akamwambia aende zake upesi na kum-
wonya vikali,
44 “Usimwambie mtu yeyote jambo hili, ila nenda uka-
jionyeshe kwa kuhani; kisha utoe sadaka kwa ajili ya ku-
takasika kwako kama alivyoamuru Mose, iwe uthibitisho
kwao kwamba umepona.”
45 Lakini huyo mtu akaenda, akaanza kueneza habari hiyo
kila mahali na kusema mambo mengi hata Yesu hakuweza
tena kuingia katika mji wowote waziwazi; ikamlazimu
kukaa nje, mahali pa faragha. Hata hivyo, watu wakamwen-
dea kutoka kila upande.

2

1 Baada ya siku kadhaa, Yesu alirudi Kafarnaumu, watu
wakapata habari kwamba alikuwa nyumbani.
2 Basi, wakaja watu wengi sana hata nafasi yoyote
ikakosekana mlangoni. Yesu alikuwa akiwahubiria ujumbe
wake,
3 wakati mtu mmoja aliyepooza alipoletwa kwake akiwa
amechukuliwa na watu wanne.
4 Kwa sababu ya huo umati wa watu, hawakuweza
kumpeleka karibu na Yesu. Basi, wakatoboa sehemu ya
dari iliyokuwa juu ya mahali alipokuwa Yesu. Walipokwisha
pata nafasi, wakamteremsha huyo mtu akiwa amelala juu ya
mkeka.
5 Yesu alipoona imani yao, akamwambia huyo mtu aliye-
pooza, “Mwanangu, umesamehewa dhambi zako.”
6 Baadhi ya walimu wa Sheria waliokuwa wameketi hapo
wakawaza mioyoni mwao,
7 “Anathubutuje kusema hivyo? Anamkufuru Mungu!
Hakuna mtu awezaye kusamehe dhambi isipokuwa Mungu
peke yake.”
8 Yesu alitambua mara mawazo yao, akawaambia, “Mbona
mnawaza hivyo mioyoni mwenu?
9 Ni lipi lililo rahisi zaidi: kumwambia mtu huyu aliye-
pooza, Umesamehewa dhambi zako, au kumwambia, Inuka!
Chukua mkeka wako utembee?

10 Basi, nataka mjue kwamba Mwana wa Mtu anayo
mamlaka ya kuwasamehe watu dhambi duniani.” Hapo
akamwambia huyo mtu aliyepooza,
11 “Nakwambia simama, chukua mkeka wako uende nyum-
bani!”
12 Mara, watu wote wakiwa wanamtazama, huyo mtu
akainuka, akauchukua mkeka wake, akaenda zake. Watu
wote wakashangaa na kumtukuza Mungu wakisema, “Hatu-
japata kamwe kuona jambo kama hili.”
13 Yesu alikwenda tena kando ya ziwa. Umati wa watu
ukamwendea, naye akaanza kuwafundisha.
14 Alipokuwa akipita, akamwona Lawi mwana wa Alfayo,
ameketi katika ofisi ya ushuru. Yesu akamwambia, “Nifu-
ate!” Lawi akasimama, akamfuata.
15 Baadaye, Yesu alikuwa amekaa mezani, nyumbani kwa
Lawi, kula chakula. Watoza ushuru wengi na wenye
dhambi walikuwa wamemfuata Yesu na wengi wao wakawa
wamekaa mezani pamoja naye na wanafunzi wake.
16 Basi, baadhi ya walimu wa Sheria ambao walikuwa
Mafarisayo walipomwona Yesu akila pamoja na watu wenye
dhambi na watoza ushuru, wakawauliza wanafunzi wake,
“Kwa nini anakula pamoja na watoza ushuru na wenye
dhambi?”
17 Yesu alipowasikia, akawaambia, “Watu wenye afya
hawahitaji daktari; wanaomhitaji ni wale walio wagonjwa.
Sikuja kuwaita watu wema, ila wenye dhambi.”
18 Wakati mmoja wanafunzi wa Yohane na wanafunzi
wa Mafarisayo walikuwa wanafunga. Basi, watu wakaja,
wakamwuliza Yesu, “Kwa nini wanafunzi wa Yohane na wa
Mafarisayo wanafunga, lakini wanafunzi wako hawafungi?”
19 Yesu akajibu, “Walioalikwa harusini wanawezaje ku-
funga kama bwana harusi yupo pamoja nao? Wakati wote
wawapo pamoja na bwana harusi hawawezi kufunga.
20 Lakini wakati utafika ambapo bwana harusi ataon-
dolewa kati yao; wakati huo ndipo watakapofunga.
21 “Hakuna mtu anayekata kiraka kutoka katika nguo mpya
na kukishonea katika nguo kuukuu. Kama akifanya hivyo,
hicho kiraka kipya kitararuka kutoka hilo vazi kuukuu, nalo
litaharibika zaidi.
22 Wala hakuna mtu atiaye divai mpya katika viriba
vikuukuu. Kama akifanya hivyo, divai itavipasua hivyo
viriba, nayo divai pamoja na hivyo viriba vitaharibika. Divai
mpya hutiwa katika viriba vipya!”
23 Siku moja ya Sabato, Yesu alikuwa anapita katika
mashamba ya ngano. Walipokuwa wanatembea, wanafunzi
wake wakaanza kukwanyua masuke ya ngano.

24 Mafarisayo wakawaambia, “Tazama! Kwa nini
wanafanya jambo ambalo si halali kufanya wakati wa
Sabato?”
25 Yesu akawajibu, “Je, hamjapata kusoma juu ya kile ali-
chofanya Daudi wakati alipohitaji chakula? Yeye pamoja na
wenzake waliona njaa,
26 naye akaingia ndani ya Nyumba ya Mungu, akala ile
mikate iliyowekwa mbele ya Mungu. Jambo hili lilifanyika
wakati Abiathari alikuwa Kuhani Mkuu. Na ni makuhani
tu peke yao waliokuwa wameruhusiwa kula mikate hiyo.
Lakini Daudi aliila, tena akawapa na wenzake.”
27 Basi, Yesu akawaambia, “Sabato iliwekwa kwa ajili ya
binadamu na si binadamu kwa ajili ya Sabato!
28 Kwa hiyo, Mwana wa Mtu ni Bwana hata wa Sabato.”

3

1 Yesu aliingia tena katika sunagogi na mle ndani mlikuwa
na mtu aliyekuwa na mkono uliopooza.
2 Humo baadhi ya watu walimngojea amponye mtu huyo
siku ya sabato ili wapate kumshtaki.
3 Yesu akamwambia huyo mtu aliyekuwa na mkono
uliopooza, “Njoo hapa katikati.”
4 Kisha, akawauliza, “Je, ni halali siku ya Sabato kutenda
jambo jema au kutenda jambo baya; kuokoa maisha au
kuua?” Lakini wao hawakusema neno.
5 Hapo akawatazama wote kwa hasira, akaona huzuni kwa
sababu ya ugumu wa mioyo yao. Kisha akamwambia huyo
mtu, “Nyosha mkono wako!” Naye akaunyosha mkono wake,
ukawa mzima tena.
6 Mara Mafarisayo wakatoka nje, wakafanya shauri
pamoja na watu wa kikundi cha Herode jinsi ya
kumwangamiza Yesu.
7 Yesu aliondoka hapo pamoja na wanafunzi wake,
akaenda kando ya ziwa, na umati wa watu ukamfuata.
Watu hao walikuwa wametoka Yerusalemu, Yudea,
8 Idumea, ng'ambo ya mto Yordani, Tiro na Sidoni. Watu
hao wengi walimwendea Yesu kwa sababu ya kusikia
mambo mengi aliyokuwa ameyatenda.
9 Yesu akawaambia wanafunzi wake wamtayarishie
mashua moja, ili umati wa watu usije ukamsonga.
10 Alikuwa amewaponya watu wengi, na wagonjwa wote
wakawa wanamsonga ili wapate kumgusa.
11 Na watu waliokuwa wamepagawa na pepo wachafu
walipomwona, walijitupa chini mbele yake na kupaaza sauti,
“Wewe ni Mwana wa Mungu!”

12 Lakini Yesu akawaamuru kwa ukali wasimjulishe kwa watu.
13 Yesu alipanda kilimani, akawaita wale aliowataka. Basi, wakamwendea,
14 naye akawateua watu kumi na wawili ambao aliwaita mitume, wakae naye, awatume kuhubiri
15 na wawe na mamlaka ya kuwafukuza pepo.
16 Basi, hao kumi na wawili walioteuliwa ndio hawa: Simoni (ambaye Yesu alimpa jina, Petro),
17 Yakobo na Yohane, wana wa Zebedayo (Yesu aliwapa hawa ndugu wawili jina Boanerge, maana yake "wanangurumo"),
18 Andrea na Filipo, Batholomayo, Mathayo, Thoma, Yakobo mwana wa Alfayo, Thadayo, Simoni Mkanani na
19 Yuda Iskarioti ambaye alimsaliti Yesu.
20 Kisha Yesu alikwenda nyumbani. Umati wa watu ukakusanyika tena, hata Yesu na wafuasi wake wasiweze kupata nafasi ya kula chakula.
21 Basi, watu wa jamaa yake walipopata habari hiyo wakatoka kwenda kumchukua maana walikuwa wanasema kwamba amepatwa na wazimu.
22 Nao walimu wa Sheria waliokuwa wametoka Yerusalemu, wakasema, "Ana Beelzebuli! Tena, anawafukuza pepo kwa nguvu ya mkuu wa pepo."
23 Hapo Yesu akawaita, akawaambia kwa mifano, "Shetani anawezaje kumfukuza Shetani?
24 Ikiwa utawala mmoja umegawanyika makundimakundi yanayopigana, utawala huo hauwezi kudumu.
25 Tena, ikiwa jamaa moja imegawanyika makundimakundi yanayopingana, jamaa hiyo itaangamia.
26 Ikiwa basi, utawala wa Shetani umegawanyika vikundivikundi hauwezi kudumu, bali utaangamia kabisa.
27 "Hakuna mtu awezaye kuivamia nyumba ya mtu mwenye nguvu na kumnyang'anya mali yake, isipokuwa kwanza amemfunga huyo mtu mwenye nguvu; hapo ndipo atakapoweza kumnyang'anya mali yake.
28 "Kweli nawaambieni, watu watasamehewa dhambi zao zote na kufuru zao zote;
29 lakini anayesema mabaya dhidi ya Roho Mtakatifu, hatasamehewa kamwe; ana hatia ya dhambi ya milele."
30 (Yesu alisema hivyo kwa sababu walikuwa wanasema, "Ana pepo mchafu.")
31 Mama yake Yesu na ndugu zake walifika hapo, wakasimama nje, wakampelekea ujumbe kutaka kumwona.
32 Umati wa watu ulikuwa umekaa hapo kumzunguka. Basi, wakamwambia, "Mama yako na ndugu zako wako nje,

wanataka kukuona.”
33 Yesu akawaambia, “Mama yangu na ndugu zangu ni kina
nani?”
34 Hapo akawatazama watu waliokuwa wamemzunguka,
akasema, “Tazameni! Hawa ndio mama yangu na ndugu
zangu.
35 Mtu yeyote anayefanya anayotaka Mungu, huyo ndiye
kaka yangu, dada yangu na mama yangu.”

4

1 Yesu alianza kufundisha tena akiwa kando ya ziwa. Umati
mkubwa wa watu ulimzunguka hata ikambidi aingie katika
mashua na kuketi. Watu wakawa wamekaa katika nchi kavu,
kando ya ziwa.
2 Aliwafundisha mambo mengi kwa mifano, na katika
mafundisho yake aliwaambia,
3 “Sikilizeni! Mpanzi alikwenda kupanda mbegu.
4 Alipokuwa akipanda, nyingine zilianguka njiani, ndege
wakaja wakazila.
5 Nyingine zilianguka penye mawe pasipokuwa na udongo
mwingi. Mbegu hizo ziliota mara kwa kuwa udongo
haukuwa na kina.
6 Jua lilipochomoza, zikachomeka; na kwa kuwa mizizi
yake haikuwa na nguvu, zikanyauka.
7 Nyingine zilianguka kwenye miti ya miiba, nayo ikakua
na kuzisonga, nazo hazikuzaa nafaka.
8 Nyingine zilianguka katika udongo mzuri, zikakua na
kuzaa: moja punje thelathini, moja sitini na nyingine mia.”
9 Kisha akawaambia, “Mwenye masikio na asikie!”
10 Yesu alipokuwa peke yake, baadhi ya wale waliomsikia
walimwendea pamoja na wale kumi na wawili,
wakamwuliza juu ya hiyo mifano.
11 Naye akawaambia, “Ninyi mmejaliwa kujua siri ya
Utawala wa Mungu, lakini wale walio nje wataambiwa kila
kitu kwa mifano,
12 ili, Watazame kweli, lakini wasione. Wasikie kweli,
lakini wasielewe. La sivyo, wangemgeukia Mungu, naye
angewasamehe.”
13 Basi, Yesu akawauliza, “Je, ninyi hamwelewi mfano huu?
Mtawezaje basi, kuelewa mfano wowote?
14 Mpanzi hupanda neno la Mungu.
15 Watu wengine ni kama wale walio njiani ambapo mbegu
zilianguka. Hawa hulisikia hilo neno lakini mara Shetani
huja na kuliondoa neno hilo lililopandwa ndani yao.

16 Watu wengine ni kama zile mbegu zilizopandwa penye
mawe. Mara tu wanapolisikia hilo neno hulipokea kwa
furaha.
17 Lakini haliwaingii na kuwa na mizizi ndani yao; huende-
lea kulizingatia kwa kitambo tu, na wakati taabu au udhal-
imu vinapotokea kwa sababu ya hilo neno mara wanakata
tamaa.
18 Watu wengine ni kama zile mbegu zilizoanguka penye
miti ya miiba. Huo ni mfano wa wale wanaolisikia hilo neno,
19 lakini wasiwasi wa ulimwengu huu, anasa za mali na
tamaa za kila namna huwaingia na kulisonga hilo neno, nao
hawazai matunda.
20 Lakini wengine ni kama zile mbegu zilizopandwa katika
udongo mzuri. Hawa hulisikia hilo neno, wakalipokea,
wakazaa matunda: wengine thelathini, wengine sitini na
wengine mia moja."
21 Yesu akaendelea kuwaambia, "Je, watu huwasha taa
wakaileta ndani na kuifunika kwa pishi au kuiweka mvun-
guni? La! Huiweka juu ya kinara.
22 Basi, kila kilichofichwa kitafichuliwa, na kila kilichofu-
nikwa kitafunuliwa.
23 Mwenye masikio na asikie!"
24 Akawaambia pia, "Sikilizeni kwa makini mnachosikia!
Kipimo kilekile mnachowapimia watu wengine, ndicho
mtakachopimiwa; tena mtazidishiwa.
25 Aliye na kitu atapewa zaidi; asiye na kitu, hata kile alicho
nacho kitachukuliwa."
26 Yesu akaendelea kusema, "Ufalme wa Mungu ni kama
ifuatavyo. Mtu hupanda mbegu shambani.
27 Usiku hulala, mchana yu macho na wakati huo mbegu
zinaota na kukua; yeye hajui inavyofanyika.
28 Udongo wenyewe huiwezesha mimea kukua na kuzaa
matunda: kwanza huchipua jani changa, kisha suke, na
mwishowe nafaka ndani ya suke.
29 Nafaka inapoiva, huyo mtu huanza kutumia mundu
wake, maana wakati wa mavuno umefika."
30 Tena, Yesu akasema, "Tuufananishe Utawala wa Mungu
na nini? Tuueleze kwa mifano gani?
31 Ni kama mbegu ya haradali ambayo ni ndogo kuliko
mbegu zote.
32 Lakini ikisha pandwa, huota na kuwa mmea mkubwa
kuliko mimea yote ya shambani. Matawi yake huwa
makubwa hata ndege wa angani huweza kujenga viota vyao
katika kivuli chake."
33 Yesu aliwahubiria ujumbe wake kwa mifano mingine
mingi ya namna hiyo; aliongea nao kadiri walivyoweza
kusikia.

34 Hakuongea nao chochote bila kutumia mifano; lakini
alipokuwa pamoja na wanafunzi wake peke yao alikuwa
akiwafafanulia kila kitu.
35 Jioni, siku hiyohiyo, Yesu aliwaambia wanafunzi wake,
“Tuvuke ziwa, twende ng'ambo.”
36 Basi, wakauacha ule umati wa watu, wakamchukua
Yesu katika mashua alimokuwa. Palikuwapo pia mashua
nyingine hapo.
37 Basi, dhoruba kali ikaanza kuvuma, mawimbi yakaipiga
ile mashua hata ikaanza kujaa maji.
38 Yesu alikuwa sehemu ya nyuma ya mashua, amelala juu
ya mto. Basi, wanafunzi wakamwamsha na kumwambia,
“Mwalimu, je, hujali kwamba sisi tunaangamia?”
39 Basi, akaamka, akaukemea ule upepo na kuyaamrisha
mawimbi ya ziwa, “Kimya! Tulia!” Hapo upepo ukakoma,
kukawa shwari kabisa.
40 Kisha Yesu akawaambia wanafunzi wake, “Mbona
mnaogopa? Je, bado hamna imani?”
41 Nao wakaogopa sana, wakawa wanaulizana, “Huyu ni
nani basi, hata upepo na mawimbi vinamtii?”

5

1 Basi, wakafika katika nchi ya Wagerase, ng'ambo ya ziwa.
2 Mara tu Yesu aliposhuka mashuani, mtu mmoja aliyepa-
gawa na pepo mchafu alitoka makaburini, akakutana naye.
3 Mtu huyo alikuwa akiishi makaburini wala hakuna mtu
aliyeweza tena kumfunga kwa minyororo.
4 Mara nyingi walimfunga kwa pingu na minyororo lakini
kila mara aliweza kuikata hiyo minyororo na kuzivunja hizo
pingu, wala hakuna mtu aliyeweza kumzuia.
5 Mchana na usiku alikaa makaburini na milimani
akipaaza sauti na kujikatakata kwa mawe.
6 Alipomwona Yesu kwa mbali, alimkimbilia,
akamwinamia
7 akisema kwa sauti kubwa, “Una shauri gani nami, wewe
Yesu Mwana wa Mungu aliye juu? Kwa jina la Mungu,
nakusihi usinitese!”
8 (Alisema hivyo kwa kuwa Yesu alikuwa amemwambia,
“Pepo mchafu, mtoke mtu huyu.”)
9 Basi, Yesu akamwuliza, “Jina lako nani?” Naye akajibu,
“Jina langu ni Jeshi, maana sisi tu wengi.”
10 Kisha akamsihi Yesu asiwafukuze hao pepo katika nchi
ile.
11 Kulikuwa na kundi kubwa la nguruwe malishoni
kwenye mteremko wa mlima.
12 Basi, hao pepo wakamsihi, “Utupeleke kwa hao nguruwe,
tuwaingie.”

13 Naye akawaruhusu. Basi, hao pepo wachafu wakatoka,
wakawaingia wale nguruwe. Kundi lote la nguruwe wapatao
elfu mbili likaporomoka kwenye ule mteremko mkali mpaka
ziwani, likatumbukia majini.
14 Wachungaji wa hao nguruwe walikimbia, wakatangaza
jambo hilo mjini na mashambani. Watu wakafika kuona
yaliyotukia.
15 Wakamwendea Yesu, wakamwona na mtu yuleyule
aliyekuwa amepagawa na jeshi la pepo ameketi chini,
amevaa nguo na ana akili yake sawa, wakaogopa.
16 Watu walishuhudia tukio hilo wakaeleza wengine
mambo yaliyompata huyo mtu aliyekuwa amepagawa na
pepo na juu ya wale nguruwe.
17 Basi, wakaanza kumwomba aondoke katika nchi yao.
18 Yesu alipokuwa anapanda mashuani, yule mtu
aliyekuwa amepagawa na pepo akamwomba amruhusu
kwenda naye.
19 Lakini Yesu akamkatalia. Badala yake akamwambia,
“Nenda nyumbani kwa jamaa yako, ukawaambie mambo
yote Bwana aliyokutendea na jinsi alivyokuonea huruma.”
20 Basi, huyo mtu akaenda, akaanza kutangaza huko
Dekapoli mambo yote Yesu aliyomtendea; watu wote
wakashangaa.
21 Yesu alivukia tena upande wa pili wa ziwa kwa mashua.
Umati mkubwa wa watu ukakusanyika mbele yake, naye
akawa amesimama kando ya ziwa.
22 Hapo akaja mmojawapo wa maofisa wa sunagogi, jina
lake Yairo. Alipomwona Yesu, akajitupa mbele ya miguu
yake,
23 akamsihi akisema, “Binti yangu mdogo ni mgonjwa
karibu kufa. Twende tafadhali, ukamwekee mikono yako,
apate kupona na kuishi.”
24 Basi, Yesu akaondoka pamoja naye. Watu wengi sana
wakamfuata, wakawa wanamsonga kila upande.
25 Mmojawapo alikuwa mwanamke mwenye ugonjwa wa
kutokwa damu kwa muda wa miaka kumi na miwili.
26 Mwanamke huyo alikuwa amekwisha sumbuka sana
kuwaendea waganga wengi. Na ingawa alikuwa amekwisha
tumia mali yake yote, hakupata nafuu bali hali yake ilizidi
kuwa mbaya.
27 Alikuwa amesikia habari za Yesu, na hivyo akaupenya
msongamano wa watu kutoka nyuma, akagusa vazi lake.
28 Alifanya hivyo, maana alijisemea, “Nikigusa tu vazi lake,
nitapona.”

29 Mara chemchemi ya damu yake ikakauka, akajisikia
mwilini mwake kwamba ameponywa ugonjwa wake.
30 Yesu alitambua mara kwamba nguvu imemtoka. Basi
akaugeukia ule umati wa watu, akauliza, “Nani aliyegusa
mavazi yangu?”
31 Wanafunzi wake wakamjibu, “Unaona jinsi watu
wanavyokusonga; mbona wauliza nani aliyekugusa?”
32 Lakini Yesu akaendelea kutazama amwone huyo aliye-
fanya hivyo.
33 Hapo huyo mwanamke, akifahamu yaliyompata, akaji-
tokeza akitetemeka kwa hofu, akajitupa chini mbele ya Yesu
na kusema ukweli wote.
34 Yesu akamwambia, “Binti, imani yako imekuponya.
Nenda kwa amani, upone kabisa ugonjwa wako.”
35 Yesu alipokuwa bado anaongea, watu walifika kutoka
nyumbani kwa yule ofisa wa sunagogi, wakamwambia,
“Binti yako amekwisha kufa. Ya nini kuendelea kumsumbua
Mwalimu?”
36 Lakini, bila kujali walichosema, Yesu akamwambia
mkuu wa sunagogi, “Usiogope, amini tu.”
37 Wala hakumruhusu mtu yeyote kufuatana naye ila
Petro, Yakobo na Yohane nduguye Yakobo.
38 Wakafika nyumbani kwa ofisa wa sunagogi naye Yesu
akasikia makelele, kilio na maombolezo mengi.
39 Akaingia ndani, akawaambia, “Mbona mnapiga kelele
na kulia? Msichana hakufa, amelala tu.”
40 Lakini wao wakamcheka. Basi, akawaondoa wote nje,
akawachukua baba na mama ya huyo msichana na wale
wanafunzi wake, wakaingia chumbani alimokuwa huyo
msichana.
41 Kisha akamshika mkono, akamwambia, “Talitha, kumi,”
maana yake, “Msichana, nakwambia, amka!”
42 Mara msichana akasimama, akaanza kutembea.
(Alikuwa na umri wa miaka kumi na miwili.) Hapo watu
wakashangaa kupita kiasi.
43 Yesu akawakataza sana wasimjulishe mtu jambo hilo.
Kisha akawaambia wampe huyo msichana chakula.

6

1 Yesu aliondoka hapo akaenda katika kijiji chake, akifu-
atwa na wanafunzi wake.
2 Siku ya Sabato ilipofika, alianza kufundisha katika sun-
agogi. Wengi waliomsikia walishangaa, wakasema, “Je,
ameyapata wapi mambo haya? Ni hekima gani hii aliy-
opewa? Tena, anatendaje maajabu haya anayoyafanya?

3 Je, huyu si yule seremala mwana wa Maria, na ndugu yao
kina Yakobo, Yose, Yuda na Simoni; Je, dada zake si wanaishi
papa hapa kwetu?" Basi, wakawa na mashaka naye.
4 Yesu akawaambia, "Nabii hakosi heshima isipokuwa
katika nchi yake, kwa jamaa zake na nyumbani mwake."
5 Hakuweza kutenda miujiza hapo, ila aliwawekea mikono
wagonjwa wachache, akawaponya.
6 Alishangaa sana kwa sababu ya kutoamini kwao. Kisha
Yesu alivitembelea vijiji vya pale karibu akiwafundisha
watu.
7 Aliwaita wale wanafunzi kumi na wawili, akaanza kuwa-
tuma wawiliwawili. Aliwapa uwezo wa kuwatoa pepo
wachafu,
8 na kuwaamuru, "Msichukue chochote mnapokwenda
isipokuwa fimbo tu. Msichukue mkate, wala mkoba, wala
fedha kibindoni.
9 Vaeni viatu lakini msivae kanzu mbili."
10 Tena aliwaambia, "Popote mtakapokaribishwa nyum-
bani, kaeni humo mpaka mtakapoondoka mahali hapo.
11 Mahali popote ambapo watu watakataa
kuwakaribisheni au kuwasikiliza, ondokeni hapo na
kuyakung'uta mavumbi miguuni mwenu kama onyo kwao."
12 Basi, wakaondoka, wakahubiri watu watubu.
13 Waliwafukuza pepo wengi wabaya; wakawapaka
mafuta wagonjwa wengi, wakawaponya.
14 Basi, mfalme Herode alisikia juu ya hayo yote, maana
sifa za Yesu zilienea kila mahali. Baadhi ya watu walikuwa
wakisema, "Yohane Mbatizaji amefufuka kutoka wafu, ndiyo
maana nguvu za miujiza zinafanya kazi ndani yake."
15 Wengine walisema, "Mtu huyu ni Eliya." Wengine
walisema, "Huyu ni nabii kama mmojawapo wa manabii wa
kale."
16 Lakini Herode alipopata habari hizi alisema, "Huyu ni
Yohane! Nilimkata kichwa, lakini amefufuka."
17 Hapo awali Herode mwenyewe alikuwa ameamuru
Yohane atiwe nguvuni, akamfunga gerezani. Herode ali-
fanya hivyo kwa sababu ya Herodia ambaye Herode alimwoa
ingawaje alikuwa mke wa Filipo, ndugu yake.
18 Yohane alikuwa amemwambia Herode, "Si halali kwako
kumchukua mke wa ndugu yako."
19 Basi Herodia alimchukia sana Yohane, akataka kumwua,
asiweze.
20 Herode alimwogopa Yohane kwa maana alijua kwamba
yeye ni mtu mwema na mtakatifu, na hivyo akamlinda.
Herode alipenda kumsikiliza Yohane, ingawaje baada ya
kumsikiliza, alifadhaika sana.

21 Ikapatikana nafasi, wakati wa sikukuu ya kuzaliwa
kwake Herode. Herode aliwafanyia karamu wazee wa
baraza lake, majemadari na viongozi wa Galilaya.
22 Basi, binti yake Herodia aliingia, akacheza, akawafu-
rahisha sana Herode na wageni wake. Mfalme akamwambia
huyo msichana, "Niombe chochote utakacho, nami ni-
takupa."
23 Tena akamwapia, "Chochote utakachoniomba, nitakupa:
hata ikiwa ni nusu ya ufalme wangu."
24 Hapo huyo msichana akatoka, akamwuliza mama yake,
"Niombe nini?" Naye akamjibu, "Kichwa cha Yohane mbati-
zaji."
25 Msichana akamrudia mfalme mbio akamwomba,
"Nataka unipe sasa hivi katika sinia kichwa cha Yohane
mbatizaji."
26 Mfalme akahuzunika sana, lakini kwa sababu ya kiapo
chake, na kwa ajili ya wale wageni wake karamuni, hakutaka
kumkatalia.
27 Basi, mfalme akamwamuru askari kukileta kichwa cha
Yohane. Askari akaenda, akamkata kichwa Yohane mle
gerezani,
28 akakileta katika sinia, akampa msichana naye msichana
akampa mama yake.
29 Wanafunzi wa Yohane walipopata habari, walikwenda
wakachukua mwili wake, wakauzika kaburini.
30 Wale mitume walirudi, wakakusanyika mbele ya Yesu
wakamwarifu yote waliyotenda na kufundisha.
31 Alisema hivyo kwa kuwa kulikuwa na watu wengi mno
walikuwa wanafika hapo na kuondoka hata Yesu na wana-
funzi wake hawakuweza kupata nafasi ya kula chakula. Basi,
Yesu akawaambia, "Twendeni peke yetu mahali pa faragha
kula chakula, mkapumzike kidogo."
32 Basi, Wakaondoka peke yao kwa mashua, wakaenda
mahali pa faragha.
33 Lakini watu wengi waliwaona wakienda, wakawatam-
bua. Hivyo wengi wakatoka katika kila mji, wakakimbilia
huko Yesu na wanafunzi wake walikokuwa wanakwenda,
wakawatangulia kufika.
34 Waliposhuka pwani, Yesu aliona umati mkubwa wa
watu, akawahurumia, kwa sababu walikuwa kama kondoo
wasio na mchungaji. Akaanza kuwafundisha mambo mengi.
35 Saa za mchana zilikwisha pita. Basi, wanafunzi
wakamwendea Yesu, wakamwambia, "Hapa ni nyikani, na
sasa kunakuchwa.
36 Afadhali uwaage watu waende mashambani na katika
vijiji vya jirani, wanunue chakula."

37 Lakini Yesu akawaambia, “Wapeni ninyi chakula.” Nao
wakamwuliza, “Je, twende kununua mikate kwa fedha dinari
mia mbili, na kuwapa chakula?”
38 Yesu akawauliza, “Mnayo mikate mingapi? Nendeni
mkatazame.” Walipokwisha tazama, wakamwambia, “Kuna
mikate mitano na samaki wawili.”
39 Basi, Yesu akawaamuru wanafunzi wawaketishe watu
wote makundimakundi penye nyasi.
40 Nao wakaketi makundimakundi ya watu mia moja na ya
watu hamsini.
41 Kisha Yesu akaitwaa ile mikate mitano na wale samaki
wawili, akatazama juu mbinguni, akamshukuru Mungu,
akaimega mikate, akawapa wanafunzi wake wawagawie
watu. Na wale samaki wawili pia akawagawia wote.
42 Watu wote wakala, wakashiba.
43 Wakaokota mabaki ya mikate na samaki pia, wakajaza
vikapu kumi na viwili.
44 Nao waliokula hiyo mikate walikuwa wanaume elfu
tano.
45 Mara Yesu akawaamuru wanafunzi wake wapande
mashua, wamtangulie kwenda Bethsaida, ng'ambo ya ziwa,
wakati yeye anauaga umati wa watu.
46 Baada ya kuwaaga watu alikwenda mlimani kusali.
47 Ilipokuwa jioni, mashua ilikuwa katikati ya ziwa, naye
alikuwa peke yake katika nchi kavu.
48 Basi, akawaona wanafunzi wake wakitaabika kwa
kupiga makasia, maana upepo ulikuwa unawapinga. Karibu
na mapambazuko, Yesu aliwaendea akitembea juu ya maji.
Alitaka kuwapita.
49 Lakini walimwona akitembea juu ya maji, wakadhani ni
mzimu, wakapiga yowe.
50 Maana wote walipomwona waliogopa sana. Mara Yesu
akasema nao, “Tulieni, ni mimi. Msiogope!”
51 Kisha akapanda mashuani walimokuwa, na upepo ukat-
ulia. Nao wakashangaa sana.
52 maana hawakuwa bado wameelewa maana ya ile
mikate. Akili zao zilikuwa bado zimepumbazika.
53 Walivuka ziwa, wakafika nchi ya Genesareti, wakatia
nanga.
54 Walipotoka mashuani, mara watu wakamtambua Yesu.
55 Basi, kwa haraka wakazunguka katika nchi ile yote,
wakaanza kuwachukua wagonjwa wamelala juu ya mikeka
yao, wakawapeleka kila mahali waliposikia Yesu yupo.
56 Kila mahali Yesu alipokwenda, vijijini, mijini, au
mashambani, watu waliwaweka wagonjwa uwanjani,

wakamsihi waguse walau pindo la vazi lake. Nao wote waliomgusa walipona.

7

1 Baadhi ya Mafarisayo na walimu wa Sheria waliokuwa wametoka Yerusalemu walikusanyika mbele ya Yesu.
2 Waliona kwamba baadhi ya wanafunzi wake walikula mikate kwa mikono najisi, yaani bila kunawa.
3 Maana Mafarisayo na Wayahudi wengine wote huzingatia mapokeo ya wazee wao: hawali kitu kabla ya kunawa mikono ipasavyo.
4 Tena hawali kitu chochote kutoka sokoni mpaka wamekiosha kwanza. Kuna pia desturi nyingine walizopokea kama vile namna ya kuosha vikombe, sufuria na vyombo vya shaba.
5 Basi, Mafarisayo na walimu wa Sheria wakamwuliza Yesu, “Mbona wanafunzi wako hawayajali mapokeo tuliyopokea kwa wazee wetu, bali hula chakula kwa mikono najisi?”
6 Yesu akawajibu, “Wanafiki ninyi! Nabii Isaya alitabiri ukweli juu yenu alipoandika: Watu hawa, asema Mungu, huniheshimu kwa maneno matupu, lakini mioyoni mwao wako mbali nami.
7 Kuniabudu kwao hakufai, maana mambo wanayofundisha ni maagizo ya kibinadamu tu.
8 Ninyi mnaiacha amri ya Mungu na kushikilia maagizo ya watu.”
9 Yesu akaendelea kusema, “Ninyi mnajua kuepa kwa ujanja sheria ya Mungu kwa ajili ya kufuata mapokeo yenu.
10 Maana Mose aliamuru: Waheshimu baba yako na mama yako, na, Anayemlaani baba au mama, lazima afe.
11 Lakini ninyi mwafundisha, Kama mtu anacho kitu ambacho angeweza kuwasaidia nacho baba au mama yake, lakini akasema kwamba kitu hicho ni Korbani (yaani ni zawadi kwa Mungu),
12 basi, halazimiki tena kuwasaidia wazazi wake.
13 Hivyo ndivyo mnavyodharau neno la Mungu kwa ajili ya mafundisho mnayopokezana. Tena mnafanya mambo mengi ya namna hiyo.”
14 Yesu aliuita tena ule umati wa watu, akawaambia, “Nisikilizeni nyote, mkaelewe.
15 Hakuna kitu kinachoingia ndani ya mtu toka nje ambacho chaweza kumtia mtu najisi. Lakini kinachotoka ndani ya mtu ndicho kinachomtia mtu najisi.”
16 Mwenye masikio na asikie!

17 Alipouacha umati wa watu na kuingia nyumbani, wana-
funzi wake walimwuliza maana ya huo mfano.
18 Naye akawaambia, “Je, hata ninyi hamwelewi? Je,
hamwelewi kwamba kitu kinachomwingia mtu toka nje
hakiwezi kumtia unajisi,
19 kwa maana hakimwingii moyoni, ila tumboni, na baa-
daye hutolewa nje chooni?” (Kwa kusema hivyo, Yesu alivi-
halalisha vyakula vyote.)
20 Akaendelea kusema, “Kinachotoka ndani ya mtu ndicho
kinachomtia najisi.
21 Kwa maana kutoka ndani, katika moyo wa mtu, hutoka
mawazo mabaya, uasherati, wizi, uuaji,
22 uzinzi, uchoyo, uovu, udanganyifu, ufisadi, wivu, kashfa,
kiburi na upumbavu.
23 Maovu hayo yote yatoka ndani ya mtu, nayo humtia mtu
najisi.”
24 Yesu aliondoka hapo, akaenda hadi wilaya ya Tiro. Huko
aliingia katika nyumba moja na hakutaka mtu ajue; lakini
hakuweza kujificha.
25 Mwanamke mmoja ambaye binti yake alikuwa na pepo,
alisikia habari za Yesu. Basi, akaja akajitupa chini mbele ya
miguu yake.
26 Mama huyo alikuwa Mgiriki, mwenyeji wa Sirofoinike.
Basi, akamwomba Yesu amtoe binti yake pepo mchafu.
27 Yesu akamwambia, “Kwanza watoto washibe; kwa
maana si vizuri kuchukua chakula cha watoto na kuwatupia
mbwa.”
28 Lakini huyo mama akasema, “Sawa, Bwana, lakini hata
mbwa walio chini ya meza hula makombo ya watoto.”
29 Yesu akamwambia, “Kwa sababu ya neno hilo, nenda.
Pepo amemtoka binti yako!”
30 Basi, akaenda nyumbani kwake, akamkuta mtoto ame-
lala kitandani, na pepo amekwisha mtoka.
31 Kisha Yesu aliondoka wilayani Tiro, akapitia Sidoni,
akafika ziwa Galilaya kwa kupitia nchi ya Dekapoli.
32 Basi, wakamletea bubu-kiziwi, wakamwomba amwekee
mikono.
33 Yesu akamtenga na umati wa watu, akamtia vidole
masikioni, akatema mate na kumgusa ulimi.
34 Kisha akatazama juu mbinguni, akapiga kite,
akamwambia, “Efatha,” maana yake, “Funguka.”
35 Mara masikio yake yakafunguka na ulimi wake ukafun-
guliwa, akaanza kusema sawasawa.
36 Yesu akawaamuru wasimwambie mtu juu ya jambo hilo.
Lakini kadiri alivyowakataza, ndivyo walivyozidi kutangaza
habari hiyo.

37 Watu walishangaa sana, wakasema, “Amefanya yote
vyema: amewajalia viziwi kusikia, na bubu kusema!”

8

1 Wakati huo umati mkubwa wa watu ulikusanyika tena,
na hawakuwa na chakula. Basi, Yesu akawaita wanafunzi
wake, akawaambia,
2 “Nawahurumia watu hawa kwa sababu wamekuwa nami
kwa muda wa siku tatu, wala hawana chakula.
3 Nikiwaacha waende nyumbani wakiwa na njaa wataz-
imia njiani, maana baadhi yao wametoka mbali.”
4 Wanafunzi wake wakamwuliza, “Hapa nyikani itap-
atikana wapi mikate ya kuwashibisha watu hawa wote?”
5 Yesu akawauliza, “Mnayo mikate mingapi?” Nao
wakamjibu, “Saba.”
6 Basi, akawaamuru watu wakae chini. Akaitwaa ile
mikate saba, akamshukuru Mungu, akaimega, akawapa
wanafunzi wake wawagawie watu, nao wakawagawia.
7 Walikuwa pia na visamaki vichache. Yesu akavibariki,
akaamuru vigawiwe watu vilevile.
8 Watu wakala, wakashiba. Wakaokota mabaki yaliyosalia
wakajaza makapu saba.
9 Nao waliokula walikuwa watu wapatao elfu nne. Yesu
akawaaga,
10 na mara akapanda mashua pamoja na wanafunzi wake,
akaenda wilaya ya Dalmanutha.
11 Mafarisayo walikuja, wakaanza kujadiliana na Yesu.
Kwa kumjaribu, wakamtaka awafanyie ishara kuonyesha
anayo idhini kutoka mbinguni.
12 Yesu akahuzunika rohoni, akasema, “Mbona kizazi hiki
kinataka ishara? Kweli nawaambieni, kizazi hiki hakitapewa
ishara yoyote!”
13 Basi, akawaacha, akapanda tena mashua, akaanza safari
kwenda ng'ambo ya pili ya ziwa.
14 Wanafunzi walikuwa wamesahau kuchukua mikate;
walikuwa na mkate mmoja tu katika mashua.
15 Yesu akawaonya, “Angalieni sana! Jihadharini na
chachu ya Mafarisayo na chachu ya Herode.”
16 Wanafunzi wakaanza kujadiliana wao kwa wao,
“Anasema hivyo kwa kuwa hatuna mikate.”
17 Yesu alitambua hayo, akawaambia, “Mbona mnajadil-
iana juu ya kutokuwa na mikate? Je, bado hamjafahamu,
wala hamjaelewa? Je, mioyo yenu imeshupaa?
18 Je, Mnayo macho na hamwoni? Mnayo masikio na
hamsikii? Je, hamkumbuki

19 wakati ule nilipoimega ile mikate mitano na kuwapa
watu elfu tano? Mlikusanya vikapu vingapi vya mabaki ya
makombo?" Wakamjibu, "Kumi na viwili."
20 "Na nilipoimega ile mikate saba na kuwapa watu
elfu nne, mlikusanya makapu mangapi ya makombo?"
Wakamjibu, "Saba."
21 Basi, akawaambia, "Na bado hamjaelewa?"
22 Yesu alifika Bethsaida pamoja na wanafunzi wake. Huko
watu wakamletea kipofu mmoja, wakamwomba amguse.
23 Yesu akamshika mkono huyo kipofu, akampeleka nje
ya kijiji. Akamtemea mate machoni, akamwekea mikono,
akamwuliza, "Je, unaweza kuona kitu?"
24 Huyo kipofu akatazama, akasema, "Ninawaona watu
wanaoonekana kama miti inayotembea."
25 Kisha Yesu akamwekea tena mikono machoni, naye
akakaza macho, uwezo wake wa kuona ukamrudia, akaona
kila kitu sawasawa.
26 Yesu akamwambia aende zake nyumbani na kumwa-
muru, "Usirudi kijijini!"
27 Kisha Yesu na wanafunzi wake walikwenda katika vijiji
vya Kaisarea Filipi. Walipokuwa njiani, Yesu aliwauliza
wanafunzi wake, "Watu wanasema mimi ni nani?"
28 Wakamjibu, "Wengine wanasema wewe ni Yohane Mbat-
izaji, wengine Eliya na wengine mmojawapo wa manabii."
29 Naye akawauliza, "Na ninyi je, mnasema mimi ni nani?"
Petro akamjibu, "Wewe ndiwe Kristo."
30 Kisha Yesu akawaonya wasimwambie mtu yeyote habari
zake.
31 Yesu alianza kuwafundisha wanafunzi wake: "Ni lazima
Mwana wa Mtu apatwe na mateso mengi na kukataliwa na
wazee na makuhani wakuu na walimu wa Sheria. Atauawa
na baada ya siku tatu atafufuka."
32 Yesu aliwaambia jambo hilo waziwazi. Basi, Petro akam-
chukua kando, akaanza kumkemea.
33 Lakini Yesu akageuka, akawatazama wanafunzi wake,
akamkemea Petro akisema, "Ondoka mbele yangu, Shetani!
Fikira zako si za kimungu ila ni za kibinadamu!"
34 Kisha akauita umati wa watu pamoja na wanafunzi
wake, akawaambia, "Mtu yeyote akitaka kuwa mfuasi
wangu, lazima ajikane mwenyewe, auchukue msalaba wake,
anifuate.
35 Maana mtu anayetaka kuyaokoa maisha yake
mwenyewe, atayapoteza, lakini mtu atakayepoteza maisha
yake kwa ajili yangu na kwa ajili ya Habari Njema, atayaokoa.
36 Je, kuna faida gani mtu kuupata ulimwengu wote na
kuyapoteza maisha yake?

37 Ama mtu atatoa kitu gani badala ya maisha yake?
38 Mtu yeyote katika kizazi hiki kiovu na kisichomjali
Mungu anayenionea aibu mimi na mafundisho yangu,
Mwana wa Mtu atamwonea aibu mtu huyo wakati
atakapokuja katika utukufu wa Baba yake pamoja na
malaika watakatifu."

9

1 Yesu akaendelea kuwaambia, "Kweli nawaambieni, wako
wengine papa hapa ambao hawatakufa kabla ya kuuona
Ufalme wa Mungu ukija kwa enzi."
2 Baada ya siku sita, Yesu aliwachukua Petro, Yakobo na
Yohane juu ya mlima mrefu peke yao. Huko, Yesu akageuka
sura mbele yao,
3 mavazi yake yakang'aa, yakawa meupe sana, jinsi dobi
yeyote duniani asingeweza kuyafanya meupe.
4 Eliya na Mose wakawatokea, wakazungumza na Yesu.
5 Petro akamwambia Yesu, "Mwalimu, ni vizuri sana
kwamba tuko hapa. Basi, afadhali tujenge vibanda vitatu:
kimoja chako, kimoja cha Mose na kimoja cha Eliya."
6 Yeye na wenzake waliogopa hata hakujua la kusema.
7 Kisha likatokea wingu likawafunika, na sauti ikasikika
kutoka katika hilo wingu, "Huyu ni Mwanangu mpendwa,
msikilizeni."
8 Mara wanafunzi hao wakatazama tena, lakini hawakum-
wona mtu mwingine, ila Yesu peke yake pamoja nao.
9 Walipokuwa wakishuka mlimani, Yesu aliwakataza
wasimwambie mtu yeyote mambo waliyoyaona, mpaka
Mwana wa Mtu atakapokuwa amefufuka kutoka wafu.
10 Basi, wakashika agizo hilo, lakini wakawa wanajadiliana
wao kwa wao maana ya kufufuka kutoka wafu.
11 Wakamwuliza Yesu, "Mbona walimu wa Sheria
wanasema kwamba ni lazima Eliya aje kwanza?"
12 Naye akawajibu, "Naam, Eliya anakuja kwanza kuta-
yarisha yote. Hata hivyo, kwa nini basi imeandikwa katika
Maandiko Matakatifu kwamba Mwana wa Mtu atapatwa na
mateso mengi na kudharauliwa?
13 Lakini nawaambieni, Eliya amekwisha kuja, nao
wakamtendea walivyotaka kama ilivyoandikwa juu yake."
14 Walipowafikia wale wanafunzi wengine, waliona umati
mkubwa wa watu hapo. Na baadhi ya walimu wa Sheria
walikuwa wanajadiliana nao.
15 Mara tu ule umati wa watu ulipomwona, wote walis-
hangaa sana, wakamkimbilia wamsalimu.
16 Yesu akawauliza, "Mnajadiliana nini nao?"

17 Hapo mtu mmoja katika ule umati wa watu akamjibu,
“Mwalimu, nimemleta mwanangu kwako, ana pepo aliyem-
fanya kuwa bubu.
18 Kila mara anapomvamia, humwangusha chini na kum-
fanya atokwe na povu kinywani, akisaga meno na kuwa
mkavu mwili wote. Niliwaomba wanafunzi wako wamtoe
huyo pepo lakini hawakuweza.”
19 Yesu akawaambia, “Enyi kizazi kisicho na imani! Ni-
takaa nanyi mpaka lini? Nitawavumilia mpaka lini? Mleteni
kwangu.”
20 Wakampeleka. Mara tu huyo pepo alipomwona Yesu,
alimtia mtoto kifafa, naye mtoto akaanguka chini, akagaagaa
na kutoka povu kinywani. Yesu akamwuliza baba yake huyo
mtoto,
21 “Amepatwa na mambo hayo tangu lini?” Naye akamjibu,
“Tangu utoto wake.
22 Na mara nyingi pepo huyo amemwangusha motoni na
majini, ili amwangamize kabisa. Basi, ikiwa waweza, utuhu-
rumie na kutusaidia!”
23 Yesu akamwambia, “Eti ikiwa waweza! Mambo yote
yanawezekana kwa mtu aliye na imani.”
24 Hapo, huyo baba akalia kwa sauti, “Naamini! Lakini
imani yangu haitoshi, nisaidie!”
25 Yesu alipouona umati wa watu unaongezeka upesi mbele
yake, alimkemea yule pepo mchafu, “Pepo unayemfanya
huyu mtoto kuwa bubu-kiziwi, nakuamuru, mtoke mtoto
huyu wala usimwingie tena!”
26 Hapo huyo pepo alipaaza sauti, akamwangusha huyo
mtoto chini, kisha akamtoka. Mtoto alionekana kama maiti,
hata wengine walisema, “Amekufa!”
27 Lakini Yesu akamshika mkono, akamwinua, naye akasi-
mama.
28 Yesu alipoingia nyumbani, wanafunzi wake
walimwuliza kwa faragha, “Kwa nini sisi hatukuweza
kumtoa?”
29 Naye akawaambia, “Pepo wa aina hii hawezi kutoka
isipokuwa kwa sala tu.”
30 Yesu na wanafunzi wake waliondoka hapo, wakaendelea
na safari kupitia wilaya ya Galilaya. Yesu hakupenda watu
wajue alipokuwa,
31 kwa sababu alikuwa anawafundisha wanafunzi wake.
Aliwaambia, “Mwana wa Mtu atakabidhiwa kwa watu am-
bao watamuua; lakini siku ya tatu baada ya kuuawa atafu-
fuka.”
32 Wanafunzi hawakufahamu jambo hilo. Wakaogopa
kumwuliza.

33 Basi, walifika Kafarnaumu. Na alipokuwa nyumbani,
aliwauliza, “Mlikuwa mnajadiliana nini njiani?”
34 Lakini wao wakanyamaza, maana njiani walikuwa
wamebishana ni nani aliye mkuu kati yao.
35 Yesu akaketi chini, akawaita wale kumi na wawili,
akawaambia, “Yeyote anayetaka kuwa wa kwanza lazima
awe wa mwisho na kuwa mtumishi wa wote.”
36 Kisha akamchukua mtoto mdogo, akamsimamisha kati
yao, akamku mbatia, halafu akawaambia,
37 “Anayempokea mtoto kama huyu kwa jina langu, ana-
nipokea mimi; na anayenipokea mimi, hanipokei mimi tu,
bali anampokea yule aliyenituma.”
38 Yohane akamwambia, “Mwalimu, tumemwona mtu
mmoja akitoa pepo kwa kulitumia jina lako, nasi tukajaribu
kumkataza kwa kuwa yeye si mmoja wetu.”
39 Lakini Yesu akasema, “Msimkataze, maana hakuna mtu
anayefanya muujiza kwa jina langu, na papo hapo akaweza
kusema mabaya juu yangu.
40 Maana, asiyepingana nasi, yuko upande wetu.
41 Mtu yeyote atakeyewapeni kikombe cha maji ya kunywa
kwa sababu ninyi ni watu wake Kristo, hakika hatakosa
kupata tuzo lake.
42 “Mtu yeyote atakayemfanya mmoja wa hawa wadogo
wanaoniamini atende dhambi, ingekuwa afadhali kwa mtu
huyo kufungiwa shingoni mwake jiwe kubwa la kusagia na
kutupwa baharini.
43 Mkono wako ukikukosesha, ukate! Afadhali kuingia
kwenye uzima bila mkono mmoja, kuliko kuwa na mikono
miwili na kwenda katika moto wa Jehanamu.
44 Humo, wadudu wake hawafi na moto hauzimiki.
45 Na mguu wako ukikukosesha, ukate! Afadhali kuingia
katika uzima bila mguu mmoja, kuliko kuwa na miguu yote
miwili na kutupwa katika moto wa Jehanamu.
46 Humo, wadudu wake hawafi na moto hauzimiki.
47 Na jicho lako likikukosesha, ling'oe! Afadhali kuingia
katika utawala wa Mungu ukiwa na jicho moja tu, kuliko
kuwa na macho yako yote mawili na kutupwa katika moto
wa Jehanamu.
48 Humo wadudu wake hawafi, na moto hauzimiki.
49 “Maana kila mmoja atakolezwa kwa moto.
50 Chumvi ni nzuri, lakini ikipoteza ladha yake, itakolezwa
na nini? Muwe na chumvi ndani yenu na kudumisha amani
kati yenu.”

10

1 Yesu alitoka hapo akaenda mkoani Yudea na hata

ng'ambo ya mto Yordani. Umati wa watu ukamwendea tena,
naye akawafundisha tena kama ilivyokuwa desturi yake.
2 Basi, Mafarisayo wakamwendea, na kwa kumjaribu
wakamwuliza, “Je, ni halali mtu kumpa talaka mkewe?”
3 Yesu akawajibu, “Mose aliwapa maagizo gani?”
4 Nao wakasema, “Mose aliagiza mume kumpatia mkewe
hati ya talaka na kumwacha.”
5 Yesu akawaambia, “Mose aliwaandikia amri hiyo kwa
sababu ya ugumu wa mioyo yenu.
6 Lakini tangu kuumbwa ulimwengu, Mungu aliumba
mwanamume na mwanamke.
7 Hivyo mwanamume atawaacha baba yake na mama
yake, ataungana na mkewe,
8 nao wawili watakuwa mwili mmoja. Kwa hiyo, wao si
wawili tena bali mwili mmoja.
9 Basi, alichounganisha Mungu, binadamu asitenganishe.”
10 Walipoingia tena ndani ya nyumba, wanafunzi wake
walimwuliza juu ya jambo hilo.
11 Naye akawaambia, “Anayemwacha mkewe na kuoa
mwingine, anazini dhidi ya mkewe.
12 Na mwanamke anayemwacha mumewe na kuolewa na
mwingine anazini.”
13 Watu walimletea Yesu watoto wadogo ili awaguse, lakini
wanafunzi wakawakemea.
14 Yesu alipoona hivyo, alikasirika akawaambia,
“Waacheni hao watoto waje kwangu, wala msiwazuie, kwa
maana Ufalme wa Mungu ni kwa ajili ya watu walio kama
watoto hawa.
15 Nawaambieni kweli, mtu yeyote asiyeupokea Ufalme wa
Mungu kama mtoto mdogo hataingia katika Ufalme huo.”
16 Kisha akawapokea watoto hao, akawawekea mikono,
akawabariki.
17 Yesu alipoanza tena safari yake, mtu mmoja alimjia
mbio, akapiga magoti mbele yake, akamwuliza, “Mwalimu
mwema, nifanyeje ili niupate uzima wa milele?”
18 Yesu akamjibu, “Mbona unaniita mwema? Hakuna aliye
mwema ila Mungu peke yake.
19 Unazijua amri: Usizini; Usiue; Usiibe; Usitoe ushahidi wa
uongo; Usidanganye; Waheshimu baba na mama yako.”
20 Naye akamjibu, “Mwalimu, hayo yote nimeyazingatia
tangu ujana wangu.”
21 Yesu akamtazama, akampenda, akamwambia,
“Umepungukiwa na kitu kimoja: nenda ukauze vitu ulivyo
navyo, uwape maskini, nawe utakuwa na hazina mbinguni;
kisha njoo unifuate.”

22 Aliposikia hayo, alisikitika, akaenda zake akiwa na
huzuni, kwa maana alikuwa na mali nyingi.
23 Yesu akatazama pande zote, akawaambia wanafunzi
wake, “Jinsi gani itakavyokuwa vigumu kwa matajiri kuingia
katika Ufalme wa Mungu!”
24 Wanafunzi walishangazwa na maneno yake. Yesu
akawaambia tena, “Watoto wangu, ni vigumu sana kuingia
katika Ufalme wa Mungu!
25 Ni rahisi zaidi ngamia kupenya katika tundu la sindano,
kuliko tajiri kuingia katika Ufalme wa Mungu.”
26 Wanafunzi wake wakashangaa sana wakaulizana, “Ni
nani basi, atakayeweza kuokoka?”
27 Yesu akawatazama, akawaambia, “Kwa binadamu hai-
wezekani, lakini kwa Mungu si hivyo, maana kwa Mungu
mambo yote huwezekana.”
28 Petro akamwambia, “Na sisi je? Tumeacha yote, tukaku-
fuata!”
29 Yesu akasema, “Kweli nawaambieni, kila mtu aliyeacha
nyumba, au ndugu, au dada, au mama, au baba, au watoto au
mashamba kwa ajili yangu na kwa ajili ya Habari Njema,
30 atapokea mara mia zaidi wakati huu wa sasa nyumba,
ndugu, dada, mama, watoto na mashamba pamoja na
mateso; na katika wakati ujao atapokea uzima wa milele.
31 Lakini wengi walio wa kwanza watakuwa wa mwisho,
na walio wa mwisho watakuwa wa kwanza.”
32 Basi, walikuwa njiani kwenda Yerusalemu, na Yesu
alikuwa anawatangulia. Wanafunzi wake walijawa na
hofu, na watu waliofuata waliogopa. Yesu akawachukua
tena kando wale kumi na wawili, akaanza kuwaambia yale
yatakayompata:
33 “Sikilizeni! Tunakwenda Yerusalemu, na huko Mwana
wa Mtu atakabidhiwa kwa makuhani wakuu na walimu wa
Sheria, nao watamhukumu auawe na kumkabidhi kwa watu
wa mataifa.
34 Nao watamdhihaki; watamtemea mate, watampiga mi-
jeledi na kumwua. Na baada ya siku tatu atafufuka.”
35 Yakobo na Yohane, wana wa Zebedayo, walimwendea
Yesu wakamwambia, “Mwalimu, tunataka utufanyie kitu
tutakachokuomba.”
36 Yesu akawauliza, “Mnataka niwafanyie nini?”
37 Wakamjibu, “Uturuhusu tuketi mmoja upande wako wa
kulia na mwingine upande wako wa kushoto katika utukufu
wa Ufalme wako.”
38 Yesu akawaambia, “Hamjui mnachoomba! Je, mnaweza
kunywa kikombe nitakachokunywa, au kubatizwa kama ni-
takavyobatizwa?”

39 Wakamjibu, “Tunaweza.” Yesu akawaambia, “Kikombe
nitakachokunywa mtakinywa kweli, na mtabatizwa kama
nitakavyobatizwa.
40 Lakini ni nani atakayeketi kulia au kushoto kwangu
si wajibu wangu kupanga, bali nafasi hizo watapewa wale
waliotayarishiwa.”
41 Wale wanafunzi wengine kumi waliposikia hayo,
walianza kuchukizwa na Yakobo na Yohane.
42 Yesu akawaita, akawaambia, “Mnajua kwamba wale
wanaofikiriwa kuwa watawala wa mataifa huwatawala
watu wao kwa mabavu, na wakuu hao huwamiliki watu wao.
43 Lakini kwenu isiwe hivyo, ila anayetaka kuwa mkuu kati
yenu, sharti awe mtumishi wenu.
44 Anayetaka kuwa wa kwanza, sharti awe mtumishi wa
wote.
45 Maana Mwana wa Mtu hakuja kutumikiwa, ila alikuja
kutumikia, na kutoa maisha yake kuwa fidia ya watu wengi.”
46 Basi, wakafika Yeriko, naye Yesu alipokuwa anatoka
katika mji huo akiwa na wanafunzi wake pamoja na umati
mkubwa wa watu, kipofu mwombaji aitwaye Bartimayo
mwana wa Timayo alikuwa ameketi kando ya barabara.
47 Aliposikia kwamba ni Yesu wa Nazareti aliyekuwa
anapita mahali hapo, alianza kupaaza sauti, “Yesu, Mwana
wa Daudi, nihurumie!”
48 Watu wengi walimkemea ili anyamaze, lakini yeye
akazidi kupaaza sauti, “Mwana wa Daudi, nihurumie!”
49 Yesu alisimama, akasema, “Mwiteni.” Basi, wakamwita
huyo kipofu, wakamwambia, “Jipe moyo! Simama,
anakuita.”
50 Naye akatupilia mbali vazi lake, akaruka juu, akamwen-
dea Yesu.
51 Yesu akamwuliza, “Unataka nikufanyie nini?” Huyo
kipofu akamwambia, “Mwalimu, naomba nipate kuona.”
52 Yesu akamwambia, “Nenda, imani yako imekuponya.”
Mara huyo kipofu akaweza kuona, akamfuata Yesu njiani.

11

1 Walipokuwa wanakaribia Yerusalemu walifika Bethfage
na Bethania, karibu na mlima wa Mizeituni. Hapo aliwatuma
wawili wa wanafunzi wake,
2 akawaambia, “Nendeni katika kijiji kilicho mbele yenu.
Mtakapokuwa mnaingia humo, mtakuta mwana punda ame-
fungwa ambaye bado hajatumiwa na mtu. Mfungueni
mkamlete.
3 Kama mtu akiwauliza, Mbona mnafanya hivyo?
Mwambieni, Bwana anamhitaji na atamrudisha hapa mara.”

4 Basi, wakaenda, wakamkuta mwana punda barabarani
amefungwa mlangoni. Walipokuwa wakimfungua,
5 baadhi ya watu waliokuwa wamesimama hapo
wakawauliza "Kwa nini mnamfungua huyo mwana punda?"
6 Wanafunzi wakajibu kama Yesu alivyokuwa amewaam-
bia; nao wakawaacha waende zao.
7 Wakampelekea Yesu huyo mwana punda. Wakatandika
mavazi yao juu ya huyo mwana punda, na Yesu akaketi juu
yake.
8 Watu wengi wakatandaza mavazi yao barabarani;
wengine wakatandaza matawi ya miti waliyoyakata
mashambani.
9 Watu wote waliotangulia na wale waliofuata wakapaaza
sauti zao wakisema, "Hosana! Abarikiwe huyo ajaye kwa jina
la Bwana!
10 Ubarikiwe Ufalme ujao wa baba yetu Daudi. Hosana juu
mbinguni!"
11 Yesu aliingia mjini Yerusalemu akaenda moja kwa moja
mpaka Hekaluni, akatazama kila kitu kwa makini. Lakini
kwa vile ilikwisha kuwa jioni, akaenda Bethania pamoja na
wale kumi na wawili.
12 Kesho yake, walipokuwa wanatoka Bethania, Yesu
aliona njaa.
13 Basi, akaona kwa mbali mtini wenye majani mengi.
Akauendea ili aone kama ulikuwa na tunda lolote.
Alipoufikia, aliukuta bila tunda lolote ila majani matupu,
kwa vile hayakuwa majira ya mtini kuzaa matunda.
14 Hapo akauambia mtini, "Tangu leo hata milele mtu
yeyote asile matunda kwako." Nao wanafunzi wake walisikia
maneno hayo.
15 Basi, wakafika Yerusalemu. Yesu akaingia Hekaluni,
akaanza kuwafukuza nje watu waliokuwa wanauza
na kununua vitu humo ndani. Akazipindua meza za
wale waliokuwa wakibadilishana fedha na viti vya wale
waliokuwa wakiuza njiwa.
16 Hakumruhusu mtu yeyote kupitia Hekaluni akichukua
kitu.
17 Kisha akawafundisha, "Imeandikwa: Nyumba yangu
itaitwa nyumba ya sala kwa ajili ya mataifa yote! Lakini ninyi
mmeifanya kuwa pango la wanyang'anyi!"
18 Makuhani wakuu na walimu wa Sheria waliposikia
hayo, walianza kutafuta njia ya kumwangamiza. Lakini
walimwogopa kwa sababu umati wa watu ulishangazwa na
mafundisho yake.
19 Ilipokuwa jioni, Yesu na wanafunzi wake waliondoka
mjini.

20 Asubuhi na mapema, walipokuwa wanapita, waliuona
ule mtini umenyauka wote, hata mizizi.
21 Petro aliukumbuka, akamwambia Yesu, “Mwalimu,
tazama! Ule mtini ulioulaani, umenyauka!”
22 Yesu akawaambia, “Mwaminini Mungu.
23 Nawaambieni kweli, mtu akiuambia mlima huu: Ng'oka
ukajitose baharini bila kuona shaka moyoni mwake, ila
akaamini kwamba mambo yote anayosema yanafanyika,
atafanyiwa jambo hilo.
24 Kwa hiyo nawaambieni, mnaposali na kuomba kitu,
aminini kwamba mmekipokea, nanyi mtapewa.
25 Mnaposimama kusali, sameheni kila mtu aliyewakosea
chochote, ili Baba yenu aliye mbinguni awasamehe ninyi
makosa yenu.
26 Lakini msipowasamehe wengine, hata Baba yenu aliye
mbinguni hatawasamehe ninyi makosa yenu.”
27 Basi, wakafika tena Yerusalemu. Yesu alipokuwa akitem-
bea Hekaluni, makuhani wakuu, walimu wa Sheria na wazee
walimwendea,
28 wakamwuliza, “Unafanya mambo haya kwa mamlaka
gani? Nani aliyekupa mamlaka ya kufanya mambo haya?”
29 Lakini Yesu akawaambia, “Nitawaulizeni swali moja;
mkinijibu, na pia nitawaambieni ni kwa mamlaka gani ni-
nafanya mambo haya.
30 Je, mamlaka ya Yohane ya kubatiza yalitoka mbinguni
ama kwa watu? Nijibuni.”
31 Wakaanza kujadiliana, “Tukisema, Yalitoka mbinguni,
atatuuliza, Basi, mbona hamkumsadiki?
32 Na tukisema, Yalitoka kwa watu...” (Waliogopa umati wa
watu maana wote waliamini kwamba Yohane alikuwa kweli
nabii.)
33 Basi, wakamjibu Yesu, “Sisi hatujui.” Naye Yesu
akawaambia, “Nami pia sitawaambieni ninafanya mambo
haya kwa mamlaka gani.”

12

1 Yesu alianza kusema nao kwa mifano: “Mtu mmoja
alilima shamba la mizabibu. Akalizungushia ukuta, na
katikati yake akachimba kisima cha kusindikia divai, aka-
jenga mnara pia. Akalikodisha shamba hilo kwa wakulima,
akasafiri hadi nchi ya mbali.
2 Wakati wa mavuno, alimtuma mtumishi wake kwa wale
wakulima akamletee sehemu ya mazao ya shamba lake.
3 Wale wakulima wakamkamata, wakampiga, wakamrud-
isha mikono mitupu.

4 Akatuma tena mtumishi mwingine; huyu wakamuumiza
kichwa na kumtendea vibaya.
5 Mwenye shamba akatuma mtumishi mwingine tena, na
huyo wakamuua. Wengine wengi waliotumwa, baadhi yao
walipigwa, na wengi wakauawa.
6 Alibakiwa bado na mtu mmoja, yaani mwanawe
mpendwa. Mwishowe akamtuma huyo akisema,
Watamheshimu mwanangu.
7 Lakini hao wakulima wakaambiana, Huyu ndiye mrithi,
basi, tumuue ili urithi wake uwe wetu!
8 Kwa hiyo wakamkamata, wakamuua na kumtupa nje ya
lile shamba la mizabibu.
9 "Basi, mwenye shamba atafanya nini? Atakuja
kuwaangamiza hao wakulima na kulikodisha hilo shamba
la mizabibu kwa watu wengine.
10 Je, hamjasoma Maandiko haya? Jiwe walilokataa waashi
sasa limekuwa jiwe kuu la msingi.
11 Bwana ndiye aliyefanya jambo hili, nalo ni la ajabu sana
kwetu."
12 Makuhani wakuu, walimu wa Sheria na wazee walifa-
hamu ya kwamba mfano huo ulikuwa unawahusu. Kwa hiyo
walijaribu kumtia nguvuni, lakini waliogopa umati wa watu.
Basi, wakamwacha wakaenda zao.
13 Basi, baadhi ya Mafarisayo na wafuasi wa kikundi cha
Herode walitumwa ili wamtege Yesu kwa maneno yake.
14 Wakamwendea, wakamwambia, "Mwalimu, tunajua
kwamba wewe ni mtu mwaminifu unayesema ukweli
mtupu, wala humjali mtu yeyote. Wala cheo cha mtu si kitu
kwako, lakini wafundisha ukweli kuhusu njia ya Mungu. Je,
ni halali kulipa kodi kwa Kaisari, au la? Tulipe au tusilipe?"
15 Lakini Yesu alijua unafiki wao, akawaambia, "Mbona
mnanijaribu? Nionyesheni sarafu."
16 Wakamwonyesha. Naye akawauliza, "Sura na chapa hii
ni ya nani?" Wakamjibu, "Ni ya Kaisari."
17 Basi, Yesu akawaambia, "Mpeni Kaisari yaliyo yake
Kaisari na Mungu yaliyo yake Mungu." Wakashangazwa
sana naye.
18 Masadukayo wasemao kwamba hakuna ufufuo wal-
imwendea Yesu, wakamwuliza,
19 "Mwalimu, Mose alituagiza hivi: Mtu akifa na kuacha
mke bila mtoto, ndugu yake lazima amchukue huyo mama
mjane amzalie watoto ndugu yake marehemu.
20 Basi, kulikuwa na ndugu saba. Wa kwanza alioa, akafa
bila kuacha mtoto.
21 Ndugu wa pili akamwoa huyo mjane, naye pia akafa bila
kuacha mtoto; na ndugu watatu hali kadhalika.

22 Wote saba walikufa bila kuacha mtoto. Mwishowe yule
mama mjane naye akafa.
23 Basi, siku watu watakapofufuka, mama huyo atakuwa
mke wa nani? Maana wote saba walikuwa wamemwoa."
24 Yesu akawaambia, "Ninyi mmekosea sana, kwa sababu
hamjui Maandiko Matakatifu wala nguvu ya Mungu.
25 Maana wafu watakapofufuka, hawataoa wala kuolewa;
watakuwa kama malaika wa mbinguni.
26 Lakini kuhusu kufufuliwa kwa wafu, je, hamjasoma
kitabu cha Mose katika sehemu inayohusu kile kichaka kili-
chokuwa kinawaka moto? Mungu alimwambia Mose, Mimi
ni Mungu wa Abrahamu, Mungu wa Isaka, na Mungu wa
Yakobo.
27 Basi, yeye si Mungu wa wafu, bali ni Mungu wa walio hai.
Ninyi mmekosea sana!"
28 Mmojawapo wa walimu wa Sheria alifika, akasikia
mabishano yao. Alipoona kwamba Yesu aliwajibu vyema,
akajitokeza akamwuliza, "Katika amri zote ni ipi iliyo ya
kwanza?"
29 Yesu akamjibu, "Ya kwanza ndiyo hii: Sikiliza, Israeli!
Bwana Mungu wetu ndiye peke yake Bwana.
30 Mpende Bwana Mungu wako kwa moyo wako wote, kwa
roho yako yote, kwa akili yako yote na kwa nguvu zako zote.
31 Na ya pili ndiyo hii: Mpende jirani yako kama unavyo-
jipenda mwenyewe. Hakuna amri nyingine iliyo kuu kuliko
hizi."
32 Basi, yule mwalimu wa Sheria akamwambia, "Vyema
Mwalimu! Umesema kweli kwamba Mungu ni mmoja tu
wala hakuna mwingine ila yeye.
33 Na ni lazima mtu kumpenda Mungu kwa moyo wote,
kwa akili yote, na kwa nguvu zote, na kumpenda jirani yake
kama anavyojipenda mwenyewe. Jambo hili ni muhimu
zaidi kuliko dhabihu na sadaka zote za kuteketezwa."
34 Yesu alipoona kwamba huyu mtu alimjibu kwa ujasiri,
akamwambia, "Wewe huko mbali na Ufalme wa Mungu."
Baada ya hayo, hakuna mtu aliyethubutu tena kumwuliza
kitu.
35 Wakati Yesu alipokuwa akifundisha Hekaluni, aliuliza,
"Mbona walimu wa Sheria wanasema ya kwamba Kristo ni
mwana wa Daudi?
36 Daudi mwenyewe akiongozwa na Roho Mtakatifu
alisema: Bwana alimwambia Bwana wangu: Keti upande
wangu wa kulia, Mpaka nitakapowaweka adui zako chini ya
miguu yako."
37 "Daudi mwenyewe anamwita Kristo Bwana. Basi, Kristo
atakuwaje mwanae?" Umati wa watu ulikuwa ukimsikiliza
kwa furaha.

38 Katika mafundisho yake, Yesu alisema, “Jihadharini na
walimu wa Sheria ambao hupenda kupitapita wamejivalia
kanzu ndefu na kusalimiwa na watu kwa heshima sokoni;
hupenda kuketi mahali pa heshima katika masunagogi,
39 na kuchukua nafasi za heshima katika karamu.
40 Huwanyonya wajane huku wakijisingizia kusali sala
ndefu. Siku ya hukumu watapata adhabu kali!”
41 Yesu alikuwa ameketi karibu na sanduku la hazina.
Akawa anatazama jinsi watu wengi walivyokuwa wakitoa
fedha na kuzitia katika hazina ya Hekalu. Matajiri wengi
walitoa fedha nyingi.
42 Hapo akaja mama mmoja mjane maskini, akatoa sarafu
mbili ndogo za fedha.
43 Yesu akawaita wanafunzi wake, akawaambia, “Kweli
nawaambieni, huyu mama mjane maskini ametoa zaidi ku-
liko wengine wote waliotia fedha katika sanduku la hazina.
44 Maana wote walitoa kutokana na ziada ya mali
zao, lakini huyu mama, ingawa ni maskini, ametoa yote
aliyokuwa nayo, ametoa kila kitu alichohitaji kwa kuishi.”

13

1 Yesu alipokuwa anatoka Hekaluni, mmoja wa wanafunzi
wake alimwambia, “Mwalimu, tazama jinsi mawe haya na
majengo haya yalivyo ya ajabu!”
2 Yesu akamwambia, “Je, unayaona majengo haya
makubwa? Hakuna hata jiwe moja litakalosalia juu ya
lingine; kila kitu kitabomolewa.”
3 Yesu alipokuwa ameketi juu ya mlima wa Mizeituni
akielekea Hekalu, Petro, Yakobo, Yohane na Andrea
wakamwuliza kwa faragha,
4 “Twambie mambo haya yatatukia lini? Ni ishara gani
itakayoonyesha kwamba mambo haya karibu yatimizwe?”
5 Yesu akaanza kuwaambia, “Jihadharini msije mkadan-
ganywa na mtu.
6 Maana wengi watakuja wakilitumia jina langu,
wakisema, Mimi ndiye! nao watawapotosha watu wengi.
7 Mtakaposikia juu ya vita na fununu za vita, msifadhaike.
Mambo hayo lazima yatokee, lakini mwisho wenyewe ungali
bado.
8 Taifa moja litapigana na taifa lingine; utawala mmoja
utapigana na utawala mwingine; kila mahali kutakuwa na
mitetemeko ya ardhi na njaa. Mambo haya ni kama tu
maumivu ya kwanza ya kujifungua mtoto.
9 “Lakini ninyi jihadharini. Maana watu watawapelekeni
mahakamani, na kuwapigeni katika masunagogi.

Mtapelekwa mbele ya watawala na wafalme kwa sababu yangu ili mpate kunishuhudia kwao.
10 Lakini lazima kwanza Habari Njema ihubiriwe kwa mataifa yote.
11 Nao watakapowatieni nguvuni na kuwapeleka mahakamani, msiwe na wasiwasi juu ya yale mtakayosema; saa ile itakapofika, semeni chochote mtakachopewa, maana si ninyi mtakaosema, bali Roho Mtakatifu.
12 Ndugu atamsaliti ndugu yake auawe; baba atamsaliti mwanae; watoto watawashambulia wazazi wao na kuwaua.
13 Watu wote watawachukieni ninyi kwa sababu ya jina langu. Lakini atakayevumilia mpaka mwisho ndiye atakayeokolewa.
14 "Mtakapoona Chukizo Haribifu limesimama mahali ambapo si pake, (msomaji na atambue maana yake!) Hapo watu walioko Yudea wakimbilie milimani.
15 Mtu aliye juu ya paa la nyumba asishuke kuingia nyumbani mwake kuchukua kitu.
16 Aliye shambani asirudi nyuma kuchukua vazi lake.
17 Ole wao waja wazito na wanaonyonyesha siku hizo!
18 Ombeni ili mambo hayo yasitukie nyakati za baridi.
19 Maana wakati huo kutakuwa na dhiki ambayo haijatokea tangu Mungu alipoumba ulimwengu mpaka leo, wala haitatokea tena.
20 Kama Bwana asingepunguza siku hizo, hakuna binadamu ambaye angeokolewa. Lakini kwa ajili ya wateule wake, Bwana amezipunguza siku hizo.
21 "Basi mtu akiwaambieni, Tazama, Kristo yupo hapa! au Yupo pale! msimsadiki.
22 Maana watatokea kina Kristo wa uongo na manabii wa uongo, watafanya ishara na maajabu, ili kuwapotosha wateule wa Mungu, kama ikiwezekana.
23 Lakini ninyi jihadharini. Mimi nimewaambieni mambo yote kabla hayajatokea.
24 "Basi, siku hizo baada ya dhiki hiyo, jua litatiwa giza na mwezi hautaangaza.
25 Nyota zitaanguka kutoka angani, na nguvu za mbingu zitatikiswa.
26 Hapo watamwona Mwana wa Mtu akija katika mawingu kwa nguvu nyingi na utukufu.
27 Kisha atawatuma malaika wake; atawakusanya wateule wake kutoka pande zote nne za dunia, kutoka mwisho wa dunia mpaka mwisho wa mbingu.
28 "Kwa mtini jifunzeni mfano huu: Mara tu matawi yake yanapoanza kuwa laini na kuchanua majani, mnajua kwamba wakati wa kiangazi umekaribia.

29 Hali kadhalika nanyi mtakapoona mambo hayo yakitendeka, jueni kwamba Mwana wa Mtu yuko karibu sana.
30 Nawaambieni kweli, kizazi hiki hakitapita kabla ya mambo hayo yote kutukia.
31 Mbingu na dunia zitapita, lakini maneno yangu hayatapita kamwe.
32 “Lakini hakuna mtu ajuaye siku au saa hiyo itakuja lini; wala malaika wa mbinguni, wala Mwana; Baba peke yake ndiye ajuaye.
33 Muwe waangalifu na kesheni, maana hamjui wakati huo utafika lini.
34 Itakuwa kama mtu anayeondoka nyumbani kwenda safari akiwaachia watumishi wake madaraka, kila mmoja na kazi yake; akamwambia mlinzi wa mlango awe macho.
35 Kesheni, basi, kwa maana hamjui mwenye nyumba atarudi lini; huenda ikawa jioni, usiku wa manane, alfajiri au asubuhi.
36 Kesheni ili akija ghafla asije akawakuta mmelala.
37 Ninayowaambieni ninyi, nawaambia wote: Kesheni!”

14

1 Ilikuwa siku mbili tu kabla ya sikukuu ya Pasaka na ya Mikate Isiyotiwa Chachu. Makuhani wakuu na walimu wa Sheria walikuwa wakitafuta njia ya kumtia Yesu nguvuni kwa hila wamuue.
2 Lakini walisema, “Tusimtie nguvuni wakati wa sikukuu, watu wasije wakafanya ghasia.”
3 Yesu alikuwa Bethania, nyumbani kwa Simoni, Mkoma. Alipokuwa mezani kula chakula, mama mmoja aliyekuwa na chupa ya alabasta yenye marashi ya nardo safi ya thamani kubwa alikuja, akaivunja hiyo chupa, akammiminia Yesu marashi hayo kichwani.
4 Baadhi ya watu waliokuwa hapo walikasirika wakajisemea, “Kwa nini kupoteza ovyo marashi haya?
5 Yangaliweza kuuzwa kwa fedha kiasi cha denari mia tatu, wakapewa maskini!” Wakamkemea huyo mama.
6 Lakini Yesu akawaambia, “Mwacheni; kwa nini mnamsumbua? Amenitendea jambo jema.
7 Maskini mnao daima pamoja nanyi; mnaweza kuwasaidia wakati wowote mnaopenda. Lakini mimi sitakuwapo pamoja nanyi daima.
8 Yeye amefanya alivyoweza; ameupaka mwili wangu marashi kuutayarisha kwa maziko.
9 Nawaambieni kweli, popote ulimwenguni Habari Njema itakapohubiriwa, kitendo hiki alichofanya kitatajwa kwa ajili ya kumkumbuka.”

10 Kisha Yuda Iskarioti, mmoja wa wale kumi na wawili,
alienda kwa makuhani wakuu ili kumsaliti Yesu.
11 Makuhani wakuu waliposikia habari hiyo, walifurahi,
wakaahidi kumpa fedha. Basi, Yuda akaanza kutafuta nafasi
ya kumsaliti Yesu.
12 Siku ya kwanza ya sikukuu ya Mikate Isiyotiwa Chachu,
wakati ambapo mwana kondoo wa Pasaka huchinjwa, wana-
funzi wake walimwuliza, "Wataka tukuandalie wapi karamu
ya Pasaka?"
13 Basi Yesu akawatuma wawili wa wanafunzi wake
akiwaambia, "Nendeni mjini, nanyi mtakutana na mtu
anayebeba mtungi wa maji. Mfuateni
14 mpaka katika nyumba atakayoingia, mkamwambie
mwenye nyumba, Mwalimu anasema: wapi chumba changu
ambamo nitakula Pasaka pamoja na wanafunzi wangu?
15 Naye atawaonyesha chumba kikubwa ghorofani kili-
chotayarishwa na kupambwa. Tuandalieni humo."
16 Wanafunzi wakaondoka, wakaenda mjini, wakakuta
kila kitu sawa kama Yesu alivyokuwa amewaambia.
Wakaandaa karamu ya Pasaka.
17 Ilipokuwa jioni, Yesu alifika pamoja na wanafunzi wake
kumi na wawili.
18 Walipokuwa mezani wakila, Yesu alisema, "Kweli
nawaambieni, mmoja wenu anayekula pamoja nami,
atanisaliti."
19 Hapo wanafunzi wake wakaanza kuhuzunika,
wakamwuliza mmojammoja, "Je, ni mimi?"
20 Yesu akawaambia, "Ni mmoja wenu ninyi kumi na waw-
ili, anayechovya mkate pamoja nami katika bakuli.
21 Kweli Mwana wa Mtu anakwenda zake kama Maandiko
Matakatifu yanavyosema juu yake; lakini, ole wake mtu yule
anayemsaliti Mwana wa Mtu! Ingalikuwa afadhali kwa mtu
huyo kama hangalizaliwa!"
22 Walipokuwa wanakula, Yesu alitwaa mkate,
akashukuru, akaumega na kuwapa wanafunzi wake
akisema, "Twaeni; huu ni mwili wangu."
23 Kisha akatwaa kikombe, akamshukuru Mungu,
akawapa; nao wote wakanywa katika kikombe hicho.
24 Akawaambia, "Hii ni damu yangu inayothibitisha agano
la Mungu, damu inayomwagwa kwa ajili ya watu wengi.
25 Kweli nawaambieni, sitakunywa tena divai ya zabibu
mpaka siku ile nitakapoinywa upya katika Ufalme wa
Mungu."
26 Kisha wakaimba wimbo, wakaondoka, wakaenda katika
mlima wa Mizeituni.

27 Yesu akawaambia wanafunzi wake, “Ninyi nyote
mtakuwa na mashaka nami; maana Maandiko Matakatifu
yasema: Nitampiga mchungaji nao kondoo watatawanyika.
28 Lakini nikisha fufuka, nitawatangulieni kule Galilaya.”
29 Petro akamwambia “Hata kama wote watakuwa na
mashaka nawe na kukuacha, mimi sitakukana kamwe!”
30 Yesu akamwambia, “Kweli nakwambia, usiku huu, kabla
jogoo hajawika mara mbili, utanikana mara tatu.”
31 Lakini Petro akasisitiza, “Hata kama ni lazima nife
pamoja nawe, sitakuacha kamwe.” Wanafunzi wote pia
wakasema vivyo hivyo.
32 Basi, wakafika katika bustani iitwayo Gethsemane. Yesu
akawaambia wanafunzi wake, “Kaeni hapa wakati mimi
nasali.”
33 Kisha akawachukua Petro, Yakobo na Yohane; akaanza
kufadhaika sana na kuhangaika.
34 Akawaambia, “Nina huzuni kubwa moyoni hata karibu
kufa. Kaeni hapa mkeshe.”
35 Akaenda mbele kidogo, akajitupa chini kifudifudi,
akasali kwamba, kama ingewezekana, asiipitie saa hiyo ya
mateso.
36 Akasema, “Baba yangu, kwako mambo yote
yanawezekana. Uniondolee kikombe hiki; lakini isiwe kama
nitakavyo mimi, bali utakavyo wewe.”
37 Kisha akarudi kwa wanafunzi wale watatu, akawakuta
wamelala. Basi, akamwuliza Petro, “Simoni, je umelala?
Hukuweza kukesha hata saa moja?”
38 Kisha akawaambia, “Kesheni na kusali ili msije mkaingia
katika majaribu. Roho i radhi, lakini mwili ni dhaifu.”
39 Akaenda kusali tena akirudia maneno yaleyale.
40 Kisha akarudi tena, akawakuta wamelala. Macho yao
yalikuwa yamebanwa na usingizi. Hawakujua la kumjibu.
41 Alipowajia mara ya tatu aliwaambia, “Mnalala bado na
kupumzika? Sasa imetosha! Saa imefika! Mwana wa Mtu
anakabidhiwa kwa watu waovu.
42 Amkeni, twendeni zetu. Tazameni, yule atakayenisaliti
amekaribia.”
43 Yesu alipokuwa bado anasema, Yuda, mmoja wa wale
kumi na wawili, akafika pamoja na umati wa watu wenye
mapanga na marungu. Watu hao walikuwa wametumwa na
makuhani wakuu, walimu wa Sheria na wazee.
44 Msaliti Yuda alikuwa amewapa ishara: “Yule nitakayem-
busu ndiye; mkamateni, mkampeleke chini ya ulinzi.”
45 Yuda alipofika tu, alimwendea Yesu moja kwa moja,
akasema, “Mwalimu!” Kisha akambusu.
46 Basi, hao watu wakamkamata Yesu, wakamtia nguvuni.

47 Mmoja wa wale waliokuwa wamesimama hapo pamoja
na Yesu akauchomoa upanga wake, akampiga mtumishi wa
Kuhani Mkuu, akamkata sikio.
48 Yesu akawaambia, “Je, mmekuja na mapanga na
marungu kunikamata kana kwamba mimi ni mnyang'anyi?
49 Kila siku nilikuwa pamoja nanyi nikifundisha Hekaluni,
wala hamkunikamata. Lakini sasa lazima Maandiko
Matakatifu yatimie.”
50 Hapo wanafunzi wote wakamwacha, wakakimbia.
51 Kulikuwa na kijana mmoja aliyekuwa anamfuata Yesu
akiwa amevaa shuka. Nao wakajaribu kumkamata.
52 Lakini yeye akaponyoka, akaiachilia ile shuka, akakim-
bia uchi.
53 Basi, wakampeleka Yesu kwa Kuhani Mkuu ambapo
makuhani wakuu wote, wazee na walimu wa Sheria wa-
likuwa wamekutanika.
54 Petro alimfuata Yesu kwa mbali, akaingia ndani ya ya wa
Kuhani Mkuu, akaketi pamoja na walinzi akiota moto.
55 Makuhani wakuu na Baraza lote wakatafuta ushahidi wa
kumshtaki Yesu wapate kumwua, lakini hawakupata.
56 Watu wengi walitoa ushahidi wa uongo juu ya Yesu,
lakini ushahidi wao haukupatana.
57 Kisha wengine walisimama, wakatoa ushahidi wa uongo
wakisema:
58 “Tulimsikia mtu huyu akisema, Nitaliharibu Hekalu hili
lililojengwa kwa mikono, na kwa siku tatu nitajenga lingine
lisilojengwa kwa mikono.”
59 Lakini hata hivyo, ushahidi wao haukupatana.
60 Basi, Kuhani Mkuu akasimama katikati yao, akamwuliza
Yesu, “Je, hujibu neno? Watu hawa wanashuhudia nini dhidi
yako?”
61 Lakini yeye akakaa kimya; hakusema hata neno moja.
Kuhani Mkuu akamwuliza tena, “Je, wewe ndiwe Kristo,
Mwana wa Mungu Mtukufu?”
62 Yesu akajibu, “Naam, mimi ndiye. Tena, mtamwona
Mwana wa Mtu amekaa upande wa kulia wa Mwenyezi, akija
katika mawingu ya mbinguni.”
63 Hapo Kuhani Mkuu akararua joho lake, akasema, “Tuna
haja gani tena ya mashahidi?
64 Mmesikia kufuru yake! Ninyi mwaonaje?” Wote wakaa-
mua kwamba anastahili kuuawa.
65 Basi, baadhi yao wakaanza kumtemea mate, wakam-
funika uso, wakampiga na kumwambia, “Bashiri ni nani
aliyekupiga!” Hata watumishi wakamchukua, wakampiga
makofi.
66 Petro alipokuwa bado chini ukumbini, mmoja wa wa-
jakazi wa kuhani Mkuu alikuja.

67 Alipomwona Petro akiota moto, alimtazama,
akamwambia, “Hata wewe ulikuwa pamoja na Yesu
Mnazareti.”
68 Lakini Petro akakana, “Sijui, wala sielewi unayosema!”
Kisha Petro akaondoka, akaenda nje uani. Hapo jogoo
akawika.
69 Yule mjakazi alipomwona tena Petro, akaanza tena
kuwaambia watu waliokuwa wamesimama hapo, “Mtu huyu
ni mmoja wao.”
70 Petro akakana tena. Baadaye kidogo, watu waliokuwa
wamesimama hapo wakamwambia Petro, “Hakika wewe ni
mmoja wao, maana wewe ni Mgalilaya.”
71 Lakini Petro akaanza kulaani na kuapa akisema, “Mimi
simjui mtu huyu mnayesema habari zake.”
72 Hapo jogoo akawika mara ya pili. Basi, Petro akakum-
buka jinsi Yesu alivyokuwa amemwambia: “Kabla jogoo ha-
jawika mara mbili, utanikana mara tatu.” Petro akabubujika
machozi.

15

1 Kulipopambazuka, makuhani wakuu walifanya shauri
pamoja na wazee, walimu wa Sheria na Baraza lote, wakam-
funga Yesu pingu, wakampeleka na kumkabidhi kwa Pilato.
2 Pilato akamwuliza Yesu, “Je, wewe ni mfalme wa
Wayahudi?” Yesu akajibu, “Wewe umesema.”
3 Makuhani wakuu wakamshtaki Yesu mambo mengi.
4 Pilato akamwuliza tena Yesu, “Je, hujibu neno? Tazama
wanavyotoa mashtaka mengi juu yako.”
5 Lakini Yesu hakujibu neno, hata pilato akashangaa.
6 Kila wakati wa sikukuu ya Pasaka, Pilato alikuwa na
desturi ya kuwafungulia mfungwa mmoja waliyemtaka.
7 Basi, kulikuwa na mtu mmoja aitwaye Baraba, ambaye
alikuwa amefungwa pamoja na waasi wengine kwa kus-
ababisha uasi na mauaji.
8 Watu wengi wakamwendea Pilato wakamwomba
awafanyie kama kawaida yake.
9 Pilato akawauliza, “Je, mwataka niwafungulieni Mfalme
wa Wayahudi?”
10 Alisema hivyo kwa sababu alijua wazi kwamba
makuhani wakuu walimkabidhi Yesu kwake kwa sababu
ya wivu.
11 Lakini makuhani wakuu wakawachochea watu
wamwombe Pilato awafungulie Baraba.
12 Pilato akawauliza tena, “Basi, sasa mwataka nifanye nini
na mtu huyu mnayemwita Mfalme wa Wayahudi?”
13 Watu wote wakapaaza sauti tena: “Msulubishe!”

14 Lakini Pilato akawauliza, “Kwa nini! Amefanya kosa
gani?” Lakini wao wakazidi kupaaza sauti, “Msulubishe!”
15 Pilato alitaka kuuridhisha huo umati wa watu; basi,
akamwachilia Baraba kutoka gerezani. Akaamuru Yesu
apigwe viboko, kisha akamtoa asulubiwe.
16 Kisha askari walimpeleka Yesu ndani ukumbini, katika
ikulu, wakakusanya kikosi kizima cha askari.
17 Wakamvika vazi la rangi ya zambarau, wakasokota taji
ya miiba, wakamwekea kichwani.
18 Wakaanza kumsalimu, “Shikamoo Mfalme wa
Wayahudi!”
19 Wakampiga kichwani kwa mwanzi, wakamtemea mate;
wakampigia magoti na kumsujudia.
20 Baada ya kumdhihaki, walimvua lile joho, wakamvika
nguo zake, kisha wakampeleka kumsulubisha.
21 Walipokuwa njiani, walikutana na mtu mmoja aitwaye
Simoni, mwenyeji wa Kurene. Yeye alikuwa baba wa Alek-
sanda na Rufo, na wakati huo alikuwa akitoka shambani.
Basi, wakamlazimisha auchukue msalaba wa Yesu.
22 Kisha wakampeleka Yesu mpaka mahali palipoitwa Gol-
gotha, maana yake, “Mahali pa Fuvu la Kichwa.”
23 Wakampa divai iliyochanganywa na manemane, lakini
yeye akaikataa.
24 Basi, wakamsulubisha, wakagawana mavazi yake kwa
kuyapigia kura waamue nani angepata nini.
25 Ilikuwa saa tatu asubuhi walipomsulubisha.
26 Na mshtaka wake ulikuwa umeandikwa: “Mfalme wa
Wayahudi.”
27 Pamoja naye waliwasulubisha wanyang'anyi wawili,
mmoja upande wake wa kulia na mwingine upande wake wa
kushoto.
28 Hapo yakatimia Maandiko Matakatifu yanayosema, “Ali-
wekwa kundi moja na waovu.”
29 Watu waliokuwa wanapita mahali hapo walimtukana,
wakitikisa vichwa vyao na kusema, “Aha! Wewe mwenye
kuvunja Hekalu na kulijenga kwa siku tatu!
30 Sasa, shuka msalabani ujiokoe mwenyewe!”
31 Nao makuhani wakuu pamoja na walimu wa Sheria wal-
imdhihaki wakisema, “Aliwaokoa wengine, lakini kujiokoa
mwenyewe hawezi!
32 Eti yeye ni Kristo, Mfalme wa Israeli! Basi, na ashuke
msalabani ili tuone na kuamini.” Hata watu wale waliosu-
lubiwa pamoja naye walimtukana.
33 Tangu saa sita mchana mpaka saa tisa kulikuwa giza
nchini kote.

34 Saa tisa alasiri Yesu akalia kwa sauti kubwa, “Eloi, Eloi,
lema sabakthani?” Maana yake, “Mungu wangu, Mungu
wangu, mbona umeniacha?”
35 Baadhi ya watu waliosimama pale waliposikia hivyo,
walisema, “Sikiliza! Anamwita Eliya!”
36 Mtu mmoja akakimbia, akachovya sifongo katika siki,
akaiweka juu ya mwanzi, akampa anywe akisema, “Hebu
tuone kama Eliya atakuja kumteremsha msalabani!”
37 Yesu akapaaza sauti kubwa, akakata roho.
38 Basi, pazia la Hekalu likapasuka vipande viwili toka juu
mpaka chini.
39 Jemadari mmoja aliyekuwa amesimama mbele yake
aliona jinsi Yesu alivyolia kwa sauti na kukata roho, akasema,
“Kweli mtu huyu alikuwa Mwana wa Mungu!”
40 Walikuwako pia wanawake waliotazama kwa mbali,
miongoni mwao akiwa Maria toka mji wa Magdala, Salome,
na Maria mama wa kina Yakobo mdogo na Yose.
41 Hawa walimfuata Yesu alipokuwa Galilaya na kumtu-
mikia. Kulikuwa na wanawake wengine wengi waliokuja
Yerusalemu pamoja naye.
42 Wakati wa jioni ulikuwa umekwisha fika. Hiyo ilikuwa
siku ya Maandalio, yaani siku inayotangulia Sabato.
43 Hapo akaja Yosefu mwenyeji wa Armathaya, mjumbe
wa Baraza Kuu, aliyeheshimika sana. Yeye pia alikuwa
anatazamia kuja kwa Ufalme wa Mungu. Basi, alimwendea
Pilato bila uoga, akaomba apewe mwili wa Yesu.
44 Pilato alishangaa kusikia kwamba Yesu alikuwa amek-
wisha kufa. Basi, akamwita jemadari, akamwuliza kama
Yesu alikuwa amekufa kitambo.
45 Pilato alipoarifiwa na huyo jemadari kwamba Yesu
alikuwa amekwisha kufa, akamruhusu Yosefu auchukue
mwili wake.
46 Hapo Yosefu akanunua sanda ya kitani, akauteremsha
chini huo mwili, akauzungushia sanda. Akauweka katika
kaburi lililokuwa limechongwa mwambani, kisha akavin-
girisha jiwe kubwa mbele ya mlango.
47 Nao Maria Magdalene na Maria mama yake Yose wali-
paona hapo alipolazwa.

16

1 Baada ya siku ya Sabato, Maria Magdalene, Salome na
Maria mama yake Yakobo walinunua manukato ili wakau-
pake mwili wa Yesu.
2 Basi, alfajiri na mapema siku ya Jumapili, jua lilipoanza
kuchomoza, walienda kaburini.

3 Nao wakawa wanaambiana, “Nani atakayetuondolea lile
jiwe mlangoni mwa kaburi?”
4 Lakini walipotazama, waliona jiwe limekwisha on-
dolewa. (Nalo lilikuwa kubwa mno.)
5 Walipoingia kaburini, walimwona kijana mmoja aliyevaa
vazi jeupe, ameketi upande wa kulia; wakashangaa sana.
6 Lakini huyo kijana akawaambia, “Msishangae.
Mnamtafuta Yesu wa Nazareti aliyesulubiwa. Amefufuka,
hayumo hapa. Tazameni mahali walipokuwa wamemlaza.
7 Nendeni mkawaambie wanafunzi wake pamoja na Petro
ya kwamba anawatangulieni kule Galilaya. Huko mtam-
wona kama alivyowaambieni.”
8 Basi, wakatoka pale kaburini mbio, maana walitetemeka
kwa hofu na kushangaa. Hawakumwambia mtu yeyote kitu,
kwa sababu waliogopa mno.
9 Yesu alipofufuka mapema Jumapili, alijionyesha kwanza
kwa Maria Magdalene, ambaye Yesu alikuwa amemtoa pepo
saba.
10 Maria Magdalene akaenda, akawajulisha wale
waliokuwa pamoja na Yesu, na wakati huo walikuwa
wanaomboleza na kulia.
11 Lakini waliposikia ya kwamba Yesu yu hai na kwamba
Maria Magdalene amemwona, hawakuamini.
12 Baadaye Yesu aliwatokea wanafunzi wawili akiwa na
sura nyingine. Wanafunzi hao walikuwa wanakwenda
shambani.
13 Nao pia wakaenda wakawaambia wenzao. Hata hivyo
hawakuamini.
14 Mwishowe, Yesu aliwatokea wanafunzi kumi na mmoja
walipokuwa pamoja mezani. Akawakemea sana kwa sababu
ya kutoamini kwao na ukaidi wao, maana hawakuwaamini
wale waliokuwa wamemwona baada ya kufufuka.
15 Basi, akawaambia, “Nendeni ulimwenguni kote mkahu-
biri Habari Njema kwa kila mtu.
16 Anayeamini na kubatizwa ataokolewa; asiyeamini
atahukumiwa.
17 Na ishara hizi zitaandamana na wale wanaoamini: kwa
jina langu watatoa pepo na watasema kwa lugha mpya.
18 Wakishika nyoka au wakinywa kitu chochote chenye
sumu, hakitawadhuru. Watawawekea wagonjwa mikono,
nao watapona.”
19 Basi, Bwana Yesu alipokwisha sema nao, akachukuliwa
mbinguni, akaketi upande wa kulia wa Mungu.
20 Wanafunzi wakaenda wakihubiri kila mahali. Bwana
akafanya kazi pamoja nao na kuimarisha ujumbe huo kwa
ishara zilizoandamana nao.

INJILI KAMA ALIVYOIANDIKA LUKA MTAKATIFU

1 Mheshimiwa Theofilo: Watu wengi wamejitahidi
kuandika juu ya mambo yale yaliyotendeka kati yetu.
2 Waliandika kama tulivyoelezwa na wale walioyaona kwa
macho yao tangu mwanzo, na waliotangaza ujumbe huo.
3 Inafaa nami pia, Mheshimiwa, baada ya kuchunguza
kwa makini mambo yote tangu mwanzo, nikuandikie kwa
mpango,
4 ili nawe uweze kujionea mwenyewe ukweli wa mambo
yale uliyofundishwa.
5 Wakati Herode alipokuwa mfalme wa Yudea, kulikuwa
na kuhani mmoja jina lake Zakaria, wa kikundi cha Abia.
Mke wake alikuwa anaitwa Elisabeti, naye alikuwa wa ukoo
wa kuhani Aroni.
6 Wote wawili walikuwa wanyofu mbele ya Mungu, waki-
ishi kwa kufuata amri na maagizo yote ya Bwana bila
lawama.
7 Lakini hawakuwa wamejaliwa watoto kwa vile Elisabeti
alikuwa tasa, nao wote wawili walikuwa wazee sana.
8 Siku moja, ilipokuwa zamu yake ya kutoa huduma ya
ukuhani mbele ya Mungu,
9 Zakariya alichaguliwa kwa kura, kama ilivyokuwa des-
turi, kuingia hekaluni ili afukize ubani.
10 Watu, umati mkubwa, walikuwa wamekusanyika nje
wanasali wakati huo wa kufukiza ubani.
11 Malaika wa Bwana akamtokea humo ndani, akasimama
upande wa kulia wa madhabahu ya kufukizia ubani.
12 Zakariya alipomwona alifadhaika, hofu ikamwingia.
13 Lakini malaika akamwambia, “Zakariya, usiogope, kwa
maana sala yako imesikilizwa, na Elisabeti mkeo atakuzalia
mtoto wa kiume, nawe utampa jina Yohane.
14 Utakuwa na furaha kubwa na watu wengi watashangilia
kwa sababu ya kuzaliwa kwake.
15 Atakuwa mkuu mbele ya Bwana. Hatakunywa divai
wala kileo, atajazwa Roho Mtakatifu tangu tumboni mwa
mama yake.
16 Atawaelekeza wengi wa watu wa Israeli kwa Bwana
Mungu wao.
17 Atamtangulia Bwana akiongozwa na nguvu na roho
kama Eliya. Atawapatanisha kina baba na watoto wao;
atawafanya wasiotii wawe na fikira za uadilifu, na hivyo
amtayarishie Bwana watu wake.”

18 Zakariya akamwambia huyo malaika, “Ni kitu gani ki-
takachonihakikishia jambo hilo? Mimi ni mzee, hali kadha-
lika na mke wangu.”
19 Malaika akamjibu, “Mimi ni Gabrieli, nisimamaye mbele
ya Mungu, na nimetumwa niseme nawe, nikuletee hii habari
njema.
20 Sikiliza, utakuwa bubu kwa sababu huyasadiki haya
maneno yatakayotimia kwa wakati wake. Hutaweza kusema
mpaka hayo niliyokuambia yatakapotimia.”
21 Wakati huo, wale watu walikuwa wanamngoja Zakariya
huku wakishangaa juu ya kukawia kwake Hekaluni.
22 Alipotoka nje, hakuweza kusema nao. Ikawa dhahiri
kwao kwamba alikuwa ameona maono Hekaluni. Lakini
akawa anawapa ishara kwa mikono, akabaki bubu.
23 Zamu yake ya kuhudumu ilipokwisha, alirudi nyum-
bani.
24 Baadaye Elisabeti mkewe akapata mimba. Akajificha
nyumbani kwa muda wa miezi mitano, akisema:
25 “Hivi ndivyo alivyonitendea Bwana; ameniangalia na
kuniondolea aibu niliyokuwa nayo mbele ya watu.”
26 Mnamo mwezi wa sita, malaika Gabrieli alitumwa na
Mungu aende kwenye mji uitwao Nazareti huko Galilaya,
27 kwa msichana mmoja aitwaye Maria, mchumba wa mtu
mmoja jina lake Yosefu, wa ukoo wa Daudi.
28 Malaika akamwendea, akamwambia, “Salamu Maria!
Umejaliwa neema nyingi! Bwana yu pamoja nawe.”
29 Maria aliposikia maneno hayo alifadhaika sana,
akawaza: maneno haya yanamaanisha nini?
30 Malaika akamwambia, “Usiogope Maria, kwa maana
Mungu amekujalia neema.
31 Utachukua mimba, utamzaa mtoto wa kiume na utampa
jina Yesu.
32 Yeye atakuwa mkuu na ataitwa Mwana wa Mungu Mkuu.
Bwana Mungu atampa kiti cha mfalme Daudi, babu yake.
33 Kwa hivyo atautawala ukoo wa Yakobo milele, na ufalme
wake hautakuwa na mwisho.”
34 Maria akamjibu, “Yatawezekanaje hayo, hali mimi ni
bikira?”
35 Malaika akamjibu, “Roho Mtakatifu atakushukia, na
uwezo wake Mungu Mkuu utakujia kama kivuli; kwa sababu
hiyo, mtoto atakayezaliwa ataitwa Mtakatifu, Mwana wa
Mungu.
36 Ujue pia kwamba hata Elisabeti, jamaa yako, naye
amepata mimba ingawa ni mzee, na sasa ni mwezi wa sita
kwake yeye ambaye watu walimfahamu kuwa tasa.
37 Kwa maana hakuna jambo lisilowezekana kwa Mungu.”

38 Maria akasema, “Mimi ni mtumishi wa Bwana, nitendewe kama ulivyosema.” Kisha yule malaika akaenda zake.
39 Siku kadhaa baadaye, Maria alifunga safari akaenda kwa haraka hadi mji mmoja ulioko katika milima ya Yuda.
40 Huko, aliingia katika nyumba ya Zakariya, akamsalimu Elisabeti.
41 Mara tu Elisabeti aliposikia sauti ya Maria, mtoto mchanga tumboni mwake Elisabeti akaruka. Naye Elisabeti akajazwa Roho Mtakatifiu,
42 akasema kwa sauti kubwa, “Umebarikiwa kuliko wanawake wote, naye utakayemzaa amebarikiwa.
43 Mimi ni nani hata mama wa Bwana wangu afike kwangu?
44 Nakwambia, mara tu niliposikia sauti yako, mtoto mchanga tumboni mwangu aliruka kwa furaha.
45 Heri yako wewe uliyesadiki kwamba yatatimia yale Bwana aliyokwambia.”
46 Naye Maria akasema,
47 “Moyo wangu wamtukuza Bwana, roho yangu inafurahi kwa sababu ya Mungu Mwokozi wangu.
48 Kwa kuwa amemwangalia kwa huruma mtumishi wake mnyenyekevu. Hivyo tangu sasa watu wote wataniita mwenye heri.
49 Kwa kuwa Mwenyezi Mungu amenitendea makuu, jina lake ni takatifu.
50 Huruma yake kwa watu wanaomcha hudumu kizazi hata kizazi.
51 Amefanya mambo makuu kwa mkono wake: amewatawanya wenye kiburi katika mawazo ya mioyo yao;
52 amewashusha wenye nguvu kutoka vitu vyao vya enzi, akawakweza wanyenyekevu.
53 Wenye njaa amewashibisha mema, matajiri amewaacha waende mikono mitupu.
54 Amemsaidia Israeli mtumishi wake, akikumbuka huruma yake.
55 Kama alivyowaahidia wazee wetu Abrahamu na wazawa wake hata milele.”
56 Maria alikaa na Elisabeti kwa muda upatao miezi mitatu, halafu akarudi nyumbani kwake.
57 Wakati wa kujifungua kwake Elisabeti ulifika, akajifungua mtoto wa kiume.
58 Jirani na watu wa jamaa yake walipopata habari kwamba Bwana amemwonea huruma kubwa, walifurahi pamoja naye.
59 Halafu siku ya nane walifika kumtahiri mtoto, wakataka kumpa jina la baba yake, Zakariya.

60 Lakini mama yake akasema, “La, sivyo, bali ataitwa
Yohane.”
61 Wakamwambia, “Mbona hakuna yeyote katika ukoo
wake mwenye jina hilo?”
62 Basi, wakamwashiria baba yake wapate kujua alitaka
mtoto wake apewe jina gani.
63 Naye akaomba kibao cha kuandikia, akaandika hivi:
“Yohane ndilo jina lake.” Wote wakastaajabu.
64 Papo hapo midomo na ulimi wake Zakariya vikafun-
guliwa, akawa anaongea akimsifu Mungu.
65 Hofu ikawaingia jirani wote, na habari hizo zikaenea kila
mahali katika milima ya Yudea.
66 Wote waliosikia mambo hayo waliyatafakari mioyoni
mwao wakisema: “Mtoto huyu atakuwa mtu wa namna
gani?” Maana, hakika nguvu ya Bwana ilikuwa pamoja naye.
67 Zakariya, baba yake mtoto, akajazwa Roho Mtakatifu,
akatamka ujumbe wa Mungu:
68 “Asifiwe Bwana Mungu wa Israeli, kwani amekuja kuwa-
saidia na kuwakomboa watu wake.
69 Ametupatia Mwokozi shujaa, mzawa wa Daudi mtu-
mishi wake.
70 Aliahidi hapo kale kwa njia ya manabii wake watakatifu,
71 kwamba atatuokoa mikononi mwa adui zetu na kutoka
mikononi mwa wote wanaotuchukia.
72 Alisema atawahurumia wazee wetu, na kukumbuka
agano lake takatifu.
73 Kiapo alichomwapia Abrahamu baba yetu, ni kwamba
atatujalia sisi
74 tukombolewe kutoka adui zetu, tupate kumtumikia bila
hofu,
75 kwa unyofu na uadilifu mbele yake, siku zote za maisha
yetu.
76 Nawe mwanangu, utaitwa, nabii wa Mungu Mkuu, utam-
tangulia Bwana kumtayarishia njia yake;
77 kuwatangazia watu kwamba wataokolewa kwa kuon-
dolewa dhambi zao.
78 Mungu wetu ni mpole na mwenye huruma.
Atasababisha pambazuko angavu la ukombozi litujie kutoka
juu,
79 na kuwaangazia wote wanaokaa katika giza kuu la kifo,
aongoze hatua zetu katika njia ya amani.”
80 Mtoto akakua, akapata nguvu rohoni. Alikaa jangwani
mpaka alipojionyesha rasmi kwa watu wa Israeli.

2

1 Siku zile, tangazo rasmi lilitolewa na Kaisari Augusto
kuwataka watu wote chini ya utawala wake wajiandikishe.

2 Kuandikishwa huku kulikuwa mara ya kwanza, wakati
Kirenio alipokuwa mkuu wa mkoa wa Siria.
3 Basi, wote waliohusika walikwenda kujiandikisha, kila
mtu katika mji wake.
4 Yosefu pia alifanya safari kutoka mjini Nazareti mkoani
Galilaya. Kwa kuwa alikuwa wa jamaa na ukoo wa
Daudi alikwenda mjini Bethlehemu mkoani Yuda alikoza-
liwa Mfalme Daudi.
5 Alikwenda kujiandikisha pamoja na mchumba wake
Maria ambaye alikuwa mja mzito.
6 Walipokuwa huko, siku yake ya kujifungua ikawadia,
7 akajifungua mtoto wake wa kwanza wa kiume, akamvika
nguo za kitoto, akamlaza horini kwa sababu hawakupata
nafasi katika nyumba ya wageni.
8 Katika sehemu hizo, walikuwako wachungaji wakikesha
usiku mbugani kulinda mifugo yao.
9 Malaika wa Bwana akawatokea ghafla, na utukufu wa
Bwana ukawaangazia pande zote. Wakaogopa sana.
10 Malaika akawaambia, “Msiogope! Nimewaleteeni
habari njema ya furaha kuu kwa watu wote.
11 Kwa maana, leo hii katika mji wa Daudi, amezaliwa
Mwokozi kwa ajili yenu, ndiye Kristo Bwana.
12 Na hiki kitakuwa kitambulisho kwenu: mtamkuta mtoto
mchanga amevikwa nguo za kitoto, amelazwa horini.”
13 Mara kundi kubwa la jeshi la mbinguni likajiunga na
huyo malaika, wakamsifu Mungu wakisema:
14 “Utukufu kwa Mungu juu mbinguni, na amani duniani
kwa watu aliopendezwa nao!”
15 Baada ya hao malaika kuondoka na kurudi mbin-
guni, wachungaji wakaambiana: “Twendeni moja kwa moja
mpaka Bethlehemu tukalione tukio hili Bwana alilotujul-
isha.”
16 Basi, wakaenda mbio, wakamkuta Maria na Yosefu na
yule mtoto mchanga amelazwa horini.
17 Hao wachungaji walipomwona mtoto huyo wakawajul-
isha wote habari waliyokuwa wamesikia juu yake.
18 Wote waliosikia hayo walishangaa juu ya habari wali-
zoambiwa na wachungaji.
19 Lakini Maria aliyaweka na kuyatafakari mambo hayo
yote moyoni mwake.
20 Wale wachungaji walirudi makwao huku wakimtukuza
na kumsifu Mungu kwa yote waliyokuwa wamesikia na
kuona; yote yalikuwa kama walivyokuwa wameambiwa.
21 Siku nane baadaye, wakati wa kumtahiri mtoto
ulipofika, walimpa jina Yesu, jina ambalo alikuwa amepewa
na malaika kabla hajachukuliwa mimba.

22 Siku zilipotimia za Yosefu na Maria kutakaswa kama
walivyotakiwa na Sheria ya Mose, wazazi hao walimchukua
mtoto, wakaenda naye Yerusalemu ili wamweke mbele ya
Bwana.
23 Katika Sheria ya Bwana imeandikwa: “Kila mzaliwa wa
kwanza wa kiume atawekwa wakfu kwa Bwana.”
24 Pia walikwenda ili watoe sadaka: hua wawili au
makinda wawili ya njiwa, kama ilivyotakiwa katika Sheria
ya Bwana.
25 Wakati huo huko Yerusalemu kulikuwa na mtu mmoja,
mwema na mcha Mungu, jina lake Simeoni. Yeye alikuwa
akitazamia kwa hamu ukombozi wa Israeli. Roho Mtakatifu
alikuwa pamoja naye.
26 Roho Mtakatifu alikuwa amemhakikishia kwamba
hatakufa kabla ya kumwona Masiha wa Bwana.
27 Basi, akiongozwa na Roho Mtakatifu, Simeoni aliingia
Hekaluni; na wazazi wa Yesu walipomleta Hekaluni mtoto
wao ili wamfanyie kama ilivyotakiwa na Sheria,
28 Simeoni alimpokea mtoto Yesu mikononi mwake huku
akimtukuza Mungu na kusema:
29 “Sasa Bwana, umetimiza ahadi yako, waweza kum-
ruhusu mtumishi wako aende kwa amani.
30 Maana kwa macho yangu nimeuona wokovu utokao
kwako,
31 ambao umeutayarisha mbele ya watu wote:
32 Mwanga utakaowaangazia watu wa mataifa, na utukufu
kwa watu wako Israeli.”
33 Baba na mama yake Yesu walikuwa wakistaajabia ma-
neno aliyosema Simeoni juu ya mtoto.
34 Simeoni akawabariki, akamwambia Maria mama yake,
“Mtoto huyu atakuwa sababu ya kupotea na kuokoka kwa
watu wengi katika Israeli. Naye atakuwa ishara itakayop-
ingwa na watu;
35 na hivyo mawazo ya watu wengi yataonekana wazi.
Nawe mwenyewe, uchungu ulio kama upanga mkali utau-
choma moyo wako.”
36 Palikuwa na nabii mmoja mwanamke, mzee sana, jina
lake Ana, binti Fanueli, wa kabila la Asheri. Alikuwa ameishi
na mumewe kwa miaka saba tangu alipoolewa.
37 Halafu alibaki mjane hadi wakati huo akiwa mzee wa mi-
aka themanini na minne. Wakati huo wote alikaa Hekaluni
akifunga na kusali usiku na mchana.
38 Saa hiyohiyo alijitokeza mbele, akamshukuru Mungu, na
akaeleza habari za huyo mtoto kwa watu wote waliokuwa
wanatazamia ukombozi wa Yerusalemu.
39 Hao wazazi walipokwisha fanya yote yaliyoamriwa
na Sheria ya Bwana, walirudi makwao Nazareti, mkoani

Galilaya.
40 Mtoto akakua, akazidi kupata nguvu, akajaa hekima, na
neema ya Mungu ilikuwa pamoja naye.
41 Wazazi wa Yesu walikuwa na desturi ya kwenda
Yerusalemu kila mwaka wakati wa sikukuu ya Pasaka.
42 Mtoto alipokuwa na umri wa miaka kumi na miwili, wote
walikwenda kwenye sikukuu hiyo kama ilivyokuwa desturi.
43 Baada ya sikukuu, walianza safari ya kurudi makwao,
lakini Yesu alibaki Yerusalemu bila wazazi wake kuwa na
habari.
44 Walidhani alikuwa pamoja na kundi la wasafiri,
wakaenda mwendo wa kutwa, halafu wakaanza kumtafuta
miongoni mwa jamaa na marafiki.
45 Kwa kuwa hawakumwona, walirudi Yerusalemu
wakimtafuta.
46 Siku ya tatu walimkuta Hekaluni kati ya walimu, aki-
wasikiliza na kuwauliza maswali.
47 Wote waliosikia maneno yake walistaajabia akili yake na
majibu yake ya hekima.
48 Wazazi wake walipomwona walishangaa. Maria, mama
yake, akamwuliza, “Mwanangu, kwa nini umetutenda
hivyo? Baba yako na mimi tumekuwa tukikutafuta kwa
huzuni.”
49 Yeye akawajibu, “Kwa nini mlinitafuta? Hamkujua
kwamba inanipasa kuwa katika nyumba ya Baba yangu?”
50 Lakini wazazi wake hawakuelewa maana ya maneno
aliyowaambia.
51 Basi, akarudi pamoja nao hadi Nazareti, akawa anawatii.
Mama yake akaweka mambo hayo yote moyoni mwake.
52 Naye Yesu akaendelea kukua katika hekima na kimo;
akazidi kupendwa na Mungu na watu.

3

1 Mwaka wa kumi na tano wa utawala wa Kaisari Tiberio,
Pontio Pilato alikuwa anatawala mkoa wa Yudea. Herode
alikuwa mkuu wa mkoa wa Galilaya, na Filipo, ndugu yake,
alikuwa mkuu wa mikoa ya Iturea na Trakoniti. Lusania
alikuwa mkuu wa mkoa wa Abilene,
2 na Anasi na Kayafa walikuwa makuhani wakuu mjini
Yerusalem. Wakati huo ndipo neno la Mungu lilipomjia
Yohane, mwana wa Zakariya, kule jangwani.
3 Basi, Yohane akaenda katika sehemu zote zilizopakana na
mto Yordani, akihubiri watu watubu na kubatizwa ili Mungu
awaondolee dhambi.
4 Ndivyo ilivyoandikwa katika kitabu cha nabii Isaya:
“Sauti ya mtu imesikika jangwani: Mtayarishieni Bwana njia
yake; nyosheni mapito yake.

5 Kila bonde litafukiwa, kila mlima na kilima
vitasawazishwa; palipopindika patanyooshwa, njia mbaya
zitatengenezwa.
6 Na, watu wote watauona wokovu utokao kwa Mungu.”
7 Basi, Yohane akawa anawaambia watu wengi waliofika ili
awabatize: “Enyi kizazi cha nyoka! Ni nani aliyewadokezea
kwamba mngeweza kuiepuka ghadhabu inayokuja?
8 Basi, onyesheni kwa matendo kwamba mmetubu.
Msianze sasa kusema: Sisi ni watoto wa Abrahamu.
Nawaambieni hakika, Mungu anaweza kuyageuza mawe
haya yawe watoto wa Abrahamu!
9 Lakini, sasa hivi shoka limewekwa tayari kukata mizizi ya
miti. Kila mti usiozaa matunda mazuri utakatwa na kutupwa
motoni.”
10 Umati wa watu ukamwuliza, “Tufanye nini basi?”
11 Akawajibu, “Aliye na nguo mbili amgawie yule asiye na
nguo; aliye na chakula afanye vivyo hivyo.”
12 Nao watoza ushuru wakaja pia ili wabatizwe,
wakamwuliza, “Mwalimu, tufanye nini?”
13 Naye akawaambia, “Msitoze ushuru zaidi ya kima kili-
chowekwa.”
14 Nao askari wakamwuliza, “Na sisi tufanye nini?” Naye
akawajibu, “Msichukue vitu vya mtu yeyote kwa nguvu wala
kumshtaki yeyote kwa uongo. Toshekeni na mishahara
yenu.”
15 Wote walikuwa wanatazamia kitu fulani; basi,
wakaanza kujiuliza mioyoni mwao kuhusu Yohane: kuwa
labda yeye ndiye Kristo.
16 Hapo Yohane akawaambia wote, “Mimi ninawabatiza
kwa maji, lakini anakuja mwenye uwezo zaidi kuliko mimi
ambaye sistahili hata kumfungulia kamba za viatu vyake.
Yeye atawabatizeni kwa Roho Mtakatifu na kwa moto.
17 Yeye ni kama mtu anayeshika mikononi mwake chombo
cha kupuria nafaka, aipure nafaka yake, akusanye ngano
ghalani mwake, na makapi ayachome kwa moto usiozimika.”
18 Hivyo, pamoja na mawaidha mengine mengi, Yohane
aliwahimiza watu akiwahubiria Habari Njema.
19 Lakini Yohane alimgombeza Herode, mkuu wa mkoa,
kwa sababu alikuwa amemchukua Herodia, mke wa ndugu
yake, na kumfanya mke wake; na pia kwa ajili ya mabaya
yote aliyokuwa amefanya.
20 Kisha Herode akazidisha ubaya wake kwa kumtia
Yohane gerezani.
21 Watu wote walipokuwa wamekwisha batizwa, Yesu naye
alibatizwa. Na alipokuwa akisali, mbingu zilifunguka,

22 na Roho Mtakatifu akamshukia akiwa na umbo kama
la njiwa. Sauti ikasikika kutoka mbinguni: “Wewe ndiwe
Mwanangu mpendwa, nimependezwa nawe.”
23 Yesu alipoanza kazi yake hadharani, alikuwa na umri
upatao miaka thelathini, na watu walidhani yeye ni mwana
wa Yosefu, mwana wa Heli.
24 Heli alikuwa mwana wa Mathati, mwana wa Lawi,
mwana wa Melki, mwana wa Yanai, mwana wa Yosefu,
25 mwana wa Matathia, mwana wa Amosi, mwana wa
Nahumu, mwana wa Hesli, mwana wa Nagai,
26 mwana wa Maathi, mwana wa Matathia, mwana wa
Shemeni, mwana wa Yoseki, mwana wa Yuda,
27 mwana wa Yohanani, mwana wa Resa, mwana wa
Zerubabeli, mwana wa Shealtieli, mwana wa Neri,
28 mwana wa Melki, mwana wa Adi, mwana wa Kosamu,
mwana wa Elmadamu, mwana wa Eri,
29 mwana wa Yoshua, mwana wa Eliezeri, mwana wa
Yorimu, mwana wa Mathati, mwana wa Lawi,
30 mwana wa Simeoni, mwana wa Yuda, mwana wa Yosefu,
mwana wa Yonamu, mwana wa Eliakimu,
31 mwana wa Melea, mwana wa Mena, mwana wa Matatha,
mwana wa Nathani, mwana wa Daudi,
32 mwana wa Yese, mwana wa Obedi, mwana wa Boazi,
mwana wa Salmoni, mwana wa Nashoni,
33 mwana wa Aminadabu, mwana wa Admini, mwana wa
Arni, mwana wa Hesroni, mwana wa Feresi, mwana wa
Yuda,
34 mwana wa Yakobo, mwana wa Isaka, mwana wa Abra-
hamu, mwana wa Tera, mwana wa Nahori,
35 mwana wa Serugi, mwana wa Reu, mwana wa Pelegi,
mwana wa Eberi, mwana wa Sala,
36 mwana wa Kainani, mwana wa Arfaksadi, mwana wa
Shemu, mwana wa Noa, mwana wa Lameki,
37 mwana wa Mathusala, mwana wa Henoki, mwana wa
Yaredi, mwana wa Mahalaleli, mwana wa Kenani,
38 mwana wa Enosi, mwana wa Sethi, mwana wa Adamu,
aliyekuwa wa Mungu.

4

1 Yesu alitoka katika mto Yordani akiwa amejaa Roho
Mtakatifu, akaongozwa na Roho mpaka jangwani.
2 Huko alijaribiwa na Ibilisi kwa muda wa siku arubaini.
Wakati huo wote hakula chochote, na baada ya siku hizo
akasikia njaa.
3 Ndipo Ibilisi akamwambia, “Kama wewe ni Mwana wa
Mungu, amuru jiwe hili liwe mkate.”
4 Yesu akamjibu, “Imeandikwa: Mtu haishi kwa mkate tu.”

5 Kisha Ibilisi akamchukua hadi mahali pa juu, akam-
wonyesha kwa mara moja falme zote za ulimwengu. Huyo
Shetani akamwambia,
6 “Nitakupa uwezo juu ya falme zote hizi na fahari zake,
kwa maana nimepewa hivi vyote; nikitaka kumpa mtu ni-
naweza.
7 Hivi vyote vitakuwa mali yako wewe, kama ukiniabudu.”
8 Yesu akamjibu, “Imeandikwa: Utamwabudu Bwana
Mungu wako, na utamtumikia yeye peke yake.”
9 Ibilisi akamchukua mpaka Yerusalemu, kwenye mnara
wa Hekalu, akamwambia, “Kama wewe ni Mwana wa
Mungu,
10 kwa maana imeandikwa: Atawaamuru malaika wake
wakulinde,
11 na tena, Watakuchukua mikononi mwao usije ukajikwaa
mguu wako kwenye jiwe.”
12 Lakini Yesu akamjibu, “Imeandikwa: Usimjaribu Bwana
Mungu wako.”
13 Ibilisi alipokwishamjaribu kwa kila njia, akamwacha
kwa muda.
14 Yesu alirudi Galilaya akiwa amejaa nguvu za Roho
Mtakatifu, na habari zake zikaenea katika sehemu zote za
jirani.
15 Naye akawa anawafundisha watu katika masunagogi
yao, akasifiwa na wote.
16 Basi, Yesu alikwenda Nazareti, mahali alipolelewa, na
siku ya Sabato, aliingia katika sunagogi, kama ilivyokuwa
desturi yake. Akasimama ili asome Maandiko Matakatifu
kwa sauti.
17 Akapokea kitabu cha nabii Isaya, akakifungua na
akakuta mahali palipoandikwa:
18 “Roho wa Bwana yu juu yangu, kwani amenipaka
mafuta niwahubirie maskini Habari Njema. Amenituma ni-
watangazie mateka watapata uhuru, vipofu watapata kuona
tena; amenituma niwakomboe wanaoonewa,
19 na kutangaza mwaka wa neema ya Bwana.”
20 Baada ya kusoma, akafunga kile kitabu, akampa mtu-
mishi, kisha akaketi; watu wote wakamkodolea macho.
21 Naye akaanza kuwaambia, “Andiko hili mlilosikia liki-
somwa, limetimia leo.”
22 Wote wakavutiwa sana naye, wakastaajabia maneno
mazuri aliyosema. Wakanena, “Je, huyu si mwana wa
Yosefu?”
23 Naye akawaambia, “Bila shaka mtaniambia msemo
huu: Mganga jiponye mwenyewe, na pia mtasema: Yote
tuliyosikia umeyafanya kule Kafarnaumu, yafanye hapa pia
katika kijiji chako.”

24 Akaendelea kusema, “Hakika nawaambieni, nabii
hatambuliwi katika kijiji chake.
25 Lakini, sikilizeni! Kweli kulikuwa na wajane wengi
katika nchi ya Israeli nyakati za Eliya. Wakati huo mvua ili-
acha kunyesha kwa muda wa miaka mitatu na nusu; kukawa
na njaa kubwa katika nchi yote.
26 Hata hivyo, Eliya hakutumwa kwa mjane yeyote ila kwa
mwanamke mjane wa Sarepta, Sidoni.
27 Tena, katika nchi ya Israeli nyakati za Elisha ku-
likuwa na wenye ukoma wengi. Hata hivyo, hakuna yeyote
aliyetakaswa ila tu Naamani, mwenyeji wa Siria.”
28 Wote waliokuwa katika lile sunagogi waliposikia hayo
walikasirika sana.
29 Wakasimama, wakamtoa nje ya mji wao uliokuwa ume-
jengwa juu ya kilima, wakampeleka mpaka kwenye ukingo
wa kilima hicho ili wamtupe chini.
30 Lakini Yesu akapita katikati yao, akaenda zake.
31 Kisha Yesu akashuka mpaka Kafarnaumu katika mkoa
wa Galilaya, akawa anawafundisha watu siku ya Sabato.
32 Wakastaajabia uwezo aliokuwa nao katika kufundisha.
33 Na katika lile sunagogi kulikuwa na mtu aliyekuwa
amepagawa na roho ya pepo mchafu; akapiga ukelele wa
kuziba masikio:
34 “We! Yesu wa Nazareti! Kwa nini unatuingilia? Je,
umekuja kutuangamiza? Ninakufahamu wewe ni nani.
Wewe ni mjumbe Mtakatifu wa Mungu!”
35 Lakini Yesu akamkemea huyo pepo akisema: “Nyamaza!
Mtoke mtu huyu!” Basi, huyo pepo baada ya kumwangusha
yule mtu chini, akamtoka bila kumdhuru hata kidogo.
36 Watu wote wakashangaa, wakawa wanaambiana, “Hili
ni jambo la ajabu, maana kwa uwezo na nguvu anawaamuru
pepo wachafu watoke, nao wanatoka!”
37 Habari zake zikaenea mahali pote katika mkoa ule.
38 Yesu alitoka katika lile sunagogi, akaenda nyumbani kwa
Simoni. Mama mmoja, mkwewe Simoni, alikuwa na homa
kali; wakamwomba amponye.
39 Yesu akaenda akasimama karibu naye, akaikemea ile
homa, nayo ikamwacha. Mara yule mama akainuka, akawa-
tumikia.
40 Jua lilipokuwa linatua, wote waliokuwa na wagonjwa
wao mbalimbali waliwaleta kwake; naye akaweka mikono
yake juu ya kila mmoja wao, akawaponya wote.
41 Pepo waliwatoka watu wengi, wakapiga kelele
wakisema: “Wewe u Mwana wa Mungu!” Lakini Yesu
akawakemea, wala hakuwaruhusu kusema, maana
walimfahamu kwamba yeye ndiye Kristo.

42 Kesho yake asubuhi Yesu aliondoka akaenda mahali pa
faragha. Watu wakawa wanamtafuta, na walipofika mahali
alipokuwa, wakajaribu kumzuia ili asiondoke kwao.
43 Lakini yeye akawaambia, “Ninapaswa kuhubiri Habari
Njema za Ufalme wa Mungu katika miji mingine pia, maana
nilitumwa kwa ajili hiyo.”
44 Akawa anahubiri katika masunagogi ya Yudea.

5

1 Siku moja Yesu alikuwa amesimama kando ya ziwa
Genesareti, na watu wengi walikuwa wamemzunguka wak-
isongana wanalisikiliza neno la Mungu.
2 Akaona mashua mbili ukingoni mwa ziwa; wavuvi
wenyewe walikuwa wametoka, wanaosha nyavu zao.
3 Baada ya Yesu kuingia katika mashua moja, iliyokuwa ya
Simoni, alimtaka Simoni aisogeze majini, mbali kidogo na
ukingo wa ziwa. Akaketi, akafundisha umati wa watu akiwa
ndani ya mashua.
4 Alipomaliza kufundisha, akamwambia Simoni, “Peleka
mashua mpaka kilindini, mkatupe nyavu zenu mpate kuvua
samaki.”
5 Simoni akamjibu, “Bwana, tumejitahidi kuvua samaki
usiku kucha bila kupata kitu, lakini kwa kuwa umesema,
nitatupa nyavu.”
6 Baada ya kufanya hivyo, wakavua samaki wengi, hata
nyavu zao zikaanza kukatika.
7 Wakawaita wenzao waliokuwa katika mashua nyingine
waje kuwasaidia. Wakaja, wakazijaza mashua zote mbili
samaki, hata karibu zingezama.
8 Simoni Petro alipoona hayo, akapiga magoti mbele ya
Yesu akisema, “Ondoka mbele yangu, ee Bwana, kwa kuwa
mimi ni mwenye dhambi!”
9 Simoni pamoja na wenzake wote walishangaa kwa ku-
pata samaki wengi vile.
10 Hali kadhalika Yakobo na Yohane, wana wa Zebedayo,
waliokuwa wavuvi wenzake Simoni. Yesu akamwambia
Simoni, “Usiogope; tangu sasa utakuwa ukivua watu.”
11 Basi, baada ya kuzileta zile mashua ukingoni mwa ziwa,
wakaacha yote, wakamfuata.
12 Ikawa, Yesu alipokuwa katika mmojawapo wa miji ya
huko, mtu mmoja mwenye ukoma mwili mzima akamwona.
Basi, mtu huyo akaanguka kifudifudi akamwomba Yesu:
“Mheshimiwa, ukitaka, waweza kunitakasa.”
13 Yesu akaunyosha mkono wake, akamgusa na kusema,
“Nataka, takasika!” Mara ule ukoma ukamwacha.

14 Yesu akamwamuru: “Usimwambie mtu yeyote; bali
nenda ukajionyeshe kwa kuhani, ukatoe sadaka kwa ajili ya
kutakasika kwako kama inavyotakiwa na Sheria ya Mose,
iwe uthibitisho kwao kwamba umepona.”
15 Lakini habari za Yesu zilizidi kuenea kila mahali. Watu
makundi mengi wakakusanyika ili kumsikiliza na kuponywa
magonjwa yao.
16 Lakini yeye alikwenda zake mahali pasipo na watu,
akawa anasali huko.
17 Siku moja Yesu alikuwa akifundisha. Mafarisayo na
walimu wa Sheria kutoka katika kila kijiji cha Galilaya, Yudea
na Yerusalemu, walikuwa wameketi hapo. Nguvu ya Bwana
ilikuwa pamoja naye kwa ajili ya kuponyea wagonjwa.
18 Mara watu wakaja wamemchukua mtu mmoja aliye-
pooza maungo, amelala kitandani; wakajaribu kumwingiza
ndani wamweke mbele ya Yesu.
19 Lakini kwa sababu ya wingi wa watu, hawakuweza
kuingia ndani. Basi, wakapanda juu ya dari, wakaondoa
vigae, wakamshusha huyo aliyepooza pamoja na kitanda
chake, wakamweka mbele ya Yesu.
20 Yesu alipoona jinsi walivyokuwa na imani kubwa,
akamwambia huyo mtu, “Rafiki, umesamehewa dhambi
zako.”
21 Walimu wa Sheria na Mafarisayo wakaanza kujiuliza:
“Nani huyu anayemkufuru Mungu kwa maneno yake?
Hakuna mtu awezaye kusamehe dhambi ila Mungu peke
yake!”
22 Yesu alitambua mawazo yao, akawauliza, “Mnawaza
nini mioyoni mwenu?
23 Ni lipi lililo rahisi zaidi: kusema, Umesamehewa dhambi,
au kusema, Simama utembee?
24 Basi, nataka mjue kwamba Mwana wa Mtu anao uwezo
wa kusamehe dhambi duniani.” Hapo akamwambia huyo
mtu aliyepooza, “Simama, chukua kitanda chako uende zako
nyumbani.”
25 Mara, huyo mtu aliyepooza akasimama mbele yao wote,
akachukua kitanda chake akaenda zake nyumbani huku
akimtukuza Mungu.
26 Wote wakashangaa na kushikwa na hofu; wakamtukuza
Mungu wakisema: “Tumeona maajabu leo.”
27 Baada ya hayo, Yesu akatoka nje, akamwona mtoza
ushuru mmoja aitwaye Lawi, ameketi ofisini. Yesu
akamwambia, “Nifuate!”
28 Lawi akaacha yote, akamfuata.
29 Kisha Lawi akamwandalia Yesu karamu kubwa nyum-
bani mwake; na kundi kubwa la watoza ushuru na watu

wengine walikuwa wameketi pamoja nao.
30 Mafarisayo na walimu wa Sheria wakawanung'unikia
wafuasi wake wakisema: “Mbona mnakula na kunywa
pamoja na watoza ushuru na wenye dhambi?”
31 Yesu akawajibu, “Wenye afya hawahitaji daktari, lakini
wanaomhitaji ni wale walio wagonjwa.
32 Sikuja kuwaita watu wema, bali wenye dhambi, ili wap-
ate kutubu.”
33 Watu wengine wakamwambia Yesu, “Wafuasi wa
Yohane mbatizaji hufunga mara nyingi na kusali; hata
wafuasi wa Mafarisayo hufanya vivyo hivyo. Lakini wafuasi
wako hula na kunywa.”
34 Yesu akawajibu, “Je, mnaweza kuwataka wale walioa-
likwa arusini wafunge hali bwana arusi yuko pamoja nao?
35 Lakini wakati utafika ambapo bwana arusi ataondolewa
kati yao, na wakati huo ndipo watakapofunga.”
36 Yesu akawaambia mfano huu: “Hakuna mtu akataye
kiraka cha nguo mpya na kukitia katika vazi kuukuu; kama
akifanya hivyo, atakuwa amelikata hilo vazi jipya, na hicho
kiraka hakitachukuana na hilo vazi kuukuu.
37 Wala hakuna mtu atiaye divai mpya katika viriba
vikuukuu; kwani hiyo divai mpya itavipasua hivyo viriba,
divai itamwagika, na viriba vitaharibika.
38 Divai mpya hutiwa katika viriba vipya!
39 Wala hakuna mtu ambaye hutamani kunywa divai mpya
baada ya kunywa ya zamani, kwani husema: Ile ya zamani ni
nzuri zaidi.”

6

1 Siku moja ya Sabato, Yesu alikuwa anapita katika
mashamba ya ngano, na wanafunzi wake wakaanza kuk-
wanyua masuke ya ngano, wakaondoa punje zake kwa
mikono, wakala.
2 Baadhi ya Mafarisayo wakawauliza, “Mbona mnafanya
jambo ambalo si halali siku ya Sabato?”
3 Yesu akawajibu, “Je, hamjasoma jinsi alivyofanya Daudi
pamoja na wenzake wakati walipokuwa na njaa?
4 Yeye aliingia ndani ya nyumba ya Mungu, akachukua ile
mikate iliyowekwa mbele ya Mungu, akala na kuwapa wen-
zake. Kisheria, ni makuhani tu peke yao ndio walioruhusiwa
kula mikate hiyo.”
5 Hivyo akawaambia, “Mwana wa Mtu ni Bwana wa
Sabato.”
6 Siku nyingine ya Sabato, Yesu aliingia katika sunagogi,
akafundisha. Mle ndani mlikuwa na mtu ambaye mkono
wake wa kuume ulikuwa umepooza.

7 Walimu wa Sheria na Mafarisayo walitaka kupata kisingizio cha kumshtaki Yesu na hivyo wakawa wanangojea waone kama angemponya mtu siku ya Sabato.

8 Lakini Yesu alijua mawazo yao, akamwambia yule mwenye mkono uliopooza, “Inuka, simama katikati.” Yule mtu akaenda akasimama katikati.

9 Kisha Yesu akawaambia, “Nawaulizeni, je, ni halali siku ya Sabato kutenda jambo jema au kutenda jambo baya; kuokoa maisha au kuyaangamiza?”

10 Baada ya kuwatazama wote waliokuwa pale, akamwambia yule mtu, “Nyosha mkono wako.” Naye akafanya hivyo, na mkono wake ukawa mzima tena.

11 Lakini wao wakakasirika sana, wakajadiliana jinsi ya kumtendea Yesu maovu.

12 Siku moja Yesu alikwenda mlimani kusali, akakesha huko usiku kucha akimwomba Mungu.

13 Kesho yake aliwaita wanafunzi wake, na miongoni mwao akachagua kumi na wawili ambao aliwaita mitume:

14 Simoni (ambaye Yesu alimpa jina Petro) na Andrea ndugu yake, Yakobo na Yohane, Filipo na Bartholomayo,

15 Mathayo na Thoma, Yakobo wa Alfayo na Simoni (aliyeitwa Zelote),

16 Yuda wa Yakobo na Yuda Iskarioti ambaye baadaye alikuwa msaliti.

17 Baada ya kushuka mlimani pamoja na mitume, Yesu alisimama mahali palipokuwa tambarare. Hapo palikuwa na kundi kubwa la wanafunzi wake na umati wa watu waliotoka pande zote za Yudea na Yerusalemu na pwani ya Tiro na Sidoni. Wote walifika kumsikiliza Yesu na kuponywa magonjwa yao.

18 Aliwaponya pia wote waliokuwa wanasumbuliwa na pepo wachafu.

19 Watu wote walitaka kumgusa, kwa maana nguvu ilikuwa inatoka ndani yake na kuwaponya wote.

20 Yesu akawageukia wanafunzi wake, akasema: “Heri ninyi mlio maskini, maana Ufalme wa Mungu ni wenu.

21 Heri ninyi mnaosikia njaa sasa, maana baadaye mtashiba. Heri ninyi mnaolia sasa, maana baadaye mtacheka kwa furaha.

22 “Heri yenu ninyi iwapo watu watawachukia, watawatenga, watawatukana na kuwaharibieni jina kwa ajili ya Mwana wa Mtu!

23 Wakati hayo yatakapotokea, furahini na kucheza, maana hakika tuzo lenu ni kubwa mbinguni. Kwa maana wazee wao waliwatendea manabii vivyo hivyo.

24 Lakini ole wenu ninyi mlio matajiri, maana mmekwisha
pata faraja yenu.
25 Ole wenu ninyi mnaoshiba sasa, maana baadaye
mtasikia njaa. Ole wenu ninyi mnaocheka kwa furaha
sasa, maana baadaye mtaomboleza na kulia.
26 Ole wenu ninyi iwapo watu wote wanawasifu, maana
wazee wao waliwafanyia manabii wa uongo vivyo hivyo.
27 “Lakini nawaambieni ninyi mnaonisikiliza: wapendeni
adui zenu, watendeeni mema wale wanaowachukieni.
28 Watakieni baraka wale wanaowalaani, na waombeeni
wale wanaowatendea vibaya.
29 Mtu akikupiga shavu moja mgeuzie na la pili. Mtu
akikunyang'anya koti lako mwachie pia shati lako.
30 Yeyote anayekuomba mpe, na mtu akikunyang'anya
mali yako usimtake akurudishie.
31 Watendeeni wengine kama mnavyotaka wawatendee
ninyi.
32 “Na ikiwa mnawapenda tu wale wanaowapenda ninyi,
je, mtapata tuzo gani? Hakuna! Kwa maana hata wenye
dhambi huwapenda wale wanaowapenda wao.
33 Tena, kama mkiwatendea mema wale tu wanaowaten-
deeni mema, mtapata tuzo gani? Hata wenye dhambi hu-
fanya vivyo hivyo!
34 Na kama mnawakopesha wale tu mnaotumaini
watawalipeni, je, mtapata tuzo gani? Hata wenye dhambi
huwakopesha wenye dhambi wenzao ili warudishiwe kima
kilekile!
35 Ila nyinyi wapendeni adui zenu, na kuwatendea mema;
kopesheni bila kutazamia malipo, na tuzo lenu litakuwa
kubwa, nanyi mtakuwa watoto wa Mungu aliye juu. Kwa
maana yeye ni mwema kwa wale wasio na shukrani na walio
wabaya.
36 Muwe na huruma kama Baba yenu alivyo na huruma.
37 “Msiwahukumu wengine, nanyi hamtahukumiwa;
msiwalaumu wengine, nanyi hamtalaumiwa; wasameheni
wengine, nanyi mtasamehewa.
38 Wapeni wengine wanavyohitaji, nanyi mtapewa.
Naam, mtapokea mikononi mwenu kipimo kilichojaa,
kikashindiliwa na kusukwasukwa hata kumwagika. Kwa
maana kipimo kilekile mnachotumia kwa wengine ndicho
ambacho Mungu atatumia kwenu.”
39 Akawaambia mfano huu: “Je, kipofu anaweza kumwon-
goza kipofu mwenzake? La! Wote wataanguka shimoni.
40 Mwanafunzi hamshindi mwalimu wake, lakini kila
mwanafunzi akisha hitimu huwa kama mwalimu wake.

41 Unawezaje kukiona kibanzi kilicho katika jicho la mwen-
zio, usione boriti iliyo katika jicho lako mwenyewe?
42 Au, unawezaje kumwambia mwenzako, Ndugu, ngoja
nikuondoe kibanzi katika jicho lako, na huku huioni boriti
iliyoko katika jicho lako mwenyewe? Mnafiki wewe! Toa
kwanza boriti iliyoko jichoni mwako, na hivyo utaona sawa-
sawa kiasi cha kuweza kuondoa kibanzi kilicho katika jicho
la ndugu yako.
43 "Mti mwema hauzai matunda mabaya, wala mti mbaya
hauzai matunda mazuri.
44 Watu huutambua mti kutokana na matunda yake. Ni
wazi kwamba watu hawachumi tini katika michongoma,
wala hawachumi zabibu katika mbigili.
45 Mtu mwema hutoa yaliyo mema kutoka katika haz-
ina bora iliyo moyoni mwake; na mtu mbaya hutoa yaliyo
mabaya katika hazina mbaya iliyo moyoni mwake, kwa
maana mtu huongea kutokana na yale yaliyojaa moyoni
mwake.
46 "Mbona mwaniita Bwana, Bwana, na huku hamtimizi
yale ninayosema?
47 Nitawapeni mfano unaofaa kuonyesha alivyo yeyote
yule anayekuja kwangu, akasikia maneno yangu na kuya-
timiza:
48 Huyo anafanana na mtu ajengaye nyumba, ambaye
amechimba chini na kuweka msingi wake juu ya mwamba;
kukatokea mafuriko ya mto, mkondo wa maji ukaipiga
nyumba ile, lakini haukuweza kuitikisa, kwa sababu ilikuwa
imejengwa imara.
49 Lakini yeyote anayesikia maneno yangu lakini asifanye
chochote, huyo anafanana na mtu aliyejenga nyumba juu ya
udongo, bila msingi. Mafuriko ya mto yakatokea, mkondo wa
maji ukaipiga nyumba ile, ikaanguka na kuharibika kabisa!"

7

1 Baada ya kusema yale aliyotaka watu wasikie, Yesu alik-
wenda Kafarnaumu.
2 Huko kulikuwa na jemadari mmoja Mroma ambaye
alikuwa na mtumishi wake aliyempenda sana. Huyu mtu-
mishi alikuwa mgonjwa karibu kufa.
3 Yule jemadari aliposikia habari za Yesu, aliwatuma wazee
fulani Wayahudi waende kumwomba aje amponye mtu-
mishi wake.
4 Walipofika kwa Yesu, walimsihi sana, wakasema: "Huyu
anastahili afanyiwe jambo hilo,
5 maana analipenda taifa letu, na ndiye aliyetujengea lile
sunagogi."

6 Basi, Yesu akaenda pamoja nao. Alipokuwa karibu kufika
nyumbani kwa yule jemadari Mroma, yule jemadari aliwa-
tuma marafiki zake wamwambie Yesu: “Bwana, usijisumbue
zaidi, maana mimi sistahili uingie nyumbani mwangu.
7 Ndio maana sikujiona nastahili hata kuja kwako; amuru
tu, na mtumishi wangu atapona.
8 Mimi pia ni mtu niliye chini ya mamlaka, na ninao askari
chini yangu. Namwambia mmoja, Nenda!, naye huenda;
namwambia mwingine, Njoo! naye huja; na nikimwambia
mtumishi wangu, Fanya hiki!, hufanya.”
9 Yesu aliposikia hayo, alishangaa; halafu akauelekea ule
umati wa watu uliokuwa unamfuata, akasema, “Sijaona
imani kubwa namna hii hata katika Israeli.”
10 Wale watu walipowasili nyumbani walimkuta yule mtu-
mishi hajambo kabisa.
11 Baadaye kidogo Yesu alikwenda katika mji mmoja uit-
wao Naini, na wafuasi wake pamoja na kundi kubwa la watu
waliandamana naye.
12 Basi, alipokuwa anakaribia lango la mji, walitokea watu
wamebeba maiti ya kijana mmoja, mtoto wa pekee wa mama
mjane. Watu wengi wa mji ule walikuwa pamoja na huyo
mama.
13 Bwana alipomwona mama huyo, alimwonea huruma,
akamwambia, “Usilie.”
14 Kisha akaenda, akaligusa lile jeneza, na wale waliokuwa
wanalichukua wakasimama. Halafu akasema, “Kijana!
Nakuamuru, amka!”
15 Yule aliyekufa akaketi, akaanza kuongea. Na Yesu
akamkabidhi kwa mama yake.
16 Watu wote walishikwa na hofu, wakawa wanamtukuza
Mungu wakisema: “Nabii mkuu ametokea kati yetu. Mungu
amekuja kuwakomboa watu wake.”
17 Habari hizo zikaenea kote katika Uyahudi na katika nchi
za jirani.
18 Wanafunzi wa Yohane walimpa habari Yohane juu ya
mambo hayo yote. Naye Yohane, baada ya kuwaita wawili
kati ya wanafunzi wake,
19 aliwatuma kwa Bwana wamwulize: “Wewe ndiye yule
ajaye, au tumtazamie mwingine?”
20 Wale wanafunzi walipomfikia Yesu wakamwambia,
“Yohane Mbatizaji ametutuma kwako tukuulize: Wewe
ndiye yule ajaye, au tumtazamie mwingine?”
21 Wakati huohuo, Yesu alikuwa anawaponya watu wengi
waliokuwa wanateseka kwa magonjwa na waliopagawa na
pepo wabaya, akawawezesha vipofu wengi kuona tena.

22 Basi, Yesu akawajibu, “Nendeni mkamwambie
Yohane yale mliyojionea na kuyasikia: vipofu wanaona,
viwete wanatembea, wenye ukoma wanatakaswa, viziwi
wanasikia, wafu wanafufuliwa, na maskini wanahubiriwa
Habari njema.
23 Heri mtu yule ambaye hana mashaka nami!”
24 Hapo wajumbe wa Yohane walipokwisha kwenda zao,
Yesu alianza kuyaambia makundi ya watu juu ya Yohane:
“Mlikwenda kule jangwani, hivi mlitaka kuona kitu gani?
Mlitaka kuona unyasi unaotikiswa na upepo?
25 Basi, mlikwenda kuona nini? Mlikwenda kumwona mtu
aliyevalia mavazi maridadi? La hasha! Wanaovaa mavazi
maridadi na kuishi maisha ya anasa, hukaa katika majumba
ya wafalme!
26 Basi, niambieni, mlikwenda kuona nini? Mlikwenda
kumwona nabii? Naam, hakika ni zaidi ya nabii.
27 Huyu Yohane ndiye anayesemwa katika Maandiko
Matakatifu: Hapa ni mtumishi wangu, asema Bwana; ninam-
tuma akutangulie, akutayarishie njia.”
28 Yesu akamalizia kwa kusema, “Nawaambieni, kati ya
binadamu wote hakuna aliye mkubwa zaidi kuliko Yohane
Mbatizaji. Hata hivyo, yule aliye mdogo kabisa katika ufalme
wa Mungu ni mkubwa zaidi kuliko yeye.”
29 Waliposikia hayo watu wote na watoza ushuru waliusifu
wema wa Mungu; hao ndio wale waliokuwa wameupokea
ubatizo wa Yohane.
30 Lakini Mafarisayo na walimu wa Sheria walikataa
mpango wa Mungu uliowahusu wakakataa kubatizwa na
Yohane.
31 Yesu akaendelea kusema, “Basi, nitawafananisha watu
wa kizazi hiki na kitu gani? Ni watu wa namna gani?
32 Ni kama vijana waliokuwa wamekaa sokoni na kuam-
biana, kikundi kimoja na kingine: Tumewapigieni ngoma,
lakini hamkucheza! Tumeomboleza, lakini hamkulia!
33 Kwa maana Yohane alikuja, yeye alifunga na hakunywa
divai, nanyi mkasema: Amepagawa na pepo!
34 Akaja Mwana wa Mtu; anakula na kunywa, mkasema:
Mwangalieni mlafi huyu na mlevi; rafiki ya watoza ushuru
na wenye dhambi!
35 Hata hivyo, hekima ya Mungu imethibitishwa kuwa
njema na wote wale wanaoikubali.”
36 Mfarisayo mmoja alimwalika Yesu kula chakula nyum-
bani kwake. Akaingia nyumbani mwa huyo Mfarisayo,
akakaa kula chakula.
37 Basi, katika mji ule kulikuwa na mama mmoja aliyekuwa
anaishi maisha mabaya. Alipopata habari kwamba Yesu

yuko nyumbani kwa huyo Mfarisayo, alichukua chupa ya
alabasta yenye marashi.
38 Akaja, akasimama karibu na miguu yake Yesu, akilia,
na machozi yake yakamdondokea Yesu miguuni. Huyo
mwanamke akaipangusa miguu ya Yesu kwa nywele zake.
Kisha akaibusu na kuipaka yale marashi.
39 Yule Mfarisayo aliyemwalika Yesu alipoona hayo,
akawaza moyoni mwake, “Kama mtu huyu angekuwa
kweli nabii angejua huyu mwanamke ni wa namna gani,
ya kwamba ni mwenye dhambi.”
40 Yesu akamwambia huyo Mfarisayo, “Simoni, ninacho
kitu cha kukwambia.” Naye Simoni akamwambia, “Ndio
Mwalimu, sema.” Yesu akasema,
41 “Watu wawili walikuwa wamemkopa mtu fedha: mmoja
alikuwa amekopa dinari mia tano, na mwingine hamsini.
42 Waliposhindwa kulipa madeni yao, huyo mtu ali-
wasamehe wote wawili. Sasa ni yupi kati ya hao wawili
atampenda zaidi huyo bwana?”
43 Simoni akamjibu, “Ni dhahiri kwamba yule aliyesame-
hewa deni kubwa zaidi atampenda zaidi yule bwana.” Yesu
akamwambia, “Sawa.”
44 Halafu akamgeukia yule mwanamke na kumwambia
Simoni, “Unamwona huyu mwanamke, sivyo? Basi, mimi
nilipoingia hapa nyumbani kwako hukunipa maji ya kunawa
miguu yangu; lakini mwanamke huyu ameniosha miguu
yangu kwa machozi yake na kunipangusa kwa nywele zake.
45 Wewe hukunisalimu kwa kunibusu, lakini huyu
mwanamke tangu nilipoingia hapa amekuwa akiibusu
miguu yangu.
46 Wewe hukunionyesha ukarimu wako kwa kunipaka
mafuta kichwani, lakini huyu mwanamke amefanya hivyo
kwa kunipaka mafuta miguu yangu.
47 Kwa hiyo nakwambia amesamehewa dhambi zake
nyingi kwa kuwa ameonyesha upendo mkubwa. Mwenye
kusamehe kidogo, hupenda kidogo.”
48 Basi, Yesu akamwambia yule mwanamke, “Umesame-
hewa dhambi zako.”
49 Na hapo wale waliokuwa pamoja naye mezani
wakaulizana, “Ni mtu wa namna gani huyu awezaye
kusamehe dhambi?”
50 Naye Yesu akamwambia yule mwanamke, “Imani yako
imekuokoa; nenda kwa amani.”

8

1 Baada ya hayo, Yesu alipitia katika miji na vijiji aki-
tangaza Habari Njema za Ufalme wa Mungu. Wale kumi na

wawili waliandamana naye.
2 Pia wanawake kadhaa ambao Yesu alikuwa amewa-
toa pepo wabaya na kuwaponya magonjwa, waliandamana
naye. Hao ndio akina Maria (aitwaye Magdalene), ambaye
alitolewa pepo wabaya saba;
3 Yoana, mke wa Kuza, mfanyakazi mkuu wa Herode;
Susana na wengine kadhaa. Hao wanawake walikuwa waki-
watumikia kwa mali yao wenyewe.
4 Kundi kubwa la watu lilikuwa linakusanyika, na watu
walikuwa wanamjia Yesu kutoka kila mji. Naye akawaambia
mfano huu:
5 "Mpanzi alikwenda kupanda mbegu zake. Alipokuwa
akipanda zile mbegu, nyingine zilianguka njiani, na wapita
njia wakazikanyaga, na ndege wakazila.
6 Nyingine zilianguka penye mawe, na baada ya kuota
zikanyauka kwa kukosa maji.
7 Nyingine zilianguka kati ya miti ya miiba. Ile miti ya
miiba ilipoota ikazisonga.
8 Nyingine zilianguka katika udongo mzuri, zikaota na
kuzaa asilimia mia." Baada ya kusema hayo, akapaaza sauti,
akasema, "Mwenye masikio na asikie!"
9 Wanafunzi wake wakamwuliza Yesu maana ya mfano
huo.
10 Naye akajibu, "Ninyi mmejaliwa kujua siri za Ufalme
wa Mungu, lakini hao wengine sivyo; ila hao huambiwa
kwa mifano, ili wakitazama wasiweze kuona, na wakisikia
wasifahamu.
11 "Basi, maana ya mfano huu ni hii: mbegu ni neno la
Mungu.
12 Zile zilizoanguka njiani zinaonyesha watu wale
wanaosikia lile neno, halafu Ibilisi akaja na kuliondoa
mioyoni mwao wasije wakaamini na hivyo wakaokoka.
13 Zile zilizoanguka penye mawe zinaonyesha watu wale
ambao wanaposikia juu ya lile neno hulipokea kwa furaha.
Hata hivyo, kama zile mbegu, watu hao hawana mizizi
maana husadiki kwa kitambo tu, na wanapojaribiwa hukata
tamaa.
14 Zile zilizoanguka kwenye miti ya miiba ni watu wale
wanaosikia lile neno, lakini muda si muda, wanapokwenda
zao, husongwa na wasiwasi, mali na anasa za maisha, na
hawazai matunda yakakomaa.
15 Na zile zilizoanguka kwenye udongo mzuri ndio watu
wale wanaolisikia lile neno, wakalizingatia kwa moyo
mwema na wa utii. Hao huvumilia mpaka wakazaa
matunda.
16 "Watu hawawashi taa na kuifunika kwa chombo au
kuiweka mvunguni. Lakini huiweka juu ya kinara ili watu

wanapoingia ndani wapate kuona mwanga.

17 “Chochote kilichofichwa kitafichuliwa na siri yoyote ita-
gunduliwa na kujulikana hadharani.

18 “Kwa hiyo, jihadharini jinsi mnavyosikia; maana aliye
na kitu ataongezewa, lakini yule asiye na kitu, hata kile
anachodhani kuwa anacho, kitachukuliwa.”

19 Hapo mama na ndugu zake Yesu wakamjia, lakini
hawakuweza kumkaribia kwa sababu ya umati wa watu.

20 Yesu akapewa habari kwamba mama na ndugu zake
walikuwa nje, wanataka kumwona.

21 Lakini Yesu akawaambia watu wote, “Mama yangu na
ndugu zangu ni wale wanaolisikia neno la Mungu na kul-
ishika.”

22 Siku moja, Yesu alipanda mashua pamoja na wanafunzi
wake, akawaambia, “Tuvuke ziwa twende mpaka ng'ambo.”
Basi, wakaanza safari.

23 Walipokuwa wanasafiri kwa mashua, Yesu alishikwa
na usingizi, akalala. Dhoruba kali ikaanza kuvuma, maji
yakaanza kuingia ndani ya mashua, wakawa katika hatari.

24 Wale wanafunzi wakamwendea Yesu, wakamwamsha
wakisema, “Bwana, Bwana! Tunaangamia!” Yesu akaamka,
akaikemea dhoruba na mawimbi, navyo vikatulia, kukawa
shwari.

25 Kisha akawaambia, “Iko wapi imani yenu?” Lakini wao
walishangaa na kuogopa huku wakiambiana, “Huyu ni nani
basi, hata anaamuru dhoruba na mawimbi, navyo vinamtii?”

26 Wakaendelea na safari, wakafika pwani ya nchi ya Wa-
gerase inayokabiliana na Galilaya, ng'ambo ya ziwa.

27 Alipokuwa anashuka pwani, mtu mmoja aliyekuwa
amepagawa na pepo alimjia kutoka mjini. Kwa muda mrefu
mtu huyo, hakuwa anavaa nguo, wala hakuwa anaishi
nyumbani bali makaburini.

28 Alipomwona Yesu, alipiga kelele na kujitupa chini
mbele yake, na kusema kwa sauti kubwa “We, Yesu Mwana
wa Mungu Aliye Juu una shauri gani nami? Ninakusihi
usinitese!”

29 Alisema hivyo kwa kuwa Yesu alikwishamwambia huyo
pepo mchafu amtoke mtu huyo. Pepo huyo mchafu alikuwa
anamvamia mtu huyo mara nyingi, na ingawa watu wal-
imweka ndani na kumfunga kwa minyororo na pingu, lakini
kila mara alivivunja vifungo hivyo, akakimbizwa na pepo
huyo mchafu hadi jangwani.

30 Basi, Yesu akamwuliza, “Jina lako nani?” Yeye akajibu,
“Jina langu ni Jeshi” —kwa sababu pepo wengi walikuwa
wamempagaa.

31 Hao pepo wakamsihi asiwaamuru wamtoke na kwenda
kwenye shimo lisilo na mwisho.
32 Kulikuwa na kundi kubwa la nguruwe wakilisha mli-
mani. Basi, hao pepo wakamsihi awaruhusu wawaingie.
Naye Yesu akawapa ruhusa.
33 Kwa hiyo pepo hao wakamtoka yule mtu, wakawaingia
wale nguruwe, nao wakaporomoka kwenye ule mteremko
mkali, wakatumbukia ziwani, wakazama majini.
34 Wale wachungaji walipoona yote yaliyotokea walikim-
bia, wakaenda kuwapa watu habari, mjini na mashambani.
35 Watu wakaja kuona yaliyotokea. Wakamwendea Yesu,
wakamwona yule mtu aliyetokwa na pepo ameketi karibu na
Yesu, amevaa nguo, ana akili zake, wakaogopa.
36 Wale watu walioshuhudia tukio hilo waliwaeleza hao
jinsi yule mtu alivyoponywa.
37 Wakazi wa nchi ya Gerase walishikwa na hofu kubwa.
Kwa hiyo wakamwomba Yesu aondoke, aende zake. Hivyo
Yesu alipanda tena mashua, akaondoka.
38 Yule mtu aliyetokwa na wale pepo akamsihi aende
pamoja naye. Lakini Yesu hakumruhusu, bali akamwambia,
39 “Rudi nyumbani ukaeleze yote Mungu aliyokutendea.”
Basi, yule mtu akaenda akitangaza kila mahali katika mji ule
mambo yote Yesu aliyomtendea.
40 Yesu aliporudi upande mwingine wa ziwa, kundi la watu
lilimkaribisha, kwa maana wote walikuwa wanamngojea.
41 Hapo akaja mtu mmoja aitwaye Yairo, ofisa wa sunagogi.
Alijitupa miguuni pa Yesu, akamwomba aende nyumbani
kwake,
42 kwa kuwa binti yake wa pekee, mwana wa pekee
mwenye umri wa miaka kumi na miwili, alikuwa mahututi.
Yesu alipokuwa akienda, watu wakawa wanamsonga kila
upande.
43 Kulikuwa na mwanamke mmoja kati ya lile kundi la
watu, ambaye alikuwa na ugonjwa wa kutokwa damu kwa
muda wa miaka kumi na miwili, ingawa alikuwa amek-
wisha tumia mali yake yote kwa waganga, hakuna aliyefaulu
kumponya.
44 Huyo mwanamke alimfuata Yesu nyuma, akagusa pindo
la vazi lake. Papo hapo akaponywa ugonjwa wake wa ku-
tokwa damu.
45 Yesu akasema, “Ni nani aliyenigusa?” Wote wakasema
kwamba hapakuwa na mtu aliyemgusa. Naye Petro
akasema, “Mwalimu, umati wa watu umekuzunguka na
kukusonga!”
46 Lakini Yesu akasema, “Kuna mtu aliyenigusa, maana
nimehisi nguvu imenitoka.”

47 Yule mwanamke alipoona kwamba hawezi kujificha,
akajitokeza akitetemeka kwa hofu, akajitupa mbele ya Yesu.
Hapo akaeleza mbele ya wote kisa cha kumgusa Yesu na jinsi
alivyoponyeshwa mara moja.
48 Yesu akamwambia, “Binti, imani yako imekuponya.
Nenda kwa amani.”
49 Alipokuwa bado akiongea, Yairo akaletewa habari ku-
toka nyumbani: “Binti yako ameshakufa, ya nini kumsum-
bua Mwalimu zaidi?”
50 Yesu aliposikia hayo akamwambia Yairo, “Usiogope;
amini tu, naye atapona.”
51 Alipofika nyumbani hakumruhusu mtu kuingia ndani
pamoja naye, isipokuwa Petro, Yohane, Yakobo na wazazi wa
huyo msichana.
52 Watu wote walikuwa wakilia na kuomboleza kwa ajili
yake. Lakini Yesu akawaambia, “Msilie, kwa maana mtoto
hajafa, amelala tu!”
53 Nao wakamcheka kwa sababu walijua kwamba alikuwa
amekufa.
54 Lakini Yesu akamshika mkono akasema, “Mtoto amka!”
55 Roho yake ikamrudia, akaamka mara. Yesu akaamuru
wampe chakula.
56 Wazazi wake walishangaa, lakini Yesu akawaamuru
wasimwambie mtu yeyote hayo yaliyotendeka.

9

1 Yesu aliwaita wale kumi na wawili, akawapa uwezo juu
ya pepo wote, na uwezo wa kuponya wagonjwa.
2 Halafu akawatuma waende kuhubiri Ufalme wa Mungu
na kuponya wagonjwa.
3 Akawaambia, “Mnaposafiri msichukue chochote:
msichukue fimbo, wala mkoba, wala chakula, wala fedha,
wala hata koti la ziada.
4 Nyumba yoyote mtakayoingia na kukaribishwa, kaeni
humo mpaka mtakapoondoka katika kijiji hicho.
5 Watu wakikataa kuwakaribisha, tokeni katika mji huo,
nanyi mnapotoka kung'uteni mavumbi miguuni mwenu
kama onyo kwao.”
6 Basi, wakaanza safari, wakapitia vijijini wakihubiri
Habari Njema na kuponya wagonjwa kila mahali.
7 Sasa, mtawala Herode, alipata habari za mambo yote
yaliyokuwa yanatendeka, akawa na wasiwasi kwa vile wa-
likuwa wakisema: “Yohane amefufuka kutoka wafu!”
8 Wengine walisema kwamba Eliya ametokea, na wengine
walisema kwamba mmojawapo wa manabii wa kale
amerudi duniani.

9 Lakini Herode akasema, “Huyo Yohane nilimkata kichwa;
sasa ni nani huyu ninayesikia habari zake?” Akawa na hamu
ya kumwona.
10 Wale mitume waliporudi, walimweleza yote waliyoy-
afanya. Yesu akawachukua, wakaenda peke yao mjini Beth-
saida.
11 Lakini wale watu walipojua alikokwenda, walimfuata.
Yesu akawakaribisha akawazungumzia juu ya Ufalme wa
Mungu, akawaponya wale waliohitaji kuponywa.
12 Jua lilipokuwa linaanza kutua, wale kumi na wawili wal-
imwendea wakamwambia, “Waage watu waende kwenye
vijiji na mashamba ya karibu, wakajipatie chakula na mahali
pa kulala, kwa maana hapa tulipo ni nyikani.”
13 Lakini Yesu akawaambia, “Wapeni ninyi chakula.”
Wakamjibu, “Hatuna chochote ila mikate mitano na samaki
wawili. Labda twende wenyewe tukawanunulie chakula
watu wote hawa!”
14 (Walikuwepo pale wanaume wapatao elfu tano.) Basi,
Yesu akawaambia wanafunzi wake, “Waambieni watu
waketi katika makundi ya watu hamsinihamsini.”
15 Wanafunzi wakafanya walivyoambiwa, wakawaketisha
wote.
16 Kisha Yesu akaitwaa ile mikate mitano na wale samaki
wawili, akatazama juu mbinguni, akamshukuru Mungu,
akavimega, akawapa wanafunzi wake wawagawie watu.
17 Wakala wote, wakashiba; wakakusanya makombo ya
chakula, wakajaza vikapu kumi na viwili.
18 Siku moja, Yesu alikuwa anasali peke yake, na wana-
funzi wake walikuwa karibu. Basi, akawauliza, “Eti watu
wanasema mimi ni nani?”
19 Nao wakamjibu, “Wengine wanasema kuwa wewe ni
Yohane mbatizaji, wengine wanasema wewe ni Eliya, hali
wengine wanasema kuwa wewe ni mmoja wa manabii wa
kale ambaye amefufuka.”
20 Hapo akawauliza, “Na ninyi je, mwasema mimi ni nani?”
Petro akajibu, “Wewe ndiwe Kristo wa Mungu.”
21 Halafu Yesu akawaamuru wasimwambie mtu yeyote
habari hiyo.
22 Akaendelea kusema: “Ni lazima Mwana wa Mtu apate
mateso mengi na kukataliwa na wazee na makuhani wakuu
na walimu wa Sheria; atauawa, lakini siku ya tatu atafu-
fuliwa.”
23 Kisha akawaambia watu wote, “Mtu yeyote akitaka
kuwa mfuasi wangu, ni lazima ajikane nafsi yake, auchukue
msalaba wake kila siku, anifuate.
24 Maana, mtu anayetaka kuyaokoa maisha yake
mwenyewe, atayapoteza; lakini atakayeyapoteza maisha

yake kwa ajili yangu, atayaokoa.
25 Je, kuna faida gani mtu kuupata utajiri wote wa dunia
kwa kujipoteza au kujiangamiza yeye mwenyewe?
26 Mtu akinionea aibu mimi na mafundisho yangu, Mwana
wa Mtu atamwonea aibu mtu huyo wakati atakapokuja
katika utukufu wake na wa Baba na wa malaika watakatifu.
27 Nawaambieni kweli, kuna wengine papa hapa ambao
hawatakufa kabla ya kuuona Ufalme wa Mungu."
28 Yapata siku nane baada ya kusema hayo, Yesu ali-
wachukua Petro, Yohane na Yakobo, akaenda nao mlimani
kusali.
29 Alipokuwa akisali, sura yake ilibadilika, mavazi yake
yakawa meupe na kung'aa sana.
30 Na watu wawili wakaonekana wakizungumza naye, nao
ni Mose na Eliya,
31 ambao walitokea wakiwa wenye utukufu,
wakazungumza naye juu ya kifo chake ambacho
angekikamilisha huko Yerusalemu.
32 Petro na wenzake walikuwa wamelemewa na usin-
gizi mzito, hata hivyo waliamka, wakauona utukufu wake,
wakawaona na wale watu wawili waliokuwa wamesimama
pamoja naye.
33 Basi, watu hao wawili walipokuwa wakiondoka, Petro
alimwambia Yesu, "Bwana, ni vizuri kwamba tupo hapa:
basi, tujenge vibanda vitatu: kimoja chako, kimoja cha Mose
na kimoja cha Eliya." —Kwa kweli hakujua anasema nini.
34 Petro alipokuwa akisema hayo, mara wingu likatokea
na kuwafunika; na wingu hilo lilipowajia, wale wanafunzi
waliogopa sana.
35 Sauti ikasikika kutoka katika hilo wingu: "Huyu ndiye
Mwanangu niliyemchagua, msikilizeni."
36 Baada ya hiyo sauti kusikika, Yesu alionekana akiwa
peke yake. Wanafunzi walikaa kimya juu ya tukio hilo,
na wakati ule hawakumwambia mtu yeyote mambo hayo
waliyoyaona.
37 Kesho yake walipokuwa wakishuka kutoka kule mli-
mani, kundi kubwa la watu lilikutana na Yesu.
38 Hapo, mtu mmoja katika lile kundi akapaaza sauti,
akasema, "Mwalimu! Ninakusihi umwangalie mwanangu—
mwanangu wa pekee!
39 Pepo huwa anamshambulia, na mara humfanya apige
kelele; humtia kifafa, na povu likamtoka kinywani. Huende-
lea kumtesa sana, asimwache upesi.
40 Niliwaomba wanafunzi wako wamfukuze, lakini
hawakuweza."

41 Yesu akasema, “Enyi kizazi kisicho na imani, kilichopo-
toka! Nitakaa nanyi na kuwavumilia mpaka lini?” Kisha
akamwambia huyo mtu, “Mlete mtoto wako hapa.”
42 Wakati mtoto huyo alipokuwa anamjia Yesu, yule pepo
alimwangusha chini na kumtia kifafa. Lakini Yesu akamke-
mea yule pepo mchafu akamponya mtoto na kumkabidhi
kwa baba yake.
43 Watu wote wakashangazwa na uwezo mkuu wa Mungu.
Wale watu walipokuwa bado wanashangaa juu ya mambo
yote aliyofanya, Yesu aliwaambia wanafunzi wake,
44 “Tegeni masikio, myasikie mambo haya: Mwana wa Mtu
anakwenda kutiwa mikononi mwa watu.”
45 Lakini wao hawakuelewa maana ya usemi huo. Jambo
hilo lilikuwa limefichwa kwao ili wasitambue; nao wakao-
gopa kumwuliza juu ya msemo huo.
46 Kukatokea majadiliano kati ya wale wanafunzi kuhusu
nani kati yao aliyekuwa mkuu zaidi.
47 Yesu aliyajua mawazo yaliyokuwa mioyoni mwao; basi
akamchukua mtoto mdogo akamweka karibu naye,
48 akawaambia, “Mtu yeyote anayempokea mtoto huyu
mdogo kwa jina langu, ananipokea mimi; na yeyote
anayenipokea mimi, anampokea yule aliyenituma. Maana
yule aliye mdogo kuliko wote kati yenu ndiye aliye mkubwa
kuliko wote.”
49 Yohane alidakia na kusema, “Bwana, tumemwona mtu
mmoja akitoa pepo kwa kulitumia jina lako nasi tukajaribu
kumkataza kwa kuwa yeye si mmoja wetu.”
50 Lakini Yesu akamwambia, “Msimkataze; kwani
asiyepingana nanyi yuko upande wenu.”
51 Wakati ulipokaribia ambapo Yesu angechukuliwa juu
mbinguni, yeye alikata shauri kwenda Yerusalemu.
52 Basi, akawatuma wajumbe wamtangulie, nao wakaenda
wakaingia kijiji kimoja cha Wasamaria ili wamtayarishie
mahali.
53 Lakini wenyeji wa hapo hawakutaka kumpokea kwa
sababu alikuwa anaelekea Yerusalemu.
54 Basi, wanafunzi wake, kina Yohane na Yakobo,
walipoona hayo, wakasema, “Bwana, wataka tuamuru moto
ushuke kutoka mbinguni uwateketeze?”
55 Lakini yeye akawageukia, akawakemea akasema,
“Hamjui ni roho ya namna gani mliyo nayo;
56 kwa maana Mwana wa Mtu hakuja kuyaangamiza
maisha ya watu, bali kuyaokoa.” Wakatoka, wakaenda kijiji
kingine.
57 Walipokuwa wakisafiri njiani, mtu mmoja akamwambia
Yesu, “Nitakufuata kokote utakakokwenda.”

58 Yesu akasema, “Mbweha wana mapango, na ndege wana
viota; lakini Mwana wa Mtu hana mahali pa kupumzikia.”
59 Kisha akamwambia mtu mwingine, “Nifuate.” Lakini
huyo akasema, “Bwana, niruhusu kwanza niende kumzika
baba yangu.”
60 Yesu akamwambia, “Waache wafu wazike wafu wao;
bali wewe nenda ukatangaze Ufalme wa Mungu.”
61 Na mtu mwingine akamwambia, “Nitakufuata, lakini
niruhusu kwanza nikawaage wale walio nyumbani
kwangu.”
62 Yesu akamwambia, “Yeyote anayeshika jembe tayari
kulima na huku anaangalia nyuma, hafai kwa Ufalme wa
Mungu.”

10

1 Baada ya hayo, Bwana aliwachagua wengine sabini na
wawili, akawatuma wawiliwawili, wamtangulie katika kila
kijiji na mahali ambapo yeye mwenyewe alitaka kwenda.
2 Akawaambia, “Mavuno ni mengi, lakini wavunaji ni
wachache. Kwa hivyo, mwombeni mwenye shamba atume
wavunaji shambani mwake.
3 Sasa nendeni; fahamuni kwamba ninawatuma ninyi
kama kondoo wanaokwenda kati ya mbwa mwitu.
4 Msichukue mfuko wa fedha, mkoba, wala viatu; msimsal-
imu mtu yeyote njiani.
5 Mkiingia katika nyumba yoyote, kwanza wasalimuni
hivi: Amani iwe katika nyumba hii!
6 Kama akiwako mwenye kupenda amani, amani yenu
itakaa naye, la sivyo, itawarudieni.
7 Kaeni katika nyumba hiyo mkila na kunywa wanavy-
owapeni, maana mfanyakazi anastahili mshahara wake.
Msiende mara nyumba hii mara nyumba ile.
8 Kama mkifika mji fulani na watu wakiwakaribisha, ku-
leni wanavyowapeni.
9 Ponyeni wagonjwa walioko huko, waambieni watu:
Ufalme wa Mungu umekaribia kwenu.
10 Lakini mkiingia katika mji wowote,
wasipowakaribisheni, tokeni; nanyi mpitapo katika
barabara zao semeni:
11 Hata mavumbi ya mji wenu yaliyoshikamana na miguu
yetu tunawakung'utieni. Lakini, jueni kwamba Ufalme wa
Mungu umekaribia.
12 Hakika nawaambieni, siku ile mji huo utapata adhabu
kubwa zaidi kuliko ile ya watu wa Sodoma.
13 “Ole wako Korazini! Ole wako Bethsaida! Maana, kama
miujiza iliyofanyika kwenu ingalifanyika kule Tiro na Sidoni,

watu wake wangalikwishavaa mavazi ya gunia kitambo, na
kukaa katika majivu kuonyesha kwamba wametubu.
14 Hata hivyo, Siku ya Hukumu ninyi mtapata adhabu
kubwa zaidi kuliko ile ya watu wa Tiro na Sidoni.
15 Na wewe Kafarnaumu, unataka kujikweza mpaka mbin-
guni? La; utaporomoshwa mpaka Kuzimu."
16 Halafu akasema, "Anayewasikiliza ninyi, ananisikiliza
mimi; na anayekataa kuwapokea ninyi, anakataa kunipokea
mimi. Yeyote anayekataa kunipokea, anakataa kumpokea
yule aliyenituma."
17 Baadaye, wale sabini na wawili walirudi wamejaa fu-
raha, wakisema, "Bwana, hata pepo wametutii tulipolitaja
jina lako."
18 Yeye akawaambia, "Nilimwona Shetani jinsi alivyokuwa
anaporomoka kama umeme kutoka mbinguni.
19 Naam, nimewapeni uwezo wa kukanyaga nyoka na ng'e,
na uwezo juu ya nguvu zote za yule adui; hakuna chochote
kitakachowadhuru.
20 Hata hivyo, msifurahi kwa sababu pepo wamewatii, bali
furahini kwa sababu majina yenu yameandikwa mbinguni."
21 Saa ileile, Yesu akafurahi kwa uwezo wa Roho Mtakat-
ifu, akasema, "Nakushukuru ee Baba, Bwana wa mbingu
na dunia, kwa kuwa umewaficha wenye hekima na elimu
mambo haya, ukawafumbulia wadogo. Naam, Baba, ndivyo
ilivyokupendeza."
22 Kisha akasema, "Baba yangu ameweka yote mikononi
mwangu. Hakuna amjuaye Mwana ni nani ila Baba, wala
amjuaye Baba ni nani ila Mwana, na yeyote yule ambaye
Mwana anataka kumfunulia hayo."
23 Halafu akawaelekea wafuasi wake akawaambia, "Heri
wanaoona yale mnayoyaona ninyi!
24 Hakika, manabii na wafalme walitamani kuona yale
mnayoyaona ninyi wasiyaone, na kusikia yale mnayoyasikia
wasiyasikie."
25 Baadaye mwalimu mmoja wa Sheria alisimama
akamwuliza akitaka kumtega, "Mwalimu, nifanye nini ili
nipate uzima wa milele?"
26 Yesu akamwuliza, "Imeandikwa nini katika Sheria? Un-
aelewaje?"
27 Akamjibu, "Mpende Bwana Mungu wako kwa moyo
wako wote, kwa roho yako yote, kwa nguvu zako zote na kwa
akili yako yote. Na, mpende jirani yako kama unavyojipenda
mwenyewe."
28 Yesu akawaambia, "Vema! Fanya hivyo, nawe utaishi."
29 Lakini yeye akitaka kujihakikishia kuwa mwema
akamwuliza Yesu, "Na jirani yangu ni nani?"

30 Yesu akamjibu, “Mtu mmoja alikuwa anashuka kutoka
Yerusalemu kwenda Yeriko. Alipokuwa njiani, alivamiwa
na majambazi, wakamnyang'anya mali yake na kumpiga,
wakamwacha amelala pale nusu mfu.
31 Kumbe, kuhani mmoja akawa anapita barabara ileile,
akamwona, akapita kando.
32 Hali kadhalika na Mlawi mmoja, alipofika mahali akam-
wona, akapita kando.
33 Lakini Msamaria mmoja aliyekuwa anasafiri, alifika
pale yule mtu alipokuwa, naye alipomwona, alimwonea hu-
ruma.
34 Akamwendea, akamtibu majeraha yake kwa kumtia
mafuta na divai; na kuyafunga halafu akampandisha juu
ya punda wake akampeleka katika nyumba moja ya wageni
akamuuguza.
35 Kesho yake akatoa fedha dinari mbili akampa yule
mwenye nyumba, akamwambia, Muuguze mtu huyu; na
chochote utakachotumia zaidi, nitakulipa nitakaporudi.”
36 Kisha Yesu akauliza, “Kati ya hao watatu, ni yupi
aliyeonyesha kuwa jirani yake yule aliyevamiwa na majam-
bazi?”
37 Yule mwalimu wa Sheria akamjibu, “Ni yule aliyem-
wonea huruma.” Yesu akamwambia, “Nenda ukafanye vivyo
hivyo.”
38 Walipokuwa safarini, waliingia katika kijiji kimoja na
mwanamke mmoja, aitwaye Martha, alimkaribisha nyum-
bani kwake.
39 Martha alikuwa na dada yake aitwaye Maria; huyu
aliketi karibu na Yesu akisikiliza mafundisho yake.
40 Lakini Martha alikuwa anashughulika na mambo mengi.
Basi, akamwendea Yesu, akamwambia, “Bwana, hivi hujali
kwamba dada yangu ameniacha nishughulike peke yangu?
Mwambie basi, anisaidie.”
41 Lakini Bwana akamjibu, “Martha, Martha, unahangaika
na kusumbuka kwa mambo mengi.
42 Kitu kimoja tu ni muhimu. Maria amechagua kitu bora
zaidi ambacho hakuna mtu atakayemnyag'anya.”

11

1 Siku moja, Yesu alikuwa mahali fulani akisali. Alipo-
maliza kusali, mmoja wa wanafunzi wake akamwambia,
“Bwana, tunakuomba utufundishe kusali kama Yohane
mbatizaji alivyowafundisha wanafunzi wake.”
2 Yesu akawaambia, “Mnaposali, semeni: Baba! Jina lako
litukuzwe; Ufalme wako ufike.
3 Utupe daima chakula chetu cha kila siku.

4 Utusamehe dhambi zetu, maana sisi tunawasamehe wote
waliotukosea; wala usitutie katika majaribu.”
5 Kisha akawaambia, “Tuseme mmoja wenu anaye rafiki,
akaenda kwake usiku wa manane, akamwambia: Rafiki,
tafadhali niazime mikate mitatu,
6 kwa kuwa rafiki yangu amepitia kwangu akiwa safarini
nami sina cha kumpa.
7 Naye, akiwa ndani angemjibu: Usinisumbue! Nimek-
wisha funga mlango. Mimi na watoto wangu tumelala;
siwezi kuamka nikupe!
8 Hakika, ingawa hataamka ampe kwa sababu yeye ni
rafiki yake, lakini, kwa sababu ya huyo mtu kuendelea kum-
womba, ataamka ampe chochote anachohitaji.
9 Kwa hiyo, ombeni, nanyi mtapewa, tafuteni, nanyi mtap-
ata, bisheni nanyi mtafunguliwa.
10 Maana yeyote aombaye hupewa, atafutaye hupata na
abishaye hufunguliwa.
11 Mtoto akimwomba baba yake samaki, je, atampa nyoka
badala ya samaki?
12 Na kama akimwomba yai, je, atampa ng'e?
13 Ninyi, ingawa ni waovu, mnajua kuwapa watoto wenu
vitu vizuri. Basi, baba yenu wa mbinguni atafanya zaidi;
atawapa Roho Mtakatifu wale wanaomwomba.”
14 Siku moja Yesu alikuwa anamfukuza pepo aliyemfanya
mtu mmoja kuwa bubu. Basi, huyo pepo alipomtoka, yule
mtu akaweza kuongea hata umati wa watu ukashangaa.
15 Lakini baadhi ya watu hao wakasema, “Anamfukuza
pepo kwa uwezo wa Beelzebuli, mkuu wa pepo.”
16 Wengine, wakimjaribu, wakamtaka afanye ishara
kuonyesha kama alikuwa na idhini kutoka mbinguni.
17 Lakini yeye, akiwa anayajua mawazo yao, akawaambia,
“Ufalme wowote uliofarakana wenyewe, hauwezi kudumu;
kadhalika, jamaa yeyote inayofarakana huangamia.
18 Kama Shetani anajipinga mwenyewe, utawala wake
utasimamaje? Mnasemaje, basi, kwamba ninawafukuza
pepo kwa uwezo wa Beelzebuli?
19 Kama ninafukuza pepo kwa uwezo wa Beelzebuli, wa-
toto wenu huwafukuza kwa uwezo wa nani? Kwa sababu
hiyo, wao ndio watakaowahukumu ninyi.
20 Lakini ikiwa ninawafukuza pepo kwa uwezo wa Mungu,
basi jueni kwamba Ufalme wa Mungu umekwisha fika
kwenu.
21 “Mtu mwenye nguvu anapolinda jumba lake kwa silaha,
mali yake yote iko salama.
22 Lakini akija mwenye nguvu zaidi akamshambulia na

kumshinda, huyo huziteka silaha zake alizotegemea na ku-
gawanya nyara.
23 Yeyote asiyejiunga nami, ananipinga; na yeyote asiyeku-
sanya pamoja nami, hutawanya.
24 “Pepo mchafu akifukuzwa kwa mtu fulani, huzururazu-
rura jangwani akitafuta mahali pa kupumzikia. Asipopata,
hujisemea: Nitarudi kwenye makao yangu nilikotoka.
25 Anaporudi, huikuta ile nyumba imefagiwa na ku-
pambwa.
26 Basi, huenda na kuwachukua pepo wengine saba waovu
zaidi kuliko yeye; wote huenda na kumwingia mtu yule.
Hivyo, basi hali ya mtu huyo sasa huwa mbaya zaidi kuliko
pale mwanzo.”
27 Alipokuwa akisema hayo, mwanamke mmoja katika lile
kundi la watu, akasema kwa sauti kubwa: “Heri tumbo
lililokuzaa, na maziwa yaliyokunyonyesha!”
28 Lakini Yesu akasema, “Lakini heri zaidi wale
wanaolisikia neno la Mungu na kulishika.”
29 Umati wa watu ulipozidi kuongezeka, Yesu akawaambia,
“Kizazi hiki ni kizazi kiovu. Kinataka ishara, lakini haki-
tapewa ishara yoyote isipokuwa ile ya Yona.
30 Jinsi Yona alivyokuwa ishara kwa watu wa Ninewi, ndi-
vyo pia Mwana wa Mtu atakavyokuwa ishara kwa kizazi hiki.
31 Malkia wa kusini atatokea wakati kizazi hiki kitakapo-
hukumiwa, naye atashuhudia kwamba kina hatia. Yeye
alisafiri kutoka mbali, akaja kusikiliza maneno ya hekima ya
Solomoni; kumbe hapa pana mkuu zaidi kuliko Solomoni.
32 Watu wa Ninewi watatokea wakati kizazi hiki kitakapo-
hukumiwa, na watashuhudia kwamba kizazi hiki kina hatia.
Hao watu wa Ninewi walitubu kwa sababu ya mahubiri ya
Yona; na hapa pana mkuu zaidi kuliko Yona!
33 “Hakuna mtu anayewasha taa na kuifunika kwa pishi,
bali huiweka juu ya kinara ili watu wanaoingia ndani wapate
kuona mwanga.
34 Jicho lako ni kama taa ya mwili wako; likiwa zima, mwili
wako wote utakuwa katika mwanga. Jicho lako likiwa bovu,
na mwili wako pia utakuwa katika giza.
35 Uwe mwangalifu basi mwanga ulio ndani yako usije
ukawa giza.
36 Basi, kama mwili wako wote una mwanga, bila kuwa
na sehemu yoyote yenye giza, mwili huo utang'aa kikamilifu
kama vile taa inavyokuangazia kwa mwanga wake.”
37 Yesu alipokuwa akiongea, Mfarisayo mmoja
alimkaribisha chakula nyumbani kwake, naye akaenda,
akaketi kula chakula.

38 Huyo Mfarisayo alistaajabu kuona kwamba alikula
chakula bila kunawa.
39 Bwana akamwambia, “Ninyi Mafarisayo huosha
kikombe na sahani kwa nje, lakini ndani mmejaa udhalimu
na uovu.
40 Wapumbavu ninyi! Je, aliyetengeneza nje si ndiye
aliyetengeneza ndani pia?
41 Toeni kwa maskini vile vitu vilivyomo ndani, na vingine
vyote vitakuwa halali kwenu.
42 “Lakini ole wenu Mafarisayo, kwa sababu mnatoza watu
zaka hata juu ya majani ya kukolezea chakula, mchicha na
majani mengine, na huku hamjali juu ya haki na upendo kwa
Mungu. Mambo haya iliwapasa muwe mmeyazingatia bila
kuyasahau yale mengine.
43 “Ole wenu ninyi Mafarisayo, kwa sababu mnapenda
kuketi mbele mahali pa heshima katika masunagogi, na
kusalimiwa kwa heshima hadharani.
44 Ole wenu, kwa sababu mko kama makaburi yaliy-
ofichika; watu hutembea juu yake bila kufahamu.”
45 Mmoja wa walimu wa Sheria akamwambia, “Mwalimu,
maneno yako yanatukashifu na sisi pia.”
46 Yesu akamjibu, “Na ninyi walimu wa Sheria, ole wenu;
maana mnawatwika watu mizigo isiyochukulika, huku ninyi
wenyewe hamnyoshi hata kidole kuwasaidia.
47 Ole wenu, kwa kuwa mnajenga makaburi ya manabii
wale ambao wazee wenu waliwaua.
48 Kwa hiyo mnashuhudia na kukubaliana na matendo
ya wazee wenu; maana wao waliwaua hao manabii, nanyi
mnajenga makaburi yao.
49 Kwa hiyo, Hekima ya Mungu ilisema hivi:
Nitawapelekea manabii na mitume, lakini watawaua baadhi
yao, na kuwatesa wengine.
50 Matokeo yake ni kwamba kizazi hiki kitaadhibiwa
kwa sababu ya damu ya manabii wote iliyomwagika tangu
mwanzo wa ulimwengu;
51 tangu kumwagwa damu ya Abeli mpaka kifo cha Za-
kariya ambaye walimuua kati ya madhabahu na mahali
patakatifu. Naam, hakika kizazi hiki kitaadhibiwa kwa ma-
tendo haya.
52 “Ole wenu ninyi walimu wa Sheria, kwa sababu mmeu-
ficha ule ufunguo wa mlango wa elimu; ninyi wenyewe
hamkuingia na mmewazuia waliokuwa wanaingia wasi-
ingie.”
53 Alipokuwa akitoka pale, wale Mafarisayo na walimu wa
Sheria wakaanza kumshambulia vikali na kumsonga kwa
maswali mengi

54 ili wapate kumnasa kwa maneno yake.

12

1 Wakati watu kwa maelfu walipokuwa wamekusanyika
hata wakawa wanakanyagana, Yesu aliwaambia kwanza
wanafunzi wake, “Jihadharini na chachu ya Mafarisayo,
yaani unafiki.
2 Kila kilichofunikwa kitafunuliwa, kila kilichofichika
kitafichuliwa.
3 Kwa hiyo, kila mliyosema gizani, watu watayasikia katika
mwanga, na kila mliyonong'ona faraghani milango ime-
fungwa, yatatangazwa juu ya nyumba.
4 “Nawaambieni ninyi rafiki zangu: msiwaogope wale
wanaoua mwili, wasiweze kufanya kitu kingine zaidi.
5 Nitawaonyesheni yule ambaye ni lazima kumwogopa:
mwogopeni yule ambaye baada ya kuua ana uwezo wa kum-
tupa mtu katika moto wa Jehanamu. Naam, ninawaambieni,
mwogopeni huyo.
6 Inajulikana kwamba shomoro watano huuzwa kwa senti
kumi, au sivyo? Lakini mbele ya Mungu hasahauliki hata
mmoja.
7 Lakini hata nywele za vichwa vyenu zimehesabiwa zote.
Msiogope, basi, ninyi mna thamani zaidi kuliko shomoro
wengi!
8 “Nawaambieni kweli, kila mtu anayekiri hadharani
kwamba yeye ni wangu, Mwana wa Mtu naye atakiri mbele
ya malaika wa Mungu kwamba mtu huyo ni wake.
9 Lakini, mtu yeyote anayenikana mbele ya watu, naye
atakanwa mbele ya malaika wa Mungu.
10 “Yeyote anayesema neno la kumpinga Mwana wa
Mtu atasamehewa; lakini anayemkufuru Roho Mtakatifu
hatasamehewa.
11 “Watakapowapeleka ninyi mbele ya masunagogi na
mbele ya wakuu na watawala msiwe na wasiwasi juu ya jinsi
mtakavyojitetea au jinsi mtakavyosema.
12 Kwa maana wakati huo Roho Mtakatifu atawa-
fundisheni kile mnachopaswa kusema.”
13 Mtu mmoja katika ule umati wa watu akamwambia,
“Mwalimu, mwambie ndugu yangu tugawane urithi aliotu-
achia baba.”
14 Yesu akamjibu, “Rafiki, ni nani aliyeniweka mimi mwa-
muzi au msuluhishi kati yenu?”
15 Basi, akawaambia wote, “Jihadharini na kila aina ya
tamaa; maana uzima wa mtu hautegemei wingi wa vitu
alivyo navyo.”

16 Kisha akawaambia mfano: “Kulikuwa na tajiri mmoja
ambaye shamba lake lilizaa mavuno mengi.
17 Tajiri huyo akafikiri moyoni mwake: Nitafanyaje nami
sina mahali pa kuhifadhia mavuno yangu?
18 Nitafanya hivi: nitabomoa ghala zangu na kujenga
kubwa zaidi, na humo nitahifadhi mavuno yangu yote na
mali yangu.
19 Hapo nitaweza kuiambia roho yangu: sasa unayo akiba
ya matumizi kwa miaka na miaka. Ponda mali, ule, unywe
na kufurahi.
20 Lakini Mungu akamwambia: Mpumbavu wewe; leo
usiku roho yako itachukuliwa. Na vitu vile vyote ulivyo-
jilundikia vitakuwa vya nani?”
21 Yesu akamaliza kwa kusema “Ndivyo ilivyo kwa mtu
anayejilundikia mali kwa ajili yake mwenyewe, lakini si tajiri
mbele ya Mungu.”
22 Kisha Yesu akawaambia wanafunzi wake, “Kwa sababu
hiyo nawaambieni, msiwe na wasiwasi juu ya chakula mna-
chohitaji ili kuishi, wala juu ya mavazi mnayohitaji kwa ajili
ya miili yenu.
23 Kwa sababu uzima ni bora kuliko chakula, na mwili ni
bora kuliko mavazi.
24 Chukueni kwa mfano, kunguru: hawapandi, hawavuni
wala hawana ghala yoyote. Hata hivyo, Mungu huwalisha.
Ninyi mna thamani zaidi kuliko ndege!
25 Ni nani kati yenu kwa kuwa na wasiwasi anaweza
kuongeza urefu wa maisha yake?
26 Basi, kama hamwezi kufanya jambo dogo kama hilo, kwa
nini kuwa na wasiwasi juu ya yale mengine?
27 Angalieni maua jinsi yanavyomea. Hayafanyi kazi wala
hayafumi. Hata hivyo, nawahakikishieni kwamba hata
Solomoni mwenyewe na fahari zake zote hakupata kuvikwa
vizuri kama ua mojawapo.
28 Lakini, kama Mungu hulivika vizuri jani la shambani
ambalo leo liko na kesho latupwa motoni, je, hatawafanyia
ninyi zaidi? Enyi watu wenye imani haba!
29 “Basi, msivurugike akili, mkihangaika daima juu ya
mtakachokula au mtakachokunywa.
30 Kwa maana hayo yote ndiyo yanayohangaikiwa na watu
wasiomjua Mungu. Baba yenu anajua kwamba mnahitaji
vitu hivyo.
31 Shughulikieni kwanza Ufalme wa Mungu, na hayo yote
mtapewa kwa ziada.
32 “Msiogope, enyi kundi dogo! Maana Baba yenu
amependa kuwapeni Ufalme.

33 Uzeni mali yenu mkawape maskini misaada. Jifanyieni
mifuko isiyochakaa, na jiwekeeni hazina mbinguni ambako
haitapungua. Huko wezi hawakaribii, wala nondo hawa-
haribu.
34 Pale ilipo hazina yako, ndipo pia utakapokuwa moyo
wako.
35 "Muwe tayari! Jifungeni mkanda kiunoni, na taa zenu
ziwe zinawaka;
36 muwe kama watumishi wanaomngojea bwana wao
arudi kutoka arusini, ili wamfungulie mara atakapobisha
hodi.
37 Heri yao watumishi wale ambao bwana wao ataka-
porudi atawakuta wanakesha! Nawaambieni hakika, huyo
bwana atajifunga mkanda kiunoni, atawaketisha mezani na
kuwahudumia.
38 Heri yao watumishi hao ikiwa bwana wao atawakuta
wanakesha hata ikiwa atarudi usiku wa manane au alfajiri.
39 Jueni kwamba, kama mwenye nyumba angejua saa am-
bayo mwizi atakuja, angekesha, wala hangeiacha nyumba
yake ivunjwe.
40 Nanyi, kadhalika muwe tayari, maana Mwana wa Mtu
atakuja saa msiyoitazamia."
41 Petro akamwambia, "Bwana, mfano huo ni kwa ajili yetu
tu, au ni kwa ajili ya watu wote?"
42 Bwana akajibu, "Ni nani basi, mtumishi aliye
mwaminifu na mwenye busara, ambaye bwana wake
atamweka juu ya watumishi wake ili awape chakula wakati
ufaao?
43 Heri yake mtumishi huyo ikiwa bwana wake ataka-
porudi atamkuta akifanya hivyo.
44 Hakika atampa madaraka juu ya mali yake yote.
45 Lakini, kama mtumishi huyo atafikiri moyoni mwake:
na kusema: Bwana wangu amekawia sana kurudi halafu
aanze kuwapiga watumishi wenzake, wa kiume au wa kike,
na kula, kunywa na kulewa,
46 bwana wake atarudi siku asiyoitazamia na saa asiyoijua;
atamkatilia mbali na kumweka fungu moja na wasioamini.
47 Mtumishi ambaye anajua matakwa ya bwana wake
lakini hajiweki tayari kufanya anavyotakiwa, atapigwa sana.
48 Lakini yule afanyaye yanayostahili adhabu bila kujua,
atapigwa kidogo. Aliyepewa vingi atatakiwa vingi; aliyek-
abidhiwa vingi zaidi atatakiwa kutoa vingi zaidi.
49 "Nimekuja kuwasha moto duniani, laiti ungekuwa ume-
waka tayari!
50 Ninao ubatizo ambao inanipasa niupokee; jinsi gani
ninavyohangaika mpaka ukamilike!

51 Mnadhani nimekuja kuleta amani duniani? Hata kidogo;
si amani bali utengano.
52 Na tangu sasa, jamaa ya watu watano itagawanyika;
watatu dhidi ya wawili, na wawili dhidi ya watatu.
53 Baba atakuwa dhidi ya mwanawe, mwana dhidi ya baba
yake; mama dhidi ya bintiye, binti dhidi ya mama yake;
mama mkwe dhidi ya mke wa mwanawe na huyo dhidi ya
mama mkwe wake."
54 Yesu akayaambia tena makundi ya watu, "Mnapoona
mawingu yakitokea upande wa magharibi, mara mwasema:
Mvua itanyesha, na kweli hunyesha.
55 Mnapoona upepo wa kusi unavuma, mwasema Ku-
takuwa na hali ya joto na ndivyo inavyokuwa.
56 Enyi wanafiki! Mnajua kutabiri hali ya hewa kwa kuan-
galia dunia na anga; kwa nini basi, hamwezi kujua maana ya
nyakati hizi?
57 "Na kwa nini hamwezi kujiamulia wenyewe jambo jema
la kufanya?
58 Maana kama mshtaki wako anakupeleka mahakamani,
ingekuwa afadhali kwako kupatana naye mkiwa bado njiani,
ili asije akakupeleka mbele ya hakimu, naye hakimu akaku-
toa kwa polisi, nao wakakutia ndani.
59 Hakika hutatoka huko nakwambia, mpaka utakapomal-
iza kulipa senti ya mwisho."

13

1 Wakati huo watu fulani walikuja, wakamweleza Yesu juu
ya watu wa Galilaya ambao Pilato alikuwa amewaua wakati
walipokuwa wanachinja wanyama wao wa tambiko.
2 Naye Yesu akawaambia, "Mnadhani Wagalilaya hao wa-
likuwa wahalifu zaidi kuliko Wagalilaya wengine, ati kwa
sababu wameteseka hivyo?
3 Nawaambieni hakika sivyo; lakini nanyi, hali kadhalika,
msipotubu, mtaangamia kama wao.
4 Au wale kumi na wanane walioangukiwa na mnara kule
Siloamu wakafa; mnadhani wao walikuwa wakosefu zaidi
kuliko wengine wote walioishi Yerusalemu?
5 Nawaambieni sivyo; lakini nanyi msipotubu,
mtaangamia kama wao."
6 Kisha, Yesu akawaambia mfano huu: "Mtu mmoja
alikuwa na mtini katika shamba lake. Mtu huyu akaenda
akitaka kuchuma matunda yake, lakini akaukuta haujazaa
hata tunda moja.
7 Basi, akamwambia mfanyakazi wake: Angalia! Kwa
miaka mitatu nimekuwa nikija kuchuma matunda ya mtini

huu, nami nisiambulie kitu. Ukate! Kwa nini uitumie ardhi
bure?
8 Lakini naye akamjibu: Bwana, tuuache tena mwaka huu;
nitauzungushia mtaro na kuutilia mbolea.
9 Kama ukizaa matunda mwaka ujao, vema; la sivyo, basi
utaweza kuukata."
10 Yesu alikuwa akifundisha katika sunagogi moja siku ya
Sabato.
11 Na hapo palikuwa na mwanamke mmoja aliyekuwa
mgonjwa kwa miaka kumi na minane kutokana na pepo
aliyekuwa amempagaa. Kwa sababu hiyo, mwili wake
ulikuwa umepindika vibaya hata asiweze kusimama wima.
12 Yesu alipomwona, alimwita, akamwambia, "Mama,
umeponywa ugonjwa wako."
13 Akamwekea mikono, na mara mwili wake ukawa wima
tena, akawa anamtukuza Mungu.
14 Lakini mkuu wa sunagogi alikasirika kwa sababu Yesu
alikuwa amemponya siku ya Sabato. Hivyo akawaambia
wale watu walikusanyika pale, "Mnazo siku sita za kufanya
kazi. Basi, fikeni siku hizo mkaponywe magonjwa yenu;
lakini msije siku ya Sabato."
15 Hapo Bwana akamjibu, "Enyi wanafiki! Nani kati yenu
hangemfungua ng'ombe au punda wake kutoka zizini am-
peleke kunywa maji, hata kama siku hiyo ni ya Sabato?
16 Sasa, hapa yupo binti wa Abrahamu ambaye Shetani
alimfanya kilema kwa muda wa miaka kumi na minane. Je,
haikuwa vizuri kumfungulia vifungo vyake siku ya Sabato?"
17 Alipokwisha sema hayo, wapinzani wake waliona aibu
lakini watu wengine wote wakajaa furaha kwa sababu ya
mambo yote aliyotenda.
18 Yesu akauliza: "Ufalme wa Mungu unafanana na nini?
Nitaulinganisha na nini?
19 NI kama mbegu ya haradali aliyotwaa mtu mmoja na
kuipanda shambani mwake; ikaota hata ikawa mti. Ndege
wa angani wakajenga viota vyao katika matawi yake."
20 Tena akauliza: "Nitaulinganisha Ufalme wa Mungu na
nini?
21 Ni kama chachu aliyoitwaa mama mmoja na
kuichanganya pamoja na unga debe moja kisha unga wote
ukaumuka wote."
22 Yesu alindelea na safari yake kwenda Yerusalemu huku
akipitia mijini na vijijini, akihubiri.
23 Mtu mmoja akamwuliza, "Je, Mwalimu, watu
watakaookoka ni wachache?"
24 Yesu akawaambia, "Jitahidini kuingia kwa kupitia
mlango mwembamba; maana nawaambieni, wengi

watajaribu kuingia lakini hawataweza.
25 “Wakati utakuja ambapo mwenye nyumba atainuka na
kufunga mlango. Ninyi mtasimama nje na kuanza kupiga
hodi mkisema: Bwana, tufungulie mlango. Lakini yeye
atawajibu: Sijui mmetoka wapi.
26 Nanyi mtaanza kumwambia: Sisi ndio wale tuliokula
na kunywa pamoja nawe; na wewe ulifundisha katika vijiji
vyetu.
27 Lakini yeye atasema: Sijui ninyi mmetoka wapi; ondo-
keni mbele yangu, enyi nyote watenda maovu.
28 Ndipo mtakuwa na kulia na kusaga meno, wakati
mtakapowaona Abrahamu, Isaka na Yakobo, na manabii
wote wapo katika Ufalme wa Mungu, lakini ninyi wenyewe
mmetupwa nje!
29 Watu watakuja kutoka mashariki na magharibi, kutoka
kaskazini na kusini, watakuja na kukaa kwenye karamu
katika Ufalme wa Mungu.
30 Naam, wale walio wa mwisho watakuwa wa kwanza; na
wale walio wa kwanza watakuwa wa mwisho.”
31 Wakati huohuo, Mafarisayo na watu wengine wal-
imwendea Yesu wakamwambia, “Ondoka hapa uende ma-
hali pengine, kwa maana Herode anataka kukuua.”
32 Yesu akawajibu, “Nendeni mkamwambie huyo mbweha
hivi: Leo na kesho ninafukuza pepo na kuponya wagonjwa,
na siku ya tatu nitakamilisha kazi yangu.
33 Hata hivyo, kwa leo, kesho na kesho kutwa, ni lazima
niendelee na safari yangu, kwa sababu si sawa nabii auawe
nje ya Yerusalemu.
34 “Yerusalemu! We Yerusalemu! Unawaua manabii na
kuwapiga mawe wale waliotumwa kwako! Mara ngapi
nimetaka kuwakusanya watoto wako pamoja kama kuku
anavyokusanya vifaranga vyake chini ya mabawa yake,
Lakini wewe umekataa.
35 Haya, utaachiwa mwenyewe nyumba yako. Naam,
hakika nawaambieni, hamtaniona mpaka wakati
utakapofika mseme: Abarikiwe huyo ajaye kwa jina la
Bwana.”

14

1 Siku moja ya Sabato, Yesu alikwenda kula chakula
nyumbani kwa mmoja wa viongozi wa Mafarisayo; watu
waliokuwapo hapo wakawa wanamchunguza.
2 Mbele yake Yesu palikuwa na mtu mmoja aliyekuwa na
ugonjwa wa kuvimba mwili.
3 Yesu akawauliza walimu wa Sheria na Mafarisayo, “Je, ni
halali au la kumponya mtu siku ya sabato?”

4 Lakini wao wakakaa kimya. Yesu akamshika huyo
mgonjwa, akamponya, akamwacha aende zake.
5 Halafu akawaambia, “Ni nani kati yenu ambaye mtoto
wake au ng'ombe wake akitumbukia shimoni, hangemtoa
hata kama ni siku ya Sabato?”
6 Nao hawakuweza kumjibu swali hilo.
7 Yesu aliona jinsi wale walioalikwa walivyokuwa wana-
jichagulia nafasi za heshima, akawaambia mfano:
8 “Kama mtu akikualika arusini, usiketi mahali pa heshima
isije ikawa amealikwa mwingine mheshimiwa kuliko wewe;
9 na mwenyeji wenu ninyi wawili atakuja na kukwambia:
Mwachie huyu nafasi. Hapo utaaibika mbele ya wote na
kulazimika kwenda kuchukua nafasi ya mwisho.
10 Bali ukialikwa kwenye karamu, keti mahali pa mwisho,
ili mwenyeji wako atakapokuja akwambie: Rafiki, njoo hapa
mbele, mahali pazuri zaidi. Hapo utakuwa umeheshimika
mbele ya wote wanaoketi pamoja nawe.
11 Kwa maana yeyote anayejikweza atashushwa, na
anayejishusha, atakwezwa.”
12 Halafu akamwambia na yule aliyemwalika, “Kama uki-
waandalia watu karamu mchana au jioni, usiwaalike rafiki
zako au jamaa zako au jirani zako walio matajiri, wasije nao
wakakualika nawe ukawa umelipwa kile ulichowatendea.
13 Badala yake, unapofanya karamu, waalike maskini,
vilema viwete na vipofu,
14 nawe utakuwa umepata baraka, kwa kuwa hao hawana
cha kukulipa. Maana Mungu atakupa tuzo lako wakati watu
wema watakapofufuka.”
15 Mmoja wa wale waliokuwa wameketi pamoja na Yesu
akasema, “Ana heri mtu yule atakayekula chakula katika
Ufalme wa Mungu.”
16 Yesu akamjibu, “Mtu mmoja alifanya karamu kubwa,
akaalika watu wengi.
17 Wakati wa karamu ulipofika alimtuma mtumishi wake
awaambie walioalikwa, Njoni, kila kitu ni tayari.
18 Lakini wote, kwa namna moja, wakaanza kuomba radhi.
Wa kwanza akamwambia mtumishi: Nimenunua shamba,
kwa hiyo sina budi kwenda kuliangalia; nakuomba uniwie
radhi.
19 Mwingine akasema: Nimenunua ng'ombe jozi tano wa
kulima; sasa nimo njiani kwenda kuwajaribu; nakuomba
uniwie radhi.
20 Na mwingine akasema: Nimeoa mke, kwa hiyo siwezi
kuja.
21 Mtumishi huyo akarudi na kumwarifu bwana wake

jambo hilo. Yule mwenye nyumba alikasirika, akamwambia
mtumishi wake: Nenda upesi kwenye barabara na vicho-
choro vya mji, uwalete hapa ndani maskini, viwete, vipofu
na waliolemaa.
22 Baadaye, mtumishi huyo akasema: Bwana mambo
yamefanyika kama ulivyoamuru, lakini bado iko nafasi.
23 Yule bwana akamwambia mtumishi: Nenda katika
barabara na vichochoro vya mji uwashurutishe watu kuingia
ili nyumba yangu ijae.
24 Kwa maana, nawaambieni, hakuna hata mmoja wa wale
walioalikwa atakayeonja karamu yangu."
25 Hapo, makundi mengi yakawa yanaandamana pamoja
na Yesu. Basi, akawageukia akawaambia,
26 "Mtu yeyote akija kwangu, asipowachukia baba na
mama yake, mke wake, watoto, ndugu na dada zake, naam,
hata na nafsi yake mwenyewe, hawezi kuwa mwanafunzi
wangu.
27 Mtu asipochukua msalaba wake na kunifuata hawezi
kuwa mwanafunzi wangu.
28 Kwa maana, ni nani miongoni mwenu ambaye akitaka
kujenga mnara hataketi kwanza akadirie gharama zake ili
ajue kama ana kiasi cha kutosha cha kumalizia?
29 La sivyo, baada ya kuweka msingi na kushindwa kumal-
iza, watu watamcheka
30 wakisema: Mtu huyu alianza kujenga, lakini hakumal-
izia.
31 "Au, ni mfalme gani ambaye, akitaka kwenda kupigana
na mfalme mwingine, hataketi kwanza chini na kufikiri
kama ataweza, kwa askari wake elfu ishirini?
32 Kama anaona hataweza, atawatuma wajumbe kutaka
masharti ya amani wakati mfalme huyo mwingine angali
mbali.
33 Vivyo hivyo, basi, hakuna hata mmoja wenu
atakayekuwa mwanafunzi wangu kama asipoachilia kila
kitu alicho nacho.
34 "Chumvi ni nzuri; lakini ikipoteza ladha yake,
itakolezwa na nini?
35 Haifai kitu wala kwa udongo wala kwa mbolea. Watu
huitupilia mbali. Sikieni basi, kama mna masikio!"

15

1 Siku moja, watoza ushuru na wahalifu wengi walikwenda
kumsikiliza Yesu.
2 Mafarisayo na walimu wa Sheria wakaanza
kunung'unika: "Mtazameni mtu huyu! Anawakaribisha
wenye dhambi, na tena anakula nao."
3 Yesu akawajibu kwa mfano:

4 “Hivi, mtu akiwa na kondoo mia, akigundua kwamba
mmoja wao amepotea, atafanya nini? Atawaacha wale
tisini na tisa mbugani, na kwenda kumtafuta yule aliyepotea
mpaka ampate.
5 Akimpata, atambeba mabegani kwa furaha.
6 Anapofika nyumbani, atawaita rafiki zake akiwaambia,
Furahini pamoja nami, kwa sababu nimempata yule kondoo
wangu aliyepotea.
7 Kadhalika nawaambieni, ndivyo kutakavyokuwa na fu-
raha mbinguni kwa ajili ya kutubu kwa mwenye dhambi
mmoja, kuliko kwa ajili ya watu tisini na tisa wanaojiona
kuwa wema, wasiohitaji kutubu.
8 “Au mwaonaje? Tuseme mwanamke fulani ana sarafu
kumi za fedha, akipoteza moja, atafanya nini? Atawasha taa,
aifagie nyumba na kuitafuta kwa uangalifu mpaka aipate.
9 Akiipata, atawaita rafiki na jirani zake akisema, Furahini
pamoja nami, kwa sababu nimeipata ile sarafu yangu iliy-
opotea.
10 Kadhalika nawaambieni, ndivyo watakavyofurahi
malaika wa Mungu kwa sababu ya mwenye dhambi mmoja
anayetubu.”
11 Yesu akaendelea kusema, “Kulikuwa na mtu mmoja
mwenye wana wawili.
12 Yule mdogo, alimwambia baba yake: Baba, nipe urithi
wangu. Naye akawagawia mali yake.
13 Baada ya siku chache, yule mdogo aliuza urithi wake,
akasafiri na fedha aliyopata, akaenda nchi ya mbali ambako
aliitumia ovyo.
14 Alipomaliza kutumia kila kitu, kukatokea njaa kali
katika nchi ile, naye akaanza kuhangaika.
15 Akaomba kazi kwa mwananchi mtu mmoja wa huko
naye akampeleka shambani mwake kulisha nguruwe.
16 Alitamani kula maganda waliyokula wale nguruwe, ila
hakuna mtu aliyempa kitu.
17 Alipoanza kupata akili akafikiri: Mbona kuna
wafanyakazi wengi wa baba yangu wanaokula na kusaza,
nami ninakufa njaa?
18 Nitarudi kwa baba yangu na kumwambia: Baba,
nimemkosea Mungu, na nimekukosea wewe pia.
19 Sistahili hata kuitwa mwanao. Nifanye kama mmoja wa
wafanyakazi wako.
20 Basi, akaanza safari ya kurudi kwa baba yake.
Alipokuwa bado yu mbali, baba yake alimwona, na kwa
moyo wa huruma alimkimbilia, akamkumbatia na kumbusu.

21 “Mwanawe akamwambia: Baba, nimemkosea Mungu,
na nimekukosea wewe pia. Sistahili hata kuitwa mwanao.
22 Lakini baba yake akawaambia watumishi wake:
Haraka! Leteni nguo nzuri mkamvike! Mvisheni pete na
viatu!
23 Mchinjeni ndama mnono; tule kusherehekea!
24 Kwa sababu huyu mwanangu alikuwa amekufa, kumbe
yu mzima alikuwa amepotea, lakini sasa amepatikana.
Wakaanza kufanya sherehe.
25 “Wakati huo kaka yake alikuwa bado shambani.
Alipokuwa akirudi na kukaribia nyumbani akasikia vifijo na
ngoma.
26 Akamwita mmoja wa watumishi, akamwuliza: Kuna
nini?
27 Huyo mtumishi akamwambia: Ndugu yako amerudi
nyumbani, na baba yako amemchinjia ndama mnono kwa
kuwa amempata akiwa salama salimini.
28 Huyo kijana mkubwa akawaka hasira hata akakataa
kuingia nyumbani. Baba yake akatoka nje na kumsihi aingie.
29 Lakini yeye akamjibu: Kumbuka! Miaka yote nimekutu-
mikia, sijavunja amri yako hata mara moja. Umenipa nini?
Hujanipa hata mwana mbuzi mmoja nikafanye sherehe
pamoja na rafiki zangu!
30 Lakini mtoto wako huyu aliyekula mali yako pamoja
na makahaba, mara tu alipokuja umemchinjia yule ndama
mnono.
31 Baba yake akamjibu: Mwanangu, wewe uko pamoja
nami siku zote, na kila nilicho nacho ni chako.
32 Ilitubidi kufanya sherehe na kufurahi, kwa sababu huyu
ndugu yako alikuwa amekufa, kumbe yu mzima; alikuwa
amepotea, lakini sasa amepatikana.”

16

1 Yesu aliwaambia wanafunzi wake: “Tajiri mmoja alikuwa
na karani wake. Huyu karani alichongewa kwamba alitumia
ovyo mali ya tajiri wake.
2 Yule tajiri akamwita akamwambia: Ni mambo gani haya
ninayosikia juu yako? Toa hesabu ya mapato na matumizi ya
mali yangu, kwa maana huwezi kuwa karani tena.
3 Yule karani akafikiri: Bwana wangu amenifukuza kazi
ya ukarani; nitafanya nini? Kwenda kulima siwezi; kwenda
kuombaomba kama maskini ni aibu.
4 Naam, najua la kufanya, ili nitakapofukuzwa kazi, watu
waweze kunikaribisha nyumbani kwao.
5 Basi, akawaita wadeni wa bwana wake, mmoja mmoja,
akamwambia yule wa kwanza: Unadaiwa kiasi gani na
bwana wangu?

6 Yeye akamjibu: Mapipa mia ya mafuta ya zeituni. Yule
karani akamwambia: Chukua hati yako ya deni, keti haraka,
andika hamsini.
7 Kisha akamwuliza mdeni mwingine: Wewe unadaiwa
kiasi gani? Yeye akamjibu: Magunia mia ya ngano. Yule
karani akamwambia: Chukua hati yako ya deni, andika
themanini.
8 "Basi, yule bwana akamsifu huyo karani asiye
mwaminifu, kwa kuwa alitumia busara. Kwa maana watu
wa dunia hii wana busara zaidi na mambo yao kuliko watu
wa mwanga."
9 Naye Yesu akaendelea kusema, "Nami nawaambieni,
jifanyieni marafiki kutokana na mali ya dunia, ili zi-
takapowaishieni, mweze kupokewa nao katika makao ya
milele.
10 Yeyote aliye mwaminifu katika mambo madogo,
atakuwa mwaminifu katika mambo makubwa; na yeyote
asiye mwaminifu katika mambo madogo, hatakuwa
mwaminifu katika mambo makubwa.
11 Kama basi, ninyi si hamjawa waaminifu mali mbaya za
dunia, ni nani atakayewakabidhi zile mali za kweli?
12 Na kama hamjakuwa waaminifu katika mali ya mtu
mwingine, ni nani atakayewakabidhi mali yenu wenyewe?
13 "Hakuna mtumishi awezaye kuwatumikia mabwana
wawili; kwa maana atamchukia mmoja na kumpenda
mwingine, au ataambatana na mmoja na kumdharau
mwingine. Hamwezi kumtumikia Mungu na mali."
14 Lakini Mafarisayo waliposikia hayo, kwa vile wao wa-
likuwa wanapenda sana fedha, wakamdharau Yesu.
15 Hapo akawaambia, "Ninyi mnajifanya wema mbele
ya watu, lakini Mungu anaijua mioyo yenu. Kwa maana
kile kinachoonekana kuwa kitukufu mbele ya watu, Mungu
anakiona kuwa takataka.
16 "Sheria na maandishi ya manabii vilikuweko mpaka
wakati wa Yohane mbatizaji. Tangu hapo, Ufalme wa Mungu
unahubiriwa, na kila mmoja anauingia kwa nguvu.
17 Lakini ni rahisi zaidi mbingu na dunia kupita, kuliko
hata herufi moja ya Sheria kufutwa.
18 "Yeyote anayemwacha mke wake na kuoa mwingine,
anazini; na yeyote anayemwoa mwanamke aliyepewa ta-
laka, anazini.
19 "Palikuwa na mtu mmoja tajiri, ambaye alikuwa anavaa
mavazi ya bei kubwa sana ya rangi ya zambarau, na ya kitani
safi, na kufanya sherehe kila siku.
20 Kulikuwa pia na maskini mmoja jina lake Lazaro,
aliyekuwa amejaa vidonda na alikuwa analazwa mlangoni

pa nyumba ya huyo tajiri.
21 Lazaro alitamani kula makombo yaliyoanguka kutoka
meza ya tajiri; na zaidi ya hayo, mbwa walikuwa wanakuja
na kulamba vidonda vyake!
22 "Ikatokea kwamba huyo maskini akafa, malaika wakam-
chukua, wakamweka karibu na Abrahamu. Na yule tajiri pia
akafa, akazikwa.
23 Huyo tajiri, alikuwa na mateso makali huko kuzimu,
akainua macho yake, akamwona Abrahamu kwa mbali na
Lazaro karibu naye.
24 Basi, akaita kwa sauti: Baba Abrahamu, nionee hu-
ruma; umtume Lazaro angalau achovye ncha ya kidole chake
katika maji, auburudishe ulimi wangu, maana ninateseka
mno katika moto huu.
25 Lakini Abrahamu akamjibu: Kumbuka mwanangu,
kwamba ulipokea mema yako katika maisha, naye Lazaro
akapokea mabaya. Sasa lakini, yeye anatulizwa, nawe
unateswa.
26 Licha ya hayo, kati yetu na ninyi kumewekwa shimo
kubwa, ili wanaotaka kuja kwenu kutoka huku wasiweze,
wala wanaotaka kutoka kwenu kuja kwetu wasiweze.
27 Huyo aliyekuwa tajiri akasema: Basi baba, nakuomba
umtume aende nyumbani kwa baba yangu,
28 maana ninao ndugu watano, ili awaonye wasije wakaja
huku kwenye mateso.
29 Lakini Abrahamu akamwambia: Ndugu zako wanao
Mose na manabii; waache wawasikilize hao.
30 Lakini yeye akasema: Sivyo baba Abrahamu, ila kama
mtu atafufuka kutoka wafu na kuwaendea, watatubu.
31 Naye Abrahamu akasema: Kama hawawasikilizi Mose
na manabii, hawatajali hata kama mtu angefufuka kutoka
wafu."

17

1 Kisha, Yesu akawaambia wanafunzi wake, "Haiwezekani
kabisa kusitokee vikwazo vinavyosababisha dhambi; lakini
ole wake mtu yule atakayevisababisha.
2 Ingekuwa afadhali kwake kufungiwa shingoni jiwe
kubwa la kusagia na kutoswa baharini, kuliko kumkwaza
mmoja wa wadogo hawa.
3 Jihadharini! Kama ndugu yako akikukosea, mwonye;
akitubu, msamehe.
4 Na kama akikukosea mara saba kwa siku, na kila mara
akarudi kwako akisema Nimetubu, lazima umsamehe."
5 Mitume wakamwambia Bwana, "Utuongezee imani."
6 Naye Bwana akajibu, "Kama imani yenu ingekuwa ndogo
hata kama chembe ndogo ya haradali, mngeweza kuuambia

mti huu wa mkuyu: Ng'oka ukajipandikize baharini, nao
ungewatii.
7 “Tuseme mmoja wenu ana mtumishi ambaye analima
shambani au anachunga kondoo. Je, anaporudi kutoka
shambani, atamwambia: Haraka, njoo ule chakula?
8 La! Atamwambia: Nitayarishie chakula, ujifunge tayari
kunitumikia mpaka nitakapomaliza kula na kunywa, ndipo
nawe ule na unywe.
9 Je utamshukuru huyo mtumishi kwa sababu ametimiza
aliyoamriwa?
10 Hali kadhalika na ninyi mkisha fanya yote mliyoamriwa,
semeni: Sisi ni watumishi tusio na faida, tumetimiza tu yale
tuliyotakiwa kufanya.”
11 Yesu akiwa safarini kwenda Yerusalemu alipitia mi-
pakani mwa Samaria na Galilaya.
12 Alipokuwa anaingia katika kijiji kimoja, watu kumi
wenye ukoma walikutana naye, wakasimama kwa mbali.
13 Wakapaza sauti wakisema, “Yesu Mwalimu, tuonee hu-
ruma!”
14 Alipowaona akawaambia, “Nendeni mkajionyeshe
kwa makuhani.” Basi, ikawa walipokuwa wanakwenda,
wakatakasika.
15 Mmoja wao alipoona kwamba ameponywa alirudi akim-
tukuza Mungu kwa sauti kubwa.
16 Akajitupa chini mbele ya miguu ya Yesu huku
akimshukuru. Huyo alikuwa Msamaria.
17 Hapo Yesu akasema, “Je, si watu kumi walitakaswa?
Wale tisa wako wapi?
18 Hakupatikana mwingine aliyerudi kumtukuza Mungu
ila tu huyu mgeni?”
19 Halafu akamwambia huyo mtu, “Simama, uende zako;
imani yako imekuponya.”
20 Wakati mmoja, Mafarisayo walimwuliza Yesu, “Ufalme
wa Mungu utakuja lini?” Naye akawajibu, “Ufalme wa
Mungu hauji kwa namna itakayoweza kuonekana.
21 Wala hakuna atakayeweza kusema, Uko hapa, au Uko
pale. Kwa kweli Ufalme wa Mungu uko kati yenu.”
22 Halafu akawaambia wanafunzi wake, “Siku zinakuja
ambapo mtatamani kuona mojawapo ya siku za Mwana wa
Mtu, lakini hamtaiona.
23 Na watu watawaambieni: Tazameni yuko hapa; ninyi
msitoke wala msiwafuate.
24 Kwa maana kama vile umeme unavyotokea ghafla
na kuangaza anga upande mmoja hadi mwingine, ndivyo
Mwana wa Mtu atakavyokuwa siku yake.

25 Lakini kabla ya hayo, itambidi ateseke sana na
kukataliwa na kizazi hiki.
26 Kama ilivyokuwa nyakati za Noa, ndivyo itakavyokuwa
katika siku za Mwana wa Mtu.
27 Watu waliendelea kula na kunywa, kuoa na kuolewa
mpaka wakati ule Noa alipoingia katika safina. Gharika
ikatokea na kuwaangamiza wote.
28 Itakuwa kama ilivyotokea wakati wa Loti. Watu walien-
delea kula na kunywa, kununua na kuuza, kupanda mbegu
na kujenga.
29 Lakini siku ile Loti alipoondoka Sodoma, moto na kiberiti
vikanyesha kama mvua kutoka mbinguni na kuwaangamiza
wote.
30 Ndivyo itakavyokuwa siku ile Mwana wa Mtu atakapo-
funuliwa.
31 "Siku hiyo, yeyote atakayekuwa juu ya paa asishuke
nyumbani kuchukua mali yake. Kadhalika, naye
atakayekuwa shambani asirudi nyuma.
32 Kumbukeni yaliyompata mke wa Loti.
33 Yeyote anayetaka kuiokoa nafsi yake, ataipoteza; na
yeyote anayeipoteza, ataiokoa.
34 Nawaambieni, siku ile usiku watu wawili watakuwa
wanalala pamoja, mmoja atachukuliwa na yule mwingine
ataachwa.
35 Wanawake wawili watakuwa wakisaga nafaka pamoja;
mmoja atachukuliwa na mwingine ataachwa."
36 Watu wawili watakuwa shambani; mmoja atachukuliwa
na mwingine ataachwa.
37 Hapo wakamwuliza, "Ni wapi Bwana?" Naye akawaam-
bia, "Ulipo mzoga, ndipo tai watakapokusanyikia."

18

1 Basi, Yesu aliwasimulia mfano kuonyesha kwamba ni
lazima kusali daima bila kukata tamaa.
2 Alisema: "Katika mji mmoja kulikuwa na hakimu ambaye
hakuwa anamcha Mungu wala kumjali binadamu.
3 Katika mji huohuo, kulikuwa pia na mama mmoja mjane,
ambaye alimwendea huyo hakimu mara nyingi akimwomba
amtetee apate haki yake kutoka kwa adui yake.
4 Kwa muda mrefu huyo hakimu hakupenda kumtetea
huyo mjane; lakini, mwishowe akajisemea: Ingawa mimi
simchi Mungu wala simjali binadamu,
5 lakini kwa vile huyu mjane ananisumbua, nitamtetea;
la sivyo ataendelea kufika hapa, na mwisho atanichosha
kabisa!"
6 Basi, Bwana akaendelea kusema, "Sikieni jinsi
alivyosema huyo hakimu mbaya.

7 Je, ndio kusema Mungu hatawatetea wale aliowachagua,
ambao wanamlilia mchana na usiku? Je, atakawia kuwasik-
iliza?
8 Nawaambieni atawatetea upesi. Hata hivyo, je,
kutakuwako na imani duniani wakati Mwana wa Mtu
atakapokuja?”
9 Halafu Yesu aliwaambia pia mfano wa wale ambao wali-
jiona kuwa wema na kuwadharau wengine.
10 “Watu wawili walipanda kwenda Hekaluni kusali:
mmoja Mfarisayo, na mwingine mtoza ushuru.
11 Huyo Mfarisayo akasimama, akasali kimoyomoyo: Ee
Mungu, nakushukuru kwa vile mimi si kama watu wengine:
walafi, wadanganyifu au wazinzi. Nakushukuru kwamba
mimi si kama huyu mtoza ushuru.
12 Nafunga mara mbili kwa juma, natoa zaka sehemu ya
kumi ya pato langu.
13 Lakini yule mtoza ushuru, akiwa amesimama kwa mbali
bila hata kuinua macho yake mbinguni, ila tu akijipiga kifua
kwa huzuni, alisema: Ee Mungu, unionee huruma mimi
mwenye dhambi.
14 Nawaambieni, huyu mtoza ushuru alirudi nyumbani
akiwa amesamehewa. Lakini yule mwingine, sivyo. Kwa
maana kila anayejikweza atashushwa, na kila anayejishusha
atakwezwa.”
15 Watu walimletea Yesu watoto wadogo ili awawekee
mikono yake. Wanafunzi walipowaona, wakawazuia kwa
maneno makali.
16 Lakini Yesu akawaita kwake akisema: “Waacheni hao
watoto waje kwangu, wala msiwazuie, kwa maana Ufalme
wa Mungu ni kwa ajili ya watu kama hawa.
17 Nawaambieni kweli, mtu yeyote asiyeupokea Ufalme wa
Mungu kama mtoto mdogo, hataingia katika Ufalme huo.”
18 Kiongozi mmoja, Myahudi, alimwuliza Yesu, “Mwalimu
mwema, nifanye nini ili niweze kuupata uzima wa milele?”
19 Yesu akamwambia, “Mbona waniita mwema? Hakuna
aliye mwema ila Mungu peke yake.
20 Unazijua amri: Usizini; usiue; usiibe; usitoe ushahidi wa
uongo; waheshimu baba yako na mama yako.”
21 Yeye akasema, “Hayo yote nimeyazingatia tangu ujana
wangu.”
22 Yesu aliposikia hayo akamwambia, “Unatakiwa bado ku-
fanya kitu kimoja: uza kila ulicho nacho, wagawie maskini,
na hivyo utakuwa na hazina yako mbinguni; halafu njoo
unifuate.”
23 Lakini huyo mtu aliposikia hayo, alihuzunika sana kwa
sababu alikuwa tajiri sana.

24 Yesu alipoona akihuzunika hivyo, akasema, “Jinsi gani
ilivyo vigumu kwa matajiri kuingia katika Ufalme wa
Mungu!
25 Naam, ni rahisi zaidi kwa ngamia kupita katika tundu la
sindano, kuliko tajiri kuingia katika Ufalme wa Mungu.”
26 Wale watu waliposikia hayo, wakasema, “Nani basi,
atakayeokolewa?”
27 Yesu akajibu, “Yasiyowezekana kwa binadamu,
yanawezekana kwa Mungu.”
28 Naye Petro akamwuliza, “Na sisi je? Tumeacha vitu vyote
tukakufuata!”
29 Yesu akawaambia, “Kweli nawaambieni, mtu yeyote
aliyeacha nyumba au mke au kaka au wazazi au watoto kwa
ajili ya Ufalme wa Mungu,
30 atapokea mengi zaidi wakati huu wa sasa, na kupokea
uzima wa milele wakati ujao.”
31 Yesu aliwachukua kando wale kumi na wawili,
akawaambia, “Sikilizeni! Tunakwenda Yerusalemu na huko
kila kitu kilichoandikwa na manabii kuhusu Mwana wa Mtu
kitakamilishwa.
32 Kwa maana atakabidhiwa kwa watu wa mataifa nao
watamtendea vibaya na kumtemea mate.
33 Watampiga mijeledi, watamuua; lakini siku ya tatu ata-
fufuka.”
34 Lakini wao hawakuelewa hata kidogo jambo hilo; wa-
likuwa wamefichwa maana ya maneno hayo, na hawaku-
tambua yaliyosemwa.
35 Wakati Yesu alipokaribia Yeriko, kulikuwa na mtu
mmoja kipofu ameketi njiani akiomba.
36 Aliposikia umati wa watu ukipita aliuliza, “Kuna nini?”
37 Wakamwambia, “Yesu wa Nazareti anapita.”
38 Naye akapaza sauti akisema, “Yesu, Mwana wa Daudi,
nihurumie!”
39 Wale watu waliotangulia wakamkemea wakimwambia
anyamaze; lakini yeye akazidi kupaza sauti: “Mwana wa
Daudi, nihurumie;”
40 Yesu alisimama, akaamuru wamlete mbele yake. Yule
kipofu alipofika karibu, Yesu akamwuliza,
41 “Unataka nikufanyie nini?” Naye akamjibu, “Bwana,
naomba nipate kuona tena.”
42 Yesu akamwambia, “Ona! Imani yako imekuponya.”
43 Na mara yule aliyekuwa kipofu akapata kuona, akam-
fuata Yesu akimtukuza Mungu. Watu wote walipoona hayo,
wakamsifu Mungu.

19

1 Yesu aliingia mjini Yeriko, akawa anapita katika njia za

mji huo.

2 Kulikuwa na mtu mmoja mjini, jina lake Zakayo ambaye
alikuwa mkuu wa watoza ushuru tena mtu tajiri.

3 Alitaka kuona Yesu alikuwa nani, lakini kwa sababu ya
umati wa watu, na kwa vile alikuwa mfupi, hakufaulu.

4 Hivyo, alitangulia mbio, akapanda juu ya mkuyu ili aweze
kumwona Yesu, kwa maana alikuwa apitie hapo.

5 Basi, Yesu alipofika mahali pale, aliangalia juu
akamwambia, “Zakayo, shuka upesi, maana leo ni lazima
nishinde nyumbani mwako.”

6 Zakayo akashuka haraka, akamkaribisha kwa furaha.

7 Watu wote walipoona hayo, wakaanza kunung'unika
wakisema, “Amekwenda kukaa kwa mtu mwenye dhambi.”

8 Lakini Zakayo akasimama akamwambia Yesu, “Sikiliza
Bwana! Mimi nitawapa maskini nusu ya mali yangu, na
kama nimenyang'anya mtu yeyote kitu, nitamrudishia mara
nne.”

9 Yesu akamwambia, “Leo wokovu umefika katika nyumba
hii, kwa vile huyu pia ni wa ukoo wa Abrahamu.

10 Kwa maana Mwana wa Mtu amekuja kutafuta na kuokoa
waliopotea.”

11 Wakati watu walipokuwa bado wanasikiliza hayo, Yesu
akawaambia mfano. (Hapo alikuwa anakaribia Yerusalemu,
na watu wale walidhani kwamba muda si muda, Ufalme wa
Mungu ungefika.)

12 Hivyo akawaambia, “Kulikuwa na mtu mmoja wa ukoo
wa kifalme aliyefanya safari kwenda nchi ya mbali ili apokee
madaraka ya ufalme, halafu arudi.

13 Basi, kabla ya kuondoka aliwaita watumishi wake
kumi, akawapa kiasi cha fedha kila mmoja na kumwambia:
Fanyeni nazo biashara mpaka nitakaporudi.

14 Lakini wananchi wenzake walimchukia na hivyo
wakatuma wajumbe waende wakaseme: Hatumtaki huyu
atutawale.

15 “Huyo mtu mashuhuri alirudi nyumbani baada ya
kufanywa mfalme, na mara akaamuru wale watumishi
aliowapa zile fedha waitwe ili aweze kujua kila mmoja
amepata faida gani.

16 Mtumishi wa kwanza akatokea, akasema: Mheshimiwa,
faida iliyopatikana ni mara kumi ya zile fedha ulizonipa.

17 Naye akamwambia: Vema; wewe ni mtumishi mwema.
Kwa kuwa umekuwa mwaminifu katika jambo dogo,
utakuwa na madaraka juu ya miji kumi!

18 Mtumishi wa pili akaja, akasema: Mheshimiwa, faida
iliyopatikana ni mara tano ya zile fedha ulizonipa.

19 Naye akamwambia pia: Nawe utakuwa na madaraka juu
ya miji mitano.
20 “Mtumishi mwingine akaja, akasema: Chukua fedha
yako; niliificha salama katika kitambaa,
21 kwa maana niliogopa kwa sababu wewe ni mtu mkali.
Wewe ni mtu ambaye huchukua yasiyo yako, na huchuma
ambacho hukupanda.
22 Naye akamwambia: Nakuhukumu kutokana na msemo
wako, ewe mtumishi mbaya! Ulijua kwamba mimi ni mtu
mkali, ambaye huchukua yasiyo yangu na kuchuma nisi-
chopanda.
23 Kwa nini basi, hukuiweka fedha yangu benki, nami
ningeichukua pamoja na faida baada ya kurudi kwangu?
24 Hapo akawaambia wale waliokuwa pale: Mnyang'anyeni hizo fedha, mkampe yule aliyepata faida
mara kumi.
25 Nao wakamwambia: Lakini Mheshimiwa, huyo ana
faida ya kiasi hicho mara kumi!
26 Naye akawajibu: Kila aliye na kitu atapewa na
kuzidishiwa. Lakini yule asiye na kitu, hata kile alicho
nacho kitachukuliwa.
27 Na sasa, kuhusu hao maadui wangu ambao hawapendi
niwe mfalme wao, waleteni hapa, mkawaue papa hapa
mbele yangu.”
28 Yesu alisema hayo, kisha akatangulia mbele yao
kuelekea Yerusalemu.
29 Alipokaribia kufika Bethfage na Bethania, karibu na
mlima wa Mizeituni, aliwatuma wanafunzi wake wawili,
30 akawaambia: “Nendeni katika kijiji kilicho mbele yenu.
Mtakapokuwa mnaingia kijijini, mtamkuta mwana punda
amefungwa ambaye hajatumiwa na mtu. Mfungeni, mkam-
lete hapa.
31 Kama mtu akiwauliza, kwa nini mnamfungua, mwambi-
eni, Bwana ana haja naye.”
32 Basi, wakaenda, wakakuta sawa kama alivyowaambia.
33 Walipokuwa wanamfungua yule mwana punda,
wenyewe wakawauliza, “Kwa nini mnamfungua mwana
punda huyu?”
34 Nao wakawajibu, “Bwana anamhitaji.”
35 Basi, wakampelekea Yesu yule mwana punda. Kisha
wakatandika mavazi yao juu yake wakampandisha Yesu.
36 Yesu akaendelea na safari, na watu wakatandaza mavazi
yao barabarani.
37 Alipofika karibu na Yerusalemu, katika mteremko wa
mlima wa Mizeituni, umati wote na wanafunzi wake,

wakaanza kushangilia na kumtukuza Mungu kwa sauti
kubwa, kwa sababu ya mambo makuu waliyoyaona;
38 wakawa wanasema: “Abarikiwe Mfalme ajaye kwa jina
la Bwana. Amani mbinguni, na utukufu juu mbinguni!”
39 Hapo baadhi ya Mafarisayo waliokuwako katika lile
kundi la watu, wakamwambia Yesu, “Mwalimu, wanya-
mazishe wanafunzi wako!”
40 Yesu akawajibu, “Nawaambieni, kama hawa wakinya-
maza, hakika hayo mawe yatapaza sauti.”
41 Alipokaribia zaidi na kuuona ule mji, Yesu aliulilia
42 akisema: “Laiti ungelijua leo hii yale yaletayo amani!
Lakini sasa yamefichika machoni pako.
43 Maana siku zaja ambapo adui zako watakuzungushia
maboma, watakuzingira na kukusonga pande zote.
44 Watakupondaponda wewe pamoja na watoto wako
ndani ya kuta zako; hawatakuachia hata jiwe moja juu
jingine, kwa sababu hukuutambua wakati Mungu alipokujia
kukuokoa.”
45 Kisha, Yesu aliingia Hekaluni, akaanza kuwafukuzia nje
wafanyabiashara
46 akisema, “Imeandikwa: Nyumba yangu itakuwa
nyumba ya sala; lakini ninyi mmeifanya kuwa pango la
wanyang'anyi.”
47 Yesu akawa anafundisha kila siku Hekaluni. Makuhani
wakuu, walimu wa Sheria na viongozi wa watu walitaka
kumwangamiza,
48 lakini hawakuwa na la kufanya, maana watu wote wa-
likuwa wakimsikiliza kwa makini kabisa.

20

1 Siku moja, Yesu alipokuwa akiwafundisha watu Hekaluni
na kuwahubiria juu ya Habari Njema, makuhani wakuu na
walimu wa Sheria pamoja na wazee walifika,
2 wakasema, “Tuambie! Unafanya mambo haya kwa mam-
laka gani?”
3 Yesu akawaambia, “Na mimi nitawaulizeni swali:
4 mamlaka ya Yohane ya kubatiza yalitoka kwa Mungu au
kwa watu?”
5 Lakini wao wakajadiliana hivi: “Tukisema yalitoka mbin-
guni, yeye atatuuliza: Mbona hamkumsadiki?
6 Na tukisema yalitoka kwa binadamu, watu wote hapa
watatupiga mawe, maana wote wanaamini kwamba Yohane
alikuwa nabii.”
7 Basi, wakamwambia, “Hatujui mamlaka hayo yalitoka
wapi.”
8 Yesu akawaambia, “Hata mimi sitawaambia ninafanya
mambo haya kwa mamlaka gani.”

9 Yesu akaendelea kuwaambia watu mfano huu: “Mtu
mmoja alilima shamba la mizabibu, akalikodisha kwa
wakulima; kisha akasafiri hadi nchi ya mbali, akakaa huko
kwa muda mrefu.
10 Wakati wa mavuno, mtu huyo alimtuma mtumishi wake
kwa wale wakulima, akachukue sehemu ya matunda ya
shamba la mizabibu. Lakini wale wakulima wakampiga
mtumishi huyo wakamrudisha mikono mitupu.
11 Yule bwana akamtuma tena mtumishi mwingine; lakini
wao wakampiga huyo vilevile na kumtendea vibaya, wakam-
rudisha mikono mitupu.
12 Akamtuma tena wa tatu; huyu naye, baada ya kumwu-
miza, wakamfukuza.
13 Yule mwenye shamba akafikiri: Nitafanya nini? Nitam-
tuma mwanangu mpenzi; labda watamjali yeye.
14 Wale wakulima walipomwona tu, wakasemezana: Huyu
ndiye mrithi. Basi, tumwue ili urithi wake uwe wetu.
15 Basi, wakamtoa nje ya lile shamba la mizabibu,
wakamwua.” Yesu akauliza, “Yule mwenye shamba
atawafanya nini hao wakulima?
16 Atakuja kuwaangamiza wakulima hao, na atawapa
wakulima wengine hilo shamba la mizabibu.” Watu wali-
posikia maneno hayo, walisema: “Hasha! Yasitukie hata
kidogo!”
17 Lakini Yesu akawatazama, akawaambia, “Maandiko
haya Matakatifu yana maana gani basi? Jiwe walilokataa
waashi, sasa limekuwa jiwe kuu la msingi!
18 Mtu yeyote akianguka juu ya jiwe hilo, atavunjika vipan-
devipande; na likimwangukia mtu yeyote, litamsaga kabisa.”
19 Walimu wa Sheria na makuhani wakuu walifahamu
kwamba mfano huo ulikuwa unawahusu, na hivyo walitaka
kumkamata palepale, ila tu waliogopa watu.
20 Basi, wakawa wanatafuta wakati wa kufaa. Wakawa-
honga watu fulani wajisingizie kuwa wema, wakawatuma
wamnase Yesu kwa maswali, na hivyo waweze kumtia ngu-
vuni na kumpeleka kwa wakuu wa serikali.
21 Hao wapelelezi wakamwambia, “Mwalimu, tunajua
kwamba unasema na kufundisha mambo ya kweli; tunajua
kwamba wewe huna ubaguzi; wewe wafundisha ukweli juu
ya njia ya Mungu.
22 Basi, twambie kama ni halali, au la, kulipa kodi kwa
Kaisari!”
23 Yesu alitambua mtego wao, akawaambia,
24 “Nionyesheni sarafu. Je, sura na chapa ni vya nani?”
25 Nao wakamjibu, “Ni vya Kaisari.” Yesu akawaambia,
“Basi, mpeni Kaisari vilivyo vyake Kaisari, na Mungu vilivyo

vyake Mungu.”
26 Hawakufaulu kumnasa kwa neno lolote pale mbele ya
watu na hivyo wakakaa kimya wakilistaajabia jibu lake.
27 Kisha Masadukayo, ambao husema kwamba wafu hawa-
fufuki, wakamjia Yesu, wakasema:
28 “Mwalimu, Mose alituandikia kwamba kama ndugu ya
mtu fulani akifa na kumwacha mjane wake bila watoto, ni
lazima ndugu yake amchukue huyo mama mjane, amzalie
watoto ndugu yake marehemu.
29 Sasa, wakati mmoja kulikuwa na ndugu saba. Yule wa
kwanza alioa na baadaye akafa bila kuacha mtoto.
30 Yule ndugu wa pili akamwoa yule mjane, naye pia, akafa;
31 na ndugu wa tatu vilevile. Mambo yakawa yaleyale kwa
wote saba—wote walikufa bila kuacha watoto.
32 Mwishowe akafa pia yule mwanamke.
33 Je, siku wafu watakapofufuliwa, mwanamke huyo
atakuwa mke wa nani? Alikuwa ameolewa na wote saba.”
34 Yesu akawaambia, “Watu wa nyakati hizi huoa na
kuolewa;
35 lakini wale ambao Mungu atawawezesha kushiriki ule
wakati wa ufufuo, hawataoa wala kuolewa.
36 Ama hakika, hawawezi kufa tena, kwa sababu
watakuwa kama malaika, na ni watoto wa Mungu kwa
vile wamefufuliwa katika wafu.
37 Lakini, kwamba kuna kufufuka kutoka wafu, hata Mose
alithibitisha jambo hilo katika Maandiko Matakatifu. Katika
sehemu ya Maandiko Matakatifu juu ya kile kichaka kili-
chokuwa kinawaka moto, anamtaja Bwana kama Mungu wa
Abrahamu, Isaka na Yakobo.
38 Basi, yeye si Mungu wa wafu, bali ni Mungu wa wale
walio hai; maana wale aliowaita kwake, wanaishi naye.”
39 Baadhi ya wale walimu wa Sheria wakasema, “Mwalimu,
umejibu vema kabisa.”
40 Walisema hivyo kwa sababu hawakuthubutu
kumwuliza tena maswali mengine.
41 Yesu akawauliza, “Yasemekanaje kwamba Kristo ni
mwana wa Daudi?
42 Maana Daudi mwenyewe anasema katika Zaburi:
Bwana alimwambia Bwana wangu: Keti upande wangu
wa kulia
43 mpaka niwafanye adui zako kama kiti cha kuwekea
miguu yako.
44 Ikiwa Daudi anamwita yeye, Bwana, basi atakuwaje
mwanawe?”
45 Yesu aliwaambia wanafunzi wake mbele ya watu wote,
46 “Jihadharini na walimu wa Sheria ambao hupenda kupi-
tapita wamevalia kanzu. Hupenda kusalimiwa na watu

kwa heshima masokoni, huketi mahali pa heshima katika
masunagogi na kuchukua nafasi za heshima katika karamu.
47 Huwadhulumu wajane huku wakisingizia kuwa wema
kwa kusali sala ndefu. Hao watapata hukumu kali zaidi!”

21

1 Yesu alitazama kwa makini, akawaona matajiri
walivyokuwa wanatia sadaka zao katika hazina ya Hekalu,
2 akamwona pia mama mmoja mjane akitumbukiza humo
sarafu mbili ndogo.
3 Basi, akasema, “Nawaambieni kweli, mama huyu mjane
ametia zaidi katika hazina kuliko wote.
4 Kwa maana, wengine wote wametoa sadaka zao ku-
tokana na ziada ya mali zao, lakini huyu mama, ingawa ni
maskini, ametoa kila kitu alichohitaji kwa kuishi.”
5 Baadhi ya wanafunzi walikuwa wanazungumza juu ya
Hekalu, jinsi lilivyopambwa kwa mawe ya thamani, pamoja
na sadaka zilizotolewa kwa Mungu. Yesu akasema,
6 “Haya yote mnayoyaona—zitakuja siku ambapo hakuna
hata jiwe moja litakalosalia juu ya lingine; kila kitu kita-
haribiwa.”
7 Basi, wakamwuliza, “Mwalimu, mambo hayo yatatokea
lini? Na ni ishara gani zitakazoonyesha kwamba karibu
mambo hayo yatokee?”
8 Yesu akawajibu, “Jihadharini, msije mkadanganyika.
Maana wengi watatokea na kulitumia jina langu wakisema:
Mimi ndiye, na, Wakati ule umekaribia. Lakini ninyi msiwa-
fuate!
9 Basi, mtakaposikia habari za vita na misukosuko, msi-
tishike; maana ni lazima hayo yatokee kwanza, lakini
mwisho wa yote, bado.”
10 Halafu akaendelea kusema: “Taifa moja litapigana
na taifa lingine, na ufalme mmoja utapigana na ufalme
mwingine.
11 Kila mahali kutakuwa na mitetemeko mikubwa ya ardhi,
kutakuwa na njaa na tauni. Kutakuwa na vituko vya kutisha
na ishara kubwa angani.
12 Lakini kabla ya kutokea hayo yote, watawatieni nguvuni,
watawatesa na kuwapelekeni katika masunagogi na kuwatia
gerezani; mtapelekwa mbele ya wafalme na watawala kwa
ajili ya jina langu.
13 Hii itawapeni fursa ya kushuhudia Habari Njema.
14 Muwe na msimamo huu mioyoni mwenu: hakuna ku-
fikiria kabla ya wakati juu ya jinsi mtakavyojitetea,

15 kwa sababu mimi mwenyewe nitawapeni ufasaha wa
maneno na hekima, hivyo kwamba zenu hawataweza kus-
tahimili wala kupinga.
16 Wazazi wenu, ndugu, jamaa na rafiki zenu watawasaliti
ninyi; na baadhi yenu mtauawa.
17 Watu wote watawachukieni kwa sababu ya jina langu.
18 Lakini, hata unywele mmoja wa vichwa vyenu hau-
tapotea.
19 Kwa uvumilivu wenu, mtayaokoa maisha yenu.
20 "Mtakapoona mji wa Yerusalemu umezungukwa na ma-
jeshi, ndipo mtambue ya kwamba wakati umefika ambapo
mji huo utaharibiwa.
21 Hapo walioko Yudea wakimbilie milimani; wale walio
mjini watoke; na wale walio mashambani wasirudi mjini.
22 Kwa maana siku hizo ni siku za adhabu, ili yote
yaliyoandikwa yatimie.
23 Ole wao waja wazito na wanyonyeshao siku hizo! Kwa
maana kutakuwa na dhiki kubwa katika nchi, na hasira ya
Mungu itawajia watu hawa.
24 Wengine watauawa kwa upanga, wengine
watachukuliwa mateka katika nchi zote; na mji wa
Yerusalemu utakanyagwa na watu wa mataifa mengine,
hadi nyakati zao zitakapotimia.
25 "Kutakuwa na ishara katika jua na mwezi na nyota.
Mataifa duniani yatakuwa na dhiki kwa sababu ya wasiwasi
kutokana na mshindo wa mawimbi ya bahari.
26 Watu watazirai kwa sababu ya uoga, wakitazamia
mambo yatakayoupata ulimwengu; kwa maana nguvu za
mbingu zitatikiswa.
27 Halafu, watamwona Mwana wa Mtu akija katika wingu,
mwenye nguvu na utukufu mwingi.
28 Wakati mambo hayo yatakapoanza kutukia, simameni
na kuinua vichwa vyenu juu, kwa maana ukombozi wenu
umekaribia."
29 Kisha akawaambia mfano: "Angalieni mtini na miti
mingine yote.
30 Mnapoona kwamba imeanza kuchipua majani,
mwatambua kwamba wakati wa kiangazi umekaribia.
31 Vivyo hivyo, mtakapoona mambo hayo yanatendeka,
mtatambua kwamba Ufalme wa Mungu umekaribia.
32 Nawaambieni hakika, kizazi hiki cha sasa hakitapita
kabla ya hayo yote kutendeka.
33 Mbingu na dunia vitapita, lakini maneno yangu hayat-
apita.

34 “Muwe macho, mioyo yenu isije ikalemewa na anasa,
ulevi na shughuli za maisha haya. La sivyo, Siku ile itawajieni
ghafla.
35 Kwa maana itawajia kama mtego, wote wanaoishi duni-
ani pote.
36 Muwe waangalifu basi, na salini daima ili muweze
kupata nguvu ya kupita salama katika mambo haya yote
yatakayotokea, na kusimama mbele ya Mwana wa Mtu.”
37 Wakati wa mchana, siku hizo, Yesu alikuwa akifundisha
watu Hekaluni; lakini usiku alikuwa akienda katika mlima
wa Mizeituni na kukaa huko.
38 Watu wote walikuwa wanakwenda Hekaluni asubuhi na
mapema, wapate kumsikiliza.

22

1 Sikukuu ya Mikate Isiyotiwa chachu, iitwayo Pasaka,
ilikuwa inakaribia.
2 Makuhani wakuu na walimu wa Sheria wakawa
wanatafuta njia ya kumwua Yesu, lakini waliwaogopa watu.
3 Basi, Shetani akamwingia Yuda aitwae Iskarioti, mmoja
wa wale mitume kumi na wawili.
4 Yuda akaenda akajadiliana na makuhani wakuu na wal-
inzi wa Hekalu kuhusu atakavyomsaliti Yesu kwao.
5 Nao wakafurahi na kupatana naye kumlipa fedha.
6 Yuda akakubali, na akawa anatafuta nafasi nzuri ya
kumkabidhi kwao bila umati wa watu kujua.
7 Basi, siku ya Mikate Isiyotiwa chachu ikafika. Hiyo ndiyo
siku ambayo mwana kondoo wa Pasaka huchinjwa.
8 Hivyo Yesu akawatuma Petro na Yohane, akawaambia,
“Nendeni mkatuandalie karamu ili tupate kula Pasaka.”
9 Nao wakamwuliza, “Unataka tuiandae wapi?”
10 Akawaambia, “Sikilizeni! Mtakapokuwa mnakwenda
mjini, mtakutana na mwanamume anayebeba mtungi wa
maji. Mfuateni mpaka ndani ya nyumba atakayoingia.
11 Mwambieni mwenye nyumba: Mwalimu anakuuliza,
kiko wapi kile chumba ambamo nitakula Pasaka pamoja na
wanafunzi wangu?
12 Naye atawaonyesheni chumba kikubwa ghorofani am-
bacho kimepambwa. Andalieni humo.”
13 Basi, wakaenda, wakakuta kila kitu sawa kama Yesu
alivyokuwa amewaambia; wakaandaa karamu ya Pasaka.
14 Saa ilipotimia, Yesu akakaa kula chakula pamoja na
mitume wake.
15 Akawaambia, “Nimetamani sana kula Pasaka hii pamoja
nanyi kabla ya kuteswa kwangu.
16 Maana nawaambieni, sitaila tena hadi hapo
itakapokamilika katika Ufalme wa Mungu.”

17 Kisha akatwaa kikombe, akashukuru akasema, “Po-
keeni, mgawanye ninyi kwa ninyi.
18 Kwa maana nawaambieni, sitakunywa tena divai ya
zabibu mpaka Ufalme wa Mungu utakapokuja.”
19 Halafu akatwaa mkate, akashukuru, akaumega,
akawapa akisema, “Huu ni mwili wangu, unaotolewa kwa
ajili yenu. Fanyeni hivi kwa kunikumbuka.”
20 Akafanya vivyo hivyo na kikombe, baada ya chakula,
akisema, “Kikombe hiki ni agano jipya linalothibitishwa kwa
damu yangu inayomwagika kwa ajili yenu.
21 “Lakini, tazameni! Yule atakayenisaliti yuko nami hapa
mezani.
22 Kweli Mwana wa Mtu anakwenda kuuawa kama ilivy-
opangwa, lakini ole wake mtu anayemsaliti.”
23 Hapo wakaanza kuulizana wao kwa wao ni nani kati yao
atakayefanya jambo hilo.
24 Kulitokea ubishi kati ya hao mitume kuhusu nani mion-
goni mwao anayefikiriwa kuwa mkuu zaidi kuliko wengine.
25 Yesu akawaambia, “Wafalme wa mataifa huwatawala
watu wao kwa mabavu, nao huitwa wafadhili wa watu.
26 Lakini isiwe hivyo kati yenu; bali, yule aliye mkuu kati
yenu ni lazima awe mdogo wa wote, na aliye kiongozi lazima
awe kama mtumishi.
27 Kwa maana, ni nani aliye mkuu: yule anayeketi mezani
kula chakula, ama yule anayetumikia? Bila shaka ni yule
anayeketi mezani kula chakula! Hata hivyo, mimi niko hapa
kati yenu kama mtumishi.
28 “Ninyi ndio mliobaki nami wakati wote wa majaribu
yangu;
29 na, kama vile Baba yangu alivyonikabidhi Ufalme, vivyo
hivyo nami nitawakabidhi ninyi Ufalme.
30 Mtakula na kunywa mezani pangu katika ufalme wangu,
na mtaketi katika viti vya enzi kuyahukumu makabila kumi
na mawili ya Israeli.
31 “Simoni, Simoni! Sikiliza! Shetani alitaka kuwapepeta
ninyi kama mtu anavyopepeta ngano.
32 Lakini mimi nimekuombea ili imani yako isipungue.
Nawe utakaponirudia, watie moyo ndugu zako.”
33 Naye Petro akamjibu, “Bwana, mimi niko tayari kwenda
pamoja nawe gerezani, na hata kufa.”
34 Yesu akamjibu, “Nakwambia wewe Petro, kabla jogoo
hajawika leo utakuwa umenikana mara tatu.”
35 Kisha, Yesu akawauliza wanafunzi wake, “Wakati
nilipowatuma bila mfuko wa fedha wala mkoba wala viatu,
mlitindikiwa chochote?” Wakajibu, “La.”

36 Naye akawaambia, “Lakini sasa, yule aliye na mfuko
wa fedha auchukue; na aliye na mkoba, hali kadhalika. Na
yeyote asiye na upanga, auze koti lake anunue mmoja.
37 Maana nawaambieni, haya maneno ya Maandiko
Matakatifu: Aliwekwa kundi moja na wahalifu, ni lazima
yatimie. Naam, yale yanayonihusu yanafikia ukamilifu
wake.”
38 Nao wakasema, “Bwana, tazama; hapa kuna panga
mbili.” Naye akasema, “Basi!”
39 Yesu akatoka, na kama ilivyokuwa desturi yake, akaenda
katika mlima wa Mizeituni; wanafunzi wake wakamfuata.
40 Alipofika huko akawaambia, “Salini, msije mkaingia
katika kishawishi.”
41 Kisha akawaacha, akaenda umbali wa mtu kuweza ku-
tupa jiwe, akapiga magoti, akasali:
42 “Baba, kama wapenda, ukiondoe kwangu kikombe hiki;
hata hivyo, mapenzi yako yatimizwe, wala siyo yangu.”
43 Hapo, malaika kutoka mbinguni, akamtokea ili kumtia
moyo.
44 Akiwa katika uchungu mkubwa, alisali kwa bidii zaidi;
na jasho likamtoka, kama matone ya damu, likatiririka
mpaka chini.
45 Baada ya kusali, aliwarudia wanafunzi wake, akawakuta
wamelala, kwani walikuwa na huzuni.
46 Akawaambia, “Mbona mnalala? Amkeni msali, msije
mkaingia katika kishawishi.”
47 Alipokuwa bado anaongea, kundi la watu likaja likion-
gozwa na yule aliyeitwa Yuda, mmoja wa wale mitume kumi
na wawili. Yuda akaenda kumsalimu Yesu kwa kumbusu.
48 Lakini Yesu akamwambia, “Yuda! Je, unamsaliti Mwana
wa Mtu kwa kumbusu?”
49 Wale wanafunzi wake walipoona hayo wakasema,
“Bwana, tutumie panga zetu?”
50 Na mmoja wao akampiga upanga mtumishi wa Kuhani
Mkuu, akamkata sikio lake la kulia.
51 Hapo, Yesu akasema, “Acha! Hii inatosha.” Akaligusa
sikio la mtu huyo akaliponya.
52 Kisha Yesu akawaambia makuhani wakuu, wakubwa
wa walinzi wa Hekalu na wazee waliokuja kumkamata:
“Je, mmekuja na mapanga na marungu kunikamata kana
kwamba mimi ni mnyang'anyi?
53 Nilipokuwa pamoja nanyi kila siku Hekaluni hamkunitia
nguvuni. Lakini, huu ndio wakati wenu hasa, ndio wakati wa
utawala wa giza.”
54 Basi, wakamkamata, wakamchukua na kwenda naye
nyumbani kwa Kuhani Mkuu. Petro akawa anamfuata

nyuma kwa mbali.
55 Moto ulikuwa umewashwa katikati ya ua, nao wakawa
wameketi pamoja Petro akiwa miongoni mwao.
56 Mjakazi mmoja alipomwona Petro ameketi karibu na
moto, akamkodolea macho, akasema, “Mtu huyu alikuwa pia
pamoja na Yesu.”
57 Lakini Petro akakana akisema, “Wee! simjui mimi.”
58 Baadaye kidogo, mtu mwingine akamwona Petro,
akasema, “Wewe ni mmoja wao.” Lakini Petro akajibu
“Bwana we; si mimi!”
59 Kama saa moja baadaye, mtu mwingine akasisitiza,
“Hakika huyu alikuwa pamoja naye; ametoka Galilaya ati.”
60 Lakini Petro akasema, “Bwana wee; sijui hata una-
chosema!” Na papo hapo, akiwa bado anaongea, jogoo
akawika.
61 Bwana akageuka na kumtazama Petro, naye Petro
akakumbuka yale aliyokuwa ameambiwa na Bwana: “Leo
kabla jogoo hajawika, utanikana mara tatu.”
62 Hapo akatoka nje, akalia sana.
63 Wale watu waliokuwa wanamchunga Yesu, walimpiga
na kumdhihaki.
64 Walimfunga kitambaa usoni, wakawa wanamwuliza,
“Ni nani aliyekupiga? Hebu bashiri tuone!”
65 Wakamtolea maneno mengi ya matusi.
66 Kulipokucha, kikao cha wazee wa watu kilifanyika, am-
bacho kilihudhuriwa na makuhani wakuu na walimu wa
Sheria. Yesu akaletwa mbele ya Baraza hilo.
67 Nao wakamwambia, “Twambie! Je, wewe ndiwe Kristo?”
Lakini Yesu akawaambia, “Hata kama nikiwaambieni, ham-
tasadiki;
68 na hata kama nikiwaulizeni swali, hamtanijibu.
69 Lakini tangu sasa, Mwana wa Mtu atakuwa ameketi
upande wa kulia wa Mungu Mwenyezi.”
70 Hapo wote wakasema, “Ndiyo kusema wewe ni Mwana
wa Mungu?” Naye akasema, “Ninyi mnasema kwamba mimi
ndiye.”
71 Nao wakasema, “Je, tunahitaji ushahidi mwingine? Sisi
wenyewe tumesikia akisema kwa mdomo wake mwenyewe.”

23

1 Kisha, wote kwa jumla, wakasimama, wakampeleka Yesu
mbele ya Pilato.
2 Wakaanza kumshtaki wakisema: “Tulimkuta mtu huyu
akiwapotosha watu wetu, akipinga kulipa kodi kwa Kaisari
na kujiita ati yeye ni Kristo, Mfalme.”

3 Pilato akamwuliza Yesu, “Wewe ni Mfalme wa
Wayahudi?” Yesu akamjibu, “Wewe umesema.”
4 Pilato akawaambia makuhani wakuu na umati wa watu,
“Sioni kosa lolote katika mtu huyu.”
5 Lakini wao wakasisitiza wakisema: “Anawachochea
watu kwa mafundisho yake katika nchi yote ya Yudea;
alianza Galilaya, na sasa yuko hapa.”
6 Pilato aliposikia hayo, akauliza, “Je, mtu huyu ni
mwenyeji wa Galilaya?”
7 Alipojua kwamba Yesu alikuwa chini ya utawala wa
Herode, akampeleka kwa Herode, ambaye wakati huo
alikuwa Yerusalemu.
8 Herode alifurahi sana alipomwona Yesu. Alikuwa amek-
wisha sikia habari zake, na hivyo alikuwa anatazamia kwa
muda mrefu kumwona kwa macho yake mwenyewe. Zaidi
ya hayo, alikuwa anatumaini kumwona Yesu akitenda mwu-
jiza.
9 Basi, akamwuliza maswali mengi kwa muda mrefu, lakini
Yesu hakumjibu neno.
10 Makuhani wakuu na walimu wa Sheria wakajitokeza
mbele, wakatoa mashtaka yao kwa nguvu sana.
11 Basi, herode pamoja na maaskari wake, wakamwaibisha
Yesu na kumfanyia mzaha; kisha wakamvika vazi la kifalme,
wakamrudisha kwa Pilato.
12 Herode na Pilato, ambao hapo awali walikuwa maadui,
tangu siku hiyo wakawa marafiki.
13 Basi, Pilato akaitisha mkutano wa makuhani wakuu,
viongozi na watu,
14 akawaambia, “Mmemleta mtu huyu kwangu mkisema
kwamba alikuwa anawapotosha watu. Sasa sikilizeni! Baada
ya kuchunguza jambo hilo mbele yenu, sikumpata na kosa
lolote kuhusu mashtaka yenu juu yake.
15 Wala si mimi tu, bali hata Herode hakuona kosa lolote,
kwa maana amemrudisha kwangu. Ni dhahiri kwamba mtu
huyu hakufanya chochote kinachostahili adhabu ya kifo.
16 Hivyo, nitaamuru apigwe viboko, halafu nita-
mwachilia.”
17 Kila sikukuu ya Pasaka, ilimlazimu Pilato kuwafungulia
mfungwa mmoja.
18 Lakini wote wakapiga kelele pamoja: “Mwondoe huyo,
utufungulie Baraba!”
19 (Baraba alikuwa ametiwa ndani kwa kusababisha uasi
katika mji na pia kwa sababu ya kuua.)
20 Pilato alitaka kumwachilia Yesu, hivyo akasema nao
tena;
21 lakini wao wakapiga kelele: “Msulubishe, msulubishe!”

22 Pilato akawaambia mara ya tatu, “Amefanya kosa gani?
Sioni kosa lolote kwake linalomstahili auawe; kwa hiyo nita-
mpiga viboko, halafu nimwachilie.”
23 Lakini wao wakazidi kupiga kelele kwa nguvu sana,
kwamba Yesu ni lazima asulubiwe. Mwishowe, sauti zao
zikashinda.
24 Basi, Pilato akaamua kwamba matakwa yao yatimizwe.
25 Akamfungua kutoka gerezani yule waliyemtaka, am-
baye alikuwa ametiwa gerezani kwa sababu ya uasi na kuua;
akamtoa Yesu kwao, wamfanyie walivyotaka.
26 Walipokuwa wakimpeleka, walikutana na mtu mmoja,
aitwaye Simoni wa Kurene, aliyekuwa anatoka shambani.
Basi, walimkamata, wakamtwika ule msalaba auchukue
nyuma ya Yesu.
27 Watu, umati kwa umati, walimfuata; miongoni mwao
wakiwemo wanawake waliokuwa wanaomboleza na
kumlilia.
28 Yesu akawageukia, akasema, “Enyi kina mama wa
Yerusalemu! Msinililie mimi, ila lieni kwa ajili yenu
wenyewe na kwa ajili ya watoto wenu.
29 Maana, hakika siku zitakuja ambapo watasema: Heri
yao wale walio tasa, ambao hawakupata kuzaa wala kuny-
onyesha watoto!
30 Wakati huo, ndipo watu wataanza kuiambia milima:
Tuangukieni! na vilima, Tufunikeni!
31 Kwa maana, kama watu wanautendea mti mbichi
namna hiyo, itakuwaje kwa mti mkavu?”
32 Waliwachukua pia watu wengine wawili, wahalifu,
wauawe pamoja naye.
33 Walipofika mahali paitwapo, “Fuvu la Kichwa,” ndipo
wakamsulubisha Yesu pamoja na wale wahalifu wawili,
mmoja upande wake wa kulia na mwingine upande wake wa
kushoto.
34 Yesu akasema, “Baba, uwasamehe kwa maana hawajui
wanalofanya.” Kisha wakagawana mavazi yake kwa kuyapi-
gia kura.
35 Watu wakawa wamesimama pale wakitazama. Nao
viongozi wakamdhihaki wakisema: “Amewaokoa wengine;
sasa na ajiokoe mwenyewe, kama yeye ndiye Kristo, mteule
wa Mungu!”
36 Askari nao walimdhihaki pia; walimwendea wakampa
siki
37 wakisema: “Kama kweli wewe ni Mfalme wa Wayahudi,
jiokoe mwenyewe.”
38 Vilevile maandishi haya yalikuwa yameandikwa na
kuwekwa juu yake: “Huyu ndiye Mfalme wa Wayahudi.”

39 Mmoja wa wale wahalifu waliotundikwa msalabani, al-
imtukana akisema: “Je, si kweli kwamba wewe ndiwe Kristo?
Basi, jiokoe mwenyewe, utuokoe na sisi pia.”
40 Lakini yule mhalifu mwingine akamkemea mwenzake
akisema: “Wewe humwogopi Mungu hata kidogo? Wewe
umepata adhabu hiyohiyo.
41 Wewe na mimi tunastahili, maana haya ni malipo ya yale
tuliyotenda. Lakini mtu huyu hakufanya chochote kibaya.”
42 Kisha akasema, “Ee Yesu! Unikumbuke wakati
utakapoingia katika ufalme wako.”
43 Yesu akamwambia, “Nakwambia kwa hakika, leo
utakuwa pamoja nami peponi.”
44 Ilikuwa yapata saa sita mchana; jua likaacha kuangaza,
giza likafunika nchi yote mpaka saa tisa,
45 na pazia lililokuwa limetundikwa Hekaluni likapasuka
vipande viwili.
46 Yesu akalia kwa sauti kubwa: “Baba, naiweka roho
yangu mikononi mwako.” Alipokwisha sema hayo, akakata
roho.
47 Hapo, yule jemadari alipoona yaliyotukia akamsifu
Mungu akisema: “Hakika huyu alikuwa mtu mwema.”
48 Watu wale wote waliokuwa wamekusanyika hapo kwa
ajili ya tukio hilo, walipoona hayo yaliyotukia, walirudi mak-
wao wakijipiga vifua kwa huzuni.
49 Marafiki zake wote pamoja na wale wanawake walioan-
damana naye kutoka Galilaya, walisimama kwa mbali ku-
tazama tukio hilo.
50 Kulikuwa na mtu mmoja jina lake Yosefu, mwenyeji wa
kijiji kimoja cha Wayahudi kiitwacho Armathaya. Alikuwa
mtu mwema anayeheshimika;
51 Alikuwa akitazamia kuja kwa Ufalme wa Mungu. In-
gawa alikuwa mmoja wa Baraza kuu la Wayahudi, hakuwa
amekubaliana nao katika kitendo chao.
52 Basi, yeye alikwenda kwa Pilato, akaomba apewe mwili
wa Yesu.
53 Kisha, akaushusha mwili huo kutoka msalabani,
akauzungushia sanda ya kitani, akauweka katika kaburi
lililokuwa limechongwa kwenye mwamba, ambalo
halikuwa limetumika.
54 Siku hiyo ilikuwa Ijumaa, na maandalio ya siku ya Sabato
yalikuwa yanaanza.
55 Wale wanawake walioandamana na Yesu kutoka
Galilaya walimfuata Yosefu, wakaliona lile kaburi na jinsi
mwili wake Yesu ulivyowekwa
56 Halafu, walirudi nyumbani, wakatayarisha manukato
na marashi kuyapaka mwili wa Yesu. Siku ya Sabato
walipumzika kama ilivyoamriwa na sheria.

24

1 Jumapili, alfajiri na mapema, wale wanawake wa-
likwenda kaburini wakichukua yale manukato waliyota-
yarisha.
2 Walikuta lile jiwe limeviringishwa mbali na kaburi.
3 Walipoingia ndani, hawakuona mwili wa Bwana Yesu.
4 Walipokuwa bado wanashangaa juu ya jambo hilo, mara
watu wawili waliovaa mavazi yenye kung'aa sana, wakasi-
mama karibu nao.
5 Hao wanawake wakaingiwa na hofu, wakainama chini.
Ndipo wale watu wakawaambia, “Kwa nini mnamtafuta
aliye hai kati ya wafu?
6 Hayuko hapa; amefufuka. Kumbukeni aliyowaambieni
alipokuwa kule Galilaya:
7 Ni lazima Mwana wa Mtu atolewe kwa watu waovu, nao
watamsulubisha, na siku ya tatu atafufuka.”
8 Hapo wanawake wakayakumbuka maneno yake,
9 wakarudi kutoka kaburini, wakawapa mitume wale kumi
na mmoja na wengine habari za mambo hayo yote.
10 Hao waliotoa habari hizo kwa mitume ni: Maria Mag-
dalene, Yoana na Maria mama wa Yakobo, pamoja na
wanawake wengine walioandamana nao.
11 Mitume waliyachukua maneno hayo kama yasiyo na
msingi, hivyo hawakuamini.
12 Lakini Petro alitoka, akaenda mbio hadi kaburini.
Alipoinama kuchungulia ndani, akaiona tu ile sanda.
Akarudi nyumbani huku akiwa anashangaa juu ya hayo
yaliyotokea.
13 Siku hiyohiyo, wawili kati ya wafuasi wake Yesu wakawa
wanakwenda katika kijiji kimoja kiitwacho Emau, umbali wa
kilomita kumi na moja kutoka Yerusalemu.
14 Wakawa wanazungumza juu ya hayo yote yaliyotukia.
15 Walipokuwa wakizungumza na kujadiliana, Yesu
mwenyewe akatokea, akatembea pamoja nao.
16 Walimwona kwa macho, lakini hawakumtambua.
17 Akawauliza, “Mnazungumza nini huku mnatembea?”
Nao wakasimama kimya, nyuso zao wamezikunja kwa
huzuni.
18 Mmoja, aitwaye Kleopa, akamjibu, “Je, wewe ni mgeni
peke yako Yerusalemu ambaye hujui yaliyotukia huko siku
hizi?”
19 Naye akawajibu, “Mambo gani?” Wao wakamjibu,
“Mambo yaliyompata Yesu wa Nazareti. Yeye alikuwa nabii
mwenye uwezo wa kutenda na kufundisha mbele ya Mungu
na mbele ya watu wote.

20 Makuhani na watawala wetu walimtoa ahukumiwe
kufa, wakamsulubisha.
21 Lakini sisi tulitumaini kwamba yeye ndiye angeikomboa
Israeli. Zaidi ya hayo yote, leo ni siku ya tatu tangu mambo
hayo yalipotendeka.
22 Tena, wanawake wengine wa kwetu wametushtua. Wa-
likwenda kaburini mapema asubuhi,
23 wasiukute mwili wake. Wakarudi wakasema kwamba
walitokewa na malaika waliowaambia kwamba alikuwa hai.
24 Wengine wetu walikwenda kaburini wakashuhudia yale
waliyosema hao wanawake; ila yeye hawakumwona."
25 Kisha Yesu akawaambia, "Mbona mu wapumbavu kiasi
hicho na mioyo yenu ni mizito hivyo kusadiki yote yaliy-
onenwa na manabii?
26 Je, haikumpasa Kristo kuteswa, na hivyo aingie katika
utukufu wake?"
27 Akawafafanulia mambo yote yaliyomhusu yeye katika
Maandiko Matakatifu kuanzia Mose hadi manabii wote.
28 Walipokikaribia kile kijiji walikokuwa wanakwenda,
Yesu akafanya kana kwamba anaendelea na safari;
29 lakini wao wakamsihi wakisema, "Kaa pamoja nasi,
maana kunakuchwa, na usiku unakaribia." Basi, akaingia
kijijini, akakaa pamoja nao.
30 Alipoketi kula chakula pamoja nao, akachukua mkate,
akaubariki, akaumega, akawapa.
31 Mara macho yao yakafumbuliwa, wakamtambua; lakini
yeye akatoweka kati yao.
32 Basi, wakaambiana, "Je, mioyo yetu haikuwa inawaka
ndani yetu wakati alipokuwa anatufafanulia Maandiko
Matakatifu kule njiani?"
33 Wakaondoka saa ileile, wakarudi Yerusalemu:
wakawakuta wale mitume kumi na mmoja na wale wengine
waliokuwa pamoja nao, wamekusanyika
34 wakisema, "Hakika Bwana amefufuka, amemtokea Si-
moni."
35 Basi, hao wafuasi wawili wakawajulisha yale yaliyowa-
pata njiani, na jinsi walivyomtambua katika kumega mkate.
36 Wanafunzi wote wawili walipokuwa wakiwaambia
hayo, Yesu mwenyewe akasimama kati yao, akawaambia
"Amani kwenu."
37 Wakashtuka na kushikwa na hofu wakidhani wameona
mzimu.
38 Lakini yeye akawaambia, "Kwa nini mnafadhaika?
Mbona mnakuwa na mashaka mioyoni mwenu?
39 Angalieni mikono na miguu yangu, ya kwamba ni mimi
mwenyewe. Nipapaseni mkanione, maana mzimu hauna
mwili na mifupa kama mnionavyo."

40 Baada ya kusema hayo, akawaonyesha mikono na
miguu.
41 Wakiwa bado katika hali ya kutosadiki kwa sababu ya
furaha yao, na wakiwa wanastaajabu, akawauliza, “Mnacho
chakula chochote hapa?”
42 Wakampa kipande cha samaki wa kuokwa.
43 Akakichukua, akala, wote wakimwona.
44 Halafu akawaambia, “Hii ndiyo maana ya maneno niliy-
owaambia nilipokuwa pamoja nanyi: kwamba ilikuwa laz-
ima kukamilisha yote yaliyoandikwa juu yangu katika Sheria
ya Mose na katika vitabu vya manabii na katika kitabu cha
Zaburi.”
45 Kisha, akaziangazia akili zao ili wapate kuelewa
Maandiko Matakatifu.
46 Akawaambia, “Ndivyo ilivyoandikwa, kwamba Kristo
atateswa na siku ya tatu atafufuka kutoka wafu,
47 na kwamba ni lazima, kwa jina lake, mataifa yote
kuanzia na Yerusalemu yahubiriwe juu ya kutubu na
kusamehewa dhambi.
48 Ninyi ni mashahidi wa mambo hayo.
49 Nami mwenyewe nitawapelekeeni yule ambaye Baba
aliahidi kumtuma, lakini ngojeni huku mjini mpaka
mtakapopewa ile nguvu itokayo juu.”
50 Kisha akawaongoza nje ya mji hadi Bethania, akainua
mikono yake juu, akawabariki.
51 Alipokuwa anawabariki, akawaacha; akachukuliwa
mbinguni.
52 Wao wakamwabudu, wakarudi Yerusalemu wakiwa na
furaha kubwa:
53 wakakaa muda wote Hekaluni wakimsifu Mungu.

INJILI KAMA ALIVYOIANDIKA YOHANA MTAKATIFU

1 Hapo Mwanzo, Neno alikuwako; naye alikuwa na Mungu,
naye alikuwa Mungu.
2 Tangu mwanzo Neno alikuwa na Mungu.
3 Kwa njia yake vitu vyote viliumbwa; hakuna hata kiumbe
kimoja kilichoumbwa pasipo yeye.
4 Yeye alikuwa chanzo cha uhai na uhai huo ulikuwa
mwanga wa watu.
5 Na mwanga huo huangaza gizani, nalo giza halikuweza
kuushinda.
6 Mungu alimtuma mtu mmoja jina lake Yohane,
7 ambaye alikuja kuwaambia watu juu ya huo mwanga.
Alikuja ili kwa ujumbe wake watu wote wapate kuamini.
8 Yeye hakuwa huo mwanga, ila alikuja tu kuwaambia
watu juu ya huo mwanga.
9 Huu ndio mwanga halisi, mwanga unaokuja ulimwen-
guni, na kuwaangazia watu wote.
10 Basi, Neno alikuwako ulimwenguni; na kwa njia yake
ulimwengu uliumbwa, lakini ulimwengu haukumtambua.
11 Alikuja katika nchi yake mwenyewe, nao walio wake
hawakumpokea.
12 Lakini wale wote waliompokea na kumwamini, hao
aliwapa uwezo wa kuwa watoto wa Mungu.
13 Hawa wamekuwa watoto wa Mungu si kwa uwezo wa
kibinadamu, wala kwa nguvu za kimwili, wala kwa mapenzi
ya mtu, bali Mungu mwenyewe ndiye baba yao.
14 Naye Neno akawa mwanadamu, akakaa kwetu. Nasi
tumeuona utukufu wake, utukufu wake yeye aliye Mwana
wa pekee wa Baba; amejaa neema na ukweli.
15 Yohane aliwaambia watu habari zake, akasema kwa
sauti, “Huyu ndiye niliyemtaja wakati niliposema: Anakuja
mtu mmoja baada yangu ambaye ni mkuu kuliko mimi,
maana alikuwako kabla mimi sijazaliwa.”
16 Kutokana na ukamilifu wake sisi tumepokea neema mfu-
lulizo.
17 Maana Mungu alitoa Sheria kwa njia ya Mose, lakini
neema na kweli vimekuja kwa njia ya Kristo.
18 Hakuna mtu aliyemwona Mungu wakati wowote ule.
Mwana wa pekee aliye sawa na Mungu ambaye ameungana
na Baba, ndiye aliyetujulisha habari za Mungu.

19 Huu ndio ushahidi Yohane alioutoa wakati viongozi wa
Wayahudi kule Yerusalemu walipowatuma makuhani wa
Walawi kwake wamwulize: “Wewe u nani?”
20 Yohane hakukataa kujibu swali hilo, bali alisema wazi-
wazi, “Mimi siye Kristo.”
21 Hapo wakamwuliza, “Basi, wewe ni nani? Je, wewe ni
Eliya?” Yohane akajibu, “La, mimi siye.” Wakamwuliza, “Je,
wewe ni yule nabii?” Yohane akawajibu, “La!”
22 Nao wakamwuliza, “Basi, wewe ni nani? Wasema nini
juu yako mwenyewe? Tuambie, ili tuwapelekee jibu wale
waliotutuma.”
23 Yohane akawajibu, “Mimi ndiye yule ambaye nabii Isaya
alisema habari zake: Sauti ya mtu imesikika jangwani: Ny-
oosheni njia ya Bwana.”
24 Hao watu walikuwa wametumwa na Mafarisayo.
25 Basi, wakamwuliza Yohane, “Kama wewe si Kristo, wala
Eliya, wala yule nabii, mbona wabatiza?”
26 Yohane akawajibu, “Mimi nabatiza kwa maji, lakini yuko
mmoja kati yenu, msiyemjua bado.
27 Huyo anakuja baada yangu, lakini mimi sistahili hata
kumfungua kamba za viatu vyake.”
28 Mambo haya yalifanyika huko Bethania, ng'ambo ya mto
Yordani ambako Yohane alikuwa anabatiza.
29 Kesho yake, Yohane alimwona Yesu akimjia, akasema,
“Huyu ndiye Mwana-kondoo wa Mungu aondoaye dhambi
ya ulimwengu!
30 Huyu ndiye niliyesema juu yake: Baada yangu anakuja
mtu mmoja aliye mkuu zaidi kuliko mimi, maana alikuwako
kabla mimi sijazaliwa!
31 Mimi mwenyewe sikumfahamu, lakini nimekuja kuba-
tiza kwa maji ili watu wa Israeli wapate kumjua.”
32 Huu ndio ushahidi Yohane alioutoa: “Nilimwona Roho
akishuka kama njiwa kutoka mbinguni na kutua juu yake.
33 Mimi sikumjua, lakini yule aliyenituma nikabatize watu
kwa maji alikuwa ameniambia: Mtu yule utakayemwona
Roho akimshukia kutoka mbinguni na kukaa juu yake, huyo
ndiye anayebatiza kwa Roho Mtakatifu.
34 Mimi nimeona na ninawaambieni kwamba huyu ndiye
Mwana wa Mungu.”
35 Kesho yake, Yohane alikuwa tena mahali hapo pamoja
na wanafunzi wake wawili.
36 Alipomwona Yesu akipita akasema, “Tazameni! Huyu
ndiye Mwana-kondoo wa Mungu.”
37 Hao wanafunzi walimsikia Yohane akisema maneno
hayo, wakamfuata Yesu.

38 Basi, Yesu aligeuka, na alipowaona hao wanafunzi
wanamfuata, akawauliza, “Mnatafuta nini?” Nao
wakamjibu, “Rabi (yaani Mwalimu), unakaa wapi?”
39 Yesu akawaambia, “Njoni, nanyi mtaona.” Hao wana-
funzi wakamfuata, wakaona mahali alipokuwa anakaa,
wakashinda naye siku hiyo. Ilikuwa yapata saa kumi jioni.
40 Andrea, nduguye Simoni Petro, alikuwa mmoja wa
hao wawili waliokuwa wamemsikia Yohane akisema hivyo,
wakamfuata Yesu.
41 Andrea alimkuta kwanza Simoni, ndugu yake,
akamwambia, “Tumemwona Masiha” (maana yake Kristo).
42 Kisha akampeleka Simoni kwa Yesu. Naye Yesu akam-
tazama Simoni akasema, “Wewe ni Simoni mwana wa
Yohane. Sasa utaitwa Kefa.” (maana yake ni Petro, yaani,
“Mwamba.”)
43 Kesho yake Yesu aliamua kwenda Galilaya. Basi,
akamkuta Filipo, akamwambia, “Nifuate.”
44 Filipo alikuwa mwenyeji wa Bethsaida, mji wa akina
Andrea na Petro.
45 Naye Filipo akamkuta Nathanieli, akamwambia,
“Tumemwona yule ambaye Mose aliandika juu yake katika
kitabu cha Sheria, na ambaye manabii waliandika habari
zake, yaani Yesu Mwana wa Yosefu, kutoka Nazareti.”
46 Naye Nathanieli akamwuliza Filipo, “Je, kitu chema
chaweza kutoka Nazareti?” Filipo akamwambia, “Njoo
uone.”
47 Yesu alipomwona Nathanieli akimjia alisema juu yake,
“Tazameni! Huyo ni Mwisraeli halisi: hamna hila ndani
yake.”
48 Naye Nathanieli akamwuliza, “Umepataje kunijua?”
Yesu akamwambia, “Ulipokuwa chini ya mtini hata kabla
Filipo hajakuita, nilikuona.”
49 Hapo Nathanieli akamwambia, “Mwalimu, wewe ni
Mwana wa Mungu. Wewe ni Mfalme wa Israeli!”
50 Yesu akamwambia, “Je, umeamini kwa kuwa
nimekwambia kwamba nilikuona chini ya mtini? Utaona
makubwa zaidi kuliko haya.”
51 Yesu akaendelea kusema, “Nawaambieni kweli, mtaona
mbingu zinafunguka na malaika wa Mungu wakipanda na
kushuka juu ya Mwana wa Mtu.”

2

1 Siku ya tatu kulikuwa na arusi mjini Kana, mkoani
Galilaya. Mama yake Yesu alikuwapo,
2 naye Yesu alikuwa amealikwa arusini pamoja na wana-
funzi wake.

3 Divai ilipokwisha, mama yake akamwambia, “Hawana
divai!”
4 Yesu akamjibu, “Mama, usiniambie la kufanya. Saa yangu
bado.”
5 Hapo mama yake akawaambia watumishi, “Lolote
atakalowaambieni, fanyeni.”
6 Hapo palikuwa na mitungi sita ya mawe, ambayo kila
mmoja uliweza kuchukua kiasi cha madebe mawili au
matatu. Ilikuwa imewekwa hapo kufuatana na desturi ya
Kiyahudi ya kutawadha.
7 Yesu akawaambia, “Ijazeni mitungi hiyo maji.” Nao
wakaijaza mpaka juu.
8 Kisha akawaambia, “Sasa choteni mkampelekee mkuu
wa karamu.”
9 Mkuu wa karamu alipoonja hayo maji, kumbe yalikuwa
yamegeuka kuwa divai. Yeye hakujua ilikotoka, (lakini wale
watumishi waliochota maji walijua). Mkuu wa karamu
akamwita bwana arusi,
10 akamwambia, “Kila mtu huandaa divai nzuri kwanza
hata wakisha tosheka huandaa ile hafifu. Lakini wewe umei-
weka divai nzuri mpaka sasa!”
11 Yesu alifanya ishara hii ya kwanza huko Kana,
Galilaya, akaonyesha utukufu wake; nao wanafunzi wake
wakamwamini.
12 Baada ya hayo, Yesu alishuka pamoja na mama yake,
ndugu zake na wanafunzi wake, wakaenda Kafarnaumu
ambako walikaa kwa siku chache.
13 Sikukuu ya Wayahudi ya Pasaka ilikuwa imekaribia;
hivyo Yesu akaenda Yerusalemu.
14 Hekaluni aliwakuta watu wakiuza ng'ombe, kondoo na
njiwa, na wavunja fedha walikuwa wamekaa kwenye meza
zao.
15 Akatengeneza mjeledi wa kamba, akawafukuza wote nje
ya Hekalu pamoja na kondoo na ng'ombe wao, akazimwaga
sarafu za wenye kuvunja fedha na kupindua meza zao.
16 Akawaambia wale waliokuwa wanauza njiwa, “Ondoeni
vitu hivi hapa. Msiifanye nyumba ya Baba yangu kuwa
soko!”
17 Wanafunzi wake wakakumbuka kwamba Maandiko
yasema: “Upendo wangu kwa nyumba yako waniua.”
18 Baadhi ya Wayahudi wakamwuliza Yesu, “Utafanya
muujiza gani kuonyesha kwamba unayo haki kufanya
mambo haya?”
19 Yesu akawaambia, “Vunjeni Hekalu hili, nami nitalijenga
kwa siku tatu.”
20 Hapo Wayahudi wakasema, “Hekalu hili lilijengwa kwa
muda wa miaka arobaini na sita. Je, wewe utalijenga kwa

siku tatu?”
21 Lakini Yesu alikuwa anaongea juu ya Hekalu ambalo ni
mwili wake.
22 Basi, alipofufuliwa kutoka wafu, wanafunzi wake wa-
likumbuka kwamba alikuwa amesema hayo, wakaamini
Maandiko Matakatifu na yale maneno aliyokuwa akisema
Yesu.
23 Yesu alipokuwa Yerusalemu kwa sikukuu ya Pasaka,
watu wengi walimwamini walipoona ishara alizozifanya.
24 Lakini Yesu hakuwa na imani nao kwa sababu aliwajua
wote.
25 Hakuhitaji kuambiwa chochote juu ya watu, maana
aliyajua barabara mambo yote yaliyomo mioyoni mwao.

3

1 Kulikuwa na kiongozi mmoja Myahudi, wa kikundi cha
Mafarisayo, jina lake Nikodemo.
2 Siku moja alimwendea Yesu usiku, akamwambia, “Rabi,
tunajua kwamba wewe ni mwalimu uliyetumwa na Mungu,
maana hakuna mtu awezaye kufanya ishara unazozifanya
Mungu asipokuwa pamoja naye.”
3 Yesu akamwambia, “Kweli nakwambia, mtu asipozaliwa
upya hataweza kuuona ufalme wa Mungu.”
4 Nikodemo akamwuliza, “Mtu mzima awezaje kuzaliwa
tena? Hawezi kuingia tumboni mwa mama yake na kuzaliwa
mara ya pili!”
5 Yesu akamjibu, “Kweli nakwambia, mtu asipozaliwa kwa
maji na Roho, hawezi kamwe kuingia katika ufalme wa
Mungu.
6 Mtu huzaliwa kimwili kwa baba na mama, lakini huza-
liwa kiroho kwa Roho.
7 Usistaajabu kwamba nimekwambia kuwa ni lazima kuza-
liwa upya.
8 Upepo huvuma kuelekea upendako; waisikia sauti yake,
lakini hujui unakotoka wala unakokwenda. Ndivyo ilivyo
kwa mtu aliyezaliwa kwa Roho.”
9 Nikodemo akamwuliza, “Mambo haya yanawezekanaje?”
10 Yesu akamjibu, “Je, wewe ni mwalimu katika Israel na
huyajui mambo haya?
11 Kweli nakwambia, sisi twasema tunayoyajua na
kushuhudia tuliyoyaona, lakini ninyi hamkubali ujumbe
wetu.
12 Ikiwa nimewaambieni mambo ya kidunia nanyi hamni-
amini, mtawezaje kuamini nikiwaambieni mambo ya mbin-
guni?
13 Hakuna mtu aliyepata kwenda juu mbinguni isipokuwa
Mwana wa Mtu ambaye ameshuka kutoka mbinguni.

14 “Kama vile Mose alivyomwinua juu nyoka wa shaba kule
jangwani, naye Mwana wa Mtu atainuliwa juu vivyo hivyo,
15 ili kila anayemwamini awe na uzima wa milele.
16 Maana Mungu aliupenda ulimwengu hivi hata akamtoa
Mwana wake wa pekee, ili kila amwaminiye asipotee, bali
awe na uzima wa milele.
17 Maana Mungu hakumtuma Mwanae ulimwenguni ili
auhukumu ulimwengu, bali aukomboe ulimwengu.
18 “Anayemwamini Mwana hahukumiwi; asiyemwamini
amekwisha hukumiwa kwa sababu hakumwamini Mwana
wa pekee wa Mungu.
19 Na hukumu yenyewe ndiyo hii: Mwanga umekuja
ulimwenguni lakini watu wakapenda giza kuliko mwanga,
kwani matendo yao ni maovu.
20 Kila mtu atendaye maovu anauchukia mwanga, wala
haji kwenye mwanga, maana hapendi matendo yake maovu
yamulikwe.
21 Lakini mwenye kuuzingatia ukweli huja kwenye
mwanga, ili matendo yake yaonekane yametendwa kwa
kumtii Mungu.”
22 Baada ya hayo, Yesu alifika mkoani Yudea pamoja na
wanafunzi wake. Alikaa huko pamoja nao kwa muda, akiba-
tiza watu.
23 Yohane pia alikuwa akibatiza watu huko Ainoni, karibu
na Salemu, maana huko kulikuwa na maji mengi. Watu
walimwendea, naye akawabatiza.
24 (Wakati huo Yohane alikuwa bado hajafungwa
gerezani.)
25 Ubishi ulitokea kati ya baadhi ya wanafunzi wa Yohane
na Myahudi mmoja kuhusu desturi za kutawadha.
26 Basi, wanafunzi hao wakamwendea Yohane na
kumwambia, “Mwalimu, yule mtu aliyekuwa pamoja nawe
ng'ambo ya Yordani na ambaye wewe ulimshuhudia, sasa
naye anabatiza, na watu wote wanamwendea.”
27 Yohane akawaambia, “Mtu hawezi kuwa na kitu
asipopewa na Mungu.
28 Nanyi wenyewe mwaweza kushuhudia kuwa nilisema:
Mimi siye Kristo, lakini nimetumwa ili nimtangulie!
29 Bibiarusi ni wake bwanaarusi, lakini rafiki yake
bwana arusi, anayesimama na kusikiliza, hufurahi sana
anapomsikia bwana arusi akisema. Ndivyo furaha yangu
ilivyokamilishwa.
30 Ni lazima yeye azidi kuwa maarufu, na mimi nipungue.
31 “Anayekuja kutoka juu ni mkuu kuliko wote; atokaye
duniani ni wa dunia, na huongea mambo ya kidunia. Lakini
anayekuja kutoka mbinguni ni mkuu kuliko wote.

32 Yeye husema yale aliyoyaona na kuyasikia, lakini
hakuna mtu anayekubali ujumbe wake.
33 Lakini mtu yeyote anayekubali ujumbe wake
anathibitisha kwamba Mungu ni kweli.
34 Yule aliyetumwa na Mungu husema maneno ya Mungu,
maana Mungu humjalia mtu huyo Roho wake bila kipimo.
35 Baba anampenda Mwana na amemkabidhi vitu vyote.
36 Anayemwamini Mwana anao uzima wa milele; asiyemtii
Mwana hatakuwa na uzima wa milele, bali ghadhabu ya
Mungu hubaki juu yake."

4

1 Mafarisayo walisikia kwamba Yesu alikuwa anabatiza na
kuwapata wanafunzi wengi kuliko Yohane.
2 (Lakini ukweli ni kwamba Yesu hakuwa anabatiza ila
wanafunzi wake.)
3 Basi, Yesu aliposikia hayo, alitoka Yudea akarudi Galilaya;
4 na katika safari hiyo ilimbidi apitie Samaria.
5 Basi, akafika Sukari, mji mmoja wa Samaria, karibu na
shamba ambalo Yakobo alikuwa amempa mwanawe, Yosefu.
6 Mahali hapo palikuwa na kisima cha Yakobo, naye Yesu,
kutokana na uchovu wa safari, akaketi kando ya kisima.
Ilikuwa yapata saa sita mchana.
7 Basi, mwanamke mmoja Msamaria akafika kuteka maji.
Yesu akamwambia, "Nipatie maji ninywe."
8 (Wakati huo wanafunzi wake walikuwa wamekwenda
mjini kununua chakula.)
9 Lakini huyo mwanamke akamwambia, "Wewe ni
Myahudi; mimi ni mwanamke Msamaria! Unawezaje
kuniomba maji?" (Wayahudi hawakuwa na ushirikiano
na Wasamaria katika matumizi ya vitu.)
10 Yesu akamjibu, "Kama tu ungalijua zawadi ya Mungu na
ni nani anayekwambia: Nipatie maji ninywe, ungalikwisha
mwomba, naye angekupa maji yaliyo hai."
11 Huyo mama akasema, "Mheshimiwa, wewe huna
chombo cha kutekea maji, nacho kisima ni kirefu; utapata
wapi maji yaliyo hai?
12 Au, labda wewe wajifanya mkuu kuliko babu yetu
Yakobo? Yeye alitupa sisi kisima hiki; na yeye mwenyewe,
watoto wake na mifugo yake walikunywa maji ya kisima
hiki."
13 Yesu akamjibu, "Kila anayekunywa maji haya ataona kiu
tena.
14 Lakini atakayekunywa maji nitakayompa mimi, hataona
kiu milele. Maji nitakayompa yatakuwa ndani yake chem-
chemi ya maji ya uzima na kumpatia uzima wa milele."

15 Huyo mwanamke akamwambia, “Mheshimiwa, nipe
maji hayo ili nisione kiu tena; nisije tena mpaka hapa kuteka
maji.”
16 Yesu akamwambia, “Nenda ukamwite mumeo uje naye
hapa.”
17 Huyo mwanamke akamwambia, “Mimi sina mume.”
Yesu akamwambia, “Umesema kweli, kwamba huna mume.
18 Maana umekuwa na waume watano, na huyo unayeishi
naye sasa si mume wako. Hapo umesema kweli.”
19 Huyo Mwanamke akamwambia, “Mheshimiwa, naona
ya kuwa wewe u nabii.
20 Babu zetu waliabudu juu ya mlima huu, lakini ninyi
mwasema kwamba mahali pa kumwabudu Mungu ni kule
Yerusalemu.”
21 Yesu akamwambia, “Niamini; wakati unakuja am-
bapo hamtamwabudu Baba juu ya mlima huu, wala kule
Yerusalemu.
22 Ninyi Wasamaria mnamwabudu yule msiyemjua, lakini
sisi tunamjua huyo tunayemwabudu, kwa maana wokovu
unatoka kwa Wayahudi.
23 Lakini wakati unakuja, tena umekwisha fika, ambapo
wanaoabudu kweli, watamwabudu Baba kwa nguvu ya
Roho; watu wanaomwabudu hivyo ndio Baba anaotaka.
24 Mungu ni Roho, na watu wataweza tu kumwabudu kweli
kwa nguvu ya Roho wake.”
25 Huyo mama akamwambia, “Najua kwamba Masiha, ait-
waye Kristo, anakuja. Atakapokuja atatujulisha kila kitu.”
26 Yesu akamwambia, “Mimi ninayesema nawe, ndiye.”
27 Hapo wanafunzi wake wakarudi, wakastaajabu sana
kuona anaongea na mwanamke. Lakini hakuna mtu
aliyesema: “Unataka nini?” au, “Kwa nini unaongea na
mwanamke?”
28 Huyo mama akauacha mtungi wake pale, akaenda mjini
na kuwaambia watu,
29 “Njoni mkamwone mtu aliyeniambia mambo yote niliy-
otenda! Je, yawezekana kuwa yeye ndiye Kristo?”
30 Watu wakatoka mjini, wakamwendea Yesu.
31 Wakati huohuo wanafunzi wake walikuwa wanamsihi
Yesu: “Mwalimu, ule chakula.”
32 Lakini Yesu akawaambia, “Mimi ninacho chakula msi-
chokijua ninyi.”
33 Wanafunzi wake wakaulizana, “Je, kuna mtu aliyem-
letea chakula?”
34 Yesu akawaambia, “Chakula changu ni kufanya ana-
chotaka yule aliyenituma na kuitimiza kazi yake.

35 Ninyi mwasema: Bado miezi minne tu, na wakati wa
mavuno utafika! Lakini mimi nawaambieni, yatazameni
mashamba; mazao yako tayari kuvunwa.
36 Mvunaji anapata mshahara wake, na anakusanya
mavuno kwa ajili ya uzima wa milele; hivyo mpandaji na
mvunaji watafurahi pamoja.
37 Kwa sababu hiyo msemo huu ni kweli: Mmoja hupanda
na mwingine huvuna.
38 Mimi nimewatuma mkavune mavuno ambayo
hamkuyatolea jasho, wengine walifanya kazi, lakini ninyi
mnafaidika kutokana na jasho lao."
39 Wasamaria wengi wa kijiji kile waliamini kwa sababu ya
maneno aliyosema huyo mama: "Ameniambia mambo yote
niliyofanya."
40 Wasamaria walimwendea Yesu wakamwomba akae nao;
naye akakaa hapo siku mbili.
41 Watu wengi zaidi walimwamini kwa sababu ya ujumbe
wake.
42 Wakamwambia yule mama, "Sisi hatuamini tu kwa
sababu ya maneno yako; sisi wenyewe tumesikia, na tunajua
kwamba huyu ndiye kweli Mwokozi wa ulimwengu."
43 Baada ya siku mbili Yesu aliondoka hapo, akaenda
Galilaya.
44 Maana Yesu mwenyewe alisema waziwazi kwamba,
"Nabii hapati heshima katika nchi yake."
45 Basi, alipofika Galilaya, Wagalilaya wengi
walimkaribisha. Maana nao pia walikuwa kwenye sikukuu
ya Pasaka, wakayaona mambo yote Yesu aliyotenda huko
Yerusalemu wakati wa sikukuu hiyo.
46 Yesu alifika tena huko mjini Kana, mkoani Galilaya, ma-
hali alipogeuza maji kuwa divai. Kulikuwa na ofisa mmoja
aliyekuwa na mtoto mgonjwa huko Kafarnaumu.
47 Basi, huyo ofisa aliposikia kuwa Yesu alikuwa ametoka
Yudea na kufika Galilaya, alimwendea akamwomba aende
kumponya mtoto wake aliyekuwa mgonjwa mahututi.
48 Yesu akamwambia, "Msipoona ishara na maajabu ham-
taamini!"
49 Huyo ofisa akamwambia, "Mheshimiwa, tafadhali
twende kabla mwanangu hajafa."
50 Yesu akamwambia, "Nenda tu, mwanao yu mzima."
Huyo mtu akaamini maneno ya Yesu, akaenda zake.
51 Alipokuwa bado njiani, watumishi wake walikutana
naye, wakamwambia kwamba mwanawe alikuwa mzima.
52 Naye akawauliza saa mtoto alipopata nafuu; nao
wakamwambia, "Jana saa saba mchana, homa ilimwacha."

53 Huyo baba akakumbuka kwamba ilikuwa ni saa ileile
ambapo Yesu alimwambia: “Mwanao yu mzima.” Basi, yeye
akaamini pamoja na jamaa yake yote.
54 Hii ilikuwa ishara ya pili aliyoifanya Yesu alipokuwa
anatoka Yudea kwenda Galilaya.

5

1 Baada ya hayo kulikuwa na sikukuu ya Wayahudi, naye
Yesu akaenda Yerusalemu.
2 Huko Yerusalemu, karibu na mlango uitwao Mlango wa
Kondoo, kulikuwa na bwawa la maji liitwalo kwa Kiebrania
Bethzatha, ambalo lilikuwa na baraza tano zenye matao.
3 Humo barazani mlikuwa na wagonjwa wengi wamekaa:
vipofu, viwete na waliopooza. Walikuwa wakingojea maji
yatibuliwe,
4 maana mara kwa mara malaika alishuka majini nyakati
fulani na kuyatibua. Mtu yeyote aliyekuwa wa kwanza
kuingia majini baada ya maji kutibuliwa, alipona ugonjwa
wowote aliokuwa nao.
5 Basi, hapo palikuwa na mtu mmoja aliyekuwa mgonjwa
kwa muda wa miaka thelathini na minane.
6 Naye alipomwona huyo mtu amelala hapo, akatam-
bua kwamba alikuwa amekaa hapo kwa muda mrefu,
akamwuliza, “Je, wataka kupona?”
7 Naye akajibu, “Mheshimiwa, mimi sina mtu wa ku-
nipeleka majini wakati yanapotibuliwa. Kila nikijaribu kuin-
gia, mtu mwingine hunitangulia.”
8 Yesu akamwambia, “Inuka, chukua mkeka wako utem-
bee.”
9 Mara huyo mtu akapona, akachukua mkeka wake,
akatembea. Jambo hili lilifanyika siku ya Sabato.
10 Kwa hiyo baadhi ya Wayahudi wakamwambia huyo mtu
aliyeponywa, “Leo ni Sabato, si halali kubeba mkeka wako.”
11 Lakini yeye akawaambia, “Yule mtu aliyeniponya ndiye
aliyeniambia: Chukua mkeka wako, tembea.”
12 Nao wakamwuliza, “Huyo mtu aliyekwambia: Chukua
mkeka wako, tembea, ni nani?”
13 Lakini yeye hakumjua huyo mtu aliyemponya, maana
Yesu alikuwa amekwisha ondoka mahali hapo, kwani pa-
likuwa na umati mkubwa wa watu.
14 Basi, baadaye Yesu alimkuta huyo aliyeponywa
Hekaluni, akamwambia, “Sasa umepona; usitende dhambi
tena, usije ukapatwa na jambo baya zaidi.”
15 Huyo mtu akaenda, akawaambia viongozi wa Wayahudi
kwamba Yesu ndiye aliyemponya.
16 Kwa vile Yesu alifanya jambo hilo siku ya Sabato,
Wayahudi walianza kumdhulumu.

17 Basi, Yesu akawaambia, “Baba yangu anafanya kazi
daima, nami pia nafanya kazi.”
18 Kwa sababu ya maneno haya, viongozi wa Wayahudi
walizidi kutafuta njia ya kumwua Yesu: si kwa kuwa ali-
ivunja Sheria ya Sabato tu, bali pia kwa kuwa alisema
kwamba Mungu ni Baba yake, na hivyo akajifanya sawa na
Mungu.
19 Yesu akawaambia, “Kweli nawaambieni, Mwana hawezi
kufanya kitu peke yake; anaweza tu kufanya kile anachom-
wona Baba akikifanya. Maana kile anachofanya Baba,
Mwana hukifanya vilevile.
20 Baba ampenda Mwana, na humwonyesha kila kitu ana-
chokifanya yeye mwenyewe, tena atamwonyesha mambo
makuu kuliko haya, nanyi mtastaajabu.
21 Kama vile Baba huwafufua wafu na kuwapa uzima,
vivyo hivyo naye Mwana huwapa uzima wale anaopenda.
22 Baba hamhukumu mtu yeyote; shughuli yote ya hukumu
amemkabidhi Mwana,
23 ili watu wote wamheshimu Mwana kama vile wanavy-
omheshimu Baba. Asiyemheshimu Mwana hamheshimu
Baba ambaye amemtuma.
24 “Kweli nawaambieni, anayesikia neno langu, na
kumwamini yule aliyenituma, anao uzima wa milele.
Hatahukumiwa kamwe, bali amekwisha pita kutoka kifo
na kuingia katika uzima.
25 Kweli nawaambieni, wakati unakuja, tena umekwisha
fika, ambapo wafu wataisikia sauti ya Mwana wa Mungu,
nao watakaoisikia, wataishi.
26 Kama vile Baba alivyo asili ya uhai, ndivyo pia alivyom-
jalia Mwanawe kuwa asili ya uhai.
27 Tena amempa mamlaka ya kuhukumu kwa sababu yeye
ni Mwana wa Mtu.
28 Msistaajabie jambo hili; maana wakati unakuja ambapo
wote waliomo makaburini wataisikia sauti yake,
29 nao watafufuka: wale waliotenda mema watafufuka na
kuishi, na wale waliotenda maovu watafufuka na kuhuku-
miwa.
30 “Mimi siwezi kufanya kitu kwa uwezo wangu
mwenyewe. Mimi nina hukumu kama ninavyosikia kutoka
kwa Baba, nayo hukumu yangu ni ya haki. Nia yangu
si kufanya nipendavyo mwenyewe, bali apendavyo yule
aliyenituma.
31 Nikijishuhudia mimi mwenyewe, ushahidi wangu
hauwezi kukubaliwa kuwa wa kweli.
32 Lakini yuko mwingine ambaye hutoa ushahidi juu
yangu, nami najua kwamba yote anayosema juu yangu ni ya

kweli.
33 Ninyi mlituma ujumbe kwa Yohane naye aliushuhudia
ukweli.
34 Si kwamba mimi nautegemea ushahidi wa wanadamu,
lakini nasema mambo haya ili mpate kuokolewa.
35 Yohane alikuwa kama taa iliyokuwa ikiwaka na
kuangaza, nanyi mlikuwa tayari kufurahia mwanga huo
kwa kitambo.
36 Lakini mimi nina ushahidi juu yangu ambao ni mkuu
zaidi kuliko ule wa Yohane. Kwa maana kazi ninazo-
fanya, kazi alizonipa Baba nizifanye, ndizo zinazonishuhu-
dia kwamba Baba ndiye aliyenituma.
37 Naye Baba aliyenituma hunishuhudia. Ninyi hamjapata
kamwe kusikia sauti yake, wala kuuona uso wake,
38 na ujumbe wake haukai ndani yenu maana
hamkumwamini yule aliyemtuma.
39 Ninyi huyachunguza Maandiko Matakatifu mkidhani
kwamba ndani yake mtapata uzima wa milele; na kumbe
maandiko hayohayo yananishuhudia!
40 Hata hivyo, ninyi hamtaki kuja kwangu ili mpate uzima.
41 “Shabaha yangu si kupata sifa kutoka kwa watu.
42 Lakini nawajua ninyi, najua kwamba upendo kwa
Mungu haumo mioyoni mwenu.
43 Mimi nimekuja kwa mamlaka ya Baba yangu, lakini
hamnipokei; bali mtu mwingine akija kwa mamlaka yake
mwenyewe, mtampokea.
44 Mwawezaje kuamini, hali ninyi mnapenda kupokea sifa
kutoka kwenu ninyi wenyewe, wala hamtafuti sifa kutoka
kwake yeye aliye peke yake Mungu?
45 Msifikiri kwamba mimi nitawashtaki kwa Baba. Mose
ambaye ninyi mmemtumainia ndiye atakayewashtaki.
46 Kama kweli mngemwamini Mose, mngeniamini na mimi
pia; maana Mose aliandika juu yangu.
47 Lakini hamuyaamini yale aliyoandika, mtawezaje basi,
kuamini maneno yangu?”

6

1 Baada ya hayo, Yesu alivuka ziwa Galilaya (au Ziwa
Tiberia).
2 Umati mkubwa wa watu ulimfuata kwa sababu watu
hao walikuwa wameona ishara alizokuwa akifanya kwa
kuwaponya wagonjwa.
3 Yesu alipanda mlimani, akaketi pamoja na wanafunzi
wake.
4 Sikukuu ya Wayahudi iitwayo Pasaka ilikuwa imekaribia.

5 Basi, Yesu na alipotazama na kuona umati wa watu ukija
kwake, alimwambia Filipo, “Tununue wapi mikate ili watu
hawa wapate kula?”
6 (Alisema hivyo kwa kumjaribu Filipo, kwani alijua
mwenyewe atakalofanya.)
7 Filipo akamjibu, “Mikate ya denari mia mbili za fedha
haiwatoshi watu hawa hata kama ila mmoja atapata kipande
kidogo tu!”
8 Mmoja wa wanafunzi wake aitwaye Andrea, nduguye
Simoni Petro, akamwambia,
9 “Yupo hapa mtoto mmoja aliye na mikate mitano ya
shayiri na samaki wawili; lakini hivi vyatosha nini kwa watu
wengi kama hawa?”
10 Yesu akasema, “Waketisheni watu.” Palikuwa na nyasi
tele mahali hapo. Basi, watu wakaketi, jumla yapata
wanaume elfu tano.
11 Yesu akaitwaa ile mikate, akamshukuru Mungu, akawa-
gawia watu waliokuwa wameketi; akafanya vivyo hivyo na
wale samaki, kila mtu akapata kadiri alivyotaka.
12 Watu waliposhiba Yesu akawaambia wanafunzi wake,
“Kusanyeni vipande vilivyobaki visipotee.”
13 Basi, wakakusanya vipande vya mikate ya shayiri
walivyobakiza wale watu waliokula, wakajaza vikapu kumi
na viwili.
14 Watu walipoiona ishara hiyo aliyoifanya Yesu,
wakasema, “Hakika huyu ndiye nabii anayekuja
ulimwenguni.”
15 Yesu akajua ya kuwa watu walitaka kumchukua
wamfanye mfalme, akaondoka tena, akaenda mlimani peke
yake.
16 Ilipokuwa jioni wanafunzi wake waliteremka hadi zi-
wani,
17 wakapanda mashua ili wavuke kwenda Kafarnaumu.
Giza lilikuwa limeingia, na Yesu alikuwa hajawafikia bado.
18 Ziwa likaanza kuchafuka kwa sababu upepo mkali
ulikuwa unavuma.
19 Wanafunzi walipokuwa wamekwenda umbali wa kilo-
mita tano au sita, walimwona Yesu akitembea juu ya maji,
anakaribia mashua; wakaogopa sana.
20 Yesu akawaambia, “Ni mimi, msiogope!”
21 Walifurahi kumchukua Yesu katika mashua; na mara
mashua ikawasili nchi kavu walipokuwa wanakwenda.
22 Kesho yake umati wa watu wale waliobaki upande wa
pili wa ziwa walitambua kwamba kulikuwa na mashua moja
tu pale, na Yesu hakuingia katika mashua pamoja na wana-
funzi wake, ila wanafunzi hao walikuwa wamekwenda zao

peke yao.
23 Mashua nyingine kutoka Tiberia zilifika mahali hapo
watu walipokula ile mikate, Bwana alipokwisha mshukuru
Mungu.
24 Basi, hao watu walipogundua kwamba Yesu na wana-
funzi wake hawakuwapo mahali hapo, walipanda mashua,
wakaenda Kafarnaumu wakimtafuta.
25 Wale watu walipomkuta Yesu ng'ambo ya pili wa ziwa
walimwuliza, “Mwalimu, ulifika lini hapa?”
26 Yesu akawajibu, “Kweli nawaambieni, mnanitafuta si
kwa kuwa mmeona ishara, bali kwa sababu mlikula ile
mikate mkashiba.
27 Msikishughulikie chakula kiharibikacho; kishugulikieni
chakula kidumucho kwa ajili ya uzima wa milele. Mwana
wa Mtu ambaye Baba amemthibitisha atawapeni chakula
hicho.”
28 Wao wakamwuliza, “Tufanye nini ili tuweze kuzitenda
kazi za Mungu?”
29 Yesu akawajibu, “Hii ndiyo kazi anayotaka Mungu
muifanye: kumwamini yule aliyemtuma.”
30 Hapo wakamwambia, “Utafanya ishara gani ili tuione
tupate kukuamini? Utafanya kitu gani?
31 Wazee wetu walikula mana kule jangwani, kama yase-
mavyo Maandiko: Aliwalisha mkate kutoka mbinguni.”
32 Yesu akawaambia, “Kweli nawaambieni, Mose
hakuwapeni mkate kutoka mbinguni; Baba yangu ndiye
awapaye ninyi mkate halisi kutoka mbinguni.
33 Maana mkate wa Mungu ni yule ashukaye kutoka mbin-
guni na aupaye ulimwengu uzima.”
34 Basi, wakamwambia, “Mheshimiwa, tupe daima mkate
huo.”
35 Yesu akawaambia, “Mimi ndimi mkate wa uzima.
Anayekuja kwangu hataona njaa; anayeniamini hataona kiu
kamwe.
36 Lakini niliwaambieni kwamba ingawa mmeniona ham-
niamini.
37 Wote anaonipa Baba watakuja kwangu; nami sitamtupa
nje yeyote anayekuja kwangu,
38 kwani nimeshuka kutoka mbinguni si kwa ajili ya ku-
fanya matakwa yangu, ila kutimiza matakwa ya yule aliyen-
ituma.
39 Na matakwa ya yule aliyenituma ndiyo haya: nisim-
poteze hata mmoja kati ya wale alionipa, ila niwafufue wote
Siku ya mwisho.
40 Maana anachotaka Baba yangu ndicho hiki: kila amwon-
aye Mwana na kumwamini awe na uzima wa milele; nami
nitamfufua Siku ya mwisho.”

41 Basi, Wayahudi wakaanza kunung'unika kwa kuwa
alisema: “Mimi ni mkate ulioshuka kutoka mbinguni.”
42 Wakasema, “Je, huyu si mwana wa Yosefu? Tunawajua
baba yake na mama yake! Basi, anawezaje kusema kwamba
ameshuka kutoka mbinguni?”
43 Yesu akawaambia, “Acheni kunung'unika ninyi kwa
ninyi.
44 Hakuna mtu awezaye kuja kwangu, Baba aliyenituma
asipomvuta kwangu; nami nitamfufua mtu huyo Siku ya
mwisho.
45 Manabii wameandika: Watu wote watafundishwa na
Mungu. Kila mtu anayemsikia Baba na kujifunza kutoka
kwake, huja kwangu.
46 Hii haina maana kwamba yupo mtu aliyemwona Baba,
isipokuwa yule aliyetoka kwa Mungu; huyo ndiye aliyem-
wona Baba.
47 Kweli, nawaambieni, anayeamini anao uzima wa milele.
48 Mimi ni mkate wa uzima.
49 Wazee wenu walikula mana kule jangwani, lakini walik-
ufa.
50 Huu ndio mkate kutoka mbinguni; mkate ambao
anayekula hatakufa.
51 Mimi ni mkate hai ulioshuka kutoka mbinguni. Mtu yey-
ote akila mkate huu ataishi milele. Na mkate nitakaompa ni
mwili wangu ninaoutoa kwa ajili ya uzima wa ulimwengu.”
52 Ndipo Wayahudi wakaanza kubishana kati yao:
53 Yesu akawaambia, “Kweli nawaambieni, msipokula
mwili wa Mwana wa Mtu na kunywa damu yake, hamtakuwa
na uzima ndani yenu.
54 Anayekula mwili wangu na kunywa damu yangu anao
uzima wa milele nami nitamfufua siku ya mwisho.
55 Maana mwili wangu ni chakula cha kweli, na damu
yangu ni kinywaji cha kweli.
56 Aulaye mwili wangu na kunywa damu yangu, akaa
ndani yangu, nami nakaa ndani yake.
57 Baba aliye hai alinituma, nami naishi kwa sababu yake;
vivyo hivyo anilaye mimi ataishi pia kwa sababu yangu.
58 Basi, huu ndio mkate ulioshuka kutoka mbinguni; si
kama mana waliyokula babu zetu, wakafa. Aulaye mkate
huu ataishi milele.”
59 Yesu alisema hayo alipokuwa akifundisha katika suna-
gogi kule Kafarnaumu.
60 Basi, wengi wa wafuasi wake waliposikia hayo,
wakasema, “Haya ni mambo magumu! Nani awezaye
kuyasikiliza?”

61 Yesu alijua bila kuambiwa na mtu kwamba wana-
funzi wake walikuwa wananung'unika juu ya jambo hilo,
akawauliza, “Je, jambo hili linawafanya muwe na mashaka?
62 Itakuwaje basi, mtakapomwona Mwana wa Mtu
akipanda kwenda kule alikokuwa kwanza?
63 Roho ndiye atiaye uzima; binadamu peke yake hawezi.
Maneno niliyowaambieni ni Roho, ni uzima.
64 Hata hivyo, wako baadhi yenu wasioamini.” (Yesu
alisema hivyo kwani alijua tangu mwanzo ni kina nani wa-
sioamini, na pia ni nani atakayemsaliti.)
65 Kisha akasema, “Ndiyo maana niliwaambieni kwamba
hakuna awezaye kuja kwangu asipowezeshwa na Baba
yangu.”
66 Kutokana na hayo, wengi wa wafuasi wake walirudi
nyuma wasiandamane naye tena.
67 Basi, Yesu akawauliza wale kumi na wawili, “Je, nanyi pia
mwataka kwenda zenu?”
68 Simoni Petro akamjibu, “Bwana, tutakwenda kwa nani?
Wewe unayo maneno yaletayo uzima wa milele.
69 Sisi tunaamini, na tunajua kwamba wewe ndiwe yule
Mtakatifu wa Mungu.”
70 Yesu akawaambia, “Je, sikuwachagua ninyi kumi na
wawili? Hata hivyo, mmoja wenu ni Ibilisi!”
71 Yesu alisema hayo juu ya Yuda, mwana wa Simoni
Iskarioti; maana huyu alikuwa ndiye atakayemsaliti, ingawa
alikuwa mmoja wa wale kumi na wawili.

7

1 Baada ya hayo, Yesu alikuwa akitembea katika Galilaya.
Hakutaka kutembea mkoani Yudea kwa sababu viongozi wa
Wayahudi walikuwa wanataka kumwua.
2 Sikukuu ya Vibanda ya Wayahudi ilikuwa imekaribia.
3 Basi ndugu zake wakamwambia, “Ondoka hapa uende
Yudea ili wanafunzi wako wazione kazi unazozifanya.
4 Mtu hafanyi mambo kwa siri kama anataka kujulikana
kwa watu. Maadam unafanya mambo haya, basi, jidhi-
hirishe kwa ulimwengu.”
5 (Hata ndugu zake hawakumwamini!)
6 Basi, Yesu akawaambia, “Wakati wangu ufaao haujafika
bado. Lakini kwenu ninyi kila wakati unafaa.
7 Ulimwengu hauwezi kuwachukia ninyi, lakini mimi
wanichukia kwa sababu mimi nauambia wazi kwamba ma-
tendo yake ni maovu.
8 Ninyi nendeni kwenye sikukuu hiyo. Mimi siendi kwenye
sikukuu hiyo, maana saa yangu ifaayo haijafika.”
9 Alisema hayo kisha akabaki huko Galilaya.

10 Baada ya ndugu zake kwenda kwenye sikukuu, Yesu
naye alikwenda, lakini hakuenda kwa hadhara bali kwa siri.
11 Viongozi wa Wayahudi walikuwa wanamtafuta kwenye
sikukuu hiyo; Wakauliza: “Yuko wapi?”
12 Kulikuwa na minong'ono mingi katika umati wa watu.
Baadhi yao walisema, “Ni mtu mwema.” Wengine walisema,
“La! Anawapotosha watu.”
13 Hata hivyo hakuna mtu aliyethubutu kusema, habari
zake hadharani kwa kuwaogopa viongozi wa Wayahudi.
14 Sikukuu hiyo ilipofikia katikati, Yesu naye alikwenda
Hekaluni, akaanza kufundisha.
15 Basi, Wayahudi wakashangaa na kusema “Mtu huyu
amepataje elimu naye hakusoma shuleni?”
16 Hapo Yesu akawajibu, “Mafundisho ninayofundisha si
yangu, bali ni yake yeye aliyenituma.
17 Mtu anayependa kufanya yale anayotaka Mungu, atajua
kama mafundisho yangu yametoka kwa Mungu, au mimi
najisemea tu mwenyewe.
18 Yeye anayejisemea tu mwenyewe anatafuta sifa yake
mwenyewe; lakini anayetafuta sifa ya yule aliyemtuma,
huyo ni mwaminifu, na ndani yake hamna uovu wowote.
19 Je, Mose hakuwapeni Sheria? Hata hivyo, hakuna hata
mmoja wenu anayeishika Sheria. Kwa nini mnataka ku-
niua?”
20 Hapo watu wakamjibu, “Una wazimu wewe! Nani
anataka kukuua?”
21 Yesu akawajibu, “Kuna jambo moja nililofanya, nanyi
mnalistaajabia.
22 Mose aliwapeni ile desturi ya kutahiri. (Si kwamba
desturi hiyo ilitoka kwa Mose, bali ilitoka kwa mababu). Sasa
ninyi humtahiri mtu hata siku ya Sabato.
23 Ikiwa basi, mtu hutahiriwa hata siku ya Sabato kusudi
Sheria ya Mose isivunjwe, mbona mnanikasirikia kwa
sababu nimemfanya mtu kuwa mzima kabisa siku ya Sabato?
24 Msihukumu mambo kwa nje tu; toeni hukumu ya haki.”
25 Baadhi ya watu wa Yerusalemu walisema, “Je, yule mtu
wanayemtafuta wamuue si huyu?
26 Tazameni sasa! Anawaonya hadharani, wala hakuna
mtu anayemwambia hata neno. Je, yawezekana kuwa vion-
gozi wametambua kweli kwamba huyu ndiye Kristo?
27 Kristo atakapokuja hakuna mtu atakayejua mahali aliko-
toka, lakini sisi tunajua alikotoka mtu huyu!”
28 Basi, Yesu alipokuwa anafundisha Hekaluni alipaaza
sauti na kusema, “Ati mnanijua; hata nilikotoka mnakujua!
Hata hivyo, sikuja kwa mamlaka yangu mwenyewe; ila yeye

aliyenituma mimi ni wa kweli, nanyi hamumjui.
29 Lakini mimi namjua kwa sababu nimetoka kwake, naye
ndiye aliyenituma.”
30 Basi, watu wakataka kumtia nguvuni, lakini hakuna
mtu aliyethubutu kumkamata kwa sababu saa yake ilikuwa
haijafika bado.
31 Wengi katika ule umati wa watu walimwamini,
wakasema, “Je, Kristo akija atafanya ishara kubwa zaidi
kuliko alizozifanya huyu?”
32 Mafarisayo waliwasikia watu wakinong'ona maneno
hayo juu ya Yesu. Basi, wao pamoja na makuhani wakuu
wakawatuma walinzi wamtie nguvuni.
33 Yesu akasema, “Bado niko nanyi kwa muda mfupi, kisha
nitamwendea yule aliyenituma.
34 Mtanitafuta lakini hamtaniona, maana pale
nitakapokuwa ninyi hamwezi kufika.”
35 Viongozi wa Wayahudi wakasema wao kwa wao, “Mtu
huyu atakwenda wapi ambapo hatutaweza kumpata? Atak-
wenda kwa Wayahudi waliotawanyika kati ya Wagiriki, na
kuwafundisha Wagiriki?
36 Ana maana gani anaposema: Mtanitafuta lakini hamta-
nipata, na mahali nitakapokuwa ninyi hamwezi kufika?”
37 Siku ya mwisho ya sikukuu hiyo ilikuwa siku maalum.
Yesu alisimama, akasema kwa sauti kubwa, “Aliye na kiu na
aje kwangu anywe.
38 Kama yasemavyo Maandiko Matakatifu: Anayeniamini
mimi, mito ya maji yenye uzima itatiririka kutoka moyoni
mwake!”
39 (Alisema hayo kumhusu Roho ambaye wale
waliomwamini yeye watampokea. Wakati huo Roho alikuwa
hajafika kwa sababu Yesu alikuwa hajatukuzwa bado.)
40 Baadhi ya watu katika ule umati walisikia maneno hayo,
wakasema, “Kweli mtu huyu ndiye yule nabii!”
41 Wengine wakasema, “Huyu ndiye Kristo!” Lakini
wengine walisema, “Je, yawezekana Kristo akatoka Galilaya?
42 Maandiko Matakatifu yasemaje? Yanasema: Kristo ata-
toka katika ukoo wa Daudi, na atazaliwa Bethlehemu, mji wa
Daudi!”
43 Basi, kukatokea mafarakano juu yake katika ule umati
wa watu.
44 Baadhi ya watu walitaka kumtia nguvuni lakini hakuna
aliyejaribu kumkamata.
45 Kisha wale walinzi wakarudi kwa makuhani wakuu na
Mafarisayo; nao wakawauliza, “Kwa nini hamkumleta?”
46 Walinzi wakawajibu, “Hakuna mtu aliyepata kamwe
kusema kama asemavyo mtu huyu!”

47 Mafarisayo wakawauliza, “Je, nanyi pia mmedan-
ganyika?
48 Je, mmekwisha mwona hata mmoja wa viongozi wa
watu, au mmoja wa Mafarisayo aliyemwamini?
49 Lakini umati huu haujui Sheria ya Mose; umelaaniwa!”
50 Mmoja wao alikuwa Nikodemo ambaye hapo awali
alikuwa amemwendea Yesu. Basi, yeye akawaambia,
51 “Je, Sheria yetu humhukumu mtu kabla ya kumsikia
kwanza na kujua anafanya nini?”
52 Nao wakamjibu, “Je, wewe pia umetoka Galilaya? Haya,
kayachunguze Maandiko Matakatifu nawe utaona kwamba
Galilaya hakutoki kamwe nabii!”
53 Basi, wote wakaondoka, kila mtu akaenda zake;

8

1 lakini Yesu akaenda kwenye mlima wa Mizeituni.
2 Kesho yake asubuhi na mapema alikwenda tena
Hekaluni. Watu wote wakamwendea, naye akaketi akawa
anawafundisha.
3 Basi, walimu wa Sheria na Mafarisayo wakamletea
mwanamke mmoja aliyefumaniwa katika uzinzi. Wakamsi-
mamisha katikati yao.
4 Kisha wakamwuliza Yesu, “Mwalimu! Mwanamke huyu
alifumaniwa katika uzinzi.
5 Katika Sheria yetu Mose alituamuru mwanamke kama
huyu apigwe mawe. Basi, wewe wasemaje?”
6 Walisema hivyo kumjaribu, wapate kisa cha kumshtaki.
Lakini Yesu akainama chini, akaandika ardhini kwa kidole.
7 Walipozidi kumwuliza, Yesu akainuka, akawaambia,
“Mtu asiye na dhambi miongoni mwenu na awe wa kwanza
kumpiga jiwe.”
8 Kisha akainama tena, akawa anaandika ardhini.
9 Waliposikia hivyo, wakaanza kutoweka mmojammoja,
wakitanguliwa na wazee. Yesu akabaki peke yake, na yule
mwanamke amesimama palepale.
10 Yesu alipoinuka akamwuliza huyo mwanamke, “Wako
wapi wale watu? Je, hakuna hata mmoja aliyekuhukumu?”
11 Huyo mwanamke akamjibu, “Mheshimiwa, hakuna hata
mmoja!” Naye Yesu akamwambia, “Wala mimi sikuhukumu.
Nenda zako; na tangu sasa usitende dhambi tena.”
12 Yesu alipozungumza nao tena, aliwaambia, “Mimi ndimi
mwanga wa ulimwengu. Anayenifuata mimi hatembei
kamwe gizani, bali atakuwa na mwanga wa uzima.”
13 Basi, Mafarisayo wakamwambia, “Wewe unajishuhudia
mwenyewe; kwa hiyo ushahidi wako si halali.”

14 Yesu akawajibu, “Hata kama ninajishuhudia
mwenyewe, ushahidi wangu ni wa kweli kwa sababu mimi
najua nilikotoka na ninakokwenda. Lakini ninyi hamjui
nilikotoka wala ninakokwenda.
15 Ninyi mnahukumu kwa fikira za kibinadamu, lakini
mimi simhukumu mtu.
16 Hata nikihukumu, hukumu yangu ni ya haki kwa sababu
mimi siko peke yangu; Baba aliyenituma yuko pamoja nami.
17 Imeandikwa katika Sheria yenu ya kwamba ushahidi wa
watu wawili ni halali.
18 Mimi najishuhudia mwenyewe, naye Baba aliyenituma,
ananishuhudia pia.”
19 Hapo wakamwuliza, “Baba yako yuko wapi?” Yesu
akawajibu “Ninyi hamnijui mimi wala hamumjui Baba.
Kama mngenijua mimi, mngemjua na Baba yangu pia.”
20 Yesu alisema maneno hayo kwenye chumba cha hazina
alipokuwa anafundisha Hekaluni. Wala hakuna mtu aliyem-
tia nguvuni, kwa sababu saa yake ilikuwa haijafika bado.
21 Yesu akawaambia tena, “Naenda zangu nanyi mtan-
itafuta, lakini mtakufa katika dhambi zenu. Niendako mimi,
ninyi hamwezi kufika.”
22 Basi, viongozi wa Wayahudi wakasema, “Je, atajiua?
Mbona anasema: Niendako ninyi hamwezi kufika?”
23 Yesu akawaambia, “Ninyi mmetoka papa hapa chini,
mimi nimetoka juu; ninyi ni wa ulimwengu huu, mimi si wa
ulimwengu huu.
24 Ndiyo maana niliwaambieni mtakufa katika dhambi
zenu. Kama msipoamini kwamba Mimi ndimi, mtakufa
katika dhambi zenu.”
25 Nao wakamwuliza, “Wewe ni nani?” Yesu akawajibu,
“Nimewaambieni tangu mwanzo!
26 Ninayo mengi ya kusema na kuhukumu juu yenu. Lakini
yule aliyenituma ni kweli; nami nauambia ulimwengu
mambo yale tu niliyoyasikia kutoka kwake.”
27 Hawakuelewa kwamba Yesu alikuwa akisema nao juu ya
Baba.
28 Basi, Yesu akawaambia, “Mtakapokwisha mwinua
Mwana wa Mtu hapo ndipo mtakapojua kwamba Mimi
ndimi, na kwamba sifanyi chochote mimi mwenyewe, ila
nasema tu yale Baba aliyonifundisha.
29 Yule aliyenituma yuko pamoja nami; yeye hakuniacha
peke yangu kwani nafanya daima yale yanayompendeza.”
30 Baada ya kusema hayo watu wengi walimwamini.
31 Basi, Yesu akawaambia wale Wayahudi waliomwamini,
“Kama mkiyazingatia mafundisho yangu mtakuwa kweli
wanafunzi wangu.

32 Mtaujua ukweli, nao ukweli utawapeni uhuru.”
33 Nao wakamjibu, “Sisi ni wazawa wa Abrahamu, na hatujapata kamwe kuwa watumwa wa mtu yeyote yule. Una maana gani unaposema: mtakuwa huru?”
34 Yesu akawajibu, “Kweli nawaambieni, kila mtu anayetenda dhambi ni mtumwa wa dhambi.
35 Mtumwa hana makao ya kudumu nyumbani, lakini mwana anayo makao ya kudumu.
36 Kama mwana akiwapeni uhuru mtakuwa huru kweli.
37 Najua kwamba ninyi ni wazawa wa Abrahamu. Hata hivyo, mnataka kuniua kwa sababu hamuyakubali mafundisho yangu.
38 Mimi nasema yale aliyonionyesha Baba, lakini ninyi mwafanya yale aliyowaambieni baba yenu.”
39 Wao wakamjibu, “Baba yetu ni Abrahamu!” Yesu akawaambia, “Kama ninyi mngekuwa watoto wa Abrahamu, mngefanya kama alivyofanya Abrahamu,
40 Mimi nimewaambieni ukweli niliousikia kwa Mungu; hata hivyo, ninyi mwataka kuniua. Abrahamu hakufanya hivyo!
41 Ninyi mnafanya mambo yaleyale aliyofanya babu yenu.” Wao wakamwambia, “Sisi si watoto haramu! Tunaye baba mmoja tu, yaani Mungu.”
42 Yesu akawaambia, “Kama Mungu angekuwa Baba yenu, mngenipenda mimi, maana mimi nilitoka kwa Mungu na sasa niko hapa. Sikuja kwa mamlaka yangu mwenyewe, ila yeye alinituma.
43 Kwa nini hamwelewi hayo ninayosema? Ni kwa kuwa hamwezi kuusikiliza ujumbe wangu.
44 Ninyi ni watoto wa baba yenu Ibilisi na mnataka tu kutekeleza tamaa za baba yenu. Yeye alikuwa muuaji tangu mwanzo; hana msimamo katika ukweli, kwani ukweli haumo ndani yake. Kila asemapo uongo, husema kutokana na hali yake ya maumbile, maana yeye ni mwongo na baba wa uongo.
45 Mimi nasema ukweli, na ndiyo maana ninyi hamniamini.
46 Nani kati yenu awezaye kuthibitisha kuwa mimi nina dhambi? Ikiwa basi nasema ukweli, kwa nini hamniamini?
47 Aliye wa Mungu husikiliza maneno ya Mungu. Lakini ninyi hamsikilizi kwa sababu ninyi si (watu wa) Mungu.”
48 Wayahudi wakamwambia, “Je, hatukusema kweli kwamba wewe ni Msamaria, na tena una pepo?”
49 Yesu akajibu, “Mimi sina pepo; mimi namheshimu Baba yangu, lakini ninyi hamniheshimu.

50 Mimi sijitafutii utukufu wangu mwenyewe; yuko mmoja
mwenye kuutafuta utukufu huo, naye ni hakimu.
51 Kweli nawaambieni, anayeuzingatia ujumbe wangu
hatakufa milele.”
52 Basi, Wayahudi wakasema, “Sasa tunajua kweli kwamba
wewe ni mwendawazimu! Abrahamu alikufa, na manabii
pia walikufa, nawe wasema ati, Anayeuzingatia ujumbe
wangu hatakufa milele!
53 Je, unajifanya mkuu zaidi kuliko baba yetu Abrahamu
ambaye alikufa? Hata na manabii walikufa. Wewe unaji-
fanya kuwa nani?”
54 Yesu akawajibu, “Nikijitukuza mwenyewe, utukufu
wangu si kitu. Baba yangu ambaye ninyi mwasema ni Baba
yenu, ndiye anayenitukuza.
55 Ninyi hamjapata kumjua, lakini mimi namjua. Na,
nikisema simjui, nitakuwa mwongo kama ninyi. Mimi
namjua na ninashika neno lake.
56 Abrahamu, baba yenu, alishangilia aione siku yangu;
naye aliiona, akafurahi.”
57 Basi, Wayahudi wakamwambia, “Wewe hujatimiza mi-
aka hamsini bado, nawe umemwona Abrahamu?”
58 Yesu akawaambia, “Kweli nawaambieni, kabla Abra-
hamu hajazaliwa, mimi niko.”
59 Hapo wakaokota mawe ili wamtupie, lakini Yesu akaji-
ficha, akatoka Hekaluni.

9

1 Yesu alipokuwa akipita alimwona mtu mmoja, kipofu
tangu kuzaliwa.
2 Basi, wanafunzi wakamwuliza, “Mwalimu! Ni nani
aliyetenda dhambi: mtu huyu, ama wazazi wake, hata akaza-
liwa kipofu?”
3 Yesu akajibu, “Jambo hili halikutukia kwa sababu ya
dhambi zake yeye, wala dhambi za wazazi wake; ila alizaliwa
kipofu ili nguvu ya Mungu ionekane ikifanya kazi ndani
yake.
4 Kukiwa bado mchana yatupasa kuendelea kufanya kazi
za yule aliyenituma; maana usiku unakuja ambapo mtu
hawezi kufanya kazi.
5 Wakati ningali ulimwenguni, mimi ni mwanga wa
ulimwengu.”
6 Baada ya kusema hayo, akatema mate chini, akafanyiza
tope, akampaka yule kipofu machoni,
7 akamwambia, “Nenda ukanawe katika bwawa la
Siloamu.” (maana ya jina hili ni “aliyetumwa”). Basi, huyo
kipofu akaenda, akanawa, kisha akarudi akiwa anaona.

8 Basi, jirani zake na wale waliokuwa wanajua kwamba
hapo awali alikuwa maskini mwombaji, wakasema, “Je,
huyu siye yule maskini aliyekuwa akiketi na kuomba?”
9 Baadhi yao wakasema, “Ndiye.” Wengine wakasema, “La!
Ila anafanana naye.” Lakini huyo aliyekuwa kipofu akasema,
“Ni mimi!”
10 Basi, wakamwuliza, “Sasa, macho yako yalipataje ku-
fumbuliwa?”
11 Naye akawajibu, “Yule mtu aitwaye Yesu alifanya tope,
akanipaka machoni na kuniambia: Nenda ukanawe katika
bwawa la Siloamu. Basi, mimi nikaenda, nikanawa, nikapata
kuona.”
12 Wakamwuliza, “Yeye yuko wapi?” Naye akawajibu,
“Mimi sijui!”
13 Kisha wakampeleka huyo mtu aliyekuwa kipofu kwa
Mafarisayo.
14 Siku hiyo Yesu alipofanya tope na kumfumbua macho
mtu huyo, ilikuwa siku ya Sabato.
15 Basi, Mafarisayo wakamwuliza mtu huyo, “Umepataje
kuona?” Naye akawaambia, “Alinipaka tope machoni, nami
nikanawa na sasa naona.”
16 Baadhi ya Mafarisayo wakasema, “Mtu huyu hakutoka
kwa Mungu, maana hashiki sheria ya Sabato.” Lakini
wengine wakasema, “Mtu mwenye dhambi awezaje kufanya
ishara za namna hii?” Kukawa na mafarakano kati yao.
17 Wakamwuliza tena huyo mtu aliyekuwa kipofu,
“Maadam yeye amekufungua macho, wasemaje juu yake?”
Naye akawaambia, “Yeye ni nabii!”
18 Viongozi wa Wayahudi hawakusadiki kwamba mtu
huyo alikuwa kipofu hapo awali na sasa anaona mpaka
walipowaita wazazi wake.
19 Basi, wakawauliza hao wazazi, “Je, huyu ndiye mtoto
wenu ambaye ninyi mwasema alizaliwa kipofu? Sasa
amepataje kuona?”
20 Wazazi wake wakajibu, “Tunajua kwamba huyu ni mtoto
wetu, na kwamba alizaliwa kipofu.
21 Lakini amepataje kuona, hatujui; na wala hatumjui yule
aliyemfumbua macho. Mwulizeni yeye mwenyewe; yeye ni
mtu mzima, anaweza kujitetea mwenyewe.”
22 Wazazi wake walisema hivyo kwa sababu waliwao-
gopa viongozi wa Wayahudi kwani viongozi hao walikuwa
wamepatana ya kwamba mtu yeyote atakayekiri kwamba
Yesu ni Kristo atafukuzwa nje ya sunagogi.
23 Ndiyo maana wazazi wake walisema: “Yeye ni mtu
mzima, mwulizeni.”

24 Basi, wakamwita tena aliyekuwa kipofu,
wakamwambia, “Sema ukweli mbele ya Mungu! Sisi tunajua
kwamba mtu huyu ni mwenye dhambi.”
25 Yeye akajibu, “Kama ni mwenye dhambi mimi sijui.
Lakini kitu kimoja najua: Nilikuwa kipofu, na sasa naona.”
26 Basi, wakamwuliza, “Alikufanyia nini? Alikufumbuaje
macho yako?”
27 Huyo mtu akawajibu, “Nimekwisha waambieni, nanyi
hamkusikiliza; kwa nini mwataka kusikia tena? Je, ninyi pia
mnataka kuwa wafuasi wake?”
28 Lakini wao wakamtukana wakisema, “Wewe ni mfuasi
wake; sisi ni wafuasi wa Mose.
29 Sisi tunajua kwamba Mungu alisema na Mose, lakini mtu
huyu hatujui ametoka wapi!”
30 Naye akawajibu, “Hili ni jambo la kushangaza! Ninyi
hamjui ametoka wapi, lakini amenifumbua macho yangu!
31 Tunajua kwamba Mungu hawasikilizi watu wenye
dhambi, ila humsikiliza yeyote mwenye kumcha na kutimiza
mapenzi yake.
32 Tangu mwanzo wa ulimwengu haijasikika kwamba mtu
ameyafumbua macho ya mtu aliyezaliwa kipofu.
33 Kama mtu huyu hakutoka kwa Mungu, hangeweza ku-
fanya chochote!”
34 Wao wakamjibu, “Wewe ulizaliwa na kulelewa katika
dhambi; unawezaje kutufundisha sisi?” Basi, wakamfukuzia
mbali.
35 Yesu alisikia kwamba walikuwa wamemfukuzia mbali,
naye alipomkuta akamwuliza, “Je, wewe unamwamini
Mwana wa Mtu?”
36 Huyo mtu akajibu, “Mheshimiwa, niambie yeye ni nani,
ili nipate kumwamini.”
37 Yesu akamwambia, “Umekwisha mwona, naye ndiye
anayesema nawe sasa.”
38 Basi, huyo mtu akasema, “Ninaamini Bwana!” Akamsu-
judia.
39 Yesu akasema, “Mimi nimekuja ulimwenguni kutoa
hukumu, kusudi wasioona wapate kuona, na wale wanaoona
wawe vipofu.”
40 Baadhi ya Mafarisayo waliokuwa pamoja naye walisikia
maneno hayo, wakamwuliza, “Je, sisi pia ni vipofu?”
41 Yesu akawajibu, “Kama mngekuwa vipofu,
hamngekuwa na hatia; lakini sasa ninyi mwasema: Sisi
tunaona, na hiyo yaonyesha kwamba mna hatia bado.

10

1 Yesu alisema “Kweli nawaambieni, yeyote yule asiyeingia

katika zizi la kondoo kwa kupitia mlangoni, bali hupenya na
kuingia kwa njia nyingine, huyo ni mwizi na mnyang'anyi.
2 Lakini anayeingia kwa kupitia mlangoni, huyo ndiye
mchungaji wa kondoo.
3 Mngoja mlango wa zizi humfungulia, na kondoo husikia
sauti yake, naye huwaita kondoo wake kila mmoja kwa jina
lake na kuwaongoza nje.
4 Akisha watoa nje huwatangulia mbele nao kondoo hum-
fuata, kwani wanaijua sauti yake.
5 Kondoo hao hawawezi kumfuata mgeni, bali watamkim-
bia kwa sababu hawaijui sauti yake."
6 Yesu aliwaambia mfano huo, lakini wao hawakuelewa
alichotaka kuwaambia.
7 Basi, akasema tena, "Kweli nawaambieni, mimi ni mlango
wa kondoo.
8 Wale wengine wote waliokuja kabla yangu ni wezi na
wanyang'anyi, nao kondoo hawakuwasikiliza.
9 Mimi ni mlango. Anayeingia kwa kupitia kwangu
ataokolewa; ataingia na kutoka, na kupata malisho.
10 Mwizi huja kwa shabaha ya kuiba, kuua na kuharibu.
Mimi nimekuja mpate kuwa na uzima—uzima kamili.
11 "Mimi ni mchungaji mwema. Mchungaji mwema huutoa
uhai wake kwa ajili ya kondoo wake.
12 Mtu wa kuajiriwa ambaye si mchungaji, na wala kondoo
si mali yake, anapoona mbwa mwitu anakuja, huwaacha
kondoo na kukimbia. Kisha mbwa mwitu huwakamata na
kuwatawanya.
13 Yeye hajali kitu juu ya kondoo kwa sababu yeye ni mtu
wa mshahara tu.
14 Mimi ni mchungaji mwema. Nawajua walio wangu, nao
walio wangu wananijua mimi,
15 kama vile Baba anijuavyo, nami nimjuavyo Baba. Mimi
nayatoa maisha yangu kwa ajili yao.
16 Tena ninao kondoo wengine ambao hawamo zizini
humu. Inanibidi kuwaleta hao pia, nao wataisikia sauti
yangu, na kutakuwako kundi moja na mchungaji mmoja.
17 "Baba ananipenda kwani nautoa uhai wangu ili nipate
kuupokea tena.
18 Hakuna mtu anayeninyang'anya uhai wangu; mimi na
nautoa kwa hiari yangu mwenyewe. Ninao uwezo wa kuutoa
na uwezo wa kuuchukua tena. Hivi ndivyo Baba alivyonia-
muru nifanye."
19 Kukawa tena na mafarakano kati ya Wayahudi kwa
sababu ya maneno haya.
20 Wengi wao wakasema, "Ana pepo; tena ni mwendawaz-
imu! Ya nini kumsikiliza?"

21 Wengine wakasema, “Haya si maneno ya mwenye pepo.
Je, pepo anaweza kuyafumbua macho ya vipofu?”
22 Huko Yerusalemu kulikuwa na sikukuu ya Kutabaruku.
Wakati huo ulikuwa wa baridi.
23 Naye Yesu akawa anatembea Hekaluni katika ukumbi
wa Solomoni.
24 Basi, Wayahudi wakamzunguka, wakamwuliza, “Utatu-
acha katika mashaka mpaka lini? Kama wewe ndiye Kristo,
basi, tuambie wazi.”
25 Yesu akawajibu, “Nimewaambieni, lakini hamsadiki.
Kazi ninazozifanya mimi kwa jina la Baba yangu zinan-
ishuhudia.
26 Lakini ninyi hamsadiki kwa sababu ninyi si kondoo
wangu.
27 Kondoo wangu huisikia sauti yangu; mimi nawajua, nao
hunifuata.
28 Mimi nawapa uzima wa milele; nao hawatapotea milele,
wala hakuna mtu atakayeweza kuwatoa mkononi mwangu.
29 Baba yangu ambaye ndiye aliyenipa hao ni mkuu ku-
liko wote, wale hakuna awezaye kuwatoa mikononi mwake
Baba.
30 Mimi na Baba, tu mmoja.”
31 Basi, Wayahudi wakachukua mawe ili wamtupie.
32 Yesu akawaambia, “Nimewaonyesheni kazi nyingi ku-
toka kwa Baba. Ni ipi kati ya hizo inayowafanya mnipige
mawe?”
33 Wayahudi wakamjibu, “Hatukupigi mawe kwa ajili ya
tendo jema, ila kwa sababu ya kukufuru! Maana wajifanya
kuwa Mungu hali wewe ni binadamu tu.”
34 Yesu akawajibu, “Je, haikuandikwa katika Sheria yenu:
Mimi nimesema, ninyi ni miungu?
35 Mungu aliwaita miungu wale waliopewa neno lake; nasi
twajua kwamba Maandiko Matakatifu yasema ukweli daima.
36 Je, yeye ambaye Baba alimweka wakfu na kumtuma
ulimwenguni, mnamwambia: Unakufuru, eti kwa sababu
nilisema: Mimi ni Mwana wa Mungu?
37 Kama sifanyi kazi za Baba yangu msiniamini.
38 Lakini ikiwa ninazifanya, hata kama hamniamini, walau
ziaminini hizo kazi mpate kujua na kutambua kwamba Baba
yuko ndani yangu, nami niko ndani yake.”
39 Wakajaribu tena kumkamata lakini akachopoka
mikononi mwao.
40 Yesu akaenda tena ng'ambo ya mto Yordani, mahali
Yohane alipokuwa akibatiza, akakaa huko.
41 Watu wengi walimwendea wakasema, “Yohane haku-
fanya ishara yoyote. Lakini yale yote Yohane aliyosema juu
ya mtu huyu ni kweli kabisa.”

42 Watu wengi mahali hapo wakamwamini.

11

1 Mtu mmoja aitwaye Lazaro, mwenyeji wa Bethania,
alikuwa mgonjwa. (Kijiji cha Bethania kilikuwa mahali
walipokaa Maria na Martha, dada yake.
2 Maria ndiye yule aliyempaka Bwana marashi na kumpan-
gusa kwa nywele zake. Lazaro, kaka yake, ndiye aliyekuwa
mgonjwa.)
3 Basi, hao dada wakatuma ujumbe huu kwa Yesu: "Bwana,
rafiki yako ni mgonjwa!"
4 Yesu aliposikia hivyo akasema, "Ugonjwa huo hautaleta
kifo, ila ni kwa ajili ya kumtukuza Mungu; ameugua ili kwa
njia hiyo Mwana wa Mungu atukuzwe."
5 Yesu aliwapenda Martha, dada yake na Lazaro.
6 Alipopata habari kwamba Lazaro ni mgonjwa, Yesu alien-
delea kukaa mahali hapo alipokuwa kwa siku mbili zaidi.
7 Kisha akawaambia wanafunzi wake, "Twendeni tena
Yudea!"
8 Wanafunzi wakamwambia, "Mwalimu! Muda mfupi tu
umepita tangu Wayahudi walipotaka kukuua kwa mawe,
nawe unataka kwenda huko tena?"
9 Yesu akajibu, "Je, saa za mchana si kumi na mbili?
Basi, mtu akitembea mchana hawezi kujikwaa kwa kuwa
anauona mwanga wa ulimwengu huu.
10 Lakini mtu akitembea usiku atajikwaa kwa maana
mwanga haumo ndani yake."
11 Yesu alipomaliza kusema maneno hayo, akawaam-
bia, "Rafiki yetu Lazaro amelala, lakini mimi nitakwenda
kumwamsha."
12 Wanafunzi wake wakamwambia, "Bwana, ikiwa ame-
lala, basi atapona."
13 Wao walidhani kwamba alikuwa amesema juu ya kulala
usingizi, kumbe alikuwa amesema juu ya kifo cha Lazaro.
14 Basi, Yesu akawaambia waziwazi, "Lazaro amekufa;
15 Lakini nafurahi kwa ajili yenu kwamba sikuwako huko,
ili mpate kuamini. Haya, twendeni kwake."
16 Thoma (aitwaye Pacha) akawaambia wanafunzi wen-
zake, "Twendeni nasi tukafe pamoja naye!"
17 Yesu alipofika huko alikuta Lazaro amekwisha kaa
kaburini kwa siku nne.
18 Kijiji cha Bethania kilikuwa karibu na Yerusalemu um-
bali upatao kilomita tatu.
19 Wayahudi wengi walikuwa wamefika kwa Martha na
Maria kuwafariji kwa kifo cha kaka yao.

20 Basi, Martha aliposikia kwamba Yesu alikuwa anakuja,
akaenda kumlaki; lakini Maria alibaki nyumbani.
21 Martha akamwambia Yesu, “Bwana, kama ungalikuwa
hapa, kaka yangu hangalikufa!
22 Lakini najua kwamba hata sasa chochote utakachom-
womba Mungu, atakupa.”
23 Yesu akamwambia, “Kaka yako atafufuka.”
24 Martha akamjibu, “Najua kwamba atafufuka wakati wa
ufufuo, siku ya mwisho.”
25 Yesu akamwambia, “Mimi ndimi ufufuo na uzima.
Anayeniamini mimi hata kama anakufa, ataishi:
26 na kila anayeishi na kuniamini, hatakufa kamwe. Je,
waamini hayo?”
27 Martha akamwambia, “Ndiyo Bwana! Naamini kwamba
wewe ndiwe Kristo, Mwana wa Mungu, yule ajaye ulimwen-
guni.”
28 Baada ya kusema hayo, Martha alikwenda kumwita
Maria, dada yake, akamwabia faraghani, “Mwalimu yuko
hapa, anakuita.”
29 Naye aliposikia hivyo, akainuka mara, akamwendea
Yesu.
30 Yesu alikuwa hajaingia kijijini, ila alikuwa bado mahali
palepale Martha alipomlaki.
31 Basi, Wayahudi waliokuwa nyumbani pamoja na Maria
wakimfariji walipomwona ameinuka na kutoka nje ghafla,
walimfuata. Walidhani alikuwa anakwenda kaburini kuom-
boleza.
32 Basi, Maria alipofika mahali pale Yesu alipokuwa na
kumwona, alipiga magoti, akamwabia, “Bwana, kama unga-
likuwa hapa, kaka yangu hangalikufa!”
33 Yesu alipomwona analia, na wale Wayahudi waliokuja
pamoja naye wanalia pia, alijawa na huzuni na kufadhaika
moyoni.
34 Kisha akawauliza, “Mlimweka wapi?” Wakamwambia,
“Bwana, njoo uone.”
35 Yesu akalia machozi.
36 Basi, Wayahudi wakasema, “Tazameni jinsi
alivyompenda!”
37 Lakini baadhi yao wakasema, “Je, huyu aliyemfumbua
macho yule kipofu, hakuweza kumfanya Lazaro asife?”
38 Basi, Yesu akiwa amehuzunika tena moyoni, akafika
kaburini. Kaburi lenyewe lilikuwa pango, na lilikuwa lime-
funikwa kwa jiwe.
39 Yesu akasema, “Ondoeni hilo jiwe!” Martha, dada yake
huyo aliyekufa, akamwambia, “Bwana, amekwishaanza
kunuka; amekaa kaburini siku nne!”

40 Yesu akamwambia, “Je, sikukwambia kwamba ukiamini utaona utukufu wa Mungu?”
41 Basi, wakaliondoa lile jiwe. Yesu akatazama juu mbinguni, akasema, “Nakushukuru Baba kwa kuwa wewe wanisikiliza.
42 Najua kwamba unanisikiliza daima. Lakini nimesema hayo kwa ajili ya watu hawa waliopo hapa ili wapate kuamini kwamba wewe ndiwe uliyenituma.”
43 Alipokwisha sema hayo, akaita kwa sauti kubwa: “Lazaro! Toka nje!”
44 Huyo aliyekuwa amekufa akatoka nje, huku amefungwa sanda miguu na mikono, na uso wake umefunikwa. Yesu akawaambia, “Mfungueni, mkamwache aende zake.”
45 Basi, Wayahudi wengi waliokuwa wamefika kwa Maria walipoona kitendo hicho alichokifanya Yesu wakamwamini.
46 Lakini baadhi yao walikwenda kwa Mafarisayo wakatoa taarifa ya jambo hilo alilofanya Yesu.
47 kwa hiyo makuhani wakuu na Mafarisayo wakafanya kikao cha Baraza kuu, wakasema, “Tufanye nini? Mtu huyu anafanya ishara nyingi mno.
48 Tukimwacha tu watu wote watamwamini, nao Waroma watakuja kuliharibu Hekalu letu na taifa letu!”
49 Hapo, mmoja wao aitwaye Kayafa, ambaye alikuwa Kuhani Mkuu mwaka huo, akawaambia, “Ninyi hamjui kitu!
50 Je, hamwoni kwamba ni afadhali kwenu mtu mmoja afe kwa ajili ya watu, kuliko taifa zima liangamizwe?”
51 Yeye hakusema hivyo kwa hiari yake mwenyewe, bali kwa vile alikuwa Kuhani Mkuu mwaka huo, alibashiri kwamba Yesu atakufa kwa ajili ya taifa lao;
52 na wala si kwa ajili yao tu, bali pia apate kuwaleta pamoja watoto wa Mungu waliotawanyika.
53 Basi, tangu siku hiyo viongozi wa Wayahudi walifanya mipango ya kumwua Yesu.
54 Kwa hiyo, Yesu hakutembea tena hadharani kati ya Wayahudi, bali alitoka hapo, akaenda mahali karibu na jangwa, katika mji uitwao Efraimu. Akakaa huko pamoja na wanafunzi wake.
55 Sikukuu ya Wayahudi ya Pasaka ilikuwa karibu, na watu wengi walikwenda Yerusalemu ili wajitakase kabla ya sikukuu hiyo.
56 Basi, wakawa wanamtafuta Yesu; nao walipokusanyika pamoja Hekaluni wakaulizana, “Mwaonaje? Yaonekana kwamba haji kabisa kwenye sikukuu, au sivyo?”
57 Makuhani wakuu na Mafarisayo walikuwa wametoa amri kwamba mtu akijua mahali aliko Yesu awaarifu kusudi wamtie nguvuni.

12

1 Siku sita kabla ya sikukuu ya Pasaka, Yesu alifika Bethania
alikoishi Lazaro ambaye Yesu alikuwa amemfufua kutoka
wafu.
2 Huko walimwandalia chakula cha jioni, naye Martha
akawa anawatumikia. Lazaro alikuwa mmoja wa wale
waliokuwa mezani pamoja na Yesu.
3 Basi, Maria alichukua chupa ya marashi ya nardo safi ya
thamani kubwa, akampaka Yesu miguu na kuipangusa kwa
nywele zake. Nyumba yote ikajaa harufu ya marashi.
4 Basi, Yuda Iskarioti, mmoja wa wale kumi na wawili
ambaye ndiye atakayemsaliti Yesu, akasema,
5 "Kwa nini marashi hayo hayakuuzwa kwa fedha dinari
mia tatu, wakapewa maskini?"
6 Alisema hivyo, si kwa kuwa alijali chochote juu ya mask-
ini, bali kwa sababu alikuwa mweka hazina, na kwa kuwa
alikuwa mwizi, mara kwa mara aliiba kutoka katika hiyo
hazina.
7 Lakini Yesu akasema, "Msimsumbue huyu mama!
Mwacheni ayaweke kwa ajili ya siku ya mazishi yangu.
8 Maskini mtakuwa nao siku zote, lakini hamtakuwa nami
siku zote."
9 Wayahudi wengi walisikia kwamba Yesu alikuwa Betha-
nia. Basi, wakafika huko si tu kwa ajili ya kumwona Yesu, ila
pia wapate kumwona Lazaro ambaye Yesu alimfufua kutoka
wafu.
10 Makuhani wakuu waliamua pia kumwua Lazaro,
11 Maana kwa sababu ya Lazaro Wayahudi wengi wali-
waasi viongozi wao, wakamwamini Yesu.
12 Kesho yake, kundi kubwa la watu waliokuja kwenye
sikukuu walisikia kuwa Yesu alikuwa njiani kuja
Yerusalemu.
13 Basi, wakachukua matawi ya mitende, wakatoka
kwenda kumlaki; wakapaaza sauti wakisema: "Hosana!
Abarikiwe huyo ajaye kwa jina la Bwana. Abarikiwe mfalme
wa Israeli."
14 Yesu akampata mwana punda mmoja akapanda juu yake
kama yasemavyo Maandiko:
15 "Usiogope mji wa Sioni! Tazama, Mfalme wako anakuja,
Amepanda mwana punda."
16 Wakati huo wanafunzi wake hawakuelewa mambo
hayo, lakini Yesu alipokwisha tukuzwa, ndipo walipokum-
buka kwamba hayo yalikuwa yameandikwa juu yake, na
kwamba watu walikuwa wamemtendea hivyo.
17 Kundi la watu wale waliokuwa pamoja naye wakati
alipomwita Lazaro kutoka kaburini, akamfufua kutoka
wafu, walisema yaliyotukia.

18 Kwa hiyo umati huo wa watu ulimlaki, maana wote
walisikia kwamba Yesu alikuwa amefanya ishara hiyo.
19 Basi, Mafarisayo wakaambiana, “Mnaona? Hatuwezi
kufanya chochote! Tazameni, ulimwengu wote unamfuata.”
20 Kulikuwa na Wagiriki kadhaa miongoni mwa watu
waliokuwa wamefika Yerusalemu kuabudu wakati wa
sikukuu hiyo.
21 Hao walimwendea Filipo, mwenyeji wa Bethsaida katika
Galilaya, wakasema, “Mheshimiwa, tunataka kumwona
Yesu.”
22 Filipo akaenda akamwambia Andrea, nao wawili
wakaenda kumwambia Yesu.
23 Yesu akawaambia, “Saa ya kutukuzwa kwa Mwana wa
Mtu imefika!
24 Kweli nawaambieni, punje ya ngano hubaki punje tu
isipokuwa ikianguka katika udongo na kufa. Kama ikifa, basi
huzaa matunda mengi.
25 Anayependa maisha yake, atayapoteza; anayeyachukia
maisha yake katika ulimwengu huu, atayaweka kwa ajili ya
uzima wa milele.
26 Anayetaka kunitumikia ni lazima anifuate, hivyo
kwamba popote pale nilipo mimi ndipo na mtumishi wangu
atakapokuwa. Mtu yeyote anayenitumikia Baba yangu
atampa heshima.
27 “Sasa roho yangu imefadhaika, na niseme nini? Je,
niseme: Baba, usiruhusu saa hii inifikie? Lakini ndiyo maana
nimekuja—ili nipite katika saa hii.
28 Baba, ulitukuze jina lako.” Hapo sauti ikasema kutoka
mbinguni, “Nimelitukuza, na nitalitukuza tena.”
29 Umati wa watu waliokuwa wamesimama hapo walisikia
sauti hiyo, na baadhi yao walisema, “Malaika ameongea
naye!”
30 Lakini Yesu akawaambia, “Sauti hiyo haikutokea kwa
ajili yangu mimi, ila kwa ajili yenu.
31 Sasa ndio wakati wa ulimwengu huu kuhukumiwa; sasa
mtawala wa ulimwengu huu atapinduliwa.
32 Nami nitakapoinuliwa juu ya nchi nitamvuta kila mmoja
kwangu.”
33 (Kwa kusema hivyo alionyesha atakufa kifo gani).
34 Basi, umati huo ukamjibu, “Sisi tunaambiwa na She-
ria yetu kwamba Kristo atadumu milele. Wawezaje basi,
kusema ati Mwana wa Mtu anapaswa kuinuliwa? Huyo
Mwana wa Mtu ni nani?”
35 Yesu akawaambia, “Mwanga bado uko nanyi kwa muda
mfupi. Tembeeni mngali mnao huo mwanga ili giza lisiwap-
ate; maana atembeaye gizani hajui aendako.

36 Basi, wakati mnao huo mwanga uaminini ili mpate kuwa
watu wa mwanga." Baada ya kusema maneno hayo, Yesu
alikwenda zake na kujificha mbali nao.
37 Ingawa Yesu alifanya miujiza hii yote mbele yao, wao
hawakumwamini.
38 Hivyo maneno aliyosema nabii Isaya yakatimia:
"Bwana, nani aliyeuamini ujumbe wetu? Na uwezo wa
Bwana umedhihirishwa kwa nani?"
39 Hivyo hawakuweza kuamini, kwani Isaya tena alisema:
40 "Mungu ameyapofusha macho yao, amezipumbaza akili
zao; wasione kwa macho yao, wasielewe kwa akili zao; wala
wasinigeukie, asema Bwana, ili nipate kuwaponya."
41 Isaya alisema maneno haya kwa sababu aliuona utukufu
wa Yesu, akasema habari zake.
42 Hata hivyo, wengi wa viongozi wa Wayahudi
walimwamini Yesu. Lakini kwa sababu ya Mafarisayo,
hawakumkiri hadharani kwa kuogopa kwamba watatengwa
na sunagogi.
43 Walipendelea kusifiwa na watu kuliko kusifiwa na
Mungu
44 Kisha Yesu akasema kwa sauti kubwa, "Mtu aliyeni-
amini, haniamini mimi tu, ila anamwamini pia yule aliyen-
ituma.
45 Anayeniona mimi anamwona pia yule aliyenituma.
46 Mimi ni mwanga, nami nimekuja ulimwenguni ili wote
wanaoniamini wasibaki gizani.
47 Anayeyasikia maneno yangu lakini hayashiki mimi sita-
mhukumu; maana sikuja kuhukumu ulimwengu bali ku-
uokoa.
48 Asiyeyashika maneno yangu anaye wa kumhukumu:
neno lile nililosema ni hakimu wake siku ya mwisho.
49 Mimi sikunena kwa mamlaka yangu mwenyewe, ila
Baba aliyenituma ndiye aliyeniamuru niseme nini na
niongee nini.
50 Nami najua kuwa amri yake huleta uzima wa milele.
Basi, mimi nasema tu yale Baba aliyoniagiza niyaseme."

13

1 Ilikuwa kabla ya sikukuu ya Pasaka. Yesu alijua kwamba
saa yake ya kuondoka ulimwenguni na kwenda kwa Baba
ilikuwa imefika. Alikuwa amewapenda daima watu wake
walioko duniani; naam, aliwapenda mpaka mwisho!
2 Basi, Yesu na wanafunzi wake walikuwa mezani kwa
chakula cha jioni. Ibilisi alikwisha mtia Yuda, mwana wa
Simoni Iskarioti, nia ya kumsaliti Yesu.

3 Yesu alijua kwamba Baba alikuwa amemkabidhi kila kitu,
na kwamba alikuwa ametoka kwa Mungu na anarudi kwa
Mungu.
4 Basi, Yesu aliondoka mezani, akaweka kando vazi lake,
akachukua kitambaa na kujifunga kiunoni.
5 Kisha akatia maji katika bakuli, akaanza kuwaosha wana-
funzi wake miguu na kuipangusa kwa kile kitambaa alichoji-
fungia.
6 Basi, akamfikia Simoni Petro; naye Petro akasema,
“Bwana, wewe utaniosha miguu mimi?”
7 Yesu akamjibu, “Huelewi sasa ninachofanya lakini
utaelewa baadaye.”
8 Petro akamwambia, “Wewe hutaniosha miguu kamwe!”
Yesu akamjibu, “Nisipokuosha hutakuwa na uhusiano nami
tena.”
9 Simoni Petro akamwambia, “Bwana, nioshe, si miguu tu,
bali na mikono yangu na kichwa pia.”
10 Yesu akamwambia, “Aliyekwisha oga hana lazima ya
kunawa isipokuwa miguu, maana amekwisha takata mwili
wote. Ninyi mmetakata, lakini si nyote.”
11 (Yesu alimjua yule ambaye atamsaliti, ndiyo maana
alisema: “Ninyi mmetakata, lakini si nyote.”)
12 Alipokwisha waosha miguu na kuvaa tena vazi lake,
aliketi mezani, akawaambia, “Je, mmeelewa hayo niliyowa-
tendeeni?
13 Ninyi mwaniita Mwalimu na Bwana, nanyi mwasema
vyema, kwa kuwa ndimi.
14 Basi, ikiwa mimi niliye Bwana na Mwalimu, nime-
waosha ninyi miguu, nanyi pia mnapaswa kuoshana miguu.
15 Nimewapeni mfano, ili nanyi pia mfanye kama nilivy-
owafanyieni.
16 Kweli nawaambieni, mtumishi si mkuu zaidi kuliko
bwana wake, wala mtume si mkuu zaidi kuliko yule aliyem-
tuma.
17 Basi, ikiwa mwayajua hayo, mtakuwa na heri mkiy-
atekeleza.
18 “Haya nisemayo hayawahusu ninyi nyote. Mimi nawa-
jua wale niliowachagua. Lakini lazima yatimie Maandiko
Matakatifu yasemayo: Yule aliyeshiriki chakula changu
amegeuka kunishambulia.
19 Mimi nimewaambieni mambo haya sasa kabla hayaja-
tokea, ili yatakapotokea mpate kuamini kuwa mimi ndimi.
20 Kweli nawaambieni anayempokea yule ninayemtuma
anaponipokea mimi; na anayenipokea mimi, anampokea
yule aliyenituma.”

21 Alipokwisha sema hayo, Yesu alifadhaika sana rohoni,
akasema wazi, “Kweli nawaambieni, mmoja wenu atanisal-
iti!”
22 Wanafunzi wakatazama wasiweze kabisa kujua
anasema nani.
23 Mmoja wa wanafunzi, ambaye Yesu alikuwa anampenda
sana, alikuwa ameketi karibu na Yesu.
24 Basi, Simoni Petro akamwashiria na kusema: “Mwulize
anasema juu ya nani.”
25 Mwanafunzi huyo akasogea karibu zaidi na Yesu,
akamwuliza, “Bwana, ni nani?”
26 Yesu akajibu, “Yule nitakayempa kipande cha mkate nili-
chochovya katika sahani, ndiye.” Basi, akatwaa kipande cha
mkate, akakichovya katika sahani, akampa Yuda, mwana wa
Simoni Iskarioti.
27 Yuda alipokwisha pokea kipande hicho, Shetani
akamwingia. Basi Yesu akamwambia, “Unachotaka kufanya,
kifanye haraka!”
28 Lakini hakuna hata mmoja wa wale waliokaa pale
mezani aliyefahamu kwa nini alikuwa amemwambia hivyo.
29 Kwa kuwa Yuda alikuwa na wajibu wa kuutunza mfuko
wa fedha, baadhi yao walidhani kwamba Yesu alikuwa
amemwambia anunue vilivyohitajiwa kwa sikukuu, au
kwamba alikuwa amemwambia akatoe chochote kwa mask-
ini.
30 Basi, Yuda alipokwisha twaa kile kipande cha mkate,
akatoka nje mara. Na ilikuwa usiku.
31 Baada ya Yuda kuondoka, Yesu akasema, “Sasa Mwana
wa Mtu ametukuzwa, naye Mungu ametukuzwa ndani yake.
32 Na kama utukufu wa Mungu umefunuliwa ndani ya
Mwana, basi, naye Mungu ataudhihirisha utukufu wa
Mwana ndani yake mwenyewe, na atafanya hivyo mara.
33 “Watoto wangu, bado niko nanyi kwa muda mfupi tu.
Mtanitafuta, lakini sasa nawaambieni yale niliyowaambia
viongozi wa Wayahudi: Niendako ninyi hamwezi kwenda!
34 Nawapeni amri mpya: pendaneni; pendaneni kama
nilivyowapenda ninyi.
35 Mkipendana, watu wote watajua kwamba ninyi ni wana-
funzi wangu.”
36 Simoni Petro akamwuliza, “Bwana, unakwenda wapi?”
Yesu akajibu, “Niendako huwezi kunifuata sasa, lakini utan-
ifuata baadaye.”
37 Petro akamwambia “Bwana, kwa nini siwezi kukufuata
sasa? Niko tayari kufa kwa ajili yako!”
38 Yesu akajibu, “Je, uko tayari kweli kufa kwa ajili yangu?
Kweli nakwambia, kabla jogoo hajawika utanikana mara

tatu!”

14

1 Yesu aliwaambia, “Msifadhaike mioyoni mwenu.
Mwaminini Mungu, niaminini na mimi pia.
2 Nyumbani mwa Baba yangu mna makao mengi; la
sivyo ningalikwisha waambieni. Sasa nakwenda kuwata-
yarishieni nafasi.
3 Na nikienda na kuwatayarishieni nafasi, nitarudi na
kuwachukueni kwangu, ili nanyi muwe pale nilipo mimi.
4 Mnajua njia ya kwenda huko ninakokwenda.”
5 Thoma akamwuliza, “Bwana, hatujui unakokwenda,
tutawezaje basi, kuijua hiyo njia?”
6 Yesu akamjibu, “Mimi ni njia, na ukweli na uzima.
Hakuna awezaye kwenda kwa Baba ila kwa kupitia kwangu.
7 Ikiwa mnanijua mimi mnamjua na Baba yangu pia. Na
tangu sasa, mnamjua, tena mmekwisha mwona.”
8 Filipo akamwambia, “Bwana, tuonyeshe Baba, nasi tu-
tatosheka.”
9 Yesu akamwambia, “Filipo, nimekaa nanyi muda wote
huu, nawe hujanijua? Aliyekwisha niona mimi amemwona
Baba. Unawezaje basi, kusema: Tuonyeshe Baba?
10 Je, huamini kwamba mimi niko ndani ya Baba, naye
Baba yuko ndani yangu? Maneno ninayowaambieni ny-
ote siyasemi kwa mamlaka yangu; Baba aliye ndani yangu
anafanya kazi yake.
11 Mnapaswa kuniamini ninaposema kwamba mimi niko
ndani ya Baba naye Baba yuko ndani yangu. Ama sivyo,
aminini kwa sababu ya mambo ninayofanya.
12 Kweli nawaambieni, anayeniamini atafanya mambo ni-
nayofanya mimi; naam, atafanya hata makuu zaidi, maana
nakwenda kwa Baba.
13 Na chochote mtakachoomba kwa jina langu nitafanya, ili
Baba atukuzwe ndani ya Mwana.
14 Mkiniomba chochote kwa jina langu, nitawafanyieni.
15 “Mkinipenda mtazishika amri zangu.
16 Nami nitamwomba Baba naye atawapeni Msaidizi
mwingine, atakayekaa nanyi milele.
17 Yeye ni Roho wa kweli. Ulimwengu hauwezi kumpokea
kwa sababu hauwezi kumwona wala kumjua. Lakini ninyi
mnamjua kwa sababu anabaki nanyi na yu ndani yenu.
18 “Sitawaacha ninyi yatima; nitakuja tena kwenu.
19 Bado kidogo nao ulimwengu hautaniona tena, lakini
ninyi mtaniona; na kwa kuwa mimi ni hai, nanyi pia
mtakuwa hai.

20 Siku ile itakapofika mtajua kwamba mimi niko ndani ya
Baba, nanyi mko ndani yangu, nami ndani yenu.
21 Azipokeaye amri zangu na kuzishika, yeye ndiye anipen-
daye. Naye anipendaye mimi atapendwa na Baba yangu,
nami nitampenda na kujidhihirisha kwake."
22 Yuda (si yule Iskarioti) akamwambia, "Bwana,
itawezekanaje wewe kujidhihirisha kwetu na si kwa
ulimwengu?"
23 Yesu akamjibu, "Mtu akinipenda atashika neno langu, na
Baba yangu atampenda, nasi tutakuja kwake na kukaa naye.
24 Asiyenipenda hashiki maneno yangu. Na neno
mlilosikia si langu, bali ni lake Baba aliyenituma.
25 "Nimewaambieni mambo haya nikiwa bado pamoja
nanyi
26 lakini Msaidizi, Roho Mtakatifu, ambaye Baba atamtuma
kwa jina langu, atawafundisheni kila kitu na kuwakum-
busheni yote niliyowaambieni.
27 "Nawaachieni amani; nawapeni amani yangu. Siwapi
ninyi kama vile ulimwengu ufanyavyo. Msiwe na wasiwasi,
wala msifadhaike.
28 Mlikwisha sikia nikiwaambieni: Ninakwenda zangu,
kisha nitarudi tena kwenu. Kama mngalinipenda mngali-
furahi kwa sababu ninakwenda kwa Baba, maana yeye ni
mkuu kuliko mimi.
29 Nimewaambieni haya sasa kabla hayajatokea, ili
yatakapotokea mpate kuamini.
30 Sitasema nanyi tena mambo mengi, maana mtawala wa
ulimwengu huu anakuja. Kwangu mimi hawezi kitu;
31 lakini ulimwengu unapaswa kujua kwamba nampenda
Baba, na ndiyo maana nafanya kila kitu kama Baba alivyoni-
amuru. Simameni, tutoke hapa!"

15

1 "Mimi ni mzabibu wa kweli, na Baba yangu ndiye
mkulima.
2 Yeye huliondoa ndani yangu kila tawi lisilozaa matunda,
na kila tawi lizaalo hulisafisha lipate kuzaa zaidi.
3 Ninyi mmekwisha kuwa safi kwa sababu ya ule ujumbe
niliowaambieni.
4 Kaeni ndani yangu, nami nikae ndani yenu. Tawi hali-
wezi peke yake kuzaa matunda lisipokaa katika mzabibu hali
kadhalika nanyi hamwezi kuzaa matunda msipokaa ndani
yangu.
5 "Mimi ni mzabibu, nanyi ni matawi yake. Akaaye
ndani yangu, nami ndani yake, huyo atazaa matunda mengi,
maana bila mimi hamwezi kufanya chochote.

6 Mtu yeyote asipokaa ndani yangu hutupwa nje kama tawi
litupwalo nje hata likakauka. Watu huliokota tawi la namna
hiyo na kulitupa motoni liungue.
7 Mkikaa ndani yangu na maneno yangu yakikaa ndani
yenu, basi, ombeni chochote mtakacho nanyi mtapewa.
8 Baba yangu hutukuzwa kama mkizaa matunda mengi na
kuwa wanafunzi wangu.
9 Mimi nimewapenda ninyi kama vile Baba alivyonipenda
mimi. Kaeni katika pendo langu.
10 Mkizishika amri zangu mtakaa katika pendo langu,
kama vile nami nilivyozishika amri za Baba yangu na kukaa
katika pendo lake.
11 Nimewaambieni mambo haya ili furaha yangu ikae
ndani yenu, na furaha yenu ikamilike.
12 Hii ndiyo amri yangu: pendaneni; pendaneni kama
nilivyowapenda ninyi.
13 Hakuna upendo mkuu zaidi kuliko upendo wa mtu
atoaye uhai wake kwa ajili ya rafiki zake.
14 Ninyi ni rafiki zangu mkifanya ninayowaamuru.
15 Ninyi siwaiti tena watumishi, maana mtumishi hajui
anachofanya bwana wake. Lakini mimi nimewaita ninyi
rafiki, kwa sababu nimewajulisha yote ambayo nimeyasikia
kutoka kwa Baba yangu.
16 Ninyi hamkunichagua mimi; mimi niliwachagueni na
kuwatuma mwende mkazae matunda, matunda yadumuyo,
naye Baba apate kuwapa ninyi chochote mumwombacho
kwa jina langu.
17 Basi, amri yangu kwenu ndiyo hii: pendaneni.
18 “Kama ulimwengu ukiwachukia ninyi, kumbukeni
kwamba umenichukia mimi kabla haujawachukia ninyi.
19 Kama mngalikuwa watu wa ulimwengu, ulimwengu
ungaliwapenda ninyi kama watu wake. Lakini kwa vile
ninyi si wa ulimwengu, ila mimi nimewachagueni kutoka
ulimwenguni, kwa sababu hiyo ulimwengu unawachukieni.
20 Kumbukeni niliyowaambieni: mtumishi si mkuu zaidi
kuliko bwana wake. Ikiwa wamenitesa mimi, watawatesa na
ninyi pia; kama wameshika neno langu, watalishika na lenu
pia.
21 Lakini hayo yote watawatendeeni ninyi kwa sababu ya
jina langu, kwani hawamjui yeye aliyenituma.
22 Kama nisingalikuja na kusema nao wasingalikuwa na
hatia; lakini sasa hawawezi kujitetea kwamba hawana
dhambi.
23 Anayenichukia mimi, anamchukia na Baba yangu pia.

24 Kama nisingalifanya kwao mambo ambayo hakuna
mtu mwingine amekwisha yafanya wasingalikuwa na ha-
tia; lakini sasa wameona niliyoyafanya wakinichukia mimi,
wakamchukia na Baba yangu pia.
25 Na hivi ni lazima yatimie yale yaliyoandikwa katika
Sheria yao: Wamenichukia bure!
26 "Atakapokuja huyo Msaidizi nitakayemtuma kwenu ku-
toka kwa Baba, huyo Roho wa kweli atokaye kwa Baba, yeye
atanishuhudia mimi.
27 Nanyi pia mtanishuhudia kwa kuwa mmekuwa nami
tangu mwanzo.

16

1 "Nimewaambieni hayo kusudi msiiache imani yenu.
2 Watu watawatenga ninyi na masunagogi yao. Tena,
wakati unakuja ambapo kila atakayewaua ninyi atadhani
anamhudumia Mungu.
3 Watawatendeeni mambo hayo kwa sababu hawamjui
Baba, wala hawanijui mimi.
4 Basi, nimewaambieni mambo haya ili saa yake
itakapofika mkumbuke kwamba niliwaambieni.
"Sikuwaambieni mambo haya tangu mwanzo kwa sababu
nilikuwa pamoja nanyi.
5 Lakini sasa namwendea yule aliyenituma; na hakuna
hata mmoja wenu anayeniuliza: Unakwenda wapi?
6 Kwa kuwa nimewaambieni mambo hayo mmejaa huzuni
mioyoni mwenu.
7 Lakini, nawaambieni ukweli: afadhali kwenu mimi
niende zangu, maana nisipokwenda Msaidizi hatakuja
kwenu. Lakini nikienda, basi, nitamtuma kwenu.
8 Naye atakapokuja atawathibitishia walimwengu
kwamba wamekosea kuhusu dhambi, uadilifu na hukumu
ya Mungu.
9 Wamekosea kuhusu dhambi kwa sababu hawaniamini;
10 kuhusu uadilifu, kwa sababu naenda zangu kwa Baba,
nanyi hamtaniona tena;
11 kuhusu hukumu kwa sababu mkuu wa ulimwengu huu
amekwisha hukumiwa.
12 "Ninayo bado mengi ya kuwaambieni, ila kwa sasa
hamwezi kuyastahimili.
13 Lakini atakapokuja huyo Roho wa kweli atawaon-
goza kwenye ukweli wote; maana hatasema kwa mamlaka
yake mwenyewe, bali atawaambieni yote atakayosikia, na
atasema mambo yatakayokuwa yanakuja.
14 Yeye atanitukuza mimi kwa kuwa atawaambieni yale
atakayopata kutoka kwangu.

15 Vyote alivyo navyo Baba ni vyangu; ndiyo maana nimesema kwamba huyo Roho Mtakatifu atawaambieni yale atakayopata kutoka kwangu.

16 “Bado kitambo kidogo nanyi hamtaniona; na baada ya kitambo kidogo tena mtaniona!”

17 Hapo baadhi ya wanafunzi wake wakaulizana, “Ana maana gani anapotwambia: Bado kitambo kidogo nanyi hamtaniona; na baada ya kitambo kidogo tena mtaniona? Tena anasema: Kwa kuwa ninakwenda kwa Baba!”

18 Basi, wakawa wanaulizana, “Ana maana gani anaposema: Bado kitambo kidogo? Hatuelewi anaongelea nini.”

19 Yesu alijua kwamba walitaka kumwuliza, basi akawaambia, “Je, mnaulizana juu ya yale niliyosema: Bado kitambo kidogo nanyi hamtaniona; na baada ya kitambo kidogo tena mtaniona?

20 Nawaambieni kweli, ninyi mtalia na kuomboleza, lakini ulimwengu utafurahi: mtaona huzuni lakini huzuni yenu itageuka kuwa furaha.

21 Wakati mama anapojifungua huona huzuni kwa sababu saa ya maumivu imefika; lakini akisha jifungua hayakumbuki tena maumivu hayo kwa sababu ya furaha kwamba mtu amezaliwa duniani.

22 Ninyi pia mna huzuni sasa; lakini nitawajieni tena, nanyi mtajaa furaha mioyoni mwenu, na furaha hiyo hakuna mtu atakayeiondoa kwenu.

23 Siku hiyo hamtaniomba chochote. Kweli nawaambieni, chochote mtakachomwomba Baba kwa jina langu, atawapeni.

24 Mpaka sasa hamjaomba chochote kwa jina langu. Ombeni nanyi mtapata ili furaha yenu ikamilike.

25 “Nimewaambieni mambo hayo kwa mafumbo. Lakini wakati utakuja ambapo sitasema tena nanyi kwa mafumbo, bali nitawaambieni waziwazi juu ya Baba.

26 Siku hiyo mtaomba kwa jina langu, na siwaambii kwamba nitamwomba Baba kwa niaba yenu;

27 maana yeye mwenyewe anawapenda ninyi, kwa sababu ninyi mmenipenda mimi na mmeamini kwamba nimetoka kwa Mungu.

28 Mimi nilitoka kwa Baba, nikaja ulimwenguni; na sasa nauacha ulimwengu na kurudi kwa Baba.”

29 Basi, wanafunzi wake wakamwambia, “Ahaa! Sasa unasema waziwazi kabisa bila kutumia mafumbo.

30 Sasa tunajua kwamba wewe unajua kila kitu, na huna haja ya kuulizwa maswali na mtu yeyote; kwa hiyo tunaamini kwamba umetoka kwa Mungu.”

31 Yesu akawajibu, “Je, mnaamini sasa?

32 Wakati unakuja, tena umekwisha fika, ambapo ninyi
nyote mtatawanyika kila mtu kwake, nami nitaachwa peke
yangu. Kumbe, lakini mimi siko peke yangu, maana Baba yu
pamoja nami.
33 Nimewaambieni mambo haya ili mpate kuwa na amani
katika kuungana nami. Ulimwenguni mtapata masumbuko;
lakini jipeni moyo! Mimi nimeushinda ulimwengu!”

17

1 Yesu alipokwisha sema hayo, alitazama juu mbinguni,
akasema, “Baba, saa imefika! Mtukuze Mwanao ili naye
Mwana apate kukutukuza.
2 Maana ulimpa Mwanao mamlaka juu ya watu wote ili
awape uzima wa milele wote hao uliompa.
3 Na uzima wa milele ndio huu: kukujua wewe uliye peke
yako Mungu wa kweli, na kumjua Yesu Kristo uliyemtuma.
4 Mimi nimekutukuza hapa duniani; nimeikamilisha ile
kazi uliyonipa nifanye.
5 Sasa, Baba, nitukuze mbele yako kwa ule utukufu nil-
iokuwa nao kabla ya kuumbwa ulimwengu.
6 “Nimekufanya ujulikane kwa watu wale ulionipa kutoka
duniani. Walikuwa watu wako, nawe ukanipa wawe wangu;
nao wamelishika neno lako.
7 Sasa wanajua kwamba kila ulichonipa kimetoka kwako.
8 Mimi nimewapa ule ujumbe ulionipa nao wameupokea;
wanajua kwamba kweli nimetoka kwako, na wanaamini
kwamba wewe ulinituma.
9 “Nawaombea hao; siuombei ulimwengu, ila nawaombea
hao ulionipa, maana ni wako.
10 Yote niliyo nayo ni yako, na yako ni yangu; na utukufu
wangu umeonekana ndani yao.
11 Na sasa naja kwako; simo tena ulimwenguni, lakini
wao wamo ulimwenguni. Baba Mtakatifu! Kwa nguvu ya
jina lako ulilonipa, tafadhali uwaweke salama ili wawe kitu
kimoja kama sisi tulivyo mmoja.
12 Nilipokuwa nao, mimi niliwaweka salama kwa nguvu
ya jina lako ulilonipa. Mimi nimewalinda, wala hakuna
hata mmoja wao aliyepotea, isipokuwa yule aliyelazimika
kupotea ili Maandiko Matakatifu yapate kutimia.
13 Basi, sasa naja kwako, na nimesema mambo haya
ulimwenguni, ili waweze kushiriki kikamilifu furaha yangu.
14 Mimi nimewapa neno lako, nao ulimwengu
ukawachukia, kwa sababu wao si wa ulimwengu kama
vile nami nisivyo wa ulimwengu.
15 Siombi uwatoe ulimwenguni, bali naomba uwakinge na
yule Mwovu.

16 Wao si wa ulimwengu, kama vile nami nisivyo wa
ulimwengu.
17 Waweke wakfu kwa ukweli; neno lako ni ukweli.
18 Kama vile ulivyonituma ulimwenguni, nami pia nime-
watuma wao ulimwenguni;
19 na kwa ajili yao mimi mwenyewe najiweka wakfu ili nao
pia wafanywe wakfu katika ukweli.
20 “Siwaombei hao tu, bali nawaombea pia wote
watakaoamini kutokana na ujumbe wao.
21 Naomba ili wote wawe kitu kimoja. Baba! Naomba
wawe ndani yetu kama vile wewe ulivyo ndani yangu nami
ndani yako. Naomba wawe kitu kimoja kusudi ulimwengu
upate kuamini kwamba wewe ulinituma.
22 Mimi nimewapa utukufu uleule ulionipa mimi, ili wawe
kitu kimoja kama nasi tulivyo mmoja;
23 mimi niwe ndani yao, nawe uwe ndani yangu; naomba
wakamilishwe na kuwa kitu kimoja, ili ulimwengu upate
kujua kwamba wewe ulinituma, na kwamba unawapenda
wao kama unavyonipenda mimi.
24 “Baba! Nataka wao ulionipa wawe pamoja nami pale
nilipo, ili wauone utukufu wangu ulionipa; kwa kuwa ulin-
ipenda kabla ya kuumbwa ulimwengu.
25 Baba Mwema! Ulimwengu haukujui, lakini mimi naku-
jua. Hawa nao wanajua kwamba wewe ulinituma.
26 Nimekufanya ujulikane kwao na nitaendelea kufanya
hivyo, ili upendo ulio nao kwangu uwe ndani yao, nami niwe
ndani yao.”

18

1 Yesu alipokwisha sema hayo, alikwenda ng'ambo ya kijito
Kedroni, pamoja na wanafunzi wake. Mahali hapo palikuwa
na bustani, naye Yesu akaingia humo pamoja na wanafunzi
wake.
2 Yuda, aliyemsaliti Yesu, alipajua mahali hapo kwani mara
nyingi Yesu alikutana na wanafunzi wake huko.
3 Basi, Yuda alichukua kikosi cha askari na walinzi kutoka
kwa makuhani wakuu na Mafarisayo, akaja nao bustanini
wakiwa na taa, mienge na silaha.
4 Yesu, hali akijua yote yatakayompata, akatokea,
akawauliza, “Mnamtafuta nani?”
5 Nao wakamjibu, “Yesu wa Nazareti!” Yesu akawaam-
bia, “Mimi ndiye.” Msaliti Yuda alikuwa amesimama hapo
pamoja nao.
6 Basi, Yesu alipowaambia: “Mimi ndiye”, wakarudi
nyuma, wakaanguka chini.

7 Yesu akawauliza tena, “Mnamtafuta nani?” Wakamjibu,
“Yesu wa Nazareti!”
8 Yesu akawaambia, “Nimekwisha waambieni kwamba
mimi ndiye. Basi, kama mnanitafuta mimi, waacheni hawa
waende zao.”
9 (Alisema hayo ili yapate kutimia yale aliyosema: “Wale
ulionipa sikumpoteza hata mmoja.”)
10 Simoni Petro alikuwa na upanga; basi, akauchomoa,
akamkata sikio la kulia mtumishi wa Kuhani Mkuu. Mtu-
mishi huyo aliitwa Malko.
11 Basi, Yesu akamwambia Petro, “Rudisha upanga wako
alani. Je, nisinywe kikombe alichonipa Baba?”
12 Kile kikosi cha askari, mkuu wake na walinzi wa
Wayahudi walimkamata Yesu, wakamfunga
13 na kumpeleka kwanza kwa Anasi; Anasi alikuwa baba
mkwe wa Kayafa ambaye alikuwa Kuhani Mkuu mwaka huo.
14 Huyo Kayafa ndiye aliyekuwa amewashauri Wayahudi
kwamba ni afadhali mtu mmoja afe kwa ajili ya taifa.
15 Simoni Petro pamoja na mwanafunzi mwingine wal-
imfuata Yesu. Huyo mwanafunzi mwingine alikuwa ana-
julikana kwa Kuhani Mkuu, hivyo aliingia pamoja na Yesu
ndani ya ukumbi wa Kuhani Mkuu.
16 Lakini Petro alikuwa amesimama nje, karibu na mlango.
Basi, huyo mwanafunzi mwingine aliyekuwa anajulikana
kwa Kuhani Mkuu alitoka nje akasema na mjakazi, mngoja
mlango, akamwingiza Petro ndani.
17 Huyo msichana mngoja mlango akamwuliza Petro, “Je,
nawe pia ni mmoja wa wanafunzi wa mtu huyu?” Petro
akamwambia, “Si mimi!”
18 Watumishi na walinzi walikuwa wamewasha moto kwa
sababu kulikuwa na baridi, wakawa wanaota moto. Naye
Petro alikuwa amesimama pamoja nao akiota moto.
19 Basi, Kuhani akamwuliza Yesu juu ya wanafunzi wake
na mafundisho yake.
20 Yesu akamjibu, “Nimesema na kila mtu daima had-
harani. Kila mara nimefundisha katika masunagogi na
Hekaluni, mahali wakutanikiapo Wayahudi wote; na wala
sijasema chochote kwa siri.
21 Kwa nini waniuliza mimi? Waulize wale waliosikia nini
niliwaambia. Wao wanajua nilivyosema.”
22 Alipokwisha sema hayo mlinzi mmoja aliyekuwa amesi-
mama hapo akampiga kofi akisema, “Je, ndivyo unavyomjibu
Kuhani Mkuu?”
23 Yesu akamjibu, “Kama nimesema vibaya, onyesha huo
ubaya; lakini ikiwa nimesema vema, mbona wanipiga?”

24 Basi, Anasi akampeleka Yesu akiwa amefungwa, kwa
Kuhani Mkuu Kayafa.
25 Petro alikuwa hapo akiota moto. Basi, wakamwuliza, “Je,
nawe pia si mmoja wa wanafunzi wake?” Yeye akakana na
kusema, “Si mimi!”
26 Mmoja wa watumishi wa Kuhani Mkuu, jamaa wa yule
aliyekatwa sikio na Petro, akamwuliza, “Je, mimi sikukuona
wewe bustanini pamoja naye?”
27 Petro akakana tena; mara jogoo akawika.
28 Basi, walimchukua Yesu kutoka kwa Kayafa, wakam-
peleka ikulu. Ilikuwa alfajiri, nao ili waweze kula Pasaka,
hawakuingia ndani ya ikulu wasije wakatiwa najisi.
29 Kwa hiyo, Pilato aliwaendea nje, akasema, “Mna mash-
taka gani juu ya mtu huyu?”
30 Wakamjibu, “Kama huyu hangalikuwa mwovu hatun-
galimleta kwako.”
31 Pilato akawaambia, “Haya, mchukueni ninyi wenyewe,
mkamhukumu kufuatana na Sheria yenu.” Wayahudi
wakamjibu, “Sisi hatuna mamlaka ya kumwua mtu yeyote.”
32 (Ilifanyika hivyo yapate kutimia maneno aliyosema Yesu
kuonyesha atakufa kifo gani.)
33 Pilato akaingia tena ndani ya ikulu, akamwita Yesu na
kumwuliza: “Ati wewe ndiye Mfalme wa Wayahudi?”
34 Yesu akamjibu, “Je, hayo ni maneno yako au wengine
wamekwambia habari zangu?”
35 Pilato akamjibu, “Je, ni Myahudi mimi? Taifa lako na
makuhani wamekuleta kwangu. Umefanya nini?”
36 Yesu akamjibu, “Ufalme wangu si wa ulimwengu huu.
Kama ufalme wangu ungekuwa wa ulimwengu huu wa-
tumishi wangu wangenipigania nisitiwe mikononi mwa
Wayahudi. Lakini sasa ufalme wangu si wa hapa.”
37 Hapo Pilato akamwambia, “Basi, wewe ni Mfalme?”
Yesu akajibu, “Wewe umesema kwamba mimi ni Mfalme.
Mimi nimezaliwa kwa ajili hiyo; na kwa ajili hiyo nimekuja
ulimwenguni kuwaambia watu juu ya ukweli. Kila mtu wa
ukweli hunisikiliza.”
38 Pilato akamwambia, “Ukweli ni kitu gani?” Pilato alipok-
wisha sema hayo, aliwaendea tena Wayahudi nje, akawaam-
bia, “Mimi sioni hatia yoyote kwake.
39 Lakini, mnayo desturi kwamba mimi niwafungulie
mfungwa mmoja wakati wa Pasaka. Basi, mwataka niwafun-
gulieni Mfalme wa Wayahudi?”
40 Hapo wakapiga kelele: “La! Si huyu ila Baraba!” Naye
Baraba alikuwa mnyang'anyi.

19

1 Basi, Pilato akaamuru Yesu achukuliwe, apigwe viboko.
2 Nao askari wakasokota taji ya miiba, wakamtia kichwani,
wakamvika na joho la rangi ya zambarau.
3 Wakawa wanakuja mbele yake na kusema: “Shikamoo,
Mfalme wa Wayahudi!” Wakampiga makofi.
4 Pilato akatoka tena nje, akawaambia, “Tazameni, namleta
nje kwenu, mpate kujua kwamba mimi sikuona hatia yoyote
kwake.”
5 Basi, Yesu akatoka nje amevaa taji ya miiba na joho la
rangi ya zambarau. Pilato akawaambia, “Tazameni! Mtu
mwenyewe ni huyo.”
6 Makuhani wakuu na walinzi walipomwona wakapaaza
sauti: “Msulubishe! Msulubishe!” Pilato akawaambia,
“Mchukueni basi, ninyi wenyewe mkamsulubishe, kwa
maana mimi sikuona hatia yoyote kwake.”
7 Wayahudi wakamjibu, “Sisi tunayo Sheria, na kufuatana
na Sheria hiyo, ni lazima afe, kwa sababu alijifanya kuwa
Mwana wa Mungu.”
8 Pilato aliposikia maneno hayo akazidi kuogopa.
9 Basi, akaingia tena ndani ya ikulu, akamwuliza Yesu,
“Umetoka wapi wewe?” Lakini Yesu hakumjibu neno.
10 Hivyo Pilato akamwambia, “Husemi nami? Je, hujui
kwamba ninayo mamlaka ya kukufungua na mamlaka ya
kukusulubisha?”
11 Yesu akamjibu, “Hungekuwa na mamlaka yoyote juu
yangu kama hungepewa na Mungu. Kwa sababu hiyo, yule
aliyenikabidhi kwako ana dhambi kubwa zaidi.”
12 Tangu hapo, Pilato akawa anatafuta njia ya
kumwachilia, lakini Wayahudi wakapiga kelele:
“Ukimwachilia huyu mtu, wewe si rafiki yake Kaisari; kila
mtu anayejifanya kuwa Mfalme humpinga Kaisari!”
13 Basi, Pilato aliposikia maneno hayo akamleta Yesu nje,
akaketi juu ya kiti cha hukumu, mahali paitwapo: “Sakafu ya
Mawe” (kwa Kiebrania, Gabatha).
14 Ilikuwa yapata saa sita mchana, siku ya maandalio ya
Pasaka. Pilato akawaambia Wayahudi, “Tazameni, Mfalme
wenu!”
15 Wao wakapaaza sauti: “Mwondoe! Mwondoe! Msu-
lubishe!” Makuhani wakuu wakajibu, “Sisi hatuna Mfalme
isipokuwa Kaisari!”
16 Basi, hapo Pilato akamtia Yesu mikononi mwao ili asulu-
biwe. Basi, wakamchukua Yesu.
17 Naye akatoka akiwa amejichukulia msalaba wake
kwenda mahali paitwapo “Fuvu la Kichwa”, (kwa Kiebrania
Golgotha).

18 Hapo ndipo walipomsulubisha, na pamoja naye waliwasulubisha watu wengine wawili; mmoja upande wake wa kulia na mwingine upande wake wa kushoto, naye Yesu katikati.
19 Pilato aliandika ilani akaiweka juu ya msalaba. Nayo ilikuwa imeandikwa hivi: "Yesu wa Nazareti, Mfalme wa Wayahudi."
20 Wayahudi wengi waliisoma ilani hiyo, maana mahali hapo aliposulubiwa Yesu palikuwa karibu na mji. Tena ilani hiyo ilikuwa imeandikwa kwa Kiebrania, Kilatini, na Kigiriki.
21 Basi, makuhani wakuu wakamwambia Pilato, "Usiandike: Mfalme wa Wayahudi, ila Yeye alisema, Mimi ni Mfalme wa Wayahudi."
22 Pilato akajibu, "Niliyoandika, nimeandika!"
23 Askari walipokwisha msulubisha Yesu, walizichukua nguo zake, wakazigawa mafungu manne, fungu moja kwa kila askari. Walichukua pia na kanzu yake; kanzu hiyo ilikuwa imefumwa kwa kipande kimoja tu, bila mshono.
24 Basi, hao askari wakashauriana: "Tusiipasue, ila tuipigie kura itakuwa ya nani." Jambo hilo lilifanyika ili yatimie Maandiko Matakatifu yasemayo: "Waligawana mavazi yangu, na nguo yangu wakaipigia kura." Basi, ndivyo walivyofanya hao askari.
25 Karibu na msalaba wake Yesu walikuwa wamesimama mama yake, na dada ya mama yake, Maria mke wa Kleopa, na Maria Magdalene.
26 Yesu alipomwona mama yake, na karibu naye amesimama yule mwanafunzi aliyempenda, akamwambia mama yake: "Mama! Tazama, huyo ndiye mwanao."
27 Halafu akamwambia yule mwanafunzi: "Tazama, huyo ndiye mama yako." Na tangu saa ile huyo mwanafunzi alimchukua akae nyumbani kwake.
28 Yesu alijua kwamba yote yalikuwa yametimia; na, ili Maandiko Matakatifu yapate kutimia, akasema, "Naona kiu."
29 Hapo palikuwa na bakuli limejaa siki. Basi, wakachovya sifongo katika hiyo siki, wakaitia juu ya ufito wa husopo, wakamwekea mdomoni.
30 Yesu alipokwisha pokea hiyo siki, akasema, "Yametimia!" Kisha akainama kichwa, akatoa roho.
31 Ilikuwa Ijumaa, siku ya Maandalio. Kwa hiyo, kusudi miili isikae msalabani siku ya Sabato, maana siku hiyo ya Sabato ilikuwa siku kubwa, Wayahudi walimwomba Pilato miguu ya hao waliosulubiwa ivunjwe na miili yao iondolewe.
32 Basi, askari walikwenda, wakaivunja miguu ya yule mtu wa kwanza na yule wa pili ambao walikuwa wamesulubiwa

pamoja na Yesu.
33 Lakini walipomfikia Yesu waliona kwamba alikwisha
kufa, na hivyo hawakumvunja miguu.
34 Lakini askari mmoja alimtoboa ubavuni kwa mkuki, na
mara ikatoka damu na maji.
35 (Naye aliyeona tukio hilo ametoa habari zake ili nanyi
mpate kuamini. Na hayo aliyosema ni ukweli, tena yeye
anajua kwamba anasema ukweli.)
36 Jambo hilo lilitendwa ili Maandiko Matakatifu yatimie:
"Hapana hata mfupa wake mmoja utakaovunjwa."
37 Tena Maandiko mengine yanasema: "Watamtazama
yule waliyemtoboa."
38 Baada ya hayo, Yosefu, mwenyeji wa Armathaya, alim-
womba Pilato ruhusa ya kuuchukua mwili wa Yesu. (Yosefu
alikuwa mfuasi wa Yesu, lakini kwa siri, maana aliwaogopa
viongozi wa Wayahudi). Basi, Pilato akamruhusu. Hivyo
Yosefu alikwenda, akauondoa mwili wa Yesu.
39 Naye Nikodemo ambaye hapo awali alikuwa amemwen-
dea Yesu usiku, akaja akiwa amechukua mchanganyiko wa
manemane na ubani kiasi cha kilo thelathini.
40 Basi, waliutwaa mwili wa Yesu, wakaufunga sanda
pamoja na manukato kufuatana na desturi ya Wayahudi
katika kuzika.
41 Mahali hapo aliposulubiwa Yesu palikuwa na bustani,
na katika bustani hiyo kulikuwa na kaburi jipya ambalo
hakutiwa bado mtu yeyote ndani yake.
42 Basi, kwa sababu ya shughuli za Wayahudi za maan-
dalio ya Sabato, na kwa vile kaburi hilo lilikuwa karibu,
wakamweka Yesu humo.

20

1 Alfajiri na mapema Jumapili, kukiwa bado na giza, Maria
Magdalene alikwenda kaburini, akaliona lile jiwe limeon-
dolewa mlangoni pa kaburi.
2 Basi, akaenda mbio hadi kwa Petro na yule mwanafunzi
mwingine ambaye Yesu alimpenda, akawaambia, "Wamem-
wondoa Bwana kaburini, na wala hatujui walikomweka."
3 Petro pamoja na yule mwanafunzi mwingine wakaenda
kaburini.
4 Wote wawili walikimbia lakini yule mwanafunzi
mwingine alikimbia mbio zaidi kuliko Petro, akatangulia
kufika kaburini.
5 Alipoinama na kuchungulia ndani, aliona sanda, lakini
hakuingia ndani.
6 Simoni Petro naye akaja akimfuata, akaingia kaburini;
humo akaona sanda,

7 na kile kitambaa alichofungwa Yesu kichwani. Hicho
kitambaa hakikuwekwa pamoja na hiyo sanda, bali kilikuwa
kimekunjwa na kuwekwa mahali peke yake.
8 Kisha yule mwanafunzi mwingine aliyemtangulia kufika
kaburini, akaingia pia ndani, akaona, akaaamini.
9 (Walikuwa bado hawajaelewa Maandiko Matakatifu
yaliyosema kwamba ilikuwa lazima afufuke kutoka wafu).
10 Basi, hao wanafunzi wakarudi nyumbani.
11 Maria alikuwa amesimama nje ya kaburi, akilia. Huku
akiwa bado analia, aliinama na kuchungulia kaburini,
12 akawaona malaika wawili waliovaa mavazi meupe,
wameketi pale mwili wa Yesu ulipokuwa umelazwa, mmoja
kichwani na wa pili miguuni.
13 Hao malaika wakamwuliza, “Mama, kwa nini unalia?”
Naye akawaambia, “Wamemwondoa Bwana wangu, na wala
sijui walikomweka!”
14 Baada ya kusema hayo, aligeuka nyuma, akamwona
Yesu amesimama hapo, lakini asitambue ya kuwa ni Yesu.
15 Yesu akamwuliza, “Mama, kwa nini unalia? Unamtafuta
nani?” Maria, akidhani kwamba huyo ni mtunza bustani,
akamwambia, “Mheshimiwa, kama ni wewe umemwondoa,
niambie ulikomweka, nami nitamchukua.”
16 Yesu akamwambia, “Maria!” Naye Maria akageuka,
akamwambia kwa Kiebrania, “Raboni” (yaani “Mwalimu”).
17 Yesu akamwambia, “Usinishike; sijakwenda bado juu
kwa Baba. Lakini nenda kwa ndugu zangu uwaambie:
nakwenda juu kwa Baba yangu na Baba yenu, Mungu wangu
na Mungu wenu.”
18 Hivyo Maria Magdalene akaenda akawapa habari wale
wanafunzi kuwa amemwona Bwana, na kwamba alikuwa
amemwambia hivyo.
19 Ilikuwa jioni ya siku hiyo ya Jumapili. Wanafunzi wa-
likuwa wamekutana pamoja ndani ya nyumba, na milango
ilikuwa imefungwa kwa sababu waliwaogopa viongozi wa
Wayahudi. Basi, Yesu akaja, akasimama kati yao, akawaam-
bia, “Amani kwenu!”
20 Alipokwisha sema hayo, akawaonyesha mikono yake na
ubavu wake. Basi, hao wanafunzi wakafurahi mno kum-
wona Bwana.
21 Yesu akawaambia tena, “Amani kwenu! Kama vile Baba
alivyonituma mimi, nami nawatuma ninyi.”
22 Alipokwisha sema hayo, akawapulizia na kuwaambia,
“Pokeeni Roho Mtakatifu.
23 Mkiwasamehe watu dhambi zao, wamesamehewa;
msipowaondolea, hawasamehewi.”

24 Thoma mmoja wa wale kumi na wawili (aitwaye Pacha),
hakuwa pamoja nao wakati Yesu alipokuja.
25 Basi, wale wanafunzi wengine wakamwambia,
“Tumemwona Bwana.” Thoma akawaambia, “Nisipoona
mikononi mwake alama za misumari, na kutia kidole changu
katika kovu hizo, na kutia mkono wangu ubavuni mwake,
sitasadiki.”
26 Basi, baada ya siku nane hao wanafunzi walikuwa tena
pamoja mle ndani, na Thoma alikuwa pamoja nao. Milango
ilikuwa imefungwa, lakini Yesu akaja, akasimama kati yao,
akasema, “Amani kwenu!”
27 Kisha akamwambia Thoma, “Lete kidole chako hapa
uitazame mikono yangu; lete mkono wako ukautie ubavuni
mwangu. Usiwe na mashaka, ila amini!”
28 Thoma akamjibu, “Bwana wangu na Mungu wangu!”
29 Yesu akamwambia, “Je, unaamini kwa kuwa umeniona?
Heri yao wale ambao hawajaona, lakini wameamini.”
30 Yesu alifanya mbele ya wanafunzi wake ishara nyingine
nyingi ambazo hazikuandikwa katika kitabu hiki.
31 Lakini hizi zimeandikwa ili mpate kuamini kwamba
Yesu ni Kristo, Mwana wa Mungu; na kwa kuamini mpate
kuwa na uzima kwa nguvu ya jina lake.

21

1 Baada ya hayo Yesu aliwatokea tena wanafunzi wake
kando ya ziwa Tiberia. Aliwatokea hivi:
2 Simoni Petro, Thoma (aitwaye Pacha), na Nathanieli
mwenyeji wa Kana Galilaya, wana wawili wa Zebedayo na
wanafunzi wake wengine wawili, walikuwa wote pamoja.
3 Simoni Petro aliwaambia, “Nakwenda kuvua samaki.”
Nao wakamwambia, “Nasi tutafuatana nawe.” Basi,
wakaenda, wakapanda mashua, lakini usiku huo
hawakupata chochote.
4 Kulipoanza kupambazuka, Yesu alisimama kando ya
ziwa, lakini wanafunzi hawakujua kwamba alikuwa yeye.
5 Basi, Yesu akawauliza, “Vijana, hamjapata samaki
wowote sio?” Wao wakamjibu, “La! Hatujapata kitu.”
6 Yesu akawaambia, “Tupeni wavu upande wa kulia wa
mashua nanyi mtapata samaki.” Basi, wakatupa wavu lakini
sasa hawakuweza kuuvuta tena kwa wingi wa samaki.
7 Hapo yule mwanafunzi aliyependwa na Yesu
akamwambia Petro, “Ni Bwana!” Simoni Petro aliposikia
ya kuwa ni Bwana, akajifunga vazi lake (maana hakuwa
amelivaa), akarukia majini.
8 Lakini wale wanafunzi wengine walikuja pwani kwa
mashua huku wanauvuta wavu uliojaa samaki; hawakuwa

mbali na nchi kavu, ila walikuwa yapata mita mia moja
kutoka ukingoni.
9 Walipofika nchi kavu waliona moto wa makaa ume-
washwa na juu yake pamewekwa samaki na mkate.
10 Yesu akawaambia, “Leteni hapa baadhi ya samaki
mliovua.”
11 Basi, Simoni Petro akapanda mashuani, akavuta hadi
nchi kavu ule wavu uliokuwa umejaa samaki wakubwa mia
moja na hamsini na watatu. Na ingawa walikuwa wengi
hivyo wavu haukukatika.
12 Yesu akawaambia, “Njoni mkafungue kinywa.” Hakuna
hata mmoja wao aliyethubutu kumwuliza: “Wewe ni nani?”
Maana walijua alikuwa Bwana.
13 Yesu akaja, akatwaa mkate akawapa; akafanya vivyo
hivyo na wale samaki.
14 Hii ilikuwa mara ya tatu Yesu kuwatokea wanafunzi
wake baada ya kufufuka kutoka wafu.
15 Walipokwisha kula, Yesu alimwuliza Simoni Petro, “Si-
moni, mwana wa Yohane! Je, wanipenda mimi zaidi ku-
liko hawa?” Naye akajibu, “Naam, Bwana; wajua kwamba
mimi nakupenda.” Yesu akamwambia, “Tunza wana kondoo
wangu.”
16 Kisha akamwambia mara ya pili, “Simoni mwana wa
Yohane! Je, wanipenda?” Petro akamjibu, “Naam, Bwana;
wajua kwamba nakupenda.” Yesu akamwambia, “Tunza
kondoo wangu.”
17 Akamwuliza mara ya tatu, “Simoni mwana wa Yohane!
Je, wanipenda?” Hapo Petro akahuzunika kwa sababu
alimwuliza mara ya tatu: “Wanipenda?” akamwambia,
“Bwana, wewe wajua yote; wewe wajua kwamba mimi naku-
penda.” Yesu akamwambia, “Tunza kondoo wangu!
18 Kweli nakwambia, ulipokuwa kijana ulizoea kujifunga
mshipi na kwenda kokote ulikotaka. Lakini utakapokuwa
mzee utanyosha mikono yako, na mtu mwingine atakufunga
na kukupeleka usikopenda kwenda.”
19 (Kwa kusema hivyo, alionyesha jinsi Petro atakavyokufa
na kumtukuza Mungu.) Kisha akamwambia, “Nifuate.”
20 Hapo Petro akageuka, akamwona yule mwanafunzi am-
baye Yesu alimpenda, anafuata (Huyu mwanafunzi ndiye
yule ambaye wakati wa chakula cha jioni, alikaa karibu sana
na Yesu na kumwuliza: “Bwana ni nani atakayekusaliti?”)
21 Basi, Petro alipomwona huyo akamwuliza Yesu, “Bwana,
na huyu je?”
22 Yesu akamjibu, “Kama nataka abaki mpaka
nitakapokuja, yakuhusu nini? Wewe nifuate mimi.”

23 Basi, habari hiyo ikaenea miongoni mwa wale ndugu
kwamba mwanafunzi huyo hafi. Lakini Yesu hakumwambia
kwamba mwanafunzi huyo hafi, ila, “Kama nataka abaki
mpaka nitakapokuja, yakuhusu nini?”
24 Huyo ndiye yule aliyeshuhudia mambo haya na
kuyaandika. Nasi twajua kwamba aliyoyasema ni kweli.
25 Kuna mambo mengine mengi aliyofanya Yesu, ambayo
kama yangeandikwa yote, moja baada ya lingine, nadhani
hata ulimwengu wenyewe usingetosha kuviweka vitabu am-
bavyo vingeandikwa.

MATENDO YA MITUME

1 Ndugu Theofilo, Katika kitabu cha kwanza niliandika
juu ya mambo yote Yesu aliyotenda na kufundisha tangu
mwanzo wa kazi yake
2 mpaka siku ile alipochukuliwa mbinguni. Kabla ya
kuchukuliwa mbinguni aliwapa maagizo kwa njia ya Roho
Mtakatifu wale mitume aliowachagua.
3 Kwa muda wa siku arobaini baada ya kifo chake aliwa-
tokea mara nyingi kwa namna ambazo zilithibitisha kabisa
kwamba alikuwa hai. Walimwona, naye aliongea nao juu ya
ufalme wa Mungu.
4 Wakati walipokutana pamoja aliwaamuru hivi: "Msion-
doke Yerusalemu, bali ngojeeni ile zawadi aliyoahidi Baba,
zawadi ambayo mlikwisha nisikia nikiongea juu yake.
5 Kwani Yohane alibatiza kwa maji, lakini baada ya siku
chache, ninyi mtabatizwa kwa Roho Mtakatifu."
6 Basi, mitume walipokutana pamoja na Yesu,
walimwuliza, "Je Bwana, wakati huu ndipo utakaporudisha
ule ufalme kwa Israeli?"
7 Lakini Yesu akawaambia, "Nyakati na majira ya mambo
hayo viko chini ya mamlaka ya Baba yangu, wala si shauri
lenu kujua yatakuwa lini.
8 Lakini wakati Roho Mtakatifu atakapowashukieni ninyi,
mtajazwa nguvu na mtakuwa mashahidi wangu katika
Yerusalemu, katika nchi yote ya Yudea na Samaria, na hata
miisho ya dunia."
9 Baada ya kusema hayo, wote wakiwa wanamtazama,
alichukuliwa mbinguni; wingu likamficha wasimwone tena.
10 Walipokuwa bado wanatazama juu angani, akiwa
anakwenda zake, mara watu wawili waliokuwa wamevaa
nguo nyeupe walisimama karibu nao,
11 wakasema, "Enyi wananchi wa Galilaya! Mbona
mnasimama mkitazama angani? Yesu huyu ambaye
amechukuliwa kutoka kwenu kwenda mbinguni atakuja
tena namna hiyohiyo mliivyomwona akienda mbinguni."
12 Kisha mitume wakarudi Yerusalemu kutoka mlima wa
Mizeituni ulioko karibu kilomita moja kutoka mjini.
13 Walipofika mjini waliingia katika chumba ghorofani
ambamo walikuwa wanakaa; nao walikuwa Petro, Yohane,
Yakobo, Andrea, Filipo na Thoma, Bartholomayo na Math-
ayo, Yakobo mwana wa Alfayo, Simoni Zelote na Yuda
mwana wa Yakobo.

14 Hawa wote walikusanyika pamoja kusali, pamoja na
wanawake kadha wa kadha, na Maria mama yake Yesu, na
ndugu zake.
15 Siku chache baadaye, kulikuwa na mkutano wa wau-
mini, karibu watu mia moja na ishirini. Petro alisimama
mbele yao,
16 akasema, “Ndugu zangu, ilikuwa lazima ile sehemu ya
Maandiko Matakatifu itimie, sehemu ambayo Roho Mtakat-
ifu, kwa maneno ya Daudi, alibashiri habari za Yuda ambaye
aliwaongoza wale waliomtia Yesu nguvuni.
17 Yuda alikuwa mmoja wa kikundi chetu maana alichag-
uliwa ashiriki huduma yetu.
18 (“Mnajua kwamba yeye alinunua shamba kwa zile fedha
alizopata kutokana na kitendo chake kiovu. Akaanguka
chini, akapasuka na matumbo yake yakamwagika nje.
19 Kila mtu katika Yerusalemu alisikia habari za tukio hilo
na hivyo, kwa lugha yao, wakaliita lile shamba Hekeli Dama,
maana yake, Shamba la Damu.)
20 Basi, imeandikwa katika kitabu cha Zaburi: Nyumba
yake ibaki mahame; mtu yeyote asiishi ndani yake. Tena
imeandikwa: Mtu mwingine achukue nafasi yake katika
huduma hiyo.
21 Kwa hiyo, ni lazima mtu mwingine ajiunge nasi kama
shahidi wa ufufuo wake Bwana Yesu.
22 Anapaswa kuwa mmoja wa wale waliokuwa katika
kundi letu wakati wote Bwana alipokuwa anasafiri pamoja
nasi, tangu wakati Yohane alipokuwa anabatiza mpaka siku
ile Yesu alipochukuliwa kutoka kwetu kwenda mbinguni.”
23 Basi, wakataja majina ya watu wawili; wa kwanza Yosefu
aliyeitwa Barsaba (au pia Yusto), na wa pili Mathia.
24 Kisha wakasali: “Bwana, wewe unajua mioyo ya watu
wote. Hivyo, utuonyeshe ni yupi kati ya hawa wawili uliyem-
chagua
25 ili achukue nafasi hii ya huduma ya kitume aliyoacha
Yuda akaenda mahali pake mwenyewe.”
26 Hapo, wakapiga kura; kura ikampata Mathia, naye
akaongezwa katika idadi ya wale mitume wengine kumi na
mmoja.

2

1 Siku ya Pentekoste ilipofika, waumini wote walikuwa
wamekusanyika pamoja.
2 Ghafla, sauti ikasikika kutoka angani; sauti iliyokuwa
kama ya upepo mkali, ikajaza ile nyumba yote walimokuwa
wamekaa.

3 Kisha, vikatokea vitu vilivyoonekana kama ndimi za
moto, vikagawanyika na kutua juu ya kila mmoja wao.
4 Wote wakajazwa Roho Mtakatifu, wakaanza kusema
lugha mbalimbali kadiri Roho alivyowawezesha.
5 Na huko Yerusalemu walikuwako Wayahudi, watu wam-
chao Mungu, waliotoka katika kila nchi duniani.
6 Waliposikia sauti hiyo, kundi kubwa la watu lilikusanyika. Wote walishtuka sana kwani kila mmoja wao aliwasikia hao waumini wakisema kwa lugha yake mwenyewe.
7 Walistaajabu na kushangaa, wakisema, “Je, hawa wote
tunaowasikia wakisema hivi, si wenyeji wa Galilaya?
8 Imekuwaje, basi, kwamba kila mmoja wetu anawasikia
wakisema kwa lugha yake mwenyewe?
9 Baadhi yetu ni Waparthi, Wamedi na Waelami; wengine
ni wenyeji wa Mesopotamia, Yudea, Kapadokia, Ponto na
Asia,
10 Frugia na Pamfulia, Misri na sehemu za Libya karibu na
Kurene; wengine wetu ni wageni kutoka Roma,
11 Wayahudi na watu walioongokea dini ya Kiyahudi;
wengine wametoka Krete na Arabia. Sisi sote tunasikia
wakisema kwa lugha zetu wenyewe mambo makuu ya
Mungu.”
12 Wote walishangaa na kufadhaika huku wakiulizana, “Hii
ina maana gani?”
13 Lakini wengine wakawadhihaki wakisema, “Watu hawa
wamelewa divai mpya!”
14 Lakini Petro alisimama pamoja na wale kumi na mmoja
akaanza kuwahutubia watu kwa sauti kubwa: “Ndugu
Wayahudi nanyi nyote mnaokaa hapa Yerusalemu, sikilizeni
kwa makini maneno yangu.
15 Watu hawa hawakulewa kama mnavyodhani; mbona ni
saa tatu tu asubuhi?
16 Ukweli ni kwamba jambo hili ni lile alilosema nabii Yoeli:
17 Katika siku zile za mwisho, asema Bwana, nitawami-
minia binadamu wote Roho wangu. Watoto wenu, wanaume
kwa wanawake, watautangaza ujumbe wangu; vijana wenu
wataona maono, na wazee wenu wataota ndoto.
18 Naam, hata watumishi wangu, wanaume kwa
wanawake, nitawamiminia Roho wangu, siku zile, nao
watautangaza ujumbe wangu.
19 Nitatenda miujiza juu angani, na ishara chini duniani;
kutakuwa na damu, moto na moshi mzito;
20 jua litatiwa giza, na mwezi utakuwa mwekundu kama
damu, kabla ya kutokea ile siku kuu na tukufu ya Bwana.
21 Hapo, yeyote atakayeomba kwa jina la Bwana,
ataokolewa.

22 “Wananchi wa Israeli, sikilizeni maneno haya! Yesu wa
Nazareti alikuwa mtu ambaye mamlaka yake ya kimungu
yalithibitishwa kwenu kwa miujiza, maajabu na ishara
Mungu alizofanya kati yenu kwa njia yake, kama mnavyojua.
23 Kufuatana na mpango wake mwenyewe Mungu alik-
wisha amua kwamba Yesu angetiwa mikononi mwenu;
nanyi mkamuua kwa kuwaachia watu wabaya wamsulu-
bishe.
24 Lakini Mungu alimfufua kutoka wafu akamwokoa
katika maumivu ya kifo kwa maana haingewezekana kabisa
kifo kimfunge.
25 Maana Daudi alisema juu yake hivi: Nilimwona Bwana
mbele yangu daima; yuko nami upande wangu wa kulia, na
hivyo sitatikisika.
26 Kwa hiyo, moyo wangu ulifurahi; tena nilipiga vigelegele
vya furaha. Mwili wangu utakaa katika tumaini;
27 kwa kuwa hutaiacha roho yangu katika kuzimu, wala
kumruhusu mtakatifu wako aoze.
28 Umenionyesha njia za kuufikia uzima, kuwako kwako
kwanijaza furaha!
29 “Ndugu zangu, napenda kuwaambieni waziwazi juu
ya mambo yaliyompata Daudi, babu yetu. Yeye alikufa,
akazikwa, tena kaburi lake liko papa hapa petu mpaka leo.
30 Lakini kwa vile Daudi alikuwa nabii, alijua kuwa Mungu
alimwapia kiapo kwamba atamtawaza mmoja wa uzawa
wake kuwa mfalme mahali pake.
31 Daudi aliona kabla mambo yatakayofanywa na Mungu
na hivyo akasema juu ya ufufuo wa Kristo wakati aliposema:
Hakuachwa kuzimu, mwili wake haukuoza.
32 Basi, Mungu alimfufua huyo Yesu na sisi sote ni
mashahidi wa tukio hilo.
33 Yesu aliinuliwa juu mpaka upande wa kulia wa Mungu,
akapokea kutoka kwa Baba ile zawadi aliyoahidi yaani Roho
Mtakatifu; na mnachoona sasa na kusikia ni mmiminiko wa
huyo Roho.
34 Maana Daudi mwenyewe, hakupanda mpaka mbinguni;
ila yeye alisema: Bwana alimwambia Bwana wangu: Keti
upande wangu wa kulia,
35 hadi nitakapowafanya adui zako kibao cha kukanyagia
miguu yako.
36 “Watu wote wa Israeli wanapaswa kufahamu kwa
hakika kwamba huyo Yesu mliyemsulubisha ninyi, ndiye
huyo ambaye Mungu amemfanya kuwa Bwana na Kristo.”
37 Basi, watu waliposikia hayo, walichomwa moyo,
wakawauliza Petro na wale mitume wenzake: “Ndugu zetu,
tufanye nini?”

38 Petro akajibu, “Tubuni na kila mmoja wenu abatizwe
kwa jina la Yesu Kristo ili mpate kuondolewa dhambi zenu
na kupokea ile zawadi ya Roho Mtakatifu.
39 Maana, ahadi ile ilikuwa kwa ajili yenu, kwa ajili ya
watoto wenu, kwa ajili ya wote wanaokaa mbali; na kwa ajili
ya kila mtu ambaye Bwana Mungu wetu atamwita kwake.”
40 Kwa maneno mengine mengi, Petro alisisitiza na
kuwahimiza watu akisema, “Jiokoeni katika kizazi hiki
kiovu.”
41 Wengi waliyakubali maneno yake, wakabatizwa. Watu
wapatao elfu tatu wakaongezeka katika kile kikundi siku
hiyo.
42 Hawa wote waliendelea kujifunza kutoka kwa mitume,
kuishi pamoja kidugu, kumega mkate na kusali.
43 Miujiza na maajabu mengi yalifanyika kwa njia ya mi-
tume hata kila mtu akajawa na hofu.
44 Waumini wote waliendelea kuwa kitu kimoja na mali
zao waligawana pamoja.
45 Walikuwa wakiuza mali na vitu vyao kisha wakagawana
fedha kadiri ya mahitaji ya kila mmoja.
46 Waliendelea kukutana pamoja kila siku Hekaluni. Lakini
wakati wa kumega mkate, walikutana katika nyumba zao na
wakakishiriki chakula hicho kwa furaha na moyo mkunjufu.
47 Walimtukuza Mungu, wakapendwa na watu wote.
Kila siku Bwana aliwaongezea idadi ya watu waliokuwa
wakiokolewa.

3

1 Siku moja, saa tisa alasiri, Petro na Yohane walikuwa
wanakwenda Hekaluni, wakati wa sala.
2 Na pale karibu na mlango wa Hekalu uitwao “Mlango
Mzuri”, palikuwa na mtu mmoja, kiwete tangu kuzaliwa.
Watu walimbeba huyo mtu kila siku na kumweka hapo ili
aombe chochote kwa wale waliokuwa wakiingia Hekaluni.
3 Alipowaona Petro na Yohane wakiingia Hekaluni, ali-
waomba wampe chochote.
4 Petro na Yohane walimkodolea macho, naye Petro
akamwambia, “Tutazame!”
5 Naye akawageukia, akitazamia kupata kitu kutoka kwao.
6 Kisha Petro akamwambia, “Sina fedha wala dhahabu
lakini kile nilicho nacho nitakupa. Kwa jina la Yesu Kristo wa
Nazareti, tembea!”
7 Halafu, akamshika mkono wa kulia, akamwinua. Papo
hapo miguu na magoti yake yakapata nguvu.

8 Akaruka, akasimama na kuanza kutembea. Halafu akaingia pamoja nao Hekaluni, akitembea na kurukaruka huku akimtukuza Mungu.
9 Watu wote waliokuwa hapo walimwona akitembea na kumsifu Mungu.
10 Walipomtambua kuwa ndiye yule aliyekuwa anaombaomba karibu na ule "Mlango Mzuri" wa Hekalu, wakashangaa mno hata wasiweze kuelewa yaliyompata.
11 Watu wote, wakiwa na mshangao mkubwa wakaanza kukimbilia mahali palipoitwa "Ukumbi wa Solomoni," ambapo yule mtu alikuwa bado anaandamana na Petro na Yohane.
12 Basi, Petro alipowaona watu hao akawaambia, "Wananchi wa Israeli, kwa nini mnashangazwa na jambo hili? Mbona mnatukodolea macho kana kwamba ni kwa nguvu zetu au utakatifu wetu sisi wenyewe tumemfanya mtu huyu aweze kutembea?
13 Mungu wa Abrahamu, Isaka na Yakobo, Mungu wa baba zetu amemtukuza Yesu mtumishi wake. Yeye ndiye yuleyule mliyemtia mikononi mwa wakuu na kumkataa mbele ya Pilato hata baada ya Pilato kuamua kumwacha huru.
14 Alikuwa mtakatifu na mwema; lakini ninyi mlimkataa, mkataka mtu mwingine aliyekuwa muuaji afunguliwe.
15 Basi, mlimuua yule ambaye ni chanzo cha uzima. Lakini Mungu alimfufua, na sisi ni mashahidi wa tukio hilo.
16 Jina la Yesu na imani katika jina hilo ndivyo vilivyompa nguvu mtu huyu mnayemwona na kumfahamu. Imani kwa Yesu ndiyo iliyomponya kabisa mtu huyu kama mnavyoona nyote.
17 "Sasa ndugu zangu, nafahamu kwamba ninyi na wakuu wenu mlitenda hayo kwa sababu ya kutojua kwenu.
18 Lakini ndivyo Mungu alivyotimiza yale aliyotangaza zamani kwa njia ya manabii wote, kwamba ilikuwa lazima Kristo wake ateseke.
19 Basi, tubuni mkamrudie Mungu ili afute dhambi zenu.
20 Fanyeni hivyo ili Bwana awape nyakati za kuburudika rohoni na kuwaletea yule Kristo aliyemteua ambaye ndiye Yesu.
21 Ni lazima yeye abaki huko mbinguni mpaka utakapofika wakati wa kurekebishwa vitu vyote, kama Mungu alivyosema kwa njia ya manabii wake watakatifu wa tangu zamani.
22 Kwa maana Mose alisema, Bwana Mungu wenu atawapelekeeni nabii kama mimi kutoka kati yenu ninyi wenyewe.
23 Yeyote yule ambaye hatamsikiliza nabii huyo atatengwa mbali na watu wa Mungu na kuangamizwa.

24 Manabii wote, kuanzia Samweli na wale waliomfuata,
walitangaza habari za mambo haya ambayo yamekuwa yaki-
tendeka siku hizi.
25 Ahadi zile Mungu alizotoa kwa njia ya manabii ni kwa
ajili yenu; na mnashiriki lile agano Mungu alilofanya na
babu zenu, kama alivyomwambia Abrahamu: Kwa njia ya
wazawa wako, jamaa zote za dunia zitabarikiwa.
26 Basi, ilikuwa kwa ajili yenu kwanza kwamba Mungu
alimfufua mtumishi wake, alimtuma awabariki kwa kum-
fanya kila mmoja wenu aachane kabisa na maovu yake.”

4

1 Petro na Yohane walipokuwa bado wanawahutubia watu,
makuhani na mkuu wa walinzi wa Hekalu pamoja na
Masadukayo walifika.
2 Walikasirika sana, maana hao mitume walikuwa
wanawahubiria watu kwamba Yesu alifufuka, jambo ambalo
linaonyesha wazi kwamba wafu watafufuka.
3 Basi, waliwatia nguvuni na kwa kuwa usiku ulikuwa
umekaribia, wakawaweka chini ya ulinzi mpaka kesho yake.
4 Lakini wengi kati ya wale waliosikia ujumbe wao
waliamini, na idadi ya waumini ikawa imefika karibu elfu
tano.
5 Kesho yake, viongozi wa Wayahudi, wazee na walimu wa
Sheria, walikusanyika pamoja huko Yerusalemu.
6 Walikutana pamoja na Anasi, Kayafa, Yohane, Aleksanda
na wengine waliokuwa wa ukoo wa Kuhani Mkuu.
7 Waliwasimamisha mitume mbele yao, wakawauliza,
“Ninyi mmefanya jambo hili kwa nguvu gani na kwa jina la
nani?”
8 Hapo, Petro, akiwa amejawa na Roho Mtakatifu,
akawaambia, “Viongozi na wazee wa watu!
9 Ikiwa mnatuuliza leo juu ya kile kitendo chema ali-
chofanyiwa yule mtu aliyekuwa kiwete na jinsi alivyopata
kuwa mzima,
10 basi, ninyi na watu wote wa Israeli mnapaswa ku-
jua kwamba mtu huyu anasimama mbele yenu leo, mzima
kabisa, kwa nguvu ya jina lake Yesu wa Nazareti ambaye
ninyi mlimsulubisha, lakini Mungu akamfufua kutoka wafu.
11 Huyu ndiye ambaye Maandiko Matakatifu yanasema:
Jiwe mlilokataa ninyi waashi, sasa limekuwa jiwe kuu la
msingi.
12 Wokovu haupatikani kwa mtu mwingine yeyote, kwa
maana duniani pote, binadamu hawakupewa jina la mtu
mwingine ambaye sisi tunaweza kuokolewa naye.”

13 Hao wazee wa baraza, wakiwa wanajua kwamba Petro
na Yohane walikuwa watu wasio na kisomo wala elimu
yoyote, walishangaa juu ya jinsi walivyosema kwa uhodari.
Wakatambua kwamba walikuwa wamejiunga na Yesu.
14 Lakini walipomwona yule mtu aliyeponywa amesi-
mama pamoja nao, hawakuweza kusema kitu.
15 Hivyo, waliwaamuru watoke nje ya baraza, nao wak-
abaki ndani wakizungumza kwa faragha.
16 Wakaulizana, "Tufanye nini na watu hawa? Kila mtu
anayeishi Yerusalemu anajua kwamba mwujiza huu wa
ajabu umefanyika, nasi hatuwezi kukana jambo hilo.
17 Lakini ili tupate kuzuia jambo hili lisienee zaidi kati ya
watu, tuwaonye wasiongee na mtu yeyote kwa jina la Yesu."
18 Kwa hiyo wakawaita tena ndani, wakawaonya wa-
siongee tena hadharani, wala kufundisha kwa jina la Yesu.
19 Lakini Petro na Yohane wakawajibu, "Amueni ninyi
wenyewe kama ni haki mbele ya Mungu kuwatii ninyi kuliko
kumtii yeye.
20 Kwa maana hatuwezi kuacha kusema juu ya mambo yale
tuliyoyaona na kuyasikia."
21 Basi, hao wazee wa Baraza wakawaonya kwa ukali zaidi,
halafu wakawaacha huru. Hawakuweza kuwapa adhabu
kwa sababu watu wote walikuwa wakimtukuza Mungu kwa
sababu ya tukio hilo.
22 Huyo mtu aliyeponywa alikuwa na umri wa miaka zaidi
ya arobaini.
23 Mara tu walipoachwa huru, Petro na Yohane walirudi
kwa wenzao, wakawaeleza yale waliyoambiwa na makuhani
wakuu na wazee.
24 Waliposikia habari hiyo waliungana pamoja katika kum-
womba Mungu wakisema, "Bwana, wewe ni Muumba wa
mbingu na nchi, bahari na vyote vilivyomo!
25 Ndiwe uliyemfanya mtumishi wako, babu yetu Daudi,
aseme kwa nguvu ya Roho Mtakatifu: Kwa nini mataifa
yameghadhibika? Mbona watu wamefanya mipango ya
bure?
26 Wafalme wa dunia walijiweka tayari, na watawala wa-
likutana pamoja, ili kumwasi Bwana na Kristo wake.
27 "Maana, kwa hakika, ndivyo Herode, Pontio Pilato, watu
wa Israeli na watu wa mataifa walivyokutanika papa hapa
mjini, kumpinga Yesu Mtumishi wako Mtakatifu ambaye
umemtia mafuta.
28 Naam, walikutana ili wafanye yale ambayo ulikusudia
na kupanga tangu mwanzo kwa uwezo wako na mapenzi
yako.

29 Lakini sasa, ee Bwana, angalia vitisho vyao. Utuwezeshe
sisi watumishi wako kuhubiri neno lako kwa uhodari.
30 Nyosha mkono wako uponye watu. Fanya ishara na
maajabu kwa jina la Yesu Mtumishi wako Mtakatifu."
31 Walipomaliza kusali, pale mahali walipokuwa wameku-
tanika pakatikiswa, nao wote wakajazwa Roho Mtakatifu.
Wote wakaanza kuhubiri neno la Mungu bila uoga.
32 Jumuiya yote ya waumini ilikuwa moyo mmoja na roho
moja. Hakuna hata mmoja aliyekuwa na kitu chochote
akakiweka kuwa mali yake binafsi, ila waligawana vyote
walivyokuwa navyo.
33 Mitume walishuhudia kwa nguvu nyingi kufufuka kwa
Bwana Yesu, naye Mungu akawapa baraka nyingi.
34 Hakuna mtu yeyote aliyetindikiwa kitu, maana
waliokuwa na mashamba au nyumba walikuwa wanaviuza
35 na kuwakabidhi mitume fedha hizo, zikagawiwa kila
mmoja kadiri ya mahitaji yake.
36 Kulikuwa na Mlawi mmoja, mzaliwa wa Kupro, jina lake
Yosefu, ambaye mitume walimwita jina Barnaba (maana
yake, "Mtu mwenye kutia moyo").
37 Yeye pia alikuwa na shamba lake, akaliuza; akazichukua
zile fedha, akawakabidhi mitume.

5

1 Mtu mmoja aitwaye Anania na mkewe Safira waliuza
shamba lao vilevile.
2 Lakini, mkewe akiwa anajua, Anania akajiwekea sehemu
ya fedha alizopata na ile sehemu nyingine akawakabidhi
mitume.
3 Basi, Petro akamwuliza, "Anania, mbona Shetani ameuin-
gia moyo wako na kukufanya umdanganye Roho Mtakatifu
kwa kujiwekea sehemu ya fedha ulizopata kutokana na lile
shamba?
4 Kabla ya kuliuza lilikuwa mali yako, na baada ya kuliuza,
bado hizo fedha zilikuwa zako uzitumie utakavyo. Kwa nini
basi, uliamua moyoni mwako kufanya jambo la namna hii?
Hukumdanganya mtu; umemdanganya Mungu!"
5 Anania aliposikia hayo, akaanguka chini, akafa. Watu
wote waliosikia habari ya tukio hilo waliogopa sana.
6 Vijana wakafika wakaufunika mwili wake, wakamtoa
nje, wakamzika.
7 Baada ya muda wa saa tatu hivi, mke wake, bila kufahamu
mambo yaliyotukia, akaingia mle ndani.
8 Petro akamwambia, "Niambie! Je, kiasi hiki cha fedha
ndicho mlichopata kwa kuuza lile shamba?" Yeye akamjibu,
"Naam, ni kiasi hicho."

9 Naye Petro akamwambia, “Mbona mmekula njama kumjaribu Roho wa Bwana? Sikiliza! Wale watu waliokwenda kumzika mume wako, sasa wako mlangoni na watakuchukua wewe pia.”

10 Mara Safira akaanguka mbele ya miguu ya Petro, akafa. Wale vijana walipoingia, walimkuta amekwisha kufa; hivyo wakamtoa nje, wakamzika karibu na mume wake.

11 Kanisa lote pamoja na wote waliosikia habari ya tukio hilo, waliogopa sana.

12 Mitume walifanya miujiza na maajabu mengi kati ya watu. Waumini walikuwa wakikutana pamoja katika ukumbi wa Solomoni.

13 Mtu yeyote mwingine ambaye hakuwa mwamini hakuthubutu kujiunga nao. Hata hivyo, watu wengine wasiokuwa wa imani hiyo waliwasifu.

14 Idadi ya watu waliomwamini Bwana, wanaume kwa wanawake, iliongezeka zaidi na zaidi.

15 Kwa sababu hiyo, watu walikuwa wakipeleka wagonjwa barabarani na kuwalaza juu ya vitanda na mikeka ili Petro akipita, walau kivuli chake kiwaguse baadhi yao.

16 Watu wengi walifika kutoka katika miji ya kando kando ya Yerusalemu, wakiwaleta wagonjwa wao na wale waliokuwa na pepo wachafu, nao wote wakaponywa.

17 Kisha, Kuhani Mkuu na wenzake waliokuwa wa kikundi cha Masadukayo wa mahali hapo, wakawaonea mitume wivu.

18 Basi, wakawatia nguvuni, wakawafunga ndani ya gereza kuu.

19 Lakini usiku malaika wa Bwana aliifungua milango ya gereza, akawatoa nje, akawaambia,

20 “Nendeni mkasimame Hekaluni na kuwaambia watu kila kitu kuhusu maisha haya mapya.”

21 Mitume walitii, wakaingia Hekaluni asubuhi na mapema, wakaanza kufundisha. Kuhani Mkuu na wenzake walipofika, waliita mkutano wa Baraza kuu, yaani halmashauri yote ya wazee wa Wayahudi halafu wakawatuma watu gerezani wawalete wale mitume.

22 Lakini hao watumishi walipofika huko hawakuwakuta mle gerezani. Hivyo walirudi, wakatoa taarifa mkutanoni,

23 wakisema, “Tulikuta gereza limefungwa kila upande na walinzi wakilinda milango. Lakini tulipofungua hatukumkuta mtu yeyote ndani.”

24 Mkuu wa walinzi wa Hekalu na makuhani wakuu waliposikia habari hiyo wakawa na wasiwasi, wasijue yaliyowapata.

25 Akafika mtu mmoja, akawaambia, “Wale watu mliowa-
funga gerezani, hivi sasa wamo Hekaluni, wanawafundisha
watu.”
26 Hapo mkuu wa walinzi wa Hekalu pamoja na watu wake
walikwenda Hekaluni, akawaleta. Lakini hawakuwaka-
mata kwa kutumia nguvu, maana waliogopa kwamba watu
wangewapiga mawe.
27 Basi, wakawapeleka, wakawasimamisha mbele ya
Baraza. Kuhani Mkuu akawaambia,
28 “Tuliwakatazeni waziwazi kufundisha kwa jina la mtu
huyu; sasa mmeyaeneza mafundisho yenu pote katika
Yerusalemu na mnakusudia kutuwekea lawama ya kifo cha
mtu huyo.”
29 Hapo Petro, akiwa pamoja na wale mitume wengine,
akajibu, “Lazima tumtii Mungu, na siyo binadamu.
30 Mungu wa babu zetu alimfufua Yesu baada ya ninyi
kumwua kwa kumtundika msalabani.
31 Huyu ndiye yule aliyekwezwa na Mungu mpaka upande
wake wa kulia, akawa kiongozi na Mwokozi, ili awawezeshe
watu wa Israeli watubu, wapate kusamehewa dhambi zao.
32 Sisi ni mashahidi wa tukio hilo, naye Roho Mtakatifu
ambaye Mungu amewapa wale wanaomtii, anashuhudia pia
tukio hilo.”
33 Wajumbe wote wa lile Baraza waliposikia hayo,
wakawaka hasira, hata wakaamua kuwaua.
34 Lakini Mfarisayo mmoja aitwaye Gamalieli ambaye
alikuwa mwalimu wa Sheria na aliyeheshimika sana mbele
ya watu wote, alisimama mbele ya lile Baraza, akataka wale
mitume watolewe nje kwa muda mfupi.
35 Kisha akawaambia wale wajumbe wa Baraza,
“Wananchi wa Israeli, tahadhari kabla ya kutekeleza hicho
mnachotaka kuwatenda watu hawa!
36 Zamani kidogo, kulitokea mtu mmoja jina lake Theuda,
akajisema kuwa mtu wa maana na watu karibu mia nne
wakajiunga naye. Lakini aliuawa, kisha wafuasi wake wote
wakatawanyika na kikundi chake kikafa.
37 Tena, baadaye, wakati ule wa kuhesabiwa watu, alitokea
Yuda wa Galilaya. Huyu naye, aliwavuta watu wakamfuata;
lakini naye pia aliuawa, na wafuasi wake wakatawanyika.
38 Na sasa pia mimi nawaambieni, msiwachukulie watu
hawa hatua yoyote; waacheni! Kwa maana, ikiwa mpango
huu au shughuli hii yao imeanzishwa na binadamu, ita-
toweka yenyewe.
39 Lakini kama imeanzishwa na Mungu, siyo tu kwamba
hamtaweza kuwashinda, bali mtajikuta mnapigana na
Mungu.” Basi, wakakubaliana naye.

40 Hivyo wakawaita wale mitume, wakaamuru wachapwe
viboko na kuwaonya wasifundishe tena kwa jina la Yesu;
kisha wakawaacha waende zao.
41 Basi, mitume wakatoka nje ya ule mkutano wa
halmashauri wakiwa wamejaa furaha, kwani walistahili
kuaibishwa kwa ajili ya jina la Yesu.
42 Wakaendelea kila siku kufundisha na kuhubiri Habari
Njema ya Kristo, Hekaluni na nyumbani mwa watu.

6

1 Baadaye, idadi ya wanafunzi ilipokuwa inazidi
kuongezeka, kulitokea manung'uniko kati ya wanafunzi
waliosema Kigiriki na wale waliosema Kiebrania. Wale
waliosema Kigiriki walinung'unika kwamba wajane wao
walikuwa wanasahauliwa katika ugawaji wa mahitaji ya
kila siku.
2 Kwa hiyo, mitume kumi na wawili waliita jumuiya yote ya
wanafunzi, wakasema, “Si vizuri sisi tuache kulihubiri neno
la Mungu ili tushughulikie ugawaji wa mahitaji.
3 Hivyo, ndugu zetu, chagueni miongoni mwenu watu saba
wenye sifa njema, waliojawa na Roho na wenye hekima; nasi
tutawakabidhi jukumu hilo.
4 Sisi, lakini, tutashughulika na sala na kazi ya kuhubiri
neno la Mungu.”
5 Jambo hilo likaipendeza jumuiya yote ya waumini.
Wakawachagua Stefano, mtu mwenye imani kubwa na
mwenye kujawa na Roho Mtakatifu, Filipo, Prokoro,
Nikanora, Timona, Parmena na Nikolao wa Antiokia ambaye
hapo awali alikuwa ameongokea dini ya Kiyahudi.
6 Wakawaweka mbele ya mitume, nao wakawaombea na
kuwawekea mikono.
7 Neno la Mungu likazidi kuenea na idadi ya waumini huko
Yerusalemu ikaongezeka zaidi, na kundi kubwa la makuhani
wakaipokea imani.
8 Mungu alimjalia Stefano neema tele, akampa nguvu
nyingi hata akawa anatenda miujiza na maajabu kati ya
watu.
9 Lakini watu fulani wakatokea ili wabishane na Stefano.
Baadhi ya watu hao walikuwa wa sunagogi moja lililoitwa
“Sunagogi la Watu Huru”, nao walitoka Kurene na Aleksan-
dria; wengine walitoka Kilikia na Asia.
10 Lakini hawakuweza kumshinda kwa sababu ya hekima
yake na kwa sababu ya yule Roho aliyeongoza maneno yake.
11 Kwa hiyo waliwahonga watu kadhaa waseme: “Tumem-
sikia Stefano akisema maneno ya kumkashifu Mose na
kumkashifu Mungu.”

12 Kwa namna hiyo, waliwachochea watu, wazee na wa-
limu wa Sheria. Basi, wakamjia Stefano, wakamkamata na
kumleta mbele ya Baraza kuu.
13 Walileta Barazani mashahidi wa uongo ambao
walisema, “Mtu huyu haachi kamwe kusema maneno ya
kupakashifu mahali hapa patakatifu na Sheria ya Mose.
14 Kwa maana tulikwisha msikia akisema eti huyo Yesu wa
Nazareti atapaharibu kabisa mahali hapa na kufutilia mbali
desturi zile tulizopokea kutoka kwa Mose.”
15 Wote waliokuwa katika kile kikao cha Baraza wal-
imkodolea macho Stefano, wakauona uso wake umekuwa
kama wa malaika.

7

1 Basi, Kuhani Mkuu akamwuliza, “Je, mambo haya ni
kweli?”
2 Naye Stefano akasema, “Ndugu zangu na akina baba,
nisikilizeni! Mungu alimtokea baba yetu Abrahamu
alipokuwa kule Mesopotamia kabla hajaenda kukaa kule
Harani.
3 Mungu alimwambia: Ondoka katika nchi yako; waache
watu wa ukoo wako; nenda katika nchi nitakayokuonyesha!
4 Kwa hivyo, Abrahamu alihama nchi ya Kaldayo, akaenda
kukaa Harani. Baada ya kifo cha baba yake, Mungu alimtoa
tena Harani akaja kukaa katika nchi hii mnayokaa sasa.
5 Mungu hakumpa hata sehemu moja ya nchi hii iwe mali
yake; hata hivyo, alimwahidia kumpa nchi hii iwe yake na ya
wazawa wake, ingawaje wakati huu hakuwa na mtoto.
6 Mungu alimwambia hivi: Wazao wako watapelekwa
katika nchi inayotawaliwa na watu wengine, na huko
watafanywa watumwa na kutendewa vibaya kwa muda wa
miaka mia nne.
7 Lakini mimi nitalihukumu taifa hilo litakalowafanya wa-
tumwa. Kisha nitawatoa katika nchi hiyo ili waje kuniabudu
mahali hapa.
8 Halafu Mungu aliifanya tohara iwe ishara ya agano.
Hivyo, Abrahamu alimtahiri mtoto wake Isaka, siku ya nane
baada ya kuzaliwa. Na Isaka, vivyo hivyo, alimtahiri Yakobo.
Naye Yakobo aliwatendea wale mababu kumi na wawili
vivyo hivyo.
9 “Wale mababu walimwonea wivu Yosefu, wakamuuza
utumwani Misri. Lakini Mungu alikuwa pamoja naye,
10 akamwokoa katika taabu zake zote. Mungu alimjalia fad-
hili na hekima mbele ya Farao, mfalme wa Misri, hata Farao
akamweka awe mkuu wa ile nchi na nyumba ya kifalme.

11 Kisha, kulizuka njaa kubwa katika nchi yote ya Misri na
Kanaani, ikasababisha dhiki kubwa. Babu zetu hawakuweza
kupata chakula chochote.
12 Basi, Yakobo alipopata habari kwamba huko Misri ku-
likuwa na nafaka, aliwatuma watoto wake, yaani babu zetu,
waende huko Misri mara ya kwanza.
13 Katika safari yao ya pili, Yosefu alijitambulisha kwa
ndugu zake, na Farao akaifahamu jamaa ya Yosefu.
14 Yosefu alituma ujumbe kwa baba yake na jamaa yote,
jumla watu sabini na tano, waje Misri.
15 Hivyo, Yakobo alikwenda Misri ambako yeye na babu
zetu wengine walikufa.
16 Miili yao ililetwa mpaka Shekemu, ikazikwa katika
kaburi Abrahamu alilonunua kutoka kwa kabila la Hamori
kwa kiasi fulani cha fedha.
17 "Wakati ulipotimia Mungu aitimize ahadi aliyompa
Abrahamu, idadi ya wale watu kule Misri ilikwisha ongezeka
na kuwa kubwa zaidi.
18 Mwishowe, mfalme mmoja ambaye hakumtambua
Yosefu alianza kutawala huko Misri.
19 Alilifanyia taifa letu ukatili, akawatendea vibaya babu
zetu kwa kuwalazimisha waweke nje watoto wao wachanga
ili wafe.
20 Mose alizaliwa wakati huo. Alikuwa mtoto mzuri sana.
Alilelewa nyumbani kwa muda wa miezi mitatu,
21 na alipotolewa nje, binti wa Farao alimchukua, akamlea
kama mtoto wake.
22 Mose alifundishwa mambo yote ya hekima ya Wamisri
akawa mashuhuri kwa maneno na matendo.
23 "Alipokuwa na umri wa miaka arobaini aliamua kwenda
kuwaona ndugu zake Waisraeli.
24 Huko alimwona mmoja wao akitendewa vibaya,
akaenda kumwokoa, na kulipiza kisasi, akamuua yule
Mmisri.
25 (Alidhani kwamba Waisraeli wenzake wangeelewa
kwamba Mungu angemtumia yeye kuwakomboa, lakini
hawakuelewa hivyo.)
26 Kesho yake, aliwaona Waisraeli wawili wakipigana, aka-
jaribu kuwapatanisha, akisema: Ninyi ni ndugu; kwa nini
basi, kutendeana vibaya ninyi kwa ninyi?
27 Yule aliyekuwa anampiga mwenzake alimsukuma Mose
kando akisema: Ni nani aliyekuweka wewe kuwa kiongozi
na mwamuzi wa watu?
28 Je, unataka kuniua kama ulivyomuua yule Mmisri jana?
29 Baada ya kusikia hayo Mose alikimbia, akaenda kukaa
katika nchi ya Midiani na huko akapata watoto wawili.

30 “Miaka arobaini ilipotimia, malaika wa Bwana alim-
tokea Mose katika kichaka kilichokuwa kinawaka moto kule
jangwani karibu na mlima Sinai.
31 Mose alistaajabu sana kuona jambo hilo hata akasogea
karibu ili achungulie; lakini alisikia sauti ya Bwana:
32 Mimi ni Mungu wa baba zako, Mungu wa Abrahamu,
Isaka na Yakobo! Mose akatetemeka kwa hofu na wala
hakuthubutu kutazama zaidi.
33 Bwana akamwambia: Vua viatu vyako maana hapa
unaposimama ni mahali patakatifu.
34 Nimeyaona mabaya wanayotendewa watu wangu kule
Misri. Nimesikia kilio chao, nami nimekuja kuwaokoa. Basi
sasa, nitakutuma Misri.
35 “Huyu Mose ndiye yule watu wa Israeli waliyemkataa
waliposema: Ni nani aliyekuweka wewe kuwa kiongozi na
mwamuzi wetu? Kwa njia ya yule malaika aliyemtokea
katika kichaka kilichokuwa kinawaka moto, Mungu alim-
tuma Mose huyo awe kiongozi na mkombozi.
36 Ndiye aliyewaongoza wale watu watoke Misri kwa ku-
fanya miujiza na maajabu katika nchi ya Misri, katika bahari
ya Shamu na jangwani kwa muda wa miaka arobaini.
37 Mose ndiye aliyewaambia watu wa Israeli: Mungu
atawateulieni nabii kama mimi kutoka katika ndugu zenu
ninyi wenyewe.
38 Wakati watu wa Israeli walipokutana pamoja kule jang-
wani, Mose ndiye aliyekuwako huko pamoja nao. Alikuwa
huko pamoja na babu zetu na yule malaika aliyeongea naye
mlimani Sinai; ndiye aliyekabidhiwa yale maneno yaletayo
uzima atupe sisi.
39 “Lakini yeye ndiye babu zetu waliyemkataa kumsikiliza;
walimsukuma kando, wakatamani kurudi Misri.
40 Walimwambia Aroni: Tutengenezee miungu itakay-
otuongoza njiani, maana hatujui yaliyompata Mose huyu
aliyetuongoza kutoka Misri!
41 Hapo ndipo walipojitengenezea sanamu ya ndama,
wakaitambikia na kukifanyia sherehe kitu ambacho ni kazi
ya mikono yao wenyewe.
42 Lakini Mungu aliondoka kati yao, akawaacha waabudu
nyota za anga, kama ilivyoandikwa katika kitabu cha man-
abii: Enyi watu wa Israeli! Si mimi mliyenitolea dhabihu na
sadaka kwa muda wa miaka arobaini kule jangwani!
43 Ninyi mlikibeba kibanda cha mungu Moloki, na sanamu
ya nyota ya mungu wenu Refani. Sanamu mlizozifanya ndizo
mlizoabudu. Kwa sababu hiyo nitakupeleka mateka mbali
kupita Babuloni!

44 Kule jangwani babu zetu walikuwa na lile hema
lililoshuhudia kuweko kwa Mungu. Lilitengenezwa kama
Mungu alivyomwambia Mose alifanye; nakala kamili ya kile
alichoonyeshwa.
45 Kisha babu zetu walilipokezana wao kwa wao mpaka
wakati wa Yoshua, walipoinyakua ile nchi kutoka kwa
mataifa ambayo Mungu aliyafukuza mbele yao. Hapo lilikaa
mpaka nyakati za Daudi.
46 Daudi alipata upendeleo kwa Mungu, akamwomba
Mungu ruhusa ya kumjengea makao yeye aliye Mungu wa
Yakobo.
47 Lakini Solomoni ndiye aliyemjengea Mungu nyumba.
48 "Hata hivyo, Mungu Mkuu haishi katika nyumba zilizo-
jengwa na binadamu; kama nabii asemavyo:
49 Bwana asema: Mbingu ni kiti changu cha enzi na dunia
ni kiti changu cha kuwekea miguu.
50 Ni nyumba ya namna gani basi mnayoweza kunijengea,
na ni mahali gani nitakapopumzika? Vitu hivi vyote ni mimi
nimevifanya, au sivyo?
51 "Enyi wakaidi wakuu! Mioyo na masikio yenu ni kama
ya watu wa mataifa. Ninyi ni kama baba zenu. Siku zote
mnampinga Roho Mtakatifu.
52 Je, yuko nabii yeyote ambaye baba zenu hawakumtesa?
Waliwaua hao Mungu aliowatuma watangaze kuja kwake
yule Mwenye Haki. Na sasa, ninyi mmemsaliti, mkamuua.
53 Ninyi mliipokea ile Sheria iliyoletwa kwenu na Malaika,
lakini hamkuitii."
54 Wale wazee wa Baraza waliposikia hayo, walighad-
hibika sana, wakamsagia meno kwa hasira.
55 Lakini Stefano akiwa amejawa na Roho Mtakatifu,
akatazama juu mbinguni, akauona utukufu wa Mungu na
Yesu amekaa upande wa kulia wa Mungu.
56 Akasema, "Tazameni! Ninaona mbingu zimefunuliwa
na Mwana wa Mtu amesimama upande wa kulia wa Mungu."
57 Hapo, watu wote katika kile kikao cha Baraza, wakapiga
kelele na kuziba masikio yao kwa mikono yao. Kisha wakam-
rukia wote kwa pamoja,
58 wakamtoa nje ya mji, wakampiga mawe. Wale
mashahidi wakayaweka makoti yao chini ya ulinzi wa kijana
mmoja jina lake Saulo.
59 Waliendelea kumpiga mawe Stefano, huku akiwa
anasali: "Bwana Yesu, ipokee roho yangu!"
60 Akapiga magoti, akalia kwa sauti kubwa: "Bwana, usi-
walaumu kwa sababu ya dhambi hii." Baada ya kusema
hivyo, akafa.

8

1 Saulo naye alikiona kitendo hicho cha kumwua Stefano
kuwa sawa. Siku hiyo kanisa la Yerusalemu lilianza kuteswa
vibaya. Waumini wote, isipokuwa tu wale mitume, walilaz-
imika kutawanyika katika sehemu za mashambani za Yudea
na Samaria.
2 Watu wamchao Mungu, walimzika Stefano na kumfanyia
maombolezo makubwa.
3 Wakati huohuo, Saulo alijaribu kuliangamiza kanisa.
Alikwenda katika kila nyumba, akawatoa nje waumini,
wanaume kwa wanawake, akawatia gerezani.
4 Wale waumini waliotawanyika, walikwenda kila mahali
wakihubiri ule ujumbe.
5 Naye Filipo aliingia katika mji wa Samaria na kumhubiri
Kristo kwa wenyeji wa hapo.
6 Watu walijiunga kusikiliza kwa makini ule ujumbe wa
Filipo na kuona ile miujiza aliyoifanya.
7 Maana pepo wachafu waliokuwa wamewapagaa watu
wengi waliwatoka wakipiga kelele kubwa; na pia watu wengi
waliokuwa wamepooza viungo na waliolemaa waliponywa.
8 Kukawa na furaha kubwa katika mji ule.
9 Basi, kulikuwa na mtu mmoja aitwaye Simoni ambaye
alikuwa amekwisha fanya uchawi wake katika mji huo kwa
muda na kuwashangaza watu wa Samaria, akijiona kuwa
yeye ni mtu maarufu.
10 Watu wote, wadogo na wakubwa, walimsikiliza kwa
makini wakisema, “Simoni ndiye ile nguvu ya kimungu in-
ayoitwa Nguvu Kubwa.”
11 Walivutiwa sana naye kwa vile alikuwa amewashangaza
kwa uchawi wake kwa muda mrefu.
12 Lakini walipouamini ujumbe wa Filipo juu ya Habari
Njema ya Ufalme wa Mungu na jina la Yesu Kristo, waliba-
tizwa, wanawake na wanaume.
13 Hata Simoni aliamini; baada ya kubatizwa ilikuwa
akiandamana na Filipo, akastaajabia maajabu na miujiza
iliyokuwa inafanyika.
14 Wale mitume waliokuwa kule Yerusalemu walipopata
habari kwamba wenyeji wa Samaria nao wamelipokea neno
la Mungu, waliwatuma kwao Petro na Yohane.
15 Walipofika waliwaombea hao waumini ili wampokee
Roho Mtakatifu;
16 maana wakati huo Roho Mtakatifu hakuwa ameshukia
yeyote kati yao; walikuwa wamebatizwa tu kwa jina la
Bwana Yesu.
17 Basi, Petro na Yohane wakawawekea mikono hao wau-
mini, nao wakampokea Roho Mtakatifu.

18 Hapo Simoni aling'amua kwamba kwa kuwekewa
mikono ya mitume waumini walipewa Roho Mtakatifu.
Hivyo aliwapa Petro na Yohane fedha akisema,
19 “Nipeni na mimi uwezo huo ili yeyote nitakayemwekea
mikono, apokee Roho Mtakatifu.”
20 Lakini Petro akamjibu, “Potelea mbali na fedha zako kwa
vile unafikiri kwamba unaweza kununua karama ya Mungu
kwa fedha!
21 Huna sehemu yoyote wala haki katika kazi hiyo kwa
maana moyo wako hauko sawa mbele ya macho ya Mungu.
22 Kwa hiyo, tubu ubaya wako huu na umwombe Bwana
naye anaweza kukusamehe fikira kama hizo.
23 Ni dhahiri kwangu kwamba umejaa wivu mkali na
mfungwa wa dhambi!”
24 Simoni akajibu, “Tafadhali, niombeeni kwa Bwana lisije
likanipata lolote kati ya hayo mliyosema.”
25 Baada ya Petro na Yohane kutoa ushuhuda wao na
kuutangaza ujumbe wa Bwana, walirudi Yerusalemu.
Walipokuwa wanarudi walihubiri Habari Njema katika
vijiji vingi vya Samaria.
26 Malaika wa Bwana alimwambia Filipo, “Jitayarishe
uende kusini kupitia njia inayotoka Yerusalemu kwenda
Gaza.” (Njia hiyo hupita jangwani.)
27 Basi, Filipo akajiweka tayari, akaanza safari. Wakati
huohuo kulikuwa na Mwethiopia mmoja, towashi, ambaye
alikuwa anasafiri kuelekea nyumbani. Huyo mtu alikuwa
ofisa maarufu wa hazina ya Kandake, malkia wa Ethiopia.
Alikuwa amekwenda huko Yerusalemu kuabudu na wakati
huo alikuwa anarudi akiwa amepanda gari la kukokotwa.
28 Alipokuwa anasafiri, alikuwa akijisomea kitabu cha
nabii Isaya.
29 Basi, Roho Mtakatifu akamwambia Filipo, “Nenda
karibu na gari hilo ukafuatane nalo.”
30 Filipo akakimbilia karibu na gari, akamsikia huyo
mtu akisoma katika kitabu cha nabii Isaya. Hapo Filipo
akamwuliza, “Je, unaelewa hayo unayosoma?”
31 Huyo mtu akamjibu, “Ninawezaje kuelewa bila mtu
kunielewesha?” Hapo akamwalika Filipo apande juu, aketi
pamoja naye.
32 Basi, sehemu ya Maandiko Matakatifu aliyokuwa ana-
soma ilikuwa hii: “Alikuwa kama kondoo anayepelekwa
kuchinjwa; kimya kama vile mwana kondoo anaponyolewa
manyoya, yeye naye hakutoa sauti hata kidogo.
33 Alifedheheshwa na kunyimwa haki. Hakuna
atakayeweza kuongea juu ya kizazi chake, kwa maana

maisha yake yameondolewa duniani.”

34 Huyo Mwethiopia akamwambia Filipo, “Niambie, huyu
nabii anasema juu ya nani? Anasema mambo haya juu yake
yeye mwenyewe au juu ya mtu mwingine?”

35 Basi, Filipo akianzia na sehemu hiyo ya Maandiko
Matakatifu, akamweleza Habari Njema juu ya Yesu.

36 Walipokuwa bado wanaendelea na safari walifika ma-
hali penye maji na huyo ofisa akasema, “Mahali hapa pana
maji; je, kuna chochote cha kunizuia nisibatizwe?”

37 Filipo akasema, “Kama unaamini kwa moyo wako wote
unaweza kubatizwa.” Naye akajibu, “Naam, ninaamini
kwamba Yesu Kristo ni Mwana wa Mungu.”

38 Basi, huyo ofisa akaamuru lile gari lisimame; na wote
wawili, Filipo na huyo ofisa wakashuka majini, naye Filipo
akambatiza.

39 Walipotoka majini Roho wa Bwana akamfanya Filipo
atoweke. Na huyo Mwethiopia hakumwona tena; lakini
akaendelea na safari yake akiwa amejaa furaha.

40 Filipo akajikuta yuko Azoto, akapita katika miji yote
akihubiri Habari Njema mpaka alipofika Kaisarea.

9

1 Wakati huo Saulo alikuwa akizidisha vitisho vikali vya
kuwaua wafuasi wa Bwana. Alikwenda kwa Kuhani Mkuu,

2 akaomba apatiwe barua za utambulisho kwa masuna-
gogi ya Kiyahudi kule Damasko, ili akikuta huko wanaume
au wanawake wanaofuata Njia ya Bwana, awakamate na
kuwaleta Yerusalemu.

3 Lakini alipokuwa njiani karibu kufika Damasko, ghafla
mwanga kutoka angani ulimwangazia pande zote.

4 Akaanguka chini na kusikia sauti ikimwambia: “Saulo,
Saulo! Kwa nini unanitesa?”

5 Naye Saulo akauliza, “Ni nani wewe Bwana?” Na ile sauti
ikajibu, “Mimi ni Yesu ambaye wewe unamtesa.

6 Lakini simama sasa, uingie mjini na huko utaambiwa
unachopaswa kufanya.”

7 Wale watu waliokuwa wanasafiri pamoja na Saulo wal-
isimama pale, wakiwa hawana la kusema; walisikia ile sauti
lakini hawakumwona mtu.

8 Saulo aliinuka, na alipofumbua macho yake hakuweza
kuona chochote; hivyo wale watu wakamwongoza kwa
kumshika mkono mpaka mjini Damasko.

9 Saulo alikaa siku tatu bila kuona, na wakati huo hakula
au kunywa chochote.

10 Basi, huko Damasko kulikuwa na mfuasi mmoja aitwaye
Anania. Bwana akamwambia katika maono, “Anania!” Ana-
nia akaitika, “Niko hapa, Bwana.”
11 Naye Bwana akamwambia, “Jitayarishe uende kwenye
barabara inayoitwa Barabara ya Moja kwa Moja, na katika
nyumba ya Yuda umtake mtu mmoja kutoka Tarso aitwaye
Saulo. Sasa anasali;
12 na katika maono ameona mtu aitwaye Anania akiingia
ndani na kumwekea mikono ili apate kuona tena.”
13 Lakini Anania akajibu, “Bwana, nimesikia habari za mtu
huyu kutoka kwa watu wengi; nimesikia juu ya mabaya
aliyowatendea watu wako huko Yerusalemu.
14 Na amekuja hapa akiwa na mamlaka kutoka kwa
makuhani wakuu kuwatia nguvuni wote wanaoomba kwa
jina lako.”
15 Lakini Bwana akamwambia, “Nenda tu, kwa maana
nimemchagua awe chombo changu, alitangaze jina langu
kwa mataifa na wafalme wao na kwa watu wa Israeli.
16 Mimi mwenyewe nitamwonyesha mengi yatakayomlaz-
imu kuteswa kwa ajili ya jina langu.”
17 Basi, Anania akaenda, akaingia katika hiyo nyumba.
Kisha akaweka mikono yake juu ya Saulo, akasema, “Ndugu
Saulo, Bwana ambaye ndiye Yesu mwenyewe aliyekutokea
ulipokuwa njiani kuja hapa, amenituma ili upate kuona tena
na kujazwa Roho Mtakatifu.”
18 Mara vitu kama magamba vikaanguka kutoka macho ya
Saulo, akaweza kuona tena. Akasimama, akabatizwa.
19 Na baada ya kula chakula, nguvu zake zikamrudia. Saulo
alikaa siku chache pamoja na wafuasi huko Damasko.
20 Mara alianza kuhubiri katika masunagogi kwamba Yesu
ni Mwana wa Mungu.
21 Watu wote waliomsikia walishangaa, wakasema, “Je,
mtu huyu si yuleyule aliyewaua wale waliokuwa wanaomba
kwa jina hili kule Yerusalemu? Tena alikuja hapa akiwa na
madhumuni ya kuwatia nguvuni watu hao na kuwapeleka
kwa makuhani!”
22 Saulo alizidi kupata nguvu, na kwa jinsi alivyoth-
ibitisha wazi kwamba Yesu ndiye Kristo, Wayahudi wa huko
Damasko walivurugika kabisa.
23 Baada ya siku nyingi kupita, Wayahudi walikusanyika na
kufanya mpango wa kumwua Saulo.
24 Lakini Saulo alipata habari ya mpango huo. Usiku
na mchana walilinda milango ya kuingia mjini ili wapate
kumwua.
25 Lakini wakati wa usiku wanafunzi wake walimchukua,
wakamteremsha chini ndani ya kapu kubwa kwa kupitia

nafasi iliyokuwako ukutani.

26 Saulo alipofika Yerusalemu alijaribu kujiunga na wale
wanafunzi. Lakini wote walimwogopa, na hawakuweza
kuamini kwamba yeye amekuwa mfuasi.

27 Hapo, Barnaba alikuja akamchukua Saulo, akampeleka
kwa mitume na kuwaeleza jinsi Saulo alivyomwona Bwana
njiani na jinsi Bwana alivyoongea naye. Aliwaambia pia jinsi
Saulo alivyokuwa amehubiri bila uoga kule Damasko.

28 Basi, Saulo alikaa pamoja nao, akatembelea Yerusalemu
yote akihubiri neno la Bwana bila hofu.

29 Pia aliongea na kubishana na Wayahudi wasemao Ki-
giriki, lakini wao walijaribu kumwua.

30 Wale ndugu walipogundua jambo hilo walimchukua
Saulo, wakampeleka Kaisarea, wakamwacha aende zake
Tarso.

31 Wakati huo kanisa likawa na amani popote katika Yudea,
Galilaya, na Samaria. Lilijengwa na kukua katika kumcha
Bwana, na kuongezeka likitiwa moyo na Roho Mtakatifu.

32 Petro alipokuwa anasafirisafiri kila mahali alifika pia
kwa watu wa Mungu waliokuwa wanaishi Luda.

33 Huko alimkuta mtu mmoja aitwaye Enea ambaye kwa
muda wa miaka minane alikuwa amelala kitandani kwa
sababu alikuwa amepooza.

34 Basi, Petro akamwambia, “Enea, Yesu Kristo
anakuponya. Amka utandike kitanda chako.” Enea akaamka
mara.

35 Wakazi wote wa Luda na Saroni walimwona Enea, na
wote wakamgeukia Bwana.

36 Kulikuwa na mfuasi mmoja mwanamke mjini Yopa ait-
waye Tabitha (kwa Kigiriki ni Dorka, maana yake, Paa). Huyo
mwanamke alikuwa akitenda mema na kuwasaidia maskini
daima.

37 Wakati huo ikawa kwamba aliugua, akafa. Watu wakau-
osha mwili wake, wakauzika katika chumba ghorofani.

38 Yopa si mbali sana na Luda; kwa hiyo wafuasi
waliposikia kwamba Petro alikuwa Luda, wakawatuma
watu wawili kwake na ujumbe: “Njoo kwetu haraka
iwezekanavyo.”

39 Basi, Petro akaenda pamoja nao. Alipofika alipelekwa
ghorofani katika kile chumba. Huko wajane wengi wal-
imzunguka Petro wakilia na kumwonyesha makoti na nguo
ambazo Dorka alikuwa akitengeneza wakati alipokuwa hai.

40 Petro aliwatoa nje wote, akapiga magoti, akasali. Kisha
akamgeukia yule maiti, akasema, “Tabitha, amka” Naye aka-
fumbua macho yake na alipomwona Petro, akaketi.

41 Petro akamsaidia kusimama, halafu akawaita wale watu

wa Mungu na wale wajane, akamkabidhi kwao akiwa mzima.
42 Habari ya tukio hili ilienea kila mahali huko Yopa, na watu wengi wakamwamini Bwana.
43 Petro alikaa siku kadhaa huko Yopa, akiishi kwa mtu mmoja mtengenezaji wa ngozi aitwaye Simoni.

10

1 Kulikuwa na mtu mmoja huko Kaisarea aitwaye Kornelio, Jemadari wa kikosi kimoja kiitwacho "Kikosi cha Italia."
2 Alikuwa mtu mwema; naye pamoja na jamaa yake yote walimcha Mungu; alikuwa anafanya mengi kusaidia maskini wa Kiyahudi na alikuwa anasali daima.
3 Yapata saa tisa mchana, aliona dhahiri katika maono malaika wa Mungu akiingia ndani na kumwambia, "Kornelio!"
4 Kornelio alimkodolea macho huyo malaika kwa hofu, akamwambia, "Kuna nini Mheshimiwa?" Huyo malaika akamwambia, "Mungu amezipokea sala na sadaka zako kwa maskini.
5 Sasa, watume watu Yopa wakamwite mtu mmoja aitwaye Simoni, kwa jina lingine Petro.
6 Yeye yumo nyumbani kwa Simoni mtengenezaji wa ngozi ambaye nyumba yake iko karibu na bahari."
7 Huyo malaika aliyesema hayo alipokwisha kwenda zake, Kornelio aliwaita watumishi wawili wa nyumbani na mmoja wa askari zake ambaye alikuwa mcha Mungu,
8 akawaeleza yote yaliyotukia, akawatuma Yopa.
9 Kesho yake, hao watu watatu wakiwa bado safarini, lakini karibu kufika Yopa, Petro alipanda juu ya paa la nyumba yapata saa sita mchana ili kusali.
10 Aliona njaa, akatamani kupata chakula. Chakula kilipokuwa kinatayarishwa, alipatwa na usingizi mzito akaona maono.
11 Aliona mbingu zimefunguliwa na kitu kama shuka kubwa inateremshwa chini ikiwa imeshikwa pembe zake nne.
12 Ndani ya shuka hiyo kulikuwa na kila aina ya wanyama: wanyama wenye miguu minne, wanyama watambaao na ndege wa angani.
13 Akasikia sauti ikimwambia: "Petro, amka uchinje, ule!"
14 Petro akajibu, "La, Bwana; mimi sijaonja kamwe chochote ambacho ni najisi au kichafu."
15 Ile sauti ikasikika tena ikimwambia: "Usiviite najisi vitu ambavyo Mungu amevitakasa!"
16 Jambo hili lilifanyika mara tatu, kisha ile shuka ikarudishwa juu mbinguni.

17 Petro alipokuwa bado anashangaa juu ya maana ya
hilo maono alilokuwa ameliona, wale watu waliotumwa na
Kornelio, baada ya kuigundua nyumba ya Simoni, walifika
mlangoni,
18 Wakaita kwa sauti: “Je, kuna mgeni humu aitwaye Si-
moni Petro?”
19 Petro alikuwa bado anajaribu kuelewa lile maono, na
hapo Roho akamwambia, “Sikiliza! kuna watu watatu hapa,
wanakutafuta.
20 Shuka upesi na wala usisite kwenda pamoja nao kwa
maana ni mimi niliyewatuma.”
21 Basi, Petro akateremka chini, akawaambia hao watu,
“Mimi ndiye mnayemtafuta. Kwa nini mmekuja?”
22 Wao wakamjibu, “Jemadari Kornelio ambaye ni mtu
mwema, mcha Mungu na mwenye kuheshimika mbele ya
Wayahudi wote ametutuma. Aliambiwa na malaika mtakat-
ifu akualike nyumbani kwake ili asikilize chochote ulicho
nacho cha kusema.”
23 Petro akawaalika ndani, akawapa mahali pa kulala
usiku ule. Kesho yake, Petro alianza safari pamoja nao, na
baadhi ya ndugu wa huko Yopa walifuatana naye.
24 Siku ya pili yake, walifika Kaisarea na huko Korne-
lio alikuwa anawangojea pamoja na jamaa na marafiki
aliokuwa amewaalika.
25 Petro alipokuwa anaingia, Kornelio alitoka nje kumlaki,
akapiga magoti mbele yake na kuinama chini kabisa.
26 Lakini Petro alimwinua, akamwambia, “Simama, kwa
maana mimi ni binadamu tu.”
27 Petro aliendelea kuongea na Kornelio wakiwa wanain-
gia nyumbani ambamo aliwakuta watu wengi wameku-
sanyika.
28 Petro akawaambia, “Ninyi wenyewe mnajua kwamba
Myahudi yeyote amekatazwa na Sheria yake ya dini
kushirikiana na watu wa mataifa mengine. Lakini Mungu
amenijulisha nisimfikirie mtu yeyote kuwa najisi au mchafu.
29 Kwa sababu hiyo, mliponiita nimekuja bila kusita. Basi,
nawaulizeni: kwa nini mmeniita?”
30 Kornelio akasema, “Siku tatu zilizopita saa kama hii, saa
tisa alasiri, nilikuwa nikisali chumbani mwangu. Ghafla,
mtu aliyekuwa amevaa mavazi yenye kun'gaa alisimama
mbele yangu,
31 akasema: Kornelio! Sala yako na sadaka zako kwa
maskini vimekubaliwa na Mungu.
32 Mtume mtu Yopa akamwite mtu mmoja aitwaye Simoni,
kwa jina lingine Petroi; yuko nyumbani kwa Simoni mten-
genezaji wa ngozi karibu na bahari.

33 Kwa hiyo nilikutumia ujumbe bila kuchelewa, nawe
umefanya vyema kuja. Sasa, sisi tuko mbele ya Mungu,
kusikiliza chochote ambacho bwana amekuamuru kusema."
34 Hapo Petro akaanza kusema: "Sasa nimetambua
kwamba hakika Mungu hana ubaguzi.
35 Mtu wa taifa lolote anayemcha Mungu na kutenda haki
anapokelewa naye.
36 Huu ndio ule ujumbe Mungu alioupeleka kwa watu wa
Israeli, akitangaza Habari Njema iletayo amani kwa njia ya
Yesu Kristo ambaye ni Bwana wa wote.
37 Ninyi mnajua jambo lililotukia katika nchi yote ya
Wayahudi kuanzia Galilaya baada ya ule ubatizo aliohubiri
Yohane.
38 Mnajua Yesu wa Nazareti na jinsi Mungu alivyomteua
kwa kummiminia Roho Mtakatifu na nguvu. Mungu alikuwa
pamoja naye; yeye alikwenda huko na huko akitenda mema
na kuwaponya wote waliokuwa wamevamiwa na Ibilisi.
39 Sisi ni mashahidi wa mambo yote aliyotenda katika
nchi ya Wayahudi na katika Yerusalemu. Walimuua kwa
kumtundika msalabani;
40 lakini Mungu alimfufua siku ya tatu, akamfanya
aonekane
41 si kwa watu wote ila kwa wale Mungu aliokwisha wach-
agua wawe mashahidi wake, yaani sisi tuliokula na kunywa
pamoja naye baada ya kufufuka kwake kutoka wafu.
42 Alituamuru kuihubiri Habari Njema kwa watu wote na
kushuhudia kwamba yeye ndiye aliyeteuliwa na Mungu awe
Mwamuzi wa wazima na wafu.
43 Manabii wote waliongea juu yake kwamba kila mtu
atakayemwamini atasamehewa dhambi zake zote kwa jina
lake."
44 Wakati Petro alipokuwa bado anasema maneno hayo,
Roho Mtakatifu aliwashukia wote waliokuwa wanasikiliza
ujumbe huo.
45 Wale Wayahudi waumini waliokuja pamoja na Petro
kutoka Yopa walishangaa kuona kuwa Mungu aliwamiminia
zawadi ya Roho Mtakatifu watu wa mataifa mengine pia;
46 maana waliwasikia wakiongea kwa lugha mbalimbali
wakimtukuza Mungu. Hapo Petro akasema,
47 "Watu hawa wamempokea Roho Mtakatifu kama sisi
wenyewe tulivyompokea. Je, kuna yeyote atakayeweza
kuwazuia wasibatizwe kwa maji?"
48 Basi, akaamuru wabatizwe kwa jina la Yesu Kristo. Kisha
wakamwomba akae nao kwa siku chache.

11

1 Mitume na ndugu kule Yudea walisikia kwamba watu wa

mataifa mengine pia walikuwa wamelipokea neno la Mungu.
2 Basi, Petro aliporudi Yerusalemu, wale Wayahudi wau-
mini waliopendelea watu wa mataifa mengine watahiriwe,
walimlaumu wakisema:
3 “Wewe umekwenda kukaa na watu wasiotahiriwa na
hata umekula pamoja nao!
4 Hapo Petro akawaeleza kinaganaga juu ya yale yaliyoten-
deka tangu mwanzo:
5 “Siku moja nikiwa nasali mjini Yopa, niliona maono;
niliona kitu kama shuka kubwa likishushwa chini kutoka
mbinguni likiwa limeshikwa pembe zake nne, likawekwa
kando yangu.
6 Nilichungulia ndani kwa makini nikaona wanyama
wenye miguu minne, wanyama wa mwituni, wanyama
watambaao na ndege wa angani.
7 Kisha nikasikia sauti ikiniambia: Petro amka, chinja, ule.
8 Lakini mimi nikasema: La, Bwana; maana chochote
kilicho najisi au kichafu hakijapata kamwe kuingia kinywani
mwangu.
9 Ile sauti ikasikika tena kutoka mbinguni: Usiviite najisi
vitu ambavyo Mungu amevitakasa.
10 Jambo hilo lilifanyika mara tatu, na mwishowe vyote
vilirudishwa juu mbinguni.
11 Ghafla, watu watatu waliokuwa wametumwa kwangu
kutoka Kaisarea waliwasili kwenye nyumba niliyokuwa
nakaa.
12 Roho aliniambia niende pamoja nao bila kusita. Hawa
ndugu sita waliandamana nami pia kwenda Kaisarea na
huko tuliingia nyumbani mwa Kornelio.
13 Yeye alitueleza jinsi alivyokuwa amemwona malaika
amesimama nyumbani mwake na kumwambia: Mtume mtu
Yopa akamwite mtu mmoja aitwaye Simoni, kwa jina lingine
Petro.
14 Yeye atakuambia maneno ambayo kwayo wewe na ja-
maa yako yote mtaokolewa.
15 Na nilipoanza tu kuongea, Roho Mtakatifu aliwashukia
kama alivyotushukia sisi pale awali.
16 Hapo nilikumbuka yale maneno Bwana aliyosema:
Yohane alibatiza kwa maji, lakini ninyi mtabatizwa kwa
Roho Mtakatifu.
17 Basi, kama Mungu amewapa pia watu wa mataifa
mengine zawadi ileile aliyotupa sisi tulipomwamini Bwana
Yesu Kristo, je, mimi ni nani hata nijaribu kumpinga
Mungu?”
18 Waliposikia hayo, waliacha ubishi, wakamtukuza
Mungu wakisema, “Mungu amewapa watu wa mataifa
mengine nafasi ya kutubu na kuwa na uzima!”

19 Kutokana na mateso yaliyotokea wakati Stefano
alipouawa, waumini walitawanyika. Wengine walikwenda
mpaka Foinike, Kupro na Antiokia wakihubiri ule ujumbe
kwa Wayahudi tu.
20 Lakini baadhi ya waumini waliotoka Kupro na Kurene,
walikwenda Antiokia wakautangaza huo ujumbe kwa watu
wa mataifa mengine wakiwahubiria ile Habari Njema juu ya
Bwana Yesu.
21 Bwana aliwasaidia na idadi kubwa ya watu iliamini na
kumgeukia Bwana.
22 Habari ya jambo hilo ikasikika kwa lile kanisa la
Yerusalemu. Hivyo wakamtuma Barnaba aende Antiokia.
23 Alipofika huko na kuona jinsi Mungu alivyowaneemesha
wale watu, alifurahi na kuwahimiza wote wadumu katika
uaminifu wao kwa Bwana.
24 Barnaba alikuwa mtu mwema na mwenye kujaa Roho
Mtakatifu na imani. Kundi kubwa la watu lilivutwa kwa
Bwana.
25 Kisha, Barnaba alikwenda Tarso kumtafuta Saulo
26 Alipompata, alimleta Antiokia. Nao wote wawili walikaa
na lile kanisa kwa mwaka wote mzima wakifundisha kundi
kubwa la watu. Huko Antiokia, ndiko, kwa mara ya kwanza,
wafuasi waliitwa Wakristo.
27 Wakati huohuo, manabii kadhaa walikuja Antiokia ku-
toka Yerusalemu.
28 Basi, mmoja wao aitwaye Agabo alisimama, na kwa
uwezo wa Roho akabashiri kwamba kutakuwa na njaa
kubwa katika nchi yote (Njaa hiyo ilitokea wakati Klaudio
alipokuwa akitawala).
29 Wale wanafunzi waliamua kila mmoja kwa kadiri ya
uwezo wake apeleke chochote ili kuwasaidia wale ndugu
waliokuwa wanaishi Yudea.
30 Basi, wakafanya hivyo na kupeleka mchango wao kwa
wazee wa kanisa kwa mikono ya Barnaba na Saulo.

12

1 Karibu wakati huohuo, mfalme Herode alianza kuwatesa
baadhi ya Wakristo.
2 Alimwua kwa upanga Yakobo ndugu yake Yohane.
3 Alipoona kuwa kitendo hiki kiliwapendeza Wayahudi,
aliendelea, akamkamata Petro. (Hiyo ilifanyika wakati wa
sikukuu ya Mikate Isiyotiwa chachu.)
4 Baada ya kutiwa nguvuni, Petro alifungwa gerezani,
akawekwa chini ya ulinzi wa vikundi vinne vya askari wan-
newanne. Herode alikusudia kumtoa hadharani baada ya
sikukuu ya Pasaka.

5 Basi, Petro alipokuwa gerezani, kanisa lilikuwa linam-
wombea kwa Mungu kwa moyo.
6 Usiku, kabla ya siku ile ambayo Herode angemtoa Petro
hadharani, Petro alikuwa amelala kati ya askari wawili.
Alikuwa amefungwa minyororo miwili, na walinzi walikuwa
wanalinda lango la gereza.
7 Ghafla, malaika wa Bwana akasimama karibu naye na
mwanga ukaangaza kile chumba cha gereza. Malaika akam-
gusa akisema, “Amka upesi!” Mara ile minyororo ikaanguka
kutoka katika mikono yake.
8 Malaika akamwambia, “Jifunge mshipi wako, vaa viatu
vyako.” Akafanya hivyo. Kisha huyo malaika akamwambia,
“Vaa koti lako, unifuate.”
9 Petro akamfuata nje lakini hakujua kama hayo yaliy-
ofanywa na huyo malaika yalikuwa ya kweli; alidhani
alikuwa anaota ndoto.
10 Walipita kituo cha kwanza cha ulinzi na cha pili, halafu
wakafika kwenye mlango wa chuma wa kuingilia mjini.
Huo mlango ukawafungukia wenyewe, nao wakatoka nje.
Wakawa wanatembea katika barabara moja na mara yule
malaika akamwacha Petro peke yake.
11 Hapo ndipo Petro alipotambua yaliyotukia, akasema,
“Sasa najua kwa hakika kwamba Bwana amemtuma malaika
wake akaniokoa kutoka katika mkono wa Herode na kutoka
katika mambo yale yote watu wa Israeli waliyotazamia.”
12 Alipotambua hivyo alikwenda moja kwa moja mpaka
nyumbani kwa Maria mama yake Yohane aitwaye Marko.
Humo watu wengi walikuwa wamekusanyika wakisali.
13 Petro alibisha mlango wa nje na mtumishi mmoja
msichana aitwaye Roda, akaenda mlangoni kuitikia.
14 Huyo msichana aliitambua sauti ya Petro akafurahi mno,
hata badala ya kuufungua ule mlango, akakimbilia ndani na
kuwaambia kwamba Petro alikuwa amesimama nje mlan-
goni.
15 Wakamwambia yule msichana, “Una wazimu!” Lakini
yeye akasisitiza kwamba ilikuwa kweli. Nao wakamwambia,
“Huyo ni malaika wake.”
16 Wakati huo Petro alikuwa anaendelea kupiga hodi.
Mwishowe walifungua mlango, wakamwona, wakashangaa.
17 Petro aliwaashiria kwa mkono wakae kimya,
akawaeleza jinsi Bwana alivyomtoa gerezani. Kisha
akawaambia watoe taarifa ya jambo hilo kwa Yakobo
na wale ndugu wengine, halafu akatoka akaenda mahali
pengine.
18 Kulipokucha, ulitokea wasiwasi mkubwa kati ya wale
askari kuhusu yaliyokuwa yamempata Petro.

19 Herode aliamuru ufanywe msako lakini hawakuweza
kumpata. Hivyo aliamuru wale askari wahojiwe, akatoa
amri wauawe. Halafu akatoka huko Yudea akaenda Kaisarea
ambako alikaa.
20 Herode alikasirishwa sana na watu wa Tiro na Sidoni.
Lakini wao walimpelekea wajumbe. Nao wakafaulu kwanza
kumpata Blasto awe upande wao. Blasto alikuwa msimamizi
mkuu wa ikulu ya mfalme. Kisha, wakamwendea Herode
wakamwomba kuwe na amani, kwa maana nchi yao ilitege-
mea nchi ya mfalme kwa chakula.
21 Siku moja iliyochaguliwa, Herode akiwa amevaa mavazi
rasmi na kuketi katika kiti cha kifalme aliwahutubia watu.
22 Wale watu walimpigia kelele za shangwe wakisema, “Hii
ni sauti ya mungu, si ya mtu.”
23 Papo hapo malaika wa Bwana akamwangusha Herode
chini kwa sababu hakumpa Mungu hizo sifa. Akaliwa na
wadudu, akafa.
24 Neno la Mungu likazidi kuenea na kukua.
25 Baada ya Barnaba na Saulo kutekeleza shughuli zao,
walitoka tena Yerusalemu wakamchukua Yohane aitwaye
pia Marko.

13

1 Katika kanisa la Antiokia kulikuwa na watu wengine
waliokuwa manabii na walimu; miongoni mwao akiwa
Barnaba, Simoni aitwaye pia Mweusi, Lukio wa Kurene,
Manaeni ambaye alikuwa amelelewa pamoja na mfalme
Herode, na Saulo.
2 Walipokuwa wanafanya ibada yao kwa Bwana na ku-
funga, Roho Mtakatifu alisema: “Niteulieni Barnaba na Saulo
kwa ajili ya kazi niliyowaitia.”
3 Basi, baada ya kusali na kufunga zaidi, wakawawekea
mikono, wakawaacha waende zao.
4 Basi, Barnaba na Saulo walipokwisha tumwa na Roho
Mtakatifu, walishuka hadi Seleukia, na kutoka huko wali-
panda meli hadi kisiwa cha Kupro.
5 Walipofika Salami walihubiri neno la Mungu katika ma-
sunagogi ya Kiyahudi. Yohane (Marko) alikuwa msaidizi
wao.
6 Walitembea toka upande mmoja wa kisiwa mpaka Pafo
upande wa pili, na huko walimkuta mchawi mmoja Myahudi
aitwaye Baryesu ambaye alijisingizia kuwa nabii.
7 Huyu alikuwa pamoja na Sergio Paulo, mkuu wa kile
kisiwa, ambaye alikuwa mtu mwelewa sana. Sergio Paulo
aliwaita Barnaba na Saulo ili asikie neno la Mungu.

8 Lakini huyo mchawi Elima (kama alivyokuwa anaitwa
kwa Kigiriki), alijaribu kuwapinga ili kumzuia huyo mkuu
wa kisiwa asije akaigeukia imani ya Kikristo.
9 Basi, Saulo ambaye aliitwa pia Paulo, akiwa amejaa Roho
Mtakatifu, alimkodolea macho huyo mchawi,
10 akasema, “Mdanganyifu wa kupindukia na mlaghai
wewe! Wewe ni mtoto wa Ibilisi! Wewe ni adui wa chochote
kile kilicho cha kweli; hukomi hata mara moja kujaribu
kuzipotosha njia za Bwana zilizonyoka.
11 Sasa, mkono wa Bwana utakuadhibu: utakuwa kipofu na
hutaweza kuuona mwanga wa jua kwa kitambo.” Mara kila
kitu kikawa kama ukungu na giza kwake, akaanza kwenda
huku na huku akitafuta mtu wa kumshika mkono amwon-
goze.
12 Yule mkuu wa kisiwa alipoona hayo, aliongoka akawa
muumini; akastaajabia sana mafundisho aliyosikia juu ya
Bwana.
13 Kutoka Pafo, Paulo na wenzake walipanda meli
wakaenda hadi Perga katika Pamfulia; lakini Yohane (Marko)
aliwaacha, akarudi Yerusalemu.
14 Lakini wao waliendelea na safari toka Pisga hadi mjini
Antiokia Pisidia. Siku ya Sabato waliingia ndani ya Sunagogi,
wakakaa.
15 Baada ya masomo katika kitabu cha Sheria ya Mose
na katika maandiko ya manabii, wakuu wa lile sunagogi
waliwapelekea ujumbe huu: “Ndugu, kama mnalo jambo la
kuwaambia watu ili kuwapa moyo, semeni.”
16 Basi, Paulo alisimama, akatoa ishara kwa mkono,
akaanza kuongea: “Wananchi wa Israeli na wengine wote
mnaomcha Mungu, sikilizeni!
17 Mungu wa taifa hili la Israeli aliwateua babu zetu na
kuwafanya wawe taifa kubwa walipokuwa ugenini kule
Misri. Mungu aliwatoa huko kwa uwezo wake mkuu.
18 Aliwavumilia kwa muda wa miaka arobaini kule jang-
wani.
19 Aliyaangamiza mataifa ya nchi ya Kanaani akawapa hao
watu wake ile nchi kuwa mali yao.
20 Miaka mia nne na hamsini ilipita, halafu akawapatia
waamuzi wawaongoze mpaka wakati wa nabii Samweli.
21 Hapo wakapendelea kuwa na mfalme, na Mungu
akawapa Saulo, mtoto wa Kishi wa kabila la Benyamini, awe
mfalme wao kwa muda wa miaka arobaini.
22 Baada ya kumwondoa Saulo, Mungu alimteua Daudi
kuwa mfalme wao. Mungu alionyesha kibali chake kwake
akisema: Nimemwona Daudi mtoto wa Yese; ni mtu
anayepatana na moyo wangu; mtu ambaye atatimiza yale
yote ninayotaka kuyatenda.

23 Kutokana na ukoo wake mtu huyu, Mungu, kama
alivyoahidi, amewapelekea watu wa Israeli Mwokozi, ndiye
Yesu.
24 Kabla ya kuja kwake Yesu, Yohane alimtangulia aki-
wahubiria watu wote wa Israeli kwamba ni lazima watubu
na kubatizwa.
25 Yohane alipokuwa anamaliza ujumbe wake aliwaambia
watu: Mnadhani mimi ni nani? Mimi si yule mnayemtaza-
mia. Huyo anakuja baada yangu na mimi sistahili hata
kuzifungua kamba za viatu vyake.
26 “Ndugu, ninyi mlio watoto wa ukoo wa Abrahamu, na
wengine wote mnaomcha Mungu! Ujumbe huu wa wokovu
umeletwa kwetu.
27 Kwa maana wenyeji wa Yerusalemu na wakuu wao
hawakumtambua yeye kuwa Mwokozi. Wala hawakuelewa
maneno ya manabii yanayosomwa kila Sabato. Hata hivyo,
waliyafanya maneno ya manabii yatimie kwa kumhukumu
Yesu adhabu ya kifo.
28 Ingawa hawakumpata na hatia inayostahili auawe, wal-
imwomba Pilato amhukumu auawe.
29 Na baada ya kutekeleza yote yaliyokuwa yameandikwa
kumhusu yeye, walimshusha kutoka msalabani,
wakamweka kaburini.
30 Lakini Mungu alimfufua kutoka wafu.
31 Naye, kwa siku nyingi aliwatokea wale waliofuatana
naye kutoka Galilaya mpaka Yerusalemu. Hao ndio walio
sasa mashahidi wake kwa watu wa Israeli.
32 Sisi tumekuja hapa kuwaleteeni Habari Njema: jambo
lile Mungu alilowaahidia babu zetu amelitimiza sasa kwa
ajili yetu sisi tulio wajukuu wao kwa kumfufua Yesu kutoka
wafu.
33 Kama ilivyoandikwa katika zaburi ya pili: Wewe ni
Mwanangu, mimi leo nimekuwa baba yako.
34 Na juu ya kumfufua kutoka wafu, asipate tena kurudi
huko na kuoza, Mungu alisema hivi: Nitakupa baraka takat-
ifu na za kweli nilizomwahidia Daudi.
35 Naam, na katika sehemu nyingine za zaburi asema:
Hutamwacha Mtakatifu wako aoze.
36 Sasa, Daudi mwenyewe alitimiza mapenzi ya Mungu
wakati wake; kisha akafa na kuzikwa karibu na wazee wake,
na mwili wake ukaoza.
37 Lakini yule ambaye Mungu alimfufua kutoka wafu haku-
pata kuoza.
38 Jueni wazi, ndugu zangu, kwamba ujumbe kuhusu
kusamehewa dhambi unahubiriwa kwenu kwa njia ya Yesu
Kristo;
39 na ya kwamba kila mmoja anayemwamini Yesu

anasamehewa dhambi zote, jambo ambalo halingewezekana
kwa njia ya Sheria ya Mose.
40 Jihadharini basi, msije mkapatwa na yale yaliyosemwa
na manabii:
41 Sikilizeni enyi wenye madharau, shangaeni mpotee!
Kwa maana kitu ninachofanya sasa, nyakati zenu, ni kitu
ambacho hamtakiamini hata kama mtu akiwaelezeni."
42 Paulo na Barnaba walipokuwa wanatoka katika ile sun-
agogi, wale watu waliwaalika waje tena siku ya Sabato iliy-
ofuata, waongee zaidi juu ya mambo hayo.
43 Mkutano huo ulipomalizika, Wayahudi wengi na watu
wa mataifa mengine waliokuwa wameongokea dini ya
Kiyahudi waliwafuata Paulo na Barnaba. Hao mitume
waliongea nao, wakawatia moyo waendelee kuishi wakitege-
mea neema ya Mungu.
44 Siku ya Sabato iliyofuata, karibu kila mtu katika ule mji
alikuja kusikiliza neno la Bwana.
45 Lakini Wayahudi walipoliona hilo kundi la watu walijaa
wivu, wakapinga alichokuwa anasema Paulo na kumtukana.
46 Hata hivyo, Paulo na Barnaba waliongea kwa uho-
dari zaidi, wakasema, "Ilikuwa ni lazima neno la Mungu
liwafikieni ninyi kwanza; lakini kwa kuwa mmelikataa na
kujiona hamstahili uzima wa milele, basi, tunawaacheni na
kuwaendea watu wa mataifa mengine.
47 Maana Bwana alituagiza hivi: Nimekuteua wewe uwe
mwanga kwa mataifa, uwe njia ya wokovu kwa ulimwengu
wote."
48 Watu wa mataifa mengine waliposikia jambo hilo wal-
ifurahi, wakausifu ujumbe wa Mungu; na wale waliokuwa
wamechaguliwa kupata uzima wa milele, wakawa waumini.
49 Neno la Bwana likaenea kila mahali katika sehemu ile.
50 Lakini Wayahudi waliwachochea wanawake wa tabaka
ya juu wa mataifa mengine ambao walikuwa wacha Mungu,
na wanaume maarufu wa mji huo. Wakaanza kuwatesa
Paulo na Barnaba, wakawafukuza kutoka katika eneo lao.
51 Basi, mitume wakayakung'uta mavumbi yaliyokuwa
katika miguu yao kama onyo, kisha wakaenda Ikonio.
52 Lakini hao wafuasi walikuwa wamejaa furaha na Roho
Mtakatifu.

14

1 Kule Ikonio, mambo yalikuwa kama yalivyokuwa kule
Antiokia; Paulo na Barnaba walikwenda katika sunagogi la
Wayahudi wakaongea kwa uhodari hata Wayahudi wengi na
Wagiriki wakawa waumini.

2 Lakini Wayahudi wengine waliokataa kuwa waumini
walichochea na kutia chuki katika mioyo ya watu wa mataifa
mengine ili wawapinge hao ndugu.
3 Paulo na Barnaba waliendelea kukaa huko kwa muda
mrefu. Waliongea kwa uhodari juu ya Bwana, naye Bwana
akathibitisha ukweli wa ujumbe walioutoa juu ya neema
yake, kwa kuwawezesha kutenda miujiza na maajabu.
4 Watu wa mji huo waligawanyika: wengine waliwaunga
mkono Wayahudi, na wengine walikuwa upande wa mi-
tume.
5 Mwishowe, baadhi ya watu wa mataifa mengine na
Wayahudi, wakishirikiana na wakuu wao, waliazimu kuwa-
tendea vibaya hao mitume na kuwapiga mawe.
6 Mitume walipogundua jambo hilo, walikimbilia Lustra na
Derbe, miji ya Lukaonia, na katika sehemu za jirani,
7 wakawa wanahubiri Habari Njema huko.
8 Kulikuwa na mtu mmoja huko Lustra ambaye alikuwa
amelemaa miguu tangu kuzaliwa, na alikuwa hajapata
kutembea kamwe.
9 Mtu huyo alikuwa anamsikiliza Paulo alipokuwa anahu-
biri. Paulo alimtazama kwa makini, na alipoona kuwa
alikuwa na imani ya kuweza kuponywa,
10 akasema kwa sauti kubwa, “Simama wima kwa miguu
yako!” Huyo mtu aliyelemaa akainuka ghafla, akaanza
kutembea.
11 Umati wa watu walipoona alichofanya Paulo, ulianza
kupiga kelele kwa lugha ya Kilukaonia: “Miungu imetujia
katika sura za binadamu!”
12 Barnaba akaitwa Zeu, na Paulo, kwa vile yeye ndiye
aliyekuwa anaongea, akaitwa Herme.
13 Naye kuhani wa hekalu la Zeu lililokuwa nje ya mji
akaleta fahali na shada za maua mbele ya mlango mkuu wa
mji, na pamoja na ule umati wa watu akataka kuwatambikia
mitume.
14 Barnaba na Paulo walipopata habari hiyo waliyararua
mavazi yao na kukimbilia katika lile kundi la watu wakisema
kwa sauti kubwa:
15 “Ndugu, kwa nini mnafanya mambo hayo? Sisi pia ni
binadamu kama ninyi. Na, tuko hapa kuwahubirieni Habari
Njema, mpate kuziacha hizi sanamu tupu, mkamgeukie
Mungu aliye hai, Mungu aliyeumba mbingu na nchi, bahari
na vyote vilivyomo.
16 Zamani Mungu aliruhusu kila taifa lifanye lilivyopenda.
17 Hata hivyo, Mungu hakuacha kujidhihirisha kwa
mambo mema anayowatendea: huwanyeshea mvua toka
angani, huwapa mavuno kwa wakati wake, huwapa chakula
na kuijaza mioyo yenu furaha.”

18 Ingawa walisema hivyo haikuwa rahisi kuwazuia wale
watu wasiwatambikie.
19 Lakini Wayahudi kadhaa walikuja kutoka Antiokia na
Ikonio, wakawafanya watu wajiunge nao, wakampiga mawe
Paulo na kumburuta hadi nje ya mji wakidhani amekwisha
kufa.
20 Lakini waumini walipokusanyika na kumzunguka,
aliamka akarudi mjini. Kesho yake, yeye pamoja na Barnaba
walikwenda Derbe.
21 Baada ya Paulo na Barnabas kuhubiri Habari Njema
huko Derbe na kupata wafuasi wengi, walifunga safari
kwenda Antiokia kwa kupitia Lustra na Ikonio.
22 Waliwaimarisha waumini wa miji hiyo na kuwatia moyo
wabaki imara katika imani. Wakawaambia, “Ni lazima sisi
sote tupitie katika taabu nyingi ili tuingie katika ufalme wa
Mungu.”
23 Waliteua wazee katika kila kanisa kwa ajili ya waumini,
na baada ya kusali na kufunga, wakawaweka chini ya ulinzi
wa Bwana ambaye walikuwa wanamwamini.
24 Baada ya kupitia katika nchi ya Pisidia, walifika Pamfu-
lia.
25 Baada ya kuhubiri ule ujumbe huko Perga, walikwenda
Atalia.
26 Kutoka huko walisafiri kwa meli wakarudi Antiokia
ambako hapo awali walikuwa wamewekwa chini ya ulinzi
wa neema ya Mungu kwa ajili ya kazi ambayo sasa walikuwa
wameitimiza.
27 Walipofika huko Antiokia walifanya mkutano wa kanisa
la mahali hapo, wakawapa taarifa juu ya mambo Mungu
aliyofanya pamoja nao, na jinsi alivyowafungulia mlango
watu wa mataifa mengine mlango wa kuingia katika imani.
28 Wakakaa pamoja na wale waumini kwa muda mrefu.

15

1 Basi, watu wengine walifika Antiokia kutoka Yudea
wakaanza kuwafundisha wale ndugu wakisema, “Kama
hamtatahiriwa kufuatana na mapokeo ya Sheria ya Mose,
hamtaweza kuokolewa.”
2 Jambo hili lilisababisha ubishi mkubwa, na baada ya
Paulo na Barnaba kujadiliana nao, ikaamuliwa Paulo na
Barnaba pamoja na waumini kadhaa wa lile kanisa la An-
tiokia waende Yerusalemu kuwaona wale mitume na wazee
kuhusu jambo hilo.
3 Basi, kanisa liliwaaga, nao walipokuwa wanapitia Foinike
na Samaria waliwaeleza watu jinsi mataifa mengine yaliv-
omgeukia Mungu. Habari hizo zikawafurahisha sana ndugu
hao wote.

4 Walipofika Yerusalemu walikaribishwa na kanisa, mitume na wazee; nao wakawapa taarifa juu ya yote Mungu aliyoyafanya pamoja nao.

5 Lakini waumini wengine waliokuwa wa kikundi cha Mafarisayo walisimama, wakasema, “Ni lazima watu wa mataifa mengine watahiriwe na kufundishwa kuifuata Sheria ya Mose.”

6 Basi, mitume na wazee walifanya mkutano maalum wa kuchunguza jambo hilo.

7 Baada ya majadiliano marefu, Petro alisimama, akasema, “Ndugu zangu, ninyi mnafahamu kwamba hapo awali Mungu alipenda kunichagua mimi miongoni mwenu niihubiri Habari Njema, ili watu wa mataifa wapate kusikia na kuamini.

8 Naye Mungu anayejua mioyo ya watu, alithibitisha kwamba amewakubali kwa kuwapa nao Roho Mtakatifu kama alivyotupa sisi.

9 Hakufanya ubaguzi wowote kati yetu na wao; aliitakasa mioyo yao kwa imani.

10 Sasa basi, kwa nini kumjaribu Mungu kwa kuwatwika hao waumini mzigo ambao wala babu zetu, wala sisi hatukuweza kuubeba?

11 Isiwe hivyo, ila tunaamini kwamba, sisi kama vile wao, tunaokolewa kwa njia ya neema ya Bwana Yesu.”

12 Kikundi chote kilikaa kimya, kikawasikiliza Barnaba na Paulo wakieleza miujiza na maajabu ambayo Mungu alitenda kwa mikono yao kati ya watu wa mataifa mengine.

13 Walipomaliza kuongea, Yakobo alianza kusema: “Ndugu zangu, nisikilizeni!

14 Simoni ameeleza jinsi Mungu hapo awali alivyojishughulisha na watu wa mataifa mengine, akachagua baadhi yao wawe watu wake.

15 Jambo hili ni sawa kabisa na maneno ya manabii, kama Maandiko Matakatifu yasemavyo:

16 Baada ya mambo haya nitarudi. Nitaijenga tena ile nyumba ya Daudi iliyoanguka; nitayatengeneza magofu yake na kuijenga tena.

17 Hapo watu wengine wote, watu wa mataifa yote niliowaita wawe wangu, watamtafuta Bwana.

18 Ndivyo asemavyo Bwana, aliyefanya jambo hili lijulikane tangu kale.

19 “Kwa hiyo, uamuzi wangu ni huu: tusiwataabishe watu wa mataifa wanomgeukia Mungu.

20 Bali tuwapelekee barua kuwaambia wasile vyakula vilivyotiwa najisi kwa kutambikiwa sanamu za miungu; wa-

jiepushe na uasherati; wasile mnyama yeyote aliyenyongwa,
na wasinywe damu.
21 Kwa maana kwa muda mrefu maneno ya Mose
yamekuwa yakihubiriwa katika kila mji na kusomwa katika
masunagogi yote kila siku ya Sabato."
22 Mitume, wazee na kanisa lote waliamua kuwachagua
watu fulani miongoni mwao na kuwatuma Antiokia pamoja
na Paulo na Barnaba. Basi, wakamchagua Yuda aitwaye pia
Barsaba, na Sila ambao wote walikuwa wanajulikana zaidi
kati ya ndugu.
23 Wakawapa barua hii: "Sisi mitume na wazee, ndugu
zenu, tunawasalimuni ninyi ndugu wa mataifa mengine
mlioko huko Antiokia, Siria na Kilikia.
24 Tumesikia kwamba watu wengine kutoka huku kwetu
waliwavurugeni kwa maneno yao, wakaitia mioyo yenu
katika wasiwasi. Lakini wamefanya hivyo bila ya idhini
yoyote kutoka kwetu.
25 Hivyo, tumeamua kwa pamoja kuwachagua watu kad-
haa na kuwatuma kwenu pamoja na wapenzi wetu Barnaba
na Paulo,
26 ambao wamehatarisha maisha yao kwa ajili ya jina la
Bwana wetu Yesu Kristo.
27 Kwa hiyo, tunawatuma Yuda na Sila kwenu; hawa
watawaambieni wao wenyewe haya tuliyoandika.
28 Basi, Roho Mtakatifu na sisi tumekubali tusiwatwike
mzigo zaidi ya mambo haya muhimu:
29 Msile vyakula vilivyotambikiwa sanamu; msinywe
damu; msile nyama ya mnyama aliyenyongwa; na mjiepushe
na uasherati. Mtakuwa mmefanya vema kama mkiepa ku-
fanya mambo hayo. Wasalaam!"
30 Baada ya kuwaaga, hao wajumbe walielekea Antiokia
ambako waliita mkutano wa waumini, wakawapa hiyo
barua.
31 Walipoisoma hiyo barua, maneno yake yaliwatia moyo,
wakafurahi sana.
32 Yuda na Sila, ambao nao walikuwa manabii, wal-
izungumza na hao ndugu kwa muda mrefu wakiwatia moyo
na kuwaimarisha.
33 Baada ya kukaa huko kwa muda fulani, ndugu wa An-
tiokia waliwaaga wakiwatakia amani, kisha wakarudi kwa
wale waliokuwa wamewatuma.
34 Lakini Sila aliamua kubaki.
35 Paulo na Barnaba walibaki huko Antiokia kwa muda;
wakafundisha na kuhubiri neno la Bwana, pamoja na watu
wengine wengi.
36 Baada ya siku kadhaa, Paulo alimwambia Barnaba, "Tu-
rudi tukawatembelee wale ndugu katika kila mji tulikolihu-

biri neno la Bwana tukajionee jinsi wanavyoendelea.”
37 Barnaba alitaka wamchukue pia Yohane aitwaye Marko.
38 Lakini Paulo hakupendelea kumchukua Marko, ambaye
awali aliwaacha kule Pamfulia na kukataa kushiriki katika
kazi yao.
39 Basi kukatokea ubishi mkali kati yao, na wakaachana.
Barnaba akamchukua Marko, wakapanda meli kwenda
Kupro.
40 Naye Paulo akamchagua Sila, na baada ya ndugu wa
mahali hapo kumweka chini ya ulinzi wa neema ya Bwana,
akaondoka.
41 Katika safari hiyo alipitia Siria na Kilikia akiyaimarisha
makanisa.

16

1 Paulo alifika Derbe na Lustra, ambako aliishi mfuasi
mmoja aitwaye Timotheo. Mama yake ambaye pia alikuwa
mfuasi, alikuwa Myahudi; lakini baba yake alikuwa Mgiriki.
2 Timotheo alikuwa na sifa kubwa kati ya wale ndugu wa
Lustra na Ikonio.
3 Paulo alitaka Timotheo aandamane naye safarini, kwa
hiyo alimtahiri. Alifanya hivyo kwa sababu Wayahudi wote
walioishi sehemu hizo walijua kwamba baba yake Timotheo
alikuwa Mgiriki.
4 Walipokuwa wanapita katika ile miji waliwapa watu yale
maagizo yaliyotolewa na mitume na wazee kule Yerusalemu,
wakawaambia wayazingatie.
5 Hivyo, yale makanisa yalizidi kuwa imara katika imani,
na idadi ya waumini ikaongezeka kila siku.
6 Walipitia sehemu za Frugia na Galatia kwani Roho
Mtakatifu hakuwaruhusu kuhubiri huo ujumbe mkoani
Asia.
7 Walipofika kwenye mipaka ya Musia, walijaribu kuingia
mkoani Bithunia, lakini Roho wa Yesu hakuwaruhusu.
8 Basi, walipitia Musia, wakaenda moja kwa moja mpaka
Troa.
9 Usiku huo, Paulo aliona ono ambalo alimwona mtu
mmoja wa Makedonia amesimama pale na kumwomba:
“Vuka, uje Makedonia ukatusaidie.”
10 Mara baada ya Paulo kuona ono hilo, tulijitayarisha
kwenda Makedonia bila kukawia, tukiwa na hakika kwamba
Mungu ametuita tuwapelekee Habari Njema.
11 Kutoka Troa, tulisafiri kwa meli moja kwa moja mpaka
Samothrake, na kesho yake tukatia nanga Neapoli.
12 Kutoka huko, tulikwenda mpaka Filipi, mji wa wilaya ya
kwanza ya Makedonia, na ambao pia ni koloni la Waroma.
Tulikaa katika mji huo siku kadhaa.

13 Siku ya Sabato tulitoka nje ya mji, tukaenda kando ya
mto ambapo tulidhani ya kuwa ni mahali pa kusali. Tuliketi,
tukaongea na wanawake waliokusanyika mahali hapo.
14 Miongoni mwa wale waliotusikiliza alikuwa mwanamke
mmoja mcha Mungu aitwaye Ludia mwenyeji wa Thu-
atira, ambaye alikuwa mfanyabiashara ya nguo za kitani
za rangi ya zambarau. Bwana aliufungua moyo wake hata
akayapokea yale maneno Paulo aliyokuwa anasema.
15 Baada ya huyo mama pamoja na jamaa yake kubatizwa,
alitualika akisema, “Kama kweli mmeona kwamba mimi
namwamini Bwana, karibuni nyumbani kwangu mkakae.”
Akatuhimiza twende.
16 Siku moja, tulipokuwa tunakwenda mahali pa kusali,
msichana mmoja aliyekuwa na pepo mwenye uwezo wa
kuagua alikutana nasi. Msichana huyo alikuwa anawapatia
matajiri wake fedha nyingi kwa uaguzi wake.
17 Basi, huyo msichana alimfuata Paulo na sisi, akipiga
kelele na kusema, “Hawa watu ni watumishi wa Mungu
Mkuu. Wanawatangazieni njia ya wokovu.”
18 Akawa anafanya hivyo kwa siku nyingi hata siku moja
Paulo alikasirika, akamgeukia na kumwambia huyo pepo,
“Nakuamuru kwa jina la Yesu Kristo, mtoke huyu!” Mara
huyo pepo akamtoka.
19 Matajiri wa yule msichana walipoona kwamba tumaini
lao la kupata mali limekwisha, waliwakamata Paulo na Sila,
wakawaburuta mpaka hadharani, mbele ya wakuu.
20 Wakawashtaki kwa mahakimu wakisema, “Watu hawa
ni Wayahudi na wanafanya fujo katika mji wetu.
21 Wanafundisha desturi ambazo sisi raia wa Roma hatu-
ruhusiwi kuzikubali wala kuzifuata.”
22 Kundi la watu likajiunga nao, likawashambulia. Wale
mahakimu wakawatatulia Paulo na Sila mavazi yao, wakaa-
muru wapigwe viboko.
23 Baada ya kupigwa sana wakatiwa ndani, na askari wa
gereza akaamriwa kuwaweka chini ya ulinzi mkali.
24 Kutokana na maagizo hayo, huyo askari aliwaweka
katika chumba cha ndani kabisa cha gereza na kuifunga
miguu yao kwenye nguzo.
25 Karibu na usiku wa manane Paulo na Sila walikuwa wak-
isali na kuimba nyimbo za kumsifu Mungu, huku wafungwa
wengine wakiwa wanasikiliza.
26 Ghafla, kulitokea mtetemeko mkuu wa ardhi ambao
uliitikisa misingi ya gereza. Mara, milango yote ikafunguka
na minyororo iliyowafunga hao wafungwa ikaachana.
27 Askari wa gereza alipoamka na kuiona milango ya
gereza imefunguliwa, alidhani kwamba wafungwa wote wa-

likuwa wametoroka na hivyo akauchomoa upanga wake,
akataka kujiua.
28 Lakini Paulo akaita kwa sauti kubwa: “Usijidhuru
mwenyewe kwa maana sisi sote tuko hapa.”
29 Baada ya kumwita mtu alete taa, huyo askari wa gereza
alikimbilia ndani, akajitupa mbele ya miguu ya Paulo na Sila
huku akitetemeka kwa hofu.
30 Halafu aliwaongoza nje, akawauliza, “Waheshimiwa,
nifanye nini nipate kuokoka?”
31 Wao wakamjibu, “Mwamini Bwana Yesu nawe
utaokolewa pamoja na jamaa yako yote.”
32 Basi, wakamhubiria neno la Bwana yeye pamoja na
jamaa yake.
33 Yule askari aliwachukua saa ileile ya usiku akawasafisha
majeraha yao, kisha yeye na jamaa yake wakabatizwa papo
hapo.
34 Halafu akawachukua Paulo na Sila nyumbani kwake,
akawapa chakula. Yeye na jamaa yake yote wakafanya
sherehe kwa vile sasa walikuwa wanamwamini Mungu.
35 Kesho yake asubuhi, mahakimu waliwatuma maofisa
wao wakisema, “Wafungueni wale watu.”
36 Yule askari wa gereza alimpasha habari Paulo: “Ma-
hakimu wametuma ujumbe ili mfunguliwe. Sasa mnaweza
kutoka na kwenda zenu kwa amani.”
37 Lakini Paulo alimjibu, “Ati nini? Ingawa hatukuwa
na kosa, walitupiga viboko hadharani hali sisi ni raia wa
Roma. Tena, walitutia ndani na sasa wanataka kutufungulia
kwa siri! Hata kidogo! Ni lazima wao wenyewe waje hapa
watufungulie.”
38 Hao maofisa waliwapasha habari mahakimu juu ya
jambo hilo, nao waliposikia kwamba Paulo na Sila walikuwa
raia wa Roma, waliogopa.
39 Hivyo, walikwenda kuwataka radhi na baada ya kuwa-
toa ndani waliwaomba watoke katika mji ule.
40 Paulo na Sila walitoka gerezani, wakaenda nyumbani
kwa Ludia. Huko walionana na ndugu waumini na baada ya
kuwatia moyo wakaondoka.

17

1 Kwa kupitia Amfipoli na Apolonia, walisafiri mpaka The-
salonika ambako kulikuwa na sunagogi la Wayahudi.
2 Paulo alijiunga nao kama ilivyokuwa desturi yake aka-
jadiliana nao Sabato tatu mfululizo, akatumia Maandiko
Matakatifu.

3 Aliyaeleza na kuonyesha kwamba ilimbidi Kristo
kuteswa na kufufuka kutoka wafu. Akawaambia, “Yesu
ambaye mimi namhubiri kwenu ndiye Kristo.”
4 Baadhi yao walikubali wakajiunga na Paulo na Sila. Kad-
halika, idadi kubwa ya Wagiriki waliomcha Mungu pamoja
na wanawake wengi wa tabaka la juu, walijiunga nao.
5 Lakini Wayahudi wakaona wivu; wakawakodi wafid-
huli sokoni, wakafanya kikundi na kuzusha fujo mjini
kote. Wakaivamia nyumba ya Yasoni wakitumaini kuwapata
humo Paulo na Sila ili wawalete hadharani.
6 Lakini hawakuwapata na hivyo walimburuta Yasoni
pamoja na ndugu wengine mpaka kwa wakuu wa mji,
wakapiga kelele: “Watu hawa wamekuwa wakivuruga dunia
yote na sasa wako hapa mjini.
7 Yasoni amewakaribisha nyumbani kwake. Wote
wanafanya kinyume cha amri ya Kaisari wakisema eti Kuna
mfalme mwingine aitwaye Yesu.”
8 Kwa maneno hayo waliwatia wasiwasi wakuu wa mji na
kundi la watu.
9 Wakawafanya Yasoni na wenzake watoe dhamana, kisha
wakawaacha waende zao.
10 Usiku, wale ndugu waliwahimiza Paulo na Sila waende
Berea. Mara tu walipofika huko, walikwenda katika suna-
gogi la Wayahudi.
11 Watu wa huko walikuwa wasikivu zaidi kuliko wale wa
Thesalonika. Waliupokea ule ujumbe kwa hamu kubwa,
wakawa wanayachunguza Maandiko Matakatifu kila siku, ili
kuona kama yale waliyosema Paulo na Sila yalikuwa kweli.
12 Wengi wao waliamini na pia wanawake wa Kigiriki wa
tabaka la juu na wanaume pia.
13 Lakini, Wayahudi wa Thesalonika walipogundua
kwamba Paulo alikuwa anahubiri neno la Mungu huko
Berea, walikwenda huko, wakaanza kufanya fujo na
kuchochea makundi ya watu.
14 Wale ndugu wakamsindikiza haraka aende pwani lakini
Sila na Timotheo walibaki Berea.
15 Wale ndugu waliomsindikiza Paulo walikwenda pamoja
naye mpaka Athene. Kisha, wakarudi pamoja na maagizo
kutoka kwa Paulo kwamba Sila na Timotheo wamfuate upesi
iwezekanavyo.
16 Paulo alipokuwa anawasubiri Sila na Timotheo huko
Athene, moyo wake ulighadhibika sana alipoona jinsi mji
huo ulivyokuwa umejaa sanamu za miungu.
17 Alijadiliana na Wayahudi na watu wengine waliomcha
Mungu katika sunagogi; na kila siku alikuwa na majadiliano
sokoni pamoja na wowote wale waliojitokeza.

18 Wengine waliofuata falsafa ya Epikuro na Stoiki walibishana naye. Wengine walisema, “Anataka kusema nini huyu bwanamaneno?” Kwa kuwa Paulo alikuwa anahubiri juu ya Yesu na juu ya ufufuo, wengine walisema, “Inaonekana kama anahubiri juu ya miungu ya kigeni.”

19 Hivyo walimchukua Paulo, wakampeleka Areopago, wakasema, “Tunataka kujua jambo hili jipya ulilokuwa unazungumzia.

20 Vitu vingine tulivyosikia kwa masikio yetu vinaonekana kuwa viroja kwetu. Tungependa kujua mambo haya yana maana gani.”

21 Wananchi wa Athene na wakazi wengine wa huko walikuwa wanatumia wakati wao wote kuhadithiana na kusikiliza habari mpyampya.

22 Basi, Paulo alisimama mbele ya baraza la Areopago, akasema, “Wananchi wa Athene! Ninaona kwamba ninyi, kwa vyovyote, ni watu wa dini sana.

23 Sababu yenyewe ni kwamba katika pitapita yangu niliangalia sanamu zenu za ibada nikakuta madhabahu moja ambayo imeandikwa: Kwa ajili ya Mungu yule Asiyejulikana. Basi, huyo mnayemwabudu bila kujua, ndiye ninayemhubiri kwenu.

24 Mungu, aliyeumba ulimwengu na vyote vilivyomo, ni Bwana wa mbingu na nchi; yeye hakai katika hekalu zilizojengwa na watu.

25 Wala hatumikiwi kwa mikono ya watu kana kwamba anahitaji chochote kile, kwa maana yeye mwenyewe ndiye anayewapa watu uhai, anawawezesha kupumua na anawapa kila kitu.

26 Kutokana na mtu mmoja aliumba mataifa yote na kuyawezesha kuishi duniani kote. Aliamua na kupanga kabla kabisa lini na wapi mataifa hayo yangeishi.

27 Alifanya hivyo, ili mataifa hayo yapate kumfuata, na kama vile kwa kupapasapapasa, yapate kumfikia. Hata hivyo lakini, Mungu hayuko mbali na kila mmoja wetu.

28 Kama alivyosema mtu mmoja: Ndani yake yeye sisi tunaishi, tunajimudu, na tuko! Ni kama washairi wenu wengine walivyosema: Sisi ni watoto wake.

29 Ikiwa basi, sisi ni watoto wa Mungu, haifai kumfikiria Mungu kuwa kama dhahabu, fedha au hata jiwe lililochongwa na kutiwa nakshi na binadamu.

30 Mungu alifanya kama kwamba haoni nyakati zile watu walipokuwa wajinga. Lakini sasa, anaamuru watu wote kila mahali watubu.

31 Kwa maana amekwisha weka siku ambayo atauhukumu ulimwengu kwa haki kwa njia ya mtu mmoja aliyemteua.

Mungu amewathibitishia wote jambo hili kwa kumfufua mtu
huyo kutoka wafu!”
32 Walipomsikia Paulo anasema juu ya jambo la kufufuka
kwa wafu, wengine wao waliangua kicheko; lakini wengine
walisema, “Tunataka kukusikia tena juu ya jambo hili!”
33 Hivyo, Paulo aliwaacha, akatoka barazani.
34 Lakini watu kadhaa waliandamana naye, wakawa wau-
mini. Miongoni mwao walikuwa Dionisio wa Areopago,
mwanamke mmoja aitwaye Damari na wengineo.

18

1 Baada ya hayo, Paulo aliondoka Athene, akaenda Ko-
rintho.
2 Huko Korintho, alimkuta Myahudi mmoja aitwaye Akula,
mzaliwa wa Ponto. Akula pamoja na mkewe aitwaye Priskila,
walikuwa wamerudi kutoka Italia siku hizohizo kwa sababu
Kaisari Klaudio alikuwa ameamuru Wayahudi wote waon-
doke Roma. Paulo alikwenda kuwaona,
3 na kwa vile wao walikuwa mafundi wa kushona mahema
kama alivyokuwa yeye, Paulo alikaa nao akafanya kazi.
4 Kila Sabato alifanya majadiliano katika sunagogi aki-
jaribu kuwavuta Wayahudi na Wagiriki.
5 Baada ya Sila na Timotheo kuwasili kutoka Makedonia,
Paulo alianza kutumia wakati wake wote kwa ajili ya kuhu-
biri, akawathibitishia Wayahudi kwamba Yesu ndiye Kristo.
6 Walipompinga na kuanza kumtukana, aliyakung'uta
mavazi yake mbele yao akisema, “Mkipotea ni shauri lenu
wenyewe; mimi sina lawama yoyote juu ya jambo hilo. Na
tangu sasa nitawaendea watu na mataifa mengine.”
7 Basi, akatoka hapo akaenda kukaa nyumbani kwa mtu
mmoja mcha Mungu aitwaye Tito Yusto. Nyumba yake Tito
ilikuwa karibu na lile sunagogi.
8 Lakini Krispo, mkuu wa sunagogi, alimwamini Bwana
yeye pamoja na jamaa yake yote. Wakorintho wengi wal-
iusikiliza ujumbe huo, wakaamini na kubatizwa.
9 Siku moja usiku, Bwana alimwambia Paulo katika maono:
“Usiogope, endelea kuhubiri tu bila kufa moyo,
10 maana mimi niko pamoja nawe. Hakuna mtu atakaye-
jaribu kukudhuru maana hapa mjini pana watu wengi walio
upande wangu.”
11 Basi, Paulo alikaa huko akifundisha neno la Mungu kati
yao kwa muda wa mwaka mmoja na nusu.
12 Lakini wakati Galio alipokuwa mkuu wa mkoa wa Akaya,
Wayahudi walimvamia Paulo kwa pamoja na kumpeleka
mahakamani.

13 Wakasema, “Tunamshtaki mtu huyu kwa sababu ya
kuwashawishi watu wamwabudu Mungu kwa namna inay-
opingana na Sheria.”
14 Kabla tu Paulo hajaanza kusema, Galio aliwaambia
Wayahudi, “Sikilizeni enyi Wayahudi! Kama kweli jambo
hili lingekuwa juu ya uhalifu au uovu ningekuwa tayari
kuwasikilizeni.
15 Lakini kama ni shauri la ubishi kuhusu maneno na
majina ya Sheria yenu, amueni ninyi wenyewe. Mimi sitaki
kuwa hakimu wa mambo haya!”
16 Basi, akawafukuza kutoka mahakamani.
17 Nao wote wakamkamata Sosthene ambaye alikuwa
kiongozi wa sunagogi, wakampiga palepale mbele ya ma-
hakama. Lakini Galio hakujali kitendo hicho hata kidogo.
18 Paulo alikaa bado na wale ndugu huko Korintho kwa siku
nyingi. Kisha aliwaaga, akapanda meli kwenda Siria pamoja
na Priskila na Akula. Huko Kenkrea, alinyoa nywele zake
kwa sababu ya nadhiri aliyokuwa ameweka.
19 Walifika Efeso na hapo Paulo aliwaacha Priskila na
Akula, akaenda katika sunagogi, akajadiliana na Wayahudi.
20 Walimwomba akae nao muda mrefu zaidi, lakini haku-
penda.
21 Bali alipokuwa anaondoka, alisema, “Mungu akipenda
nitakuja kwenu tena.” Akaondoka Efeso kwa meli.
22 Meli ilitia nanga Kaisarea, naye Paulo akaenda
Yerusalemu kulisalimia lile kanisa, kisha akaenda Antiokia.
23 Alikaa huko muda mfupi, halafu akaendelea na safari
kwa kupitia sehemu za Galatia na Frugia akiwatia moyo
wafuasi wote.
24 Myahudi mmoja aitwaye Apolo, mzaliwa wa Aleksan-
dria, alifika Efeso. Alikuwa mtu mwenye ufasaha wa
kuongea na mwenye ujuzi mkubwa wa Maandiko Matakat-
ifu.
25 Alikuwa amefundishwa juu ya hiyo njia ya Bwana, na
akiwa motomoto, aliongea juu ya habari za Yesu. Aka-
fundisha kwa usahihi ingawa alikuwa amepata ubatizo wa
Yohane tu.
26 Priskila na Akula walipomsikia akiongea kwa uhodari
ndani ya sunagogi, walimchukua kwao wakamfundisha hiyo
Njia ya Mungu kwa usahihi zaidi.
27 Apolo alipoamua kwenda Akaya, wale ndugu walim-
tia moyo kwa kuwaandikia wafuasi kule Akaya wampokee.
Alipofika huko, aliweza kwa msaada wa neema ya Mungu,
kuwasaidia sana wale ndugu waliopata kuwa waumini;
28 kwa maana aliendelea kwa uhodari kuwashinda
Wayahudi hadharani akithibitisha kwa Maandiko

Matakatifu kuwa Yesu ni Kristo.

19

1 Wakati Apolo alipokuwa Korintho, Paulo alisafiri sehemu
za bara, akafika Efeso ambako aliwakuta wanafunzi kadhaa.
2 Akauliza, “Je, mlipopata kuwa waumini mlipokea Roho
Mtakatifu?” Nao wakamjibu, “La! Hata kusikia kwamba
kuna Roho Mtakatifu hatujasikia.”
3 Naye akasema, “Sasa mlipata ubatizo wa namna gani?”
Wakamjibu, “Ubatizo wa Yohane.”
4 Naye Paulo akasema, “Ubatizo wa Yohane ulikuwa wa
kuonyesha kwamba watu wametubu. Yohane aliwaambia
watu wamwamini yule ambaye alikuwa anakuja baada yake,
yaani Yesu.”
5 Baada ya kusikia hayo, walibatizwa kwa jina la Bwana
Yesu.
6 Basi, Paulo akawawekea mikono, na Roho Mtakatifu
akawashukia, wakaanza kusema lugha mbalimbali na ku-
tangaza ujumbe wa Mungu.
7 Wote jumla, walikuwa watu wapatao kumi na wawili.
8 Kwa muda wa miezi mitatu Paulo alikuwa akienda katika
sunagogi, akawa na majadiliano ya kuvutia sana juu ya
Ufalme wa Mungu.
9 Lakini wengine walikuwa wakaidi, wakakataa kuamini,
wakaanza kuongea vibaya hadharani juu ya Njia ya Bwana.
Hapo Paulo alivunja uhusiano nao, akawachukua pembeni
wale wanafunzi wake, akawa anazungumza nao kila siku
katika jumba la masomo la Turano.
10 Aliendelea kufanya hivyo kwa muda wa miaka miwili
hata wakazi wote wa Asia, Wayahudi na watu wa mataifa
mengine, wakaweza kusikia neno la Bwana.
11 Mungu alifanya miujiza ya ajabu kwa mikono ya Paulo.
12 Watu walikuwa wakichukua leso na nguo nyingine
za kazi ambazo Paulo alikuwa amezitumia, wakazipeleka
kwa wagonjwa, nao wakaponywa magonjwa yao; na wale
waliokuwa na pepo wabaya wakatokwa na pepo hao.
13 Wayahudi kadhaa wenye kupunga pepo wabaya, wal-
isafiri huko na huko, wakijaribu kulitumia jina la Bwana
Yesu kwa wale waliokuwa wamepagawa na pepo wabaya.
Walikuwa wakisema: “Ninawaamuru kwa jina la Yesu am-
baye Paulo anamhubiri.”
14 Watoto saba wa Skewa, Kuhani Mkuu wa Kiyahudi,
walikuwa miongoni mwa hao waliokuwa wanafanya hivyo.
15 Lakini pepo mbaya aliwajibu, “Ninamfahamu Yesu, ni-
namjua pia Paulo, lakini ninyi ni nani?”

16 Kisha yule mtu aliyepagawa aliwarukia wote kwa
kishindo, akawashinda nguvu. Na hao watoto wa Skewa
wakakimbia kutoka ile nyumba wakiwa uchi na wamejaa
majeraha.
17 Kila mtu huko Efeso, Myahudi na asiye Myahudi, alisikia
juu ya tukio hilo. Wote waliingiwa na hofu, wakalitukuza
jina la Bwana Yesu.
18 Waumini wengi walijitokeza wakakiri hadharani
mambo waliyokuwa wametenda.
19 Wengine waliokuwa wameshughulikia mambo ya
uchawi hapo awali, walikusanya vitabu vyao, wakavichoma
mbele ya wote. Walikisia gharama ya vitabu hivyo, wakaona
yafikia vipande vya fedha elfu hamsini.
20 Kwa namna hiyo, neno la Bwana lilizidi kuenea na kuwa
na nguvu zaidi.
21 Baada ya mambo hayo, Paulo aliamua kwenda
Yerusalemu kwa kupitia Makedonia na Akaya. Alisema,
“Baada ya kufika huko, itanilazimu kuona Roma pia.”
22 Hivyo, aliwatuma wawili wa wasaidizi wake, Timotheo
na Erasto, wamtangulie kwenda Makedonia, naye akabaki
kwa muda huko Asia.
23 Wakati huo ndipo kulipotokea ghasia kubwa huko Efeso
kwa sababu ya hiyo Njia ya Bwana.
24 Kulikuwa na mfua fedha mmoja aitwaye Demetrio, am-
baye alikuwa na kazi ya kutengeneza sanamu za nyumba
ya mungu wa kike aitwaye Artemi. Shughuli hiyo iliwapatia
mafundi faida kubwa.
25 Demetrio aliwakusanya hao wafanyakazi pamoja na
wengine waliokuwa na kazi kama hiyo, akawaambia,
“Wananchi, mnafahamu kwamba kipato chetu kinatokana
na biashara hii.
26 Sasa, mnaweza kusikia na kujionea wenyewe mambo
Paulo anayofanya, si tu hapa Efeso, ila pia kote katika
Asia. Yeye amewashawishi na kuwageuza watu wakakubali
kwamba miungu ile iliyotengenezwa na watu si miungu hata
kidogo.
27 Hivyo iko hatari kwamba biashara yetu itakuwa na jina
baya. Si hivyo tu, bali pia jambo hilo linaweza kuifanya
nyumba ya mungu Artemi kuwa si kitu cha maana. Hatimaye
sifa zake huyo ambaye Asia na dunia yote inamwabudu,
zitakwisha.”
28 Waliposikia hayo, waliwaka hasira, wakaanza kupiga
kelele: “Mkuu ni Artemi, wa Efeso!”
29 Mji wote ukajaa ghasia. Wakawavamia Gayo na Aris-
tarko, wenyeji wa Makedonia, ambao walikuwa wasafiri
wenzake Paulo, wakakimbia nao mpaka kwenye ukumbi wa

michezo.
30 Paulo mwenyewe alitaka kuukabili huo umati wa watu,
lakini wale waumini walimzuia.
31 Maofisa wengine wa huo mkoa wa Asia, waliokuwa
rafiki zake, walimtumia Paulo ujumbe wakimsihi asijihatar-
ishe kwa kwenda kwenye ukumbi wa michezo.
32 Wakati huo, kila mtu alikuwa anapayuka; wengine hili
na wengine lile, mpaka hata ule mkutano ukavurugika.
Wengi hawakujua hata sababu ya kukutana kwao.
33 Kwa vile Wayahudi walimfanya Aleksanda ajitokeze
mbele, baadhi ya watu katika ule umati walidhani kuwa
ndiye. Basi, Aleksanda aliwaashiria watu kwa mkono aki-
taka kujitetea mbele ya ule umati wa watu.
34 Lakini walipotambua kuwa yeye ni Myahudi, wote kwa
sauti moja walipiga kelele: “Mkuu ni Artemi wa Efeso!”
Wakaendelea kupayukapayuka hivyo kwa muda wa saa
mbili.
35 Hatimaye karani wa mji alifaulu kuwanyamazisha,
akawaambia, “Wananchi wa Efeso, kila mtu anajua kwamba
mji huu wa Efeso ni mlinzi wa nyumba ya mungu Artemi na
mlinzi wa ile sanamu iliyoanguka kutoka mbinguni.
36 Hakuna anayeweza kukana mambo haya. Hivyo basi,
tulieni; msifanye chochote bila hadhari.
37 Mmewaita watu hawa hapa ingawaje hawakuikufuru
nyumba ya mungu wala kumtukana mungu wetu wa kike.
38 Kama, basi Demetrio na wafanyakazi wake wana mash-
taka yao kuhusu watu hawa, yapo mahakama na wakuu wa
mikoa; wanaweza kushtakiana huko.
39 Kama mna matatizo mengine, yapelekeni katika kikao
halali.
40 Kwa maana tungaliweza kushtakiwa kwa kusababisha
ghasia kutokana na vituko vya leo. Ghasia hii haina msingi
halali na hatungeweza kutoa sababu za kuridhisha za ghasia
hiyo.”
41 Baada ya kusema hayo aliuvunja mkutano.

20

1 Ile ghasia ya Efeso ilipokwisha tulia Paulo aliwaita
pamoja wale waumini, akawatia moyo. Kisha akawaaga,
akasafiri kwenda Makedonia.
2 Alipitia sehemu za nchi zile akiwatia watu moyo kwa
maneno mengi. Halafu akafika Ugiriki.
3 ambako alikaa kwa miezi mitatu. Alipokuwa anajita-
yarisha kwenda Siria, aligundua kwamba Wayahudi wa-
likuwa wanamfanyia mpango mbaya; hivyo aliamua kurudi
kwa kupitia Makedonia.

4 Sopatro, mwana wa Pirho kutoka Berea, aliandamana naye; pia Aristarko na Sekundo kutoka Thesalonika, Gayo kutoka Derbe, Timotheo, Tukiko na Trofimo wa mkoa wa Asia.
5 Hao walitutangulia na kutungojea kule Troa.
6 Sisi, baada ya sikukuu ya Mikate Isiyotiwa chachu, tulipanda meli kutoka Filipi na baada ya siku tatu tukawafikia kule Troa. Huko tulikaa kwa muda wa juma moja.
7 Jumamosi jioni, tulikutana ili kumega mkate. Kwa vile Paulo alikuwa amekusudia kuondoka kesho yake, aliwahutubia watu na kuendelea kuongea nao hadi usiku wa manane.
8 Katika chumba tulimokuwa, ghorofani, kulikuwa na taa nyingi zinawaka.
9 Kijana mmoja aitwaye Eutuko alikuwa ameketi dirishani wakati Paulo alipokuwa anaendelea kuhutubu. Eutuko alianza kusinzia kidogokidogo na hatimaye usingizi ukambana, akaanguka chini kutoka ghorofa ya tatu. Wakamwokota amekwisha kufa.
10 Lakini Paulo alishuka chini, akainama, akamkumbatia na kusema, “Msiwe na wasiwasi maana kuna uhai bado ndani yake.”
11 Kisha akapanda tena ghorofani, akamega mkate, akala. Aliendelea kuhubiri kwa muda mrefu hadi alfajiri, halafu akaondoka.
12 Wale watu walimchukua yule kijana nyumbani akiwa mzima kabisa, wakapata kitulizo kikubwa.
13 Sisi tulipanda meli tukatangulia kwenda Aso ambako tungemchukua Paulo. Ndivyo alivyopanga; maana alitaka kufika huko kwa kupitia nchi kavu.
14 Basi, alitukuta kule Aso, tukampandisha melini, tukaenda Mitulene.
15 Kutoka huko tulisafiri tukafika Kio kesho yake. Siku ya pili, tulitia nanga Samo na kesho yake tukafika Mileto.
16 Paulo alikuwa amekusudia kuendelea na safari kwa meli bila kupitia Efeso ili asikawie zaidi huko Asia. Alikuwa na haraka ya kufika Yerusalemu kwa sikukuu ya Pentekoste kama ingewezekana.
17 Kutoka Mileto Paulo alituma ujumbe kwa wazee wa Efeso wakutane naye.
18 Walipofika kwake aliwaambia, “Mnajua jinsi nilivyotumia wakati wote pamoja nanyi tangu siku ile ya kwanza nilipofika Asia.
19 Mnajua jinsi nilivyomtumikia Bwana kwa unyenyekevu wote, kwa machozi na matatizo yaliyonipata kutokana na mipango ya hila ya Wayahudi.

20 Mnajua kwamba sikusita hata kidogo kuwahubiria hadharani na nyumbani mwenu na kuwafundisha chochote ambacho kingewasaidieni.

21 Niliwaonya wote—Wayahudi kadhalika na watu wa mataifa, wamgeukie Mungu na kumwamini Bwana wetu Yesu.

22 Sasa, sikilizeni! Mimi, nikiwa ninamtii Roho, nakwenda Yerusalemu bila kufahamu yatakayonipata huko.

23 Ninachojua tu ni kwamba Roho Mtakatifu ananithibitishia katika kila mji kwamba vifungo na mateso ndivyo vinavyoningojea.

24 Lakini, siuthamini uhai wangu kuwa ni kitu sana kwangu. Nataka tu nikamilishe ule utume wangu na kumaliza ile kazi aliyonipa Bwana Yesu niifanye, yaani nitangaze Habari Njema ya neema ya Mungu.

25 "Nimekuwa nikienda huko na huko kati yenu nikiuhubiri Ufalme wa Mungu. Sasa lakini, najua hakuna hata mmoja wenu atakayeniona tena.

26 Hivyo, leo hii ninawathibitishieni rasmi kwamba ikijatokea akapotea mmoja wenu, mimi sina lawama yoyote.

27 Kwa maana sikusita hata kidogo kuwatangazieni azimio lote la Mungu.

28 Jihadharini wenyewe; lilindeni lile kundi ambalo Roho Mtakatifu amewaweka ninyi muwe walezi wake. Lichungeni kanisa la Mungu ambalo amejipatia kwa damu ya Mwanae.

29 Nafahamu vizuri sana kwamba baada ya kuondoka kwangu mbwa mwitu wakali watawavamieni, na hawatakuwa na huruma kwa kundi hilo.

30 Hata kutoka miongoni mwenu watatokea watu ambao watasema mambo ya uongo ili kuwapotosha watu na kuwafanya wawafuate wao tu.

31 Kwa hiyo, muwe macho mkikumbuka kwamba kwa muda wa miaka mitatu, usiku na mchana, sikuchoka kumwonya kila mmoja wenu kwa machozi.

32 "Na sasa basi, ninawaweka ninyi chini ya ulinzi wa Mungu na ujumbe wa neema yake. Yeye anao uwezo wa kuwajenga ninyi na kuwawezesha mzipate zile baraka alizowawekea watu wake.

33 Mimi sikutamani hata mara moja fedha, wala dhahabu, wala nguo za mtu yeyote.

34 Mnajua ninyi wenyewe kwamba nimefanya kazi kwa mikono yangu mwenyewe, ili kujipatia mahitaji yangu na ya wenzangu.

35 Nimekuwa nikiwapeni daima mfano kwamba kwa kufanya kazi mithili hiyo tunapaswa kuwasaidia walio dhaifu,

tukikumbuka maneno ya Bwana Yesu mwenyewe: Heri zaidi
kutoa kuliko kupokea.”
36 Baada ya kusema hayo, Paulo alipiga magoti pamoja nao
wote, akasali.
37 Wote walikuwa wanalia; wakamwaga kwa kumkumba-
tia na kumbusu.
38 Jambo lililowahuzunisha zaidi lilikuwa neno alilosema
kwamba hawangemwona tena. Basi, wakamsindikiza hadi
melini.

21

1 Tulipokwisha agana nao, tulipanda meli tukaenda moja
kwa moja mpaka Kosi. Kesho yake tulifika Rodo, na kutoka
huko tulikwenda Patara.
2 Huko, tulikuta meli iliyokuwa inakwenda Foinike, hivyo
tulipanda, tukasafiri.
3 Baada ya kufika mahali ambapo tuliweza kuona Kupro,
tulipitia upande wake wa kusini tukaelekea Siria. Tulitia
nanga katika mji wa Tiro ambapo ile meli ilikuwa ipakuliwe
shehena yake.
4 Tulikuta waumini huko, tukakaa pamoja nao kwa muda
wa juma moja. Waumini hao wakawa waongea kwa nguvu
ya Roho, wakamwambia Paulo asiende Yerusalemu.
5 Lakini muda wetu ulipokwisha tuliondoka. Wote pamoja
na wanawake na watoto wao walitusindikiza mpaka nje ya
mji. Tulipofika pwani, sote tulipiga magoti tukasali.
6 Kisha tuliagana; sisi tukapanda meli nao wakarudi mak-
wao.
7 Sisi tuliendelea na safari yetu kutoka Tiro tukafika Tole-
mai ambapo tuliwasalimu ndugu zetu, tukakaa nao siku
moja.
8 Kesho yake tuliondoka tukaenda Kaisarea. Huko
Kaisarea tulikwenda nyumbani kwa mhubiri Filipo.
Yeye alikuwa mmoja wa wale saba waliochaguliwa kule
Yerusalemu.
9 Alikuwa na binti watatu ambao walikuwa na kipaji cha
unabii.
10 Baada ya kukaa huko siku kadhaa, nabii mmoja aitwaye
Agabo alifika kutoka Yudea.
11 Alitujia, akachukua mkanda wa Paulo, akajifunga
mikono na miguu, akasema “Roho Mtakatifu asema hivi:
Wayahudi kule Yerusalemu watamfunga namna hii mtu
mwenye ukanda na kumtia mikononi mwa watu wa
mataifa.”
12 Tuliposikia hayo, sisi na wale watu wengine waliokuwa
hapo tulimsihi Paulo asiende Yerusalemu.

13 Lakini yeye alijibu, “Mnataka kufanya nini? Mnataka
kuvunja moyo wangu kwa machozi? Niko tayari siyo tu
kutiwa ndani kule Yerusalemu, ila hata kufa kwa ajili ya
Bwana Yesu.”
14 Tuliposhindwa kumshawishi tulinyamaza, tukasema tu:
“Mapenzi ya Bwana yafanyike”
15 Baada ya kukaa pale kwa muda, tulifunga mizigo yetu,
tukaendelea na safari kwenda Yerusalemu.
16 Wengine kati ya wale wafuasi wa Kaisarea walienda
pamoja nasi, wakatupeleka nyumbani kwa Mnasoni ambaye
tulikuwa tunakwenda kukaa naye kwa muda. Mnasoni
alikuwa mwenyeji wa Kupro na alikuwa amekuwa muumini
kwa siku nyingi.
17 Tulipofika Yerusalemu, ndugu waumini walitupokea
vizuri sana.
18 Kesho yake Paulo alikwenda pamoja nasi kumwamkia
Yakobo, na wazee wote wa kanisa walikuwako pia.
19 Baada ya kuwasalimu, Paulo aliwapa taarifa kamili
kuhusu yote Mungu aliyokuwa ametenda kati ya mataifa
kwa njia ya utumishi wake.
20 Waliposikia hayo, walimtukuza Mungu. Kisha
wakamwambia Paulo, “Ndugu, unaweza kuona kwamba
kuna maelfu ya Wayahudi ambao sasa wamekuwa waumini
na wote hao wanashika kwa makini Sheria ya Mose.
21 Wamepata habari zako kwamba umekuwa ukiwa-
fundisha Wayahudi wanaoishi kati ya mataifa mengine
kuwa wasiijali Sheria ya Mose, wasiwatahiri watoto wao na
kwamba wasizifuate mila za Wayahudi.
22 Sasa, mambo yatakuwaje? Ni dhahiri kuwa watapata
habari kwamba umekwisha wasili hapa.
23 Basi, fanya kama tunavyokushauri. Tunao hapa watu
wanne ambao wameweka nadhiri.
24 Jiunge nao katika ibada ya kujitakasa, ukalipe na
gharama zinazohusika, kisha wanyolewe nywele zao. Hivyo
watu wote watatambua kwamba habari zile walizoambiwa
juu yako hazina msingi wowote, na kwamba wewe binafsi
bado unaishi kufuatana na maagizo ya Sheria za Mose.
25 Kuhusu wale watu wa mataifa mengine ambao
wamekuwa waumini, tumekwisha wapelekea barua
tukiwaambia mambo tuliyoamua: wasile chochote
kilichotambikiwa miungu ya uongo, wasinywe damu,
wasile nyama ya mnyama aliyenyongwa, na wajiepushe
na uasherati.”
26 Basi, kesho yake Paulo aliwachukua wale watu akafanya
ibada ya kujitakasa pamoja nao. Kisha akaingia Hekaluni ku-
toa taarifa kuhusu mwisho wa siku za kujitakasa na kuhusu

dhabihu itakayotolewa kwa ajili ya kila mmoja wao.

27 Wakati siku hizo saba zilipokaribia kuisha, Wayahudi waliokuwa wametoka katika mkoa wa Asia walimwona Paulo Hekaluni. Wakachochea hasira kati ya kundi lote la watu, wakamtia nguvuni

28 wakipiga kelele: “Wananchi wa Israeli, msaada, msaada! Huyu ndiye yule mtu anayewafundisha watu kila mahali mambo yanayopinga watu wa Israeli, yanayopinga Sheria ya Mose na mahali hapa patakatifu. Hata sasa amewaingiza watu wa mataifa mengine Hekaluni na kupatia najisi mahali hapa patakatifu.”

29 Sababu ya kusema hivyo ni kwamba walikuwa wamemwona Trofimo mwenyeji, wa Efeso, akiwa pamoja na Paulo mjini, wakadhani kwamba Paulo alikuwa amemwingiza Hekaluni.

30 Mji wote ulienea ghasia; watu wakaja kutoka pande zote, wakamkamata Paulo, wakamburuta, wakamtoa nje ya Hekalu na papo hapo milango ya Hekalu ikafungwa.

31 Walikuwa tayari kumuua, lakini habari zilimfikia mkuu wa jeshi la Kiroma kuwa Yerusalemu yote ilikuwa imejaa ghasia.

32 Mara, mkuu wa jeshi akawachukua askari na jemadari, akalikabili lile kundi la watu. Nao walipomwona mkuu wa jeshi na askari, wakaacha kumpiga Paulo.

33 Mkuu wa jeshi alimwendea Paulo, akamtia nguvuni na kuamuru afungwe minyororo miwili. Kisha akauliza, “Ni mtu gani huyu, na amefanya nini?”

34 Wengine katika lile kundi la watu walikuwa wanapayuka kitu hiki na wengine kitu kingine. Kwa sababu ya ghasia hiyo, mkuu wa jeshi hakufaulu kujua kisa kamili. Hivyo, aliamuru watu wake wampeleke Paulo ndani ya ngome.

35 Paulo alipofika kwenye ngazi, askari walilazimika kumbeba kwa sababu ya fujo za watu.

36 Kwa maana kundi kubwa la watu walimfuata wakipiga kelele, “Muulie mbali!”

37 Walipokuwa wanamwingiza ndani ya ngome, Paulo alimwomba mkuu wa jeshi akisema, “Naweza kukwambia kitu?” Yule mkuu wa jeshi akamjibu, “Je unajua Kigiriki?

38 Kwani wewe si yule Mmisri ambaye hivi majuzi alianzisha uasi na kuwaongoza majahili elfu nne hadi jangwani?”

39 Paulo akajibu, “Mimi ni Myahudi, mzaliwa wa Tarso katika Kilikia; mimi ni raia wa mji maarufu. Tafadhali, niruhusu niongee na watu.

40 Yule mkuu wa jeshi akamruhusu. Hivyo Paulo alisimama juu ya ngazi, akawapungia mkono wale watu na walipokaa kimya, akaanza kuongea nao kwa Kiebrania.

22

1 "Ndugu zangu na akina baba, nisikilizeni sasa nikijitetea mbele yenu!"

2 Waliposikia akiongea nao kwa Kiebrania wakazidi kukaa kimya zaidi kuliko hapo awali. Naye Paulo akaendelea kusema,

3 "Mimi ni Myahudi, mzaliwa wa Tarso katika Kilikia. Lakini nililelewa papa hapa mjini Yerusalemu chini ya mkufunzi Gamalieli. Nilifundishwa kufuata kwa uthabiti Sheria ya wazee wetu. Nilijitolea kwa moyo wote kwa Mungu kama ninyi wenyewe mlivyo hivi leo.

4 Niliwatesa hata kuwaua wale watu waliofuata Njia hii. Niliwatia nguvuni wanaume kwa wanawake na kuwafunga gerezani.

5 Kuhani Mkuu na baraza lote la wazee wanaweza kushuhudia jambo hilo. Kutoka kwao nilipokea barua walioandikiwa wale ndugu Wayahudi waliokuwa huko Damasko. Nilikwenda Damasko ili niwatie nguvuni watu hao na kuwaleta wamefungwa mpaka Yerusalemu ili waadhibiwe.

6 "Basi, nilipokuwa njiani karibu kufika Damasko, yapata saa sita mchana, mwangu mkubwa kutoka mbinguni ulitokea ghafla ukaniangazia pande zote.

7 Hapo nilianguka chini, nikasikia sauti ikiniambia: Saulo, Saulo! Kwa nini unanitesa?

8 Nami nikauliza: Nani wewe, Bwana? Naye akaniambia: Mimi ni Yesu wa Nazareti ambaye wewe unamtesa.

9 Wale wenzangu waliuona ule mwanga lakini hawakusikia sauti ya yule aliyeongea nami.

10 Basi, mimi nikauliza: Nifanye nini Bwana? Naye Bwana akaniambia: Simama, nenda Damasko na huko utaambiwa yote ambayo umepangiwa kufanya.

11 Kutokana na ule mwanga mkali sikuweza kuona na hivyo iliwabidi wale wenzangu kuniongoza kwa kunishika mkono mpaka nikafika Damasko.

12 "Huko kulikuwa na mtu mmoja aitwaye Anania, mtu mcha Mungu, mwenye kuitii Sheria yetu na aliyeheshimika sana mbele ya Wayahudi waliokuwa wanaishi Damasko.

13 Yeye alikuja kuniona, akasimama karibu nami, akasema: Ndugu Saulo! Ona tena. Papo hapo nikaona tena, nikamwangalia.

14 Halafu Anania akasema: Mungu wa babu zetu amekuch-
agua upate kujua matakwa yake na kumwona yule mtumishi
wake mwadilifu na kumsikia yeye mwenyewe akiongea.
15 Kwa maana utamshuhudia kwa watu wote ukiwaambia
yale uliyoyaona na kuyasikia.
16 Sasa basi, ya nini kukawia zaidi? Simama ubatizwe na
uondolewe dhambi zako kwa kuliungama jina lake.
17 "Basi, nilirudi Yerusalemu, na nilipokuwa nikisali
Hekaluni, niliona maono.
18 Nilimwona Bwana akiniambia: Haraka! Ondoka
Yerusalemu upesi kwa maana watu wa hapa binadamu
hawataukubali ushuhuda wako juu yangu.
19 Nami nikamjibu: Bwana, wao wanajua wazi kwamba
mimi ni yule aliyekuwa anapitapita katika masunagogi
na kuwatia nguvuni na kuwapiga wale waliokuwa
wanakuamini.
20 Na kwamba wakati shahidi wako Stefano alipouawa,
mimi binafsi nilikuwako pale nikakubaliana na kitendo hi-
cho na kuyalinda makoti ya wale waliokuwa wanamuua.
21 Naye Bwana akaniambia: Nenda; ninakutuma mbali
kwa mataifa mengine."
22 Mpaka hapa, wale watu walikuwa wanamsikiza, lakini
aliposema maneno haya, walianza kusema kwa sauti kubwa,
"Mwondoe duniani! Mtu wa namna hiyo hastahili kuishi."
23 Waliendelea kupayukapayuka huku wakitikisa makoti
yao na kurusha vumbi angani.
24 Mkuu wa jeshi aliwaamuru watu wake wampeleke Paulo
ndani ya ngome, akawaambia wamchape viboko ili wapate
kujua kisa cha Wayahudi kumpigia kelele.
25 Lakini walipokwisha mfunga ili wamchape viboko,
Paulo alimwuliza jemadari mmoja aliyesimama hapo, "Je, ni
halali kwenu kumpiga viboko raia wa Roma kabla hajahuku-
miwa?"
26 Yule jemadari aliposikia hayo, alimpasha habari mkuu
wa jeshi akisema, "Unataka kufanya nini? Mtu huyu ni raia
wa Roma!"
27 Basi, mkuu wa jeshi alimwendea Paulo, akamwambia,
"Niambie; je, wewe ni raia wa Roma?" Paulo akamjibu,
"Naam."
28 Mkuu wa jeshi akasema, "Mimi nami nimekuwa raia wa
Roma kwa kulipa gharama kubwa." Paulo akasema, "Lakini
mimi ni raia wa Roma kwa kuzaliwa."
29 Wale watu ambao walikuwa tayari kumchunguza Paulo
walitoweka mara. Hata yule mkuu wa jeshi aliogopa alipojua
kwamba Paulo ni raia wa Roma na kwamba alikuwa amek-
wisha mfunga minyororo.

30 Kesho yake, mkuu wa jeshi alitaka kujua mashtaka
kamili ambayo Wayahudi walikuwa wamemwekea Paulo.
Hivyo, alimfungua Paulo minyororo, akaamuru makuhani
wakuu na Baraza lote wafanye kikao. Kisha alimleta Paulo,
akamsimamisha mbele ya Baraza.

23

1 Paulo aliwakodolea macho wale wanabaraza, halafu
akaanza kusema, "Ndugu zangu, mpaka hivi leo nimekuwa
nikiishi na dhamiri njema mbele ya Mungu."
2 Hapo Kuhani Mkuu Anania akaamuru wale waliokuwa
wamesimama karibu na Paulo wampige kofi mdomoni.
3 Basi, Paulo akamwambia, "Mungu mwenyewe atakupiga
kofi wewe uliye kama ukuta uliopakwa chokaa! Un-
awezaje kukaa hapo ili unihukumu kisheria na huku wewe
mwenyewe unaivunja Sheria kwa kuamuru nipigwe?"
4 Watu waliokuwa wamesimama pale wakamwambia
Paulo, "Unamtukana Kuhani Mkuu wa Mungu!"
5 Paulo akajibu, "Ndugu zangu, sikujua kama yeye ni
Kuhani Mkuu. Maana Maandiko yasema hivi: Usiseme
vibaya juu ya mtawala wa watu wako."
6 Wakati huo Paulo alikwisha tambua kwamba sehemu
moja ya wanabaraza wale ilikuwa ni Masadukayo na
nyingine Mafarisayo. Basi, alipaaza sauti yake mbele
ya Baraza: "Ndugu zangu, mimi ni Mfarisayo, mwana
wa Mfarisayo. Mimi nimeletwa mahakamani kwa kuwa
ninatumaini kwamba wafu watafufuka."
7 Baada ya kusema hivyo, mzozo mkali ulitokea kati ya Ma-
farisayo na Masadukayo na mkutano ukagawanyika sehemu
mbili.
8 Kisa chenyewe kilikuwa hiki: Masadukayo hushikilia
kwamba wafu hawafufuki, hakuna malaika, na roho nazo
hazipo. Lakini Mafarisayo husadiki hayo yote matatu.
9 Kelele ziliongezeka na baadhi ya walimu wa Sheria wa
kikundi cha Mafarisayo walisimama na kutoa malalamiko
yao kwa nguvu: "Hatuoni chochote kilicho kiovu katika mtu
huyu; huenda ikawa kwamba roho au malaika ameongea
naye."
10 Mzozo ulizidi kuwa mwingi hata mkuu wa jeshi akao-
gopa kwamba Paulo angeraruliwa vipandevipande. Kwa
hiyo, aliwaamuru askari wake kuingia kati ya lile kundi,
wamtoe Paulo na kumrudisha ndani ya ngome.
11 Usiku uliofuata, Bwana alisimama karibu na Paulo,
akamwambia, "Jipe moyo! Umenishuhudia katika
Yerusalemu, utafanya vivyo hivyo mjini Roma."

12 Kulipokucha, Wayahudi walifanya kikao cha faragha.
Wakala kiapo: "Hatutakula wala kunywa mpaka
tutakapokuwa tumekwisha muua Paulo."
13 Watu zaidi ya arobaini ndio waliokula njama kufanya
hivyo.
14 Basi, walikwenda kwa makuhani wakuu na wazee,
wakasema, "Sisi tumeapa kwamba hatutaonja chochote kwa
vinywa vyetu mpaka hapo tutakapokuwa tumemuua Paulo.
15 Sasa basi, ninyi pamoja na Baraza tumeni ujumbe kwa
mkuu wa jeshi ili amlete Paulo kwenu mkijisingizia kwamba
mnataka kupata habari kamili zaidi juu yake. Tuko tayari
kumuua hata kabla hajafika karibu."
16 Lakini mtoto wa kiume wa dada yake Paulo alisikia juu
ya mpango huo; hivyo akaenda ndani ya ngome, akamjulisha
Paulo juu ya njama hiyo.
17 Hapo Paulo akamwita mmoja wa askari, akamwambia,
"Mchukue kijana huyu kwa mkuu wa jeshi; ana kitu cha
kumwambia."
18 Askari akamchukua huyo kijana, akamwongoza mpaka
kwa mkuu wa jeshi, akasema, "Yule mfungwa Paulo ameni-
ita akaniomba nimlete kijana huyu kwako kwa maana ana
jambo la kukwambia."
19 Mkuu wa jeshi alimshika huyo kijana mkono, akam-
peleka mahali pa faragha, akamwuliza, "Una nini cha kuni-
ambia?"
20 Yeye akasema, "Wayahudi wamepatana wakuombe
umpeleke Paulo Barazani wakijisingizia kwamba Baraza
lingependa kupata habari kamili zaidi juu yake.
21 Lakini wewe usikubali kwa maana kuna watu zaidi
ya arobaini walio tayari kumvamia. Wameapa kutokula
wala kunywa mpaka watakapokuwa wamemuua. Sasa wako
tayari, wanangojea tu uamuzi wako."
22 Mkuu wa jeshi alimwacha aende zake akimwonya
asimwambie mtu yeyote kwamba amemletea habari hizo.
23 Basi, mkuu wa jeshi aliwaita askari wawili akawaambia,
"Wekeni tayari askari mia mbili, wapanda farasi sabini na
askari mia mbili wa mikuki, waende Kaisarea; muwe tayari
kuondoka kabla ya saa tatu leo usiku.
24 Wekeni farasi kadhaa kwa ajili ya Paulo; mfikisheni
salama kwa Felisi, mkuu wa mkoa."
25 Halafu mkuu huyo wa jeshi akaandika barua hivi:
26 "Mimi Klaudio Lusia ninakuandikia wewe Mheshimiwa
Felisi, mkuu wa mkoa. Salamu!
27 "Wayahudi walimkamata mtu huyu na karibu wange-
muua kama nisingalifahamishwa kwamba yeye ni raia wa
Roma na hivyo nikaenda pamoja na askari nikamwokoa.

28 Nilimpeleka mbele ya Baraza lao kuu nikitaka kujua kisa
cha mashtaka yao.
29 Niligundua kwamba mashtaka yenyewe yalihusu ubishi
juu ya sehemu kadha wa kadha za Sheria yao na hivyo
sikuona kwamba amefanya chochote kinachostahili auawe
au afungwe gerezani.
30 Nilipofahamishwa kwamba Wayahudi walikuwa
wamefanya njama za kumuua, niliamua kumleta kwako.
Nikamwambia washtaki wake walete mashtaka yao mbele
yako."
31 Basi, hao askari walimchukua Paulo kama walivyoam-
riwa; wakampeleka usiku uleule mpaka Antipatri.
32 Kesho yake askari wa miguu walirudi ngomeni,
wakawaacha wale askari wapanda farasi waendelee na
safari pamoja na Paulo.
33 Walipofika Kaisarea walimpa mkuu wa mkoa ile barua
na kumweka Paulo chini ya mamlaka yake.
34 Felisi alipoisoma hiyo barua aliwauliza Paulo ametoka
mkoa gani. Alipofahamishwa kwamba alikuwa ametoka
mkoa wa Kilikia,
35 akasema, "Nitasikiliza kesi yako baada ya washtaki wako
kufika." Kisha akaamuru Paulo awekwe chini ya ulinzi ndani
ya ukumbi wa Herode.

24

1 Baada ya siku tano, Kuhani Mkuu Anania aliwasili
Kaisarea pamoja na wazee kadhaa na wakili mmoja wa
sheria aitwaye Tertulo. Walimwendea yule mkuu wa mkoa
wakamweleza mashtaka yao juu ya Paulo.
2 Paulo aliitwa na Tertulo akafungua mashtaka hivi:
"Mheshimiwa Felisi, uongozi wako bora umeleta amani
kubwa na marekebisho ya lazima yanafanywa kwa manufaa
ya taifa letu.
3 Tunalipokea jambo hili kwa furaha daima na kutoa
shukrani nyingi kwako kila mahali.
4 Lakini, bila kupoteza wakati wako zaidi, tunakusihi kwa
wema wako, usikilize taarifa yetu fupi.
5 Tumegundua kwamba mtu huyu ni wa hatari mno. Yeye
huanzisha ghasia kati ya Wayahudi kila mahali duniani na
pia ni kiongozi wa kile chama cha Wanazareti.
6 Tena alijaribu kulikufuru Hekalu nasi tukamtia ngu-
vuni. Kama ukimhoji wewe mwenyewe, utaweza kubain-
isha mambo haya yote tunayomshtaki kwayo." Tulitaka
kumhukumu kufuatana na Sheria yetu.

7 Lakini Lusia, mkuu wa jeshi, aliingilia kati, akamchukua
kwa nguvu kutoka mikononi mwetu.
8 Kisha akaamuru washtaki wake waje mbele yako.
9 Nao Wayahudi waliunga mkono mashtaka hayo
wakisema kwamba hayo yote yalikuwa kweli.
10 Basi, mkuu wa mkoa alimwashiria Paulo aseme. Naye
Paulo akasema, “Nafurahi kujitetea mbele yako nikijua
kwamba umekuwa hakimu wa taifa hili kwa miaka mingi.
11 Unaweza kujihakikishia kwamba si zaidi ya siku kumi na
mbili tu zimepita tangu nilipokwenda kuabudu Yerusalemu.
12 Wayahudi hawakunikuta nikijadiliana na mtu yeyote.
Hawakunikuta nikichochea watu Hekaluni wala katika ma-
sunagogi yao, wala mahali pengine popote katika mji huo.
13 Wala hawawezi kuthibitisha mashtaka waliyotoa juu
yangu.
14 Ninachokubali mbele yako ni hiki: Mimi ninamwabudu
Mungu na wazee wetu nikiishi kufuatana na Njia ile ambayo
wao wanaiita chama cha uzushi. Ninaamini mambo yote
yaliyoandikwa katika vitabu vya Sheria na manabii.
15 Mimi namtumainia Mungu, na wao wanalo tumaini hilo,
kwamba watu, wema na wabaya, watafufuka.
16 Kwa hiyo ninajitahidi daima kuwa na dhamiri njema
mbele ya Mungu na mbele ya watu.
17 “Baada ya kukaa mbali kwa miaka kadhaa, nilirudi
Yerusalemu ili kuwapelekea wananchi wenzangu msaada na
kutoa dhabihu.
18 Wakati nilipokuwa nikifanya hayo ndipo waliponikuta
Hekaluni, nilipokuwa nimekwisha fanya ile ibada ya kuji-
takasa. Hakukuwako kundi la watu wala ghasia.
19 Lakini kulikuwa na Wayahudi wengine kutoka mkoa wa
Asia; hao ndio wangepaswa kuwa hapa mbele yako na kutoa
mashtaka yao kama wana chochote cha kusema dhidi yangu.
20 Au, waache hawa walio hapa waseme kosa waliloliona
kwangu wakati niliposimama mbele ya Baraza lao kuu,
21 isipokuwa tu maneno haya niliyosema niliposimama
mbele yao: Mnanihukumu leo hii kwa sababu ya kushikilia
kwamba wafu watafufuliwa!”
22 Hapo, Felisi, ambaye mwenyewe alikuwa anaifahamu
hiyo Njia vizuri, aliahirisha kesi hiyo. Akawaambia, “Nita-
toa hukumu juu ya kesi hiyo wakati Luisa, mkuu wa jeshi,
atakapokuja hapa.”
23 Kisha akamwamuru yule jemadari amweke Paulo
kizuizini, lakini awe na uhuru kiasi, na rafiki zake wasizuiwe
kumpatia mahitaji yake.
24 Baada ya siku chache, Felisi alifika pamoja na mkewe
Drusila ambaye alikuwa Myahudi. Aliamuru Paulo aletwe,

akamsikiliza akiongea juu ya kumwamini Yesu Kristo.

25 Lakini wakati Paulo alipoanza kuongea juu ya uadilifu,
juu ya kuwa na kiasi na juu ya siku ya hukumu inayokuja,
Felisi aliogopa, akasema, “Kwa sasa unaweza kwenda; ni-
takuita tena nitakapopata nafasi.”

26 Wakati huohuo alikuwa anatumaini kwamba Paulo
angempa fedha. Kwa sababu hii alimwita Paulo mara kwa
mara na kuzungumza naye.

27 Baada ya miaka miwili, Porkio Festo alichukua nafasi
ya Felisi, akawa mkuu wa Mkoa. Kwa kuwa alitaka kujipen-
dekeza kwa Wayahudi, Felisi alimwacha Paulo kizuizini.

25

1 Siku tatu baada ya kufika mkoani, Festo alitoka Kaisarea,
akaenda Yerusalemu.

2 Makuhani wakuu pamoja na viongozi wa Wayahudi
walimpa habari kuhusu mashtaka yaliyokuwa yanamkabili
Paulo. Walimsihi Festo

3 awafanyie fadhili kwa kumleta Paulo Yerusalemu; wa-
likuwa wamekula njama wamuue akiwa njiani.

4 Lakini Festo alijibu, “Paulo atabaki kizuizini kule
Kaisarea na mimi nitakwenda huko karibuni.

5 Waacheni viongozi wenu waende huko pamoja nami
wakatoe mashtaka yao juu yake kama amefanya chochote
kiovu.”

6 Festo alikaa nao kwa muda wa siku nane au kumi hivi,
kisha akarudi Kaisarea. Kesho yake alikwenda barazani,
akaamuru Paulo aletwe ndani.

7 Wakati Paulo alipofika, Wayahudi waliokuwa wame-
toka Yerusalemu walimzunguka wakaanza kutoa mashtaka
mengi mazitomazito ambayo hawakuweza kuthibitisha.

8 Kwa kujitetea, Paulo alisema, “Mimi sikufanya kosa lolote
kuhusu Sheria ya Wayahudi, wala kuhusu Hekalu, wala
kumhusu Kaisari.”

9 Festo alitaka kujipendekeza kwa Wayahudi na hivyo
akamwuliza Paulo, “Je, ungependa kwenda Yerusalemu na
huko ukahukumiwe mbele yangu kuhusu mashtaka haya?”

10 Paulo akajibu, “Nasimama mbele ya mahakama ya
Kaisari na papa hapa ndipo ninapopaswa kupewa hukumu.
Kama unavyojua vizuri, sikuwatendea Wayahudi ubaya
wowote.

11 Basi, ikiwa nimepatikana na kosa linalostahili adhabu ya
kifo, siombi kusamehewa adhabu hiyo. Lakini kama hakuna
ukweli katika mashtaka waliyotoa watu hawa, hakuna
awezaye kunikabidhi kwao. Nakata rufani kwa Kaisari!”

12 Basi, baada ya Festo kuzungumza na washauri wake,
akamwambia Paulo, “Umekata rufani kwa Kaisari, basi,
utakwenda kwa Kaisari.”
13 Siku chache baadaye, mfalme Agripa na Bernike walifika
Kaisarea ili kutoa heshima zao kwa Festo.
14 Walikuwa huko siku kadhaa naye Festo akamweleza
mfalme kesi ya Paulo: “Kuna mtu mmoja hapa ambaye Felisi
alimwacha kizuizini.
15 Nilipokwenda Yerusalemu makuhani wakuu na wazee
wa Wayahudi walimshtaki na kuniomba nimhukumu.
16 Lakini mimi niliwajibu kwamba si desturi ya Waroma
kumtoa mtu aadhibiwe kabla mshtakiwa hajakutana na
washtaki wake ana kwa ana na kupewa fursa ya kujitetea
kuhusu hayo mashtaka.
17 Basi, walipofika hapa sikukawia, ila nilifanya kikao ma-
hakamani kesho yake, nikaamuru mtu huyo aletwe.
18 Washtaki wake walisimama lakini hawakutoa mashtaka
maovu kama nilivyokuwa ninatazamia.
19 Ila tu walikuwa na mabishano kadhaa pamoja naye
kuhusu dini yao na kuhusu mtu mmoja aitwaye Yesu ambaye
alikufa, lakini Paulo anashikilia kwamba yu hai.
20 Sikujua la kufanya kuhusu shauri hilo. Basi, nil-
imwuliza Paulo kama angependa kwenda mahakamani kule
Yerusalemu kwa ajili ya mashtaka hayo.
21 Lakini Paulo alikata rufani, akaomba aachwe kizuizini
mpaka uamuzi wa shauri hilo ufanywe na Kaisari. Kwa hiyo
niliamua akae kizuizini mpaka nitakapoweza kumpeleka
kwa Kaisari.”
22 Basi Agripa akamwambia Festo, “Ningependa kumsikia
mtu huyu mimi mwenyewe.” Festo akamwambia, “Utam-
sikia kesho.”
23 Hivyo, kesho yake, Agripa na Bernike walifika kwa
shangwe katika ukumbi wa mkutano wakiwa wamean-
damana na wakuu wa majeshi na viongozi wa mji. Festo
aliamuru Paulo aletwe ndani,
24 Kisha akasema, “Mfalme Agripa na wote mlioko hapa
pamoja nasi! Hapa mbele yenu yuko mtu ambaye jumuiya
yote ya Wayahudi hapa na kule Yerusalemu walinilalamikia
wakipiga kelele kwamba hastahili kuishi tena.
25 Lakini mimi sikuona kuwa alikuwa ametenda chochote
kibaya hata astahili kupewa adhabu ya kifo. Lakini, kwa
vile Paulo mwenyewe alikata rufani kwa Kaisari, niliamua
kumpeleka.
26 Kwa upande wangu sina habari kamili ambayo naweza
kumwandikia Kaisari juu yake. Ndiyo maana nimemleta
hapa mbele yenu na mbele yako mfalme Agripa, ili baada ya
kumchunguza, niweze kuwa na la kuandika.

27 Kwa maana nadhani itakuwa kichekesho kumpeleka
mfungwa bila kutaja wazi mashtaka yanayomkabili.”

26

1 Basi, Agripa akamwambia Paulo, “Unaruhusiwa ku-
jitetea.” Hapo Paulo alinyosha mkono wake akajitetea hivi:
2 “Mfalme Agripa, ninajiona mwenye bahati leo kujitetea
mbele yako kuhusu yale mashtaka yote ambayo Wayahudi
walikuwa wamesema juu yangu.
3 Hasa kwa vile wewe mwenyewe ni mtaalamu wa desturi
za Wayahudi na migogoro yao, ninakuomba basi unisikilize
kwa uvumilivu.
4 “Wayahudi wanajua habari za maisha yangu tangu utoto,
jinsi nilivyoishi tangu mwanzo kati ya taifa langu huko
Yerusalemu.
5 Wananifahamu kwa muda mrefu, na wanaweza
kushuhudia, kama wakipenda, kwamba tangu mwanzo
niliishi kama mmoja wa kikundi chenye siasa kali zaidi
katika dini yetu, yaani kikundi cha Mafarisayo.
6 Na sasa niko hapa nihukumiwe kwa sababu ninaitu-
mainia ile ahadi ambayo Mungu aliwaahidia babu zetu.
7 Ahadi hiyo ndiyo ileile inayotumainiwa na makabila
kumi na mawili ya taifa letu, wakimtumikia Mungu kwa
dhati mchana na usiku. Mheshimiwa mfalme, Wayahudi
wananishtaki kwa sababu ya tumaini hilo!
8 Kwa nini ninyi mnaona shida sana kuamini kwamba
Mungu huwafufua wafu?
9 Kwa kweli mimi mwenyewe niliamini kwamba ni wajibu
wangu kufanya mambo mengi kulipinga jina la Yesu wa
Nazareti.
10 Mambo hayo ndiyo niliyoyafanya huko Yerusalemu.
Mimi binafsi, nikiwa nimepewa mamlaka kutoka kwa
makuhani wakuu, nilipata kuwatia gerezani wengi wa watu
wa Mungu. Nao walipohukumiwa kuuawa, nilipiga kura ya
kukubali.
11 Mara nyingi niliwafanya waadhibiwe katika masun-
agogi yote nikiwashurutisha waikane imani yao. Hasira
yangu kwao ilikuwa kubwa hata nikawasaka mpaka miji ya
mbali.
12 “Kwa mujibu huohuo, nilikwenda Damasko wakati
mmoja, nikiwa na mamlaka na maagizo kutoka kwa
makuhani wakuu.
13 Mheshimiwa, wakati nilipokuwa njiani, saa sita mchana,
niliona mwanga mkubwa kuliko wa jua ukiangaza kutoka
mbinguni, ukanizunguka mimi na wale wasafiri wenzangu.

14 Sisi sote tulianguka chini, nami nikasikia sauti ikini-
ambia kwa Kiebrania: Saulo, Saulo! Kwa nini unanitesa? Un-
ajiumiza bure kama punda anayepiga teke fimbo ya bwana
wake.
15 Mimi nikauliza: Ni nani wewe Bwana? Naye Bwana
akajibu: Mimi ni Yesu ambaye wewe unamtesa.
16 Haidhuru, inuka sasa; simama wima. Nimekutokea ili
nikuweke rasmi kuwa mtumishi wangu. Utawathibitishia
watu wengine mambo uliyoyaona leo na yale ambayo bado
nitakuonyesha.
17 Nitakuokoa na watu wa Israeli na watu wa mataifa
mengine ambao mimi ninakutuma kwao.
18 Utayafumbua macho yao na kuwawezesha watoke
gizani na kuingia katika mwanga; watoke katika utawala
wa Shetani, wamgeukie Mungu; ili kwa kuamini, wapate
kusamehewa dhambi na kuchukua nafasi yao kati ya wale
ambao wamepata kuwa watu wa Mungu.
19 "Hivyo, mfalme Agripa, sikuweza kuwa mkaidi kwa
maono hilo la mbinguni.
20 Ila nilianza kuhubiri kwanza kwa watu wa Damasko,
halafu kwa wale wa Yerusalemu na nchi yote ya Yudea, na pia
kwa watu wa mataifa mengine. Niliwahimiza wamgeukie
Mungu na kuonyesha kwa vitendo kwamba wamebadilisha
mioyo yao.
21 Kwa sababu hiyo, Wayahudi walinikamata nikiwa
Hekaluni, wakajaribu kuniua.
22 Lakini Mungu alinisaidia; na hivyo mpaka siku ya leo
nimesimama imara nikitoa ushuhuda kwa wote, wakubwa
na wadogo. Ninayosema ni yale ambayo manabii na Mose
walisema yatatukia;
23 yaani ilimpasa Kristo ateseke na kuwa wa kwanza kufu-
fuka kutoka wafu, ili atangaze kwamba mwanga wa ukom-
bozi unawaangazia sasa watu wote, Wayahudi na pia watu
wa mataifa mengine."
24 Paulo alipofika hapa katika kujitetea kwake, Festo
alisema kwa sauti kubwa, "Paulo! Una wazimu! Kusoma
kwako kwingi kunakutia wazimu!"
25 Lakini Paulo akasema, "Sina wazimu mheshimiwa Festo:
Ninachosema ni ukweli mtupu.
26 Wewe Mfalme unayafahamu mambo haya, kwa hiyo
ninaweza kuongea bila uoga mbele yako. Sina mashaka
kwamba matukio hayo yanajulikana kwako maana jambo
hili halikutendeka mafichoni.
27 Mfalme Agripa, je, una imani na manabii? Najua
kwamba unaamini."
28 Agripa akamjibu Paulo, "Kidogo tu utanifanya Mkristo!"

29 Paulo akamjibu, “Namwomba Mungu kwamba, kwa
muda mfupi au mrefu, si wewe tu bali wote wanaonisikia leo
wapate kuwa kama nilivyo mimi, lakini bila hii minyororo.”
30 Hapo mfalme Agripa, mkuu wa mkoa, Bernike na wale
wote waliokuwa pamoja nao, walisimama.
31 Walipokwisha ondoka, waliambiana, “Mtu huyu haku-
fanya chochote kinachostahili adhabu ya kifo au kifungo.”
32 Naye Agripa akamwambia Festo, “Mtu huyu angeweza
kufunguliwa kama asingalikuwa amekata rufani kwa
Kaisari.”

27

1 Walipokwisha amua tusafiri mpaka Italia, walimweka
Paulo pamoja na wafungwa wengine chini ya ulinzi wa Yulio
aliyekuwa ofisa wa jeshi katika kikosi kiitwacho “Kikosi cha
Augusto.”
2 Tulipanda meli ya Adiramito iliyokuwa inasafiri na kupi-
tia bandari kadhaa za mkoa wa Asia, tukaanza safari. Aris-
tarko, mwenyeji wa Makedonia kutoka Thesalonika, alikuwa
pamoja nasi.
3 Kesho yake tulitia nanga katika bandari ya Sidoni. Yulio
alimtendea Paulo vizuri kwa kumruhusu awaone rafiki zake
na kupata mahitaji yake.
4 Kutoka huko tuliendelea na safari, lakini kwa kuwa up-
epo ulikuwa unavuma kwa kasi kutujia kwa mbele, tulipi-
tia upande wa kisiwa cha Kupro ambapo upepo haukuwa
mwingi.
5 Halafu tulivuka bahari ya Kilikia na Pamfulia, tukatia
nanga Mura, mji wa Lukia.
6 Hapo yule ofisa alikuta meli moja ya Aleksandria
iliyokuwa inakwenda Italia, na hivyo akatupandisha ndani.
7 Kwa muda wa siku nyingi tulisafiri polepole, na kwa
shida tulifika karibu na Nido. Kwa sababu upepo ulikuwa
bado unatupinga, tuliendelea mbele moja kwa moja tukapi-
tia upande wa Krete karibu na rasi Salmone ambapo upepo
haukuwa mwingi.
8 Tulipita kando yake polepole tukafika mahali paitwapo
“Bandari Nzuri”, karibu na mji wa Lasea.
9 Muda mrefu ulikuwa umepita, na hata siku ya kufunga
ilikuwa imekwisha pita. Sasa ilikuwa hatari sana kusafiri
kwa meli. Basi, Paulo aliwapa onyo:
10 “Waheshimiwa, nahisi kwamba safari hii itakuwa ya
shida na hasara nyingi si kwa shehena na meli tu, bali pia
kwa maisha yetu.”
11 Lakini yule ofisa alivutiwa zaidi na maoni ya nahodha na
ya mwenye meli kuliko yale aliyosema Paulo.

12 Kwa kuwa bandari hiyo haikuwa mahali pazuri pa
kukaa wakati wa baridi, wengi walipendelea kuendelea na
safari, ikiwezekana mpaka Foinike. Foinike ni bandari ya
Krete inayoelekea kusini-magharibi na kaskazini-magharibi;
na huko wangeweza kukaa wakati wa baridi.
13 Basi, upepo mzuri wa kusi ulianza kuvuma, nao wakad-
hani wamefanikiwa lengo lao; hivyo wakang'oa nanga,
wakaiendesha meli karibu sana na pwani ya Krete.
14 Lakini haukupita muda, upepo mkali uitwao "Upepo wa
Kaskazi" ulianza kuvuma kutoka kisiwani.
15 Upepo uliipiga ile meli, na kwa kuwa hatukuweza kuuk-
abili, tukaiacha ikokotwe na huo upepo.
16 Kisiwa kimoja kiitwacho Kanda kilitukinga kidogo na
ule upepo; na tulipopita kusini mwake tulifaulu, ingawa kwa
shida, kuusalimisha ule mtumbwi wa meli.
17 Wale wanamaji waliuvuta mtumbwi ndani, kisha
wakaizungushia meli kamba na kuifunga kwa nguvu.
Waliogopa kwamba wangeweza kukwama kwenye ufuko
wa bahari, pwani ya Libya. Kwa hiyo walishusha matanga
na kuiacha meli ikokotwe na upepo.
18 Dhoruba iliendelea kuvuma na kesho yake wakaanza
kutupa nje shehena ya meli.
19 Siku ya tatu, wakaanza pia kutupa majini vifaa vya meli
kwa mikono yao wenyewe.
20 Kwa muda wa siku nyingi hatukuweza kuona jua wala
nyota; dhoruba iliendelea kuvuma sana, hata matumaini
yote ya kuokoka yakatuishia.
21 Baada ya kukaa muda mrefu bila kula chakula, Paulo
alisimama kati yao, akasema, "Waheshimiwa, ingalikuwa
afadhali kama mngalinisikiliza na kuacha kusafiri kutoka
Krete. Kama mngalifanya hivyo tungaliiepuka shida hii na
hasara hizi zote.
22 Lakini sasa ninawaombeni muwe na moyo; hakuna
hata mmoja wenu atakayepoteza maisha yake; meli tu ndiyo
itakayopotea.
23 Kwa maana jana usiku malaika wa yule Mungu ambaye
mimi ni wake na ambaye mimi ninamwabudu alinitokea,
24 akaniambia: Paulo usiogope! Ni lazima utasimama
mbele ya Kaisari; naye Mungu, kwa wema wake, amekufad-
hili kwa kuwaokoa wote wanaosafiri nawe wasiangamie.
25 Hivyo, waheshimiwa, jipeni moyo! Maana
ninamwamini Mungu kwamba itakuwa sawa kama
nilivyoambiwa.
26 Lakini ni lazima tutatupwa ufukoni mwa kisiwa fulani."
27 Usiku wa siku ya kumi na nne, tulikuwa tunakokotwa
huku na huku katika bahari ya Adria. Karibu na usiku wa

manane wanamaji walijihisi kuwa karibu na nchi kavu.
28 Hivyo walitafuta kina cha bahari kwa kuteremsha
kamba iliyokuwa imefungiwa kitu kizito, wakapata kina
cha mita arobaini. Baadaye wakapima tena wakapata mita
thelathini.
29 Kwa sababu ya kuogopa kukwama kwenye miamba,
waliteremsha nanga nne nyuma ya meli; wakaomba kuche
upesi.
30 Wanamaji walitaka kutoroka, na walikwisha
kuteremsha ule mtumbwi majini, wakijisingizia kwamba
wanakwenda kuteremsha nanga upande wa mbele wa meli.
31 Lakini Paulo alimwambia yule ofisa wa jeshi na askari
wake, “Kama wanamaji hawa hawabaki ndani ya meli, ham-
taokoka.”
32 Hapo wale askari walizikata kamba zilizokuwa
zimeshikilia ule mtumbwi, wakauacha uchukuliwe na maji.
33 Karibu na alfajiri, Paulo aliwahimiza wote wale chakula:
“Kwa siku kumi na nne sasa mmekuwa katika mashaka na
bila kula; hamjala kitu chochote.
34 Basi, ninawasihi mle chakula kwa maana mnakihitaji ili
mweze kuendelea kuishi. Maana hata unywele mmoja wa
vichwa vyenu hautapotea.”
35 Baada ya kusema hivyo, Paulo alichukua mkate,
akamshukuru Mungu mbele yao wote, akaumega, akaanza
kula.
36 Hapo wote wakapata moyo, nao pia wakala chakula.
37 Jumla tulikuwa watu mia mbili na sabini na sita katika
meli.
38 Baada ya kila mmoja kula chakula cha kutosha, walipun-
guza uzito wa meli kwa kutupa nafaka baharini.
39 Kulipokucha, wanamaji hawakuweza kuitambua nchi
ile, ila waliona ghuba moja yenye ufuko; wakaamua kutia
nanga huko kama ikiwezekana.
40 Hivyo walikata nanga na kuziacha baharini, na wakati
huohuo wakazifungua kamba zilizokuwa zimeufunga
usukani, kisha wakatweka tanga moja mbele kushika upepo,
wakaelekea ufukoni.
41 Lakini walifika mahali ambapo mikondo miwili ya ba-
hari hukutana, na meli ikakwama. Sehemu ya mbele ilikuwa
imezama mchangani bila kutikisika. Sehemu ya nyuma
ya meli ilianza kuvunjika vipandevipande kwa mapigo ya
nguvu ya mawimbi.
42 Askari walitaka kuwaua wafungwa wote kwa kuogopa
kwamba wangeogelea hadi pwani na kutoroka.
43 Lakini kwa vile yule ofisajeshi alitaka kumwokoa Paulo,
aliwazuia wasifanye hivyo. Aliamuru wale waliojua kuoge-

lea waruke kutoka melini na kuogelea hadi pwani,
44 na wengine wafuate wakijishikilia kwenye mbao au
kwenye vipande vya meli iliyovunjika. Ndivyo sisi sote
tulivyofika salama pwani.

28

1 Tulipokwisha fika salama kwenye nchi kavu, tuligundua
kwamba kile kisiwa kinaitwa Malta.
2 Wenyeji wa hapo walikuwa wema sana kwetu. Mvua
ilikuwa inaanza kunyesha na kulikuwa na baridi, hivyo
waliwasha moto, wakatukaribisha.
3 Paulo aliokota mzigo mdogo wa kuni akawa anazitia
motoni. Hapo, kwa sababu ya lile joto la moto, nyoka akatoka
katika kuni akamnasa Paulo mkononi na kujishikilia hapo.
4 Wenyeji wa pale walipokiona kile kiumbe kinaning'inia
kwenye mkono wake waliambiana, “Bila shaka mtu huyu
amekwisha ua mtu, na ingawa ameokoka kuangamia ba-
harini, Haki haitamwacha aendelee kuishi!”
5 Lakini Paulo alikikung'utia kile kiumbe motoni na haku-
umizwa hata kidogo.
6 Wale watu walikuwa wakitazamia kwamba angevimba
au hapohapo angeanguka chini na kufa. Baada ya kungojea
kwa muda mrefu bila kuona kwamba Paulo amepatwa na
jambo lolote lisilo la kawaida, walibadilisha fikira zao juu
yake, wakasema kuwa ni mungu.
7 Karibu na mahali pale palikuwa na mashamba ya Publio,
mkuu wa kile kisiwa. Publio alitukaribisha kirafiki, tukawa
wageni wake kwa siku tatu.
8 Basi, ikawa kwamba baba yake Publio alikuwa amelala
kitandani, mgonjwa, ana homa na kuhara. Paulo alikwenda
kumwona na baada ya kusali, akaweka mikono yake juu ya
mgonjwa, akamponya.
9 Kutokana na tukio hilo, wagonjwa wote katika kile kisiwa
walikuja wakaponywa.
10 Watu walitupatia zawadi mbalimbali na wakati
tulipoanza tena safari, walitia ndani ya meli masurufu
tuliyohitaji.
11 Baada ya miezi mitatu tulianza tena safari yetu kwa
meli moja ya Aleksandria iitwayo “Miungu Pacha”. Meli hiyo
ilikuwa imetia nanga kisiwani wakati wote wa baridi.
12 Tulifika katika mji wa Sirakusa, tukakaa hapo kwa siku
tatu.
13 Toka huko tuling'oa nanga, tukazunguka na kufika Regio.
Baada ya siku moja, upepo ulianza kuvuma kutoka kusini, na
baada ya siku mbili tulifika bandari ya Potioli.

14 Huko tuliwakuta ndugu kadhaa ambao walituomba
tukae nao kwa juma moja. Hivi ndivyo tulivyopata kufika
Roma.
15 Ndugu wa kule Roma walipopata habari zetu, wakaja
kutulaki kwenye soko la Apio na Mikahawa Mitatu. Paulo
alipowaona alimshukuru Mungu, akapata moyo.
16 Tulipofika Roma, Paulo aliruhusiwa kukaa peke yake
pamoja na askari mmoja wa kumlinda.
17 Baada ya siku tatu, Paulo aliwaita pamoja viongozi wa
Kiyahudi wa mahali hapo. Walipokusanyika, Paulo aliwaam-
bia, "Wananchi wenzangu, mimi, ingawa sikufanya chochote
kibaya wala kupinga desturi za wazee wetu, nilitiwa nguvuni
kule Yerusalemu na kutiwa mikononi mwa Waroma.
18 Waliponihoji na kuona kwamba sikuwa na hatia yeyote,
walitaka kuniacha.
19 Lakini Wayahudi wengine walipinga jambo hilo, nami
nikalazimika kukata rufani kwa Kaisari, ingawa sikuwa na
chochote cha kuwashtaki wananchi wenzangu.
20 Ni kwa sababu hiyo nimeomba kuonana na kuongea
nanyi, maana nimefungwa minyororo hii kwa sababu ya
tumaini lile la Israeli."
21 Wao wakamwambia, "Sisi hatujapokea barua yoyote
kutoka Yudea, wala hakuna ndugu yeyote aliyefika hapa na
kutoa habari rasmi au kusema chochote kibaya juu yako.
22 Lakini tunafikiri inafaa tusikie kutoka kwako
mwenyewe mambo yaliyo kichwani mwako. Kwa maana
tujualo sisi kuhusu hicho kikundi ni kwamba kinapingwa
kila mahali."
23 Basi, walipanga naye siku kamili ya kukutana, na wengi
wakafika huko alikokuwa anakaa. Tangu asubuhi mpaka
jioni Paulo aliwaeleza na kuwafafanulia juu ya Ufalme wa
Mungu akijaribu kuwafanya wakubali habari juu ya Yesu
kwa kutumia Sheria ya Mose na maandiko ya manabii.
24 Baadhi yao walikubali maneno yake, lakini wengine
hawakuamini.
25 Basi, kukawa na mtengano wa fikira kati yao.
Walipokuwa wanakwenda zao, Paulo alisema jambo hili,
"Kweli ni sawa yale aliyoyanena Roho Mtakatifu kwa wazee
wenu kwa njia ya nabii Isaya
26 akisema: Nenda kwa watu hawa ukawaambie: kusikia
mtasikia, lakini hamtaelewa; kutazama mtatazama, lakini
hamtaona.
27 Maana akili za watu hawa zimepumbaa, wameziba
masikio yao, wamefumba macho yao. La sivyo, wangeona
kwa macho yao, wangesikia kwa masikio yao. Wangeelewa
kwa akili zao, na kunigeukia, asema Bwana, nami ninge-
waponya."

28 Halafu Paulo akamaliza na kusema, “Jueni basi, kwamba
ujumbe wa Mungu juu ya wokovu umepelekwa kwa watu wa
mataifa. Wao watasikiliza!”
29 Paulo alipokwisha sema hayo, Wayahudi walijiondokea
huku wakiwa wanabishana vikali wao kwa wao.
30 Kwa muda wa miaka miwili mizima Paulo aliishi
katika nyumba aliyoipanga yeye mwenyewe; akawa
anawakaribisha wote waliofika kumsalimu.
31 Alikuwa akihubiri Ufalme wa Mungu na kufundisha juu
ya Bwana Yesu Kristo kwa uhodari, bila kizuizi.

WARAKA WA PAULO KWA WARUMI

1 Kutoka kwangu mimi Paulo, mtumishi wa Kristo Yesu, na
mtume niliyeteuliwa na kuitwa kwa ajili ya kuhubiri Habari
Njema ya Mungu.
2 Hapo kale, Mungu aliwaahidia watu hii Habari Njema
kwa njia ya manabii wake katika Maandiko Matakatifu.
3 Hii Habari Njema inamhusu Mwana wa Mungu, Bwana
wetu Yesu Kristo, ambaye mintarafu ubinadamu wake,
alikuwa mzawa wa Daudi;
4 mintarafu utakatifu wake wa kimungu, alithibitishwa
kwa uwezo mkuu kwamba ni Mwana wa Mungu kwa kufu-
fuliwa kutoka wafu.
5 Kwa njia yake, mimi nimepewa neema ya kuwa mtume,
ili kwa ajili yake niwaongoze watu wa mataifa yote wapate
kuamini na kutii.
6 Ninyi ni miongoni mwa watu hao; mmeitwa muwe watu
wake Yesu Kristo.
7 Basi, ninawaandikia ninyi nyote mlioko Roma am-
bao Mungu anawapenda, akawateua muwe watu wake.
Nawatakieni neema na amani kutoka kwa Mungu Baba yetu
na Bwana Yesu Kristo.
8 Awali ya yote, namshukuru Mungu wangu kwa njia ya
Yesu Kristo kwa ajili yenu nyote, kwa sababu imani yenu
inasikika duniani kote.
9 Mungu, ambaye ninamtumikia kwa moyo wangu wote
katika kuhubiri Habari Njema ya Mwanae, ni shahidi wangu
kwamba ninawakumbukeni
10 daima katika sala zangu. Namwomba Mungu akipenda,
anipatie nafasi nzuri ya kuja kwenu sasa.
11 Kwa maana ninatamani sana kuwaoneni ili nipate kuwa-
gawieni zawadi ya kiroho na kuwaimarisha.
12 Ndiyo kusema, tutaimarishana: imani yenu itaniimar-
isha mimi, na yangu itawaimarisha ninyi.
13 Ndugu zangu, nataka mjue kwamba mara nyingi ni-
likusudia kuwatembeleeni, lakini mpaka sasa nimezuiwa.
Ningependa kupata mafanikio mema kati yenu kama nilivy-
opata kati ya watu wa mataifa mengine.
14 Ninalo jukumu kwa watu wote, waliostaarabika na wa-
siostaarabika, wenye elimu na wasio na elimu.
15 Ndiyo maana ninatamani pia kuihubiri Habari Njema
kwenu ninyi mlioko huko Roma.

16 Sioni aibu kutangaza Habari Njema; yenyewe ni nguvu
ya Mungu inayowaokoa wote wanaoamini: Wayahudi
kwanza, na wasio Wayahudi pia.
17 Kwa maana Habari Njema inaonyesha wazi jinsi
Mungu anavyowakubali watu kuwa waadilifu; jambo hili
hufanyika kwa imani, tangu mwanzo mpaka mwisho. Kama
ilivyoandikwa: “Mwadilifu kwa imani ataishi.”
18 Ghadhabu ya Mungu imedhihirishwa kutoka mbinguni
dhidi ya uasi na uovu wote wa binadamu ambao kwa njia zao
mbaya wanaupinga ukweli usijulikane.
19 Kwa maana, yote yanayoweza kujulikana juu ya Mungu
ni wazi kwao; maana Mungu mwenyewe ameyadhirisha.
20 Tangu Mungu alipoumba ulimwengu, uwezo wake wa
milele na uungu wake, ingawa havionekani kwa macho,
vinafahamika wazi. Watu wanaweza kuyajua mambo hayo
kutokana na vitu hivyo alivyoumba Mungu. Kwa hiyo
hawana njia yoyote ya kujitetea!
21 Ingawa wanajua kuna Mungu, lakini hawampi heshima
anayostahili, wala hawamshukuru. Badala yake, fikira zao
zimekuwa batili na akili zao tupu zimejaa giza.
22 Wanajidai kuwa wenye hekima, kumbe ni wapumbavu.
23 Wanaacha kumwabudu Mungu aishiye milele, na badala
yake, wanaabudu sanamu zilizo mfano wa binadamu am-
baye hufa, mfano wa wanyama, ndege, au wanyama watam-
baao.
24 Kwa sababu hiyo, Mungu amewaacha wafuate tamaa
mbaya za mioyo yao na kufanyiana mambo ya aibu kwa miili
yao.
25 Wanaubadili ukweli juu ya Mungu kwa uongo;
wanaheshimu na kuabudu kiumbe badala ya Muumba
mwenyewe, ambaye ndiye astahiliye sifa milele! Amina.
26 Kwa hiyo, Mungu amewaacha wafuate tamaa mbaya.
Hata wanawake wanabadili matumizi yanayopatana na
maumbile.
27 Nao wanaume hali kadhalika, wanaacha kufuata ma-
tumizi ya maumbile ya mume na mke wakawakiana tamaa
wao kwa wao. Wanaume wanafanyiana mambo ya aibu,
na hivyo wanajiletea wenyewe adhabu wanayostahili kwa
vitendo vyao viovu.
28 Kwa vile watu walikataa kumtambua Mungu, Mungu
amewaacha katika fikira zao potovu, wakafanya yale am-
bayo hawangestahili kufanya.
29 Wamejaa kila aina ya uovu, dhuluma, ulafi na ufisadi.
Wamejaa wivu, uuaji, ugomvi, udanganyifu na nia mbaya;
husengenya,

30 na kusingiziana; ni watu wa kuchukiza kwa Mungu,
wafidhuli, wenye kiburi na majivuno; hodari sana katika
kutenda mabaya, na hawawatii wazazi wao;
31 hawana dhamiri, hawatimizi ahadi zao, hawana wema
wala huruma kwa wengine.
32 Wanajua kwamba Sheria ya Mungu yasema kwamba
watu wanaoishi mithili hiyo, wanastahili kifo. Zaidi ya hayo,
siyo tu kwamba wanafanya mambo hayo wao wenyewe, bali
hata huwapongeza wale wanaofanya mambo hayohayo.

2

1 Basi, rafiki, kama unawahukumu wengine, huwezi
kamwe kujitetea haidhuru wewe ni nani. Kwa maana, kwa
kuwahukumu wengine, unajilaani wewe mwenyewe kwa
vile nawe unayafanya mambo yaleyale unayohukumu.
2 Tunajua kwamba hukumu ya Mungu kwa wale wanao-
fanya mambo kama hayo ni hukumu ya haki.
3 Lakini wewe, rafiki, unayewahukumu wale wanaofanya
mambo kama hayo bali wewe pia unayafanya, je unadhani
utaiepa hukumu ya Mungu?
4 Au labda unaudharau wema wake mkuu, uvumilivu
wake na saburi yake, bila kutambua kwamba wema wake
huo una shabaha ya kukuongoza upate kutubu?
5 Lakini unao ugumu na ukaidi wa moyo, na hivyo una-
jilundikia adhabu kwa Siku ile ambayo ghadhabu ya Mungu
na hukumu zake za haki vitadhihirishwa.
6 Siku hiyo Mungu atamlipa kila mmoja kufuatana na
matendo yake.
7 Wale wanaozingatia kutenda mema, kutafuta utukufu na
heshima ya Mungu na kutokufa, watapata uzima wa milele.
8 Lakini wale wengine wenye ubinafsi, wenye kukataa
mambo ya haki na kufuata uovu, wataangukiwa na ghad-
habu na hasira ya Mungu.
9 Mateso na maumivu yatampata binadamu yeyote aten-
daye uovu. Yatawapata Wayahudi kwanza, na watu wa
mataifa mengine pia.
10 Lakini Mungu atawapa utukufu, heshima na amani wale
wanaotenda mema; Wayahudi kwanza, na watu wa mataifa
mengine pia.
11 Maana Mungu hambagui mtu yeyote.
12 Wale wanaotenda dhambi bila kuijua Sheria ya Mose
wataangamia ingawaje hawajui Sheria. Na wale wanao-
tenda dhambi wakiwa wanaijua Sheria watahukumiwa kish-
eria.
13 Mtu hafanywi kuwa mwadilifu mbele yake Mungu kwa
kuisikia Sheria, bali kwa kuitii Sheria.

14 Mathalan: watu wa mataifa mengine hawana Sheria ya
Mose; lakini kila wanapotimiza matakwa ya Sheria wakion-
gozwa na dhamiri zao, wao wenyewe wanakuwa kipimo cha
Sheria ingawa hawaijui Sheria.
15 Mwenendo wao unaonyesha kwamba matakwa ya She-
ria yameandikwa mioyoni mwao. Dhamiri zao zinashuhudia
pia jambo hilo, maana fikira zao mara nyingine huwashtaki,
na mara nyingine huwatetea.
16 Hivyo, kufuatana na hii Habari Njema ninayohubiri, ndi-
vyo itakavyokuwa wakati Mungu atakapohukumu mambo
ya siri ya binadamu kwa njia ya Yesu Kristo.
17 Na wewe, je? Wewe mwenyewe unajiita Myahudi; unai-
tumainia Sheria na kujivunia kuwa wa Mungu;
18 kwa njia ya Sheria unajua matakwa ya Mungu na un-
aweza kuchagua jambo jema;
19 wewe unajiona kuwa kiongozi wa vipofu na mwanga
kwa wale walio gizani;
20 unajiona kuwa mkufunzi wa wajinga na mwalimu wa
wale wasiokomaa bado. Unayo katika Sheria picha kamili ya
elimu na ukweli.
21 Basi, wewe unawafundisha wengine; kwa nini huji-
fundishi wewe mwenyewe? Unawahubiria wengine wasi-
ibe, lakini kumbe wewe mwenyewe unaiba.
22 Unasema: “Msizini,” na huku wewe unazini; unachukia
sanamu za miungu hali wewe unajitajirisha kwa kuiba
katika nyumba za miungu.
23 Kwa kujigamba ati unayo Sheria ya Mungu, je huoni
kwamba kwa kuivunja Sheria unamdharau Mungu?
24 Kama vile Maandiko Matakatifu yasemavyo: “Watu wa
mataifa mengine wamelikufuru jina la Mungu kwa sababu
yenu ninyi Wayahudi!”
25 Kutahiriwa kwako kutakuwa na maana kama ukiitii
Sheria. Lakini kama unaivunja Sheria, basi, ni afadhali
ungalibaki bila kutahiriwa.
26 Kama mtu wa mataifa mengine ambaye hakutahiriwa
akitimiza matakwa ya Sheria, hakika atafikiriwa kana
kwamba ametahiriwa.
27 Watu wa mataifa mengine watakuhukumu wewe
Myahudi kama ukiivunja Sheria, ingawaje unayo maandishi
ya Sheria na umetahiriwa, hali wao wanaitii Sheria ingawa
hawakutahiriwa.
28 Ndiyo kusema, si kila anayeonekana kwa nje kuwa
Myahudi ni Myahudi wa kweli, wala mtu hawi Myahudi wa
kweli ati kwa kuwa ametahiriwa kimwili.
29 Myahudi wa kweli ni yule aliye Myahudi kwa ndani,
yaani yule ambaye ametahiriwa moyoni. Hili ni jambo la

Roho, na si jambo la maandishi ya Sheria. Mtu wa namna hiyo anapata sifa, si kutoka kwa watu, bali kutoka kwa Mungu.

3

1 Basi, Myahudi ana nini zaidi kuliko watu wengine? Au kutahiriwa kuna faida gani?

2 Naam, iko faida kwa kila upande. Kwanza, Mungu aliwakabidhi Wayahudi ujumbe wake.

3 Lakini itakuwaje iwapo baadhi yao hawakuwa waaminifu? Je, jambo hilo litaondoa uaminifu wa Mungu?

4 Hata kidogo! Mungu hubaki mwaminifu daima, ingawaje kila binadamu ni mwongo. Kama Maandiko Matakatifu yasemavyo: "Kila usemapo, maneno yako ni ya haki; na katika hukumu, wewe hushinda."

5 Lakini, ikiwa uovu wetu unathibitisha kwamba Mungu anatenda kwa haki, tutasema nini? Je, tutasema kwamba anakosa haki akituadhibu? (Hapa naongea kibinadamu).

6 Hata kidogo! Ingekuwa hivyo, Mungu angewezaje kuuhukumu ulimwengu?

7 Labda utasema: "Ikiwa ukosefu wa uaminifu kwa upande wangu unamdhihirisha Mungu kuwa mwaminifu zaidi na hivyo kumpatia utukufu, basi singepaswa kuhukumiwa kuwa mwenye dhambi!"

8 Ni sawa na kusema: tufanye maovu ili tupate mema! Ndivyo wengine walivyotukashifu kwa kutushtaki kwamba tumefundisha hivyo. Watahukumiwa wanavyostahili!

9 Tuseme nini, basi? Je, sisi Wayahudi ni bora zaidi kuliko wengine? Hata kidogo! Kwa maana nimekwisha bainisha hapo mwanzoni kwamba Wayahudi na watu wa mataifa mengine wote wako chini ya utawala wa dhambi.

10 Kama Maandiko Matakatifu yasemavyo: "Hakuna hata mmoja aliye mwadilifu!

11 Hakuna mtu anayeelewa, wala anayemtafuta Mungu.

12 Wote wamepotoka wote wamekosa; hakuna atendaye mema, hakuna hata mmoja.

13 Makoo yao ni kama kaburi wazi, ndimi zao zimejaa udanganyifu, midomoni mwao mwatoka maneno yenye sumu kama ya nyoka.

14 Vinywa vyao vimejaa laana chungu.

15 Miguu yao iko mbioni kumwaga damu,

16 popote waendapo husababisha maafa na mateso;

17 njia ya amani hawaijui.

18 Hawajali kabisa kumcha Mungu."

19 Tunajua kwamba Sheria huwahusu walio chini ya Sheria hiyo, hata hawawezi kuwa na kisingizio chochote, na ulimwengu wote uko chini ya hukumu ya Mungu.

20 Maana hakuna binadamu yeyote anayekubaliwa kuwa mwadilifu mbele yake Mungu kwa kuishika Sheria; kazi ya Sheria ni kumwonyesha tu mtu kwamba ametenda dhambi.

21 Lakini sasa, njia ya Mungu ya kuwakubali watu kuwa waadilifu imekwisha dhihirishwa, tena bila kutegemea Sheria. Sheria na manabii hushuhudia jambo hili.

22 Mungu huwakubali watu kuwa waadilifu kwa njia ya imani yao kwa Yesu Kristo; Mungu hufanya hivyo kwa wote wanaoamini; hakuna ubaguzi wowote.

23 Watu wote wametenda dhambi na wametindikiwa utukufu wa Mungu.

24 Lakini kwa zawadi ya neema ya Mungu, watu wote hukubaliwa kuwa waadilifu kwa njia ya Yesu Kristo anayewakomboa.

25 Mungu alimtoa Yesu kusudi, kwa damu yake, awe njia ya kuwaondolea watu dhambi zao kwa imani yao kwake. Alifanya hivyo ili apate kuonyesha kwamba yeye ni mwadilifu. Hapo zamani Mungu alikuwa mvumilivu bila kuzijali dhambi za watu;

26 lakini sasa, wakati huu, anazikabili dhambi za watu apate kuonyesha uadilifu wake. Kwa namna hiyo Mungu mwenyewe huonyesha kwamba yeye ni mwadilifu na kwamba humkubali kuwa mwadilifu mtu yeyote anayemwamini Yesu.

27 Basi, tunaweza kujivunia nini? Hakuna! Kwa nini? Je, kwa sababu ya kutimiza Sheria? La! Bali kwa sababu tunaamini.

28 Maana mtu hukubaliwa kuwa mwadilifu kwa imani, wala si kwa kutimiza matakwa ya Sheria.

29 Au je, Mungu nu Mungu wa Wayahudi tu, ama pia wa watu wa mataifa mengine? Naam, wa mataifa mengine pia.

30 Mungu ni mmoja, naye atawakubali Wayahudi kuwa waadilifu kwa imani yao, na watu wa mataifa mengine pia kwa imani yao.

31 Je, tunaitumia imani kuibatilisha Sheria? Hata kidogo; bali tunaipa Sheria thamani yake kamili.

4

1 Tuseme nini basi, juu ya Abrahamu baba yetu?

2 Kama Abrahamu alikubaliwa kuwa mwadilifu kutokana na matendo yake, basi, anacho kitu cha kujivunia mbele ya Mungu.

3 Kwa maana, Maandiko Matakatifu yasema: “Abrahamu
alimwamini Mungu, naye Mungu akamkubali kuwa mwadil-
ifu.”
4 Mfanyakazi hulipwa mshahara; mshahara wake si za-
wadi bali ni haki yake.
5 Lakini mtu asiyetegemea matendo yake mwenyewe, bali
anamwamini Mungu ambaye huwasamehe waovu, basi,
Mungu huijali imani ya mtu huyo, na hivi humkubali kuwa
mwadilifu.
6 Naye Daudi asema hivi juu ya furaha ya mtu ambaye
Mungu amemkubali kuwa mwadilifu bila kuyajali matendo
yake:
7 “Heri wale waliosamehewa makosa yao ambao makosa
yao yamefutwa.
8 Heri mtu yule ambaye Bwana hataziweka dhambi zake
katika kumbukumbu.”
9 Je, hiyo ni kwa wale waliotahiriwa tu, ama pia kwa
wale wasiotahiriwa? Ni kwa wale wasiotahiriwa pia. Kwa
maana tumekwisha sema: “Abrahamu aliamini, naye Mungu
akamkubali kuwa mwadilifu.”
10 Je, Abrahamu alikubaliwa kabla ya kutahiriwa ama
baada ya kutahiriwa? Kabla ya kutahiriwa, na si baada ya
kutahiriwa.
11 Abrahamu alitahiriwa baadaye, na kutahiriwa huko
kulikuwa alama iliyothibitisha kwamba Mungu alimkubali
kuwa mwadilifu kwa sababu ya imani yake aliyokuwa
nayo kabla ya kutahiriwa. Kwa hiyo, Abrahamu amekuwa
baba wa wale wote ambao, ingawa hawakutahiriwa,
wamemwamini Mungu, wakafanywa waadilifu.
12 Vilevile yeye ni baba wa wale waliotahiriwa; lakini si
kwa kuwa wametahiriwa, bali kwa sababu wanafuata njia
ileile ya imani baba yetu Abrahamu aliyofuata kabla ya
kutahiriwa.
13 Mungu alimwahidi Abrahamu na wazawa wake
kwamba ulimwengu ungekuwa mali yao. Ahadi hiyo
haikufanywa kwa sababu Abrahamu aliitii Sheria, bali kwa
kuwa aliamini, akakubaliwa kuwa mwadilifu.
14 Maana kama watakaopewa hayo aliyoahidi Mungu ni
wale tu wanaoitii Sheria, basi, imani haina maana yoyote,
nayo ahadi ya Mungu si kitu.
15 Sheria husababisha ghadhabu; lakini kama hakuna She-
ria, haiwezekani kuivunja.
16 Kwa sababu hiyo, jambo hili lategemea imani, hivyo
kwamba ahadi hiyo yatokana na neema ya Mungu, na
kwamba ni hakika kuwa ahadi hiyo ni kwa ajili ya wote: si
kwa wale tu wanaoishika Sheria, bali pia kwa wale waishio

kwa imani kama Abrahamu. Yeye ni baba yetu sisi sote.
17 Kama Maandiko Matakatifu yasemavyo: “Nimekuweka
uwe baba wa mataifa mengi.” Ahadi hiyo ni kweli mbele
ya Mungu ambaye Abrahamu alimwamini—Mungu ambaye
huwapa wafu uzima, na kwa amri yake, vitu ambavyo
havikuwapo huwa.
18 Abrahamu aliamini na kutumaini ingawa hali yenyewe
ilikuwa bila matumaini, na hivyo amekuwa baba wa mataifa
mengi kama Maandiko Matakatifu yasemavyo: “Wazao
wako watakuwa wengi kama nyota!”
19 Alikuwa mzee wa karibu miaka mia moja, lakini imani
yake haikufifia ingawa alijua kwamba mwili wake ulikuwa
kama umekufa, na pia mkewe, Sara, alikuwa tasa.
20 Abrahamu hakuionea mashaka ile ahadi ya Mungu;
alipata nguvu kutokana na imani, akamtukuza Mungu.
21 Alijua kwamba Mungu anaweza kuyatekeleza yale
aliyoahidi.
22 Ndiyo maana Mungu alimkubali kuwa mwadilifu.
23 Inaposemwa, “Alimkubali,” haisemwi kwa ajili yake
mwenyewe tu.
24 Jambo hili linatuhusu sisi pia ambao tunamwamini
Mungu aliyemfufua Yesu, Bwana wetu, kutoka wafu.
25 Yeye alitolewa auawe kwa ajili ya dhambi zetu, akafu-
fuka ili tupate kukubaliwa kuwa waadilifu na Mungu.

5

1 Sasa, kwa vile tumekubaliwa kuwa wadilifu kwa imani,
basi, tunayo amani na Mungu kwa ajili ya Bwana wetu Yesu
Kristo.
2 Kwa imani yetu, yeye ametuleta katika hali hii ya neema
ya Mungu ambamo sasa tunaishi. Basi, tunajivunia tumaini
tulilo nalo la kushiriki utukufu wa Mungu.
3 Naam, si hayo tu, bali tunafurahi pia katika taabu tukijua
kwamba taabu huleta saburi,
4 nayo saburi huleta uthabiti, na uthabiti huleta tumaini.
5 Tumaini hilo haliwezi kutuhadaa, maana Mungu amek-
wisha miminia mioyoni mwetu upendo wake kwa njia ya
Roho Mtakatifu aliyetujalia.
6 Tulipokuwa bado wanyonge, Kristo, wakati ulipotimia,
alikufa kwa ajili yetu sisi waovu.
7 Si rahisi mtu kufa kwa ajili ya mtu mwadilifu; labda mtu
anaweza kuthubutu kufa kwa ajili ya mtu mwema.
8 Lakini Mungu amethibitisha kwamba anatupenda,
maana wakati tulipokuwa bado wenye dhambi, Kristo
alikufa kwa ajili yetu.

9 Kwa kuwa sasa tumekubaliwa kuwa waadilifu kwa damu
ya Kristo, ni dhahiri zaidi kwamba atatuokoa katika ghad-
habu ya Mungu.
10 Maana, tulipokuwa bado adui zake, Mungu alitupatan-
isha naye kwa kifo cha Mwanae. Na kwa vile sasa tumepatan-
ishwa naye, ni dhahiri zaidi kwamba tutaokolewa kwa uzima
wa Kristo.
11 Wala si hayo tu, ila tunafurahi pia katika Mungu kwa
njia ya Bwana wetu Yesu Kristo ambaye ametupatanisha na
Mungu.
12 Kwa njia ya mtu mmoja dhambi iliingia ulimwenguni,
nayo ikasababisha kifo. Hivyo kifo kimeenea katika jumuiya
yote ya binadamu, kwa maana wote wametenda dhambi.
13 Kabla ya Sheria kuwako, dhambi ilikuwako ulimwen-
guni; lakini dhambi haiwekwi katika kumbukumbu bila she-
ria.
14 Lakini tangu wakati wa Adamu mpaka wakati wa Mose,
kifo kiliwatawala hata wale ambao hawakutenda dhambi
kama ile ya Adamu, ya kumwasi Mungu. Adamu alikuwa
kielelezo cha yule ambaye atakuja baadaye.
15 Lakini ipo tofauti: neema ya Mungu si kama dhambi ya
Adamu. Maana, ingawa dhambi ya mtu mmoja ilisababisha
kifo kwa wote, kwa fadhili ya mtu mmoja, yaani Yesu Kristo,
Mungu amewazidishia wote neema na zawadi zake.
16 Kuna tofauti baina ya zawadi ya Mungu, na dhambi
ya mtu yule mmoja. Maana, baada ya kosa la mtu mmoja,
Mungu alitoa hukumu; lakini baada ya makosa ya watu
wengi, Mungu aliwapa zawadi yake kwa kuwasamehe.
17 Kweli, kwa dhambi ya mtu mmoja kifo kilianza kutawala
kwa sababu ya huyo mtu mmoja; lakini, ni dhahiri zaidi
kwamba alichokifanya yule mtu mmoja, yaani Yesu Kristo,
ni bora zaidi. Wote wanaopokea neema na zawadi hiyo ya
kukubaliwa kuwa waadilifu, watatawala katika uzima kwa
njia ya huyo mmoja, yaani Yesu Kristo.
18 Basi, kama vile kosa la mtu mmoja lilivyoleta hukumu
kwa binadamu wote, kadhalika kitendo kimoja kiadilifu ki-
nawapa uhuru na uzima.
19 Na kama kwa kutotii kwa mtu mmoja watu wengi wal-
ifanywa wenye dhambi, kadhalika kutii kwa mtu mmoja
kutawafanya wengi wakubaliwe kuwa waadilifu.
20 Sheria ilitokea, ikasababisha kuongezeka kwa uhalifu;
lakini pale dhambi ilipoongezeka, neema iliongezeka zaidi.
21 Kama vile dhambi ilivyotawala kwa kifo, kadhalika
neema inatawala kwa njia ya uadilifu, na kuleta uzima wa
milele kwa njia ya Yesu Kristo Bwana wetu.

6

1 Tuseme nini basi? Je, twendelee kubaki katika dhambi ili
neema ya Mungu iongezeke?
2 Hata kidogo! Kuhusu dhambi sisi tumekufa—
tutaendeleaje kuishi tena katika dhambi?
3 Maana, mnajua kwamba sisi tuliobatizwa tukaungana na
Kristo Yesu, tulibatizwa na kuungana na kifo chake.
4 Tulipobatizwa tuliungana na kifo chake, tukazikwa
pamoja naye, ili kama vile Kristo alivyofufuliwa kutoka wafu
kwa kitendo kitukufu cha Baba, sisi pia tuweze kuishi maisha
mapya.
5 Maana, kama sisi tumeungana naye katika kufa kama
yeye, vivyo hivyo tutaungana naye kwa kufufuliwa kutoka
wafu kama yeye.
6 Tunajua kwamba utu wetu wa kale ulisulubiwa pamoja
na Kristo, ili hali ya dhambi iharibiwe, tusiwe tena watumwa
wa dhambi.
7 Kwa maana, mtu aliyekufa, amenasuliwa kutoka katika
nguvu ya dhambi.
8 Basi, ikiwa tumekufa pamoja na Kristo, tunaamini
kwamba tutaishi pia pamoja naye.
9 Maana, tunajua kwamba Kristo amekwisha fufuliwa ku-
toka wafu na hafi tena; kifo hakimtawali tena.
10 Hivyo, kwa kuwa alikufa—mara moja tu—dhambi haina
nguvu tena juu yake; na sasa anaishi maisha yake katika
umoja na Mungu.
11 Hali kadhalika nanyi lazima mjione kuwa mmekufa
kuhusu dhambi, lakini kama mnaoishi katika umoja na
Mungu kwa njia ya Kristo Yesu.
12 Kwa hiyo, dhambi isiitawale tena miili yenu ambayo
hufa, na hivyo kuzitii tamaa zake.
13 Wala msitoe hata sehemu moja ya miili yenu iwe chombo
cha kutenda uovu na dhambi. Badala yake, jitoleeni ninyi
wenyewe kwa Mungu kama watu waliofufuliwa kutoka
wafu; toeni nafsi zenu zote kwa Mungu kwa ajili ya uadilifu.
14 Maana, dhambi haitawatawala ninyi tena, kwani hamko
chini ya Sheria, bali chini ya neema.
15 Basi, tuseme nini? Je, tutende dhambi ati kwa sababu
hatuko chini ya Sheria bali chini ya neema? Hata kidogo!
16 Mnajua kwamba mkijitolea ninyi wenyewe kama wa-
tumwa na kumtii fulani, mnakuwa kweli watumwa wake
mtu huyo—au watumwa wa dhambi, na matokeo yake ni kifo,
au wa utii, na matokeo yake ni kukubaliwa kuwa waadilifu.
17 Ingawa mlikuwa watumwa wa dhambi zamani, sasa
lakini—namshukuru Mungu—mmetii kwa moyo wote yale
maazimio na mafundisho mliyopokea.

18 Mlikombolewa kutoka utumwa wa dhambi, mkawa wa-
tumwa wa uadilifu.
19 (Hapa natumia lugha ya kawaida ya watu kwa sababu
ya udhaifu wenu wenyewe.) Kama vile wakati fulani mlivy-
ojitolea ninyi wenyewe kutumikia uchafu na uhalifu kwa
ajili ya uovu, vivyo hivyo sasa jitoleeni nafsi zenu wenyewe
kutumikia uadilifu kwa ajili ya utakatifu.
20 Mlipokuwa watumwa wa dhambi, mlikuwa huru mbali
na uadilifu.
21 Sasa, mlipata faida gani siku zile kutokana na mambo
yale ambayo mnayaonea aibu sasa? Maana, matokeo ya
mambo haya ni kifo!
22 Lakini sasa, mmekwisha kombolewa kutoka utumwa wa
dhambi na mmekuwa watumishi wa Mungu; faida mliyo
nayo sasa ni utakatifu, na matokeo yake ni uzima wa milele.
23 Kwa maana mshahara wa dhambi ni kifo; lakini zawadi
anayotoa Mungu ni uzima wa milele katika kuungana na
Kristo Yesu, Bwana wetu.

7

1 Ndugu zangu, bila shaka mtaelewa yafuatayo, maana ni-
nawazungumzia watu wanaojua Sheria. Sheria humtawala
mtu wakati akiwa hai.
2 Mathalan: mwanamke aliyeolewa anafungwa na sheria
muda wote mumewe anapokuw hai; lakini mumewe akifa,
hiyo sheria haimtawali tena huyo mwanamke.
3 Hivyo mwanamke huyo akiishi na mwanamume
mwingine wakati mumewe yungali hai, ataitwa mzinzi;
lakini mumewe akifa, mwanamke huyo yu huru kisheria, na
akiolewa na mwanamume mwingine, yeye si mzinzi.
4 Hali kadhalika ninyi ndugu zangu: ninyi pia mmekufa
kuhusu Sheria kwa kuwa ninyi ni sehemu ya mwili wa Kristo;
sasa mmekuwa wake yeye aliyefufuliwa kutoka wafu ili
tupate kuzaa matunda mema kwa ajili ya Mungu.
5 Maana, tulipokuwa tukiishi kimaumbile tu, tamaa mbaya
zikichochewa na Sheria, zilifanya kazi katika miili yetu, na
kuchuma pato la kifo.
6 Lakini sasa tumekuwa huru kutoka vifungo vya Sheria,
kwa sababu tumekufa kuhusu lile jambo lililotufanya sisi
watumwa. Sasa tunatumikia kufuatana na maisha mapya
ya Roho, na si kufuatana na hali ile ya kale ya Sheria
iliyoandikwa.
7 Je, tuseme basi, kwamba Sheria ni dhambi? Hata kidogo!
Lakini bila Sheria, mimi nisingalijua dhambi ni kitu gani.
Maana, nisingalijua ni nini hasa kutamani mabaya, kama
Sheria isingalikuwa imesema: “Usitamani.”

8 Kwa kuitumia hiyo amri, dhambi ilipata fursa ya
kuamsha kila aina ya tamaa mbaya ndani yangu. Maana,
bila Sheria dhambi ni kitu kilichokufa.
9 Wakati mmoja mimi nilikuwa hai mbali na Sheria; lakini
amri ilipokuja, dhambi ilifufuka,
10 nami nikafa. Hiyo amri ambayo shabaha yake ilikuwa
kuleta uhai, kwangu imeleta kifo.
11 Maana, dhambi ilichukua fursa iliyopatiwa na amri hiyo,
ikanidanganya na kuniua.
12 Basi, Sheria yenyewe ni takatifu, na amri yenyewe ni
takatifu, ni ya haki na nzuri.
13 Je, hii inamaanisha kwamba kile kilicho kizuri
kimesababisha kifo changu? Hata kidogo! Iliyo ni kwamba,
dhambi, ili ionekane dhahiri kuwa ni dhambi, imekitumia
kile kilicho kizuri na kusababisha kifo changu. Hivyo
dhambi, kwa njia ya ile amri, ilijionyesha kikamilifu jinsi
ilivyo mbaya mno.
14 Tunajua kwamba Sheria ni ya kiroho, lakini mimi ni wa
kidunia, mimi nimeuzwa kuwa mtumwa wa dhambi.
15 Sielewi nifanyacho, maana kile ninachotaka sikifanyi,
bali kile ninachochukia ndicho nikifanyacho.
16 Ikiwa basi, ninatenda kinyume cha matakwa yangu, hii
inamaanisha kwamba nakubali kuwa ile Sheria ni nzuri.
17 Basi, si mimi hasa ninayefanya kitu hicho, bali ile dhambi
iliyo ndani yangu.
18 Najua kwamba hamna jema lolote ndani yangu mimi,
kadiri ya ubinadamu wangu. Kwa maana, ingawa nataka
kufanya jambo jema, siwezi kulitekeleza.
19 Yaani, badala ya kufanya lile jambo jema ninalotaka,
nafanya lile baya nisilotaka.
20 Basi, kama ninafanya kinyume cha matakwa yangu, hii
inamaanisha kwamba si mimi ninayefanya hayo, bali ni ile
dhambi iliyo ndani yangu.
21 Basi, nimegundua kanuni hii: ninataka kufanya jema,
lakini najikuta kwamba lile lililo baya ndilo ninalochagua.
22 Ndani kabisa katika moyo wangu naifurahia sheria ya
Mungu.
23 Lakini naona kwamba kuna sheria nyingine inayofanya
kazi mwilini mwangu, sheria ambayo inapingana na ile in-
ayokubaliwa na akili yangu. Hiyo inanifanya niwe mtumwa
wa sheria ya dhambi ifanyayo kazi mwilini mwangu.
24 Maskini miye! Nani atakayeniokoa kutoka katika mwili
huu unaonipeleka kifoni?
25 Shukrani kwa Mungu afanyaye hayo kwa njia ya Bwana
wetu Yesu Kristo! Hii basi, ndiyo hali yangu: mimi binafsi,
kwa akili yangu, ninaitumikia sheria ya dhambi.

8

1 Kwa hiyo, sasa hakuna hukumu kwa wale ambao katika
maisha yao wameungana na Kristo.
2 Maana, sheria ya Roho iletayo uzima kwa kuungana na
Kristo Yesu imenikomboa kutoka katika sheria ya dhambi na
kifo.
3 Mungu ametekeleza jambo lile ambalo Sheria haikuweza
kutekeleza kwa sababu ya udhaifu w binadamu. Mungu
alimtuma Mwanae akiwa mwenye mwili sawa na miili yetu
sisi wenye dhambi, ili aikabili dhambi, na kwa mwili huo
akaiangamiza dhambi.
4 Mungu alifanya hivyo kusudi matakwa ya haki ya Sheria
yatekelezwe kikamilifu ndani yetu sisi ambao tunaishi, si
kwa nguvu za kibinadamu, bali kwa nguvu ya Roho.
5 Maana, wale wanaoishi kufuatana na matakwa ya mwili,
hutawaliwa na fikira za mwili. Lakini wale wanaoishi kufu-
atana na matakwa ya Roho Mtakatifu, hutawaliwa na fikira
za Roho.
6 Fikira za mwili huleta kifo; fikira za Roho huleta uzima na
amani.
7 Maana, mwenye kutawaliwa na fikira za mwili ni adui wa
Mungu; haitii sheria ya Mungu, wala hawezi kuitii.
8 Watu wanaotii matakwa ya mwili hawawezi kumpen-
deza Mungu.
9 Lakini ninyi hamuishi kufuatana na matakwa ya mwili,
bali kufuatana na matakwa ya Roho, ikiwa Roho wa Mungu
anaishi ndani yenu. Yeyote asiye na Roho wa Kristo, huyo si
wake Kristo.
10 Lakini kama Kristo yumo ndani yenu, ingawa miili yenu
itakufa kwa sababu ya dhambi, kwenu Roho ndiye uhai kwa
sababu mmekubaliwa kuwa waadilifu.
11 Ikiwa Roho wa Mungu aliyemfufua Kristo kutoka wafu
anaishi ndani yenu, basi huyo aliyemfufua Kristo kutoka
wafu ataipa uzima miili yenu yenye hali ya kufa; atafanya
hivyo kwa njia ya Roho wake akaaye ndani yenu.
12 Hivyo basi, ndugu zangu, tunalo jukumu, lakini si la
kuishi kufuatana na maumbile ya kibinadamu.
13 Kwa maana, kama mkiishi kufuatana na matakwa ya
maumbile ya kibinadamu, hakika mtakufa. Lakini, kama
kwa njia ya Roho mnayaua matendo yenu maovu, basi,
mtaishi.
14 Wote wanaoongozwa na Roho wa Mungu ni watoto wa
Mungu.
15 Kwa maana, Roho mliyempokea si Roho mwenye
kuwafanya ninyi watumwa na kuwatia tena hofu; sivyo,
bali mmempokea Roho mwenye kuwafanya ninyi watoto wa

Mungu, na kwa nguvu ya huyo Roho, sisi tunaweza kumwita
Mungu, “Aba,” yaani “Baba!”
16 Naye Roho mwenyewe anajiunga na roho zetu na
kuthibitisha kwamba sisi ni watoto wa Mungu.
17 Basi, kwa vile sisi ni watoto wa Mungu, tutapokea baraka
zote Mungu alizowawekea watu wake, na tutashiriki urithi
huo pamoja na Kristo; maana, tukiyashiriki mateso yake
Kristo, tutaushiriki pia utukufu wake.
18 Naona kuwa mateso ya wakati huu wa sasa si kitu
kamwe kama tukiyafananisha na ule utukufu utakaodhi-
hirishwa kwetu.
19 Viumbe vyote vinatazamia kwa hamu Mungu awadhi-
hirishe watoto wake.
20 Kwa maana, viumbe viliwekwa katika hali ya kutojiweza
kabisa, si kwa hiari yao, ila vilifanywa hivyo kwa mapenzi ya
Mungu. Hata hivyo yapo matumaini,
21 maana hivyo viumbe navyo vitaokolewa kutoka katika
utumwa wa uharibifu, vishiriki uhuru mtukufu wa watoto
wa Mungu.
22 Kwa maana tunajua kwamba mpaka hivi sasa, viumbe
vyote vinalia kwa maumivu kama ya kujifungua mtoto.
23 Wala si hivyo viumbe peke yake, bali hata sisi tulio na
huyo Roho, aliye wa kwanza wa zawadi za Mungu; sisi pia
tunalalamika ndani yetu, tukitazamia kufanywa watoto wa
Mungu, nazo nafsi zenu zikombolewe.
24 Maana kwa matumaini hayo sisi tumekombolewa; lakini
tumaini halina maana ikiwa tunakiona kile tunachotu-
mainia. Maana ni nani anayetumaini kile ambacho tayari
anakiona?
25 Kama tunakitumaini kile ambacho hatujakiona bado,
basi, tunakingojea kwa uvumilivu.
26 Hali kadhalika, naye Roho anatusaidia katika udhaifu
wetu. Maana hatujui inavyotupasa kuomba; lakini Roho
mwenyewe anatuombea kwa Mungu kwa mlio wa huzuni
usioelezeka.
27 Naye Mungu aonaye mpaka ndani ya mioyo ya watu,
anajua fikira ya huyo Roho; kwani huyo Roho huwaombea
watu wa Mungu kufuatana na mapenzi ya Mungu.
28 Tunajua kwamba, katika mambo yote, Mungu hufanya
kazi na kuifanikisha pamoja na wote wampendao, yaani
wale aliowaita kufuatana na kusudi lake.
29 Maana hao aliowachagua tangu mwanzo, ndio aliowa-
teua wapate kufanana na Mwanae, ili Mwana awe wa
kwanza miongoni mwa ndugu wengi.
30 Basi, Mungu aliwaita wale aliokuwa amewateua; na hao
aliowaita aliwakubali kuwa waadilifu; na hao aliowakubali

kuwa waadilifu aliwashirikisha pia utukufu wake.

31 Kutokana na hayo, tuseme nini zaidi? Ikiwa Mungu yuko
upande wetu, nani awezaye kutupinga?

32 Mungu hakumhurumia hata mwanae wa pekee, bali
alimtoa kwa ajili yetu sisi sote. Ikiwa amefanya hivyo, je,
hatatujalia pia mema yote?

33 Ni nani atakayewashtaki wateule wa Mungu? Mungu
mwenyewe huwaondolea hatia!

34 Ni nani atakayewahukumu? Hakuna! Maana Kristo
ndiye aliyekufa, tena alifufuka kutoka wafu na anakaa
upande wa kulia wa Mungu. Yeye anatuombea!

35 Ni nani awezaye kututenga na mapendo ya Kristo? Je, ni
taabu, au dhiki, au mateso, au njaa, au ukosefu wa nguo, au
hatari, au kuuawa?

36 Kama Maandiko Matakatifu yasemavyo: “Kwa ajili yako,
twakikabili kifo kutwa kucha: tunatendewa kama kondoo
wa kuchinjwa.”

37 Lakini, katika mambo haya yote, tumepata ushindi
mkubwa kwa msaada wake yeye aliyetupenda.

38 Maana ninajua hakika kwamba hakuna kitu kiwezacho
kututenganisha na upendo wake: wala kifo, wala uhai; wala
malaika, au nguvu nyingine za mbinguni; wala yanayotokea
sasa, wala yatakayotokea baadaye; wala mamlaka;

39 Wala ulimwengu wa juu, wala wa chini kabisa. Hakuna
kiumbe chochote kitakachoweza kututenga na upendo wa
Mungu kwetu kwa njia ya Kristo Yesu Bwana wetu.

9

1 Nasema ukweli mtupu; nimeungana na Kristo nami
sisemi uongo. Dhamiri yangu ikiongozwa na Roho Mtakatifu
inanithibitishia jambo hili pia.

2 Nataka kusema hivi: nina huzuni kubwa na maumivu
yasiyopimika moyoni mwangu

3 kwa ajili ya watu wangu, walio damu moja nami! Kama
ingekuwa kwa faida yao, ningekuwa radhi kulaaniwa na
kutengwa na Kristo.

4 Hao ndio watu wa Israeli ambao Mungu aliwateua wawe
watoto wake, akawashirikisha utukufu wake; aliagana nao,
akawapa Sheria yake, imani ya kweli na ahadi zake.

5 Wao ni wajukuu wa mababu, naye Kristo, kadiri ya ubi-
nadamu wake, ametoka katika ukoo wao. Mungu atawalaye
juu ya yote, na atukuzwe milele! Amina.

6 Sisemi kwamba ahadi ya Mungu imebatilika; maana si
watu wote wa Israeli ni wateule wa Mungu.

7 Wala, si wazawa wote wa Abrahamu ni watoto wake wa
kweli. Ila, kama yasemavyo Maandiko Matakatifu: “Wazao
wake watatokana na Isaka.”
8 Nido kusema, wale waliozaliwa kimaumbile ndio watoto
wa Mungu, bali wale waliozaliwa kutokana na ahadi ya
Mungu ndio watakaoitwa watoto wake.
9 Maana ahadi yenyewe ni hii: “Nitakujia wakati maalum,
naye Sara atapata mtoto.”
10 Tena si hayo tu ila pia Rebeka naye alipata mapacha kwa
baba mmoja, yaani Isaka, babu yetu.
11 Lakini, ili Mungu aonekane kwamba anao uhuru wa
kuchagua, hata kabla wale ndugu hawajazaliwa na kabla
hawajaweza kupambanua jema na baya,
12 Rebeka aliambiwa kwamba yule mtoto wa kwanza atam-
tumikia yule wa nyuma. Hivyo uchaguzi wa Mungu unatege-
mea jinsi anavyoita mwenyewe, na si matendo ya binadamu.
13 Kama Maandiko Matakatifu yasemavyo: “Yakobo
nilimpenda, lakini Esau nilimchukia.”
14 Basi, tuseme nini? Je, Mungu amekosa haki? Hata
kidogo!
15 Maana alimwambia Mose: “Nitamhurumia mtu yeyote
ninayetaka kumhurumia; nitamwonea huruma mtu yeyote
ninayetaka.”
16 Kwa hiyo, yote hutegemea huruma ya Mungu, na si bidii
au mapenzi ya mtu.
17 Maana Maandiko Matakatifu yasema hivi kwa Farao:
“Nilikufanya mfalme ili kwa njia yako, uwezo wangu uju-
likane, na jina langu litangazwe popote duniani.”
18 Ni wazi, basi, kwamba Mungu humhurumia yeyote
anayetaka kumhurumia, na akipenda kumfanya mtu awe
mkaidi, hufanya hivyo.
19 Labda utaniuliza: “Ikiwa mambo yako hivyo, Mungu
anawezaje kumlaumu mtu? Nani awezaye kuyapinga
mapenzi yake?”
20 Lakini, ewe binadamu, u nani hata uthubutu kumhoji
Mungu? Je, chungu chaweza kumwuliza mfinyanzi wake:
“Kwa nini umenitengeneza namna hii?”
21 Mfinyanzi anaweza kuutumia udongo apendavyo na
kufinyanga vyungu viwili kwa udongo uleule; kimoja kwa
matumizi ya heshima, na kingine kwa matumizi ya kawaida.
22 Hivyo ndivyo ilivyo kwa Mungu. Alitaka kuonyesha
ghadhabu yake na kujulisha uwezo wake, Basi, alikuwa na
saburi sana, akiwavumilia wale ambao walikuwa lengo la
ghadhabu yake, ambao walistahili kuangamizwa.
23 Alitaka pia kudhihirisha wingi wa utukufu wake ambao

alitumiminia sisi tulio lengo la huruma yake; sisi ambao alikwisha kututayarisha kuupokea utukufu wake.

24 Maana sisi ndio hao aliowaita, si tu kutoka miongoni mwa Wayahudi bali pia kutoka kwa watu wa mataifa mengine.

25 Maana ndivyo asemavyo katika kitabu cha Hosea: “Wale waliokuwa Si watu wangu nitawaita: Watu wangu! Naye Sikupendi ataitwa: Mpenzi wangu!

26 Na pale walipoambiwa: Ninyi si wangu hapo wataitwa: Watoto wa Mungu hai.”

27 Naye nabii Isaya, kuhusu Israeli anapaaza sauti: “Hata kama watoto wa Israeli ni wengi kama mchanga wa pwani, ni wachache tu watakaookolewa;

28 maana, Bwana ataitekeleza upesi hukumu yake kamili juu ya ulimwengu wote.”

29 Ni kama Isaya alivyosema hapo awali: “Kama Bwana Mwenye Nguvu asingalituachia baadhi ya watoto wa Israeli, tungalikwisha kuwa kama Sodoma, tungalikwisha kuwa ma Gomora.”

30 Basi, tuseme nini? Ni hivi: watu wa mataifa ambao hawakutafuta kukubaliwa kuwa waadilifu, wamekubaliwa kuwa waadilifu kwa njia ya imani,

31 hali watu wa Israeli waliokuwa wakitafuta Sheria iletayo kukubaliwa kuwa waadilifu, hawakuipata.

32 Kwa nini? Kwa sababu walitegemea matendo yao badala ya kutegemea imani. Walijikwaa juu ya jiwe la kujikwaa

33 kama yesemavyo Maandiko Matakatifu: “Tazama! Naweka huko Sioni jiwe likwazalo, mwamba utakaowafanya watu waanguke. Mtu atakayemwamini yeye aliye hilo jiwe, hataaibishwa!”

10

1 Ndugu zangu, ninataka na kutazamia kwa moyo wangu wote hao wananchi wenzangu wakombolewe. Tena nawaombea kwa Mungu daima.

2 Maana naweza kuthibitisha kwa niaba yao kwamba wanayo bidii ya kumtafuta Mungu; lakini bidii hiyo haikujengwa juu ya ujuzi wa kweli.

3 Maana hawakufahamu jinsi Mungu anavyowafanya watu wawe waadilifu, na wamejaribu kuanzisha mtindo wao wenyewe, na hivyo hawakuikubali njia hiyo ya Mungu ya kuwafanya wawe waadilifu.

4 Maana kwa kuja kwake Kristo, Sheria imefikia kikomo chake, ili kila mtu anayeamini akubaliwe kuwa mwadilifu.

5 Kuhusu kukubaliwa kuwa mwadilifu kwa kuitii Sheria,
Mose aliandika hivi: “Mtu yeyote anayetimiza matakwa ya
Sheria ataishi.”
6 Lakini, kuhusu kukubaliwa kuwa mwadilifu kwa njia
ya imani, yasemwa hivi: “Usiseme moyoni mwako: Nani
atapanda mpaka mbinguni? (yaani, kumleta Kristo chini);
7 wala usiseme: Nani atashuka mpaka Kuzimu (yaani,
kumleta Kristo kutoka kwa wafu).”
8 Maandiko Matakatifu yesema hivi, “Ujumbe huo wa
Mungu uko karibu nawe, uko kinywani mwako na moyoni
mwako” nao ndio ile imani tunayoihubiri.
9 Kama ukikiri kwa kinywa chako kwamba Yesu ni Bwana
na kuamini moyoni mwako kwamba Mungu alimfufua ku-
toka wafu, utaokoka.
10 Maana tunaamini kwa moyo na kukubaliwa kuwa
waadilifu; na tunakiri kwa midomo yetu na kuokolewa.
11 Maandiko Matakatifu yasema: “Kila amwaminiye
hatakuwa na sababu ya kuaibika.”
12 Jambo hili ni kwa wote, kwani hakuna tofauti kati ya
Wayahudi na wasio Wayahudi; Bwana wa wote ni mmoja,
naye ni mkarimu sana kwao wote wamwombao.
13 Maana Maandiko Matakatifu yasema: “Kila mtu
atakayeomba kwa jina la Bwana, ataokolewa.”
14 Basi, watamwombaje yeye ambaye hawamwamini?
Tena, watamwaminije kama hawajapata kusikia habari
zake? Na watasikiaje habari zake kama hakuna mhubiri?
15 Na watu watahubirije kama hawakutumwa? Kama
yasemavyo Maandiko Matakatifu: “Ni jambo la kupendeza
mno kuja kwa wale wanaohubiri Habari Njema!”
16 Lakini wote hawakuipokea hiyo Habari Njema. Maana
Isaya alisema: “Bwana, ni nani aliyeamini ujumbe wetu?”
17 Hivyo basi, imani inatokana na kuusikiliza ujumbe, na
huo ujumbe unatokana na neno la Kristo.
18 Lakini nauliza: je, hawakuusikia huo ujumbe? Naam,
waliusikia; kama Maandiko Matakatifu yasemavyo: “Sauti
yao imeenea duniani kote; maneno yao yamefika mpaka
kingo za ulimwengu.”
19 Tena nauliza: je, yawezekana kwamba watu wa Is-
raeli hawakufahamu? Mose mwenyewe ni kwa kwanza
kujibu: “Nitawafanyeni mwaonee wivu watu ambao si taifa;
nitawafanyeni muwe na hasira juu ya taifa la watu wapum-
bavu.”
20 Tena Isaya anathubutu hata kusema: “Wale ambao
hawakunitafuta wamenipata; nimejionyesha kwao
wasiouliza habari zangu.”

21 Lakini kuhusu Israeli anasema: “Mchana kutwa nili-
wanyoshea mikono yangu watu waasi na wasiotii.”

11

1 Basi, nauliza: je, Mungu amewakataa watu wake? Hata
kidogo! Mini binafsi ni Mwisraeli mzawa wa Abrahamu, wa
kabila la Benyamini.
2 Mungu hakuwakataa watu wake aliowateua tangu
mwanzo. Mnakumbuka yasemavyo Maandiko Matakatifu
juu ya Eliya wakati alipomnung'unikia Mungu kuhusu
Israeli:
3 “Bwana, wamewaua manabii wako na kubomoa mad-
habahu yako. Ni mimi tu peke yangu niliyebaki, nao
wanataka kuniua?”
4 Je, Mungu alimjibu nini? Alimwambia: “Nimejiwekea
elfu saba ambao hawakumwabudu Baali.”
5 Basi, ndivyo ilivyo pia wakati huu wa sasa: ipo idadi ya
waliobaki ambao Mungu aliwateua kwa sababu ya neema
yake.
6 Uteuzi wake unatokana na neema yake, na si kwa sababu
ya matendo yao. Maana, kama uteuzi wake ungetegemea
matendo ya watu, neema yake haingekuwa neema tena.
7 Sasa, je? Watu wa Israeli hawakukipata kile walichokuwa
wanakitafuta; lakini wote walioteuliwa walikipata. Wengine
walipumbazwa,
8 kama yasemavyo Maandiko Matakatifu: “Mungu
ameifanya mioyo yao kuwa mizito, na mpaka leo hii
hawawezi kuona kwa macho yao wala kusikia kwa masikio
yao.”
9 Naye Daudi anasema: “Karamu zao na ziwe mtego wa
kuwanasa, waanguke na kuadhibiwa.
10 Macho yao yatiwe giza wasiweze kuona. Migongo yao
ipindike kwa taabu daima!”
11 Basi, nauliza: je, Wayahudi wamejikwaa hata
wakaangamia kabisa? Hata kidogo! Kutokana na kosa lao
ukombozi umewajia watu wa mataifa mengine, ili Wayahudi
wapate kuwaonea wivu.
12 Kosa la Wayahudi limesababisha baraka nyingi kwa
ulimwengu, na utovu wao kwa kiroho umeleta baraka nyingi
kwa watu wa mataifa mengine. Basi, ni dhahiri zaidi
kwamba utimilifu wao utasababisha baraka nyingi zaidi.
13 Basi, sasa nawaambieni ninyi watu wa mataifa mengine:
Maadamu mimi nimekuwa mtume kwa watu wa mataifa
mengine, ninajivunia huduma yangu,
14 nipate kuwafanya wananchi wenzangu wawaonee ninyi
wivu, na hivyo nipate kuwaokoa baadhi yao.

15 Maana ikiwa kukataliwa kwao kulisababisha
ulimwengu upatanishwe na Mungu, itakuwaje wakati
watakapokubaliwa na Mungu? Wafu watafufuka!
16 Ikiwa kipande cha kwanza cha mkate kimewekwa
wakfu, mkate wote umewekwa wakfu; mizizi ya mti ikiwa
mizuri, na matawi yake huwa mazuri pia.
17 Naam, baadhi ya matawi ya mzeituni bustanini ya-
likatwa, na mahali pake tawi la mzeituni mwitu likapandik-
izwa. Ninyi watu wa mataifa mengine ndio hilo tawi la
mzeituni mwitu; na sasa mnashiriki nguvu na utomvu wa
mzeituni bustanini.
18 Basi, msiwadharau wale waliokatwa kama matawi! Na,
hata kama kuna la kujivunia, kumbukeni kwamba si ninyi
mnaoitegemeza mizizi, bali mizizi ndiyo inayowategemeza
ninyi.
19 Lakini utasema: “Matawi yalikatwa kusudi mimi ni-
pandikizwe mahali pake.”
20 Sawa! Yalikatwa kwa sababu ya kukosa imani, bali wewe
unasimama kwa imani yako. Lakini usijivune; ila uwe na
tahadhari.
21 Kwa maana, ikiwa Mungu hakuwahurumia Wayahudi
ambao ni kama matawi ya asili, je, unadhani atakuhurumia
wewe?
22 Kumbuka, basi, jinsi Mungu alivyo mwema na mkali.
Yeye ni mkali kwa wale walioanguka, na ni mwema kwako
wewe ikiwa utaendelea katika wema wake; la sivyo, nawe
pia utakatwa.
23 Nao Wayahudi, hali kadhalika; wakiacha utovu wao wa
imani, watapandikizwa tena. Maana Mungu anao uwezo wa
kuwapandikiza tena.
24 Ninyi watu wa mataifa mengine, kwa asili ni kama
tawi la mzeituni mwitu, lakini mmeondolewa huko, mka-
pandikizwa katika mzeituni bustanini mahali ambapo kwa
asili si penu. Lakini, Wayahudi kwa asili ni kama mzeituni
bustanini, na itakuwa jambo rahisi zaidi kwao kupandikizwa
tena katika mti huohuo wao.
25 Ndugu zangu, napenda mjue ukweli huu uliofichika
msije mkajiona wenye akili sana. Ukaidi wa Wayahudi
ulikuwa ni wa muda tu, mpaka watu wa mataifa mengine
watakapokuwa wamemfikia Mungu.
26 Hapo ndipo taifa lote la Israeli litakapookolewa, kama
yesemavyo Maandiko Matakatifu: “Mkombozi atakuja ku-
toka Sioni, atauondoa uovu wa Yakobo.
27 Hili ndilo agano nitakalofanya nao wakati nitakapozion-
doa dhambi zao.”
28 Kwa sababu wanaikataa Habari Njema, Wayahudi
wamekuwa adui wa Mungu, lakini kwa faida yenu nyinyi

watu wa mataifa. Lakini, kwa kuwa waliteuliwa, bado ni
rafiki wa Mungu kwa sababu ya baba zao.
29 Maana Mungu akisha wapa watu zawadi zake na kuwa-
teua, hajuti kwamba amefanya hivyo.
30 Hapo awali ninyi mlikuwa mmemwasi Mungu, lakini
sasa mmepata huruma yake kutokana na kuasi kwao.
31 Hali kadhalika, kutokana na huruma mliyojaliwa ninyi,
Wayahudi wanamwasi Mungu sasa ili nao pia wapokee sasa
huruma ya Mungu.
32 Maana Mungu amewafunga watu wote katika uasi wao
ili wapate kuwahurumia wote.
33 Utajiri, hekima na elimu ya Mungu ni kuu mno! Huruma
zake hazichunguziki, na njia zake hazieleweki! Kama yase-
mavyo Maandiko Matakatifu:
34 “Nani aliyepata kuyajua mawazo ya Bwana? Nani
awezaye kuwa mshauri wake?
35 Au, nani aliyempa yeye kitu kwanza hata aweze kulipwa
tena kitu hicho?”
36 Kwa maana vitu vyote vyatoka kwake, vyote vipo kwa
uwezo wake na kwa ajili yake. Utukufu na uwe kwake hata
milele! Amina.

12

1 Kwa hiyo, ndugu zangu, maadam Mungu ni mwenye
huruma nyingi, nawasihi kwa moyo wote: jitoleeni nafsi
zenu kwa Mungu kama tambiko iliyo hai, takatifu na yenye
kupendeza. Hii ndiyo njia yenu halisi ya kumwabudu.
2 Msiige mitindo ya ulimwengu huu, bali Mungu afanye
mabadiliko ndani yenu kwa kuzigeuza fikira zenu. Hapo
ndipo mtakapoweza kuyajua mapenzi ya Mungu, kutambua
jambo lililo jema, linalompendeza na kamilifu.
3 Kutokana na neema aliyonijalia Mungu, nawaambieni
ninyi nyote: msijione kuwa ni kitu zaidi kuliko mnavy-
opaswa kuwa. Fikira zenu na ziwe na kiasi kufuatana na
kipimo cha imani Mungu aliyomgawia kila mmoja.
4 Mwili una viungo vingi, kila kimoja na kazi yake.
5 Hali kadhalika ingawa sisi ni wengi, tu mwili mmoja kwa
kuungana na Kristo, na kila mmoja ni kiungo cha mwenzake.
6 Basi, tunavyo vipaji mbalimbali kufuatana na neema
tuliyopewa. Mwenye kipaji cha unabii na akitumie kadiri ya
imani yake.
7 Mwenye kipaji cha utumishi na atumikie. mwenye kipaji
cha kufundisha na afundishe.
8 Mwenye kipaji cha kuwafariji wengine na afanye hivyo.
Mwenye kumgawia mwenzake alicho nacho na afanye hivyo
kwa ukarimu. Msimamizi na asimamie kwa bidii; naye

mwenye kutenda jambo la huruma na afanye hivyo kwa
furaha.
9 Mapendo yenu na yawe bila unafiki wowote. Chukieni
jambo lolote ovu, zingatieni jema.
10 Pendaneni kidugu; kila mmoja amfikirie mwenzake
kwanza kwa heshima.
11 Msilegee katika bidii, muwe wachangamfu rohoni katika
kumtumikia Bwana.
12 Tumaini lenu liwaweke daima wenye furaha; muwe na
saburi katika shida na kusali daima.
13 Wasaidieni watu wa Mungu katika mahitaji yao; wapo-
keeni wageni kwa ukarimu.
14 Watakieni baraka wote wanaowadhulumu ninyi; naam,
watakieni baraka na wala msiwalaani.
15 Furahini pamoja na wanaofurahi, lieni pamoja na
wanaolia.
16 Muwe na wema uleule kwa kila mtu. Msijitakie makuu,
bali jishugulisheni na watu wadogo. Msijione kuwa wenye
hekima sana.
17 Msilipe ovu kwa ovu. Zingatieni mambo mema mbele ya
wote.
18 Kadiri inavyowezekana kwa upande wenu, muwe na
amani na watu wote.
19 Wapenzi wangu, msilipize kisasi, bali mwachieni Mungu
jambo hilo; maana Maandiko Matakatifu yasema: “Kulipiza
kisasi ni shauri langu; mimi nitalipiza asema Bwana.”
20 Tena, Maandiko yasema: “Adui yako akiwa na njaa, mpe
chakula; akiwa na kiu, mpe kinywaji. Maana kwa kufanya
hivyo utamfanya apate aibu kali kama makaa ya moto juu ya
kichwa chake.”
21 Usikubali kushindwa na ubaya, bali ushinde ubaya kwa
wema.

13

1 Kila mtu anapaswa kuwatii wenye mamlaka katika
serikali; maana mamlaka yote hutoka kwa Mungu; nao
wenye mamlaka wamewekwa na Mungu.
2 Anayepinga mamlaka ya viongozi anapinga agizo la
Mungu; nao wafanyao hivyo wanajiletea hukumu wenyewe,
3 Maana, watawala hawasababishi hofu kwa watu wema,
ila kwa watu wabaya. Basi, wataka usimwogope mtu
mwenye mamlaka? Fanya mema naye atakusifu;
4 maana yeye ni mtumishi wa Mungu anayefanya kazi
kwa faida yako. Lakini ukifanya mabaya, basi, huna budi
kumwogopa, maana anao kweli uwezo wa kutoa adhabu.
Yeye ni mtumishi wa Mungu na huitekeleza ghadhabu ya
Mungu kwao watendao maovu.

5 Kwa hiyo ni lazima kuwatii wenye mamlaka, si tu kwa
sababu ya kuogopa ghadhabu ya Mungu, bali pia kwa sababu
dhamiri inadai hivyo.
6 Kwa sababu hiyohiyo ninyi hulipa kodi; maana viongozi
hao humtumikia Mungu ikiwa wanatimiza wajibu wao.
7 Mpeni kila mtu haki yake; mtu wa ushuru, ushuru; wa
kodi, kodi; na astahiliye heshima, heshima.
8 Msiwe na deni kwa mtu yeyote, isipokuwa tu deni la
kupendana. Ampendaye jirani yake ameitekeleza Sheria.
9 Maana, amri hizi: "Usizini; Usiue; Usitamani;" na
nyingine zote, zimo katika amri hii moja: "Mpende jirani
yako kama unavyojipenda mwenyewe."
10 Ampendaye jirani yake hamtendei vibaya. Basi, kwa
mapendo Sheria yote hutimizwa.
11 Zaidi ya hayo, ninyi mnajua tumo katika wakati gani:
sasa ndio wakati wa kuamka usingizini; naam, wokovu wetu
u karibu zaidi sasa kuliko wakati ule tulipoanza kuamini.
12 Usiku unakwisha na mchana unakaribia. Basi, tutupilie
mbali mambo yote ya giza, tukajitwalie silaha za mwanga.
13 Mwenendo wetu uwe wa adabu kama inavyostahili
wakati wa mchana; tusiwe na ulafi na ulevi, uchafu na
uasherati, ugomvi na wivu.
14 Bwana Yesu Kristo awe vazi lenu; msishughulikie tena
tamaa zenu za maumbile na kuziridhisha.

14

1 Mkaribisheni kwenu mtu aliye dhaifu, lakini msibishane
naye juu ya mawazo yake binafsi.
2 Watu huhitilafiana: mmoja imani yake inamruhusu kula
kila kitu; lakini mwingine ambaye imani yake ni dhaifu, hula
tu mboga za majani.
3 Mtu ambaye hula kila kitu asimdharau yule ambaye
hawezi kula kila kitu; naye ambaye hula tu mboga za
majani asimhukumu anayekula kila kitu, maana Mungu
amemkubali.
4 Wewe ni nani hata uthubutu kumhukumu mtumishi wa
mwingine? Akisimama au akianguka ni shauri la Bwana
wake; naam, atasimama imara, maana Bwana anaweza
kumsimamisha.
5 Mtu anaweza kufikiria siku fulani kuwa ya maana zaidi
kuliko nyingine; mtu mwingine aweza kuzifikiria siku zote
kuwa sawa. Kila mmoja na afuate msimamo wa akili yake.
6 Anayeadhimisha siku fulani anaadhimisha siku hiyo
kwa ajili ya kumtukuza Mungu; naye anayekula chakula
fulani anafanya hivyo kwa kumtukuza Bwana maana
anamshukuru Mungu. Kadhalika naye anayeacha kula

chakula fulani anafanya hivyo kwa ajili ya kumtukuza
Bwana, naye pia anamshukuru Mungu.
7 Maana hakuna mtu yeyote miongoni mwetu aishiye kwa
ajili yake mwenyewe, wala hakuna anayekufa kwa ajili yake
mwenyewe
8 maana tukiishi twaishi kwa ajili ya Bwana; tukifa, tu-
nakufa kwa ajili ya Bwana. Basi, kama tukiishi au tukifa, sisi
ni mali yake Bwana.
9 Maana Kristo alikufa, akafufuka ili wapate kuwa Bwana
wa wazima na wafu.
10 Kwa nini, basi wewe wamhukumu ndugu yako? Nawe,
kwa nini wamdharau ndugu yako? Sisi sote tutasimama
mbele ya kiti cha hukumu cha Mungu.
11 Maana Maandiko yanasema: "Kama niishivyo, asema
Bwana kila mtu atanipigia magoti, na kila mmoja atakiri
kwamba mimi ni Mungu."
12 Kwa hiyo, kila mmoja wetu atatoa hoja yake mbele ya
Mungu.
13 Basi, tuache kuhukumiana, bali tuazimie kutokuwa
kamwe kikwazo kwa ndugu yetu au kumsababisha aanguke
katika dhambi.
14 Katika kuungana na Bwana Yesu, nina hakika kwamba
hakuna kitu chochote kilicho najisi kwa asili yake; lakini,
mtu akidhani kwamba kitu fulani ni najisi, basi, kwake huwa
najisi.
15 Kama ukimhuzunisha ndugu yako kwa sababu ya
chakula unachokula, basi mwenendo wako hauongozwi na
mapendo. Usikubali hata kidogo chakula chako kiwe sababu
ya kupotea kwa mtu mwingine ambaye Kristo alikufa kwa
ajili yake!
16 Basi, msikubalie kitu mnachokiona kuwa kwenu ni kitu
chema kidharauliwe.
17 Maana Utawala wa Mungu si shauri la kula na kunywa,
bali unahusika na kuwa na uadilifu, amani na furaha ilet-
wayo na Roho Mtakatifu.
18 Anayemtumikia Kristo namna hiyo humpendeza
Mungu, na kukubaliwa na watu.
19 Kwa hiyo tuyazingatie daima mambo yenye kuleta
amani, na yanayotusaidia kujengana.
20 Basi, usiiharibu kazi ya Mungu kwa sababu ya ubishi juu
ya chakula. Vyakula vyote ni halali, lakini haifai kula chakula
ambacho kitamfanya mtu aanguke katika dhambi.
21 Afadhali kuacha kula nyama, kunywa divai, au kufanya
chochote ambacho chaweza kumsababisha ndugu yako aan-
guke.
22 Basi, shikilia unachoamini kati yako na Mungu wako.

Heri mtu yule ambaye, katika kujiamulia la kufanya, haipingi dhamiri yake.

23 Lakini mtu anayeona shaka juu ya chakula anachokula, anahukumiwa kama akila, kwa sababu msimamo wa kitendo chake haumo katika imani. Na, chochote kisicho na msingi wake katika imani ni dhambi.

15

1 Sisi tulio imara katika imani tunapaswa kuwasaidia wale walio dhaifu wayakabili matatizo yao. Tusijipendelee sisi wenyewe tu.

2 Kila mmoja wetu anapaswa kumpendeza jirani yake kwa wema ili huyo apate kujijenga katika imani.

3 Maana Kristo hakujipendelea mwenyewe; ila alikuwa kama yasemavyo Maandiko: “Kashfa zote walizokutolea wewe zimenipata mimi.”

4 Maana yote yalioandikwa yameandikwa kwa ajili ya kutufundisha sisi ili kutokana na saburi na faraja tupewayo na Maandiko hayo Matakatifu tupate kuwa na matumaini.

5 Mungu aliye msingi wa saburi na faraja yote, awajalieni ninyi kuwa na msimamo mmoja kufuatana na mfano wake Kristo Yesu,

6 ili ninyi nyote, kwa nia moja na sauti moja, mumtukuze Mungu, Baba wa Bwana wetu Yesu Kristo.

7 Basi, karibishaneni kwa ajili ya utukufu wa Mungu kama naye Kristo alivyowakaribisheni.

8 Maana, nawaambieni Kristo aliwatumikia Wayahudi apate kuonyesha uaminifu wa Mungu, na zile ahadi Mungu alizowapa babu zetu zipate kutimia;

9 ili nao watu wa mataifa mengine wapate kumtukuza Mungu kwa sababu ya huruma yake. Kama yasemavyo Maandiko Matakatifu: “Kwa sababu hiyo, nitakusifu miongoni mwa watu wa mataifa. Nitaziimba sifa za jina lako.”

10 Tena Maandiko yasema: “Furahini, enyi watu wa mataifa; furahini pamoja na watu wake.”

11 Na tena: “Enyi mataifa yote, msifuni Bwana; enyi watu wote, msifuni.”

12 Tena Isaya asema: “Atatokea mtu katika ukoo wa Yese, naye atawatawala watu wa mataifa; nao watamtumainia.”

13 Basi, Mungu aliye msingi wa matumaini, awajazeni furaha yote na amani kutokana na imani yenu; tumaini lenu lipate kuongezeka kwa nguvu ya Roho Mtakatifu.

14 Ndugu zangu, mimi binafsi nina hakika kwamba ninyi pia mmejaa wema, elimu yote, na mnaweza kushauriana ninyi kwa ninyi.

15 Lakini nimewaandikia hapa na pale katika barua hii
bila woga, nipate kuwakumbusheni juu ya mambo fulani.
Nimefanya hivyo kwa sababu ya neema aliyonijalia Mungu
16 ya kuwa mtumishi wa Yesu Kristo kwa watu wa mataifa.
Ni jukumu langu la kikuhani kuihubiri Habari Njema ya
Mungu ili watu wa mataifa mengine wapate kuwa dhabihu
inayokubaliwa na Mungu, dhabihu iliyotakaswa na Roho
Mtakatifu.
17 Kwa hiyo, nikiwa nimeungana na Kristo Yesu, naweza
kujivunia huduma yangu kwa ajili ya Mungu.
18 Sithubutu kusema kitu kingine chochote isipokuwa tu
kile ambacho Kristo Yesu amekifanya kwa kunitumia mimi
ili watu wa mataifa wapate kutii. Amefanya hivyo kwa
maneno na vitendo,
19 kwa nguvu ya miujiza na maajabu, na kwa nguvu ya
Roho wa Mungu. Basi, kwa kusafiri kila mahali, tangu kule
Yerusalemu mpaka Iluriko, nimeihubiri kikamilifu Habari
Njema ya Kristo.
20 Nia yangu imekuwa daima kuihubiri Habari Njema
popote pale ambapo jina la Kristo halijapata kusikika, nisije
nikajenga juu ya msingi wa mtu mwingine.
21 Kama yasemavyo Maandiko Matakatifu: "Watu wote
ambao hawakuambiwa habari zote wataona; nao wale am-
bao hawajapata kusikia, wataelewa."
22 Kwa sababu hiyo nilizuiwa mara nyingi kuja kwenu.
23 Lakini maadam sasa nimemaliza kazi yangu pande hizi,
na kwa kuwa kwa miaka mingi nimekuwa na nia kubwa ya
kuja kwenu,
24 natumaini kufanya hivyo sasa. Ningependa kuwaoneni
nikiwa safarini kwenda Spania na kupata msaada wenu kwa
safari hiyo baada ya kufurahia kuwa kwa muda pamoja
nanyi.
25 Lakini, kwa sasa nakwenda kuwahudumia watu wa
Mungu kule Yerusalem.
26 Maana makanisa ya Makedonia na Akaya yemeamua
kutoka mchango wao kuwasaidia watu wa Mungu walio
maskini huko Yerusalem.
27 Wao wenyewe wameamua kufanya hivyo; lakini, kwa
kweli, hilo ni jukumu lao kwa hao. Maana, ikiwa watu
wa mataifa mengine wameshiriki baraka za kiroho za
Wayahudi, wanapaswa nao pia kuwahudumia Wayahudi
katika mahitaji yao ya kidunia.
28 Nitakapokwisha tekeleza kazi hiyo na kuwakabidhi
mchango huo uliokusanywa kwa ajili yao, nitawatembeleeni
ninyi nikiwa safarini kwenda Spania.

29 Najua ya kuwa nikija kwenu nitawaletea wingi wa
baraka za Kristo.
30 Basi, ndugu zangu, nawasihi kwa kwa ajili ya Bwana
wetu Yesu Kristo, na kwa ajili ya upendo uletwao na Roho,
mniunge mkono kwa kuniombea kwa Mungu.
31 Ombeni nipate kutoka salama miongoni mwa wale
wasioamini walioko Uyahudi, nayo huduma yangu huko
Yerusalem ipate kukubaliwa na watu wa Mungu walioko
huko.
32 Hivyo, Mungu akipenda, nitaweza kuja kwenu na moyo
wa furaha, nikapumzike pamoja nanyi.
33 Mungu aliye chanzo cha amani na awe nanyi nyote!
Amina!

16

1 Napenda kumjulisha kwenu dada yetu Foibe ambaye ni
mtumishi katika kanisa la Kenkrea.
2 Mpokeeni kwa ajili ya Bwana kama iwapasavyo watu wa
Mungu. Mpeni msaada wowote atakaohitaji kutoka kwenu,
maana yeye amekuwa mwema sana kwa watu wengi na
kwangu pia.
3 Salamu zangu ziwafikie Priska na Akula, wafanyakazi
wenzangu katika utumishi wa Kristo Yesu.
4 Wao walihatarisha maisha yao kwa ajili yangu. Wanas-
tahili shukrani; si tu kutoka kwangu, bali pia kutoka kwa
makanisa yote ya watu wa mataifa mengine.
5 Salamu zangu pia kwa kanisa linalokutana nyumbani
kwao. Salamu zangu zimfikie rafiki yangu Epaineto ambaye
ni kwa kwanza katika mkoa wa Asia kumwamini Kristo.
6 Nisalimieni Maria ambaye amefanya kazi kwa bidii kwa
ajili yenu.
7 Salamu zangu kwa Androniko na Yunia, wananchi wen-
zangu waliofungwa gerezani pamoja nami; wao wanaju-
likana sana kati ya mitume; tena walikuwa Wakristo kabla
yangu mimi.
8 Salamu zangu kwa Ampliato, rafiki yangu katika kuun-
gana na Bwana.
9 Salamu zangu zimfikie Urbano, mfanyakazi mwenzangu
katika utumishi wa Kristo; salamu zangu pia kwa rafiki
yangu Staku.
10 Nisalimieni Apele ambaye uaminifu wake kwa Kristo
umethibitishwa. Salamu zangu kwa wote walio nyumbani
mwa Aristobulo.
11 Salamu zangu kwa Herodiana, mwananchi mwenzangu;
na kwa jamaa yote ya Narkisi iliyojiunga na Bwana.

12 Nisalimieni Trufena na Trufosa wanaofanya kazi katika
utumishi wa Bwana, na rafiki yangu Persi ambaye amefanya
mengi kwa ajili ya Bwana.
13 Nisalimieni Rufo, mtu hodari sana katika kazi ya Bwana,
na mama yake ambaye ni mama yangu pia.
14 Nisalimieni Asunkrito, Flegoni, Herme Patroba, Herma
na ndugu wote walio pamoja nao.
15 Nisalimieni Filologo na Yulia, Nerea na dada yake, na
Olumpa, pamoja na watu wote wa Mungu walio pamoja nao.
16 Salimianeni ninyi kwa ninyi kwa ishara ya upendo.
Salamu kwenu kutoka kwa makanisa yote ya Kristo.
17 Ndugu zangu, nawasihi muwafichue wote wanaos-
ababisha mafarakano na kuwafanya watu wengine waan-
guke, kinyume cha mafundisho mliyofundishwa. Jiepusheni
na watu hao,
18 maana watu wa namna hiyo hawamtumikii Kristo
Bwana wetu, bali wanayatumikia matumbo yao wenyewe.
Kwa maneno yao matamu na hotuba za kubembeleza hupo-
tosha mioyo ya watu wanyofu.
19 Kila mtu amesikia juu ya utii wenu na hivyo mmekuwa
sababu ya furaha yangu. Nawatakeni muwe na hekima
katika mambo mema, na bila hatia kuhusu mambo mabaya.
20 Naye Mungu aliye chanzo cha amani hatakawia
kumponda Shetani chini ya miguu yenu. Neema ya Bwana
wetu Yesu Kristo iwe nanyi.
21 Timotheo, mfanyakazi mwenzangu, anawasalimu. Hali
kadhalika Lukio, Yasoni, na Sosipatro, wananchi wenzangu,
wanawasalimu.
22 Nami Tertio, ninayeandika barua hii nawasalimuni
katika Bwana.
23 Gayo, mwenyeji wangu, pamoja na kanisa lote linaloku-
tana kwake, anawasalimu. Erasto, mweka hazina wa mji
huu, pamoja na Kwarto, wanawasalimu.
24 Neema ya Bwana wetu Yesu Kristo iwe nanyi nyote.
Amina.
25 Basi, sasa na tumsifu Mungu! Yeye anaweza kuwaimar-
isheni katika ile Habari Njema niliyohubiri juu ya ujumbe
wa Yesu Kristo, na katika ile siri iliyofunuliwa na ambayo
ilikuwa imefichika kwa karne nyinyi zilizopita.
26 Lakini, sasa ukweli huo umefunuliwa kwa njia ya
maandiko ya manabii; na kwa amri ya Mungu wa milele
umedhihirisha kwa mataifa yote ili wote waweze kuamini na
kutii.
27 Kwake Mungu aliye peke yake mwenye hekima, uwe
utukufu kwa njia ya Yesu Kristo, milele na milele! Amina.

WARAKA WA KWANZA WA PAULO MTUME KWA WAKORINTHO

1 Mimi Paulo, niliyeitwa kuwa mtume wa Kristo Yesu kwa
mapenzi ya Mungu, na ndugu Sosthene,
2 tunawaandikia ninyi mlio kanisa la Mungu huko Ko-
rintho. Ninyi mmefanywa watakatifu katika kuungana na
Kristo Yesu, mkaitwa muwe watu wa Mungu, pamoja na
watu wote popote wanaomwomba Bwana wetu Yesu Kristo
aliye Bwana wao na wetu pia.
3 Nawatakieni neema na amani kutoka kwa Mungu Baba
yetu na Bwana wetu Yesu Kristo.
4 Ninamshukuru Mungu wangu daima kwa ajili yenu kwa
sababu amewatunukia ninyi neema yake kwa njia ya Kristo
Yesu.
5 Maana, kwa kuungana na Kristo mmetajirishwa katika
kila kitu. Mmejaliwa elimu yote na uwezo wote wa kuhubiri,
6 kwani, ujumbe juu ya Kristo umethibitishwa ndani yenu,
7 hata hampungukiwi kipaji chochote cha kiroho mkiwa
mnangojea kufunuliwa kwake Bwana wetu Yesu Kristo.
8 Yeye atawaimarisha ninyi mpaka mwisho mpate
kuonekana bila hatia Siku ile ya Bwana wetu Yesu Kristo.
9 Mungu ni mwaminifu; yeye aliwaita ninyi muwe na
umoja na Mwanae Yesu Kristo Bwana wetu.
10 Ndugu, ninawasihi kwa jina la Bwana wetu Yesu Kristo:
pataneni nyote katika kila jambo msemalo; yasiweko ma-
farakano kati yenu; muwe na fikira moja na nia moja.
11 Ndugu zangu, habari nilizopata kutoka kwa watu kad-
haa wa jamaa ya Kloe, zaonyesha wazi kwamba kuna ku-
toelewana kati yenu.
12 Nataka kusema hivi: kila mmoja anasema chake: mmoja
husema, “Mimi ni wa Paulo,” mwingine: “Mimi ni wa Apolo,”
mwingine: “Mimi ni wa Kefa,” na mwingine: “Mimi ni wa
Kristo,”.
13 Je, Kristo amegawanyika? Je, Paulo ndiye aliyesulubiwa
kwa ajili yenu? Au je, mlibatizwa kwa jina la Paulo?
14 Namshukuru Mungu kwamba sikumbatiza mtu yeyote
miongoni mwenu isipokuwa tu Krispo na Gayo.
15 Kwa hiyo hakuna awezaye kusema amebatizwa kwa jina
langu.
16 (Samahani, nilibatiza pia jamaa ya Stefana; lakini zaidi
ya hawa, sidhani kama nilimbatiza mtu mwingine yeyote.)

17 Kristo hakunituma kubatiza, bali kuhubiri Habari
Njema; tena, niihubiri bila kutegemea maarifa ya hotuba
za watu kusudi nguvu ya kifo cha Kristo msalabani isibatil-
ishwe.
18 Maana ujumbe kuhusu kifo cha Kristo msalabani ni
jambo la kipumbavu kwa wale walio katika mkumbo wa
kupotea, lakini kwetu sisi tulio katika njia ya wokovu ujumbe
huo ni nguvu ya Mungu.
19 Maana Maandiko Matakatifu yasema: "Nitaiharibu
hekima yao wenye hekima, na elimu ya wataalamu ni-
taitupilia mbali."
20 Yu wapi basi, mwenye hekima? Yu wapi basi, mwalimu
wa Sheria? Naye bingwa wa mabishano wa nyakati hizi
yuko wapi? Mungu ameifanya hekima ya ulimwengu kuwa
upumbavu.
21 Maana, kadiri ya hekima ya Mungu, watu hawawezi
kumjua Mungu kwa njia ya hekima yao wenyewe. Badala
yake, Mungu amependa kuwaokoa wale wanaoamini kwa
njia ya kile ambacho wenye hekima wanakiona kuwa ni
upumbavu, yaani ujumbe tunaohubiri.
22 Wayahudi wanataka ishara, na Wagiriki wanatafuta
hekima;
23 lakini sisi tunamhubiri Kristo aliyesulubiwa. Kwa
Wayahudi jambo hili ni kikwazo, na kwa watu wa mataifa ni
upumbavu;
24 lakini kwa wale walioitwa, Wayahudi kwa Wagiriki,
Kristo ni nguvu ya Mungu na hekima ya Mungu.
25 Maana kinachoonekana kuwa ni upumbavu wa Mungu,
kina busara zaidi kuliko hekima ya binadamu; na kina-
choonekana kuwa ni udhaifu wa Mungu, kina nguvu zaidi
kuliko nguvu za binadamu.
26 Ndugu, kumbukeni wakati mlipoitwa: wengi wenu
hawakuwa wenye hekima hata kwa fikira za binadamu;
wengi hawakuwa wenye nguvu au watu wa tabaka ya juu.
27 Ndiyo kusema, Mungu aliyachagua yale ambayo
ulimwengu huyaona ni upumbavu, ili awaaibishe wenye
hekima; na aliyachagua yale ambayo ulimwengu huyaona
ni dhaifu, ili awaaibishe wenye nguvu.
28 Mungu ameyachagua yale ambayo kwa fikira za dunia ni
mambo yaliyo duni na yanayodharauliwa, mambo ambayo
hata hayakuwako, ili kwa hayo ayafutilie mbali yale ambayo
kwa fikira za binadamu ni mambo ya maana.
29 Basi, hakuna mtu awezaye kujivunia chochote mbele ya
Mungu.
30 Mungu mwenyewe ndiye aliyewaunganisha ninyi na

Kristo Yesu. Mungu amemfanya Kristo awe hekima yetu;
kwa njia yake sisi tunapatanishwa na Mungu, tunakuwa
watu wake Mungu na kukombolewa.
31 Basi, kama yasemavyo Maandiko Matakatifu: “Mwenye
kutaka kujivuna, basi, na ajivunie kazi ya Bwana.”

2

1 Ndugu, mimi nilipokuja kwenu sikuwahubiria siri ya
ujumbe wa Mungu kwa ufasaha wa lugha, au kwa hekima ya
binadamu.
2 Nilipokuwa kwenu niliamua kutojua chochote
kile isipokuwa tu kumjua Yesu Kristo; naam, Kristo
aliyesulubiwa.
3 Nilipokuwa kwenu nilikuwa dhaifu, natetemeka kwa
hofu nyingi.
4 Hotuba zangu na mahubiri yangu sikuyatoa kwa maneno
ya kuvutia na ya hekima, bali kwa uthibitisho mwingi na
nguvu ya Roho.
5 Nilifanya hivyo kusudi imani yenu ipate kutegemea
nguvu ya Mungu, na si hekima ya binadamu.
6 Hata hivyo, sisi tunatumia lugha ya hekima kwa wale
waliokomaa kiroho; lakini hekima hiyo si ya hapa duni-
ani, wala si ya watawala wa dunia hii ambao wako katika
mkumbo wa kupotea.
7 Hekima tunayotumia ni hekima ya siri ya Mungu, hekima
iliyofichika, ambayo Mungu aliiazimia tangu mwanzo kwa
ajili ya utukufu wetu.
8 Ni hekima ambayo watawala wa dunia hii hawakuielewa;
maana wangalielewa, hawangalimsulubisha Bwana wa
utukufu.
9 Lakini, ni kama yasemavyo Maandiko Matakatifu:
“Mambo ambayo jicho halijapata kuyaona wala sikio
kuyasikia, mambo ambayo binadamu hajapata kuyafikiria
moyoni, hayo ndiyo Mungu aliyowatayarishia wale
wampendao.”
10 Hayo ndiyo mambo Mungu aliyotufunulia kwa njia ya
Roho wake. Maana Roho huchunguza kila kitu hata mambo
ya ndani kabisa ya Mungu.
11 Nani awezaye kujua mambo ya ndani ya mtu isipokuwa
roho yake mtu huyo? Hali kadhalika, hakuna ajuaye mambo
ya Mungu isipokuwa Roho wa Mungu.
12 Sasa sisi hatukuipokea roho ya ulimwengu, bali tume-
pokea Roho atokaye kwa Mungu ili atuwezeshe kujua yale
tuliyojaliwa na Mungu.

13 Basi sisi twafundisha, si kwa maneno tuliyofundishwa
kwa hekima ya binadamu, bali kwa maneno tuliy-
ofundishwa na Roho, tukifafanua mambo ya kiroho kwa
walio na huyo Roho.
14 Mtu wa kidunia hapokei mambo ya Roho wa Mungu.
Kwake mtu huyo mambo hayo ni upumbavu mtupu;
yanapita akili yake; maana yanaweza tu kutambuliwa kwa
msaada wa Roho.
15 Lakini mtu aliye na huyo Roho anaweza kubainisha
ubora wa kila kitu, naye mwenyewe hahukumiwi na mtu
mwingine.
16 Maandiko yasema: "Nani awezaye kuifahamu akili ya
Bwana? Nani awezaye kumshauri?" Lakini sisi tunayo akili
ya Kristo.

3

1 Ndugu, mimi sikuweza kusema nanyi kama watu mlio na
huyo Roho. Nilipaswa kusema nanyi kama watu wa kidunia,
kama watoto wachanga katika maisha ya Kikristo.
2 Ilinibidi kuwalisheni kwa maziwa, na si kwa chakula
kigumu, kwani hamkuwa tayari kukipokea. Hata sasa
hamko tayari.
3 Maana bado mu watu wa kidunia. Je, si kweli kwamba
bado uko wivu na magombano kati yenu? Mambo hayo
yanaonyesha wazi kwamba ninyi bado ni watu wa kidunia,
mnaishi mtindo wa kidunia.
4 Mmoja wenu anaposema, "Mimi ni wa Paulo", na
mwingine, "Mimi ni wa Apolo", je, hiyo haionyeshi kwamba
mnaishi bado kama watu wa dunia hii tu?
5 Apolo ni nani? na Paulo ni nani? Sisi ni watumishi tu
ambao tuliwaleteeni ninyi imani. Kila mmoja wetu anafanya
kazi aliyopewa na Bwana.
6 Mimi nilipanda mbegu, Apolo akamwagilia maji; lakini
aliyeiotesha mbegu ni Mungu.
7 Wa maana si yule aliyepanda mbegu, au yule aliyemwag-
ilia maji; wa maana ni Mungu aliyeiwezesha mbegu kuota.
8 Yule aliyepanda na yule aliyemwagilia maji wote ni sawa,
ingawa kila mmoja atapokea tuzo lake kufuatana na jitihada
yake mwenyewe.
9 Maana sisi ni ndugu, wafanyakazi pamoja na Mungu; na
ninyi ni shamba lake; ninyi ni jengo lake.
10 Kwa msaada wa neema aliyonipa Mungu, nimefaulu,
kama mwashi stadi mwenye busara, kuweka msingi ambao
juu yake mtu mwingine anajenga. Basi, kila mmoja awe
mwangalifu jinsi anavyojenga juu yake.

11 Hakuna mtu awezaye kuweka msingi mwingine badala
ya ule uliokwisha wekwa, yaani Yesu Kristo.
12 Juu ya msingi huo mtu anaweza kujenga kwa dhahabu,
fedha au mawe ya thamani; anaweza kutumia miti, majani
au nyasi.
13 Iwe iwavyo, ubora wa kazi ya kila mmoja utaonekana
wakati Siku ile ya Kristo itakapoifichua. Maana, Siku hiyo
itatokea na moto, na huo moto utaipima na kuonyesha ubora
wake.
14 Ikiwa alichojenga mtu juu ya huo msingi kitaustahimili
huo moto, atapokea tuzo;
15 lakini kama alichojenga kitaunguzwa, basi, atapoteza
tuzo lake; lakini yeye mwenyewe ataokolewa kana kwamba
ameponyoka kutoka motoni.
16 Je, hamjui kwamba ninyi ni hekalu la Mungu, na
kwamba Roho wa Mungu anakaa ndani yenu?
17 Basi, mtu akiliharibu hekalu la Mungu, Mungu
atamharibu; maana hekalu la Mungu ni takatifu, na hekalu
hilo ni ninyi wenyewe.
18 Msijidanganye! Mtu yeyote miongoni mwenu akijidha-
nia mwenye hekima mtindo wa kidunia, heri awe mjinga
kusudi apate kuwa na hekima ya kweli.
19 Maana, hekima ya kidunia ni upumbavu mbele ya
Mungu. Kwani Maandiko Matakatifu yasema: “Mungu
huwanasa wenye hekima katika ujanja wao.”
20 Na tena: “Bwana ajua kwamba mawazo ya wenye
hekima hayafai.”
21 Basi, mtu asijivunie watu. Maana kila kitu ni chenu.
22 Paulo, Apolo na Kefa, ulimwengu, maisha na kifo;
mambo ya sasa na ya baadaye, yote ni yenu.
23 Lakini ninyi ni wa Kristo naye Kristo ni wa Mungu.

4

1 Mtu na atuone sisi kuwa ni watumishi wa Kristo tuliok-
abidhiwa siri za mungu.
2 Kinachotakiwa kwa yeyote yule aliyekabidhiwa kazi ni
kuwa mwaminifu.
3 Kwangu mimi si kitu nikihukumiwa na ninyi, au na
mahakama ya kibinadamu; wala sijihukumu.
4 Dhamiri yangu hainishtaki kwa jambo lolote, lakini hiyo
haionyeshi kwamba sina lawama. Bwana ndiye anayeni-
hukumu.
5 Basi, msihukumu kabla ya wakati wake acheni mpaka
Bwana atakapokuja. Yeye atayafichua mambo ya giza yaliy-
ofichika, na kuonyesha wazi nia za mioyo ya watu. Ndipo kila
mmoja atapata sifa anayostahili kutoka kwa Mungu.

6 Ndugu, hayo yote niliyosema juu ya Apolo na juu yangu,
ni kielelezo kwenu: kutokana na mfano wangu mimi na
Apolo nataka mwelewe maana ya msemo huu: “Zingatieni
yaliyoandikwa.” Kati yenu pasiwe na mtu yeyote anayejivu-
nia mtu mmoja na kumdharau mwingine.
7 Nani amekupendelea wewe? Una kitu gani wewe amba-
cho hukupewa? Na ikiwa umepewa, ya nini kujivunia kana
kwamba hukukipewa?
8 Haya, mmekwisha shiba! Mmekwisha kuwa matajiri!
Mmekuwa wafalme bila ya sisi! Naam, laiti mngekuwa kweli
watawala, ili nasi pia tuweze kutawala pamoja nanyi.
9 Nafikiri Mungu ametufanya sisi mitume tuwe watu wa
mwisho kabisa, kama watu waliohukumiwa kuuawa, maana
tumekuwa tamasha mbele ya ulimwengu wote, mbele ya
malaika na watu.
10 Sisi ni wapumbavu kwa ajili ya Kristo, lakini ninyi ni
wenye busara katika kuungana na Kristo! Sisi ni dhaifu,
ninyi ni wenye nguvu. Ninyi mnaheshimika, sisi tunadha-
rauliwa.
11 Mpaka dakika hii, sisi tuna njaa na kiu, hatuna nguo,
twapigwa makofi, hatuna malazi.
12 Tena twataabika na kufanya kazi kwa mikono yetu
wenyewe. Tukitukanwa, tunawatakia baraka; tukidhulu-
miwa, tunavumilia;
13 tukisingiziwa, tunajibu kwa adabu. Mpaka sasa tume-
tendewa kama uchafu wa dunia; na kwa kila mtu sisi ni
takataka!
14 Siandiki mambo haya kwa ajili ya kuwaaibisha ninyi,
bali kwa ajili ya kuwafundisheni watoto wangu wapenzi.
15 Maana hata kama mnao maelfu ya walezi katika maisha
yenu ya Kikristo, baba yenu ni mmoja tu, kwani katika
maisha ya Kikristo mimi ndiye niliyewazaeni kwa kuihubiri
Habari Njema.
16 Kwa hiyo, nawasihi: fuateni mfano wangu.
17 Ndiyo maana nimemtuma Timetheo kwenu. Yeye
ni mtoto wangu mpenzi na mwaminifu katika Bwana.
Atawakumbusheni njia ninayofuata katika kuishi maisha ya
Kikristo; njia ninayofundisha kila mahali katika makanisa
yote.
18 Baadhi yenu wameanza kuwa na majivuno wakidhani
kwamba sitakuja tena kwenu.
19 Lakini, Bwana akipenda, nitakuja kwenu upesi; na hapo
ndipo nitakapojionea mwenyewe, sio tu kile wanachoweza
kusema hao wenye majivuno, bali pia kila wanachoweza
kufanya.

20 Maana Utawala wa Mungu si shauri la maneno matupu,
bali ni nguvu.
21 Mnapendelea lipi? Nije kwenu na fimbo, ama nije na
moyo wa upendo na upole?

5

1 Ziko habari za kuaminika kwamba kuna uzinzi miongoni
mwenu; tena ni uzinzi mbaya ambao haujapata kuwako hata
kati ya watu wasiomjua Mungu. Nimeambiwa eti mmoja
wenu anaishi na mke wa baba yake!
2 Mnawezaje kujivuna? Ingekuwa afadhali kwenu kuom-
boleza, na huyo aliyefanya kitu hicho aondolewe miongoni
mwenu.
3 Nami, kwa upande wangu, ingawa kwa mwili niko mbali
nanyi, hata hivyo kwa roho niko hapo pamoja nanyi: na
hivyo, kama vile nipo hapo, nimekwisha mhukumu huyo
aliyefanya jambo hilo la aibu.
4 Wakati mnapokusanyika pamoja kwa jina la Bwana Yesu,
nami nikiwa pamoja nanyi kwa roho, basi, kwa uwezo wa
Bwana wetu Yesu,
5 mkabidhini mtu huyo kwa Shetani ili mwili wake
uharibiwe na roho yake iweze kuokolewa Siku ile ya Bwana.
6 Majivuno yenu hayafai! Je, hamjui kwamba chachu
kidogo huchachusha donge lote la unga?
7 Jitakaseni, mkatupe mbali chachu ya kale ili mpate kuwa
donge jipya lisilotiwa chachu kama mnavyopaswa kuwa;
maana, Kristo, Pasaka yetu, amekwisha tolewa tambiko.
8 Basi, tufanye karamu hiyo si kwa chachu ile ya kale,
chachu ya ubaya na uovu, bali kwa mkate usiotiwa chachu,
mkate wa usafi na kweli.
9 Niliwaandikia katika barua yangu msishirikiane na waz-
inzi.
10 Ukweli ni kwamba sikuwa na maana ya watu wote duni-
ani walio wazinzi, wachoyo, walaghai na wenye kuabudu
sanamu. Maana, ili kuwaepa hao wote ingewalazimu ninyi
kuihama dunia hii kabisa!
11 Nilichoandika ni hiki: msishirikiane na ndugu Mkristo
aliye mzinzi, mchoyo, mwenye kuabudu sanamu, mchongezi
mlevi na mlaghai. Mtu wa namna hiyo, hata kula msile naye.
12 Je, ni shauri langu kuwahukumu watu walio nje? Hao
Mungu atawahukumu. Je, ninyi hampaswi kuwahukumu
wale walio katika jamii yenu ninyi wenyewe?
13 Mfukuzeni mbali nanyi huyo mwovu!

6

1 Anathubutuje mmoja wenu kumshtaki ndugu muumini
mbele ya mahakama ya watu wasiomjua Mungu badala ya

kumshtaki mbele ya watu wa Mungu?
2 Je, hamjui kwamba watu wa Mungu watauhukumu
ulimwengu? Ikiwa basi, ulimwengu utahukumiwa nanyi,
kwa nini hamstahili kuhukumu hata katika mambo madogo?
3 Je, hamjui kwamba, licha ya kuhukumu mambo ya
kawaida ya kila siku, tutawahukumu hata malaika?
4 Mnapokuwa na mizozo juu ya mambo ya kawaida, je,
mnawaita wawe mahakimu watu ambao hata hawalijali
kanisa?
5 Aibu kwenu! Ndiyo kusema hakuna hata mmoja mion-
goni mwenu mwenye hekima kiasi cha kuweza kutatua
tatizo kati ya ndugu waumini?
6 Badala yake, kweli imekuwa mtindo ndugu kumpeleka
ndugu yake mahakamani, tena mbele ya mahakimu wa-
sioamini.
7 Kwa kweli huko kushtakiana tu wenyewe kwa wenyewe
kwabainisha kwamba mmeshindwa kabisa! Je, haingekuwa
jambo bora zaidi kwenu kudhulumiwa! Haingekuwa bora
zaidi kwenu kunyang'anywa mali yenu?
8 Lakini, badala yake, ninyi ndio mnaodhulumu na kun-
yang'anya; tena, hayo mnawafanyia ndugu zenu!
9 Au je, hamjui kwamba watu wabaya hawataurithi
Utawala wa Mungu? Msijidanganye! Watu wanaoishi
maisha ya uasherati, wanaoabudu sanamu, wazinzi, au
walawiti,
10 wevi, wachoyo, walevi, wasengenyaji, wanyang'anyi,
hao wote hawatashiriki Utawala wa Mungu.
11 Baadhi yenu mlikuwa hivyo; lakini sasa mmeoshwa,
mkafanywa watakatifu, na kupatanishwa na Mungu kwa
jina la Bwana Yesu Kristo na kwa Roho wa Mungu wetu.
12 Mtu anaweza kusema: “Kwangu mimi kila kitu ni halali.”
Sawa; lakini si kila kitu kinafaa. Nakubali kwamba kila kitu
ni halali kwangu lakini sitaki kutawaliwa na kitu chochote.
13 Unaweza kusema: “Chakula ni kwa ajili ya tumbo, na
tumbo ni kwa ajili ya chakula.” Sawa; lakini Mungu atavi-
haribu vyote viwili. Mwili wa mtu si kwa ajili ya uzinzi bali
ni kwa ajili ya kumtumikia Bwana, naye Bwana ni kwa ajili
ya mwili.
14 Basi, Mungu aliyemfufua Bwana kutoka wafu atatufufua
nasi pia kwa nguvu yake.
15 Je, hamjui kwamba miili yenu ni viungo vya mwili wa
Kristo? Je, mnadhani naweza kuchukua sehemu ya mwili wa
Kristo na kuifanya kuwa sehemu ya mwili wa kahaba? Hata
kidogo!
16 Maana, kama mjuavyo, anayeungana na kahaba huwa
mwili mmoja naye—kama ilivyoandikwa: “Nao wawili

watakuwa mwili mmoja.”

17 Lakini aliyejiunga na Bwana huwa roho moja naye.

18 Jiepusheni kabisa na uzinzi. Dhambi nyingine zote hutendwa nje ya mwili lakini mzinzi hutenda dhambi dhidi ya mwili wake mwenyewe.

19 Je, hamjui kwamba miili yenu ni hekalu la Roho Mtakatifu aliye ndani yenu, ambaye mlimpokea kutoka kwa Mungu? Ninyi basi, si mali yenu wenyewe.

20 Mlinunuliwa kwa bei kubwa. Kwa hiyo, itumieni miili yenu kwa ajili ya kumtukuza Mungu.

7

1 Yahusu sasa mambo yale mliyoandika: naam, ni vizuri kama mtu haoi;

2 lakini kwa sababu ya hatari ya uzinzi, basi, kila mwanamume na awe na mke wake mwenyewe, na kila mwanamke awe na mume wake mwenyewe.

3 Mume atimize wajibu alio nao kwa mkewe, naye mke atimize wajibu alio nao kwa mumewe.

4 Mke hana mamlaka juu ya mwili wake, bali mumewe anayo; hali kadhalika naye mume, hana mamlaka juu ya mwili wake, bali mkewe anayo.

5 Msinyimane haki zenu, isipokuwa kama mnaafikiana kufanya hivyo kwa kitambo tu, ili mpate nafasi nzuri ya kusali. Kisha rudianeni tena mara, ili Shetani asije akawajaribu kwa sababu ya udhaifu wenu.

6 Ninayowaambieni sasa ni mawaidha, si amri.

7 Ningependa watu wote wawe kama mimi nilivyo; lakini kila mmoja anacho kipaji chake kutoka kwa Mungu; mmoja kipaji hiki na mwingine kile.

8 Basi, wale ambao hawajaoana na wale walio wajane nawaambia kwamba ni vema kuendelea kuwa kama mimi nilivyo.

9 Hata hivyo, kama mtu hawezi kujizuia basi, na aoe; maana ni afadhali zaidi kuoa kuliko kuwaka tamaa.

10 Kwa wale waliooa ninayo amri, tena si yangu, ila ni ya Bwana: mke asiachane na mumewe;

11 lakini kama akiachana naye, basi abaki bila kuolewa; ama la, apatanishwe na mume wake. Mume naye asimpe talaka mkewe.

12 Kwa wale wengine, (mimi binafsi, si Bwana) nasema hivi: Ikiwa mwanamume Mkristo anaye mke asiyeamini, na huyo mwanamke akakubali kuendelea kuishi naye, asimpe talaka.

13 Na, kama mwanamke Mkristo anaye mume asiyeamini,
na huyo mwanamume akakubali kuendelea kuishi naye,
basi, asimpe talaka mumewe.
14 Kwa maana huyo mume asiyeamini hupokelewa kwa
Mungu kwa kuungana na mkewe; na huyo mke asiyeamini
hupokelewa kwa Mungu kwa kuungana na mumewe.
Vinginevyo watoto wao wangekuwa si wa Mungu; kumbe
sasa ni watoto wake Mungu.
15 Hata hivyo, ikiwa yule asiyeamini anataka kumwacha
mwenzake aliye Mkristo, basi, na amwache tu. Hapo huyo
Mkristo, mume au mke, atakuwa huru. Maana Mungu ame-
waiteni ninyi muishi kwa amani.
16 Wewe mama Mkristo, unawezaje kuwa na hakika
kwamba hutaweza kumwokoa mume wako? Au wewe
mume Mkristo, unawezaje kuwa na hakika kwamba
hutaweza kumwokoa mkeo?
17 Kwa vyovyote kila mmoja na aishi kufuatana na vipaji
alivyogawiwa na Bwana, na kama alivyoitwa na Mungu. Hili
ndilo agizo langu kwa makanisa yote.
18 Kama mtu aliitwa akiwa ametahiriwa, basi asijisin-
gizie kwamba hakutahiriwa; na kama alipoitwa hakuwa
ametahiriwa, basi na asitahiriwe.
19 Maana kutahiriwa au kutotahiriwa si kitu; kilicho
muhimu ni kuzishika amri za Mungu.
20 Basi, kila mmoja na abaki kama alivyokuwa wakati
alipoitwa.
21 Je, wewe ulikuwa mtumwa wakati ulipoitwa? Sawa,
usijali; lakini ukipata fursa ya kuwa huru, itumie.
22 Maana yeye aliyeitwa na Bwana akiwa mtumwa huyo
huwa mtu huru wa Bwana. Hali kadhalika naye aliyeitwa
akiwa mtu huru, huwa mtumwa wa Kristo.
23 Nyote mmenunuliwa kwa bei; kwa hiyo msiwe tena
watumwa wa watu.
24 Ndugu zangu, kila mmoja wenu basi, na abaki na Mungu
kama alivyokuwa wakati alipoitwa.
25 Sasa, kuhusu mabikira na waseja, sina amri kutoka kwa
Bwana; lakini natoa maoni yangu mimi ambaye kwa huruma
yake Bwana nastahili kuaminiwa.
26 Basi, kutokana na shida iliyopo sasa nadhani ingefaa mtu
abaki kama alivyo.
27 Je, umeoa? Basi, usitake kuachana na mkeo. Wewe
hukuoa? Basi, usitake kuoa.
28 Lakini ikiwa utaoa hutakuwa umetenda dhambi; na
msichana akiolewa hatakuwa ametenda dhambi. Hao
watakaooana watapatwa na matatizo ya dunia hii, lakini
mimi ningependa hayo yasiwapate ninyi.

29 Ndugu, nataka kusema hivi: muda uliobaki ni mfupi. Na
tangu sasa wale waliooa na waishi kama vile hawakuoa;
30 wenye kulia wawe kama hawalii, na wenye kufurahi
wawe kama hawafurahi; wanaonunua wawe kama hawana
kitu;
31 nao wenye shughuli na dunia hii wawe kama vile
hawana shughuli sana nayo. Maana ulimwengu huu, kama
tuujuavyo, unapita.
32 Ningependa ninyi msiwe na wasiwasi. Mtu asiye na mke
hujishughulisha na kazi ya Bwana jinsi atakavyompendeza
Bwana.
33 Mtu aliyeoa hujishughulisha na mambo ya dunia jinsi
atakavyompendeza mkewe,
34 naye amegawanyika. Mwanamke asiyeolewa au bikira
hujishughulisha na mambo ya Bwana apate kujitolea mwili
na roho kwa Bwana. Lakini mwanamke aliyeolewa hu-
jishughulisha na mambo ya dunia hii jinsi atakavyompen-
deza mumewe.
35 Nawaambieni haya kwa faida yenu, na si kwa kuwawe-
keeni kizuio. Nataka tu muwe na mpango unaofaa, mpate
kumtumikia Bwana kwa moyo na nia moja.
36 Kama mtu anaona kwamba hamtendei vyema mchumba
wake asipomwoa, na kama tamaa zake zinamshinda, na
afanye atakavyo; waoane tu; hatakuwa ametenda dhambi.
37 Lakini kama huyo mwanamume akiamua kwa hiari
moyoni mwake kutooa na kama anaweza kuzitawala tamaa
zake na kuamua namna ya kufanya, basi, anafanya vizuri
zaidi asipomwoa huyo mwenzake bikira.
38 Kwa maneno mengine: yule anayeamua kumwoa huyo
mchumba wake anafanya vema; naye anayeamua kutom-
woa anafanya vema zaidi.
39 Mwanamke huwa amefungwa na mumewe kwa muda
wote mumewe aishipo. Lakini mumewe akifa, mama huyo
yuko huru, na akipenda anaweza kuolewa na mtu yeyote,
mradi tu iwe Kikristo.
40 Lakini, nionavyo mimi, atakuwa na heri zaidi kama
akibaki hivyo alivyo. Hayo ni maoni yangu, na nafikiri mimi
pia ninaye Roho wa Mungu.

8

1 Yahusu sasa vyakula vilivyotambikiwa sanamu: Tunajua
kwamba sisi sote tuna ujuzi, lakini ujuzi huo huwafanya
watu wawe na majivuno; lakini mapendo hujenga.
2 Anayefikiri kwamba anajua kitu, kwa kweli hajui cho-
chote kama inavyompasa.
3 Lakini anayempenda Mungu huyo anajulikana naye.

4 Kwa hiyo, kuhusu vyakula vilivyotambikiwa sanamu,
twajua kwamba sanamu si kitu duniani; twajua kwamba
Mungu ni mmoja tu.
5 Hata kama viko vitu viitwavyo miungu duniani au mbin-
guni, na hata kama wako miungu na mabwana wengi,
6 hata hivyo, kwetu sisi yuko Mungu mmoja tu: Baba,
Muumba wa vyote, ambaye kwa ajili yake sisi tuko. Pia yuko
Bwana mmoja tu, Yesu Kristo, ambaye kwa njia yake vitu
vyote viliumbwa, na sisi twaishi kwa njia yake.
7 Lakini, si kila mtu anao ujuzi huu. Maana wako watu
wengine waliokwisha zoea sanamu, watu ambao mpaka
hivi sasa wanapokula vyakula huviona bado kama vyakula
vilivyotambikiwa sanamu. Na kwa vile dhamiri zao ni
dhaifu, hutiwa unajisi.
8 Lakini chakula hakiwezi kutupeleka karibu zaidi na
Mungu. Tukiacha kukila hatupungukiwi kitu, tukikila
hatuongezewi kitu.
9 Lakini, jihadharini: huu uhuru wenu usiwafanye walio
na imani dhaifu waanguke katika dhambi.
10 Maana, mtu ambaye dhamiri yake ni dhaifu, akikuona
wewe mwenye ujuzi unakula vyakula hivyo ndani ya hekalu
la sanamu, je, hatatiwa moyo wa kula vyakula vilivyotam-
bikiwa sanamu?
11 Hivyo, huyo ndugu yako dhaifu ambaye Kristo alikufa
kwa ajili yake, atapotea kwa sababu ya ujuzi wako.
12 Kama mkiwakosesha ndugu zenu jinsi hiyo na kuzi-
jeruhi dhamiri zao dhaifu, mtakuwa mmemkosea Kristo.
13 Kwa hiyo, ikiwa chakula husababisha kuanguka kwa
ndugu yangu, sitakula nyama kamwe, nisije nikamfanya
ndugu yangu aanguke katika dhambi.

9

1 Je, mimi si mtu huru? Je, mimi si mtume? Je, mimi
sikumwona Yesu Bwana wetu? Je, ninyi si matokeo ya kazi
yangu kwa ajili ya Bwana?
2 Hata kama kwa watu wengine mimi si mtume, lakini
walau kwenu ninyi mimi ni mtume. Ninyi ni uthibitisho wa
mtume wangu kwa sababu ya kuungana kwenu na Bwana.
3 Hoja yangu kwa wale wanaonipinga ndiyo hii:
4 Je, hatuna haki ya kula na kunywa?
5 Je, hatuna ruhusa kumchukua mke Mkristo katika ziara
zetu, kama vile wafanyavyo mitume wengine, ndugu zake
Bwana, na pia Kefa?
6 Au ni mimi tu na Barnaba ambao tunapaswa kujipatia
maslahi yetu kwa kufanya kazi?

7 Je, mwanajeshi gani anayelipia utumishi wake jeshini?
Mkulima gani asiyekula matunda ya shamba lake la mizabibu? Mchungaji gani asiyekunywa maziwa ya mifugo
yake?
8 Je, nasema mambo haya kibinadamu tu? Je, Sheria nayo
haisemi hivyo?
9 Imeandikwa katika Sheria ya Mose: "Usimfunge kinywa
ng'ombe anapoliwata nafaka." Je, ndio kusema Mungu ana-
jishughulisha na ng'ombe?
10 Je, hakuwa anatufikiria sisi aliposema hivyo? Naam,
haya yaliandikwa kwa ajili yetu; kwani yule anayelima na
yule anayevuna, wote wawili wana haki ya kutumaini ku-
pata sehemu ya mavuno.
11 Ikiwa sisi tumepanda mbegu ya kiroho kati yenu, je, ni
jambo kubwa tukichuma kwenu faida ya kidunia?
12 Ikiwa wengine wanayo haki ya kutazamia hayo kutoka
kwenu, je, sisi hatuna haki zaidi kuliko hao? Lakini, sisi
hatukuitumia haki hiyo, Badala yake, tumestahimili kila kitu
ili tusiiwekee kizuizi chochote Habari Njema ya Kristo.
13 Je, hamjui kwamba wanaotumikia Hekaluni hupata
chakula chao Hekaluni, na kwamba wanaotolea sadaka mad-
habahuni hupata sehemu ya hiyo sadaka?
14 Bwana aliagiza vivyo hivyo; wahubiri wa Habari Njema
wapate riziki zao kutokana nayo.
15 Lakini, mimi sikutumia hata mojawapo ya haki hizo. Na
wala siandiki nijipatie haki hizo; kwangu mimi ni afadhali
kufa kuliko kumfanya yeyote aone kwamba najisifu bure.
16 Ikiwa ninaihubiri Habari Njema, hilo si jambo la ku-
jivunia; hilo ni jukumu nililopewa. Na, ole wangu kama
sitaihubiri Habari Njema!
17 Ningekuwa nimeichagua kazi hii kwa hiari, basi, ninge-
tazamia malipo; lakini maadam naifanya ikiwa ni wajibu,
hiyo ina maana kwamba ni jukumu nililopewa nitekeleze.
18 Mshahara wangu ni kitu gani, basi? Mshahara wangu
ni fursa ya kuihubiri Habari Njema bure, bila kudai haki
ninazostahili kwa kuihubiri.
19 Kwa hiyo, ingawa mimi si mtumwa wa mtu yeyote,
nimejifanya mtumwa wa kila mtu ili nimpatie Kristo watu
wengi iwezekanavyo.
20 Kwa Wayahudi nimeishi kama Myahudi ili niwapate
Wayahudi; yaani, ingawa mimi siko chini ya Sheria, nimeji-
weka chini ya Sheria kwao, ili niwapate hao walio chini ya
Sheria.
21 Na kwa wale walio nje ya Sheria, naishi kama wao, nje ya
Sheria, ili niwapate hao walio nje ya Sheria. Hii haimaanishi

kwamba mimi niko nje ya sheria ya Mungu, maana nabanwa
na sheria ya Kristo.
22 Kwao walio dhaifu nimejifanya dhaifu ili niwapate hao
walio dhaifu. Nimejifanya kila kitu kwa wote ili nipate
kuwaokoa baadhi yao kwa kila njia.
23 Nafanya haya yote kwa ajili ya Habari Njema, nipate
kushiriki baraka zake.
24 Je, hamjui kwamba katika uwanja wa michezo, ingawa
wapiga mbio wote hukimbia, ni mmoja tu anayejinyakulia
zawadi?
25 Wanariadha hujipa mazoezi na nidhamu kali; hufanya
hivyo ili wajipatie taji iharibikayo! Lakini sisi twafanya
hivyo tupate taji ya kudumu daima.
26 Ndivyo basi, ninavyopiga mbio nikiwa na nia ya
kushinda; ndivyo ninavyopigana, na si kama bondia
anayetupa ngumi zake hewani.
27 Naupa mwili wangu mazoezi magumu na kuutia katika
nidhamu kamili, nisije mimi mwenyewe nikakataliwa baada
ya kuwahubiria wengine.

10

1 Ndugu, nataka mjue kwamba babu zetu wote walikuwa
chini ya ulinzi wa lile wingu, na kwamba wote walivuka
salama ile bahari.
2 Wote walibatizwa katika umoja na Mose kwa lile wingu
na ile bahari.
3 Wote walikula chakula kilekile cha kiroho,
4 wakanywa pia kinywaji kilekile cha kiroho, maana
walikunywa kutoka ule mwamba wa kiroho uliowafuata;
mwamba huo ulikuwa Kristo mwenyewe.
5 Hata hivyo, wengi wao hawakumpendeza Mungu, na
maiti zao zilisambazwa jangwani.
6 Sasa, mambo hayo yote ni mfano tu kwetu; yanatuonya
sisi tusitamani ubaya kama wao walivyotamani.
7 Msiwe waabudu sanamu kama baadhi yao walivyokuwa;
kama yasemavyo Maandiko: “Watu waliketi kula na kunywa,
wakasimama kucheza.”
8 Wala tusizini kama baadhi yao walivyozini,
wakaangamia siku moja watu ishirini na tatu elfu.
9 Tusimjaribu Bwana kama baadhi yao walivyomjaribu,
wakauawa na nyoka.
10 Wala msinung'unike kama baadhi yao walivy-
onung'unika, wakaangamizwa na Mwangamizi!
11 Basi, mambo hayo yaliyowapata wao ni kielelezo kwa
wengine, na yaliandikwa ili kutuonya sisi, ambao mwisho wa
nyakati unatukabili.

12 Anayedhani amesimama imara ajihadhari asianguke.
13 Majaribu mliyokwisha pata ni ya kawaida kwa binadamu. Mungu ni mwaminifu, naye hataruhusu mjaribiwe kupita nguvu zenu, ila pamoja na majaribu, yeye atawapeni pia nguvu ya kustahimili na njia ya kutoka humo salama.
14 Kwa hiyo, wapenzi wangu, epeni ibada za sanamu.
15 Naongea nanyi, watu wenye busara; jiamulieni wenyewe hayo nisemayo.
16 Tunapomshukuru Mungu kwa kikombe kile cha baraka, je, huwa hatushiriki damu ya Kristo? Na tunapoumega mkate, je, huwa hatushiriki mwili wa Kristo?
17 Kwa kuwa mkate huo ni mmoja, sisi, ingawa ni wengi, tu mwili mmoja; maana sote twashiriki mkate huohuo.
18 Chukueni, kwa mfano, Wayahudi wenyewe: kwao, wenye kula vilivyotambikiwa madhabahuni waliungana na hiyo madhabahu.
19 Nataka kusema nini, basi? Kwamba chakula kilichotambikiwa sanamu ni kitu zaidi ya chakula? Na hizo sanamu, je, ni kitu kweli zaidi ya sanamu?
20 Hata kidogo! Ninachosema ni kwamba tambiko wanazotoa watu wasiomjua Mungu wanawatolea pepo, sio Mungu. Sipendi kamwe ninyi muwe na ushirika na pepo.
21 Hamwezi kunywa kikombe cha Bwana na kikombe cha pepo; hamwezi kushiriki katika meza ya Bwana na katika meza ya pepo.
22 Au je, tunataka kumfanya Bwana awe na wivu? Mnadhani tuna nguvu zaidi kuliko yeye?
23 Vitu vyote ni halali, lakini si vyote vinafaa. Vitu vyote ni halali lakini si vyote vinajenga.
24 Mtu asitafute faida yake mwenyewe, ila faida ya mwenzake.
25 Kuleni chochote kile kiuzwacho sokoni bila ya kuulizauliza kwa sababu ya dhamiri zenu;
26 maana Maandiko yasema: “Dunia na vyote vilivyomo ni mali ya Bwana.”
27 Kama mtu ambaye si muumini akiwaalikeni nanyi mkakubali kwenda, basi, kuleni vyote atakavyowaandalieni bila kuulizauliza kwa sababu ya dhamiri zenu.
28 Lakini mtu akiwaambieni: “Chakula hiki kimetambikiwa sanamu,” basi, kwa ajili ya huyo aliyewaambieni hivyo na kwa ajili ya dhamiri, msile.
29 Nasema, “kwa ajili ya dhamiri,” si dhamiri yenu, bali dhamiri yake huyo aliyewaambieni. Mtaniuliza: “Kwa nini uhuru wangu utegemee dhamiri ya mtu mwingine?
30 Ikiwa mimi nashiriki chakula hicho huku namshukuru Mungu, kwa nini nilaumiwe kwa chakula ambacho kwa ajili

yake nimemshukuru Mungu?”
31 Basi, chochote mfanyacho iwe ni kula au kunywa,
fanyeni yote kwa ajili ya utukufu wa Mungu.
32 Msiwe kikwazo kwa Wayahudi au kwa Wagiriki au kwa
kanisa la Mungu.
33 Muwe kama mimi; najaribu kuwapendeza wote kwa kila
njia, bila kutafuta faida yangu mwenyewe ila faida ya wote,
wapate kuokolewa.

11

1 Niigeni mimi kama ninavyomwiga Kristo.
2 Nawapeni hongera kwa sababu mnanikumbuka na kwa
sababu mnayashikilia yale maagizo niliyowapeni.
3 Lakini napenda pia mjue kwamba Kristo ni kichwa cha
kila mwanamume, na mwanamume ni kichwa cha mkewe,
na Mungu ni kichwa cha Kristo.
4 Basi, kila mwanamume anayesali au anayetangaza
ujumbe wa Mungu huku amefunika kichwa chake, huyo
anamdharau Kristo.
5 Na mwanamke akisali au kutangaza ujumbe wa Mungu
bila kufunika kichwa chake, anamdharau mumewe;
anayefanya hivyo ni sawa tu na mwanamke aliyenyoa
kichwa chake.
6 Mwanamke asiyefunika kichwa chake, afadhali anyoe ny-
wele zake. Lakini ni aibu kwa mwanamke kukatwa nywele
zake au kunyolewa; basi, afadhali afunike kichwa chake.
7 Haifai mwanamume kufunika kichwa chake, kwa kuwa
yeye ni mfano wa Mungu na kioo cha utukufu wake Mungu;
lakini mwanamke ni kioo cha utukufu wa mwanamume.
8 Mwanamume hakutoka kwa mwanamke, ila mwanamke
alitoka kwa mwanamume.
9 Mwanamume hakuumbwa kwa ajili ya mwanamke, ila
mwanamke aliumbwa kwa ajili ya mwanamume.
10 Ndiyo maana mwanamke hufunika kichwa chake, iwe
ishara ya mamlaka yaliyo juu yake, na pia kwa sababu ya
malaika.
11 Hata hivyo, mbele ya Bwana mwanamke si kitu bila
mwanamume, naye mwanamume si kitu bila mwanamke.
12 Kama vile mwanamke alivyotokana na mwanamume,
vivyo hivyo mwanamume huzaliwa na mwanamke; kila kitu
hutoka kwa Mungu.
13 Amueni wenyewe: Je, inafaa mwanamke kumwomba
Mungu bila kuvaa kitu kichwani?
14 Hata maumbile yenyewe huonyesha wazi kwamba
kwa mwanamume kuwa na nywele ndefu ni aibu kwake
mwenyewe;

15 lakini kwa mwanamke kuwa na nywele ni heshima
kwake; nywele zake ndefu amepewa ili zimfunike.
16 Kama mtu anataka kuleta ubishi juu ya jambo hili, basi,
na ajue kwamba sisi hatuna desturi nyingine, wala makanisa
ya Mungu hayana desturi nyingine.
17 Nikiwa bado nawapeni maagizo haya, siwezi hata kidogo
kuwapa ninyi hongera kuhusu haya yafuatayo: mikutano
yenu ninyi waumini yaleta hasara zaidi kuliko faida.
18 Awali ya yote, nasikia kwamba mnapokutana pamoja
hutokea mafarakano kati yenu. Nami naamini kiasi,
19 maana ni lazima fikira tofauti ziweko miongoni mwenu,
ili wale walio thabiti wapate kutambulikana.
20 Kweli mnakutana, lakini si kwa ajili ya kula chakula cha
Bwana!
21 Maana mnapokula kila mmoja hukikalia chakula chake
mwenyewe, hata hutokea kwamba baadhi yenu wana njaa,
na wengine wamelewa!
22 Je, hamwezi kula na kunywa nyumbani kwenu! Au je,
mnalidharau kanisa la Mungu na kuwaaibisha hao wasio na
kitu? Niwaambie nini? Niwasifu? La hasha! Si kuhusu
jambo hili.
23 Maana mimi nilipokea kwa Bwana yale maagizo niliy-
owaachieni: kwamba, usiku ule Bwana Yesu aliotolewa,
alitwaa mkate,
24 akamshukuru Mungu, akaumega, akasema: “Huu ndio
mwili wangu ulio kwa ajili yenu; fanyeni hivi kwa kunikum-
buka.”
25 Vivyo hivyo, baada ya kula, akatwaa kikombe akasema:
“Hiki ni kikombe cha agano jipya linalothibitishwa kwa
damu yangu. Fanyeni hivi, kila mnapokunywa, kwa ku-
nikumbuka.”
26 Maana kila mnapokula mkate huu na kunywa kikombe
hiki, mwatangaza kifo cha Bwana, mpaka atakapokuja.
27 Kwa hiyo, kila aulaye mkate huo au kunywa kikombe
cha Bwana bila kustahili, atakuwa na hatia dhidi ya mwili na
damu ya Bwana.
28 Basi, kila mtu ajichunguze mwenyewe kwanza, ndipo ale
mkate huo na anywe kikombe hicho;
29 maana anayekula na kunywa bila kutambua maana ya
mwili wa Bwana, anakula na kunywa hukumu yake yeye
mwenyewe.
30 Ndiyo maana wengi kati yenu ni dhaifu na wagonjwa, na
wengine kadhaa wamekufa.
31 Kama tungejichunguza wenyewe vizuri hatungead-
hibiwa hivyo.

32 Lakini tunapohukumiwa na Bwana, tunafunzwa tuwe
na nidhamu, ili tusije tukahukumiwa pamoja na ulimwengu.
33 Kwa hiyo, ndugu zangu, mnapokutana kula chakula cha
Bwana, kila mmoja amngoje mwenzake.
34 Na kama kuna yeyote aliye na njaa, na ale nyum-
bani kwake, ili kukutana kwenu kusisababishe hukumu.
Lakini, kuhusu yale mambo mengine, nitawapeni maelezo
nitakapokuja.

12

1 Ndugu, kuhusu vipaji vya kiroho, napenda mfahamu
vizuri mambo haya:
2 Mnajua kwamba, kabla ya kuongoka kwenu, mlitawaliwa
na kupotoshwa na sanamu tupu.
3 Basi, jueni kwamba mtu yeyote anayeongozwa na Roho
wa Mungu hawezi kusema: “Yesu alaaniwe!” Hali kadhalika,
mtu yeyote hawezi kusema: “Yesu ni Bwana,” asipoongozwa
na Roho Mtakatifu.
4 Vipaji vya kiroho ni vya namna nyingi, lakini Roho avi-
toaye ni mmoja.
5 Kuna namna nyingi za kutumikia, lakini Bwana anayetu-
mikiwa ni mmoja.
6 Kuna namna mbalimbali za kufanya kazi ya huduma,
lakini Mungu ni mmoja, anayewezesha kazi zote katika wote.
7 Kila mtu hupewa mwangaza wa Roho kwa faida ya wote.
8 Roho humpa mmoja ujumbe wa hekima, na mwingine
ujumbe wa elimu apendavyo Roho huyohuyo.
9 Roho huyohuyo humpa mmoja imani, na humpa
mwingine kipaji cha kuponya;
10 humpa mmoja kipaji cha kufanya miujiza, mwingine
kipaji cha kusema ujumbe wa Mungu, mwingine kipaji cha
kubainisha vipaji vitokavyo kwa Roho na visivyo vya Roho;
humpa mmoja kipaji cha kusema lugha ngeni, na mwingine
kipaji cha kuzifafanua.
11 Hizo zote ni kazi za Roho huyohuyo mmoja, ambaye
humpa kila mtu kipaji tofauti, kama apendavyo mwenyewe.
12 Kama vile mwili ulivyo mmoja wenye viungo vingi, na vi-
ungo hivyo vyote—ingawaje ni vingi—hufanya mwili mmoja,
ndivyo ilivyo pia kwa Kristo.
13 Maana sisi, tukiwa Wayahudi au watu wa mataifa
mengine, watumwa au watu huru, sote tumebatizwa kwa
Roho mmoja katika mwili huo mmoja; na sote tukany-
weshwa Roho huyo mmoja.
14 Mwili hauna kiungo kimoja tu, bali una viungo vingi.

15 Kama mguu ungejisemea: “Kwa kuwa mimi si mkono,
basi mimi si mali ya mwili”, je, ungekoma kuwa sehemu ya
mwili? La hasha!
16 Kama sikio lingejisemea: “Kwa vile mimi si jicho, basi
mimi si mali ya mwili”, je, kwa hoja hiyo lingekoma kuwa
sehemu ya mwili? La!
17 Kama mwili wote ungekuwa jicho, sikio lingekuwa
wapi? Na kama mwili wote ungekuwa sikio, mtu angewezaje
kunusa?
18 Lakini kama ilivyo, Mungu alizipanga sehemu hizo to-
fauti katika mwili kama alivyopenda.
19 Kama sehemu zote zingekuwa kiungo kimoja, mwili
ungekuwa wapi?
20 Ukweli ni kwamba, sehemu za mwili ni nyingi, lakini
mwili ni mmoja.
21 Basi, jicho haliwezi kuuambia mkono: “Sikuhitaji
wewe”, wala kichwa hakiwezi kuiambia miguu: “Siwahitaji
ninyi.”
22 Zaidi ya hayo, inaonekana kwamba sehemu zile za mwili
zinazoonekana kuwa ni dhaifu ndizo zilizo muhimu zaidi.
23 Tena, viungo vile tunavyovifikiria kuwa havistahili hes-
hima kubwa, ndivyo tunavyovitunza kwa uangalifu zaidi;
viungo vya mwili ambavyo havionekani kuwa vizuri sana,
huhifadhiwa zaidi,
24 ambapo viungo vingine havihitaji kushughulikiwa.
Mungu mwenyewe ameuweka mwili katika mpango,
akakipa heshima zaidi kiungo kile kilichopungukiwa
heshima,
25 ili kusiweko na utengano katika mwili bali viungo vyote
vishughulikiane.
26 Kama kiungo kimoja kinaumia viungo vyote huumia
pamoja nacho. Kiungo kimoja kikisifiwa viungo vingine
vyote hufurahi pamoja nacho.
27 Basi, ninyi nyote ni mwili wa Kristo; kila mmoja wenu ni
kiungo cha mwili huo.
28 Mungu ameweka katika kanisa: kwanza mitume, pili
manabii, tatu walimu; kisha ameweka wale wenye kipaji
cha kufanya miujiza, kuponya, kusaidia; viongozi na wenye
kusema lugha ngeni.
29 Je, wote ni mitume? Wote ni manabii? Wote ni walimu?
Wote ni wenye kipaji cha kufanya miujiza?
30 Je, wote ni wenye kipaji cha kuponya? Wote ni wenye
kipaji cha kusema lugha ngeni? Je, wote hufafanua lugha?
31 Muwe basi, na tamaa ya kupata vipaji muhimu zaidi.
Nami sasa nitawaonyesheni njia bora zaidi kuliko hizi zote.

13

1 Hata kama nikinena lugha za watu na hata za malaika,
lakini kama sina upendo mimi nimekuwa tu kama sauti ya
debe tupu au kengele.
2 Tena, naweza kuwa na kipaji cha kutangaza ujumbe wa
Mungu, nikafahamu siri zote na kujua kila kitu; naweza
kuwa na imani yote hata nikaweza kuihamisha milima,
lakini kama sina upendo mimi si kitu.
3 Nikitoa mali yangu yote na kuwapa maskini, na tena
nikiutoa mwili wangu uchomwe, kama sina upendo hiyo
hainifai chochote.
4 Mwenye upendo huvumilia, hufadhili; mwenye upendo
hana wivu, hajidai, wala hajivuni.
5 Mwenye upendo hakosi adabu, hatafuti faida yake bi-
nafsi, wala hana wepesi wa hasira; haweki kumbukumbu ya
mabaya,
6 hafurahii uovu, bali hufurahia ukweli.
7 Mwenye upendo huvumilia yote, huamini yote, na hus-
tahimili yote.
8 Upendo hauna kikomo kamwe. Kama kuna vipaji vya
kutangaza ujumbe wa Mungu, hivyo vitatoweka siku moja;
kama ni vipaji vya kusema lugha ngeni, vitakoma; kama
kuna elimu, nayo itapita.
9 Maana ujuzi wetu si kamili, na kipaji chetu cha kutangaza
neno la Mungu si kamili.
10 Lakini kile kilicho kikamilifu kitakapofika, vyote visivyo
vikamilifu vitatoweka.
11 Nilipokuwa mtoto mchanga nilisema kitoto, nilifahamu
kitoto, nilifikiri kitoto. Lakini sasa, maadam mimi ni mtu
mzima, mambo ya kitoto nimeyaacha.
12 Tunachoona sasa ni kama tu sura hafifu katika kioo,
lakini hapo baadaye tutaona uso kwa uso. Sasa ninajua kiasi
fulani tu, lakini hapo baadaye nitajua yote kikamilifu, kama
vile Mungu anavyonijua mimi.
13 Sasa yanadumu haya matatu: imani, tumaini na upendo;
lakini lililo kuu kupita yote ni upendo.

14

1 Jitahidini kuwa na upendo. Vilevile fanyeni bidii ya
kupata vipaji vingine vya kiroho, hasa kipaji cha kutangaza
ujumbe wa Mungu.
2 Mwenye kunena lugha ngeni hasemi na watu bali
anasema na Mungu. Yeye hunena kwa nguvu ya Roho
mambo yaliyofichika.

3 Lakini mwenye kipaji cha kutangaza ujumbe wa Mungu,
husema na watu kwa ajili ya kuwajenga, kuwafariji na kuwa-
tia moyo.
4 Mwenye kunena lugha ngeni anajijenga mwenyewe.
Lakini mwenye kipaji cha kutangaza ujumbe wa Mungu,
analijenga kanisa.
5 Basi, ningependa ninyi nyote mseme kwa lugha ngeni
lakini ningependelea hasa muwe na kipaji cha kutangaza
ujumbe wa Mungu, maana mtu mwenye kipaji cha ku-
tangaza ujumbe wa Mungu, ni wa maana zaidi kuliko yule
mwenye kusema lugha ngeni, isipokuwa tu kama yupo hapo
mtu awezaye kuyafafanua hayo mambo asemayo, ili kanisa
lipate kujengwa.
6 Hivyo, ndugu zangu, kama nikija kwenu na kusema
nanyi kwa lugha ngeni itawafaa nini? Haitawafaa chochote,
isipokuwa tu kama nitawaelezeni ufunuo wa Mungu au ujuzi
fulani au ujumbe wa Mungu au mafundisho fulani.
7 Ndivyo ilivyo kwa vyombo visivyo na uhai vyenye kutoa
sauti kama vile filimbi au kinanda. Je, mtu anawezaje ku-
utambua wimbo unaochezwa kama vyombo hivyo havitoi
sauti waziwazi vinapopigwa?
8 La mgambo likilia bila kufuata taratibu zake, nani ataji-
weka tayari kwa vita?
9 Hali kadhalika na ninyi, kama ulimi wenu hausemi kitu
chenye kueleweka, nani ataweza kufahamu mnayosema?
Maneno yenu yatapotea hewani.
10 Zipo lugha mbalimbali ulimwenguni, na hakuna hata
mojawapo isiyo na maana.
11 Lakini ikiwa mimi sifahamu maana ya lugha asemayo
mtu fulani, mimi ni mgeni kwake mtu huyo naye pia ni mgeni
kwangu.
12 Hali kadhalika na ninyi, maadam mna hamu ya kupata
vipaji vya Roho, jitahidini hasa kujipatia vile vinavyosaidia
kulijenga kanisa.
13 Kwa hiyo, mwenye kunena lugha ngeni na aombe apate
uwezo wa kuzifafanua.
14 Maana, nikisali kwa lugha ngeni roho yangu ndiyo in-
ayosali, lakini akili yangu hubaki bure.
15 Nifanye nini, basi? Nitasali kwa roho yangu, nitasali pia
kwa akili yangu; nitaimba kwa roho yangu, nitaimba pia kwa
akili yangu.
16 Ukimsifu Mungu kwa roho yako tu, atawezaje mtu wa
kawaida aliye katika mkutano kuitikia sala yako ya shukrani
kwa kusema: “Amina,” kama haelewi unachosema?
17 Sala yako ya shukrani yaweza kweli kuwa bora, lakini

huyo mwingine haitamfaidia.
18 Namshukuru Mungu kwamba mimi nasema kwa lugha
ngeni zaidi kuliko ninyi nyote.
19 Lakini katika mikutano ya waumini napendelea zaidi
kusema maneno matano yenye kueleweka ili niwafundishe
wengine, kuliko kusema maneno elfu ya lugha ngeni.
20 Ndugu, msiwe kama watoto katika fikira zenu. Kuhusu
uovu muwe kama watoto wachanga lakini katika kufikiri ni
lazima muwe kama watu waliokomaa.
21 Imeandikwa katika Sheria: "Bwana asema hivi: Kwa njia
ya wenye kunena lugha ngeni, na kwa midomo ya wageni,
nitasema na watu hawa, hata hivyo, hawatanisikiliza."
22 Hivyo basi, kipaji cha kusema lugha ngeni ni ishara, si
kwa ajili ya watu wenye imani, bali kwa ajili ya wale wa-
sioamini; lakini kipaji cha kutangaza ujumbe wa Mungu ni
kwa ajili ya wale wanaoamini na si kwa ajili ya wasioamini.
23 Basi, kanisa lote linapokutana pamoja, na wote
wakaanza kusema kwa lugha ngeni, kama wakija watu
wa kawaida au wasioamini, je, hawatasema kwamba ninyi
mna wazimu?
24 Lakini, wote wakiwa wanautangaza ujumbe wa Mungu,
akija mtu wa kawaida au asiyeamini, yote atakayosikia
yatamhakikishia ubaya wake mwenyewe; yote atakayosikia
yatamhukumu.
25 Siri za moyo wake zitafichuliwa, naye atapiga magoti na
kumwabudu Mungu akisema: "Kweli Mungu yupo pamoja
nanyi."
26 Ndugu, tuseme nini, basi? Mnapokutana pamoja,
mmoja aimbe wimbo, mwingine atoe mafundisho, mwingine
awe na ufunuo kutoka kwa Mungu, mwingine atumie
kipaji cha kusema kwa lugha ngeni na mwingine afafanue
yanayosemwa. Yote yawe kwa ajili ya kulijenga kanisa.
27 Wakiwepo watu wenye vipaji vya kusema kwa lugha
ngeni, waseme wawili au watatu, si zaidi, tena mmojammoja;
na aweko mtu wa kufafanua yanayosemwa.
28 Lakini kama hakuna awezaye kufafanua, basi, mwenye
kusema lugha ngeni anyamaze mkutanoni, aseme na nafsi
yake mwenyewe na Mungu.
29 Kuhusu wale wenye kipaji cha kutangaza ujumbe wa
Mungu, waseme wawili au watatu, na wengine wayapime
maneno yao.
30 Ikiwa mmoja anaposema mwingine wa wasikilizaji
amepata ufunuo kutoka kwa Mungu, basi, yule anayesema
anyamaze.
31 Maana nyote mwaweza kutangaza ujumbe wa Mungu,
mmoja baada ya mwingine, ili nyote mpate kujifunza na

kutiwa moyo.
32 Kipaji cha kutangaza ujumbe wa Mungu ni lazima
kitawaliwe na huyo mwenye hicho kipaji.
33 Maana Mungu si Mungu wa fujo, ila wa amani.
34 Kama ilivyo desturi katika makanisa yote ya watu wa
Mungu, wanawake wakae kimya katika mikutano ya wau-
mini. Hawana ruhusa kusema; ila wawe watii kama ise-
mavyo Sheria.
35 Ikiwa wanayo maswali ya kuuliza, wawaulize waume
zao nyumbani, maana ni aibu kwa mwanamke kusema
katika mikutano ya waumini.
36 Je, mnadhani neno la Mungu limetoka kwenu ninyi au
kwamba limewajieni ninyi peke yenu?
37 Kama mtu yeyote anadhani kwamba yeye ni mjumbe wa
Mungu au kwamba anacho kipaji cha Roho, na ajue kwamba
haya ninayowaandikia ninyi ni amri ya Bwana.
38 Lakini mtu asiyetambua hayo, basi, mtu asimjali mtu
huyo.
39 Hivyo basi, ndugu zangu, mnapaswa kuwa na hamu
ya kutangaza ujumbe wa Mungu; lakini msimkataze mtu
kusema kwa lugha ngeni.
40 Lakini yote yafanyike kwa heshima na kwa utaratibu.

15

1 Sasa ndugu, napenda kuwakumbusha ile Habari Njema
niliyowahubirieni nanyi mkaipokea na kusimama imara
ndani yake.
2 Kwa njia yake mnaokolewa, ikiwa mnayazingatia ma-
neno niliyowahubirieni, na kama kuamini kwenu hakukuwa
bure.
3 Mimi niliwakabidhi ninyi mambo muhimu sana am-
bayo mimi niliyapokea: kwamba Kristo alikufa kwa ajili ya
dhambi zetu kufuatana na Maandiko Matakatifu;
4 kwamba alizikwa, akafufuka siku ya tatu kama
ilivyoandikwa;
5 kwamba alimtokea Kefa, na baadaye aliwatokea wale
kumi na wawili.
6 Kisha aliwatokea ndugu zaidi ya mia tano kwa mara moja;
wengi wao wanaishi bado, lakini baadhi yao wamekwisha
kufa.
7 Baadaye alimtokea Yakobo kisha akawatokea mitume
wote.
8 Baada ya wote, akanitokea hata mimi, mimi niliyekuwa
kama mtu aliyezaliwa kabla ya wakati.
9 Maana mimi ni mdogo kabisa miongoni mwa mitume
na wala sistahili kuitwa mtume, kwa sababu nililidhulumu
kanisa la Mungu.

10 Lakini, kwa neema yake Mungu, nimekuwa kama
nilivyo. Na neema yake kwangu haikuwa bure. Mimi nime-
fanya kazi kuliko wote; si mimi hasa, ila ni neema ya Mungu
ifanyayo kazi pamoja nami.
11 Lakini hata hivyo, iwe wao ndio wahubirio au mimi
nihubiriye, haidhuru, hiki ndicho tunachuhubiri, na hiki
ndicho mnachoamini.
12 Sasa, maadam inahubiriwa kwamba Kristo amefufuliwa
kutoka wafu, baadhi yenu wanawezaje kusema kwamba
hakuna ufufuo wa wafu?
13 Kama hakuna ufufuo wa wafu, basi, Kristo naye hakufu-
fuka;
14 na kama Kristo hakufufuka, basi mahubiri yetu hayana
maana na imani yenu haina maana.
15 Zaidi ya hayo sisi tungekuwa mashahidi wa uongo mbele
ya Mungu, maana tulisema kwamba Mungu alimfufua Kristo
kutoka wafu na kumbe yeye hakumfufua—kama ni kweli
kwamba wafu hawafufuliwi.
16 Maana, ikiwa ni kweli kwamba wafu hawafufuki, basi
naye Kristo hakufufuka.
17 Na kama Kristo hakufufuliwa, basi, imani yenu ni ya
bure; mngali bado katika dhambi zenu.
18 Zaidi ya hayo, wale wote waliokufa wakiwa wameun-
gana na Kristo wamepotea kabisa.
19 Kama matumaini yetu katika Kristo yanahusu tu maisha
haya ya sasa, basi, sisi ni watu wa kusikitikiwa zaidi kuliko
wengine wote duniani.
20 Lakini ukweli ni kwamba Kristo amefufuliwa kutoka
wafu, limbuko lao wale waliolala katika kifo.
21 Maana kama vile kifo kilivyoletwa duniani na
mtu mmoja, vivyo hivyo nako kufufuka kutoka wafu
kumesababishwa na mtu mmoja.
22 Kama vile watu wote wanavyokufa kwa kujiunga na
Adamu, vivyo hivyo wote watafufuliwa kwa kuungana na
Kristo.
23 Lakini kila mmoja kwa mpango wake: Kristo kwanza,
halafu wale walio wake Kristo wakati Kristo atakapokuja.
24 Baada ya hayo, mwisho utafika wakati ambapo Kristo
atamkabidhi Mungu Baba Utawala, baada ya kufutilia mbali
kila tawala na mamlaka na nguvu.
25 Maana Kristo sharti atawale mpaka Mungu
atakapowashinda adui zake na kuwaweka chini ya miguu
yake.
26 Adui wa mwisho atakayeangamizwa ni kifo.
27 Maana, Maandiko yasema: “Mungu ameweka vitu vyote
chini ya miguu yake.” Lakini, Maandiko yanaposema: “Vitu

vyote vimewekwa chini ya miguu yake avitawale” ni dhahiri
kwamba Mungu haingii katika kundi hilo la vitu, maana yeye
ndiye anayeviweka vitu hivyo chini ya Kristo.
28 Lakini vitu vyote vitakapowekwa chini ya Utawala wa
Kristo, ndipo naye Mwana atakapojiweka chini ya Mungu,
aliyeweka vyote chini ya Utawala wake; ili Mungu atawale
juu ya vyote.
29 Kama hakuna ufufuo, je watu wale wanaobatizwa kwa
ajili ya wafu wanatumainia kupata nini? Kama wafu hawa-
fufuliwi, ya nini kubatizwa kwa ajili yao?
30 Na sisi, ya nini kujitia hatarini kila saa?
31 Ndugu, mimi nakikabili kifo kila siku! Fahari niliyo
nayo juu yenu katika kuungana na Kristo Yesu Bwana wetu
inanifanya nitangaze jambo hili.
32 Kama kusudi langu lingalikuwa la kibinadamu tu, kule
kupigana kwangu na wanyama wakali hapa Efeso kungalini-
faa kitu gani? Kama wafu hawafufuki, basi, “Tule na tunywe,
maana kesho tutakufa.”
33 Msidanganyike! Urafiki mbaya huharibu tabia njema.
34 Amkeni! Anzeni kuishi vema, na acheni kutenda
dhambi. Baadhi yenu hawamjui Mungu kabisa. Hii nawaam-
bieni, ni aibu kubwa kwenu!
35 Lakini mtu anaweza kuuliza: “Wafu watafufuliwaje?
Watakuwa na mwili wa namna gani wakati watakapokuja
tena?”
36 Hayo ni maswali ya kijinga! Ukipanda mbegu, isipokufa
kwanza haitaota.
37 Unachopanda ni mbegu tu, labda ya ngano au nafaka
nyingine, na si mmea mzima ambao hutokea baadaye.
38 Mungu huipa hiyo mbegu mwili anaoutaka mwenyewe;
kila mbegu hupata mwili wake wa pekee.
39 Miili ya viumbe vyote si sawa. Miili ya binadamu ni ya
namna moja, ya wanyama ni ya namna nyingine, ya ndege
ni ya namna nyingine na miili ya samaki pia ni ya namna
nyingine.
40 Iko miili ya mbinguni na miili ya duniani; uzuri wa miili
ya mbinguni ni mwingine, na na uzuri wa miili ya duniani ni
mwingine.
41 Uko uzuri wa jua, wa mwezi na wa nyota; hata nyota
nazo huhitilafiana kwa uzuri.
42 Ndivyo ilivyo kuhusu ufufuo wa wafu. Kama vile mbegu,
mwili huzikwa ardhini ukiwa katika hali ya kuharibika,
lakini hufufuliwa katika hali ya kutoharibika.
43 Huzikwa katika hali duni, hufufuliwa katika hali tukufu;
huzikwa katika hali dhaifu, hufufuliwa ukiwa wenye nguvu.

44 Unapozikwa ni mwili wa kawaida, unapofufuliwa ni
mwili wa kiroho. Kuna mwili wa kawaida na kutakuwa na
mwili wa kiroho.
45 Maana Maandiko yasema: "Mtu wa kwanza, Adamu,
alikuwa kiumbe mwenye uhai;" lakini adamu wa mwisho ni
Roho awapaye watu uzima.
46 Lakini unaotangulia kuwako si ule mwili wa kiroho, ila
ule mwili wa kawaida kisha ule mwili wa kiroho.
47 Adamu wa kwanza aliumbwa kwa udongo, alitoka ard-
hini; mtu wa pili alitoka mbinguni.
48 Wote walio wa dunia wako kama huyo mtu aliyeumbwa
kwa udongo; wale walio wa mbinguni wako kama yule
aliyetoka mbinguni.
49 Kama vile tulivyofanana na yule aliyeumbwa kwa
udongo, vivyo hivyo tutafanana na huyohuyo aliyetoka
mbinguni.
50 Basi, ndugu, nasema hivi: kile kilichofanywa kwa mwili
na damu hakiwezi kuushiriki Ufalme wa Mungu; na chenye
kuharibika hakiwezi kuwa na hali ya kutoharibika.
51 Sikilizeni, nawaambieni siri: sisi hatutakufa sote, ila sote
tutageuzwa
52 wakati wa mbiu ya mwisho, kwa nukta moja, kufumba
na kufumbua. Maana mbiu itakapolia, wafu watafufuliwa
katika hali ya kutoweza kufa tena, na sisi tutageuzwa.
53 Maana ni lazima kila kiharibikacho kijivalie hali ya
kutoharibika, mwili uwezao kufa ujivalie hali ya kutokufa.
54 Basi, mwili huu wenye kuharibika utakapojivalia hali
ya kutoharibika, na kile chenye kufa kitakapojivalia hali ya
kutokufa, hapo ndipo litakapotimia lile neno lililoandikwa:
"Kifo kimeangamizwa ushindi umekamilika!"
55 "Kifo, ushindi wako uko wapi? Uwezo wako wa kuumiza
uko wapi?"
56 Ukali wa kifo hutokana na dhambi, nayo dhambi hupata
nguvu yake katika Sheria.
57 Lakini tumshukuru Mungu anayetupatia ushindi kwa
njia ya Bwana wetu Yesu Kristo.
58 Basi, ndugu zangu wapenzi, simameni imara na thabiti.
Endeleeni daima kuwa na bidii katika kazi ya Bwana, mk-
ijua kwamba kazi mnayofanya katika utumishi wa Bwana
haitapotea bure.

16

1 Sasa, yahusu ule mchango kwa ajili ya watu wa Mungu:
fanyeni kama nilivyoyaagiza makanisa ya Galatia.

2 Kila Jumapili kila mmoja wenu atenge kiasi cha fedha
kadiri ya mapato yake, ili kusiwe na haja ya kufanya
mchango wakati nitakapokuja.
3 Wakati nitakapokuja kwenu, nitawatuma wale
mtakaowachagua miongoni mwenu wapeleke barua na
zawadi zenu Yerusalemu.
4 Kama itafaa nami niende, basi, watakwenda pamoja
nami.
5 Nitakuja kwenu, baada ya kupitia Makedonia—maana
nataraji kupitia Makedonia.
6 Labda nitakaa kwenu kwa muda fulani, au huenda ni-
takaa pamoja nanyi wakati wote wa baridi, ili mpate kuni-
saidia niendelee na safari yangu kokote nitakakokwenda.
7 Sipendi kupita kwenu harakaharaka na kuendelea na
safari. Natumaini kukaa kwenu kwa kitambo fulani, Bwana
akiniruhusu.
8 Lakini nitabaki hapa Efeso mpaka siku ya Pentekoste.
9 Mlango uko wazi kabisa kwa ajili ya kazi yangu muhimu
hapa, ingawa wapinzani nao ni wengi.
10 Timotheo akija, angalieni asiwe na hofu yoyote wakati
yupo kati yenu, kwani anafanya kazi ya Bwana kama mimi.
11 Kwa hiyo mtu yeyote asimdharau, ila msaidieni aendelee
na safari yake kwa amani ili aweze kurudi kwangu, maana
mimi namngojea pamoja na ndugu zetu.
12 Kuhusu ndugu Apolo, nimemsihi sana aje kwenu pamoja
na ndugu wengine, lakini hapendelei kabisa kuja sasa ila
atakuja mara itakapowezekana.
13 Kesheni, simameni imara katika imani, muwe hodari na
wenye nguvu.
14 Kila mfanyacho kifanyike kwa upendo.
15 Ndugu, mnaifahamu jamaa ya Stefana; wao ni watu
wa kwanza kabisa kuipokea imani ya Kikristo katika Akaya,
na wamejitolea kuwatumikia watu wa Mungu. Ninawasihi
ninyi ndugu zangu,
16 muufuate uongozi wa watu kama hao, na uongozi wa
kila mtu afanyaye kazi na kutumikia pamoja nao.
17 Nafurahi sana kwamba Stefana, Fortunato na Akaiko
wamefika; wamelijaza pengo lililokuwako kwa kutokuwako
kwenu.
18 Wameiburudisha roho yangu na yenu pia. Kwa hiyo
inafaa kuwakumbuka watu wa namna hii.
19 Makanisa yote ya Asia yanawasalimuni. Akula na
Priskila pamoja na watu wote wa Mungu walio nyumbani
mwao wanawasalimuni sana katika Bwana.
20 Ndugu wote wanawasalimuni. Nanyi salimianeni kwa
ishara ya mapendo ya Mungu.

21 Mimi Paulo nawasalimuni, nikiandika kwa mkono
wangu mwenyewe.
22 Yeyote asiyempenda Bwana, na alaaniwe. MARANA
THA—BWANA, njoo!
23 Neema ya Bwana Yesu iwe nanyi.
24 Mapendo yangu yawe kwenu katika kuungana na Kristo
Yesu.

WARAKA WA PILI WA PAULO MTUME KWA WAKORINTHO

1 Mimi Paulo, mtume wa Kristo Yesu kwa mapenzi ya
Mungu, na ndugu Timotheo, tunawaandikia ninyi mlio
kanisa la Mungu huko Korintho, na watu wote wa Mungu kila
mahali katika Akaya.
2 Tunawatakieni neema na amani kutoka kwa Mungu Baba
yetu na Bwana Yesu Kristo.
3 Atukuzwe Mungu na Baba wa Bwana wetu Yesu Kristo,
Baba mwenye huruma na Mungu mwenye kuleta faraja yote.
4 Yeye hutufariji sisi katika taabu zetu zote, ili nasi tupate
kuwafariji wengine katika kila taabu kwa faraja hiyohiyo
tunayopokea kutoka kwa Mungu.
5 Naam, kadiri mateso ya Kristo yanavyozidi ndani yetu, ni
kadiri hiyohiyo tunazidi kufarijiwa naye.
6 Ikiwa tunapata taabu, basi ni kwa ajili ya faraja na
wokovu wenu. Tukifarijika, ni kwa ajili ya kuwafariji ninyi
na kuwaunga mkono mpate nguvu ya kustahimili mateso
yaleyale tunayoteseka sisi.
7 Tena, matumaini tuliyo nayo kwa ajili yenu ni imara; tu-
najua kwamba mkishiriki mateso yetu, mtashiriki pia faraja
yetu.
8 Ndugu, tunataka kuwajulisheni taabu zilizotupata kule
Asia; taabu hizo zilitulemea kupita kiasi, hata tukakata ma-
tumaini yote ya kuendelea kuishi.
9 Naam, tulikuwa kama watu waliohukumiwa kuuawa, ili
tufundishwe kumtegemea Mungu mwenye kuwafufua wafu,
badala ya kutegemea nguvu zetu sisi wenyewe.
10 Yeye alituokoa katika hatari kubwa ya kifo, na anaen-
delea kutuokoa; sisi tumemwekea tumaini letu kwamba
atatuokoa tena,
11 ninyi mkiwa mnatuunga mkono kwa kutuombea. Hivyo
neema tutakazokuwa tumepata kutokana na maombi
ya watu wengi hivyo, ziwe sababu ya watu wengi zaidi
kumshukuru Mungu kwa ajili yetu.
12 Sisi tunajivunia kitu kimoja: dhamiri yetu inatuhakik-
ishia kwamba tumeishi ulimwenguni hapa, na hasa kati
yenu, kwa unyenyekevu na unyofu tuliojaliwa na Mungu;
hatukuongozwa na hekima ya kibinadamu bali neema ya
Mungu.
13 Tunawaandikia ninyi mambo mnayoweza kuyasoma na
kuyaelewa. Ninatumaini kwamba mtaelewa vizuri kabisa,

14 maana mpaka sasa mmenielewa kiasi fulani tu. Tunajua
kwamba katika ile Siku ya Bwana Yesu mtaweza kutuonea
sisi fahari kama nasi tunavyowaonea ninyi fahari.
15 Nikiwa na matumaini hayo, nilikusudia kuja kwenu
hapo awali ili mpate baraka maradufu.
16 Nilikusudia kupita kwenu nikiwa safarini kwenda Make-
donia, na wakati wa kurudi pia, ili nipate msaada wenu kwa
safari yangu kwenda Yudea.
17 Je, mnadhani nilipopanga hivyo nimekuwa kama mtu
asiye na msimamo? Je, mnadhani kwamba ninafanya ua-
muzi wangu kwa fikira za kibinadamu na kwamba nasema
"Ndiyo" na "Siyo" papo hapo?
18 Mungu ni ukweli mtupu; basi, kile tulichowaambia ninyi
si jambo la "Ndiyo" na "Siyo".
19 Maana Kristo Yesu, Mwana wa Mungu, ambaye mimi,
Silwano na Timotheo, tulimhubiri kwenu, hakuwa mtu wa
"Ndiyo" na "Siyo"; bali yeye daima ni "Ndiyo" ya Mungu.
20 Maana ndani yake ahadi zote za Mungu zimekuwa
"Ndiyo". Kwa sababu hiyo, "Amina" yetu husemwa kwa njia
ya Kristo kwa ajili ya kumtukuza Mungu.
21 Mungu mwenyewe ndiye mwenye kutuimarisha sisi na
ninyi pia katika Kristo, na ndiye anayetuweka wakfu;
22 ndiye aliyetutia mhuri wa kuwa mali yake yeye na ku-
tujalia Roho mioyoni mwetu kama dhamana ya mambo yote
ambayo ametuwekea.
23 Mungu ndiye shahidi wangu—yeye anajua moyo wangu!
Mimi sikuja tena Korintho, kwa sababu tu ya kuwahuru-
mieni.
24 Hatutaki kutumia mabavu juu ya imani yenu; ninyi
mko imara katika imani yenu. Wajibu wetu ni kufanya kazi
pamoja kwa ajili ya furaha yenu.

2

1 Basi nimeamua nisiwatembelee tena kuwatia huzuni.
2 Maana nikiwahuzunisha ninyi, basi, ni nani atakayeni-
fariji? Ni walewale niliowahuzunisha!
3 Ndiyo maana niliwaandikia—sikutaka kuja kwenu na
kuhuzunishwa na ninyi ambao ndio mngepaswa kuwa fu-
raha yangu. Nina hakika kwamba, mimi nikifurahi, ninyi
nyote pia mnafurahi.
4 Nilipowaandikia hapo awali katika hali ya huzuni na
sikitiko moyoni na kwa machozi mengi, haikuwa kwa ajili
ya kuwahuzunisha ninyi, bali kwa ajili ya kuwaonyesheni
kwamba nawapenda mno.

5 Ikiwa kuna mtu aliyemhuzunisha mwingine, haku-
nihuzunisha mimi—ila amewahuzunisha ninyi nyote, na
sipendi kuwa mkali zaidi.
6 Adhabu aliyokwisha pata kutoka kwa wengi wenu inam-
tosha.
7 Iliyobakia ni afadhali kwenu kumsamehe mtu huyo na
kumpa moyo ili asije akahuzunika mno na kukata tamaa
kabisa.
8 Kwa hiyo nawasihi: mwonyesheni kwamba mnampenda.
9 Madhumuni yangu kuandika ile barua yalikuwa kutaka
kujua kama mko tayari kutii katika kila jambo.
10 Mkimsamehe mtu, nami pia ninamsamehe. Maana nina-
posamehe—kama kweli ninacho cha kusamehe—nasamehe
mbele ya Kristo kwa ajili yenu,
11 ili tusimpe nafasi Shetani atudanganye; maana twaijua
mipango yake ilivyo.
12 Nilipofika Troa kuhubiri Habari Njema ya Kristo, ni-
likuta mlango u wazi kwa ajili ya kazi ya Bwana.
13 Lakini nilifadhaika sana kwa kutomkuta ndugu yetu
Tito. Ndiyo maana niliwaaga wote pale nikaenda Makedonia.
14 Lakini, shukrani kwa Mungu anayetuongoza daima
katika msafara wa ushindi wa Kristo. Yeye hutufanya tu-
ueneze ukweli wa Kristo kama harufu nzuri, kila mahali.
15 Maana sisi ni kama harufu nzuri ya ubani ambayo
Kristo anamtolea Mungu, harufu nzuri inayofikia wote
wanaookolewa na wanaopotea.
16 Kwa wale wanaopotea, harufu hiyo ni kifo; lakini kwa
wale wanaookolewa, harufu hiyo ni uhai. Nani basi, awezaye
kushiriki katika kazi ya namna hiyo?
17 Sisi si kama wengine ambao hufanya biashara na
ujumbe wa Mungu; sisi tunahubiri kwa unyofu mbele ya
Mungu, kama watu tuliotumwa na Mungu, tukiwa tumeun-
gana na Kristo.

3

1 Je, tunaanza tena kujipendekeza? Je, tunahitaji barua ya
utambulisho kwenu, au kutoka kwenu, kama watu wengine?
2 Ninyi wenyewe ni barua yetu; barua iliyoandikwa mioy-
oni mwetu kila mtu aione na kuisoma.
3 Ni dhahiri kwamba ninyi ni barua ya Kristo aliyoipeleka
kwa mikono yetu. Barua yenyewe imeandikwa si kwa wino,
bali kwa Roho wa Mungu hai; imeandikwa si juu ya kipande
cha jiwe, bali juu ya mioyo ya watu.
4 Tunaweza kusema hayo kwa sababu ya tumaini letu tulilo
nalo kwa Mungu kwa njia ya Kristo.

5 Si kwamba sisi tunaweza kufanya chochote kwa nguvu
zetu wenyewe, ila uwezo wetu wote hutoka kwa Mungu:
6 maana yeye ndiye aliyetuwezesha kulihudumia Agano
Jipya ambalo si agano la sheria iliyoandikwa, bali Agano la
Roho. Maana sheria iliyoandikwa huleta kifo, lakini Roho
huleta uzima.
7 Sheria iliwekwa kwa kuandikwa juu ya vipande vya
mawe. Ingawaje mwisho wake umekuwa kifo, utukufu
wake ulikuwa mkuu mno hata wana wa Israeli wasiweze
kuutazama uso wa Mose kwa sababu ya mng'ao wake. Tena
mng'ao huo ulikuwa wa muda tu. Basi, ikiwa huduma ya
kile ambacho kimesababisha kifo imefanyika kwa utukufu
mwingi kiasi hicho,
8 basi, huduma ya Roho ina utukufu mkuu zaidi.
9 Ikiwa basi, kulikuwa na utukufu katika huduma ile
iliyoleta hukumu, ni wazi kwamba huduma ile iletayo
kukubaliwa kuwa waadilifu itakuwa na utukufu mkuu zaidi.
10 Sasa utukufu mkuu zaidi umechukua nafasi ya ule
utukufu uliokuja hapo awali, ambao fahari yake imekwisha
toweka.
11 Maana ikiwa kile kilichokuwa cha muda tu kilikuwa
na utukufu wake, bila shaka kile chenye kudumu milele
kitakuwa na utukufu mkuu zaidi.
12 Kwa vile hili ndilo tumaini letu, sisi twasema kwa uho-
dari mkuu.
13 Sisi hatufanyi kama Mose ambaye alilazimika kuufunika
uso wake kwa kitambaa ili watu wa Israeli wasiuone ule
mwisho wa mng'ao uliokuwa unafifia.
14 Lakini akili zao zilipumbazwa. Mpaka leo hii lisomwapo
Agano la Kale, kifuniko hicho bado kipo. Kifuniko hicho
kitaondolewa tu mtu anapoungana na Kristo.
15 Naam, mpaka hivi leo kila isomwapo Sheria ya Mose akili
zao huwa zimefunikwa.
16 Lakini, wakati mtu amgeukiapo Bwana, kifuniko hicho
huondolewa.
17 Hapa “Bwana” ni Roho; na pale alipo Roho wa Bwana
ndipo ulipo uhuru.
18 Basi, sisi sote ambao nyuso zetu hazikufunikwa,
twaonyesha kama katika kioo, utukufu wa Bwana;
tunabadilishwa tufanane zaidi na huo mfano wake kwa
utukufu mwingi zaidi. Hiyo ni kazi yake Roho wa Bwana.

4

1 Basi, Mungu, kwa huruma yake, ametukabidhi kazi hii na
hivyo hatufi moyo.
2 Tumeyaacha kabisa mambo yote ya aibu na ya kisirisiri.
Hatuishi tena kwa udanganyifu, wala kwa kulipotosha neno

la Mungu; bali tunaudhihirisha ukweli kwa kuufanya ukweli, na hivyo kujiweka chini ya uamuzi wa dhamiri za watu mbele ya Mungu.

3 Maana, kama Habari Njema tunayohubiri imefichika, imefichika tu kwa wale wanaopotea.

4 Hao hawaamini kwa sababu yule mungu wa ulimwengu huu amezitia giza akili zao wasipate kuuona wazi mwanga wa Habari Njema ya utukufu wa Kristo, ambaye ni mfano kamili wa Mungu.

5 Maana hatujitangazi sisi wenyewe, ila tunamhubiri Yesu Kristo aliye Bwana, sisi wenyewe tukiwa watumishi wenu kwa ajili ya Yesu.

6 Mungu ambaye alisema, “Mwanga na uangaze kutoka gizani,” ndiye mwenye kuiangaza mioyo yetu, na kutupatia mwanga wa ujuzi wa utukufu wa Mungu uangazao katika uso wa Kristo.

7 Basi, sisi tulio na hazina hii tuko tu kama vyombo vya udongo, ili ionekane wazi kwamba nguvu hiyo kuu yatoka kwa Mungu wala si kwetu sisi wenyewe.

8 Daima twapata taabu, lakini hatugandamizwi; twapata mashaka, lakini hatukati tamaa;

9 twateseka, lakini hatuachwi bila msaada; na ingawa tumeangushwa chini, hatukuangamizwa.

10 Kila wakati tumekuwa tukichukua mwilini mwetu kifo cha Kristo, ili uhai wake Yesu pia udhihirike katika miili yetu.

11 Naam, katika maisha yetu yote tunakabiliwa na kifo daima kwa ajili ya Yesu, ili uzima wake Yesu udhihirike katika miili yetu inayokufa.

12 Hii ina maana kwamba ndani yetu kifo kinafanya kazi, lakini ndani yenu uhai unafanya kazi.

13 Maandiko Matakatifu yasema: “Niliamini, ndiyo maana nilinena.” Nasi pia, tukiwa na moyo huohuo wa imani, tunaamini, na kwa sababu hiyo twanena.

14 Tunajua kwamba yule aliyemfufua Bwana Yesu atatufufua sisi pia pamoja na Yesu na kutuweka mbele yake pamoja nanyi.

15 Yote haya ni kwa faida yenu; ili kama vile neema ya Mungu inavyoenea kwa watu wengi zaidi na zaidi vivyo hivyo watu wengi zaidi watoe shukrani nyingi kwa utukufu wa Mungu.

16 Kwa sababu hiyo hatufi moyo; na hata kama maumbile yetu ya nje yataoza, lakini kwa ndani tunafanywa wapya siku kwa siku.

17 Taabu tunayopata ni kidogo, tena ya muda tu: lakini itatupatia utukufu upitao matazamio yote, utukufu ambao hauna mwisho.

18 Hivyo tunatazamia kwa makini si vitu vinavyoonekana,
bali visivyoonekana. Maana vinavyoonekana ni vya muda
tu; lakini vile visivyoonekana ni vya milele.

5

1 Maana tunajua kwamba hema hii ambayo ndani
yake tunaishi sasa hapa duniani, yaani mwili wetu,
itakapong'olewa, Mungu atatupa makao mengine mbinguni,
nyumba ya milele isiyotengenezwa kwa mikono.
2 Na sasa, katika hali hii, tunaugua, tukitazamia kwa hamu
kubwa kuvikwa makao yetu yaliyo mbinguni.
3 Naam, tunapaswa kuvikwa namna hiyo ili tusije tukasi-
mama mbele ya Mungu bila vazi.
4 Tukiwa bado katika hema hii ya duniani, tunalia kwa
kukandamizwa; si kwamba tunataka kuuvua mwili huu wa
kufa, ila tuna hamu ya kuvalishwa ule usiokufa, ili kile
chenye kufa kimezwe kabisa na uhai.
5 Mungu mwenyewe alitutayarishia mabadiliko hayo, naye
ametupa Roho wake awe dhamana ya yote aliyotuwekea.
6 Tuko imara daima. Tunajua kwamba kuishi katika mwili
huu tu ni kukaa mbali na Bwana.
7 Maana tunaishi kwa imani, na si kwa kuona.
8 Lakini tuko imara na tungependelea hata kuyahama
makao haya, tukahamie kwa Bwana.
9 Lakini jambo la maana zaidi, tunataka kumpendeza, iwe
tunaishi hapa duniani au huko.
10 Maana sote ni lazima tusimame mbele ya kiti cha
hukumu cha Kristo, ili kila mmoja apokee anayostahili kwa
matendo aliyoyafanya wakati alipokuwa anaishi duniani,
mema au mabaya.
11 Basi, sisi tunajua umuhimu wa kumcha Bwana, na hivyo
tunajitahidi kuwavuta watu. Mungu anatujua waziwazi,
nami natumaini kwamba nanyi pia mnatujua kinaganaga.
12 Si kwamba tunajaribu tena kujipendekeza kwenu, ila
tunataka kuwapa ninyi sababu zetu za kuona fahari juu
yenu, ili mpate kuwajibu wale wanaojivunia hali yao ya nje
zaidi kuliko jinsi walivyo moyoni.
13 Ikiwa tumeonekana kuwa wendawazimu, hiyo ni kwa
ajili ya Mungu; na ikiwa tunazo akili zetu timamu, hiyo ni
kwa faida yenu.
14 Maana mapendo ya Kristo yanatumiliki sisi ambao tu-
natambua ya kwamba mtu mmoja tu amekufa kwa ajili ya
wote, na hiyo ina maana kwamba wote wanashiriki kifo
chake.

15 Alikufa kwa ajili ya watu wote, ili wanaoishi wasiishi
kwa ajili yao wenyewe, bali kwa ajili yake yeye aliyekufa,
akafufuliwa kwa ajili yao.
16 Basi, tangu sasa, sisi hatumpimi mtu yeyote kibi-
nadamu. Hata kama kwa wakati mmoja tulimpima Kristo
kibinadamu, sasa si hivyo tena.
17 Mtu yeyote akiungana na Kristo huwa kiumbe kipya,
mambo ya kale yamepita, hali mpya imefika.
18 Yote ni kazi ya Mungu mwenye kutupatanisha sisi naye
kwa njia ya Kristo, akatupa nasi jukumu la kuwapatanisha
watu naye.
19 Ndiyo kusema: Mungu, amekuwa akiupatanisha
ulimwengu naye kwa njia ya Kristo, bila kutia maanani
dhambi zao binadamu. Yeye ametupa ujumbe kuhusu
kuwapatanisha watu naye.
20 Basi, sisi tunamwakilisha Kristo, naye Mungu
mwenyewe anatutumia sisi kuwasihi ninyi. Tunawaombeni
kwa niaba ya Kristo, mpatanishwe na Mungu.
21 Kristo hakuwa na dhambi, lakini Mungu alimfanya
ahusike na dhambi kwa ajili yetu, ili sisi kwa kuungana naye,
tupate kuushiriki uadilifu wake Mungu.

6

1 Basi, tukiwa wafanyakazi pamoja na Mungu, tunawasihi
msikubali ile neema mliyopokea kutoka kwa Mungu ipotee
bure.
2 Mungu asema hivi: “Wakati wa kufaa nimekusikiliza,
wakati wa wokovu nikakusaidia.” Basi, sasa ndio wakati wa
kufaa, sasa ndiyo siku ya wokovu!
3 Kusudi tusiwe na lawama yoyote katika utumishi wetu,
hatupendi kumwekea mtu yeyote kizuio chochote.
4 Badala yake, tunajionyesha kuwa kweli watumishi wa
Mungu kwa kila kitu: kwa uvumilivu mwingi wakati wa
mateso, shida na taabu.
5 Tumepigwa, tumetiwa gerezani na kuzomewa hadha-
rani; tumefanya kazi tukachoka; tumekesha na kukaa bila
kula.
6 Tunajionyesha kuwa watumishi wa Mungu kwa usafi wa
moyo, elimu, uvumilivu na wema; kwa Roho Mtakatifu, kwa
upendo usio na unafiki,
7 kwa ujumbe wa kweli na kwa nguvu ya Mungu. Uadilifu
ndiyo silaha yetu upande wa kulia na upande wa kushoto.
8 Tuko tayari kupata heshima na kudharauliwa, kulau-
miwa na kusifiwa. Twadhaniwa kuwa waongo, kumbe
twasema kweli;

9 kama wasiojulikana, kumbe twajulikana kwa wote, kama
waliokufa, lakini mwonavyo, sisi ni wazima kabisa.
10 Ingawa tumeadhibiwa, hatukuuawa; ingawa tunayo
huzuni, twafurahi daima; ingawa tu maskini hohehahe,
lakini twatajirisha watu wengi; twaonekana kuwa watu tusio
na chochote, kumbe tuna kila kitu.
11 Ndugu Wakorintho, tumezungumza nanyi kwa unyofu;
mioyo yetu iko wazi kabisa.
12 Kama mnaona kuna kizuizi chochote kile, kizuizi hicho
kiko kwenu ninyi wenyewe, na si kwa upande wetu.
13 Sasa nasema nanyi kama watoto wangu, wekeni mioyo
yenu wazi kama nasi tulivyofanya.
14 Msiambatane na watu wasioamini. Je, wema na
uovu vyapatana kweli? Mwanga na giza vyawezaje kukaa
pamoja?
15 Kristo anawezaje kupatana na Shetani? Muumini ana
uhusiano gani na asiyeamini?
16 Hekalu la Mungu lina uhusiano gani na sanamu za
uongo? Maana sisi ni hekalu la Mungu aliye hai. Kama
Mungu mwenyewe alivyosema: "Nitafanya makao yangu
kwao, na kuishi kati yao; Nitakuwa Mungu wao, nao
watakuwa watu wangu."
17 Kwa hiyo Bwana asema pia: "Ondokeni kati yao, mka-
jitenge nao, msiguse kitu najisi, nami nitawapokea.
18 Mimi nitakuwa Baba yenu, nanyi mtakuwa watoto
wangu, waume kwa wake, asema Bwana Mwenye Uwezo."

7

1 Basi, wapenzi wangu, tukiwa tumepewa ahadi hizi zote,
na tujitakase na chochote kiwezacho kuchafua miili na roho
zetu, tuwe watakatifu kabisa, na tuishi kwa kumcha Mungu.
2 Tunaomba mtupe nafasi mioyoni mwenu! Hatujamkosea
mtu yeyote, hatujamdhuru wala kumdanganya mtu yeyote.
3 Sisemi mambo haya kwa ajili ya kumhukumu mtu;
maana, kama nilivyokwisha sema, ninyi mko mioyoni
mwetu, tufe pamoja, tuishi pamoja.
4 Nina imani kubwa sana ninaposema nanyi; naona fa-
hari kubwa juu yenu! Katika taabu zetu nimepata kitulizo
kikubwa na kufurahi mno.
5 Hata baada ya kufika Makedonia hatukuweza
kupumzika. Kila upande tulikabiliwa na taabu: nje ugomvi;
ndani hofu.
6 Lakini Mungu, mwenye kuwapa shime wanyonge alitupa
moyo sisi pia kwa kuja kwake Tito.
7 Si tu kwa kule kuja kwake Tito, bali pia kwa sababu ya
moyo mliompa ninyi. Yeye ametuarifu jinsi mnavyotamani

kuniona, jinsi mlivyo na huzuni, na mnavyotaka kunitetea.
Jambo hili linanifurahisha sana.
8 Maana, hata kama kwa barua ile yangu nimewahuzun-
isha, sioni sababu ya kujuta. Naam, naona kwamba barua
hiyo iliwatia huzuni lakini kwa muda.
9 Sasa nafurahi, si kwa sababu mmehuzunika, ila kwa
kuwa huzuni yenu imewafanya mbadili nia zenu na ku-
tubu. Mmehuzunishwa kadiri ya mpango wa Mungu, na kwa
sababu hiyo hatukuwadhuru ninyi kwa vyovyote.
10 Kuwa na huzuni jinsi atakavyo Mungu, husababisha
badiliko la moyo, badiliko lenye kuleta wokovu; hivyo
hakuna sababu ya kujuta. Lakini huzuni ya kidunia huleta
kifo.
11 Sasa mnaweza kuona matokeo ya kuona huzuni jinsi
Mungu atakavyo: ninyi mmepata kuwa sasa watu wenye
jitihada, wenye hoja, mnashtuka na kuogopa, mna bidii na
mko tayari kuona kwamba haki yatekelezwa. Ninyi mme-
thibitisha kwa kila njia kwamba hamna hatia kuhusu jambo
hili.
12 Hivyo, ingawa niliandika ile barua, haikuwa kwa ajili ya
yule aliyekosa, au kwa ajili ya yule aliyekosewa. Niliandika
kusudi ionekane wazi mbele ya Mungu jinsi mlivyo na bidii
kwa ajili yetu.
13 Ndiyo maana sisi tulifarijika sana. Siyo kwamba tulifari-
jika tu, ila pia Tito alitufurahisha kwa furaha aliyokuwa nayo
kutokana na jinsi mlivyomchangamsha moyo.
14 Mimi nimewasifu sana mbele yake, na katika jambo hilo
sikudanganyika. Tumewaambieni ukweli daima, na kule
kuwasifia ninyi mbele ya Tito kumekuwa jambo la ukweli
mtupu.
15 Hivyo upendo wake wa moyo kwenu unaongezeka zaidi
akikumbuka jinsi ninyi nyote mlivyo tayari kutii, na jinsi
mlivyomkaribisha kwa hofu nyingi na kutetemeka.
16 Nafurahi sana kwamba naweza kuwategemea ninyi
kabisa katika kila jambo.

8

1 Ndugu, tunapenda kuwapa habari juu ya neema ambazo
Mungu ameyajalia makanisa ya Makedonia.
2 Waumini wa huko walijaribiwa sana kwa taabu; lakini fu-
raha yao ilikuwa kubwa hivi hata wakawa wakarimu kupita
kiasi, ingawaje walikuwa maskini sana.
3 Naweza kushuhudia kwamba walikuwa wakarimu kadiri
ya nguvu zao na hata zaidi. Kwa hiari yao wenyewe,
4 walitusihi sana wapewe nafasi ya kushiriki katika
huduma hii ya kuwasaidia watu wa Mungu.

5 Hilo lilikuwa jambo ambalo hatukulitazamia kabisa!
Kwanza walijitolea wao wenyewe kwa Bwana, kisha wakaji-
tolea wenyewe kwetu pia, kufuatana na mapenzi ya Mungu.
6 Kwa sababu hiyo, tulimsihi Tito aliyeianza kazi hiyo awa-
saidieni pia muitekeleze huduma hii ya upendo miongoni
mwenu.
7 Ninyi mna kila kitu: imani, uwezo wa kusema, elimu;
bidii yote ya kutenda mema, na upendo wenu kwetu. Hivyo,
tunatazamia muwe wakarimu katika huduma hii ya upendo.
8 Siwapi ninyi amri, lakini nataka tu kuonyesha jinsi
wengine walivyo na bidii ya kusaidia ili nipate kujua jinsi
upendo wenu ulivyo wa kweli.
9 Maana, ninyi mnajua neema ya Bwana wetu Yesu Kristo:
yeye, ingawa alikuwa na kila kitu, alijifanya maskini kwa ajili
yenu, ili kutokana na umaskini wake, awatajirishe.
10 Kuhusu jambo hili, basi, nawapeni shauri hili: inafaa
kwenu kutekeleza sasa yale mliyoanza mwaka jana. Ninyi
mlikuwa wa kwanza kuchukua hatua na kuamua kufanya
hivyo.
11 Basi, kamilisheni shughuli hiyo; na kama vile
mlivyokuwa na hamu kubwa ya kusaidia, basi, fanyeni
bidii vivyo hivyo, kadiri ya uwezo wenu, kuikamilisha.
12 Maana ikiwa mtu ana moyo wa kusaidia, Mungu
hupokea kila anachoweza kutoa: hadai zaidi.
13 Ninyi hampaswi kuongezewa taabu kusudi wengine wa-
punguziwe mzigo wao; sivyo, ila ni lazima tujali usawa na
haki.
14 Kila mlicho nacho sasa cha ziada kiwasaidie wale wanao-
hitaji, ili nao wakati watakapokuwa na ziada, wawasaidie
ninyi katika mahitaji yenu, na hivyo kuwe na usawa.
15 Kama Maandiko yasemavyo: “Aliyekusanya kwa wingi
hakuwa na ziada, na yule aliyekusanya kidogo hakupun-
gukiwa.”
16 Namshukuru Mungu aliyeweka ndani ya moyo wa Tito
hamu hiyo niliyo nayo mimi ya kuwasaidia.
17 Si tu kwamba alikubali ombi letu, ila pia alikuwa na
hamu kubwa ya kusaidia, hata akaamua kwa hiari yake
mwenyewe kuja kwenu.
18 Pamoja naye, tunamtuma ndugu mmoja ambaye
sifa zake katika kueneza Habari Njema zimeenea katika
makanisa yote.
19 Zaidi ya hayo, yeye amechaguliwa na makanisa awe
mwenzetu safarini wakati tunapopeleka huduma hii yetu
ya upendo, huduma tunayoifanya kwa ajili ya utukufu wa
Bwana na uthibitisho wa nia yetu njema.

20 Tunataka kuepa lawama zinazoweza kutokea kuhusu
usimamizi wetu juu ya zawadi hii karimu.
21 Nia yetu ni kufanya vema, si tu mbele ya Bwana, lakini
pia mbele ya watu.
22 Basi, pamoja na ndugu hao, tumemtuma ndugu yetu
mwingine ambaye mara nyingi tumempa majaribio mbalim-
bali, tukamwona kuwa ni mwenye hamu kubwa ya kusaidia;
hata sasa amekuwa na moyo zaidi kwa sababu ana imani
sana nanyi.
23 Tito ni mwenzangu; tunafanya kazi pamoja kwa ajili
yenu; lakini kuhusu hawa ndugu zetu wengine, wanaokuja
pamoja nao, hao ni wajumbe wa makanisa, na utukufu kwa
Kristo.
24 Basi, waonyesheni uthabiti wa upendo wenu, makanisa
yapate kuona kweli kwamba fahari ninayoona juu yenu ni ya
halali.

9

1 Si lazima kuandika zaidi kuhusu huduma hiyo yenu kwa
ajili ya watu wa Mungu.
2 Ninajua jinsi mlivyo na moyo wa kusaidia, na nilijivuna
juu yenu kuhusu jambo hilo mbele ya watu wa Makedonia.
Niliwaambia: “Ndugu zetu wa Akaya wako tayari tangu
mwaka jana.” Hivyo, moto wenu umekwisha wahimiza watu
wengi zaidi.
3 Basi, nimewatuma ndugu zetu hao, ili fahari yetu juu
yenu ionekane kwamba si maneno matupu, na kwamba mko
tayari kabisa na msaada wenu kama nilivyosema.
4 Isije ikawa kwamba watu wa Makedonia watakapokuja
pamoja nami tukawakuta hamko tayari, hapo sisi
tutaaibika—bila kutaja aibu mtakayopata ninyi wenyewe—
kwa sababu tutakuwa tumewatumainia kupita kiasi.
5 Kwa hiyo, nimeona ni lazima kuwaomba hawa ndugu
watutangulie kuja kwenu, wapate kuweka tayari zawadi
yenu kubwa mliyoahidi; nayo ionyeshe kweli kwamba ni
zawadi iliyotolewa kwa hiari na si kwa kulazimishwa.
6 Kumbukeni: “Apandaye kidogo huvuna kidogo; apan-
daye kwa wingi huvuna kwa wingi.”
7 Kila mmoja, basi, na atoe kadiri alivyoamua, kwa moyo
na wala si kwa huzuni au kwa kulazimishwa, maana Mungu
humpenda yule mwenye kutoa kwa furaha.
8 Mungu anaweza kuwapeni ninyi zaidi ya yale mnayoy-
ahitaji, mpate daima kuwa na kila kitu mnachohitaji, na
hivyo mzidi kusaidia katika kila kazi njema.
9 Kama yasemavyo Maandiko Matakatifu: “Yeye hutoa kwa
ukarimu, huwapa maskini, wema wahudumu milele.”

10 Na Mungu ampaye mkulima mbegu na mkate kwa
chakula, atawapa ninyi pia mbegu mnazohitaji, na atazi-
fanya ziote, ziwe na kuwapa mavuno mengi ya ukarimu
wenu.
11 Yeye atawatajirisha ninyi daima kwa kila kitu, ili watu
wapate kumshukuru Mungu kwa ajili ya zawadi zenu wana-
zozipokea kwa mikono yetu.
12 Maana huduma hii takatifu mnayoifanya si tu kwamba
itasaidia mahitaji ya watu wa Mungu, bali pia itasababisha
watu wengi wamshukuru Mungu.
13 Kutokana na uthibitisho unaoonyeshwa kwa huduma hii
yetu, watu watamtukuza Mungu kwa sababu ya uaminifu
wenu kwa Habari Njema ya Kristo mnayoiungama, na pia
kwa sababu ya ukarimu mnaowapa wao na watu wote.
14 Kwa hiyo watawaombea ninyi kwa moyo kwa sababu ya
neema ya pekee aliyowajalieni Mungu.
15 Tumshukuru Mungu kwa ajili ya zawadi yake isiyo na
kifani!

10

1 Mimi Paulo mwenyewe ambaye naonekana kuwa mpole
nikiwa pamoja nanyi, lakini mkali wakati nikiwa mbali
nanyi, nawasihini kwa huruma na wema wake Kristo.
2 Nawaombeni msinisababishe kuwa mkali wakati ni-
takapokuja, maana nina hakika naweza kuwa mkali kwa
wote wale wanaotudhania kwamba tunaishi kidunia.
3 Kweli tunaishi duniani, lakini hatupigani vita kidunia.
4 Maana, silaha tunazotumia katika vita vyetu si silaha za
kidunia, ila ni nguvu za Mungu zenye kuharibu ngome zote.
Tunaharibu hoja zote za uongo,
5 na kubomoa kila kizuizi cha majivuno kilichowekwa
kuipinga elimu ya Mungu; tunaziteka fikira zote na kuzi-
fanya zimtii Kristo.
6 Mkisha kuwa wakamilifu katika kutii, sisi tuko tayari
kuadhibu kila namna ya kutotii.
7 Ninyi hutazama mambo kwa nje tu. Je, yupo mtu yeyote
anayedhani kwamba yeye ni wa Kristo? Sawa! Basi, afikirie
vilevile kwamba sisi pia ni wa Kristo kama yeye alivyo wa
Kristo.
8 Hata kama nimezidi katika kujivuna kwangu juu ya ule
uwezo aliotupa—uwezo wa kuwajenga na sio wa kubomoa—
hata hivyo sijutii hata kidogo.
9 Sipendi mfikiri kwamba nataka kuwatisha ninyi kwa
barua zangu.
10 Mtu anaweza kusema: “Barua za Paulo ni kali na zenye
maneno mazito, lakini yeye mwenyewe anapokuwa pamoja

nasi ni mtu dhaifu, na hata anapoongea maneno yake ni
kama si kitu."
11 Mtu asemaye hivyo heri akumbuke kwamba hakuna
tofauti ya yale tunayoandika katika barua wakati tuko mbali,
na yale tutakayofanya wakati tutakapokuwa nanyi.
12 Kwa vyovyote hatungethubutu kujiweka au kujilinganisha na wale watu wanaojisifia wenyewe. Watu wenye kujifanya wao kuwa kipimo cha kujipimia, na watu wanaojilinganisha wenyewe kwa wenyewe, ni wapumbavu.
13 Lakini sisi hatutajivuna kupita kiasi; kujivuna huko
kutabaki katika kile kipimo cha kazi aliyotukabidhi Mungu,
kazi ambayo tunaifanya pia kwenu.
14 Na kwa vile ninyi mu katika mipaka hiyo, hatukuipita
tulipokuja kwenu, tukiwaleteeni Habari Njema juu ya Kristo.
15 Basi, hatujivunii kazi waliyofanya wengine zaidi
ya kipimo tulichopewa; ila tunatumaini kwamba imani
yenu itazidi miongoni mwenu kufuatana na kipimo
alichotuwekea Mungu.
16 Hapo tutaweza kuihubiri Habari Njema katika nchi
nyingine, mbali nanyi; na haitakuwa shauri la kujivunia kazi
waliyofanya watu wengine mahali pengine.
17 Lakini kama yasemavyo Maandiko: "Mwenye kuona
fahari na aone fahari juu ya alichofanya Bwana."
18 Anayekubaliwa si yule anayejisifu mwenyewe, bali yule
anayesifiwa na Bwana.

11

1 Laiti mngenivumilia kidogo, hata kama mimi ni mjinga
kiasi fulani! Naam, nivumilieni kidogo.
2 Ninawaoneeni wivu lakini ni wivu wa Mungu; maana
ninyi ni kama bikira safi niliyemposa kwa mwanamume
mmoja tu ambaye ndiye Kristo.
3 Lakini naogopa kwamba, kama vile yule nyoka kwa hila
zake za uongo alimdanganya Hawa, fikira zenu zaweza kupotoshwa, mkauacha uaminifu wenu wa kweli kwa Kristo.
4 Maana mtu yeyote ajaye na kumhubiri Yesu aliye tofauti
na yule tuliyemhubiri, ninyi mwampokea kwa mikono miwili; au mnakubali roho au habari njema tofauti kabisa na
ile mliyopokea kutoka kwetu!
5 Sidhani kwamba mimi ni mdogo kuliko hao "mitume
wakuu."
6 Labda sina ufasaha wa lugha, lakini elimu ninayo; jambo
hili tumelionyesha wazi kwenu, kila mahali na kila wakati.
7 Mimi niliihubiri kwenu Habari Njema ya Mungu bila ku-
dai mshahara; nilijinyenyekeza ili nipate kuwakweza ninyi.
Je, nilifanya vibaya?

8 Nilipofanya kazi kati yenu, mahitaji yangu yaligharimiwa
na makanisa mengine. Kwa namna moja au nyingine nili-
wapokonya wao mali yao nipate kuwatumikia ninyi.
9 Nilipokuwa nanyi sikumsumbua mtu yeyote nilipohitaji
fedha; ndugu waliotoka Makedonia waliniletea kila kitu
nilichohitaji. Nilikuwa mwangalifu sana nisiwe mzigo kwa
namna yoyote ile, na nitaendelea kufanya hivyo.
10 Naahidi kwa ule ukweli wa Kristo ulio ndani yangu,
kwamba hakuna kitakachoweza kunizuia kujivunia jambo
hilo popote katika Akaya.
11 Kwa nini nasema hivyo? Kwa sababu eti siwapendi
ninyi? Mungu anajua kwamba nawapenda!
12 Nitaendelea kufanya kama ninavyofanya sasa, ili nisi-
wape nafasi wale wanaotafuta nafasi, nafasi ya kujivuna
kwamba eti wanafanya kazi kama sisi.
13 Maana, hao ni mitume wa uongo, wafanyakazi wadan-
ganyifu wanojisingizia kuwa mitume wa Kristo.
14 Wala si ajabu, maana hata Shetani mwenyewe hujisin-
gizia kuwa malaika wa mwanga!
15 Kwa hiyo si jambo la kushangaza ikiwa na hao wa-
tumishi wake wanajisingizia kuwa watumishi wa haki.
Mwisho wao watapata kile wanachostahili kufuatana na
matendo yao.
16 Tena nasema: Mtu asinifikirie kuwa mpumbavu. Lakini
kama mkifikiri hivyo, basi, nichukueni kama mpumbavu ili
nami nipate kuwa na cha kujivunia angaa kidogo.
17 Ninachosema sasa si kile alichoniagiza Bwana; kuhusu
jambo hili la kujivuna, nasema tu kama mtu mpumbavu.
18 Maadam wengi hujivuna kwa sababu za kidunia, nami
pia nitajivuna.
19 Ninyi ni wenye busara, ndiyo maana hata mnawavu-
milia wapumbavu!
20 Mnamvumilia hata mtu anayewafanya ninyi watumwa,
mtu mwenye kuwanyonya, mwenye kuwakandamiza,
mwenye kuwadharau na kuwapiga usoni!
21 Kwa aibu nakubali kwamba sisi tulikuwa dhaifu. Iwe
iwavyo, lakini kama kuna mtu yeyote anayethubutu kujivu-
nia kitu—nasema kama mtu mpumbavu—mimi nathubutu
pia.
22 Je, wao ni Waebrania? Hata mimi. Je, wao ni Waisraeli?
Hata mimi. Wao ni wazawa wa Abrahamu? Hata mimi.
23 Wao ni watumishi wa Kristo? Hata mimi—nanena hayo
kiwazimu—ni mtumishi wa Kristo zaidi kuliko wao. Mimi
nimefanya kazi ngumu zaidi, nimekaa gerezani mara nyingi
zaidi, nimepigwa mara nyingi zaidi na nimekaribia kifo mara
nyingi.

24 Mara tano nilichapwa vile viboko thelathini na tisa vya
Wayahudi.
25 Nilipigwa viboko mara tatu, nilipigwa mawe mara moja;
mara tatu nilivunjikiwa meli baharini, na humo nikakesha
usiku kucha na kushinda mchana kutwa.
26 Kila mara safarini nimekabiliwa na hatari za mafuriko
ya mito, na hatari za wanyama; hatari kutoka kwa wananchi
wenzangu na kutoka kwa watu wa mataifa mengine; hatari
za mjini, hatari za porini, hatari za baharini, hatari kutoka
kwa ndugu wa uongo
27 Nimefanya kazi na kutaabika, nimekesha bila usingizi
mara nyingi; nimekuwa na njaa na kiu; mara nyingi nime-
funga na kukaa katika baridi bila nguo.
28 Na, licha ya mengine mengi, kila siku nakabiliwa na
shughuli za makanisa yote.
29 Kama mtu yeyote ni dhaifu, nami pia ni dhaifu; mtu
yeyote akikwazwa, nami pia huwa na wasiwasi.
30 Ikinilazimu kujivuna, basi, nitajivunia udhaifu wangu.
31 Mungu na Baba wa Bwana Yesu—jina lake litukuzwe
milele—yeye anajua kwamba sisemi uongo.
32 Nilipokuwa Damasko, mkuu wa mkoa, aliyekuwa chini
ya mfalme Areta, alikuwa akiulinda mji wa Damasko ili apate
kunikamata.
33 Lakini, ndani ya kapu kubwa, niliteremshwa nje kupitia
katika nafasi ukutani, nikachopoka mikononi mwake.

12

1 Nitajivuna basi, ingawa haifai! Lakini sasa nitasema juu
ya maono na ufunuo alivyonijalia Bwana.
2 Namjua mtu mmoja Mkristo, ambaye miaka kumi na
minne iliyopita alinyakuliwa mpaka katika mbingu ya tatu.
(Sijui kama alikuwa huko kwa mwili au kwa roho; Mungu
ajua.)
3 Narudia: najua kwamba mtu huyo alinyakuliwa mpaka
peponi. (Lakini sijui kama alikuwa huko kwa mwili au kwa
roho; Mungu ajua.)
4 Huko akasikia mambo ya siri ambayo binadamu hastahili
kuyatamka.
5 Basi, nitajivunia juu ya mtu wa namna hiyo, na si juu
yangu mimi binafsi, isipokuwa tu juu ya udhaifu wangu.
6 Kama ningetaka kujivuna singekuwa mpumbavu hata
kidogo, maana ningekuwa nasema ukweli mtupu. Lakini
sitajivuna; sipendi mtu anifikirie zaidi ya vile anavyoona na
kusikia kutoka kwangu.
7 Lakini, kusudi mambo haya makuu niliyofunuliwa
yasinifanye nilewe majivuno, nilipewa maumivu mwilini

kama mwiba, mjumbe wa Shetani mwenye kunipiga nisi-
jivune kupita kiasi.
8 Nilimsihi Bwana mara tatu kuhusu jambo hili ili linitoke.
9 Lakini akaniambia: “Neema yangu inatosha kwa ajili
yako; maana uwezo wangu hukamilishwa zaidi katika ud-
haifu.” Basi, ni radhi kabisa kujivunia udhaifu wangu ili
uwezo wake Kristo ukae juu yangu.
10 Kwa hiyo nakubali kwa radhi udhaifu, madharau, taabu,
udhalimu na mateso, kwa ajili ya Kristo; maana ninapokuwa
dhaifu, ndipo ninapokuwa na nguvu.
11 Nimekuwa kama mpumbavu, lakini, ninyi mmenilaz-
imisha kuwa hivyo. Ninyi ndio mngalipaswa kunisifu.
Maana, ingawa mimi si kitu, kwa vyovyote, mimi si mdogo
zaidi kuliko hao “mitume wakuu.”
12 Miujiza na maajabu yaonyeshayo wazi kwamba mimi ni
mtume yalifanyika miongoni mwenu kwa uvumilivu wote.
13 Je, mlipungukiwa nini zaidi kuliko makanisa mengine,
isipokuwa tu kwamba mimi kwa upande wangu sikuwasum-
bueni kupata msaada wenu? Samahani kwa kuwakoseeni
haki hiyo!
14 Sasa niko tayari kabisa kuja kwenu mara ya tatu, na
sitawasumbua. Maana ninachotafuta si mali zenu, bali ni
ninyi wenyewe. Ni kawaida ya wazazi kuwawekea watoto
wao akiba, na si watoto kuwawekea wazazi wao.
15 Mimi ni radhi kabisa kutumia nilicho nacho, na hata
kujitolea mimi mwenyewe kabisa, kwa faida ya roho zenu.
Je, mtanipenda kidogo ati kwa kuwa mimi nawapenda ninyi
mno?
16 Basi, mtakubali kwamba sikuwa mzigo kwenu. Lakini
labda mtu mwingine atasema: “Kwa vile Paulo ni mwerevu,
amewafanyieni ulaghai.”
17 Je, mimi niliwanyonyeni kwa njia ya mjumbe yeyote
niliyemtuma kwenu?
18 Mimi nilimwita Tito, nikamtuma kwenu na ndugu yetu
mwingine. Je, Tito aliwanyonyeni? Je, hamjui kwamba sisi
tumekuwa tukiongozwa na roho yuleyule, na mwenendo
wetu ni mmoja?
19 Labda mnafikiri kwamba mpaka sasa tumekuwa tuki-
jitetea wenyewe mbele yenu! Lakini, tunasema mambo haya
mbele ya Mungu, tukiwa tumeungana na Kristo. Mambo
hayo, yote, wapenzi wangu, ni kwa ajili ya kuwajenga ninyi.
20 Naogopa, huenda nitakapokuja kwenu nitawakuta
katika hali nisiyopenda, nami itanilazimu kuwa katika hali
msiyoipenda. Naogopa huenda kukawa na ugomvi, wivu,
uhasama, ubishi, masengenyano, kunong'ona, majivuno na
fujo kati yenu.

21 Naogopa huenda hapo nitakapokuja safari ijayo Mungu
wangu atanifanya niaibike mbele yenu, nami nitaomboleza
kwa ajili ya wengi wa wale waliotenda dhambi lakini
hawakujutia huo uchafu, tamaa zao mbaya na uzinzi
waliokuwa wamefanya.

13

1 Hii ni mara yangu ya tatu kuja kwenu. “Kila tatizo litatat-
uliwa kwa ushahidi wa watu wawili au watatu,” yasema
Maandiko.
2 Nilikwisha sema, na kama ilivyokuwa safari ya pili, sasa
nasema tena nikiwa mbali: wale wote waliotenda uovu bila
kutubu, na pia wale wengine, nitakapokuja, watakiona cha
mtema kuni.
3 Mtajionea wenyewe kwamba Kristo anasema ndani
yangu. Kwenu Kristo si dhaifu; bali nguvu yake yafanya kazi
miongoni mwenu.
4 Maana hata kama alisulubiwa kwa sababu ya udhaifu,
lakini sasa anaishi kwa uwezo wa Mungu. Sisi pia tu dhaifu
kwa kuungana naye lakini tutaishi naye kwa uwezo wa
Mungu kwa ajili yenu.
5 Jichunguzeni ninyi wenyewe mpate kujua kama kweli
mnayo imani. Jichunguzeni ninyi wenyewe. Je, hamjui
kwamba Kristo Yesu yumo ndani yenu? Kama sivyo, basi
ninyi mmeshindwa.
6 Lakini natumaini kwamba ninyi mnajua kuwa sisi
hatukushindwa.
7 Tunamwomba Mungu msifanye uovu wowote, lakini
si kusudi tuonekane kama watu waliokwisha faulu, bali
mpate kutenda mema, hata kama sisi tunaonekana kuwa
tumeshindwa.
8 Maana hatuwezi kuupinga ukweli; uwezo tulio nao ni wa
kuuendeleza ukweli.
9 Tunafurahi kwamba sisi tu dhaifu, lakini ninyi mna
nguvu; kwa hiyo tunaomba mpate kuwa wakamilifu.
10 Basi, ninaandika barua hii nikiwa mbali, ili nitakapofika
kwenu nisilazimike kuwa mkali kwenu kwa kutumia ule
uwezo alionipa Bwana; naam, uwezo wa kujenga na si wa
kubomoa.
11 Kwa sasa, ndugu, kwaherini! Muwe na ukamilifu,
shikeni mashauri yangu, muwe na nia moja; kaeni kwa
amani. Naye Mungu wa mapendo na amani atakuwa pamoja
nanyi.
12 Salimianeni kwa ishara ya upendo.
13 (G13-12) Watu wote wa Mungu huku wanawasalimuni.
14 (G13-13) Neema ya Bwana Yesu Kristo na upendo wa
Mungu na umoja wa Roho Mtakatifu, viwe nanyi nyote.

WARAKA WA PAULO MTUME KWA WAGALATIA

1 Mimi Paulo mtume,
2 na ndugu wote walio pamoja nami, tunayaandikia
makanisa yaliyoko Galatia. Mimi nimepata kuwa mtume
si kutokana na mamlaka ya binadamu, wala si kwa nguvu
ya mtu, bali kwa uwezo wa Yesu Kristo na wa Mungu Baba
aliyemfufua Yesu kutoka wafu.
3 Tunawatakieni neema na amani kutoka kwa Mungu Baba
yetu na kutoka kwa Bwana Yesu Kristo.
4 Kristo alijitoa mwenyewe kwa ajili ya dhambi zetu kufu-
atana na mapenzi ya Mungu wetu na Baba, ili apate kutuokoa
katika ulimwengu huu mbaya wa sasa.
5 Kwake yeye uwe utukufu milele! Amina.
6 Nashangaa kwamba muda mfupi tu umepita, nanyi
mnamwasi yule aliyewaita kwa neema ya Kristo, mkafuata
Habari Njema ya namna nyingine.
7 Lakini hakuna "Habari Njema" nyingine. Ukweli ni
kwamba wako watu wanaowavurugeni, watu wanaotaka
kuipotosha Habari Njema ya Kristo.
8 Lakini, hata kama mmoja wetu au malaika kutoka mbin-
guni, atawahubirieni Habari Njema tofauti na ile tuliy-
owahubirieni sisi, basi huyo na alaaniwe!
9 Tulikwisha sema, na sasa nasema tena: kama mtu yeyote
anawahubirieni Habari Njema ya aina nyingine, tofauti na
ile mliyokwisha pokea, huyo na alaaniwe!
10 Sasa nataka kibali cha nani: cha binadamu, ama cha
Mungu? Au je, nataka kuwapendeza watu? Kama ninge-
fanya hivyo, mimi singekuwa kamwe mtumishi wa Kristo.
11 Ndugu, napenda mfahamu kwamba ile Habari Njema
niliyoihubiri si ujumbe wa kibinadamu.
12 Wala mimi sikuipokea kutoka kwa binadamu, wala siku-
fundishwa na mtu. Yesu Kristo mwenyewe ndiye aliyeni-
funulia.
13 Bila shaka mlikwisha sikia jinsi nilivyokuwa ninaishi za-
mani kwa kuzingatia dini ya Kiyahudi, na jinsi nilivyolitesa
kanisa la Mungu kupita kiasi na kutaka kuliharibu kabisa.
14 Naam, mimi niliwashinda wengi wa wananchi wen-
zangu wa rika langu katika kuizingatia dini ya Kiyahudi,
nikajitahidi sana kuyashika mapokeo ya wazee wetu.
15 Lakini Mungu, kwa neema yake, alikuwa ameniteua
hata kabla sijazaliwa, akaniita nimtumikie.

16 Mara tu alipoamua kunifunulia Mwanae kusudi niihu-
biri Habari Njema yake kwa watu wa mataifa mengine, bila
kutafuta maoni ya binadamu,
17 na bila kwenda kwanza Yerusalemu kwa wale waliopata
kuwa mitume kabla yangu, nilikwenda kwanza Arabia, kisha
nikarudi tena Damasko.
18 Ilikuwa tu baada ya miaka mitatu, ndipo nilipokwenda
Yerusalemu kuonana na Kefa; nilikaa kwake siku kumi na
tano.
19 Lakini sikuwaona mitume wengine isipokuwa Yakobo,
ndugu yake Bwana.
20 Haya ninayowaandikieni, Mungu anajua; sisemi uongo.
21 Baadaye nilikwenda katika tarafa za Siria na Kilikia.
22 Wakati huo, mimi binafsi sikujulikana kwa jumuiya za
Wakristo kule Yudea.
23 Walichokuwa wanajua ni kile tu walichosikia: “Mtu yule
aliyekuwa akitutesa hapo awali, sasa anaihubiri imani ileile
aliyokuwa anajaribu kuiangamiza.”
24 Basi, wakamtukuza Mungu kwa sababu yangu.

2

1 Baada ya miaka kumi na minne, nilikwenda tena
Yerusalemu pamoja na Barnaba; nilimchukua pia Tito
pamoja nami.
2 Kwenda kwangu kulitokana na ufunuo alionipa Mungu.
Katika kikao cha faragha niliwaeleza hao viongozi ujumbe
wa Habari Njema niliohubiri kwa watu wa mataifa. Nili-
fanya hivyo kusudi kazi yangu niliyokuwa nimefanya, na ile
ninayofanya sasa isije ikawa bure.
3 Lakini, hata mwenzangu Tito, ambaye ni Mgiriki, haku-
lazimika kutahiriwa,
4 ingawa kulikuwa na ndugu wengine wa uongo waliotaka
atahiriwe. Watu hawa walijiingiza kwa ujanja na kupeleleza
uhuru wetu tulio nao katika kuungana na Kristo Yesu, ili
wapate kutufanya watumwa.
5 Hatukukubaliana nao hata kidogo ili ukweli wa Habari
Njema ubaki nanyi daima.
6 Lakini watu hawa wanaosemekana kuwa ni viongozi—
kama kweli walikuwa hivyo au sivyo, kwangu si kitu, maana
Mungu hahukumu kwa kuangalia mambo ya nje—watu
hawa hawakuwa na kitu cha kuongeza katika Habari hii
Njema kama niihubirivyo.
7 Badala yake, walitambua kwamba Mungu alikuwa
amenituma kuhubiri Habari Njema kwa watu wa mataifa
mengine kama vile Petro alivyokuwa ametumwa kuihubiri
kwa Wayahudi.

8 Maana, yule aliyemwezesha Petro kuwa mtume kwa
Wayahudi, ndiye aliyeniwezesha nami pia kuwa mtume kwa
watu wa mataifa mengine.
9 Basi, Yakobo, Kefa na Yohane, ambao waonekana kuwa
viongozi wakuu, walitambua kwamba Mungu alinijalia
neema hiyo, wakatushika sisi mkono, yaani Barnaba na
mimi, iwe ishara ya ushirikiano. Sisi ilitupasa tukafanye kazi
kati ya watu wa mataifa mengine, na wao kati ya Wayahudi.
10 Wakatuomba lakini kitu kimoja: tuwakumbuke maskini;
jambo ambalo nimekuwa nikijitahidi kutekeleza.
11 Lakini Kefa alipofika Antiokia nilimpinga waziwazi
maana alikuwa amekosea.
12 Awali, kabla ya watu kadhaa waliokuwa wametumwa na
Yakobo kuwasili hapo, Petro alikuwa akila pamoja na watu
wa mataifa mengine. Lakini, baada ya hao watu kufika,
aliacha kabisa kula pamoja na watu wa mataifa mengine,
kwa kuogopa kikundi cha waliosisitiza tohara.
13 Hata ndugu wengine Wayahudi walimuunga mkono
Petro katika kitendo hiki cha unafiki, naye Barnaba
akakumbwa na huo unafiki wao.
14 Basi, nilipoona kuwa msimamo wao kuhusu ukweli wa
Habari Njema haukuwa umenyooka, nikamwambia Kefa
mbele ya watu wote: “Ingawa wewe ni Myahudi, unaishi
kama watu wa mataifa mengine na si kama Myahudi! Un-
awezaje, basi kujaribu kuwalazimisha watu wa mataifa
mengine kuishi kama Wayahudi?”
15 Kweli, sisi kwa asili ni Wayahudi, na si watu wa mataifa
mengine hao wenye dhambi!
16 Lakini, tunajua kwa hakika kwamba mtu hawezi
kukubaliwa kuwa mwadilifu kwa kuitii Sheria, bali tu kwa
kumwamini Yesu Kristo. Na sisi pia tumemwamini Yesu
Kristo ili tupate kukubaliwa kuwa waadilifu kwa njia ya
imani yetu kwa Kristo, na si kwa kuitii Sheria.
17 Sasa, ikiwa katika kutafuta kukubaliwa kuwa waadil-
ifu kwa kuungana na Kristo sisi tunaonekana kuwa wenye
dhambi, je, jambo hili lina maana kwamba Kristo anasaidia
utendaji wa dhambi? Hata kidogo!
18 Lakini ikiwa ninajenga tena kile nilichokwisha bomoa,
basi nahakikisha kwamba mimi ni mhalifu.
19 Maana, kuhusu Sheria hiyo, mimi nimekufa; Sheria
yenyewe iliniua, nipate kuishi kwa ajili ya Mungu. Mimi
nimeuawa pamoja na Kristo msalabani,
20 na sasa naishi, lakini si mimi tena, bali Kristo anaishi
ndani yangu. Maisha haya ninayoishi sasa naishi kwa imani,
imani katika Mwana wa Mungu aliyenipenda hata akayatoa
maisha yake kwa ajili yangu.

21 Sipendi kuikataa neema ya Mungu. Kama mtu huweza
kukubaliwa kuwa mwadilifu kwa njia ya Sheria, basi, Kristo
alikufa bure!

3

1 Enyi Wagalatia, mmekuwa wajinga kweli! Ni nani
aliyewaloga? Habari juu ya kusulubiwa kwake Yesu Kristo
ilielezwa waziwazi mbele ya macho yenu.
2 Napenda kujua tu kitu kimoja kutoka kwenu: Je, mlipokea
Roho wa Mungu kwa sababu ya kutimiza matakwa ya Sheria
ama kwa sababu ya kuisikia na kuiamini Habari Njema?
3 Je, mu wajinga kiasi hicho? Ninyi mlianza yote kwa
msaada wa Roho je, mnataka sasa kumaliza kwa nguvu zenu
wenyewe?
4 Je, mambo yale yote yaliyowapata ninyi yamekuwa bure
tu? Haiwezekani!
5 Je, Mungu huwajalia Roho na kutenda miujiza kati yenu
ati kwa sababu mnatimiza yanayotakiwa na sheria, ama kwa
sababu mnasikia Habari Njema na kuiamini?
6 Chukueni kwa mfano habari za Abrahamu: yeye al-
imwamini Mungu, naye Mungu akamkubali kuwa mwadil-
ifu.
7 Sasa basi jueni kwamba watu wenye kumwamini ndio
walio watoto halisi wa Abrahamu.
8 Maandiko Matakatifu yalionyesha kabla kwamba Mungu
atawakubali watu wa mataifa kuwa waadilifu kwa njia
ya imani. Hivyo Maandiko Matakatifu yalitangulia kum-
tangazia Abrahamu Habari Njema: “Katika wewe mataifa
yote yatabarikiwa.”
9 Basi, wale walio na imani wanabarikiwa pamoja na Abra-
hamu aliyeamini.
10 Lakini wote wanaotegemea tu kutimiza yanayotakiwa
na Sheria, wako chini ya laana. Maana, Maandiko Matakatifu
yasema: “Yeyote asiyeshika na kutimiza yote yaliyoandikwa
katika kitabu cha Sheria, yuko chini ya laana.”
11 Ni dhahiri kwamba Sheria haiwezi kumfanya mtu
akubaliwe kuwa mwadilifu; maana Maandiko Matakatifu
yasema: “Mwadilifu kwa imani ataishi.”
12 Lakini Sheria haitegemei imani, ila Maandiko yasema:
“Mwenye kutimiza yanayotakiwa na Sheria ataishi.”
13 Kristo alitukomboa kutoka katika laana ya Sheria kwa
kujitwalia laana hiyo kwa ajili yetu; maana Maandiko
yanasema: “Yeyote aliyetundikwa msalabani amelaaniwa.”
14 Jambo hili lilifanyika kusudi ile baraka aliyopewa Abra-
hamu iwashukie watu wa mataifa mengine kwa njia ya

Kristo, na ili kwa imani, tumpokee yule Roho ambaye Mungu alituahidia.
15 Ndugu, nitawapeni mfano kutoka maisha yetu ya kila siku. Fikirini juu ya mkataba kati ya watu wawili. Mkataba ukisha fanyika na kutiwa sahihi hapana mtu anayeuweka kando au kuuongezea kitu.
16 Basi, Abrahamu alipewa ahadi, yeye pamoja na mzawa wake. Maandiko hayasemi: “Na wazawa wake,” yaani wengi, bali yasema, “Na mzawa wake,” yaani mmoja, naye ndiye Kristo.
17 Ninachotaka kusema ni hiki: Mungu alifanya agano lake akalithibitisha; Sheria ambayo ilitokea miaka mia nne na thelathini baadaye, haiwezi kulitangua hilo agano wala kuibatilisha hiyo ahadi.
18 Maana, kama urithi ya Mungu inategemea Sheria, basi, haiwezi kutegemea tena ahadi ya Mungu. Kumbe, lakini Mungu alimkirimia Abrahamu kwa sababu aliahidi.
19 Ya nini basi, Sheria? Iliongezwa hapo ili kuonyesha uhalifu ni kitu gani, mpaka atakapokuja yule mzawa wa Abrahamu aliyepewa ile ahadi. Sheria ililetwa na malaika kwa mkono wa mpatanishi.
20 Ama hakika, mpatanishi hahitajiwi ikiwa jambo lenyewe lamhusu mtu mmoja; na Mungu ni mmoja.
21 Je, Sheria inapingana na ahadi za Mungu? Hata kidogo! Maana, kama kungalitolewa sheria ambayo ingeweza kuwapa watu uzima, basi, tungeweza kukubaliwa kuwa waadilifu kwa njia ya Sheria.
22 Lakini sivyo; Maandiko Matakatifu yamekwisha sema kwamba ulimwengu wote upo chini ya utawala wa dhambi; na hivyo, kwa kumwamini Yesu Kristo, wenye kuamini watimiziwe ile ahadi.
23 Kabla ya kujaliwa imani, Sheria ilitufanya wafungwa mpaka imani hiyo iliyokuwa inakuja ifunuliwe.
24 Basi, hiyo Sheria ilikuwa kama mlezi wetu mpaka alipokuja Kristo, ili kwa njia ya imani, tukubaliwe kuwa waadilifu.
25 Tangu kufika kwa hiyo imani, Sheria si mlezi wetu tena.
26 Kwa njia ya imani, ninyi nyote mmekuwa watoto wa Mungu katika kuungana na Kristo.
27 Ninyi nyote mliobatizwa mkaungana na Kristo ni kama vile mmemvaa Kristo.
28 Hivyo, hakuna tena tofauti kati ya Myahudi na Mgiriki, mtumwa na mtu huru, mwanamume na mwanamke. Nyote ni kitu kimoja katika kuungana na Kristo Yesu.
29 Ikiwa ninyi ni wa Kristo, basi ni wazawa wa Abrahamu, na mtapokea yale aliyoahidi Mungu.

4

1 Basi, nasema hivi: mrithi, akiwa bado mtoto, hawi tofauti
na mtumwa ingawaje mali yote ni yake.
2 Wakati huo wote yuko chini ya walezi na wadhamini
mpaka wakati ule uliowekwa na baba yake.
3 Hali kadhalika na sisi tulipokuwa bado watoto, tulikuwa
watumwa wa pepo watawala wa ulimwengu.
4 Lakini wakati ule maalumu ulipotimia, Mungu alimtuma
Mwanawe aliyezaliwa na mwanamke, akaishi chini ya She-
ria
5 apate kuwakomboa wale waliokuwa chini ya Sheria ili
sisi tufanywe wana wa Mungu.
6 Kwa vile sasa ninyi ni wana, Mungu amemtuma Roho wa
Mwanae mioyoni mwenu, Roho ambaye hulia “Aba,” yaani
“Baba.”
7 Basi, wewe si mtumwa tena, bali mwana. Na ikiwa ni
mwana, basi, wewe utapokea yote Mungu aliyowawekea
watoto wake.
8 Zamani hamkumjua Mungu na hivyo mkatumikia mi-
ungu isiyo miungu kweli.
9 Lakini sasa, kwa vile mnamjua Mungu, au tuseme mna-
julikana na Mungu, mnawezaje tena kurudi kwa wale pepo
maskini na dhaifu hata kutaka kuwatumikia tena?
10 Bado mnaadhimisha siku, miezi na miaka!
11 Nahofu kwamba labda kazi niliyoifanya kwa ajili yenu
imepotea bure!
12 Ndugu, nawasihi muwe kama mimi, kwa vile hata mimi
nimekuwa kama ninyi. Hamkunitendea ubaya wowote.
13 Mnajua kwamba ugonjwa wangu ndio ulionipatia fursa
ya kuwahubirieni Habari Njema kwa mara ya kwanza.
14 Hata hivyo, wakati ule hamkunidharau wala kunikataa
kwa sababu ya udhaifu wangu ingawa mlishawishiwa ku-
fanya hivyo; lakini mlinipokea kama malaika wa Mungu,
kama vile ningekuwa Kristo Yesu mwenyewe.
15 Mlikuwa wenye furaha; sasa kumetokea nini? Naapa
kwamba wakati ule mngaliweza hata kuyang'oa macho yenu
na kunipa mimi.
16 Je, sasa nimekuwa adui yenu kwa sababu ya kuwaambi-
eni ukweli?
17 Hao watu wengine wanawahangaikia ninyi, lakini nia
zao si njema. Wanataka kuwatenganisha nami ili ninyi
muwahangaikie wao.
18 Kwa kweli ni jambo jema daima kuwahangaikia wengine
katika mambo mema, na si tu wakati mimi nipo pamoja
nanyi.

19 Watoto wangu, kama vile mama mja mzito anavy-
otaabika wakati wa kujifungua, mimi nataabika tena kwa
ajili yenu mpaka hapo hali yake Kristo itakapoundwa ndani
yenu.
20 Laiti ningekuwa pamoja nanyi sasa, maana ningalipata
msimamo ufaao juu yenu! Nina wasiwasi sana nanyi!
21 Niambieni, enyi mnaopenda kutawaliwa na sheria: Je,
mnasikia isemavyo Sheria?
22 Imeandikwa katika Maandiko Matakatifu kwamba Abra-
hamu alikuwa na watoto wawili: mmoja kwa mwanamke
mtumwa, na wa pili kwa mwanamke huru.
23 Yule wa mwanamke mtumwa alizaliwa kama kawaida,
lakini yule wa mwanamke huru alizaliwa kutokana na ahadi
ya Mungu.
24 Mambo hayo yamekuwa mfano; mama hao wawili ni
mfano wa maagano mawili; la kwanza ni lile lililofanyika
mlimani Sinai, mwakilishi wake ni Hagari, na watoto wake
wanazaliwa utumwani.
25 Hagari anawakilisha mlima Sinai ulioko Arabia, na ni
mfano wa Yerusalemu ya sasa, ulio mtumwa pamoja na
watoto wake.
26 Lakini Yerusalemu ya juu mbinguni ni mji ulio huru, nao
ni mama yetu.
27 Maana imeandikwa: “Furahi, ewe uliye tasa usiyezaa;
paaza sauti wewe usiyepata kujifungua mtoto; maana wa-
toto wa yule aliyeachwa ni wengi zaidi kuliko wa yule aliye
na mume.”
28 Sasa, basi, ndugu zangu, ninyi ni watoto wa Mungu
kutokana na ahadi yake kama alivyokuwa Isaka.
29 Lakini kama vile siku zile yule mtoto aliyezaliwa kwa
njia ya kawaida alimdhulumu yule aliyezaliwa kwa uwezo
wa Roho wa Mungu, vivyo hivyo na siku hizi.
30 Lakini Maandiko Matakatifu yasemaje? Yasema:
“Mfukuze mama mtumwa pamoja na mwanawe; maana
mtoto wa mtumwa hatarithi pamoja na mtoto wa mama
huru.”
31 Kwa hiyo, basi, ndugu, sisi si watoto wa mtumwa bali wa
mama huru.

5

1 Kristo alitupa uhuru akataka tubaki huru. Basi, simameni
imara wala msikubali tena kuwa chini ya nira ya utumwa.
2 Sikilizeni! Ni mimi Paulo ninayesema nanyi! Kama
mkikubali kutahiriwa, Kristo hatawafaidia chochote.
3 Nasema tena wazi: kila anayekubali kutahiriwa itambidi
kuishika Sheria yote.

4 Kama mnatazamia kukubaliwa kuwa waadilifu kwa njia
ya Sheria, basi, mmejitenga mbali na Kristo; mko nje ya
neema ya Mungu.
5 Kwa upande wetu, lakini, sisi tunatumaini kwamba kwa
nguvu ya Roho tunakubaliwa kuwa waadilifu kwa njia ya
imani.
6 Maana ikiwa tumeungana na Kristo Yesu, kutahiriwa au
kutotahiriwa hakuna maana; cha maana ni imani ifanyayo
kazi kwa mapendo.
7 Mwenendo wenu ulikuwa mzuri! Nani, basi aliyewazuia
kuuzingatia ukweli?
8 Aliyesababisha hali hiyo si Mungu ambaye amewaiteni.
9 "chachu kidogo tu huchachusha donge lote la unga!"
10 Kutokana na kuungana kwetu na Bwana, nina tumaini
kubwa kwamba ninyi hamtakuwa na msimamo tofauti nami.
Tena yeyote huyo anayewavurugeni—awe nani au nani—
hakika ataadhibiwa.
11 Na kwa upande wangu, ndugu zangu, kama bado ni-
nahubiri kwamba kutahiriwa ni lazima, kwa nini basi, bado
ninadhulumiwa? Kama ingalikuwa hivyo, mahubiri yangu
juu ya msalaba wa Kristo yasingalileta aibu yoyote.
12 Laiti hao wanaowavurugeni wangejikatakata wenyewe!
13 Ninyi, ndugu, mliitwa muwe watu huru. Lakini uhuru
huo usiwe kisingizio cha kutawaliwa na tamaa za kidunia; ila
mnapaswa kutumikiana kwa upendo.
14 Maana Sheria yote hutimizwa katika kushika amri
hii moja: "Mpende jirani yako kama unavyojipenda
mwenyewe."
15 Lakini ikiwa mtaumana na kutafunana kama wanyama,
jihadharini msije mkaangamizana wenyewe kwa wenyewe!
16 Basi, nasema hivi: mwenendo wenu na uongozwe na
Roho, nanyi hamtafuata tena tamaa za kidunia.
17 Maana, tamaa za kidunia hupingana na matakwa
ya Roho; na matakwa ya Roho hupingana na tamaa za
kidunia. Mambo hayo mawili hayaafikiani; kwa sababu hiyo
hamwezi kufanya yale mnayotaka ninyi wenyewe.
18 Kama mkiongozwa na Roho, basi, hamko tena chini ya
Sheria.
19 Basi, matendo ya kidunia yanajulikana: uzinzi,
uasherati, ufisadi;
20 kuabudu sanamu, uchawi, uadui, ugomvi, wivu, hasira,
choyo, mabishano, mafarakano;
21 husuda, ulevi, ulafi na mambo mengine kama hayo.
Nawaambieni tena kama nilivyokwisha sema: watu wanao-
tenda mambo hayo hawatakuwa na nafasi yao katika ufalme
wa Mungu.

22 Lakini matokeo ya kuongozwa na Roho ni mapendo,
furaha, amani, uvumilivu, wema, fadhili, uaminifu,
23 upole na kuwa na kiasi. Hakuna Sheria inayoweza
kupinga mambo hayo.
24 Wale walio wa Kristo wameisulubisha hali yao ya
kidunia pamoja na mawazo yake mabaya na tamaa zake.
25 Tukiishi kwa msaada wa Roho, na tuufuate mwongozo
wake.
26 Basi, tusijivune, tusichokozane wala kuoneana wivu.

6

1 Ndugu, kama mkimwona mtu fulani amekosea, basi,
ninyi mnaoongozwa na Roho mwonyeni mtu huyo ajirekebishe; lakini fanyeni hivyo kwa upole, mkiwa na tahadhari
msije nanyi wenyewe mkajaribiwa.
2 Saidianeni kubeba mizigo yenu na hivyo mtatimiza sheria ya Kristo.
3 Mtu akijiona kuwa ni kitu, na kumbe si kitu, huyo anajidanganya mwenyewe.
4 Lakini kila mmoja na aupime vizuri mwenendo wake
mwenyewe. Ukiwa mwema, basi, anaweza kuona fahari juu
ya alichofanya bila kuwa na sababu ya kujilinganisha na mtu
mwingine.
5 Maana kila mmoja anao mzigo wake mwenyewe wa
kubeba.
6 Mwenye kufundishwa neno la Mungu na amshirikishe
mwalimu wake riziki zake.
7 Msidanganyike; Mungu hafanyiwi dhihaka. Alichopanda
mtu ndicho atakachovuna.
8 Apandaye katika tamaa za kidunia, atavuna humo
uharibifu; lakini akipanda katika Roho, atavuna kutoka kwa
Roho uzima wa milele.
9 Basi, tusichoke kutenda mema; maana tusipolegea tutavuna mavuno kwa wakati wake.
10 Kwa hiyo, tukiwa bado na wakati, tuwatendee watu wote
mema, na hasa ndugu wa imani yetu.
11 Tazameni jinsi nilivyoandika kwa herufi kubwa, kwa
mkono wangu mwenyewe.
12 Wale wanaotaka kuonekana wazuri kwa mambo ya
mwili ndio wanaotaka kuwalazimisha ninyi mtahiriwe.
Wanafanya hivyo kwa sababu moja tu: kusudi wao wenyewe
wasije wakadhulumiwa kwa sababu ya msalaba wa Kristo.
13 Maana, hao wenyewe waliotahiriwa hawaishiki Sheria;
huwataka ninyi mtahiriwe wapate kujivunia alama hiyo
mwilini mwenu.
14 Lakini mimi sitajivunia kamwe chochote isipokuwa
msalaba wa Bwana wetu Yesu Kristo; maana kwa njia ya

msalaba huo ulimwengu umesulubiwa kwangu, nami nimesulubiwa kwa ulimwengu.
15 Kutahiriwa au kutotahiriwa si kitu; cha maana ni kuwa
kiumbe kipya.
16 Wanaoufuata mwongozo huo nawatakia amani na hu-
ruma; amani na huruma kwa Israeli—Wateule wa Mungu.
17 Basi, sasa mtu yeyote asinisumbue tena, maana alama
nilizo nazo mwilini mwangu ni zile za Yesu.
18 Ndugu, nawatakieni ninyi nyote neema ya Bwana wetu
Kristo. Amina.

WARAKA WA PAULO MTUME KWA WAEFESO

1 Mimi Paulo, mtume wa Kristo Yesu kwa mapenzi ya
Mungu, nawaandikia ninyi watu wa Mungu huko Efeso, mlio
waaminifu katika kuungana na Kristo Yesu.
2 Nawatakieni neema na amani kutoka kwa Mungu Baba
yetu na kwa Bwana Yesu Kristo.
3 Atukuzwe Mungu na Baba wa Bwana wetu Yesu Kristo!
Maana, katika kuungana na Kristo ametubariki kwa kutu-
jalia zawadi zote za kiroho mbinguni.
4 Kabla ya kuumbwa ulimwengu, Mungu alituteua tuwe
wake katika kuungana na Kristo ili tuwe watakatifu na bila
hitilafu mbele yake. Kwa sababu ya upendo wake,
5 Mungu alikuwa ameazimia tangu zamani kutuleta kwake
kama watoto wake kwa njia ya Yesu Kristo. Ndivyo alivy-
openda na kunuia.
6 Basi, tumsifu Mungu kwa sababu ya neema yake tukufu
katika Mwanae mpenzi!
7 Maana kwa damu yake Kristo sisi tunakombolewa, yaani
dhambi zetu zinaondolewa. Ndivyo ulivyo ukuu wa neema
yake
8 aliotukirimia bila kipimo! Kwa hekima na ujuzi wake
wote
9 Mungu alitekeleza kile alichonuia, akatujulisha mpango
wake uliofichika, ambao alikuwa ameazimia kuutekeleza
kwa njia ya Kristo.
10 Mpango huo ambao angeutimiza wakati utimiapo ni
kukusanya pamoja viumbe vyote, kila kitu mbinguni na
duniani, chini ya Kristo.
11 Kila kitu hufanywa kufuatana na mpango na uamuzi
wa Mungu; naye Mungu ametuteua sisi tuwe watu wake
kwa mapenzi yake katika kuungana na Kristo, kufuatana na
azimio alilofanya tangu mwanzo.
12 Basi, sisi tuliotangulia kumtumainia Kristo tunapaswa
kuusifu utukufu wa Mungu!
13 Nanyi pia watu wa mataifa mengine, mliusikia ujumbe
wa kweli yaani Habari Njema iliyowaletea wokovu,
mkamwamini Kristo; naye Mungu, ili kuonyesha kuwa
ninyi ni wake, akawapiga mhuri kwa kuwapeni yule Roho
Mtakatifu aliyetuahidia.
14 Huyu Roho ni dhamana ya kurithi yote yale Mungu aliy-
owaahidia watu wake, na jambo hili latuhakikishia kwamba

Mungu atawakomboa kabisa wote walio wake. Tuusifu
utukufu wake!
15 Kwa sababu hiyo, tangu niliposikia juu ya imani yenu
kwa Bwana Yesu na mapendo yenu kwa watu wa Mungu,
16 sijaacha kamwe kumshukuru Mungu kwa ajili yenu.
Ninawakumbuka katika sala zangu
17 ili Mungu wa Bwana wetu Yesu Kristo Baba
mtukufu, awajalieni Roho wake atakayewapa hekima na
kuwafunulieni Mungu mpate kumjua.
18 Namwomba Mungu aifunue mioyo yenu iweze kuuona
mwanga wake, mpate kutambua lile tumaini alilowaitieni na
utukufu mkuu wa zawadi alizowawekea watu wake,
19 mpate kutambua jinsi uwezo wake ulivyo mkuu mno
kwa ajili yetu sisi tunaoamini. Uwezo huo unaofanya kazi
ndani yetu, ni sawa na nguvu ile kuu mno
20 aliyomfufua nayo Kristo kutoka wafu, akamketisha kulia
kwake mbinguni.
21 Huko, Kristo anatawala juu ya kila tawala, mamlaka,
enzi na ukuu; anatawala juu ya kila cheo kiwezacho kutajwa
katika ulimwengu huu na katika ulimwengu ujao.
22 Mungu ameweka vitu vyote chini ya miguu yake, akamk-
abidhi kwa kanisa akiwa mkuu wa vitu vyote.
23 Kanisa ni mwili wa Kristo, na ukamilifu wake yeye
anayekamilisha vitu vyote kila mahali.

2

1 Ninyi mlikuwa mmekufa kwa sababu ya makosa na
dhambi zenu.
2 Wakati ule mliishi kufuatana na mtindo mbaya wa
ulimwengu huu, mkawa mnamtii mtawala wa pepo wenye
nguvu wa anga, pepo ambao huwatawala sasa watu wa-
siomtii Mungu.
3 Na hata sisi sote tulikuwa kama wao; tuliishi kufuatana
na tamaa zetu za kidunia na kufanya tu mambo yale yaliy-
oipendeza miili na akili zetu. Kidunia, sisi kama vile pia wao,
tulistahili ghadhabu ya Mungu.
4 Lakini Mungu ni mwenye huruma nyingi. Alitupenda
kwa mapendo yasiyopimika,
5 hata, ingawa tulikuwa tumekufa kwa sababu ya dhambi,
alitufanya hai pamoja na Kristo. Kwa neema ya Mungu ninyi
mmeokolewa.
6 Kwa kuungana na Kristo Yesu, Mungu alitufufua pamoja
naye, tukatawale pamoja naye mbinguni.
7 Ndivyo alivyopenda kuonyesha kwa watu wa nyakati za
baadaye, ukuu wa neema yake aliyotujalia kwa ukarimu
katika kuungana kwetu na Kristo Yesu.

8 Maana, kwa neema ya Mungu mmekombolewa kwa njia
ya imani. Jambo hili si matokeo ya juhudi zenu, bali ni
zawadi ya Mungu.
9 Wala halitokani na matendo yenu wenyewe, asije mtu
akajivunia kitu.
10 Sisi ni viumbe vyake Mungu, na kwa kuungana na Kristo
Yesu, alituumba kwa ajili ya kuishi maisha ya matendo mema
aliyotutayarishia tuyatende.
11 Ninyi mlio kwa asili watu wa mataifa mengine—
mnaoitwa, "wasiotahiriwa" na Wayahudi ambao hujiita,
"Waliotahiriwa," (kwa sababu ya kile wanachoifanyia miili
yao) —kumbukeni mlivyokuwa zamani.
12 Wakati ule ninyi mlikuwa bila Kristo; mlikuwa nje ya
jamii ya Israeli; mlikuwa wageni na hamkuwa na sehemu
yoyote katika lile agano la zile ahadi. Mlikuwa bila matu-
maini Mungu hapa duniani.
13 Lakini sasa, kwa kuungana na Kristo Yesu, ninyi ambao
hapo awali mlikuwa mbali, mmekaribishwa kwa njia ya
damu yake Kristo.
14 Maana Kristo mwenyewe ametuletea amani kwa
kuwafanya Wayahudi na watu wa mataifa mengine kuwa
jamii moja. Kwa mwili wake yeye mwenyewe aliubomoa ule
ukuta uliowatenganisha na kuwafanya maadui.
15 Aliiondoa ile Sheria ya Wayahudi pamoja na amri zake
na kanuni zake, ili kutokana na jamii hizo mbili aumbe jamii
moja mpya katika umoja naye na hivyo kuleta amani.
16 Kwa mwili wake, Kristo aliuangamiza uadui wao; kwa
msalaba wake aliziunganisha jamii hizo kuwa moja na kuzi-
patanisha na Mungu.
17 Basi, Kristo alikuja akahubiri Habari Njema ya amani
kwenu ninyi watu wa mataifa mengine mliokuwa mbali na
Mungu, na pia kwa Wayahudi ambao walikuwa karibu na
Mungu.
18 Hivyo, kwa njia yake, sisi sote, Wayahudi na watu wa
mataifa mengine, tunaweza kumwendea Baba katika Roho
mmoja.
19 Basi, ninyi si wageni tena, wala si watu wa nje; ninyi
ni raia pamoja na watu wa Mungu, na ni watu wa jamaa ya
Mungu.
20 Mmejengwa juu ya msingi uliowekwa na mitume na
manabii, naye Kristo mwenyewe ndiye jiwe kuu la msingi.
21 Yeye ndiye mwenye kulitengeneza jengo lote na kulikuza
hata liwe hekalu takatifu kwa ajili ya B wana.
22 Katika kuungana naye, ninyi pia mnajengwa pamoja na
wote wengine, muwe makao ya Mungu kwa njia ya Roho

wake.

3

1 Kutokana na hayo, mimi Paulo, mfungwa wa Kristo Yesu
kwa ajili yenu, namwomba Mungu.
2 Bila shaka mmekwisha sikia kwamba Mungu, kwa neema
yake, alinikabidhi kazi hii niifanye kwa faida yenu.
3 Mimi nilijulishwa kwa njia ya ufunuo mpango wake
uliofichika. (Nimeandika kwa ufupi juu ya jambo hili,
4 nanyi mkiyasoma maneno yangu mtaweza kujua jinsi
ninavyoielewa siri hiyo ya Kristo.)
5 Zamani watu hawakujulishwa siri hiyo; lakini sasa
Mungu amewajulisha mitume na manabii wake watakatifu
kwa njia ya Roho.
6 Siri yenyewe ni hii: kwa njia ya Habari Njema watu
wa mataifa mengine wanapata sehemu yao pamoja na
Wayahudi katika zile baraka za Mungu; wao ni viungo vya
mwili uleule, na wanashiriki ahadi ileile aliyofanya Mungu
kwa njia ya Kristo Yesu.
7 Mimi nimefanywa kuwa mtumishi wa Habari Njema kwa
neema ya pekee aliyonijalia Mungu kwa uwezo wake mkuu.
8 Mimi ni mdogo kuliko watu wote wa Mungu; lakini
amenijalia neema yake, ili niwahubirie watu wa mataifa
utajiri wake Kristo usiopimika,
9 tena niwaangazie watu wote waone jinsi mpango wa
Mungu uliofichika unavyotekelezwa. Mungu aliye Muumba
wa vitu vyote alificha siri hiyo yake tangu milele,
10 kusudi, sasa kwa njia ya kanisa, wakuu na wenye enzi
wa mbinguni wapate kuitambua hekima ya Mungu iliyo ya
namna nyingi.
11 Mungu alifanya jambo hilo kufuatana na azimio lake la
milele ambalo amelifanya kwa njia ya Kristo Bwana wetu.
12 Basi, katika kuungana na Kristo, na kwa njia ya imani
katika Kristo, sisi tunathubutu kumkaribia Mungu kwa uho-
dari.
13 Kwa hiyo, nawaombeni msife moyo kwa sababu ya
mateso ninayopata kwa ajili yenu, maana hayo ni kwa ajili
ya utukufu wenu.
14 Kwa sababu hiyo, nampigia magoti Baba,
15 aliye asili ya jamaa zote duniani na mbinguni.
16 Namwomba Mungu, kadiri ya utajiri wa utukufu wake,
awajalieni kwa uwezo wa Roho wake, nguvu ya kuwa imara
ndani yenu,
17 naye Kristo akae mioyoni mwenu kwa imani. Nam-
womba mpate kuwa na mzizi na msingi katika mapendo

18 kusudi muweze kufahamu pamoja na watu wote wa
Mungu jinsi upendo wa Kristo ueneavyo kwa mapana na
marefu, kwa kimo na kina.
19 Naam, mpate kujua upendo wa Kristo upitao elimu yote,
mjazwe kabisa utimilifu wote wa Mungu.
20 Kwake yeye ambaye kwa nguvu yake ifanyayo kazi ndani
yetu, aweza kufanya mambo makuu zaidi ya yale tuwezayo
kuomba au kufikiria;
21 kwake Mungu uwe utukufu katika kanisa na katika
Kristo Yesu, nyakati zote, milele na milele! Amina.

4

1 Basi, mimi niliye mfungwa kwa kuwa namtumikia
Bwana, nawasihi muishi maisha yanayostahili wito
mlioitiwa.
2 Muwe daima wanyenyekevu, wapole na wenye saburi;
vumilianeni ninyi kwa ninyi kwa mapendo.
3 Fanyeni bidii ya kuhifadhi umoja uletwao na Roho kwa
kuzingatia amani iliyo kati yenu.
4 Kuna mwili mmoja na Roho mmoja, kama vile tumaini
mliloitiwa na Mungu ni moja.
5 Kuna Bwana mmoja, imani moja na ubatizo mmoja;
6 kuna Mungu mmoja na Baba wa wote, ambaye yuko juu
ya wote, afanya kazi katika yote na yuko katika yote.
7 Kila mmoja wetu amepewa neema kadiri ya kipimo ali-
chojaliwa na Kristo.
8 Kama yasemavyo Maandiko: “Alipopaa mbinguni juu
kabisa, alichukua mateka; aliwapa watu zawadi.”
9 Basi, inaposemwa: “alipaa juu,” ina maana gani? Maana
yake ni kwamba, kwanza alishuka mpaka chini kabisa duni-
ani.
10 Basi, huyo aliyeshuka hapa duniani, ndiye aliyepaa juu
ya mbingu zote apate kuujaza ulimwengu.
11 Ndiye aliyewapa watu zawadi: wengine aliwajalia wawe
mitume, wengine manabii, wengine wawe waeneza Habari
Njema, wengine wachungaji na walimu.
12 Alifanya hivyo apate kuwatayarisha watu wote wa
Mungu kwa ajili ya kazi ya huduma ya Kikristo ili kuujenga
mwili wa Kristo,
13 na hivyo sote tuufikie umoja wa imani na kumjua
Mwana wa Mungu; tuwe watu waliokomaa na kuufikia utim-
ilifu wake Kristo mwenyewe.
14 Basi, hatutakuwa tena kama watoto, tukitupwa na ku-
peperushwa huko na huko kwa kila upepo wa mafundisho
wanayozua watu wadanganyifu, ili wawapotoshe wengine
kwa hila.

15 Ila, sisi tukisema ukweli kwa moyo wa mapendo tutakua
zidi katika kila jambo kulingana na Kristo ambaye ndiye
kichwa;
16 chini ya uongozi wake, viungo vyote vya mwili hushika-
mana pamoja, na mwili wote hutegemezwa kwa msaada
wa viungo vyake. Basi, kila kiungo kikitekeleza kazi yake
ipasavyo, mwili wote hukua na kujijenga katika upendo.
17 Basi, kwa jina la Bwana, nawaonyeni: msiishi tena kama
watu wasiomjua Mungu, ambao fikira zao zimekuwa upuuzi
mtupu,
18 na akili zao zimo gizani. Wako mbali na uzima wa
Mungu, kwa sababu ya upumbavu ulio ndani yao na ukaidi
wao.
19 Wamepotoka na hawana aibu, wamejitosa katika
ufisadi; hufanya kwa pupa kila aina ya mambo ya aibu.
20 Lakini ninyi hamkujifunza hivyo juu ya Kristo.
21 Ni dhahiri kwamba mlisikia barabara habari zake, na
mkiwa wafuasi wake mkafundishwa ukweli ulivyo katika
Yesu.
22 Basi, acheni mwenendo wenu wa awali, yaani ule utu
wenu wa kale uliokuwa unaangamizwa kwa tamaa zake
danganyifu.
23 Jirekebisheni upya rohoni na katika fikira zenu.
24 Vaeni hali mpya ya utu ambayo imeumbwa kwa mfano
wa Mungu na ambayo hujionyesha katika maisha ya kweli ya
uadilifu na utakatifu.
25 Kwa hiyo, acheni uongo. Kila mmoja anapaswa
kumwambia mwenzake ukweli, maana kila mmoja wetu ni
kiungo cha mwili wa Kristo.
26 Kama mkikasirika, msikubali hasira yenu iwafanye
mtende dhambi, na wala msikae na hasira kutwa nzima.
27 Msimpe Ibilisi nafasi.
28 Aliyekuwa akiiba, asiibe tena, bali na aanze kufanya kazi
njema kwa mikono yake, apate kuwa na kitu cha kumsaidia
mtu aliye maskini.
29 Maneno mabaya hata yasisikike kamwe miongoni
mwenu; kila mara maneno yenu yawe ya kufaa na
ambayo hujenga na kuwasaidia wengine, ili yawaneemeshe
wasikilizaji wenu.
30 Msimhuzunishe Roho Mtakatifu wa Mungu maana Roho
huyo ni alama ya Mungu kwenu kwamba ninyi ni watu
wake, na thibitisho kwamba siku itakuja ambapo Mungu
atawakomboeni.
31 Basi, achaneni na uhasama, chuki, hasira, kelele, matusi!
Achaneni na kila uovu!
32 Muwe na moyo mwema na wenye kuhurumiana; kila

mmoja na amsamehe mwenzake kama naye Mungu alivyowasamehe ninyi kwa njia ya Kristo.

5

1 Kwa hiyo, mwigeni Mungu, maana ninyi ni watoto wake
wapenzi.
2 Upendo uongoze maisha yenu, kama vile Kristo alivyotu-
penda, na kwa ajili yetu akajitoa mwenyewe kama dhabihu
yenye harufu nzuri na tambiko impendezayo Mungu.
3 Kwa vile ninyi ni watu wa Mungu, basi uasherati, uchafu
wowote ule au choyo visitajwe kamwe miongoni mwenu.
4 Tena maneno ya aibu, ya upuuzi au ubishi, yote hayo
hayafai kwenu; maneno ya kumshukuru Mungu ndiyo
yanayofaa.
5 Jueni wazi kwamba mwasherati yeyote au mchafu au
mfisadi, (ufisadi ni sawa na kuabudu sanamu), au mtu yeyote
wa aina hiyo hataambulia chochote katika Utawala wa Kristo
na wa Mungu.
6 Msikubali kudanganywa na mtu kwa maneno matupu;
maana, kwa sababu ya mambo kama hayo ghadhabu ya
Mungu huwajia wote wasiomtii.
7 Basi, msishirikiane nao.
8 Zamani ninyi mlikuwa gizani, lakini sasa ninyi mko
katika mwanga kwa kuungana na Bwana. Ishini kama wa-
toto wa mwanga:
9 maana matokeo ya mwanga ni wema kamili, uadilifu na
ukweli.
10 Jaribuni kujua yale yanayompendeza Bwana.
11 Msishiriki katika matendo yasiyofaa, ya giza bali
yafichueni.
12 Mambo yanayotendwa kwa siri ni aibu hata kuyataja.
13 Lakini mambo yale yanayotendwa katika mwanga, uk-
weli wake hudhihirishwa;
14 na kila kilichodhihirishwa huwa mwanga. Ndiyo maana
Maandiko yasema: “Amka wewe uliyelala, fufuka kutoka
wafu, naye Kristo atakuangaza.”
15 Basi, muwe waangalifu jinsi mnavyoishi: Msiishi kama
wapumbavu, bali kama wenye hekima.
16 Tumieni vizuri muda mlio nao maana siku hizi ni mbaya.
17 Kwa hiyo, msiwe wapumbavu, bali jaribuni kujua
matakwa ya Bwana.
18 Acheni kulewa divai maana hiyo itawaangamiza, bali
mjazwe Roho Mtakatifu.
19 Zungumzeni kwa maneno ya Zaburi, nyimbo na tenzi za
kiroho; mwimbieni Bwana nyimbo na zaburi kwa shukrani
mioyoni mwenu.

20 Mshukuruni Mungu Baba daima kwa ajili ya yote, kwa
jina la Bwana wetu Yesu Kristo.
21 Kila mmoja amstahi mwenzake kwa sababu ya kumcha
Kristo.
22 Wake wawatii waume zao kama kumtii Bwana.
23 Maana mume anayo mamlaka juu ya mkewe, kama
vile Kristo alivyo na mamlaka juu ya kanisa; naye Kristo
mwenyewe hulikomboa kanisa, mwili wake.
24 Kama vile kanisa linavyomtii Kristo, vivyo hivyo, wake
wawatii waume zao katika mambo yote.
25 Nanyi waume, wapendeni wake zenu kama Kristo alivy-
olipenda kanisa, akajitoa mwenyewe sadaka kwa ajili yake.
26 Alifanya hivyo, ili kwa neno lake, aliweke wakfu kwa
Mungu, baada ya kulifanya safi kwa kuliosha katika maji,
27 kusudi ajipatie kanisa lililo takatifu na safu kabisa,
kanisa lisilo na doa, kasoro au chochote cha namna hiyo.
28 Basi, waume wanapaswa kuwapenda wake zao kama
miili yao wenyewe.
29 (Hakuna mtu yeyote auchukiaye mwili wake; badala
ya kuuchukia, huulisha na kuuvika. Ndivyo naye Kristo
anavyolitunza kanisa,
30 maana sisi ni viungo vya mwili wake.)
31 Kama yasemavyo Maandiko Matakatifu: “Kwa hiyo,
mwanamume atawaacha baba na mama yake, ataungana na
mkewe, nao wawili watakuwa mwili mmoja.”
32 Kuna ukweli uliofichika katika maneno haya, nami
naona kwamba yamhusu Kristo na kanisa lake.
33 Lakini yanawahusu ninyi pia: kila mume lazima am-
pende mkewe kama nafsi yake mwenyewe, naye mke ana-
paswa kumstahi mumewe.

6

1 Enyi watoto, watiini wazazi wenu Kikristo maana hili ni
jambo jema.
2 “Waheshimu Baba na mama yako,” hii ndiyo amri ya
kwanza ambayo imeongezewa ahadi, yaani,
3 “Upate fanaka na miaka mingi duniani.”
4 Nanyi akina baba, msiwachukize watoto wenu ila
waleeni katika nidhamu na mafundisho ya Kikristo.
5 Enyi watumwa, watiini mabwana zenu hapa duniani kwa
hofu na tetemeko; fanyeni hivyo kwa unyofu wa moyo kana
kwamba mnamtumikia Kristo.
6 Fanyeni hivyo si tu wakati wanapowatazama ili mjipen-
dekeze kwao, bali tumikieni kwa moyo kama atakavyo
Mungu kwa sababu ninyi ni watumishi wa Kristo.

7 Muwe radhi kutumikia kwa ajili ya Bwana na si kwa ajili
ya watu.
8 Kumbukeni kwamba kila mtu mwenye kutenda mema,
awe mtumwa au mtu huru, atapokea tuzo lake kutoka kwa
Bwana.
9 Nanyi mnaotumikiwa, watendeeni vivyo hivyo watumwa
wenu, na acheni kutumia vitisho. Kumbukeni kwamba ninyi
pia kama vile wao, mnaye Bwana yuleyule mbinguni, kwake
cheo cha mtu si kitu.
10 Hatimaye, nawatakeni muwe imara katika kuungana na
Bwana na kwa msaada wa nguvu yake kuu.
11 Vaeni silaha anazowapeni Mungu mpate kuzipinga
mbinu mbaya za Ibilisi.
12 Maana vita vyenu si vita kati yetu na binadamu, bali ni
vita dhidi ya jeshi ovu la ulimwengu wa roho; tunapigana na
watawala, wakuu na wenye nguvu wanaomiliki ulimwengu
huu wa giza.
13 Kwa sababu hiyo, vaeni silaha za Mungu ili siku ile
itakapofika muweze kuyapinga mashambulio ya adui; na
mkisha pigana mpaka mwisho, muwe bado thabiti.
14 Basi, simameni imara! Ukweli uwe kama ukanda ki-
unoni mwenu, uadilifu uwe kama vazi la kujikinga kifuani,
15 na hamu ya kutangaza Habari Njema ya amani iwe kama
viatu miguuni mwenu.
16 Zaidi ya hayo yote, imani iwe daima kama ngao
mikononi mwenu, iwawezeshe kuizima mishale ya moto ya
yule Mwovu.
17 Upokeeni wokovu kama kofia yenu ya chuma, na neno la
Mungu kama upanga mnaopewa na Roho Mtakatifu.
18 Salini daima, mkiomba msaada wa Mungu. Salini kila
wakati kwa nguvu ya Roho. Kesheni bila kuchoka mkisali
kwa ajili ya watu wote wa Mungu.
19 Niombeeni nami pia ili niongeapo Mungu anijalie cha
kusema, niweze kuwajulisha watu fumbo la Habari Njema
kwa uthabiti.
20 Mimi ni balozi kwa ajili ya Habari Njema hiyo ingawa
sasa niko kifungoni. Ombeni, basi, ili niweze kuwa hodari
katika kuitangaza kama inipasavyo.
21 Tukiko, ndugu yetu mpenzi na mtumishi mwaminifu
wa Bwana, atawapeni habari zangu zote mpate kujua nina-
chofanya.
22 Namtuma kwenu awapeni habari zetu mpate kuwa na
moyo.
23 Ninawatakieni ninyi ndugu amani, upendo na imani
kutoka kwa Mungu Baba na kutoka kwa Bwana Yesu Kristo.

24 Nawatakia neema ya Mungu wote wanaompenda Bwana
wetu Yesu Kristo kwa mapendo yasiyo na mwisho.

WARAKA WA PAULO MTUME KWA WAKOLOSAI

1 Mimi Paulo, mtume wa Kristo Yesu kwa mapenzi ya
Mungu, na ndugu Timotheo,
2 tunawaandikia ninyi watu wa Mungu huko Kolosai,
ndugu zetu waaminifu katika kuungana na Kristo. Tu-
nawatakieni neema na amani kutoka kwa Mungu Baba yetu.
3 Daima tunamshukuru Mungu, Baba wa Bwana wetu Yesu
Kristo, wakati tunapowaombea.
4 Maana tumesikia juu ya imani yenu katika Kristo Yesu na
juu ya upendo wenu kwa watu wote wa Mungu.
5 Wakati ujumbe ule wa kweli, yaani Habari Njema,
ilipowafikieni kwa mara ya kwanza, mlipata kusikia juu ya
lile tumaini linalopatikana kwake. Kwa sababu hiyo imani
na upendo wenu vinategemea jambo lile mnalotumainia
ambalo mmewekewa salama mbinguni.
6 Habari Njema inazidi kuzaa matunda na kuenea
ulimwenguni kote kama vile ilivyofanya kwenu ninyi tangu
siku ile mliposikia juu ya neema ya Mungu na kuitambua
ilivyo kweli.
7 Mlijifunza juu ya neema ya Mungu kutoka kwa Epafra,
mtumishi mwenzetu, ambaye ni mfanyakazi mwaminifu wa
Kristo kwa niaba yetu.
8 Yeye alitupa habari za upendo wenu mliojaliwa na Roho.
9 Kwa sababu hiyo tumekuwa tukiwaombeeni daima tangu
tulipopata habari zenu. Tunamwomba Mungu awajazeni
ujuzi kamili wa mapenzi yake, awajazeni hekima yote na
elimu iletwayo na Roho wake.
10 Hapo mtaweza kuishi kama anavyotaka Bwana na ku-
tenda daima yanayompendeza. Maisha yenu yatakuwa
yenye matunda ya kila namna ya matendo mema na mtazidi
kukua katika kumjua Mungu.
11 Mungu awajalieni nguvu kwa uwezo wake mtukufu ili
mweze kustahimili kila kitu kwa uvumilivu.
12 Na kwa furaha, mshukuruni Baba aliyewawezesha ninyi
kuwa na sehemu yenu katika mambo yale Mungu aliy-
owawekea watu wake katika utawala wa mwanga.
13 Yeye alituokoa katika nguvu ya giza, akatuleta salama
katika ufalme wa Mwanae mpenzi,
14 ambaye kwa njia yake tunakombolewa, yaani dhambi
zetu zinaondolewa.
15 Kristo ni mfano wa Mungu asiyeonekana; ni mzaliwa wa
kwanza wa viumbe vyote.

16 Maana kwa njia yake vitu vyote viliumbwa duniani na
mbinguni, vitu vinavyoonekana na visivyoonekana: wenye
enzi, watawala, wakuu na wenye mamlaka. Vyote vili-
umbwa kwa njia yake na kwa ajili yake.
17 Kristo alikuwako kabla ya vitu vyote; kwa kuungana
naye, vyote vyadumu mahali pake.
18 Yeye ni kichwa cha mwili wake, yaani kanisa; yeye ni
chanzo cha uhai wa huo mwili. Yeye ndiye mwanzo, mzaliwa
wa kwanza aliyefufuliwa kutoka wafu, ili awe na nafasi ya
kwanza katika vitu vyote.
19 Maana Mungu alipenda utimilifu wote uwe ndani yake.
20 Kwa njia yake Mungu alivipatanisha naye vitu vyote
naam, viumbe vyote mbinguni na duniania; alileta amani
kwa damu ya Kristo msalabani.
21 Hapo kwanza ninyi pia mlikuwa mbali na Mungu na
mlikuwa adui zake kwa sababu ya fikira zenu na matendo
yenu maovu.
22 Lakini sasa, kwa kifo cha Mwanae aliyeishi hapa duni-
ani, Mungu amewapatanisha naye, kusudi awalete mbele
yake mkiwa watakatifu, safi na bila lawama.
23 Mnapaswa, lakini kuendelea kuwa imara na thabiti
katika imani hiyo, na msikubali kusukumwa mbali na tu-
maini lile mlilopata wakati mlipoisikia Habari Njema. Mimi
Paulo nimekuwa mtumishi wa hiyo Habari Njema ambayo
imekwisha hubiriwa kila kiumbe duniani.
24 Na sasa nafurahi kuteseka kwa ajili yenu, maana kwa
mateso yangu hapa duniani, nasaidia kukamilisha kile kili-
chopungua bado katika mateso ya Kristo kwa ajili ya mwili
wake, yaani kanisa.
25 Nami nimefanywa kuwa mtumishi wa kanisa kufuatana
na mpango wake Mungu ambao alinikabidhi kwa faida yenu.
Mpango wenyewe ni kuutangaza kwa ukamilifu ujumbe
wake,
26 ambao ni siri aliyowaficha binadamu wote tangu milele,
lakini sasa amewajulisha watu wake.
27 Mpango wa Mungu ni kuwajulisha watu wake siri hii kuu
na tukufu ambayo ni kwa ajili ya watu wote. Na, siri yenyewe
ndiyo hii: Kristo yuko ndani yenu, na jambo hilo lamaanisha
kwamba ninyi mtaushiriki utukufu wa Mungu.
28 Kwa sababu hiyo tunamhubiri Kristo kwa watu wote;
tunawaonya na kuwafundisha wote kwa hekima yote, ili
tuweze kumleta kila mmoja mbele ya Mungu akiwa ameko-
maa katika kuungana na Kristo.
29 Kwa madhumuni hayo mimi nafanya kazi na kujitahidi
nikiitumia nguvu kuu ya Kristo ifanyayo kazi ndani yangu.

2

1 Napenda mjue jinsi ninavyofanya kazi kwa bidii kwa ajili
yenu, kwa ajili ya watu wa Laodikea na kwa ajili ya wote
ambao hawajapata kuniona kwa macho.
2 Nafanya hivi kusudi mioyo yao ifarijiwe na kuvutwa
pamoja katika upendo, ili wajazwe uthabiti mwingi uletwao
na elimu ya kweli. Hapo wataijua siri ya Mungu ambayo ni
Kristo mwenyewe.
3 Ndani yake zimefichika hazina zote za hekima na elimu.
4 Basi, nawaambieni, msikubali kudanganywa na mtu yey-
ote kwa maneno ya uongo hata kama ni ya kuvutia sana.
5 Maana, ingawa mimi niko mbali nanyi kwa mwili, lakini
niko pamoja nanyi kwa roho, na ninafurahi kuona uthabiti
kamili mnaosimama nao pamoja katika imani yenu kwa
Kristo.
6 Maadamu ninyi mmemkubali Kristo Yesu kuwa Bwana,
basi, ishini katika muungano naye.
7 Mnapaswa kuwa na mizizi ndani yake, kujijenga juu yake
na kuwa imara katika imani yenu kama mlivyofundishwa.
Muwe na shukrani tele.
8 Angalieni basi, mtu asiwapotoshe kwa udanganyifu
mtupu wa hekima ya kibinadamu, ambayo chanzo chake ni
mafundisho ya mapokeo ya watu na ya pepo watawala, na
wala si Kristo mwenyewe!
9 Maana, ndani yake Kristo katika ubinadamu wake, umo
ukamilifu wote wa Mungu,
10 nanyi mmepewa uzima kamili katika kuungana naye.
Yeye yuko juu ya pepo watawala wote na wakuu wote.
11 Katika kuungana na Kristo ninyi mlitahiriwa, lakini si
kwa tohara ifanywayo na watu, bali inayofanywa na Kristo
mwenyewe, na ambayo inahusikana na kukombolewa ku-
toka katika utu wa dhambi.
12 Maana, mlipobatizwa mlizikwa pamoja na Kristo, na
katika ubatizo, mlifufuliwa pia pamoja naye kwa imani yenu
katika nguvu ya Mungu ambaye alimfufua Kristo kutoka
wafu.
13 Wakati mmoja nanyi mlikuwa mmekufa kwa sababu ya
makosa yenu na kwa sababu ninyi mlikuwa watu wa mataifa
mengine. Lakini Mungu amewapa ninyi uzima pamoja na
Kristo. Mungu ametusamehe dhambi zetu zote;
14 alifutilia mbali ile hati ya deni iliyokuwa inatukabili na
masharti yake, na kuifuta kabisa kwa kuipigilia msalabani.
15 Juu ya msalaba Kristo aliwapokonya nguvu zao hao
pepo watawala na wakuu; aliwafanya kuwa kitu cha fedheha
hadharani kwa kuwaburuta kama mateka katika msafara wa
ushindi wake.

16 Kwa hiyo, basi, msikubali kupewa masharti na mtu
yeyote kuhusu vyakula au vinywaji, siku za sherehe, sikukuu
ya Mwezi mpya au Sabato.
17 Mambo ya aina hiyo ni kivuli tu cha yale yatakayokuja;
ukweli wenyewe ndiye Kristo.
18 Msikubali kuhukumiwa na mtu yeyote anayejitakia
kuwa wa maana kwa sababu ya maono ya pekee na ambaye
anasisitiza juu ya unyenyekevu wa uongo na ibada kwa
malaika. Mtu wa namna hiyo amepumbazika kwa fikira
danganifu za kidunia
19 na amejitenga na Kristo aliye kichwa cha huo mwili.
Chini ya uongozi wa Kristo, mwili wote unalishwa na kuun-
ganishwa pamoja kwa viungo na mishipa yake, nao hukua
kama atakavyo Mungu.
20 Ninyi mmekufa pamoja na Kristo na kukombolewa ku-
toka nguvu za pepo watawala wa ulimwengu. Kwa nini, basi,
kuishi tena kama vile mngekuwa wa ulimwengu huu? Ya
nini kuwekewa masharti:
21 "Msishike hiki," "Msionje kile," "Msiguse kile!"
22 Mambo hayo yote yanahusika na vitu vyenye kuharibika
mara tu vinapotumiwa; hayo ni maagizo na mafundisho ya
kibinadamu tu.
23 Kweli, masharti hayo yaonekana kuwa ya hekima katika
namna ya ibada ya kujitakia wenyewe, unyenyekevu wa
uongo na kuutendea mwili kwa ukali; lakini kwa kweli,
haifai chochote kuzuia tamaa za mwili.

3

1 Basi, ikiwa mmefufuka pamoja na Kristo, panieni mambo
ya juu, kule Kristo aliko, ameketi upande wa kulia wa Mungu.
2 Muwe na hamu ya mambo ya huko juu, na siyo mambo ya
hapa duniani.
3 Maana ninyi mmekufa na uzima wenu umefichwa
pamoja na Kristo katika Mungu.
4 Uzima wenu halisi ni Kristo, na wakati atakapotokea
ndipo nanyi pia mtakapotokea pamoja naye katika utukufu.
5 Basi, komesheni kabisa kila kitu kilicho ndani yenu am-
bacho chahusika na mambo ya kidunia: uasherati, uchafu,
shauku, tamaa mbaya na uchu (ambao ni sawa na kuabudu
sanamu).
6 Kwa sababu ya mambo hayo hasira ya Mungu huwajia
wote wanaomwasi.
7 Wakati mmoja ninyi pia mliishi kufuatana na mambo
hayo, mlipotawaliwa nayo.

8 Lakini sasa mnapaswa kuachana na mambo haya yote:
hasira, tamaa, uovu; kufuru au maneno yasiyofaa yasitoke
kamwe vinywani mwenu.
9 Msiambiane uongo, kwani ninyi mmekwisha vua ule utu
wa kale pamoja na matendo yake yote,
10 mkavaa utu mpya. Huu unaendelea kurekebishwa na
Mungu, Muumba wake, kadiri ya mfano wake, ili mpate
kumjua Mungu kwa ukamilifu.
11 Katika hali hii, hakuna tena tofauti kati ya Mgiriki na
Myahudi, aliyetahiriwa na asiyetahiriwa, msomi na asiye
msomi, mtumwa na mtu aliye huru. Kristo ni kila kitu, na
yumo katika yote.
12 Ninyi ni watu wake Mungu; yeye aliwapenda na kuwa-
teua. Kwa hiyo basi, vaeni moyo wa huruma, wema, un-
yenyekevu, upole na uvumilivu.
13 Vumilianeni na kusameheana iwapo mmoja wenu analo
jambo lolote dhidi ya mwenzake. Mnapaswa kusameheana
kama Bwana alivyowasamehe ninyi.
14 Zaidi ya hayo yote, zingatieni upendo kwani upendo
huunganisha kila kitu katika umoja ulio kamili.
15 Nayo amani ya Kristo itawale mioyoni mwenu; maana
kwa ajili hiyo ninyi mmeitwa katika mwili huo mmoja. Tena
muwe na shukrani!
16 Ujumbe wa Kristo ukae ndani yenu pamoja na utajiri
wake wote. Fundishaneni na kushauriana kwa hekima
yote. Imbeni zaburi, nyimbo na tenzi za kiroho; mwimbieni
Mungu mioyoni mwenu kwa shukrani.
17 Na, kila mfanyacho kwa neno au tendo, fanyeni vyote
kwa jina la Bwana Yesu na kumshukuru Mungu Baba kwa
njia yake.
18 Enyi akina mama, watiini waume zenu, kwani ndivyo
apendavyo Bwana.
19 Nanyi waume, wapendeni wake zenu, na msiwe wakali
kwao.
20 Enyi watoto, watiini wazazi wenu daima maana hiyo
humpendeza Bwana.
21 Nanyi wazazi, msiwachukize watoto wenu, la sivyo
watakata tamaa.
22 Enyi watumwa, watiini wakuu wenu wa kidunia katika
mambo yote, na si tu wakati wanapowatazama kwa kuwa
mnataka kujipendekeza kwao; ila fanyeni hivyo kwa moyo
wote, kwa sababu ya kumcha Bwana.
23 Kila mfanyalo, fanyeni kwa moyo wote, kwa sababu ya
Bwana na si kwa ajili ya mtu.
24 Kumbukeni kwamba atawapeni tuzo lile alilowawekea
watu wake. Mtumikieni Kristo Bwana!

25 Atendaye mabaya atalipwa kufuatana na ubaya wake;
Mungu hana ubaguzi.

4

1 Nanyi wakuu, watendeeni watumwa wenu kwa uadilifu
na haki, mkikumbuka kwamba nanyi pia mnaye Bwana
mbinguni.
2 Dumuni katika sala, na mnaposali muwe waangalifu,
mkimshukuru Mungu.
3 Vilevile, mtuombee sisi pia ili Mungu atupe fursa ya
kuuhubiri ujumbe wake kuhusu siri ya Kristo. Kwa ajili hiyo
mimi niko sasa kifungoni.
4 Basi, ombeni ili niweze kusema kama inavyonipasa na
kwa namna itakayodhihirisha siri hiyo.
5 Muwe na hekima katika uhusiano wenu na watu wa-
sioamini, mkitumia vizuri kila nafasi mliyo nayo.
6 Mazungumzo yenu yanapaswa kuwa daima mema na
ya kuvutia, na mnapaswa kujua jinsi ya kumjibu vizuri kila
mmoja.
7 Ndugu yetu mpenzi Tukiko, mfanyakazi mwaminifu na
mtumishi mwenzetu katika kazi ya Bwana, atawapeni habari
zangu zote.
8 Ndiyo maana namtuma, ili aichangamshe mioyo yenu
kwa kuwaambieni habari zetu.
9 Anakuja pamoja na Onesimo, ndugu yetu mpenzi
na mwaminifu, ambaye ni mwananchi mwenzenu.
Watawapeni habari za mambo yote yanayofanyika hapa.
10 Aristarko, ambaye yuko kifungoni pamoja nami,
anawasalimuni; hali kadhalika Marko, binamu yake
Barnaba, (mmekwisha pata maagizo juu yake; akifika kwenu
mkaribisheni).
11 Naye Yoshua aitwaye Yusto, anawasalimuni. Miongoni
mwa Wayahudi waliokwisha pokea imani, hawa tu peke yao,
ndio wanaofanya kazi pamoja nami kwa ajili ya Utawala wa
Mungu; nao wamekuwa msaada mkubwa kwangu.
12 Epafra, mwananchi mwenzenu na mtumishi wa Kristo
Yesu anawasalimuni. Daima anawaombeeni ninyi kwa bidii
ili mpate kusimama imara, mkomae na kuwa thabiti kabisa
katika mambo yote anayotaka Mungu.
13 Naweza kushuhudia kwamba anafanya kazi kwa bidii
kwa ajili yenu na kwa ajili ya watu wa Laodikea na Hierapoli.
14 Luka, daktari wetu mpenzi, na Dema, wanawasalimuni.
15 Salamu zetu kwa ndugu zetu wa Laodikea; msalimuni
dada Nimfa pamoja na jumuiya yote ya waumini inayoku-
tana nyumbani kwake.

16 Mkisha soma barua hii, hakikisheni kwamba inasomwa
na Wakristo wa Laodikea; na ninyi fanyeni mpango mpate
kuisoma barua waliyoipata kwao.
17 Mwambieni Arkipo aitekeleze vizuri ile huduma aliyok-
abidhiwa na Bwana.
18 Naandika haya kwa mkono wangu mwenyewe: Salamu
kutoka kwangu, mimi Paulo. Kumbukeni kwamba niko
kifungoni. Neema ya Mungu iwe nanyi.

WARAKA WA KWANZA WA PAULO MTUME KWA WATHESALONIKE

1 Mimi Paulo, Silwano na Timotheo tunawaandikia ninyi
jumuiya ya kanisa la Thesalonike, ambao ni watu wake
Mungu Baba, na wa Bwana Yesu Kristo.
2 Tunamshukuru Mungu daima kwa ajili yenu ninyi nyote
na kuwakumbukeni daima katika sala zetu.
3 Maana, mbele ya Mungu Baba yetu, twakumbuka jinsi
mnavyoonyesha imani yenu kwa matendo, jinsi upendo
wenu unavyowawezesha kufanya kazi kwa bidii, na jinsi
tumaini lenu katika Bwana wetu Yesu Kristo lilivyo thabiti.
4 Ndugu, twajua kwamba Mungu anawapenda na kwamba
amewateua muwe watu wake,
5 maana wakati tulipowahubirieni ile Habari Njema
haikuwa kwa maneno tu, bali pia kwa nguvu na kwa Roho
Mtakatifu, tukiwa na hakika kwamba ujumbe huo ulikuwa
wa kweli. Mnajua jinsi tulivyoishi pamoja nanyi; tuliishi
kwa manufaa yenu.
6 Ninyi mlifuata mfano wetu, na kumwiga Bwana. Ingawa
mliteswa sana, mliupokea ujumbe huo kwa furaha itokayo
kwa Roho Mtakatifu.
7 Kwa hiyo ninyi mmekuwa mfano mzuri kwa waumini
wote wa Makedonia na Akaya.
8 Maana, kutokana na bidii yenu ujumbe wa Bwana ume-
sikika si tu huko Makedonia na Akaya, bali imani yenu kwa
Mungu imeenea popote. Tena hatuhitaji kusema zaidi.
9 Watu hao wanazungumza juu ya ziara yetu kwenu: jinsi
mlivyotukaribisha, jinsi mlivyoziacha sanamu mkamgeukia
Mungu aliye hai na wa kweli,
10 na sasa mwamngojea Mwanae ashuke kutoka mbinguni,
Yesu, ambaye Mungu alimfufua kutoka wafu, na ambaye
anatuokoa katika ghadhabu ya Mungu inayokuja.

2

1 Ndugu, ninyi wenyewe mnafahamu kwamba ziara yetu
kwenu haikuwa bure.
2 Mnajua jinsi tulivyodhulumiwa na kutukanwa kule Filipi
kabla ya kufika kwenu Thesalonike. Ingawa kulikuwa na up-
inzani mwingi, Mungu wetu alitujalia uhodari wa kuwahu-
birieni Habari Njema yake.
3 Jambo tunalosisitiza kwenu si jambo linalotegemea
uongo au nia mbaya; wala hatupendi kumdanganya mtu
yeyote.

4 Sisi twanena daima kama atakavyo Mungu kwani yeye
alituona kwamba tunafaa, akatukabidhi hii Habari Njema.
Si nia yetu kuwapendeza watu hata kidogo, bali twataka
kumpendeza Mungu ambaye anajua mioyo yetu mpaka
ndani.
5 Ninyi mnajua kwamba sisi hatukuja kwenu na maneno
matamu ya kubembeleza wala hatukutumia maneno ya ki-
janja ya kuficha ubinafsi fulani; Mungu ni shahidi!
6 Hatukutafuta sifa kutoka kwa watu, wala kutoka kwenu,
wala kutoka kwa mtu yeyote,
7 ingawa sisi tukiwa mitume wa Kristo, tungeweza kudai
mambo fulani kwenu. Lakini sisi tulikuwa Wapole kati yenu
kama alivyo mama kwa watoto wake.
8 Tuliwapenda ninyi sana hata tukawa tayari kuwashirik-
isha si tu Habari Njema ya Mungu, bali pia na maisha yetu.
Ndivyo mlivyokuwa wapenzi wetu!
9 Ndugu, mnakumbuka jinsi tulivyofanya kazi na ku-
taabika. Tulipowaleteeni Habari Njema ya Mungu tulifanya
kazi mchana na usiku kusudi tusiwe mzigo kwa mtu yeyote
miongoni mwenu.
10 Ninyi mnaweza kushuhudia, na Mungu pia ni
shahidi, jinsi mwenendo wetu kati yenu ninyi mnaoamini
ulivyokuwa mzuri, mwadilifu na usio na lawama.
11 Mnajua kwamba sisi tulimtendea kila mmoja wenu
kama vile baba anavyowatendea watoto wake mwenyewe.
12 Tuliwapeni moyo, tuliwafarijini na kuwahimiza ili
mpate kuishi maisha yampendezayo Mungu ambaye aliwait-
eni mshiriki Utawala na utukufu wake.
13 Tena tunayo sababu nyingine ya kumshukuru Mungu:
tulipowaleteeni ujumbe wa Mungu, ninyi mliusikia
mkaupokea, si kama vile ujumbe wa binadamu, bali kama
ujumbe wa Mungu, na kweli ndivyo ulivyo. Maana Mungu
anafanya kazi ndani yenu ninyi mnaoamini.
14 Ndugu, ninyi mmepatwa na mambo yaleyale yaliyoy-
apata makanisa ya Mungu kule Yudea, mambo yaliyowap-
ata watu walio wake Kristo Yesu. Ninyi mlidhulumiwa na
wananchi wenzenu kama vile wao walivyodhulumiwa na
wenzao Wayahudi,
15 ambao walimuua Bwana Yesu na manabii, wakatutesa
na sisi pia. Watu hao wanamchukiza Mungu, tena ni adui za
kila mtu!
16 Hata walijaribu kutuzuia kuwahubiria watu wa
mataifa mengine ujumbe utakaowaletea wokovu. Ndivyo
walivyokamilisha orodha ya dhambi zote walizotenda siku
zote. Lakini sasa hasira ya Mungu imewaangukia.
17 Ndugu, kuachana kwetu nanyi kulikuwa kwa muda

tu, tena kuachana huko kulikuwa kwa mwili tu na si kwa
roho. Kitambo kifupi baadaye, tulishikwa na hamu kubwa
ya kuwaoneni tena!
18 Kwa hiyo tuliamua kuwatembeleeni tena. Nami, Paulo,
nilijaribu kuja kwenu zaidi ya mara moja, lakini Shetani
alituzuia.
19 Je, tutakaposimama mbele ya Bwana Yesu wakati
atakapokuja, fahari ya ushindi wetu itakuwa nini? Itakuwa
ni ninyi wenyewe; ninyi ndio tumaini letu na furaha yetu.
20 Naam, ninyi ni utukufu wetu na furaha yetu!

3

1 Mwishowe hatukuweza kuvumilia zaidi. Basi, tuliamua
kubaki kule Athene peke yetu,
2 na kumtuma kwenu ndugu yetu Timotheo, ambaye ni
mfanyakazi mwenzetu kwa ajili ya Mungu katika kuhubiri
Habari Njema ya Kristo. Tulimtuma ili awaimarisheni na
kuwafarijini,
3 kusudi imani ya mtu yeyote miongoni mwenu isije ikafifia
kwa sababu ya taabu hizo. Ninyi mnajua kwamba tuna-
paswa kupata mateso.
4 Maana, tulipokuwa pamoja nanyi, tuliwaambieni
kwamba tutateswa; na kama mjuavyo ndivyo ilivyotukia.
5 Ndio maana nilimtuma Timotheo kwenu. Sikuweza
kungoja zaidi, na hivyo nilimtuma nipate habari za imani
yenu. Isije ikawa labda Mshawishi aliwajaribuni na kazi yote
tuliyofanya miongoni mwenu imepotea bure!
6 Sasa Timotheo amekwisha rudi, naye ametupa habari za
kufurahisha kuhusu imani na upendo wenu. Ametuarifu
kwamba mnatukumbuka daima, na kwamba mna hamu ya
kutuona sisi kama nasi tulivyo na hamu ya kuwaoneni.
7 Basi, habari za imani yenu zimetutia moyo katika taabu
na mateso yetu yote,
8 kwani sasa tunaishi kweli ikiwa ninyi mnasimama imara
katika kuungana na Bwana.
9 Sasa twaweza kumshukuru Mungu wetu kwa ajili yenu.
Tunamshukuru kwa furaha tuliyo nayo mbele yake kwa
sababu yenu.
10 Tunazidi kumwomba Mungu usiku na mchana kwa
moyo wetu wote ili atupatie fursa ya kuwaoneni uso kwa uso
ili tuweze kurekebisha chochote kilichopungua katika imani
yenu.
11 Tunamwomba Mungu, Baba yetu mwenyewe, na Bwana
wetu Yesu atutayarishie njia ya kuja kwenu.

12 Bwana awawezeshe ninyi kupendana na kuwapenda
watu wote zaidi na zaidi, kama vile sisi tunavyowapenda
ninyi.
13 Hivyo ataiimarisha mioyo yenu, nanyi mtakuwa
wakamilifu na watakatifu mbele ya Mungu na Baba yetu
wakati Bwana wetu Yesu atakapokuja pamoja na wote walio
wake.

4

1 Hatimaye, ndugu zangu, mmejifunza kutoka kwetu
namna mnavyopaswa kuishi ili kumpendeza Mungu. Na
kweli mmekuwa mnaishi hivyo. Sasa tunawaombeni na
kuwasihi kwa jina la Bwana Yesu mfanye vema zaidi.
2 Maana mnayajua yale maagizo tuliyowapeni kwa mam-
laka ya Bwana Yesu.
3 Mungu anataka ninyi muwe watakatifu na mjiepushe
kabisa na maisha ya zinaa.
4 Kila mwanamume anapaswa kujua namna ya kuishi na
mkewe kwa utakatifu na heshima,
5 na si kwa tamaa mbaya kama watu wa mataifa mengine
wasiomjua Mungu.
6 Basi, mtu yeyote asimkosee au kumpunja mwenzake
kuhusu jambo hili. Tulikwisha waambieni hayo na
kuwaonya kwamba Bwana atawaadhibu wanaofanya
mambo hayo.
7 Mungu hakutuita tuishi maisha ya zinaa, bali tuishi katika
utakatifu.
8 Kwa hiyo basi, anayedharau mafundisho hayo hamdha-
rau mtu, bali amdharau Mungu mwenyewe anayewapeni
Roho wake Mtakatifu.
9 Hakuna haja ya kuwaandikieni juu ya kuwapenda ndugu
zenu waumini. Ninyi wenyewe mmefundishwa na Mungu
namna mnavyopaswa kupendana.
10 Na mmekuwa mkiwatendea hivyo ndugu zenu wote
kila mahali katika Makedonia. Basi, ndugu tunawaombeni
mfanye hata zaidi.
11 Muwe na nia ya kuishi maisha ya utulivu, kila mmoja
ashughulikie mambo yake mwenyewe na afanye kazi kwa
mikono yake mwenyewe kama tulivyowaagiza pale awali.
12 Kwa namna hiyo mtajipatia sifa nzuri kutoka kwa wale
wasio Wakristo, na hamtakuwa na lazima ya kuwategemea
wengine kwa mahitaji yenu.
13 Ndugu, twataka mjue ukweli kuhusu wale ambao
wamekwisha fariki dunia, ili msipatwe na huzuni kama watu
wengine wasio na matumaini.

14 Sisi tunaamini kwamba Yesu alikufa, akafufuka; na
hivyo sisi tunaamini kwamba Mungu atawaleta pamoja na
Yesu wale wote waliofariki wakiwa wanamwamini.
15 Hili tunalowaambieni ni fundisho la Bwana; sisi tulio
hai, ambao tutakuwa tumebaki, wakati Bwana atakapokuja,
hakika hatutawatangulia wale waliokwisha fariki dunia.
16 Maana patatolewa amri, sauti ya malaika mkuu,
sauti ya tarumbeta ya Mungu, naye Bwana mwenyewe
atashuka kutoka mbinguni. Ndipo wale waliokufa wakiwa
wanamwamini Kristo watafufuliwa kwanza.
17 Kisha sisi tulio hai wakati huo tutakusanywa pamoja nao
katika mawingu kumlaki Bwana hewani. Na hivyo tutakuwa
daima pamoja na Bwana.
18 Basi, farijianeni kwa maneno haya.

5

1 Ndugu, hakuna haja ya kuwaandikieni juu ya nyakati na
majira yatakapotukia mambo haya.
2 Maana ninyi wenyewe mwajua kwamba Siku ya Bwana
itakuja kama mwizi ajavyo usiku.
3 Watu watakapokuwa wanasema: “Kila kitu ni shwari na
salama” ndipo uharibifu utakapowaangukia ghafla! Mambo
hayo yatatukia ghafla kama uchungu wa uzazi unavyomjia
mama anayejifungua, wala watu hawataweza kuepukana
nayo.
4 Lakini ninyi ndugu, hamko gizani, na siku hiyo haipaswi
kuwajieni ghafla kama vile mwizi.
5 Ninyi nyote ni watu mnaoishi katika mwanga, watu wa
mchana. Sisi si watu wa usiku, wala wa giza.
6 Basi, tusilale usingizi kama wengine; tunapaswa kukesha
na kuwa na kiasi.
7 Wanaolala hulala usiku, na walevi hulewa usiku.
8 Lakini sisi ni watu wa mchana na tunapaswa kuwa na
kiasi. Tunapaswa kuvaa imani na upendo kama vazi la
kujikinga kifuani, na tumaini letu la wokovu kama kofia ya
chuma.
9 Maana Mungu hakututeua ili tuangamizwe na ghadhabu
yake, bali tuupate wokovu kwa njia ya Bwana wetu Yesu
Kristo,
10 ambaye alikufa kwa ajili yetu, ili tuishi pamoja naye, iwe
tu hai au tumekufa.
11 Kwa hiyo farijianeni na kusaidiana ninyi kwa ninyi kama
mnavyofanya sasa.
12 Ndugu, tunawaombeni muwastahi wale wanaofanya
kazi kati yenu, wale wanaowaongoza na kuwafundisheni
kuhusu maisha ya Kikristo.

13 Wapeni heshima kubwa na kuwapenda kwa sababu ya
kazi wanayofanya. Muwe na amani kati yenu.
14 Ndugu, tunawahimizeni muwaonye watu walio wavivu,
muwatie moyo watu wanyonge, muwasaidie watu dhaifu,
muwe na subira kwa wote.
15 Angalieni mtu yeyote asimlipe mwingine maovu kwa
maovu, ila nia yenu iwe kutendeana mema daima na kuwa-
tendea mema watu wote.
16 Furahini daima,
17 salini kila wakati
18 na muwe na shukrani katika kila hali. Hayo ndiyo
anayotaka Mungu kwenu katika kuungana kwenu na Kristo
Yesu.
19 Msimpinge Roho Mtakatifu;
20 msidharau unabii.
21 Pimeni kila kitu: zingatieni kilicho chema,
22 na epukeni kila aina ya uovu.
23 Mungu anayetupatia amani awafanye ninyi watakatifu
kwa kila namna na kuzilinda nafsi zenu—roho, mioyo na
miili yenu—mbali na hatia yoyote wakati wa kuja kwake
Bwana wetu Yesu Kristo.
24 Yeye anayewaita ninyi atafanya hivyo kwani ni
mwaminifu.
25 Ndugu, tuombeeni na sisi pia.
26 Wasalimuni ndugu wote kwa ishara ya upendo.
27 Nawahimizeni kwa jina la Bwana muwasomee ndugu
zetu wote barua hii.
28 Tunawatakieni neema ya Bwana wetu Yesu Kristo.

WARAKA WA PILI WA PAULO MTUME KWA WATHESALONIKE

1 Mimi Paulo, Silwano na Timotheo tunawaandikia ninyi
jumuiya ya kanisa la Thesalonike, ambao ni watu wake
Mungu Baba yetu na wa Bwana Yesu Kristo.
2 Tunawatakieni neema na amani kutoka kwa Mungu Baba
yetu na kwa Bwana Yesu Kristo.
3 Ndugu, tunapaswa kushukuru Mungu daima kwa ajili
yenu. Inafaa kwetu kufanya hivyo kwani imani yenu inakua
sana na kupendana kwenu kunaongezeka sana.
4 Ndio maana sisi tunajivunia ninyi katika makanisa ya
Mungu. Tunaona fahari juu ya jinsi mnavyoendelea kuamini
na kustahimili katika udhalimu wote na mateso mnayopata.
5 Hayo yote yanathibitisha kwamba hukumu ya Mungu
ni ya haki, na matokeo yake ninyi mtastahili Utawala wake
ambao kwa ajili yake mnateseka.
6 Mungu atafanya jambo la haki: atawalipa mateso wale
wanaowatesa ninyi,
7 na kuwapeni nafuu ninyi mnaoteseka, na sisi pia.
Atafanya jambo hilo wakati Bwana atakapotokea kutoka
mbinguni pamoja na malaika wake na wakuu
8 na miali ya moto, kuwaadhibu wale wanaomkataa
Mungu na wale wasiotii Habari Njema ya Bwana wetu Yesu.
9 Adhabu yao itakuwa kuangamizwa milele na kutengwa
mbali na utukufu wake mkuu,
10 wakati atakapokuja Siku ile kupokea utukufu kutoka
kwa watu wake na heshima kutoka kwa wote wanaoamini.
Ninyi pia mtakuwa miongoni mwao, kwani mmeuamini ule
ujumbe tuliowaletea.
11 Ndiyo maana tunawaombeeni daima. Tunamwomba
Mungu wetu awawezeshe muyastahili maisha aliyowaitia
myaishi. Tunamwomba, kwa uwezo wake, atimize nia yenu
ya kutenda mema na kukamilisha kazi yenu ya imani.
12 Kwa namna hiyo, jina la Bwana wetu Yesu litapata
utukufu kutoka kwenu, nanyi mtapata utukufu kutoka
kwake kwa neema ya Mungu wetu na ya Bwana Yesu Kristo.

2

1 Sasa yahusu kuja kwake Bwana wetu Yesu Kristo na kuku-
sanywa kwetu pamoja tukae naye. Ndugu, tunawaombeni
sana
2 msifadhaike upesi moyoni, na wala msitiwe wasiwasi
kwa sababu ya madai kwamba Siku ya Bwana imekwisha

fika. Labda inadhaniwa kwamba jambo hili limetokana
na uaguzi fulani, mahubiri au barua inayosemekana kuwa
imetoka kwetu.
3 Msikubali kudanganywa na mtu yeyote kwa namna yoy-
ote ile. Maana Siku hiyo haitakuja mpaka kwanza ule Uasi
Mkuu utokee na yule Mwovu aonekane ambaye mwisho
wake ni kuangamizwa kabisa.
4 Yeye atapinga kila kitu wanachokiona watu kuwa ni
mungu, au wanachokiabudu. Naam, hata ataingia na kuketi
ndani ya Hekalu la Mungu akijidai kuwa Mungu.
5 Je, hamkumbuki kwamba niliwaambieni haya yote
wakati nilipokuwa pamoja nanyi?
6 Lakini kuna kitu kinachomzuia sasa, nanyi mwakijua kitu
hicho. Basi, huyo Mwovu ataonekana wakati wake ufaao.
7 Hata hivyo, Mwovu huyo aliyefichika anafanya kazi sasa,
lakini hataonekana mpaka yule anayemzuia aondolewe.
8 Hapo ndipo Mwovu atakapotokea; lakini Bwana Yesu
anapokuja atamuua kwa pumzi ya kinywa chake na
kumwangamiza kwa mng'ao wa kuja kwake.
9 Huyo Mwovu atakuja na nguvu za Shetani na kufanya kila
namna ya miujiza na maajabu ya uongo,
10 na kutumia udanganyifu wa kila namna kwa wale walio
katika mkumbo wa kupotea. Hao watapotea kwa sababu
hawakuupokea na kuupenda ule ukweli ili waokolewe.
11 Ndiyo maana Mungu amewaweka chini ya nguvu ya
upotovu, wauamini uongo.
12 Matokeo yake ni kwamba wote wasioamini ukweli, ila
wafurahia dhambi, watahukumiwa.
13 Tunapaswa kumshukuru Mungu daima kwa ajili yenu
ninyi ndugu, ninyi mnaopendwa na Bwana, kwa maana
Mungu amewateua tangu mwanzo mpate kuokolewa kwa
nguvu ya Roho mfanywe watu wake watakatifu kwa imani
yenu katika ukweli.
14 Mungu aliwaitieni jambo hili kwa njia ya Habari Njema
tuliyowahubirieni; aliwaiteni mpate kupokea sehemu yenu
katika utukufu wa Bwana wetu Yesu Kristo.
15 Basi, ndugu, simameni imara na zingatieni yale ma-
fundisho tuliyowafundisheni kwa mahubiri yetu na barua
zetu.
16 Tunamwomba Bwana wetu Yesu Kristo mwenyewe na
Mungu Baba yetu ambaye alitupenda, na kwa neema yake
akatujalia faraja ya milele na tumaini jema,
17 aifariji mioyo yenu na kuwaimarisheni ili mweze daima
kutenda na kusema yaliyo mema.

3

1 Hatimaye, ndugu, tuombeeni ili ujumbe wa Bwana uzidi
kuenea upesi na kupokelewa kwa heshima kama vile ulivyo
kati yenu.
2 Ombeni pia ili Mungu atuokoe na watu wapotovu na
waovu, maana si wote wanaoamini ujumbe huu.
3 Lakini Bwana ni mwaminifu. Yeye atawaimarisheni na
kuwalinda salama na yule Mwovu.
4 Naye Bwana anatupatia tumaini kubwa juu yenu, na
hatuna shaka kwamba mnafanya na mtaendelea kufanya
yale tuliyowaambieni.
5 Bwana aiongoze mioyo yenu katika upendo wa Mungu na
katika uvumilivu tunaopewa na Kristo.
6 Ndugu, tunawaamuru kwa jina la Bwana wetu Yesu
Kristo, mjiepushe na ndugu wote walio wavivu na ambao
hawafuati maagizo tuliyowapa.
7 Ninyi wenyewe mnajua kwamba mnapaswa kufuata
mfano wetu. Sisi tulipokuwa nanyi hatukuwa wavivu;
8 hatukula chakula kwa mtu yeyote bila ya kumlipa. Tuli-
fanya kazi kwa bidii na taabu mchana na usiku ili tusiwe
mzigo kwa mtu yeyote kati yenu.
9 Tulifanya hivyo si kwa kuwa hatuna haki ya kutaka
msaada wenu, ila kwa sababu tunataka kuwapeni mfano.
10 Tulipokuwa pamoja nanyi tulikuwa tukiwaambieni,
“Mtu asiyefanya kazi, asile.”
11 Tunasema mambo hayo kwa sababu tumesikia kwamba
wako baadhi yenu ambao ni wavivu na ambao hawafanyi
chochote, isipokuwa tu kujiingiza katika mambo ya watu
wengine.
12 Kwa jina la Bwana wetu Yesu Kristo tunawaamuru na
kuwaonya watu hao wawe na nidhamu na kufanya kazi ili
wajipatie maslahi yao wenyewe.
13 Lakini ninyi ndugu, msichoke kutenda mema.
14 Huenda kwamba huko kuna mtu ambaye hatautii huu
ujumbe tunaowapelekeeni katika barua hii. Ikiwa hivyo,
basi, mfichueni mtu huyo na msiwe na uhusiano wowote
naye kusudi aone aibu.
15 Lakini msimtendee mtu huyo kama adui, bali mwonyeni
kama ndugu.
16 Bwana mwenyewe ndiye chanzo cha amani, awajalieni
amani siku zote kwa kila namna. Bwana awe nanyi nyote.
17 Kwa mkono wangu mwenyewe naandika hivi: Salamu
kutoka kwa Paulo! Hivi ndivyo ninavyotia sahihi kila barua;
ndivyo ninavyoandika.
18 Tunawatakieni nyote neema ya Bwana wetu Yesu Kristo.

WARAKA WA KWANZA WA PAULO MTUME KWA TIMOTHEO

1 Mimi Paulo, mtume wa Yesu Kristo kwa amri ya Mungu
Mwokozi wetu na Yesu Kristo tumaini letu,
2 nakuandikia Timotheo mwanangu halisi katika imani.
Nakutakia neema, huruma na amani kutoka kwa Mungu
Baba yetu na Kristo Yesu Bwana wetu.
3 Napenda ukae huko Efeso, kama nilivyokuomba
nilipokuwa ninakwenda Makedonia. Wako watu fulani
huko wanaofundisha mafundisho ya uongo. Wakomeshe
watu hao.
4 Waambie waachane na zile hadithi tupu na orodha ndefu
za mababu, ambazo huleta tu ubishi, wala haviwajengi watu
katika mpango ujulikanao kwa imani.
5 Shabaha ya amri hii ni kuhimiza mapendo yatokayo
katika moyo safi, dhamiri njema, na imani ya kweli.
6 Watu wengine wamepotoka na kugeukia majadiliano
yasiyo na maana.
7 Wanapenda kuwa walimu wa Sheria, lakini hawaelewi
maneno yao wenyewe au mambo wanayosisitiza.
8 Twajua kwamba Sheria ni njema, kama ikitumiwa
ipasavyo.
9 Lakini tunapaswa kukumbuka kwamba sheria hazi-
wekwi kwa ajili ya watu wema, bali kwa ajili ya wahalifu na
wasiotii, wasiomcha Mungu na wenye dhambi, watu wasio
na dini na wa kidunia. Watu wanaowaua baba na mama zao,
au wauaji wowote wale;
10 sheria imewekwa kwa ajili ya waasherati, wafiraji,
wanaowaiba watu, waongo, na wanaoapa uongo au wanao-
fanya chochote ambacho ni kinyume cha mafundisho ya
kweli.
11 Mafundisho hayo hupatikana katika Habari Njema
ambayo mimi nimekabidhiwa niihubiri, Habari Njema ya
Mungu mtukufu na mwenye heri.
12 Namshukuru Bwana wetu Yesu Kristo aliyenipa nguvu
kwa ajili ya kazi yangu. Namshukuru kwa kuniona mimi
kuwa ni mwaminifu, akaniteua nimtumikie,
13 ingawa pale awali mimi nilimtukana na kumtesa na
kumdhulumu. Lakini Mungu alinionea huruma, kwa sababu
sikuwa na imani bado, na hivyo sikujua nilichokuwa ni-
nafanya.

14 Lakini Bwana wetu alinijalia neema yake kwa wingi,
akanipa imani na upendo katika kuungana na Kristo Yesu.
15 Usemi huu ni wa kuaminika, na tena unafaa kukubaliwa
kabisa: Kristo Yesu alikuja ulimwenguni kuwaokoa wenye
dhambi. Nami ni mkosefu zaidi kuliko hao wote,
16 lakini Mungu alinionea huruma, ili Kristo aonyeshe
uvumilivu wake wote kwangu mimi, kama mfano kwa wale
wote ambao baadaye watamwamini na kupokea uzima wa
milele.
17 Kwake yeye aliye Mfalme wa milele na asiyekufa, yeye
aliye Mungu pekee—kwake viwe heshima na utukufu milele
na milele! Amina.
18 Mwanangu Timotheo, nakukabidhi amri hii kufuatana
na maneno ya unabii yaliyosemwa zamani juu yako. Yatumie
maneno hayo yawe silaha yako katika kupigana vita vizuri,
19 na ushike imani yako na dhamiri njema. Watu wengine
hawakusikiliza dhamiri zao na hivyo wakaiharibu imani
yao.
20 Miongoni mwao ni Humenayo na Aleksanda ambao
nimewakabidhi kwa Shetani, ili wafundishwe wasimtukane
Mungu.

2

1 Kwanza kabisa, basi naomba dua, sala, maombi na sala za
shukrani zitolewe kwa Mungu kwa ajili ya watu wote,
2 kwa ajili ya wafalme na wote wenye mamlaka, ili tupate
kuishi maisha ya utulivu na amani pamoja na uchaji wa
Mungu na mwenendo mwema.
3 Jambo hili ni jema na lampendeza Mungu Mwokozi wetu,
4 ambaye anataka watu wote waokolewe na wapate kuujua
ukweli.
5 Maana yuko Mungu mmoja, na pia yuko mmoja anayewa-
patanisha watu na Mungu, binadamu Kristo Yesu,
6 ambaye alijitoa mwenyewe kuwakomboa watu wote.
Huo ulikuwa uthibitisho, wakati ufaao ulipowadia.
7 Kwa sababu hiyo mimi nilitumwa niwe mtume na mwal-
imu wa watu wa mataifa, niutangaze ujumbe wa imani na
ukweli. Nasema ukweli; sisemi uongo!
8 Basi, popote mnapokutana kufanya ibada nataka
wanaume wasali, watu waliojitolea kweli na ambao
wanaweza kuinua mikono yao wakisali bila hasira wala
ubishi.
9 Hali kadhalika, nawataka wanawake wawe wanyofu na
wenye busara kuhusu mavazi yao; wavae sawasawa na si
kwa urembo wa mitindo ya kusuka nywele, kujipamba kwa
dhahabu, lulu au mavazi ya gharama kubwa,

10 bali kwa matendo mema kama iwapasavyo wanawake
wamchao Mungu.
11 Wanawake wanapaswa kukaa kimya na kuwa
wanyenyekevu wakati wa kujifunza.
12 Mimi simruhusu mwanamke amfundishe au amtawale
mwanamume; anapaswa kukaa kimya.
13 Maana Adamu aliumbwa kwanza, halafu Hawa.
14 Na wala si Adamu aliyedanganywa; bali mwanamke
ndiye aliyedanganywa, akaivunja sheria ya Mungu.
15 Hata hivyo, mwanamke ataokolewa kwa kupata watoto,
kama akidumu katika imani, upendo, utakatifu na unyofu.

3

1 Msemo huu ni wa kweli: mtu akitaka kuwa kiongozi
katika kanisa, huyo anatamani kazi nzuri.
2 Basi, kiongozi wa kanisa anapaswa awe mtu asiye na
lawama; anapaswa awe na mke mmoja tu, awe mwenye
kiasi, nidhamu na utaratibu; ni lazima awe mkarimu na
anayeweza kufundisha;
3 asiwe mlevi au mtu wa matata, bali awe mpole, apendaye
amani; asiwe mtu wa kupenda fedha;
4 anapaswa awe mtu awezaye kuongoza vema nyumba
yake, na kuwafanya watoto wake wawe watii kwa heshima
yote.
5 Maana kama mtu hawezi kuongoza vema nyumba yake,
atawezaje kulitunza kanisa la Mungu?
6 Mtu ambaye hajakomaa bado katika imani asifanywe
kuwa kiongozi katika kanisa, asije akajaa majivuno na
kuhukumiwa kama vile Ibilisi alivyohukumiwa.
7 Anapaswa awe mwenye sifa njema kati ya watu walio nje
ya kanisa, ili asije akalaumiwa na kuanguka katika mtego wa
Ibilisi.
8 Wasaidizi katika kanisa wanapaswa pia kuwa watu
wenye tabia njema na wanyofu; wasiwe wanywaji mno wa
divai au wenye tamaa ya fedha;
9 wanapaswa kuzingatia kwa dhamiri njema ukweli wa
ndani wa imani.
10 Ni lazima kwanza wathibitishwe, na wakionekana kuwa
wanafaa, basi, watoe huduma yao.
11 Wake zao wanapaswa pia kuwa na tabia njema, wa-
siowasengenya watu, wenye kiasi na waaminifu katika
mambo yote.
12 Msaidizi katika kanisa lazima awe na mke moja tu, na
awezaye kuongoza vema watoto wake na nyumba yake.

13 Maana wasaidizi wanaofanya kazi yao vizuri hujipatia
msimamo mzuri, na wanaweza kusema bila hofu juu ya
imani yao katika Kristo Yesu.
14 Ninakuandikia barua hii nikiwa na matumaini ya kuja
kwako hivi karibuni.
15 Lakini kama nikicheleweshwa, basi, barua hii itakufa-
hamisha mwenendo tunaopaswa kuwa nao katika nyumba
ya Mungu, ambayo ni kanisa la Mungu aliye hai, na ambalo
ni nguzo na msingi wa ukweli.
16 Hakuna mashaka yoyote juu ya ukuu wa siri ya dini
yetu: Alionekana katika umbo la kibinadamu alithibitishwa
na Roho kuwa ni mwadilifu, akaonekana na malaika. Ali-
hubiriwa kati ya mataifa, aliaminiwa popote ulimwenguni,
akachukuliwa juu mbinguni katika utukufu.

4

1 Roho asema waziwazi kwamba siku za baadaye watu
wengine wataitupilia mbali imani; watazitii roho danganyifu
na kufuata mafundisho ya pepo.
2 Mafundisho ya namna hiyo yanaenezwa na watu waongo
wadanganyifu, ambao dhamiri zao ziko kama zimechomwa
kwa chuma cha moto.
3 Watu hao hufundisha kwamba ni makosa kuona na pia
kula vyakula fulani. Lakini Mungu aliviumba vyakula hivyo,
ili wale walio waumini na ambao wanapata kuujua ukweli,
wavitumie kwa shukrani.
4 Kila kitu alichoumba Mungu ni chema, wala hakuna
kinachohitaji kukataliwa, bali vyote vipokelewe kwa sala ya
shukrani,
5 kwa sababu neno la Mungu na sala hukifanya kitu hicho
kikubalike kwa Mungu.
6 Kama ukiwapa ndugu wote maagizo haya, utakuwa mtu-
mishi mwema wa Kristo Yesu, ukijiendeleza kiroho kwa
maneno ya imani na mafundisho ya kweli, ambayo wewe
umeyafuata.
7 Lakini achana na hadithi zile zisizo za kidini na ambazo
hazina maana. Jizoeshe kuishi maisha ya uchaji wa Mungu.
8 Mazoezi ya mwili yana faida yake, lakini mazoezi ya
kiroho yana faida za kila namna, maana yanatuahidia uzima
katika maisha ya sasa, na pia hayo yanayokuja.
9 Usemi huo ni wa kusadikika kabisa na unastahili
kukubaliwa.
10 Sisi tunajitahidi na kufanya kazi kwa bidii kwani
tumemwekea tumaini letu Mungu aliye hai ambaye ni
Mwokozi wa watu wote, na hasa wale wanaoamini.
11 Wape maagizo hayo na mafundisho hayo.

12 Usikubali mtu yeyote akudharau kwa sababu wewe ni
kijana, lakini jitahidi uwe mfano kwa wanaoamini: katika
usemi wako, mwenendo wako, upendo, imani na maisha safi.
13 Tumia wakati wako na juhudi yako katika kusoma
hadharani Maandiko Matakatifu, kuhubiri na kufundisha,
mpaka nitakapokuja.
14 Usiache kukitumia kile kipaji cha Kristo ndani yako
ulichopewa kwa maneno ya manabii na kwa kuwekewa
mikono na wazee.
15 Fikiri kwa makini juu ya hayo yote na kuyatekeleza
kusudi maendeleo yako yaonekane na wote.
16 Angalia sana mambo yako mwenyewe, na mafundisho
yako. Endelea kufanya hayo maana ukifanya hivyo utajiokoa
mwenyewe na wale wanaokusikiliza.

5

1 Usimkemee mtu mzee, bali msihi kama vile angekuwa
baba yako. Watendee vijana kama ndugu zako,
2 wanawake wazee kama mama yako, na wasichana kama
dada zako, kwa usafi wote.
3 Waheshimu wanawake wajane walio wajane kweli.
4 Lakini mjane aliye na watoto au wajukuu, hao wana-
paswa kujifunza kutimiza wajibu wao wa kidini kwa jamaa
zao wenyewe na hivyo kuwalipa wazazi wao na wazee wao,
kwani hilo ni jambo la kupendeza mbele ya Mungu.
5 Mwanamke mjane kweli, asiye na mtu wa kumsaidia,
amemwekea Mungu tumaini lake na huendelea kusali na
kumwomba msaada usiku na mchana.
6 Lakini mwanamke ambaye huishi maisha ya anasa, huyo
amekufa, ingawa yu hai.
7 Wape maagizo haya, wasije wakawa na lawama.
8 Lakini kama mtu hawatunzi watu wa jamaa yake, hasa
wale wa nyumbani kwake, basi, mtu huyo ameikana imani,
na ni mbaya zaidi kuliko mtu asiyeamini.
9 Usimtie katika orodha ya wajane, mjane yeyote ambaye
hajatimiza miaka sitini. Tena awe amepata kuolewa mara
moja tu,
10 na awe mwenye sifa nzuri: aliyewalea watoto wake
vizuri, aliyewakaribisha wageni nyumbani kwake, aliye-
waosha miguu watu wa Mungu, aliyewasaidia watu wenye
taabu, na aliyejitolea kufanya mambo mema.
11 Usiwaandikishe wajane vijana, kwani kama tamaa zao
za maumbile zikizidi kuwa na nguvu zaidi kuliko kujitolea
kwao kwa Kristo watataka kuolewa tena,
12 na wataonekana kukosa uaminifu kuhusu ahadi yao ya
pale awali.

13 Wajane kama hao huanza kupoteza wakati wao
wakizurura nyumba hata nyumba; tena ubaya zaidi ni
kwamba huanza kuwasengenya watu, na kujitia katika
mambo ya watu wengine, huku wakisema mambo ambayo
hawangepaswa kusema.
14 Kwa hiyo ningependelea wajane vijana waolewe, wap-
ate watoto na kutunza nyumba zao ili adui zetu wasipewe
nafasi ya kusema mambo maovu juu yetu.
15 Kwa maana wajane wengine wamekwisha potoka na
kumfuata Shetani.
16 Lakini kama mama Mkristo anao wajane katika ja-
maa yake, yeye anapaswa kuwatunza na si kuliachilia
kanisa mzigo huo, ili kanisa liweze kuwatunza wajane wale
waliobaki peke yao kabisa.
17 Wazee wanaowaongoza watu vizuri wanastahili kupata
riziki maradufu, hasa wale wanaofanya bidii katika kuhubiri
na kufundisha.
18 Maana Maandiko Matakatifu yasema: “Usimfunge
ng'ombe kinywa anapopura nafaka.” na tena “Mfanyakazi
astahili malipo yake.”
19 Usikubali kupokea mashtaka dhidi ya mzee yasipowak-
ilishwa na mashahidi wawili au watatu.
20 Wale wanaotenda dhambi waonye hadharani, ili
wengine wapate kuogopa.
21 Nakuamuru mbele ya Mungu, mbele ya Kristo Yesu, na
mbele ya malaika watakatifu uyazingatie maagizo haya bila
kuacha hata moja, wala kumpendelea mtu yeyote katika kila
unachotenda.
22 Usiharakishe kumwekea mtu yeyote mikono kwa ajili ya
kumtumikia Bwana. Usishiriki dhambi za wengine; jiweke
katika hali safi.
23 Usinywe maji tu, bali unywe divai kidogo kwa ajili ya
tumbo lako, kwani unaugua mara kwa mara.
24 Dhambi za watu wengine huonekana waziwazi, nazo
zawatangulia kwenye hukumu; lakini dhambi za wengine
huonekana tu baadaye.
25 Vivyo hivyo, matendo mema huonekana waziwazi, na
hata yale ambayo si dhahiri hayawezi kufichika.

6

1 Watumwa wote wanapaswa kuwaheshimu wakuu wao
ili kusiwe na sababu ya watu kulitukana jina la Mungu na
mafundisho yetu.
2 Watumwa ambao wakuu wao ni Wakristo wasiwadharau
kwani ni ndugu zao. Badala yake, wanapaswa kuwatumikia
hata vizuri zaidi, maana hao wanaopata faida kutokana

na kazi yao ni waumini ambao wanawapenda. Unapaswa
kufundisha na kuhubiri mambo haya.
3 Mtu yeyote anayefundisha kinyume cha mambo haya, na
ambaye hakubaliani na maneno ya kweli ya Bwana wetu
Yesu Kristo na mafundisho ya dini,
4 huyo amejaa majivuno na wala hajui chochote. Ni mtu
wa kupenda ubishi na magombano juu ya maneno matupu,
na hiyo husababisha wivu, ugomvi, matusi, shuku mbaya,
5 na ubishi usio na kikomo kutoka kwa watu ambao akili
zao zimeharibika, na ambao hawana tena ukweli. Wanad-
hani dini ni njia ya kujipatia utajiri.
6 Kweli dini humfanya mtu awe tajiri sana, ikiwa
anatosheka na vitu alivyo navyo.
7 Maana hatukuleta kitu chochote hapa duniani, wala hatu-
tachukua chochote.
8 Kwa hiyo basi, kama tunacho chakula na mavazi, tuna-
paswa kuridhika navyo.
9 Lakini wale wanaotaka kutajirika huanguka katika ma-
jaribu, na kunaswa katika mtego wa tamaa nyingi mbaya za
kipumbavu, ambazo huwavuta mpaka kwenye uharibifu na
maangamizi.
10 Kwa maana kupenda sana fedha ni chanzo cha uovu
wote. Watu wengine wametamani sana kupata fedha hata
wakatangatanga mbali na imani, na wameivunja mioyo yao
kwa huzuni nyingi.
11 Lakini wewe, mtu wa Mungu, jiepushe na mambo hayo.
Zingatia uadilifu, uchaji wa Mungu, imani, mapendo, subira
na unyenyekevu.
12 Piga mbio kadiri uwezavyo katika shindano la mbio za
imani, ukajipatie tuzo la uzima wa milele, ulilioitiwa wakati
ulipokiri imani yako mbele ya mashahidi wengi.
13 Mbele ya Mungu anayevipa vitu vyote uhai, na mbele
ya Yesu Kristo aliyetoa ushahidi na kukiri ukweli mbele ya
Pontio Pilato,
14 nakuamuru ushike maagizo yako na kuyatii kwa
uaminifu mpaka Siku ile atakapotokea Bwana wetu Yesu
Kristo.
15 Kutokea kwake kutafanyika wakati ufaao uliopangwa
na Mungu mwenye heri na aliye Mtawala pekee, Mfalme wa
wafalme, na Bwana wa mabwana.
16 Yeye peke yake anaishi milele, katika mwanga usioweza
kukaribiwa na mtu. Hakuna mtu aliyepata kumwona au
awezaye kumwona. Kwake iwe heshima na uwezo wa
milele! Amina.
17 Waamuru watu walio matajiri katika mambo ya maisha
ya sasa, wasijivune, wasiweke tumaini lao katika mali isiy-

oweza kutegemewa; bali wamtegemee Mungu, ambaye kwa
ukarimu hutupatia vitu vyote tuvifurahie.
18 Waamuru watende mema, wawe matajiri katika
matendo mema, na wawe wakarimu na walio tayari
kuwashirikisha wengine mali zao.
19 Kwa namna hiyo watajiwekea hazina ambayo itakuwa
kwao msingi imara kwa wakati ujao. Hapo wataweza kuji-
patia uzima ambao ni uzima wa kweli.
20 Timotheo, tunza salama yote yale uliyokabidhiwa. Jie-
pushe na majadiliano ya kidunia na ubishi wa kipumbavu
juu ya kile wanachokiita watu wengine: “Elimu”.
21 Maana wengine wamejidai kuwa na hiyo elimu, na ma-
tokeo yake wamepoteza imani. Nawatakieni nyote neema!

WARAKA WA PILI WA PAULO MTUME KWA TIMOTHEO

1 Mimi Paulo, ambaye Mungu alitaka niwe mtume wa
Kristo Yesu ili niutangaze ule uzima tulioahidiwa katika ku-
ungana na Kristo Yesu,
2 nakuandikia wewe mwanangu mpenzi Timotheo. Naku-
takia neema, huruma na amani kutoka kwa Mungu Baba na
Kristo Yesu Bwana wetu.
3 Ninamshukuru Mungu ambaye ninamtumikia kwa
dhamiri safi kama walivyofanya wazee wangu; namshukuru
kila ninapokukumbuka daima katika sala zangu.
4 Nakumbuka machozi yako na ninatamani usiku na
mchana kukuona, ili nijazwe furaha.
5 Naikumbuka imani yako ya kweli, imani aliyokuwa nayo
nyanya yako Loisi, na pia mama yako Eunike. Nina hakika
kwamba wewe pia unayo.
6 Ndio maana nakukumbusha ukiweke motomoto kile
kipaji ulichopewa na Mungu wakati nilipokuwekea mikono
yangu.
7 Kwa maana Mungu hakutupa Roho wa kutufanya tuwe
waoga, bali alitupa Roho wa kutujalia nguvu, upendo na
nidhamu.
8 Basi, usione haya kumshuhudia Bwana wetu, wala usione
haya kwa sababu yangu mimi niliye mfungwa kwa ajili yake.
Lakini shiriki katika mateso kwa ajili ya Habari Njema, kadiri
ya nguvu unazopewa na Mungu.
9 Yeye alituokoa, akatuita tuwe watu wake yeye
mwenyewe, si kwa sababu ya matendo yetu wenyewe bali
kwa sababu ya kusudi lake na neema yake. Alitujalia neema
hiyo katika Kristo Yesu kabla mwanzo wa nyakati;
10 lakini sasa imefunuliwa kwetu kwa kuja kwake Mwokozi
wetu Yesu Kristo. Yeye amekomesha nguvu za kifo, na kwa
njia ya Habari Njema akadhihirisha uzima usio kufa.
11 Mungu amenichagua mimi niwe mtume na mwalimu
kwa ajili ya kuhubiri Habari Njema,
12 nami nateseka mambo haya kwa sababu hiyo.
Lakini niko bado timamu kabisa kwani namjua yule
niliyemwamini, tena nina hakika kwamba yeye aweza
kukilinda salama kile alichonikabidhi, mpaka Siku ile.
13 Shika kwa makini mafundisho yale ya kweli niliyoku-
fundisha, na kubaki katika hiyo imani na huo upendo wetu
katika kuungana na Kristo Yesu.

14 Jambo lile bora ulilokabidhiwa lilinde kwa nguvu ya
Roho Mtakatifu anayeishi ndani yetu.
15 Kama unavyojua, watu wote mkoani Asia wameniacha,
miongoni mwao wakiwa Fugelo na Hermogene.
16 Bwana aihurumie jamaa ya Onesiforo, kwa sababu alin-
iburudisha rohoni mara nyingi, wala hakuona haya kwa
kuwa nilikuwa kifungoni,
17 ila mara tu alipofika Roma, alianza kunitafuta kwa bidii
mpaka akanipata.
18 Bwana amjalie huruma katika Siku ile! Nawe wajua
vizuri mengi aliyonifanyia huko Efeso.

2

1 Basi, wewe mwanangu, uwe na nguvu katika neema
tunayopata katika kuungana na Kristo Yesu.
2 Chukua yale mafundisho uliyonisikia nikitangaza mbele
ya mashahidi wengi, uyakabidhi kwa watu wanaoaminika,
ambao wataweza kuwafundisha wengine pia.
3 Shiriki katika mateso kama askari mwaminifu wa Kristo
yesu.
4 Mwanajeshi vitani hujiepusha na shughuli za maisha ya
kawaida ili aweze kumpendeza mkuu wa jeshi.
5 Mwanariadha yeyote hawezi kushinda na kupata zawadi
ya ushindi kama asipozitii sheria za michezo.
6 Mkulima ambaye amefanya kazi ngumu anastahili ku-
pata sehemu ya kwanza ya mavuno.
7 Fikiria hayo ninayosema, kwani Bwana atakuwezesha
uyaelewe yote.
8 Mkumbuke Yesu Kristo aliyefufuliwa kutoka wafu,
aliyekuwa wa ukoo wa Daudi, kama isemavyo Habari Njema
ninayoihubiri.
9 Kwa sababu ya kuihubiri Habari Njema mimi nateseka
na nimefungwa minyororo kama mhalifu. Lakini neno la
Mungu haliwezi kufungwa minyororo,
10 na hivyo navumilia kila kitu kwa ajili ya wateule wa
Mungu, ili wao pia wapate ukombozi upatikanao kwa njia ya
Yesu Kristo, na ambao huleta utukufu wa milele.
11 Usemi huu ni wa kweli: “Ikiwa tulikufa pamoja naye,
tutaishi pia pamoja naye.
12 Tukiendelea kuvumilia, tutatawala pia pamoja naye.
Tukimkana, naye pia atatukana.
13 Tukikosa kuwa waaminifu, yeye hubaki mwaminifu
daima, maana yeye hawezi kujikana mwenyewe.”
14 Basi, wakumbushe watu wako mambo haya, na
kuwaonya mbele ya Mungu waache ubishi juu ya maneno.

Ubishi huo haufai, ila huleta tu uharibifu mkuu kwa wale
wanaousikia.
15 Jitahidi kupata kibali kamili mbele ya Mungu kama
mfanyakazi ambaye haoni haya juu ya kazi yake, na ambaye
hufundisha sawa ule ujumbe wa kweli.
16 Jiepushe na majadiliano ya kidunia na ya kipumbavu;
kwani hayo huzidi kuwatenga watu mbali na Mungu.
17 Mafundisho ya aina hiyo ni kama donda linalokula
mwili. Miongoni mwa hao waliofundisha hayo ni Humenayo
na Fileto.
18 Hawa wamepotoka kabisa mbali na ukweli, na wanatia
imani ya watu wengine katika wasiwasi kwa kusema ati
ufufuo wetu umekwisha fanyika.
19 Lakini msingi thabiti uliowekwa na Mungu uko imara,
na juu yake yameandikwa maneno haya: "Bwana anawafa-
hamu wale walio wake," na "Kila asemaye yeye ni wa Bwana,
ni lazima aachane na uovu."
20 Katika nyumba kubwa kuna mabakuli na vyombo vya
kila namna: vingine ni vya fedha na dhahabu, vingine vya
mbao na udongo, vingine ni vya matumizi ya pekee na
vingine kwa ajili ya matumizi ya kawaida.
21 Basi, kama mtu atajitakasa kwa kujitenga mbali na
mambo hayo yote maovu, atakuwa chombo cha matumizi ya
pekee, kwa sababu amewekwa wakfu, anamfaa Bwana wake
na yupo tayari kwa kila kazi njema.
22 Jiepushe na tamaa za ujana, fuata uadilifu, imani, up-
endo, amani, pamoja na watu wote ambao wanamwomba
Bwana kwa moyo safi.
23 Epuka ubishi wa kijinga na kipumbavu; wajua kwamba
hayo huleta magomvi.
24 Mtumishi wa Bwana asigombane. Anapaswa kuwa
mpole kwa watu wote, mwalimu mwema na mvumilivu,
25 ambaye ni mpole anapowaonya wapinzani wake, kwani
huenda Mungu akawajalia nafasi ya kutubu, wakapata kuu-
jua ukweli.
26 Hapo fahamu zao zitawarudia tena, wakaponyoka
katika mtego wa Ibilisi aliyewanasa na kuwafanya wayatii
matakwa yake.

3

1 Kumbuka kwamba, katika siku za mwisho kutakuwa na
nyakati za taabu.
2 watu watakuwa na ubinafsi, wenye tamaa ya fedha,
wenye majivuno, wenye kujiona, wenye kumtukana Mungu,
wasiowatii wazazi wao, wasio na shukrani na waovu;

3 watatokea watu wasio na upendo moyoni, wasio na huruma, wachongezi, walafi na wakali; watachukia chochote kilicho chema;
4 watakuwa wahaini, wakaidi na waliojaa kiburi; watapenda anasa kuliko kumpenda Mungu.
5 Kwa nje wataonekana kama watu wenye kumcha Mungu, lakini wataikana nguvu yake. Jiepushe kabisa na watu wa namna hiyo.
6 Baadhi yao huenda katika nyumba za watu na huwateka wanawake dhaifu waliolemewa mizigo ya dhambi na ambao wanaongozwa na tamaa za kila aina;
7 wanawake ambao wanajaribu daima kujifunza lakini hawawezi kuufikia ujuzi wa huo ukweli.
8 Watu hao huupinga ukweli kama vile Yane na Yambre walivyompinga Mose.
9 Lakini hawataweza kuendelea zaidi kwa maana upumbavu wao utaonekana wazi kwa wote. Ndivyo ilivyokuwa kwa akina Yane na Yambre.
10 Wewe lakini, umeyafuata mafundisho yangu, mwenendo wangu, makusudi yangu katika maisha, imani yangu, uvumilivu wangu, upendo wangu, subira yangu,
11 udhalimu na mateso yangu. Unayajua mambo yaliyonipata huko Antiokia, Ikonio na Lustra. Nilivumilia udhalimu mkubwa mno! Lakini Bwana aliniokoa katika mambo hayo yote.
12 Kila mtu anayetaka kuishi maisha ya kumcha Mungu katika kuungana na Kristo Yesu lazima adhulumiwe.
13 Watu waovu na wadanyanyifu watazidi kuwa waovu zaidi na zaidi kwa kuwadanganya wengine na kudanganyika wao wenyewe.
14 Lakini wewe dumu katika ukweli ule uliofundishwa, ukaukubali kabisa. Unawajua wale waliokuwa walimu wako.
15 Unakumbuka kwamba tangu utoto wako umeyajua Maandiko Matakatifu ambayo yaweza kukupatia hekima iletayo wokovu kwa njia ya imani kwa Kristo Yesu.
16 Maandiko yote Matakatifu yameandikwa kwa uongozi wa Mungu, na yanafaa katika kufundishia ukweli, kuonya, kusahihisha makosa, na kuwaongoza watu waishi maisha adili,
17 ili mtu anayemtumikia Mungu awe mkamilifu, na tayari kabisa kufanya kila tendo jema.

4

1 Nakuamuru mbele ya Mungu, na mbele ya Kristo Yesu atakayewahukumu watu walio hai na wafu, na kwa sababu

anakuja kutawala akiwa Mfalme:
2 hubiri huo ujumbe, sisitiza kuutangaza (iwe ni wakati
wa kufaa au wakati usiofaa), karipia, onya na himiza watu
ukiwafundisha kwa uvumilivu wote.
3 Utakuja wakati ambapo watu hawatasikiliza mafundisho
ya kweli, ila watafuata tamaa zao wenyewe na kujiku-
sanyia walimu tele watakaowaambia mambo yale tu ambayo
masikio yao yako tayari kusikia.
4 Watakataa kuusikia ukweli, watageukia hadithi za uongo.
5 Wewe, lakini, uwe macho katika kila hali; vumilia mateso,
fanya kazi ya mhubiri wa Habari Njema, timiza kikamilifu
utumishi wako.
6 Kwa upande wangu mimi, niko karibu kabisa kutolewa
dhabihu na wakati wa kufariki kwangu umefika.
7 Nimefanya bidii katika mashindano, nimemaliza safari
yote na imani nimeitunza.
8 Na sasa imebakia tu kupewa tuzo la ushindi kwa maisha
ya uadilifu, tuzo ambalo Bwana Hakimu wa haki, atanipa
mimi Siku ile na wala si mimi tu, ila na wale wote wanaotaza-
mia kwa upendo kutokea kwake.
9 Fanya bidii kuja kwangu karibuni.
10 Dema ameupenda ulimwengu huu akaniacha na
kwenda zake Thesalonike. Kreske amekwenda Galatia,
na Tito amekwenda Dalmatia.
11 Luka peke yake ndiye aliye hapa pamoja nami. Mpate
Marko uje naye, kwa maana ataweza kunisaidia katika kazi
yangu.
12 Nilimtuma Tukiko kule Efeso.
13 Utakapokuja niletee koti langu nililoacha kwa Karpo
kule Troa; niletee pia vile vitabu, na hasa vile vilivyoten-
genezwa kwa ngozi.
14 Yule sonara aitwaye Aleksanda amenitendea maovu
mengi; Bwana atamlipa kufuatana na hayo matendo yake.
15 Jihadhari naye kwa sababu aliupinga ujumbe wetu kwa
ukali.
16 Wakati nilipojitetea kwa mara ya kwanza hakuna mtu
aliyesimama upande wangu; wote waliniacha. Mungu asi-
wahesabie kosa hilo!
17 Lakini, Bwana alikaa pamoja nami, akanipa nguvu,
hata nikaweza kuutangaza ujumbe wote, watu wa mataifa
wausikie; tena nikaokolewa katika hukumu ya kifo kama
kinywani mwa simba.
18 Bwana ataniokoa na mambo yote maovu, na kunichukua
salama mpaka katika Utawala wake wa mbinguni. Kwake
uwe utukufu milele na milele! Amina.
19 Wasalimu Priska na Akula, pamoja na jamaa ya Onesi-
foro.

20 Erasto alibaki Korintho, naye Trofimo nilimwacha
Mileto kwa sababu alikuwa mgonjwa.
21 Fanya bidii kuja kabla ya majira ya baridi. Ebulo, Pude,
Lino na Klaudia wanakusalimu; vilevile ndugu wengine
wote.
22 Bwana awe nawe rohoni mwako. Nawatakieni nyote
neema.

WARAKA WA PAULO MTUME KWA TITO

1 Mimi Paulo, mtumishi wa Mungu na mtume wa Yesu
Kristo naandika. Mimi nimechaguliwa kuijenga imani ya
wateule wa Mungu na kuwaongoza waufahamu ukweli wa
dini yetu,
2 ambayo msingi wake ni tumaini la kupata uzima wa
milele. Mungu ambaye hasemi uongo, alituahidia uzima huo
kabla ya mwanzo wa nyakati,
3 na wakati ufaao ulipowadia, akaudhihirisha katika
ujumbe wake. Mimi nilikabidhiwa ujumbe huo nuutangaze
kufuatana na amri ya Mungu, Mwokozi wetu.
4 Ninakuandikia wewe Tito, mwanangu wa kweli katika
imani tunayoshiriki. Nakutakia neema na amani kutoka kwa
Mungu Baba, na kutoka kwa Kristo Yesu, Mkombozi wetu.
5 Nilikuacha Krete ili urekebishe yale mambo ambayo
hayakuwa yamekamilika bado, na kuwateua wazee wa
kanisa katika kila mji. Kumbuka maagizo yangu:
6 mzee wa kanisa anapaswa kuwa mtu asiye na hatia;
aliye na mke mmoja tu, na watoto wake wanapaswa kuwa
waumini, wasiojulikana kuwa wakorofi au wakaidi.
7 Maana kwa vile kiongozi wa kanisa ni mkurugenzi wa
kazi ya Mungu, anapaswa kuwa mtu asiye na hatia. Asiwe
mwenye majivuno, mwepesi wa hasira, mlevi, mkorofi au
mchoyo.
8 Anapaswa kuwa mkarimu na anayependa mambo mema.
Anapaswa kuwa mtu mtaratibu, mwadilifu, mtakatifu na
mwenye nidhamu.
9 Ni lazima ashike kikamilifu ujumbe ule wa kuaminika
kama unavyofundishwa. Ndivyo atakavyoweza kuwatia
wengine moyo kwa mafundisho ya kweli na kuyafichua
makosa ya wale wanaoyapinga mafundisho hayo.
10 Maana, wako watu wengi, hasa wale walioongoka ku-
toka dini ya Kiyahudi, ambao ni wakaidi, wanaowapotosha
wengine kwa upumbavu wao.
11 Lazima kukomesha maneno yao, kwani wanavuruga
jumuiya nzima kwa kufundisha mambo ambayo hawapaswi
kufundisha; wanafanya hivyo kwa nia mbaya ya kupata
faida ya fedha.
12 Hata mmoja wa manabii wao, ambaye naye pia ni
Mkrete, alisema: “Wakrete, husema uongo daima; ni kama
wanyama wabaya, walafi na wavivu!”

13 Naye alitoboa ukweli kwa sababu hiyo, unapaswa
kuwakaripia vikali, ili wawe na imani kamilifu.
14 Wasiendelee kushikilia hadithi tupu za Kiyahudi na
maagizo ya kibinadamu yanayozuka kwa watu walioukataa
ukweli.
15 Kila kitu ni safi kwa watu walio safi; lakini hakuna cho-
chote kilicho safi kwa wale waliochafuliwa na wasioamini,
maana dhamiri na akili zao zimechafuliwa.
16 Watu kama hao hujidai kwamba wanamjua Mungu,
lakini kwa matendo yao humkana. Ni watu wa kuchukiza
mno na wakaidi, hawafai kwa jambo lolote jema.

2

1 Lakini wewe unapaswa kuhubiri mafundisho safi.
2 Waambie wazee kwamba wanapaswa kuwa na kiasi,
wawe na busara na wataratibu; wanapaswa kuwa timamu
katika imani yao, upendo na uvumilivu.
3 Hali kadhalika waambie wanawake wazee wawe na
mwenendo wa uchaji wa Mungu; wasiwe wachongezi, au
watumwa wa pombe. Wanapaswa kufundisha mambo
mema,
4 ili wawazoeze kina mama vijana kuwapenda waume zao
na watoto,
5 wawe na kiasi na safi, waangalie vizuri mambo ya nyum-
bani, na wawatii waume zao, ili ujumbe wa Mungu usije
ukadharauliwa.
6 Kadhalika, wahimize vijana wawe na kiasi.
7 Katika mambo yote wewe mwenyewe unapaswa kuwa
mfano wa matendo mema. Uwe mnyofu na uwe na uzito
katika mafundisho yako.
8 Maneno yako yasiwe na hitilafu yoyote ili adui zako
waaibike wasipopata chochote kibaya cha kusema juu yetu.
9 Watumwa wanapaswa kuwatii wakuu wao na kuwapen-
deza katika mambo yote. Wasibishane nao,
10 au kuiba vitu vyao. Badala yake wanapaswa kuonye-
sha kwamba wao ni wema na waaminifu daima, ili, kwa
matendo yao yote, wayapatie sifa njema mafundisho juu ya
Mungu, Mwokozi wetu.
11 Maana neema ya Mungu imedhihirishwa kwa ajili ya
wokovu wa watu wote.
12 Neema hiyo yatufunza kuachana na uovu wote na tamaa
za kidunia; tuwe na kiasi, tuishi maisha adili na ya kumcha
Mungu katika ulimwengu huu wa sasa,
13 tukiwa tunangojea siku ile ya heri tunayoitumainia,
wakati utakapotokea utukufu wa Mungu Mkuu na Mwokozi
wetu Yesu Kristo.

14 Yeye alijitoa mwenyewe kwa ajili yetu ili atukomboe
kutoka katika uovu wote na kutufanya watu safi walio wake
yeye mwenyewe, watu walio na hamu ya kutenda mema.
15 Basi, fundisha mambo hayo na tumia mamlaka yako yote
ukiwahimiza na kuwaonya wasikilizaji wako. Mtu yeyote na
asikudharau.

3

1 Wakumbushe watu kuwastahi watawala na wenye mam-
laka, kuwatii na kuwa tayari kwa kila namna kutenda
mambo yote mema.
2 Waambie wasimtukane mtu yeyote; bali waishi kwa
amani na masikizano, wawe daima wapole kwa kila mtu.
3 Maana, wakati mmoja sisi tulikuwa wapumbavu, wakaidi
na wapotovu. Tulikuwa watumwa wa tamaa na anasa za kila
aina. Tuliishi maisha ya uovu na wivu; watu walituchukia
nasi tukawachukia.
4 Lakini wakati wema na upendo wa Mungu, Mwokozi
wetu, ulipofunuliwa,
5 alituokoa. alituokoa si kwa sababu ya jambo lolote jema
tulilotenda sisi, bali alituokoa kwa sababu ya huruma yake,
kwa njia ya Roho Mtakatifu anayetujalia tuzaliwe upya na
kuwa na maisha mapya kwa kutuosha kwa maji.
6 Mungu alitumiminia Roho Mtakatifu bila kipimo kwa njia
ya Yesu Kristo, Mwokozi wetu,
7 ili kwa neema yake tupate kukubaliwa kuwa waadilifu na
kuupokea uzima wa milele tunaoutumainia.
8 Jambo hili ni kweli. Ninakutaka uyatilie mkazo mambo
haya, ili wale wanaomwamini Mungu, wawe na hamu ya
kuutumia wakati wao katika kutenda mema, ambayo ni
mambo mazuri na ya manufaa kwa watu.
9 Lakini jiepushe na ubishi wa kipumbavu, ugomvi na
mabishano juu ya Sheria. Mambo hayo hayana faida yoyote
na ni ya bure tu.
10 Mtu anayesababisha mafarakano mpe onyo la kwanza
na la pili, kisha achana naye.
11 Wajua kwamba mtu wa namna hiyo amepotoka kabisa,
na dhambi zake zathibitisha kwamba amekosea.
12 Baada ya kumtuma kwako Artema au Tukiko, fanya bidii
kuja Nikopoli unione, maana nimeamua kukaa huko wakati
wa majira ya baridi.
13 Jitahidi kumsaidia mwana sheria Zena na Apolo ili
waweze kuanza ziara zao na uhakikishe kwamba wana kila
kitu wanachohitaji.

14 Ni lazima watu wetu wajifunze kuutumia wakati wao
katika kutenda mema ili wasaidie katika mahitaji ya kweli,
na maisha yao yawe ya kufaa.
15 Watu wote walio pamoja nami wanakusalimu. Wasal-
imu rafiki zetu katika imani. Nawatakieni nyote neema ya
Mungu.

WARAKA WA PAULO KWA FILEMONI

1 Mimi Paulo, mfungwa kwa ajili ya Kristo Yesu, na
ndugu Timotheo, ninakuandikia wewe Filemoni mpendwa,
mfanyakazi mwenzetu
2 na kanisa linalokutana nyumbani kwako, na wewe dada
Afia, na askari mwenzetu Arkupo.
3 Tunawatakieni neema na amani kutoka kwa Mungu Baba
yetu, na kwa Bwana yesu Kristo.
4 Kila wakati ninaposali nakukumbuka wewe Filemoni, na
kumshukuru Mungu
5 maana nasikia habari za imani yako kwa Bwana wetu
Yesu na upendo wako kwa watu wote wa Mungu.
6 Naomba ili imani hiyo unayoshiriki pamoja nasi
ikuwezeshe kuwa na ujuzi mkamilifu zaidi wa baraka zote
tunazopata katika kuungana kwetu na Kristo.
7 Ndugu, upendo wako yameniletea furaha kubwa na ku-
nipa moyo sana! Nawe umeichangamsha mioyo ya watu wa
Mungu.
8 Kwa sababu hiyo, ningeweza, kwa uhodari kabisa, nikiwa
ndugu yako katika Kristo, kukuamuru ufanye unachopaswa
kufanya.
9 Lakini kwa sababu ya upendo, ni afadhali zaidi
nikuombe. Nafanya hivi ingawa mimi ni Paulo, balozi wa
Kristo Yesu, na sasa pia mfungwa kwa ajili yake.
10 Basi, ninalo ombi moja kwako kuhusu mwanangu One-
simo, ambaye ni mwanangu katika Kristo kwani nimekuwa
baba yake nikiwa kifungoni.
11 Ni Onesimo yuleyule ambaye wakati mmoja alikuwa
hakufai kitu, lakini sasa ananifaa mimi na wewe pia.
12 Sasa namrudisha kwako, naye ni kama moyo wangu
mimi mwenyewe.
13 Ningependa akae nami hapa anisaidie badala yako
wakati niwapo kifungoni kwa sababu ya Habari Njema.
14 Lakini sitafanya chochote bila kibali chako. Sipendi
kukulazimisha unisaidie, kwani wema wako unapaswa ku-
tokana na hiari yako wewe mwenyewe na si kwa kulazimika.
15 Labda Onesimo aliondoka kwako kwa kitambo tu,
kusudi uweze tena kuwa naye daima.
16 Na sasa yeye si mtumwa tu, ila ni bora zaidi ya mtumwa:
yeye ni ndugu yetu mpenzi. Na wa maana sana kwangu
mimi, na kwako atakuwa wa maana zaidi kama mtumwa na
kama ndugu katika Bwana.

17 Basi, ikiwa wanitambua mimi kuwa mwenzako, mpokee
tena kama vile ungenipokea mimi mwenyewe.
18 Kama alikuwa amekukosea kitu, au alikuwa na deni
lako, basi, unidai mimi.
19 Naandika jambo hili kwa mkono wangu mwenyewe:
Mimi Paulo nitalipa! (Tena sina haja ya kusema kwamba
wewe unalo deni kwangu la nafsi yako.)
20 Haya, basi, ndugu yangu, nifanyie jambo hilo kwa ajili
ya jina la Bwana; burudisha moyo wangu kama ndugu katika
Kristo.
21 Naandika nikitumaini kwamba utanikubalia ombi
langu; tena najua kwamba utafanya hata zaidi ya haya
ninayokuomba.
22 Pamoja na hayo, nitayarishie chumba kwani natumaini
kwamba kwa sala zenu, Mungu atanijalia niwatembeleeni.
23 Epafra, mfungwa mwenzangu kwa ajili ya Kristo Yesu,
anakusalimu.
24 Nao akina Marko, Aristarko, Dema na Luka, wafanyakazi
wenzangu, wanakusalimu.
25 Nawatakieni ninyi nyote neema ya Bwana wetu Yesu
Kristo.

WARAKA KWA WAEBRANIA

1 Hapo zamani, Mungu alisema na babu zetu mara nyingi
kwa namna nyingi kwa njia ya manabii,
2 lakini siku hizi za mwisho, amesema nasi kwa njia ya
Mwanae. Yeye ndiye ambaye kwa njia yake Mungu aliumba
ulimwengu na akamteua avimiliki vitu vyote.
3 Yeye ni mng'ao wa utukufu wa Mungu, na mfano kamili
wa hali ya Mungu mwenyewe, akiutegemeza ulimwengu
kwa neno lake lenye nguvu. Baada ya kuwapatia binadamu
msamaha wa dhambi zao, aliketi huko juu mbinguni, upande
wa kulia wa Mungu Mkuu.
4 Mwana ni mkuu zaidi kuliko malaika, kama vile jina
alilopewa na Mungu ni kuu zaidi kuliko jina lao.
5 Maana Mungu hakumwambia kamwe hata mmoja wa
malaika wake: "Wewe ni Mwanangu; Mimi leo nimekuwa
Baba yako." Wala hakusema juu ya malaika yeyote: "Mimi
nitakuwa Baba yake, naye atakuwa Mwanangu."
6 Lakini Mungu alipokuwa anamtuma Mwanae mzaliwa
wa kwanza ulimwenguni, alisema: "Malaika wote wa Mungu
wanapaswa kumwabudu."
7 Lakini kuhusu malaika, Mungu alisema: "Mungu
awafanya malaika wake kuwa pepo, na watumishi wake
kuwa ndimi za moto."
8 Lakini kumhusu Mwana, Mungu alisema: "Utawala wako
ee Mungu, wadumu milele na milele! Wewe wawatawala
watu wako kwa haki.
9 Wewe wapenda uadilifu na kuchukia uovu. Ndiyo maana
Mungu, Mungu wako amekuweka wakfu na kukumiminia
furaha kubwa zaidi kuliko wenzako."
10 Pia alisema: "Bwana, wewe uliumba dunia hapo
mwanzo, mbingu ni kazi ya mikono yako.
11 Hizo zitatoweka, lakini wewe wabaki daima, zote zi-
tachakaa kama vazi.
12 Utazikunjakunja kama koti, nazo zitabadilishwa kama
vazi. Lakini wewe ni yuleyule daima, na maisha yako hay-
atakoma."
13 Mungu hakumwambia kamwe hata mmoja wa malaika
wake: "Keti upande wangu wa kulia, mpaka niwaweke adui
zako chini ya miguu yako."
14 Malaika ni roho tu wanaomtumikia Mungu, na Mungu
huwatuma wawasaidie wale watakaopokea wokovu.

2

1 Kwa sababu hiyo tunapaswa kuzingatia kwa makini zaidi
yote tuliyosikia, ili tusije tukapotoshwa.
2 Ujumbe ule waliopewa wazee wetu na malaika
ulionyeshwa kuwa kweli, hata mtu yeyote ambaye
hakuufuata au hakuutii aliadhibiwa kama alivyostahili.
3 Basi, sisi tutaokokaje kama hatuujali wokovu mkuu kama
huu? Kwanza Bwana mwenyewe aliutangaza wokovu huu,
na wale waliomsikia walituthibitishia kwamba ni kweli.
4 Mungu pia aliongeza hapo ushahidi wake kwa kufanya
kila namna ya miujiza na maajabu, na kwa kuwagawia watu
vipaji vya Roho Mtakatifu kadiri ya mapenzi yake.
5 Mungu hakuwaweka malaika wautawale ulimwengu
ujao, yaani ulimwengu ule tunaoongea habari zake.
6 Tena yasemwa mahali fulani katika Maandiko: "Mtu ni
nini ee Mungu, hata umfikirie; mwanaadamu ni nini hata
umjali?
7 Ulimfanya kwa kitambo kidogo kuwa chini zaidi kuliko
malaika; ukamvika taji ya utukufu na heshima,
8 ukaweka kila kitu chini ya miguu yake, avitawale."
Yasemwa kwamba Mungu alimweka mtu kuwa mtawala
wa vitu vyote yaani bila kuacha hata kimoja. Hata hivyo,
hatuoni bado mtu akivitawala vitu vyote sasa.
9 Lakini twamwona Yesu ambaye alifanywa kwa kitambo
kidogo kuwa chini zaidi kuliko malaika, ili kwa neema
ya Mungu afe kwa ajili ya watu wote. Sasa tunamwona
ametawazwa kwa utukufu na heshima kwa sababu ya kifo
alichoteseka.
10 Ilikuwa haki tupu kwamba Mungu, ambaye huumba
na kutegemeza vitu vyote, alimfanya Yesu kuwa mkamil-
ifu kabisa kwa njia ya mateso, ili awalete watoto wengi
waushiriki utukufu wake. Maana Yesu ndiye anayewaon-
goza kwenye wokovu.
11 Yeye anawatakasa watu dhambi zao, naye pamoja na
wale waliotakaswa, wote wanaye Baba mmoja. Ndiyo maana
Yesu haoni aibu kuwaita hao ndugu zake;
12 kama asemavyo: "Ee Mungu, nitawatangazia ndugu
zangu matendo yako. Nitakusifu katika kusanyiko lao."
13 Tena asema: "Nitamwekea Mungu tumaini langu." Na
tena: "Mimi niko hapa pamoja na watoto alionipa Mungu."
14 Basi, kwa vile watoto hao, kama awaitavyo, ni watu
wenye mwili na damu, Yesu mwenyewe akawa kama wao
na kushiriki ubinadamu wao. Alifanya hivyo ili kwa njia ya
kifo chake amwangamize Ibilisi, ambaye ana mamlaka juu
ya kifo,

15 na hivyo awaokoe wale waliokuwa watumwa maisha
yao yote kwa sababu ya hofu yao ya kifo.
16 Maana ni wazi kwamba yeye hakuja kwa ajili ya kuwa-
saidia malaika, bali kama yasemavyo Maandiko; “Anawa-
saidia wazawa wa Abrahamu.”
17 Ndiyo maana ilimbidi awe kama ndugu zake kwa kila
namna, ili awe Kuhani Mkuu wao aliye mwaminifu na
mwenye huruma katika kumtumikia Mungu, ili dhambi za
watu ziondolewe.
18 Na, anaweza sasa kuwasaidia wale wanaojaribiwa na
kuteswa.

3

1 Ndugu zangu watu wa Mungu ambao mmeitwa na
Mungu, fikirini juu ya Yesu ambaye Mungu alimtuma awe
Kuhani Mkuu wa imani tunayoiungama.
2 Yeye alikuwa mwaminifu kwa Mungu aliyemteua ku-
fanya kazi yake kama vile Mose alivyokuwa mwaminifu
katika nyumba yote ya Mungu.
3 Mjenzi wa nyumba hupata heshima zaidi kuliko hiyo
nyumba yenyewe. Hali kadhalika naye Yesu anastahili hes-
hima kubwa zaidi kuliko Mose.
4 Kila nyumba hujengwa na mjenzi fulani—na Mungu
ndiye mjenzi wa vitu vyote.
5 Mose alikuwa mwaminifu katika nyumba yote ya Bwana
kama mtumishi, na alinena juu ya mambo ambayo Mungu
atayasema hapo baadaye.
6 Lakini Kristo ni mwaminifu kama Mwana mwenye mam-
laka juu ya nyumba ya Mungu. Sisi ni nyumba yake kama
tukizingatia uhodari wetu na uthabiti wetu katika kile tuna-
chotumainia.
7 Kwa hiyo, basi, kama asemavyo Roho Mtakatifu: “Kama
mkisikia sauti ya Mungu leo,
8 msiifanye mioyo yenu kuwa migumu kama wazee
wenu walivyokuwa wakati walipomwasi Mungu; kama
walivyokuwa siku ile kule jangwani,
9 Huko wazee wenu walinijaribu na kunichunguza, asema
Bwana, ingawa walikuwa wameyaona matendo yangu kwa
miaka arobaini.
10 Kwa sababu hiyo niliwakasirikia watu hao nikasema,
Fikira za watu hawa zimepotoka, hawajapata kamwe kuzijua
njia zangu.
11 Basi, nilikasirika, nikaapa: Hawataingia huko ambako
ningewapa pumziko.”
12 Basi ndugu, jihadharini asije akawako yeyote miongoni
mwenu aliye na moyo mbaya hivyo na asiyeamini hata ku-
jitenga na Mungu aliye hai.

13 Maadamu hiyo “Leo” inayosemwa katika Maandiko
bado inatuhusu sisi, mnapaswa kusaidiana daima, ili mtu
yeyote miongoni mwenu asidanganywe na dhambi na kuwa
mkaidi.
14 Maana sisi tunashirikiana na Kristo ikiwa tutazingatia
kwa uthabiti tumaini tulilokuwa nalo mwanzoni.
15 Maandiko yasema hivi: “Kama mkisikia sauti ya Mungu
leo, msiifanye mioyo yenu kuwa migumu kama wazee wenu
walivyokuwa wakati walipomwasi Mungu.”
16 Ni akina nani basi, waliosikia sauti ya Mungu
wakamwasi? Ni wale wote walioongozwa na Mose kutoka
Misri.
17 Mungu aliwakasirikia akina nani kwa miaka arobaini?
Aliwakasirikia wale waliotenda dhambi, maiti zao zikata-
pakaa kule jangwani.
18 Mungu alipoapa: “Hawataingia huko ambako ninge-
wapa pumziko,” alikuwa anawasema akina nani? Alikuwa
anasema juu ya hao walioasi.
19 Basi, twaona kwamba hawakuingia huko kwa sababu
hawakuamini.

4

1 Mungu alituahidia kwamba tutaweza kupata pumziko
hilo alilosema. Basi, na tuogope ili yeyote kati yenu asije
akashindwa kupata pumziko hilo.
2 Maana Habari Njema imehubiriwa kwetu kama vile
ilivyohubiriwa kwa hao watu wa kale. Lakini ujumbe huo
haukuwafaa chochote, maana waliusikia lakini hawaku-
upokea kwa imani.
3 Basi, sisi tunaoamini tunapata pumziko hilo aliloahidi
Mungu. Kama alivyosema: “Nilikasirika, nikaapa:
Hawataingia huko ambako ningewapa pumziko.” Mungu
alisema hayo ingawa kazi yake ilikuwa imekwisha malizika
tangu alipoumba ulimwengu.
4 Maana Maandiko yasema mahali fulani kuhusu siku ya
saba: “Mungu alipumzika siku ya saba, akaacha kazi zake
zote.”
5 Tena jambo hili lasemwa pia: “Hawataingia huko ambako
ningewapa pumziko.”
6 Wale waliotangulia kuhubiriwa Habari Njema hawaku-
pata pumziko hilo kwa sababu hawakuamini. Wapo, basi,
wengine ambao wangejaliwa kulipata.
7 Jambo hili ni wazi, kwani Mungu aliweka siku nyingine
ambayo inaitwa “Leo”. Miaka mingi baadaye Mungu alisema
juu ya hiyo siku kwa maneno ya Daudi katika Maandiko
yaliyokwisha tajwa: “Kama mkisikia sauti ya Mungu leo,
msiifanye mioyo yenu kuwa migumu.”

8 Kama Yoshua angaliwapa watu hao hilo pumziko, Mungu
hangalisema baadaye juu ya siku nyingine.
9 Kwa hiyo, basi, bado lipo pumziko kwa watu wa Mungu
kama kule kupumzika kwake Mungu siku ya saba.
10 Maana, kila anayepata pumziko aliloahidi Mungu ata-
pumzika baada ya kazi yake kama vile pia Mungu alivyop-
umzika baada ya yake.
11 Basi, tujitahidi kupata pumziko hilo, ili asiwepo yeyote
miongoni mwenu atakayeshindwa, kama walivyofanya wao
kwa sababu ya ukosefu wao wa imani.
12 Neno la Mungu ni hai na lina nguvu; ni kali zaidi kuliko
upanga wenye makali kuwili. Hukata kabisa mpaka mahali
ambapo moyo na roho hukutana, mpaka pale vikutanapo
viungo vya mwili na mafuta. Neno hilo huchambua nia na
fikira za mioyo ya watu.
13 Hakuna kiumbe chochote kilichofichika mbele ya
Mungu; kila kitu kimefunuliwa wazi mbele ya macho yake.
Kwake, sisi sote tutapaswa kutoa hoja ya matendo yetu.
14 Basi, tunapaswa kuzingatia kwa uthabiti imani tunay-
oiungama. Maana tunaye Kuhani Mkuu aliyeingia mpaka
kwa Mungu mwenyewe—Yesu, Mwana wa Mungu.
15 Huyu Kuhani Mkuu wetu si mmoja ambaye hawezi ku-
tuunga mkono katika unyonge wetu, ila ni Kuhani Mkuu am-
baye alijaribiwa kama sisi kwa kila namna lakini hakutenda
dhambi.
16 Basi, na tukikaribie bila hofu kiti cha enzi cha Mungu,
palipo na neema, ili tukajipatie huruma na neema ya kutu-
saidia wakati wa lazima.

5

1 Kila kuhani mkuu huchaguliwa kutoka miongoni mwa
watu kwa ajili ya kumtumikia Mungu kwa niaba yao, kutolea
zawadi na tambiko kwa ajili ya dhambi zao.
2 Maadamu yeye mwenyewe yu dhaifu anaweza kuwaonea
huruma wale wasiojua kitu na wanaofanya makosa.
3 Na kwa vile yeye mwenyewe ni dhaifu, anapaswa kutolea
dhabihu si tu kwa ajili ya watu, bali pia kwa ajili ya dhambi
zake.
4 Hakuna mtu awezaye kujitwalia mwenyewe heshima ya
kuwa kuhani mkuu. Kila mmoja huteuliwa na Mungu kuwa
kuhani mkuu kama alivyokuwa Aroni.
5 Hali kadhalika naye Kristo hakujitwalia mwenyewe hes-
hima ya kuwa kuhani mkuu, bali Mungu alimwambia:
“Wewe ni Mwanangu; mimi leo nimekuwa baba yako.”
6 Alisema pia mahali pengine: “Wewe ni kuhani milele,
kufuatana na utaratibu wa ukuhani wa Melkisedeki.”

7 Yesu alipokuwa anaishi hapa duniani, kwa kilio kikuu
na machozi, alisali na kumwomba Mungu ambaye alikuwa
na uwezo wa kumwokoa kutoka kifo; naye alisikilizwa kwa
sababu ya kumcha Mungu.
8 Lakini, ingawa alikuwa Mwana wa Mungu, alijifunza
kutii kwa njia ya mateso.
9 Na alipofanywa mkamilifu, akawa chanzo cha wokovu
wa milele kwa wale wote wanaomtii,
10 naye Mungu akamteua kuwa kuhani mkuu kufuatana na
utaratibu wa ukuhani wa Melkisedeki.
11 Tunayo Mengi ya kusema juu ya jambo hili, lakini
ni vigumu kuwaelezeni, kwa sababu ninyi si wepesi wa
kuelewa.
12 Sasa mngalipaswa kuwa tayari walimu, lakini mnahitaji
bado mtu wa kuwafundisheni mafundisho ya mwanzo ya
ujumbe wa Mungu. Badala ya kula chakula kigumu, mna-
paswa bado kunywa maziwa.
13 Kila anayepaswa kunywa maziwa huyo ni mtoto bado,
hajui uadilifu ni nini.
14 Lakini chakula kigumu ni kwa ajili ya watu waliokomaa,
ambao wanaweza kubainisha mema na mabaya.

6

1 Basi, tusonge mbele kwa yale yaliyokomaa na kuyaacha
nyuma yale mafundisho ya mwanzo ya Kikristo. Hatuhi-
taji kuweka msingi tena kwa kurudia yale mafundisho
ya mwanzo kama vile kuachana na matendo ya kifo,
kumwamini Mungu;
2 mafundisho juu ya ubatizo na kuwekewa mikono; ufufuo
wa wafu na hukumu ya milele.
3 tusonge mbele! Hayo tutayafanya, Mungu akitujalia.
4 Maana watu wanaoiasi imani yao inawezekanaje
kuwarudisha watubu tena? Watu hao walikwisha kuwa
katika mwanga wa Mungu, walikwisha onja zawadi ya
mbinguni na kushirikishwa Roho Mtakatifu;
5 walikwisha onja wema wa neno la Mungu na nguvu za
ulimwengu ujao,
6 kisha wakaiasi imani yao! Haiwezekani kuwarudisha
watubu tena, kwa sababu wanamsulubisha tena Mwana wa
Mungu na kumwaibisha hadharani.
7 Mungu huibariki ardhi ambayo huipokea mvua inay-
oinyeshea mara kwa mara, na kuotesha mimea ya faida kwa
mkulima.
8 Lakini kama ardhi hiyo ikiota miti ya miiba na magugu,
haina faida; karibu italaaniwa na Mungu na mwisho wake ni
kuchomwa moto.

9 Lakini, ingawa twasema namna hii, wapenzi wetu, tunalo
tumaini kubwa juu ya hali yenu. Tunajua kwamba mme-
pokea baraka zile bora za wokovu wenu.
10 Mungu hakosi haki; yeye hataisahau kazi mliyoifanya
au upendo mlioonyesha kwa ajili ya jina lake katika huduma
mliyowapa na mnayowapa sasa watu wake.
11 Hamu yetu ni kwamba kila mmoja wenu aonyeshe bidii
hiyohiyo mpaka mwisho, ili yale mnayotumainia yapate ku-
timia.
12 Msiwe wavivu, bali muwe kama wale wanaoamini
na wenye uvumilivu na hivyo wanapokea yake aliyoahidi
Mungu.
13 Mungu alipompa Abrahamu ahadi, aliapa kwa jina lake
mwenyewe, maana hakuna aliye mkuu kuliko Mungu am-
baye kwa huyo angeweza kuapa.
14 Mungu alisema: “Hakika nitakubariki na nitakupa
wazawa wengi.”
15 Abrahamu alisubiri kwa uvumilivu na hivyo alipokea
kile alichoahidiwa na Mungu.
16 Watu wanapoapa, huapa kwa mmoja aliye mkuu zaidi
kuliko wao, na kiapo hicho husuluhisha ubishi wote.
17 Naye Mungu aliimarisha ahadi yake kwa kiapo; na kwa
namna hiyo akawaonyesha wazi wale aliowaahidia kwamba
hatabadili nia yake.
18 Basi, kuna vitu hivi viwili: ahadi na kiapo, ambavyo
haviwezi kubadilika na wala juu ya hivyo Mungu hawezi
kusema uongo. Kwa hiyo sisi tuliokimbilia usalama kwake,
tunapewa moyo wa kushikilia imara tumaini lililowekwa
mbele yetu.
19 Tunalo tumaini hilo kama nanga ya maisha yetu. Tu-
maini hilo ni imara na thabiti, nalo lapenya lile pazia la
hekalu la mbinguni mpaka patakatifu ndani.
20 Yesu ametangulia kuingia humo kwa niaba yetu, na
amekuwa kuhani mkuu milele, kufuatana na utaratibu wa
ukuhani wa Melkisedeki.

7

1 Melkisedeki alikuwa mfalme wa Salemu, na kuhani wa
Mungu Mkuu. Abrahamu alipokuwa anarudi kutoka vi-
tani ambako aliwaua wafalme, Melkisedeki alikutana naye
akambariki,
2 naye Abrahamu akampa sehemu ya kumi ya vitu vy-
ote alivyokuwa navyo. (Maana ya kwanza ya jina hili
Melkisedeki ni “Mfalme wa Uadilifu”; na, kwa vile yeye
alikuwa mfalme wa Salemu, jina lake pia lina maana ya
“Mfalme wa Amani.”)

3 Baba yake na mama yake hawatajwi, wala ukoo wake
hautajwi; haisemwi alizaliwa lini au alikufa lini. Anafanana
na Mwana wa Mungu, na anaendelea kuwa kuhani daima.
4 Basi, mwaona jinsi mtu huyu alivyokuwa maarufu. Baba
Abrahamu alimpa sehemu moja ya kumi ya vitu vyote alivy-
oteka vitani.
5 Tunajua vilevile kwamba kufuatana na Sheria, wana wa
Lawi ambao ni makuhani, wanayo haki ya kuchukua sehemu
ya kumi kutoka kwa watu, yaani ndugu zao, ingawaje nao ni
watoto wa Abrahamu.
6 Lakini huyo Melkisedeki hakuwa wa ukoo wa Lawi, hata
hivyo alipokea sehemu ya kumi kutoka kwa Abrahamu; tena
akambariki yeye ambaye alikuwa amepewa ahadi ya Mungu.
7 Hakuna mashaka hata kidogo kwamba anayebariki ni
mkuu zaidi kuliko yule anayebarikiwa.
8 Tena, hao makuhani wanaopokea sehemu ya kumi, ni
watu ambao hufa; lakini hapa anayepokea sehemu ya kumi,
yaani Melkisedeki, anasemekana kwamba hafi.
9 Twaweza, basi, kusema kwamba Abrahamu alipotoa se-
hemu moja ya kumi, Lawi (ambaye watoto wake hupokea
sehemu moja ya kumi) alitoa sehemu moja ya kumi pia.
10 Maana Lawi hakuwa amezaliwa bado, bali ni kama
alikuwa katika mwili wa baba yake, Abrahamu, wakati
Melkisedeki alipokutana naye.
11 Kutokana na ukuhani wa Walawi, watu wa Israeli
walipewa Sheria. Sasa, kama huduma ya Walawi ingalikuwa
kamilifu hapangekuwa tena na haja ya kutokea ukuhani
mwingine tofauti, ukuhani ambao umefuata utaratibu wa
ukuhani wa Melkisedeki, na si ule wa Aroni.
12 Maana ukuhani ukibadilika ni lazima Sheria nayo ibadi-
like.
13 Naye Bwana wetu ambaye mambo hayo yote
yanasemwa juu yake, alikuwa wa kabila lingine, na wala
hakuna hata mmoja wa kabila lake aliyepata kutumikia
madhabahuni akiwa kuhani.
14 Inafahamika wazi kwamba yeye alizaliwa katika kabila
la Yuda ambalo Mose hakulitaja alipokuwa anasema juu ya
makuhani.
15 Tena jambo hili ni dhahiri zaidi: kuhani mwingine
anayefanana na Melkisedeki amekwisha tokea.
16 Yeye hakufanywa kuwa kuhani kwa sheria na maag-
izo ya kibinadamu, bali kwa nguvu ya uhai ambao hauna
mwisho.
17 Maana Maandiko yasema: “Wewe ni kuhani milele,
kufuatana na utaratibu wa ukuhani wa Melkisedeki.”
18 Basi, ile amri ya zamani ilifutwa kwa sababu ilikuwa
hafifu na isiyofaa kitu.

19 Maana Sheria ya Mose haikuweza kukamilisha jambo lolote. Lakini sasa, mahali pake pamewekwa tumaini lililo bora zaidi ambalo kwalo tunaweza kumkaribia Mungu.
20 Zaidi ya hayo hapa pana kiapo cha Mungu. Wakati wale wengine walipofanywa makuhani hapakuwako kiapo.
21 Lakini Yesu alifanywa kuhani kwa kiapo wakati Mungu alipomwambia: “Bwana ameapa, wala hataigeuza nia yake: Wewe ni kuhani milele.”
22 Basi, kutokana na tofauti hii, Yesu amekuwa mdhamini wa agano lililo bora zaidi.
23 Kuna tofauti nyingine pia: hao makuhani wengine walikuwa wengi kwa sababu walikufa na hawakuweza kuendelea na kazi yao.
24 Lakini Yesu si kama wao, yeye anaishi milele; ukuhani wake hauondoki kwake.
25 Hivyo, yeye anaweza daima kuwaokoa kabisa wote wanaomwendea Mungu kwa njia yake, maana yeye anaishi milele kuwaombea kwa Mungu.
26 Basi, Yesu ndiye Kuhani Mkuu ambaye anatufaa sana katika mahitaji yetu. Yeye ni mtakatifu, hana hatia wala dhambi ndani yake; hayumo katika kundi la wenye dhambi na ameinuliwa mpaka juu mbinguni.
27 Yeye si kama wale makuhani wakuu wengine; hana haja ya kutoa dhabihu kila siku, kwanza kwa ajili ya dhambi zake mwenyewe, kisha kwa ajili ya dhambi za watu. Yeye alifanya hivyo mara moja tu wakati alipojitoa yeye mwenyewe, na hiyo yatosha kwa nyakati zote.
28 Sheria ya Mose huwateua watu waliokuwa dhaifu kuwa makuhani wakuu; lakini ahadi ya Mungu aliyoifanya kwa kiapo na ambayo imefika baada ya sheria imemteua Mwana ambaye amefanywa mkamilifu milele.

8

1 Basi, jambo muhimu katika hayo tunayosema ni hili: sisi tunaye Kuhani Mkuu wa namna hiyo, ambaye anaketi upande wa kulia wa kiti cha enzi cha Mwenyezi Mungu mbinguni.
2 Yeye hutoa huduma ya Kuhani Mkuu katika Mahali Patakatifu sana, yaani ndani ya ile hema ya kweli iliyojengwa na Bwana, siyo na binadamu.
3 Kila Kuhani Mkuu ameteuliwa kumtolea Mungu vipawa na dhabihu, na hivyo Kuhani Mkuu wetu lazima pia awe na kitu cha kutolea.
4 Kama yeye angekuwa wa hapa duninani, asingekuwa kamwe kuhani, kwani wako makuhani wengine wanaotoa sadaka kufuatana na Sheria.

5 Huduma zao za kikuhani ni mfano tu na kivuli cha
yale yaliyoko mbinguni. Ndivyo pia ilivyokuwa kwa Mose.
Wakati alipokuwa karibu kuitengeneza ile hema, Mungu
alimwambia: “Tengeneza kila kitu kufuatana na ule mfano
ulioonyeshwa kule mlimani.”
6 Lakini sasa Yesu amepewa huduma ya kikuhani iliyo bora
zaidi kuliko yao, kama vile agano alilothibitisha kati ya watu
na Mungu ni bora zaidi, kwani lina msingi wake katika ahadi
za mambo yaliyo bora zaidi.
7 Maana kama lile agano la kwanza halingalikuwa na
dosari, hakungalikuwa na haja ya agano la pili.
8 Lakini Mungu aliwalaumu watu wake aliposema: “Siku
zinakuja, asema Bwana, ambapo nitafanya agano jipya na
watu wa Israeli na kabila la Yuda.
9 Agano hili halitakuwa kama lile nililofanya na babu zao
siku ile nilipowaongoza kwa mkono kutoka nchi ya Misri.
Hawakuwa waaminifu kwa agano langu; na hivyo mimi
sikuwajali, asema Bwana.
10 Na hili ndilo agano nitakalofanya na watu wa Israeli siku
zijazo, asema Bwana: Nitaweka sheria zangu akilini mwao,
na kuziandika mioyoni mwao. Mimi nitakuwa Mungu wao,
nao watakuwa watu wangu.
11 Hakuna mtu atakayemfundisha mwananchi mwenzake,
wala atakayemwambia ndugu yake: Mjue Bwana. Maana
watu wote, wadogo na wakubwa, watanijua mimi.
12 Nitawasamehe makosa yao, wala sitakumbuka tena
dhambi zao.”
13 Kwa kusema juu ya agano jipya, Mungu alilichakaza lile
la kwanza; na chochote kinachochakaa na kuwa kikuukuu
kitatoweka karibuni.

9

1 Agano la kwanza lilikuwa na taratibu zake za ibada na pia
mahali patakatifu pa ibada palipojengwa na watu.
2 Palitengenezwa hema ambayo sehemu yake ya nje iliitwa
Mahali Patakatifu. Humo mlikuwa na kinara cha taa, meza
na mikate iliyotolewa kwa Mungu.
3 Nyuma ya pazia la pili, kulikuwa na hema iliyoitwa
Mahali Patakatifu Kupita Pote.
4 Humo mlikuwa na madhabahu ya dhahabu kwa ajili
ya kufukizia ubani, na Sanduku la Agano, ambalo lilikuwa
limepakwa dhahabu pande zote, na ndani yake mlikuwa
na chungu cha dhahabu kilichokuwa na mana; fimbo ya
Aroni iliyokuwa imechanua majani, na vile vibao viwili
vilivyoandikwa agano.

5 Juu ya hilo Sanduku kulikuwa na viumbe vilivyodhi-
hirisha kuweko kwa Mungu, na mabawa yao yalitanda juu ya
mahali ambapo dhambi huondolewa. Lakini sasa, hatuwezi
kusema kinaganaga juu ya mambo hayo.
6 Mipango hiyo ilitekelezwa kisha ikawa desturi kwa
makuhani kuingia kila siku katika hema ya nje kutoa
huduma zao.
7 Lakini kuhani Mkuu peke yake ndiye anayeingia katika
lile hema la pili; naye hufanya hivyo mara moja tu kwa
mwaka. Anapoingia ndani huwa amechukua damu ambayo
anamtolea Mungu kwa ajili yake mwenyewe na kwa ajili
ya dhambi ambazo watu wamezitenda bila wao wenyewe
kujua.
8 Kutokana na taratibu hizo Roho Mtakatifu anafundisha
wazi kwamba wakati ile hema ya nje ingali ipo imesimama,
njia ya kuingia Mahali Patakatifu haijafunguliwa.
9 Jambo hili ni mfano wa nyakati za sasa. Linaonyesha
kwamba zawadi na dhabihu zinazotolewa kwa Mungu hazi-
wezi kuifanya mioyo ya wale wanaoabudu kuwa mikamilifu,
10 kwani haya yote yanahusika na vyakula, vinywaji na
taratibu mbalimbali za kutawadha. Yote hayo ni maagizo
ya njenje tu; na nguvu yake hukoma wakati Mungu ataka-
porekebisha vitu vyote.
11 Lakini Kristo amekwisha fika, akiwa Kuhani Mkuu wa
mambo yaliyo mema, ambayo sasa yamekwisha fika. Yeye
anatoa huduma zake katika hema iliyo bora na kamilifu
zaidi, isiyofanywa kwa mikono ya watu, yaani isiyo ya
ulimwengu huu ulioumbwa.
12 Yeye aliingia Mahali Patakatifu mara moja tu, tena
hakuwa amechukua damu ya mbuzi wala ng'ombe, bali ali-
ingia kwa damu yake yeye mwenyewe, akatupatia ukombozi
wa milele.
13 Watu waliokuwa najisi kidini waliweza kutakasika na
kuwa safi waliponyunyiziwa damu ya mbuzi na ya ng'ombe
pamoja na majivu ya ndama.
14 Lakini, kwa damu ya Kristo, mambo makuu zaidi hu-
fanyika! Kwa nguvu za Roho wa milele, Kristo alijitolea
mwenyewe dhabihu kamilifu kwa Mungu. Damu yake itatu-
takasa dhamiri zetu kutokana na matendo yaletayo kifo, ili
tupate kumtumikia Mungu aliye hai.
15 Kwa hiyo, Kristo ndiye aliyeratibisha agano jipya ili
wale walioitwa na Mungu wazipokee baraka za milele wal-
izoahidiwa. Watazipata, kwani kifo kimetokea ambacho
huwakomboa watu kutoka yale makosa waliyofanya wakati
wa lile agano la kale.
16 Kwa kawaida wosia hutambuliwa tu kama kifo cha yule

aliyeufanya huo wosia kimethibitishwa.
17 Wosia hauwezi kutekelezwa mpaka kumetokea kifo,
kwani wosia hauna maana ikiwa mwenye kuufanya bado
anaishi.
18 Ndiyo maana hata lile agano la kwanza halikuwekwa
bila damu kumwagwa.
19 Kwanza Mose aliwatangazia watu wote amri zote kama
ilivyokuwa katika Sheria; kisha akachukua damu ya ndama
pamoja na maji, na kwa kutumia majani ya mti uitwao
husopo na pamba nyekundu, akakinyunyizia kile kitabu cha
Sheria na hao watu wote.
20 Mose alisema: “Hii ni damu inayothibitisha agano
mliloamriwa na Mungu mlitii.”
21 Vilevile Mose aliinyunyizia damu ile hema na vyombo
vya ibada.
22 Naam, kadiri ya Sheria karibu kila kitu chaweza ku-
takaswa kwa damu, na dhambi nazo zaondolewa tu ikiwa
damu imemwagwa.
23 Vitu hivi ambavyo ni mfano tu wa mambo halisi ya
mbinguni, vililazimika kutakaswa kwa namna hiyo. Lakini
vitu vya mbinguni huhitaji dhabihu iliyo bora zaidi.
24 Maana Kristo hakuingia Mahali Patakatifu palipojengwa
kwa mikono ya watu, ambapo ni mfano tu wa kile kilicho
halisi. yeye aliingia mbinguni kwenyewe ambako sasa anasi-
mama mbele ya Mungu kwa ajili yetu.
25 Kuhani Mkuu wa Wayahudi huingia Mahali Patakatifu
kila mwaka akiwa amechukua damu ya mnyama; lakini
Kristo hakuingia humo ili ajitoe mwenyewe mara nyingi,
26 maana ingalikuwa hivyo, Kristo angalipaswa kuteswa
mara nyingi tangu kuumbwa ulimwengu. Lakini sasa
nyakati hizi zinapokaribia mwisho wake, yeye ametokea
mara moja tu, kuondoa dhambi kwa kujitoa yeye mwenyewe
dhabihu.
27 Basi, kama vile kila mtu hufa mara moja tu, kisha husi-
mama mbele ya hukumu ya Mungu,
28 vivyo hivyo Kristo naye alijitoa dhabihu mara moja tu
kwa ajili ya kuziondoa dhambi za wengi. Atakapotokea mara
ya pili si kwa ajili ya kupambana na dhambi, bali ni kwa ajili
ya kuwaokoa wale wanaomngojea.

10

1 Sheria ya Wayahudi si picha kamili ya mambo yale halisi:
ni kivuli tu cha mema yanayokuja. Dhabihu zilezile hutolewa
daima, mwaka baada ya mwaka. Sheria yawezaje, basi, kwa
njia ya dhabihu hizo, kuwafanya wale wanaoabudu wawe
wakamilifu?

2 Kama hao watu wanaomwabudu Mungu wangekuwa
wametakaswa dhambi zao kweli, hawangejisikia tena kuwa
na dhambi, na dhabihu hizo zote zingekoma.
3 Lakini dhabihu hizo hufanyika kila mwaka kuwakum-
busha watu dhambi zao.
4 Maana damu ya fahali na mbuzi haiwezi kamwe kuondoa
dhambi.
5 Ndiyo maana Kristo alipokuwa anakuja ulimwenguni, al-
imwambia Mungu: “Hukutaka dhabihu wala sadaka, lakini
umenitayarishia mwili.
6 Sadaka za kuteketezwa au za kuondoa dhambi hazikupendezi.
7 Hapo nikasema: Niko hapa ee Mungu, tayari kufanya
mapenzi yako kama ilivyoandikwa juu yangu katika kitabu
cha Sheria.”
8 Kwanza alisema: “Hutaki, wala hupendezwi na dhabihu
na sadaka, sadaka za kuteketezwa na za kuondoa dhambi.”
Alisema hivyo ingawa sadaka hizi zote hutolewa kufuatana
na Sheria.
9 Kisha akasema: “Niko hapa, ee Mungu, tayari kufanya
mapenzi yako.” Hivyo Mungu alibatilisha dhabihu za zamani
na mahali pake akaweka dhabihu nyingine moja.
10 Kwa kuwa Yesu Kristo alitimiza mapenzi ya Mungu, sisi
tunatakaswa dhambi zetu kwa ile dhabihu ya mwili wake
aliyotoa mara moja tu, ikatosha.
11 Kila kuhani Myahudi humhudumia Mungu kila siku, ak-
itoa dhabibu zilezile mara nyingi, dhabibu ambazo haziwezi
kuondoa dhambi.
12 Lakini Kristo alitoa dhabihu moja tu kwa ajili ya dhambi,
dhabihu ifaayo milele, kisha akaketi upande wa kulia wa
Mungu.
13 Huko anangoja mpaka adui zake watakapowekwa kama
kibao chini ya miguu yake.
14 Basi, kwa dhabihu yake moja tu, amewafanya kuwa
wakamilifu milele wale wanaotakaswa dhambi zao.
15 Naye Roho Mtakatifu anatupa ushahidi wake. Kwanza
anasema:
16 “Hili ndilo agano nitakalofanya nao, katika siku zijazo,
asema Bwana: Nitaweka sheria zangu mioyoni mwao, na
kuziandika akilini mwao.”
17 Kisha akaongeza kusema: “Sitakumbuka tena dhambi
zao, wala vitendo vyao vya uhalifu.”
18 Basi, dhambi zikisha ondolewa, hakutakuwa na haja
tena ya kutoa dhabihu za kuondoa dhambi.
19 Basi, ndugu, kwa damu ya Yesu tunapewa moyo thabiti
wa kuingia Mahali Patakatifu.

20 Yeye ametufungulia njia mpya na yenye uzima kupitia
lile pazia, yaani kwa njia ya mwili wake mwenyewe.
21 Basi, tunaye kuhani maarufu aliye na mamlaka juu ya
nyumba ya Mungu.
22 Kwa hiyo tumkaribie Mungu kwa moyo mnyofu na imani
timilifu, kwa mioyo iliyotakaswa dhamiri mbaya, na kwa
miili iliyosafishwa kwa maji safi.
23 Tushikilie imara tumaini lile tunalokiri, maana Mungu
aliyefanya ahadi zake ni mwaminifu.
24 Tujitahidi kushughulikiana kwa ajili ya kuongezeana
bidii ya kupendana na kutenda mema.
25 Tusiache ile desturi ya kukutana pamoja, kama vile
wengine wanavyofanya. Bali tunapaswa kusaidiana kwani,
kama mwonavyo, Siku ile ya Bwana inakaribia.
26 Maana, tukiendelea kutenda dhambi makusudi baada ya
kufahamu ukweli, hakuna dhabihu iwezayo kutolewa tena
kwa ajili ya kuondoa dhambi.
27 Linalobaki ni kungojea tu kwa hofu hukumu ya Mungu
na moto mkali utakaowaangamiza wote wanaompinga.
28 Mtu yeyote asiyeitii Sheria ya Mose, huuawa bila ya
huruma kukiwa na ushahidi wa watu wawili au watatu.
29 Je, mtu yule anayempuuza Mwana wa Mungu na kuid-
harau damu ya agano la Mungu iliyomtakasa, mtu anayem-
tukana Roho wa Mungu, anastahili kupata adhabu kali ya
namna gani?
30 Maana tunamfahamu yule aliyesema, “Mimi nitalipiza
kisasi, mimi nitalipiza,” na ambaye alisema pia, “Bwana
atawahukumu watu wake.”
31 Kuanguka mikononi mwa Mungu aliye hai ni jambo la
kutisha mno!
32 Kumbukeni yaliyotokea siku zile za kwanza
mlipoangaziwa mwanga wa Mungu. Ingawa siku zile
mlipatwa na mateso mengi, ninyi mlistahimili.
33 Mara nyingine mlitukanwa na kufedheheshwa had-
harani; mara nyingine mlikuwa radhi kuungana na wale
walioteswa namna hiyohiyo.
34 Mlishiriki mateso ya wafungwa, na mliponyang'anywa
mali yenu mlistahimili kwa furaha, maana mlijua kwamba
mnayo mali bora zaidi na ya kudumu milele.
35 Basi, msipoteze uhodari wenu, maana utawapatieni tuzo
kubwa.
36 Mnahitaji kuwa na uvumilivu, ili mweze kufanya anay-
otaka Mungu na kupokea kile alichoahidi.
37 Maana kama yasemavyo Maandiko: “Bado kidogo tu, na
yule anayekuja, atakuja, wala hatakawia.

38 Lakini mtu wangu aliye mwadilifu ataamini na kuishi;
walakini akirudi nyuma, mimi sitapendezwa naye.”
39 Basi, sisi hatumo miongoni mwa wale wanaorudi nyuma
na kupotea, ila sisi tunaamini na tunaokolewa.

11

1 Kuwa na imani ni kuwa na hakika ya mambo tunayotu-
mainia; kusadiki kabisa mambo tusiyoyaona.
2 Maana wazee wa kale walipata kibali cha Mungu kwa
sababu ya imani yao.
3 Kwa imani sisi tunafahamu kwamba ulimwengu uli-
umbwa kwa neno la Mungu; vitu vinavyoonekana kutoka
vitu visivyoonekana.
4 Kwa imani Abeli alimtolea Mungu dhabihu iliyokuwa
bora zaidi kuliko ile ya Kaini. Kwa imani yake alikubaliwa
na Mungu kuwa mwadilifu; Mungu mwenyewe alizikubali
sadaka zake. Kwa imani yake ingawa amekufa, bado ana-
nena.
5 Kwa imani Henoki alichukuliwa na Mungu, asipate
kufa. Hakuonekana tena kwa sababu Mungu alikuwa amem-
chukua. Maandiko yasema kwamba kabla ya kuchukuliwa
kwake, yeye alikuwa amempendeza Mungu.
6 Basi, pasipo imani haiwezekani kumpendeza Mungu.
Kwa maana kila mtu anayemwendea Mungu ni lazima
aamini kwamba Mungu yuko, na kwamba huwatuza wale
wanaomtafuta.
7 Kwa imani Noa alionywa na Mungu juu ya mambo ya
baadaye ambayo hakuweza kuyaona bado. Alimtii Mungu,
akajenga ile safina ambamo aliokolewa yeye pamoja na ja-
maa yake. Kutokana na hayo ulimwengu ulihukumiwa, naye
Noa akapokea uadilifu unaotokana na imani.
8 Kwa imani Abrahamu alimtii Mungu alipoitwa aende
katika nchi ambayo Mungu angempa iwe yake. Ingawa
hakujua alikokuwa anakwenda, Abrahamu alihama.
9 Kwa imani aliishi kama mgeni katika nchi aliyoahidiwa
na Mungu. Aliishi huko katika hema kama walivyoishi Isaka
na Yakobo, ambao pia walishiriki ahadi ileile.
10 Maana Abrahamu alikuwa akingojea mji wenye misingi
imara, mji ambao Mungu mwenyewe ndiye fundi aliyeubuni
na kuujenga.
11 Kwa imani hata Sara aliamini kwamba Mungu hutimiza
ahadi zake, kwa hiyo akajaliwa kuchukua mimba ingawaje
alikuwa amepita umri.
12 Kwa hiyo, kutoka katika mtu huyo mmoja, Abrahamu,
ambaye alikuwa kama amekufa, walitokea watu wengi wa-

siohesabika kama vile nyota za mbinguni na mchanga wa
pwani.
13 Watu hawa wote walikufa wakiwa na imani. Walikufa
kabla ya kupokea mambo ambayo Mungu alikuwa ameahidi,
lakini kwa mbali waliyaona, wakashangilia, na kukiri wazi
kwamba wao walikuwa wageni na wakimbizi duniani.
14 Watu wanaosema mambo kama hayo, huonyesha wazi
kwamba wanaitafuta nchi yao wenyewe.
15 Kama wangalikuwa wanaifikiria nchi walikotoka za-
mani, wangalipata nafasi ya kurudi huko.
16 Lakini sasa wanataka nchi iliyo bora zaidi, yaani nchi
ya mbinguni. Ndiyo maana Mungu haoni haya wakimwita
yeye Mungu wao, kwa sababu yeye mwenyewe amekwisha
watayarishia mji.
17 Kwa imani, Abrahamu alimtoa mwanae Isaka sadaka
wakati Mungu alipomjaribu. Huyo Abrahamu ndiye
aliyekuwa amepokea ahadi ya Mungu, lakini, hata hivyo,
alikubali kumtoa dhabihu mwanae wa pekee,
18 ingawa Mungu alikuwa amemwambia: “Wazawa wako
watatokana na Isaka.”
19 Abrahamu aliamini kwamba Mungu anaweza kuwafu-
fua wafu: na kwa namna fulani kweli Abrahamu alimpata
tena mwanae kutoka wafu.
20 Kwa imani Isaka aliwabariki Yakobo na Esau, wapate
baraka zitakazokuja baadaye.
21 Kwa imani Yakobo alipokuwa karibu kufa, aliwabariki
kila mmoja wa wana wa Yosefu, akamwabudu Mungu
akiegemea ile fimbo yake.
22 Kwa imani Yosefu alipokuwa karibu kufa, alinena
juu ya kutoka kwa Waisraeli katika nchi ya Misri, na pia
akawaachia maagizo kuhusu mifupa yake.
23 Kwa imani wazazi wa Mose walimficha huyo mtoto kwa
muda wa miezi mitatu baada ya kuzaliwa kwake. Walim-
wona kuwa ni mtoto mzuri, wala hawakuiogopa amri ya
mfalme.
24 Kwa imani Mose alipokuwa mtu mzima, alikataa kuitwa
mwana wa binti Farao.
25 Aliona ni afadhali kuteseka pamoja na watu wa Mungu
kuliko kufurahia raha ya dhambi kwa kitambo kidogo.
26 Alitambua kwamba kuteseka kwa ajili ya Masiha kuna
faida kubwa zaidi kuliko utajiri wote wa nchi ya Misri, maana
alikuwa anatazamia tuzo la baadaye.
27 Kwa imani Mose alihama kutoka nchi ya Misri bila
kuogopa hasira ya mfalme; na wala hakurudi nyuma, kwani
alikuwa kama mtu aliyemwona yule Mungu asiyeonekana.
28 Kwa imani aliadhimisha siku ya Pasaka, akaamuru

damu inyunyizwe juu ya milango, ili yule Malaika
Mwangamizi asiwaue wazaliwa wa kwanza wa Israeli.
29 Kwa imani watu wa Israeli walivuka bahari ya Shamu,
kana kwamba ilikuwa nchi kavu; lakini Wamisri walipo-
jaribu kufanya hivyo walikufa maji.
30 Kwa imani kuta za mji wa Yeriko zilianguka watu wa
Israeli walipokwisha zunguka kwa muda wa siku saba.
31 Kwa imani Rahabu aliyekuwa malaya hakuangamia
pamoja na wale waliomwasi Mungu, kwa sababu
aliwakaribisha wale wapelelezi.
32 Basi, niseme nini zaidi? Wakati hauniruhusu kueleza
juu ya Gedeoni, Baraki, Samsoni, Yeftha, Daudi, Samweli na
manabii.
33 Kwa imani hawa wote walipigana vita na wafalme,
wakashinda. Walitenda mambo adili, wakapokea yale
aliyoahidi Mungu. Walifunga vinywa vya simba,
34 Walizima mioto mikali, waliepuka kuuawa kwa upanga.
Walikuwa dhaifu lakini walipata nguvu. Walikuwa hodari
katika vita wakashinda majeshi ya kigeni.
35 Na, wanawake walioamini walirudishiwa wafu wao
wakiwa wamefufuliwa. Baadhi yao walikataa kufunguliwa,
wakateswa mpaka kufa ili wapate kufufuliwa na kuingia
katika maisha bora zaidi.
36 Wengine walidhihakiwa na kupigwa mijeledi, na
wengine walifungwa minyororo na kutupwa gerezani.
37 Walipigwa mawe, walipasuliwa vipandevipande, wali-
uawa kwa upanga. Walizungukazunguka wakiwa wamevaa
ngozi za kondoo na ngozi za mbuzi, walikuwa watu maskini,
walioteswa na kudhulumiwa.
38 Ulimwengu haukustahili kuwa na watu hao. Walitan-
gatanga jangwani na mlimani, wakaishi katika mashimo na
mapango ya ardhi.
39 Watu hawa wote walionekana kuwa mashujaa kwa
sababu ya imani yao. Hata hivyo, hawakupokea yale ambayo
Mungu aliwaahidia,
40 maana Mungu alikuwa ameazimia mpango ulio bora
zaidi kwa ajili yetu; yaani wao wangeufikia ukamilifu
wakiwa pamoja nasi.

12

1 Sisi tunalo kundi hili kubwa la mashahidi mbele yetu.
Kwa hiyo tuondoe kila kizuizi kinachotuzuia, na dhambi
ile inayotung'ang'ania. Tupige mbio kwa uvumilivu katika
mashindano yaliyowekwa mbele yetu.
2 Tumwelekee Yesu ambaye ndiye aliyeianzisha imani yetu
na ambaye ataikamilisha. Kwa ajili ya furaha iliyokuwa

inamngojea, yeye alivumilia kifo msalabani, bila kujali juu ya
aibu yake, na sasa anaketi upande wa kulia wa kiti cha enzi
cha Mungu.
3 Fikirini juu ya mambo yaliyompata Yesu, jinsi
alivyostahimili upinzani mkubwa kwa watu wenye dhambi.
Basi, msife moyo, wala msikate tamaa.
4 Maana katika kupambana na dhambi, ninyi hamjapigana
mpaka kiasi cha kumwaga damu yenu.
5 Je, mmesahau yale maneno ya kutia moyo ambayo Mungu
anawataja ninyi kuwa wanawe? "Mwanangu, usidharau
adhabu ya Bwana, wala usife moyo anapokukanya.
6 Maana Bwana humwadhibu kila anayempenda,
humpinga kila anayekubali kuwa mwanae."
7 Vumilieni adhabu kwani ni mafundisho; Mungu huwa-
tendea ninyi kama wanawe. Maana ni mwana gani asiyead-
hibiwa na baba yake?
8 Lakini msipoadhibiwa kama wana wengine, basi, ninyi si
wanawe, bali ni wana haramu.
9 Zaidi ya hayo sisi tunawaheshimu wazazi wetu walio-
tuzaa hata wanapotuadhibu. Basi, tunapaswa kumtii zaidi
Baba yetu wa kiroho ili tupate kuishi.
10 Wazazi wetu hapa duniani walituadhibu kwa muda,
kama wao wenyewe walivyoona kuwa vema; lakini Mungu
anatuadhibu kwa ajili ya faida yetu wenyewe, tupate ku-
ushiriki utakatifu wake.
11 Kuadhibiwa si jambo la kufurahisha bali la kuhuzun-
isha. Lakini wale waliofunzwa kuwa na nidhamu mwishowe
watavuna tuzo la amani kutoka katika maisha adili!
12 Basi, inueni mikono yenu inayolegea na kuimarisha
magoti yenu yaliyo dhaifu.
13 Endeleeni kutembea katika njia iliyonyoka, ili kile kilic-
holemaa kisiumizwe, bali kiponywe.
14 Jitahidini kuishi kwa amani na watu wote. Ishini maisha
ya utakatifu, kwa sababu hakuna mtu atakayemwona Bwana
bila ya maisha kama hayo.
15 Jitahidini sana mtu yeyote asije akapoteza neema ya
Mungu. Muwe waangalifu ili mti mchungu usizuke kati yenu
na kuwaua wengi kwa sumu yake.
16 Jihadharini ili miongoni mwenu pasiwe na mtu
mwasherati au mtu asiyemcha Mungu kama Esau, aliyeuza
haki yake ya mzaliwa wa kwanza kwa mlo mmoja.
17 Ninyi mnafahamu kwamba hata alipotaka kuipata tena
ile baraka iliyokuwa yake, alikataliwa, maana hakupata tena
nafasi ya kutubu, ingawa aliitafuta kwa machozi.
18 Ninyi hamkuwasili mlimani Sinai, ambao unaweza
kushikika kama walivyofanya watu wa Israeli, hamkufika

kwenye moto uwakao, penye giza, tufani,
19 mvumo wa tarumbeta na sauti ya maneno. Wale
waliosikia sauti hiyo waliomba wasisikie tena neno jingine,
20 kwani hawakuweza kustahimili amri iliyotolewa:
“Atakayegusa mlima huu, hata kama ni mnyama, atapigwa
mawe.”
21 Hayo yote yalionekana ya kutisha mno, hata Mose
akasema, “Naogopa na kutetemeka.”
22 Lakini ninyi mmefika katika mlima wa Sioni, kwenye mji
wa Mungu aliye hai. Mmefika Yerusalemu, mji wa mbinguni,
ambapo wamekusanyika malaika elfu nyingi wasiohesabika.
23 Mmefika kwenye kusanyiko kubwa la wazaliwa wa
kwanza wa Mungu, ambao majina yao yameandikwa mbin-
guni. Mnasimama mbele ya Mungu aliye hakimu wa wote,
na mbele ya roho za watu waadilifu waliofanywa kuwa
wakamilifu.
24 Mmefika kwa Yesu ambaye ameratibisha agano jipya,
na ambaye damu yake iliyomwagika inasema mambo mema
zaidi kuliko ile ya Abeli.
25 Basi, jihadharini msije mkakataa kumsikiliza yeye am-
baye anasema nanyi. Kama wale walikataa kumsikiliza yule
aliyewaonya hapa duniani hawakuokoka, sisi tutawezaje
kuokoka kama tukikataa kumsikiliza yule anayetuonya ku-
toka mbinguni?
26 Wakati ule sauti ilitetemesha nchi, lakini sasa ameahidi:
“Nitatetemesha nchi tena, lakini si nchi tu bali pia mbingu.”
27 Neno hili: “tena” linatuonyesha kwamba vitu vyote
vilivyoumbwa vitatetemeshwa na kutoweka ili vibaki vile
visivyotetemeshwa.
28 Sisi basi, na tushukuru kwani tunapokea utawala usi-
otikisika. Tuwe na shukrani na kumwabudu Mungu kwa
namna itakayompendeza, kwa ibada na hofu;
29 maana Mungu wetu kweli ni moto mkali unaoteketeza.

13

1 Endeleeni kupendana kidugu.
2 Msisahau kuwakaribisha wageni; maana kwa kufanya
hivyo watu wengine walipata kuwakaribisha malaika bila
kujua.
3 Wakumbukeni wale waliofungwa kana kwamba mme-
fungwa pamoja nao. Wakumbukeni wale wanaoteseka kana
kwamba nanyi mnateseka kama wao.
4 Ndoa inapaswa kuheshimiwa na watu wote, na haki
zake zitekelezwe kwa uaminifu. Mungu atawahukumu
waasherati na wazinzi.

5 Msiwe watu wa kupenda fedha; toshekeni na vile vitu
mlivyo navyo. Mungu mwenyewe amesema: “Sitakuacha
kamwe, wala sitakutupa.”
6 Ndiyo maana tunathubutu kusema: “Bwana ndiye
msaada wangu, sitaogopa. Binadamu atanifanya nini?”
7 wakumbukeni viongozi wenu waliowatangazieni
ujumbe wa Mungu. Fikirieni juu ya mwenendo wao, mkaige
imani yao.
8 Yesu Kristo ni yuleyule, jana, leo na milele.
9 Msipeperushwe huku na huku kwa mafundisho tofauti
ya kigeni. Neema ya Mungu ndiyo inayoimarisha roho zetu
na wala si masharti juu ya chakula; masharti hayo hayakum-
saidia kamwe mtu yeyote aliyeyafuata.
10 Sisi tunayo madhabahu ambayo wale wanaotumikia
bado katika hema la Wayahudi, hawana haki ya kula vitu
vyake.
11 Kuhani Mkuu wa Kiyahudi huleta damu ya wanyama
katika Mahali Patakatifu na kuitoa dhabihu kwa ajili ya
dhambi; lakini nyama za hao wanyama huteketezwa nje ya
kambi.
12 Ndiyo maana Yesu pia, kusudi apate kuwatakasa watu
kwa damu yake mwenyewe, aliteswa na kufa nje ya mji.
13 Basi, tumwendee huko nje ya kambi tukajitwike laana
yake.
14 Maana hapa duniani hatuna mji wa kudumu; lakini
tunautafuta ule unaokuja.
15 Basi, kwa njia ya Yesu, tumtolee Mungu dhabihu ya sifa
daima, yaani sifa zinazotolewa na midomo inayoliungama
jina lake.
16 Msisahau kutenda mema na kusaidiana, maana hizi
ndizo dhabihu zinazompendeza Mungu.
17 Watiini viongozi wenu na kushika amri zao; wao
huchunga roho zenu usiku na mchana, na watatoa ripoti ya
utumishi wao mbele ya Mungu. Kama mkiwatii watafanya
kazi zao kwa furaha, la sivyo, watazifanya kwa huzuni, na
hiyo haitakuwa na faida kwenu.
18 Tuombeeni na sisi. Tuna hakika kwamba tunayo
dhamiri safi, maana twataka kufanya lililo sawa daima.
19 Nawasihi sana mniombee ili Mungu anirudishe kwenu
upesi iwezekanavyo.
20 Mungu amemfufua Bwana wetu Yesu Kristo ambaye ni
Mchungaji Mkuu wa kondoo kwa sababu ya kumwaga damu
yake iliyothibitisha agano la milele.
21 Mungu wa amani awakamilishe katika kila tendo jema ili
mtekeleze mapenzi yake; yeye na afanye ndani yetu kwa njia

ya Kristo yale yanayompendeza mwenyewe. Utukufu uwe
kwake, milele na milele! Amina.
22 Basi, ndugu, nawasihi mpokee kwa utulivu ujumbe huu
wa kuwatieni moyo. Hii ni barua fupi tu ambayo nime-
waandikieni.
23 Napenda kuwajulisheni kwamba ndugu yetu Timo-
theo amekwisha funguliwa gerezani. Kama akifika hapa
mapema, nitakuja naye nitakapokuja kwenu.
24 Wasalimieni viongozi wenu wote pamoja na watu wa
Mungu! Ndugu wa Italia wanawasalimuni.
25 Tunawatakieni nyote neema ya Mungu.

WARAKA WA YAKOBO
KWA WATU WOTE

1 Mimi Yakobo, mtumishi wa Mungu na wa Bwana Yesu
Kristo, nawaandikia ninyi, makabila kumi na mawili, yaliyotawanyika ulimwenguni! Salaam!
2 Ndugu zangu, muwe na furaha mnapopatwa na majaribu
mbalimbali,
3 kwani mwajua kwamba imani yenu ikisha stahimili,
itawapatieni uvumilivu.
4 Muwe na hakika kwamba uvumilivu wenu utawategemeza mpaka mwisho, mpate kuwa wakamilifu na watimilifu, bila kupungukiwa chochote.
5 Lakini kama mmoja wenu ametindikiwa hekima, basi,
anapaswa kumwomba Mungu ambaye atampatia; kwani
Mungu huwapa wote kwa wingi na kwa ukarimu.
6 Lakini anapaswa kuomba kwa imani bila mashaka yoyote. Mtu aliye na mashaka ni kama mawimbi ya bahari
ambayo husukumwa na kutupwatupwa na upepo.
7 Mtu wa namna hiyo, mwenye nia mbili na asiye na
msimamo katika mwenendo wake wote,
8 asidhani ya kwamba atapata chochote kile kutoka kwa
Bwana.
9 Ndugu aliye maskini anapaswa kufurahi wakati Mungu
anapomkweza,
10 naye tajiri anapaswa kufurahi anaposhushwa na
Mungu. Maana tajiri atatoweka kama ua la porini.
11 Jua huchomoza na kwa joto lake kali hukausha mimea,
nayo maua yake huanguka, na uzuri wake wote huharibika.
Vivyo hivyo, tajiri ataangamizwa katika shughuli zake.
12 Heri mtu anayebaki mwaminifu katika majaribu, kwani
akisha stahimili atapewa tuzo la uzima ambalo Mungu aliwaahidia wale wanaompenda.
13 Kama mtu akijaribiwa, asiseme: “Ninajaribiwa na
Mungu.” Maana Mungu hawezi kujaribiwa na uovu, wala
yeye hamjaribu mtu yeyote.
14 Lakini mtu hujaribiwa anapovutwa na kunaswa na
tamaa zake mbaya.
15 Tamaa ikiiva huzaa dhambi; nayo dhambi ikikomaa
huzaa kifo.
16 Ndugu zangu wapenzi, msidanganyike!
17 Kila kipaji chema na kila zawadi kamilifu hutoka mbin-
guni; hutoka kwa Baba, Muumba wa mianga, ambaye
habadiliki wala hana alama yoyote ya ugeugeu.

18 Kwa kupenda kwake mwenyewe alituzaa kwa neno lake
la ukweli, ili tuwe namna ya matunda ya kwanza miongoni
mwa viumbe vyake.
19 Ndugu zangu wapenzi, kumbukeni jambo hili! Kila
mtu na awe mwepesi wa kusikia lakini asiwe mwepesi wa
kusema wala mwepesi wa kukasirika.
20 Mwenye hasira hawezi kutimiza matakwa ya Mungu
yaliyo ya haki.
21 Kwa hiyo, tupilieni mbali mwenendo mchafu na tabia
zote mbovu; jiwekeni chini ya Mungu na kupokea ule ujumbe
uliopandwa mioyoni mwenu, ambao waweza kuziokoa nafsi
zenu.
22 Msijidanganye wenyewe kwa kusikiliza tu neno lake,
bali litekelezeni kwa vitendo.
23 Yeyote anayesikiliza hilo neno lakini halitekelezi, huyo ni
kama mtu anayejiangalia sura yake mwenyewe katika kioo.
24 Hujiangalia mwenyewe, kisha huenda zake, na mara
husahau jinsi alivyo.
25 Lakini mtu anayeangalia kwa makini sheria kamilifu
ambayo huwapa watu uhuru, mtu anayeendelea kuizingatia,
na si kuisikia tu na kuisahau baadaye, bali anaitekeleza, mtu
huyo atabarikiwa katika kila kitu anachofanya.
26 Kama mtu akijiona kuwa ni mtu mwenye dini, lakini
hawezi kuutawala ulimi wake, dini yake haifai kitu, na ana-
jidanganya mwenyewe.
27 Dini iliyo safi na isiyo na hitilafu mbele ya Mungu Baba
ni hii: Kuwasaidia yatima na wajane katika shida zao, na
kujilinda mwenyewe usichafuliwe na ulimwengu huu.

2

1 Ndugu zangu, mkiwa mnamwamini Bwana Yesu Kristo,
Bwana wa utukufu, msiwabague watu kamwe.
2 Tuseme mtu mmoja ambaye amevaa pete ya dhahabu
na mavazi nadhifu anaingia katika mkutano wenu, na papo
hapo akaingia mtu maskini aliyevaa mavazi machafu.
3 Ikiwa mtamstahi zaidi yule aliyevaa mavazi ya kuvutia
na kumwambia: “Keti hapa mahali pazuri,” na kumwambia
yule maskini: “Wewe, simama huko,” au “Keti hapa sakafuni
miguuni pangu,”
4 je, huo si ubaguzi kati yenu? Je, na huo uamuzi wenu
haujatokana na fikira mbaya?
5 Ndugu zangu wapenzi, sikilizeni! Mungu amech-
agua watu ambao ni maskini katika ulimwengu huu ili
wapate kuwa matajiri katika imani na kupokea Utawala
aliowaahidia wale wanaompenda.

6 Lakini ninyi mnawadharau watu maskini! Je, matajiri si
ndio wanaowakandamizeni na kuwapeleka mahakamani?
7 Je, si haohao wanaolitukana hilo jina lenu zuri
mlilopewa?
8 Kama mnaitimiza ile sheria ya Utawala kama
ilivyoandikwa katika Maandiko Matakatifu: "Mpende
binadamu mwenzako kama unavyojipenda wewe
mwenyewe", mtakuwa mnafanya vema kabisa.
9 Lakini mkiwabagua watu, basi, mwatenda dhambi, nayo
Sheria inawahukumu ninyi kuwa mna hatia.
10 Anayevunja amri mojawapo ya Sheria, atakuwa na hatia
ya kuivunja Sheria yote.
11 Maana yuleyule aliyesema: "Usizini," alisema pia
"Usiue". Kwa hiyo, hata ikiwa hukuzini lakini umeua, wewe
umeivunja Sheria.
12 Basi, semeni na kutenda kama watu watakaohukumiwa
kwa sheria iletayo uhuru.
13 Maana, Mungu hatakuwa na huruma atakapomhukumu
mtu asiyekuwa na huruma. Lakini huruma hushinda
hukumu.
14 Ndugu zangu, kuna faida gani mtu kusema ana imani,
lakini haonyeshi kwa vitendo? Je, hiyo imani yawezaje
kumwokoa?
15 Tuseme kaka au dada hana nguo au chakula.
16 Yafaa kitu gani ninyi kuwaambia hao: "Nendeni salama
mkaote moto na kushiba," bila kuwapatia mahitaji yao ya
maisha?
17 Vivyo hivyo, imani peke yake bila matendo imekufa.
18 Lakini mtu anaweza kusema: "Wewe unayo imani, mimi
ninayo matendo!" Haya! Nionyeshe jinsi mtu anavyoweza
kuwa na imani bila matendo, nami nitakuonyesha imani
yangu kwa matendo yangu.
19 Je, wewe unaamini kwamba yuko Mungu mmoja? Sawa!
Lakini hata pepo huamini hilo, na hutetemeka kwa hofu.
20 Mpumbavu wee! Je, wataka kuonyeshwa kwamba imani
bila matendo imekufa?
21 Je, Abrahamu baba yetu alipataje kukubalika mbele yake
Mungu? Kwa matendo yake, wakati alipomtoa mwanae
Isaka sadaka juu ya madhabahu.
22 Waona basi, kwamba imani yake iliandamana na ma-
tendo yake; imani yake ilikamilishwa kwa matendo yake.
23 Hivyo yakatimia yale Maandiko Matakatifu yasemayo:
"Abrahamu alimwamini Mungu na kwa imani yake
akakubaliwa kuwa mtu mwadilifu; na hivyo Abrahamu
akaitwa rafiki wa Mungu."

24 Mnaona basi, kwamba mtu hukubaliwa kuwa mwadilifu
kwa matendo yake na si kwa imani peke yake.
25 Ilikuwa vivyo hivyo kuhusu yule malaya Rahabu; yeye
alikubaliwa kuwa mwadilifu kwa sababu aliwapokea wale
wapelelezi na kuwasaidia waende zao kwa kupitia njia
nyingine.
26 Basi, kama vile mwili bila roho umekufa, vivyo hivyo
imani bila matendo imekufa.

3

1 Ndugu zangu, wengi wenu msiwe walimu. Kama
mjuavyo, sisi walimu tutapata hukumu kubwa zaidi kuliko
wengine.
2 Lakini kama mtu hakosi katika usemi wake, basi, huyo ni
mkamilifu, na anaweza kutawala nafsi yake yote.
3 Sisi huwatia farasi lijamu kinywani mwao ili watutii; na
kwa njia hiyo twaweza kuwaongoza kokote tunakotaka.
4 Meli nazo pia, ingawa ni kubwa sana, na husukumwa na
upepo mkali, huweza kugeuzwa kwa usukani mdogo sana,
zikaelekea kokote nahodha anakotaka.
5 Vivyo hivyo, ulimi, ingawa ni kiungo kidogo cha mwili,
hujisifia makuu sana. Moto mdogo waweza kuteketeza msitu
mkubwa.
6 Hali kadhalika ulimi ni kama moto. Umejaa maovu
chungu nzima, unayo nafasi yake katika miili yetu na
hueneza ubaya katika nafsi zetu zote. Huteketeza maisha
yetu yote kwa moto utokao Jehanamu kwenyewe.
7 Binadamu anaweza kuwafuga wanyama, na amefaulu
kufuga viumbe vyote—wanyama wa mwituni, ndege, nyoka
na viumbe vya baharini.
8 Lakini hakuna mtu aliyeweza kuufuga ulimi. Ulimi ni kitu
kiovu, hakitawaliki, na kimejaa sumu inayoua.
9 Kwa ulimi sisi twamshukuru Bwana na Baba yetu. Kwa
ulimi huohuo twawalaani watu, watu ambao wameumbwa
kwa mfano wa Mungu.
10 Maneno ya laana na ya kusifia hutoka katika kinywa
kimoja. Ndugu zangu, mambo haya hayapaswi kuwa hivyo.
11 Je, chemchemi moja yaweza kutoa maji matamu na maji
machungu pamoja?
12 Ndugu zangu, je, mti wa mtini waweza kuzaa zeituni?
Au, mzabibu waweza kuzaa tini? Chemchemi ya maji ya
chumvi haiwezi kutoa maji matamu.
13 Je, ni nani mwenye hekima na akili miongoni mwenu?
Basi, aonyeshe jambo hilo kwa mwenendo wake mzuri na
kwa matendo yake mema yanayofanyika kwa unyenyekevu
na hekima.

14 Lakini ikiwa mioyo yenu imejaa wivu, chuki na ubinafsi,
basi, msijisifu na kusema uongo dhidi ya ukweli.
15 Hekima ya namna hiyo haitoki juu mbinguni; hekima
hiyo ni ya ulimwengu, na ya kidunia, tena ni ya kishetani.
16 Maana popote palipo na wivu na ubinafsi hapo pana fujo
na kila aina ya uovu.
17 Lakini hekima itokayo juu mbinguni, kwanza ni safi;
inapenda amani, upole na huwajali watu; imejaa huruma
na huzaa matunda ya matendo mema; haina ubaguzi wala
unafiki.
18 Uadilifu ni mazao ya mbegu ambazo wapenda amani
hupanda katika amani.

4

1 Mapigano na magombano yote kati yenu yanatoka wapi?
Hutoka katika tamaa zenu mbaya ambazo hupigana daima
ndani yenu.
2 Mnatamani vitu na kwa vile hamvipati mko tayari
kuua; mwatamani sana kupata vitu, lakini hamvipati, hivyo
mnagombana na kupigana. Hampati kile mnachotaka kwa
sababu hamkiombi kwa Mungu.
3 Tena, mnapoomba hampati kwa sababu mnaomba kwa
nia mbaya; mnaomba ili mpate kutosheleza tamaa zenu.
4 Ninyi ni watu msio na uaminifu kama wazinzi. Je,
hamjui kwamba kuwa rafiki wa ulimwengu ni kuwa adui
wa Mungu? Yeyote anayetaka kuwa rafiki wa ulimwengu
anajifanya adui wa Mungu.
5 Msifikiri kwamba Maandiko Matakatifu yamesema
maneno ya bure, yanaposema: “Roho ambaye Mungu
amemweka ndani yetu ana wivu mkubwa.”
6 Lakini, neema tunayopewa na Mungu ina nguvu zaidi;
kama yasemavyo Maandiko: “Mungu huwapinga wenye ma-
jivuno lakini huwapa neema wanyenyekevu.”
7 Basi, jiwekeni chini ya Mungu; mpingeni Ibilisi naye
atawakimbieni.
8 Mkaribieni Mungu, naye atakuja karibu nanyi. Osheni
mikono yenu enyi wakosefu! Safisheni mioyo yenu enyi
wanafiki!
9 Oneni huzuni, lieni na kuomboleza; kicheko chenu na
kiwe kilio; na furaha yenu iwe huzuni kubwa.
10 Nyenyekeeni mbele ya Bwana, naye atawainueni.
11 Ndugu, msilaumiane ninyi kwa ninyi. Anayemlaumu
ndugu yake na kumhukumu, huyo huilaumu na kuihukumu
Sheria. Kama ukiihukumu Sheria, basi, wewe huitii Sheria,
bali waihukumu.

12 Mungu peke yake ndiye mwenye kuweka Sheria na
kuhukumu. Ni yeye peke yake anayeweza kuokoa na
kuangamiza. Basi, wewe ni nani hata umhukumu binadamu
mwenzako?
13 Basi, sasa sikilizeni ninyi mnaosema: “Leo au kesho
tutakwenda katika mji fulani na kukaa huko mwaka mzima
tukifanya biashara na kupata faida.”
14 Ninyi hamjui hata maisha yenu yatakavyokuwa kesho!
Ninyi ni kama ukungu unaotokea kwa muda mfupi tu na
kutoweka tena.
15 Mngalipaswa kusema: “Bwana akitujalia tutaishi na
tutafanya hiki au kile.”
16 Lakini sasa mwajivuna na kujigamba; majivuno ya
namna hiyo ni mabaya.
17 Basi, mtu ambaye hafanyi lile jambo jema analojua
kwamba anapaswa kulifanya, anatenda dhambi.

5

1 Na sasa sikilizeni enyi matajiri! Lieni na kuomboleza kwa
sababu ya taabu zitakazowajieni.
2 Mali zenu zimeoza, na nguo zenu zimeliwa na nondo.
3 Dhahabu yenu na fedha vimeota kutu, na kutu hiyo
itakuwa ushahidi dhidi yenu, nayo itakula miili yenu kama
vile moto. Ninyi mmejilundikia mali katika siku hizi za
mwisho!
4 Hamkuwalipa mishahara watumishi waliofanya kazi
katika mashamba yenu. Sikilizeni malalamiko yao! Kilio cha
hao wanaovuna mashamba yenu kimefika masikioni mwa
Bwana, Mwenye Nguvu.
5 Mmeishi duniani maisha ya kujifurahisha na ya anasa.
Mmejinenepesha tayari kwa siku ya kuchinjwa.
6 Mmemhukumu na kumwua mtu asiye na hatia, naye
hakuwapigeni.
7 Basi, ndugu zangu, muwe na subira mpaka Bwana
atakapokuja. Tazameni mkulima anavyongoja kwa subira
mimea yake itoe mavuno mazuri. Yeye hungojea kwa subira
mvua za masika na za vuli.
8 Nanyi pia mnapaswa kuwa na subira; imarisheni mioyo
yenu, maana siku ya kuja kwake Bwana inakaribia.
9 Ndugu zangu, msinung'unikiane ninyi kwa ninyi msije
mkahukumiwa na Mungu. Hakimu yu karibu, tayari kuingia.
10 Ndugu, mkitaka kuona mfano wa subira na uvumilivu
katika mateso, fikirini juu ya manabii ambao walinena kwa
jina la Bwana.
11 Tunawaita hao wenye heri kwa sababu walivumilia.
Mmesikia habari za uvumilivu wa Yobu, na mnajua jinsi

Bwana alivyomtendea mwishoni. Maana Bwana amejaa
huruma na rehema.
12 Zaidi ya hayo yote, ndugu zangu, msiape kwa mbingu,
wala kwa dunia, wala kwa kitu kingine chochote. Semeni
“Ndiyo” kama maana yenu ni ndiyo, na “La” kama maana
yenu ni la, na hapo hamtahukumiwa na Mungu.
13 Je, pana mtu yeyote miongoni mwenu aliye na shida?
Anapaswa kusali. Je, yuko mwenye furaha? Anapaswa
kuimba nyimbo za sifa.
14 Je, yuko mgonjwa kati yenu? Anapaswa kuwaita wazee
wa kanisa, nao watamwombea na kumpaka mafuta kwa jina
la Bwana.
15 Wakiomba kwa imani mgonjwa ataponyeshwa; Bwana
atampatia nafuu, na dhambi alizotenda zitaondolewa.
16 Basi, ungamanianeni dhambi zenu, na ombeaneni, ili
mpate kuponywa. Sala ya mtu mwema ina nguvu ya kutenda
mengi.
17 Eliya alikuwa binadamu kama sisi. Aliomba kwa moyo
mvua isinyeshe, nayo haikunyesha nchini kwa muda wa
miaka mitatu na miezi sita.
18 Kisha akaomba tena, mvua ikanyesha kutoka angani na
nchi ikatoa mazao yake.
19 Ndugu zangu, mmoja wenu akipotoka kuhusu ukweli, na
mwingine akamrudisha,
20 fahamuni kwamba, huyo anayemrudisha mwenye
dhambi kutoka njia yake ya upotovu, ataiokoa roho yake
kutoka kifo, na dhambi nyingi zitaondolewa.

WARAKA WA KWANZA WA PETRO
KWA WATU WOTE

1 Mimi Petro, mtume wa Yesu Kristo nawaandikia ninyi
wateule wa Mungu Baba, ambao mmetawanyika na mnaishi
kama wakimbizi huko Ponto, Galatia, Kapadokia, Asia na
Bithunia.
2 Mungu Baba aliwateua ninyi kufuatana na kusudi lake,
na mmefanywa watakatifu na Roho, mpate kumtii Yesu
Kristo na kusafishwa kwa damu yake. Nawatakieni neema
na amani tele.
3 Asifiwe Mungu na Baba wa Bwana wetu Yesu Kristo! Kwa
huruma yake kuu alitufanya tuzaliwe upya kwa kumfufua
Yesu kutoka wafu. Ametujalia tumaini lenye uzima,
4 na hivyo tunatazamia kupata baraka zile ambazo Mungu
aliwawekea watu wake. Mungu amewawekeeni baraka hizo
mbinguni ambako haziwezi kuoza au kuharibika au kufifia.
5 Hizo zitakuwa zenu ninyi ambao kwa imani mnalindwa
salama kwa nguvu ya Mungu kwa ajili ya wokovu ambao uko
tayari kufunuliwa mwishoni mwa nyakati.
6 Furahini kuhusu jambo hilo, ijapokuwa sasa, kwa kita-
mbo kidogo, itawabidi kuhuzunika kwa sababu ya majaribio
mbalimbali mnayoteseka.
7 Shabaha yake ni kuthibitisha imani yenu. Hata dha-
habu yenyewe ambayo huharibika, hujaribiwa kwa moto;
hali kadhalika na imani yenu ambayo ni ya thamani zaidi
kuliko dhahabu, ni lazima ijaribiwe ipate kuwa thabiti. Hapo
mtapokea sifa na utukufu na heshima Siku ile Yesu Kristo
atakapofunuliwa.
8 Ninyi mnampenda ingawaje hamjamwona, na
mnamwamini ingawa hamumwoni sasa. Hivyo, mnafurahi
kwa furaha tukufu isiyoelezeka,
9 kwa sababu mnapokea wokovu wa roho zenu ambao ni
lengo la imani yenu.
10 Manabii walipeleleza kwa makini na kufanya uchunguzi
juu ya wokovu huo, wakabashiri juu ya neema hiyo ambayo
ninyi mngepewa.
11 Walijaribu kujua nyakati na mazingira ya tukio hilo,
yaani wakati alioudokezea Roho wa Kristo aliyekuwa ndani
yao, akibashiri juu ya mateso yatakayompata Kristo na
utukufu utakaofuata.
12 Mungu aliwafunulia kwamba wakati walipokuwa
wanasema juu ya hayo mambo ambayo ninyi mmekwisha
sikia sasa kutoka kwa wale wajumbe waliowatangazieni

Habari Njema kwa nguvu ya Roho Mtakatifu aliyetumwa
kutoka mbinguni, hiyo kazi yao haikuwa kwa faida yao
wenyewe, bali kwa ajili yenu. Hayo ndiyo mambo ambayo
hata malaika wangependa kuyafahamu.
13 Kwa hiyo, basi, muwe tayari kabisa kwa nia, na kukesha.
Wekeni tumaini lenu lote katika baraka ile mtakayopewa
wakati Yesu Kristo atakapoonekana!
14 Kama watoto wa Mungu wenye utii, msikubali kamwe
kufuata tena tamaa mbaya mlizokuwa nazo wakati
mlipokuwa wajinga.
15 Bali mnapaswa kuwa watakatifu katika mwenendo
wenu wote, kama vile yule aliyewaiteni ni mtakatifu.
16 Maandiko yasema: “Muwe watakatifu, kwa kuwa mimi
ni mtakatifu.”
17 Mnapomtaja Mungu ninyi humwita Baba. Basi, jueni
kwamba yeye humhukumu kila mmoja kadiri ya matendo
yake, bila ubaguzi. Hivyo tumieni wakati wenu uliowabakia
hapa ugenini katika kumcha Mungu.
18 Maana mnajua kwamba ninyi mlikombolewa katika
mwenendo wenu usiofaa ambao mliupokea kutoka kwa
wazee wenu, si kwa vitu vyenye kuharibika: kwa fedha na
dhahabu;
19 bali mlikombolewa kwa damu tukufu ya Kristo, ambaye
alikuwa kama mwana kondoo asiye na dosari wala doa.
20 Yeye alikuwa ameteuliwa na Mungu kabla ya ulimwengu
kuumbwa, akafunuliwa siku hizi za mwisho kwa ajili yenu.
21 Kwa njia yake, ninyi mnamwamini Mungu aliyemfufua
kutoka wafu na kumpa utukufu; na hivyo imani na matu-
maini yenu yako kwa Mungu.
22 Maadamu sasa, kwa kuutii ukweli, ninyi mmezitakasa
roho zenu na kuwapenda wenzenu bila unafiki, basi, penda-
neni kwa moyo wote.
23 Maana kwa njia ya neno hai la Mungu, ninyi mmezaliwa
upya, si kama watoto wa baba awezaye kufa, bali baba
asiyekufa milele.
24 Kama Maandiko yasemavyo: “Kila binadamu ni kama
nyasi, na utukufu wake wote ni kama maua ya porini. Nyasi
hunyauka na maua huanguka.
25 Lakini neno la Bwana hudumu milele.” Neno hilo ni hiyo
Habari Njema iliyohubiriwa kwenu.

2

1 Basi, acheni uovu wote; uongo, unafiki, wivu na maneno
ya kashfa visiweko tena.

2 Kama vile watoto wachanga wanavyotamani maziwa,
nanyi pia mnapaswa kuwa na hamu ya maziwa halisi ya
kiroho, ili kwa nguvu yake mpate kukua na kukombolewa.
3 Kama yasemavyo Maandiko Matakatifu: “Mmegundua
kwamba Bwana ni mwema.”
4 Basi, mwendeeni Bwana! Yeye ndiye jiwe hai
lililokataliwa na watu; lakini mbele ya Mungu ni jiwe teule,
na la thamani kubwa.
5 Mwendeeni yeye kama mawe hai mkajengeke na kuwa
nyumba ya kiroho, ambamo mtatumikia kama makuhani
watakatifu, kutolea dhabihu za kiroho zenye kumpendeza
Mungu kwa njia ya Yesu Kristo.
6 Maana Maandiko Matakatifu yasema: “Tazama! Naweka
huko sioni jiwe kuu la msingi, jiwe la thamani kubwa
nilililoliteua. Mtu atakayemwamini yeye aliye hilo jiwe,
hataaibishwa.”
7 Kwenu ninyi mnaoamini, jiwe hilo ni la thamani kubwa;
lakini kwa wale wasioamini, “Jiwe walilokataa waashi, sasa
limekuwa jiwe kuu la msingi.”
8 Tena Maandiko yasema: “Jiwe hilo ni jiwe la kujikwaa,
mwamba wa kuwaangusha watu.” Watu hujikwaa kwa
sababu hawauamini ule ujumbe; na ndivyo walivyopangiwa
tangu mwanzo.
9 Lakini ninyi ni ukoo mteule, makuhani wa Mfalme,
taifa takatifu; watu wake Mungu mwenyewe, mlioteuliwa
kutangaza matendo makuu ya Mungu aliyewaiteni kutoka
gizani akawaingizeni katika mwanga wake mkuu.
10 Wakati mmoja ninyi hamkuwa watu wa Mungu, lakini
sasa ninyi ni watu wake; wakati mmoja hamkupewa huruma
ya Mungu, lakini sasa mmeipokea.
11 Wapenzi wangu, nawasihi ninyi kama wageni na wakim-
bizi hapa duniani! Achaneni na tamaa za mwili ambazo
hupingana na roho.
12 Mwenendo wenu kati ya watu wasiomjua Mungu una-
paswa kuwa mwema kabisa, ili hata watakapowasingizieni
kwamba mnatenda mabaya, waweze kutambua matendo
yenu mema na hivyo wamtukuze Mungu Siku ya kuja kwake.
13 Basi, jiwekeni chini ya mamlaka yote ya kibinadamu,
kwa ajili ya Bwana: utii kwa mfalme aliye mtawala mkuu,
14 utii kwa wakuu wa mikoa ambao wameteuliwa naye
kuwaadhibu wahalifu na kuwasifu watendao mema.
15 Maana Mungu anataka mweze kuyakomesha maneno ya
kijinga ya watu wasio na akili kwa matendo mema mnay-
ofanya.
16 Ishini kama watu huru; lakini msiutumie uhuru wenu
kuuficha ubaya, bali ishini kama watumishi wa Mungu.

17 Waheshimuni watu wote, wapendeni ndugu zenu wau-
mini, mcheni Mungu, mheshimuni mfalme.
18 Enyi watumishi wa nyumbani, watiini wakuu wenu kwa
heshima yote, wawe wema na wapole au wenye kuchukiza.
19 Maana kama mnavumilia maumivu ya mateso
msiyostahili kwa sababu mwajua kwamba Mungu anataka
hivyo, basi Mungu atawafadhili.
20 Maana, mtapata tuzo gani mkivumilia mapigo
mnayostahili kwa sababu ya makosa yenu? Lakini kama
mnavumilia mateso hata ingawa mmetenda mema, Mungu
atawapeni baraka kwa ajili hiyo.
21 Hayo ndiyo mliyoitiwa; maana Kristo mwenyewe alite-
seka kwa ajili yenu, akawaachieni mfano, ili muufuate mwe-
nendo wake.
22 Yeye hakutenda dhambi, wala neno la udanganyifu ha-
likusikika mdomoni mwake.
23 Alipotukanwa yeye hakujibu kwa tukano; alipoteseka
yeye hakutoa vitisho, bali aliyaweka matumaini yake kwa
Mungu, hakimu mwenye haki.
24 Yeye mwenyewe alizibeba dhambi zetu katika mwili
wake juu ya msalaba, tupate kufa kuhusu dhambi, na kuishi
kwa ajili ya uadilifu. Kwa majeraha yake, ninyi mmeponywa.
25 Ninyi mlikuwa kama kondoo waliokuwa wamepotea;
lakini sasa mmemrudia Mchungaji na Mlinzi wa roho zenu.

3

1 Nanyi wake, jiwekeni chini ya mamlaka ya waume zenu,
ili kama wako waume wowote wasioamini neno la Mungu,
wapate kuamini kwa kuuona mwenendo wenu. Haitakuwa
lazima kwenu kusema neno,
2 kwani wataona jinsi mwenendo wenu ulivyo safi na wa
kumcha Mungu.
3 Katika kujipamba kwenu msitegemee mambo ya njenje,
kama vile mitindo ya kusuka nywele, kujivalia vitu vya dha-
habu na nguo maridadi.
4 Bali, uzuri wenu unapaswa kutokana na hali ya ndani
ya utu wa kweli, uzuri usioharibika wa wema na utulivu wa
roho, ambao ni wa thamani kubwa mbele ya Mungu.
5 Ndivyo walivyojipamba hapo kale wanawake waadilifu
waliomtumainia Mungu; walijiweka chini ya mamlaka ya
waume zao.
6 Sara kwa mfano alimtii Abrahamu na kumwita yeye
bwana. Ninyi mmekuwa sasa binti zake kama mkitenda
mema bila kuogopa tisho lolote.
7 Kadhalika nanyi waume, katika kuishi na wake zenu
mnapaswa kutambua kwamba wao ni dhaifu na hivyo

muwatendee kwa heshima; maana nao pia watapokea
pamoja nanyi zawadi ya uzima anayowapeni Mungu. Hapo
ndipo sala zenu hazitakataliwa.
8 Mwisho nasema hivi: mnapaswa kuwa na moyo mmoja,
na fikira moja; mnapaswa kupendana kidugu, kuwa wapole
na wanyenyekevu ninyi kwa ninyi.
9 Msiwalipe watu ovu kwa ovu, au tusi kwa tusi; bali
watakieni baraka, maana ninyi mliitwa na Mungu mpate
kupokea baraka.
10 Kama yasemavyo Maandiko Matakatifu: "Anayetaka ku-
furahia maisha, na kuona siku za fanaka, anapaswa kuacha
kusema mabaya na kuacha kusema uongo.
11 Na ajiepushe na uovu, atende mema, atafute amani na
kuizingatia.
12 Maana Bwana huwatazama kwa wema waadilifu na
kuzisikiliza sala zao. Lakini huwapa kisogo watu watendao
maovu."
13 Ni nani atakayeweza kuwadhuru ninyi kama mkizinga-
tia kutenda mema?
14 Lakini, hata kama itawapasa kuteseka kwa sababu ya
kutenda mema, basi, mna heri. Msimwogope mtu yeyote,
wala msikubali kutiwa katika wasiwasi.
15 Lakini mtukuzeni Kristo kama Bwana mioyoni mwenu.
Muwe tayari kumjibu yeyote atakayewaulizeni juu ya matu-
maini yaliyo ndani yenu,
16 lakini fanyeni hivyo kwa upole na heshima. Muwe na
dhamiri njema, kusudi mnapotukanwa, wale wanaosema
ubaya juu ya mwenendo wenu mwema kama Wakristo,
waone aibu.
17 Maana ni afadhali kuteseka kwa sababu ya kutenda
mema, kama Mungu akipenda, kuliko kuteseka kwa sababu
ya kutenda uovu.
18 Kwa maana Kristo mwenyewe alikufa kwa ajili ya
dhambi zenu; alikufa mara moja tu na ikatosha, mtu mwema
kwa ajili ya waovu, ili awapeleke ninyi kwa Mungu. Aliuawa
kimwili lakini akafanywa hai kiroho;
19 na kwa maisha yake ya kiroho alikwenda kuwahubiria
wale roho waliokuwa kifungoni.
20 Hao ndio wale waliokataa kumtii Mungu alipowangoja
kwa saburi wakati Noa alipokuwa anatayarisha ile safina.
Ndani ya chombo hicho ni watu wachache tu, yaani watu
wanane, waliookolewa majini,
21 ambayo yalikuwa mfano wa ubatizo unaowaokoa ninyi
sasa. Ubatizo si shauri la kuondoa uchafu mwilini, bali
ni ahadi kwa Mungu inayofanyika katika dhamiri njema.
Huwaokoeni kwa njia ya ufufuo wa Yesu Kristo,

22 ambaye alikwenda mbinguni na sasa amekaa upande wa
kulia wa Mungu, anatawala juu ya malaika, wakuu na wenye
enzi.

4

1 Maadamu Kristo aliteseka kimwili, nanyi pia mnapaswa
kujiimarisha kwa nia hiyo yake; maana mtu akisha teseka
kimwili hahusiki tena na dhambi.
2 Tangu sasa, basi, maisha yaliowabakia kuishi hapa duni-
ani yanapaswa kuongozwa na matakwa ya Mungu, si na
tamaa za kibinadamu.
3 Wakati uliopita mlikuwa na muda mrefu wa kufanya
mambo wanayofanya watu wasiomjua Mungu. Mliishi
maisha ya anasa, ubinafsi, ulevi, ugomvi, kunywa mno na ya
ibada haramu za sanamu.
4 Sasa, watu hao wasiomjua Mungu wanashangaa
wanapoona kwamba hamwandamani nao tena katika hali
ya kuishi vibaya, na hivyo wanawatukaneni.
5 Lakini watapaswa kutoa hoja juu ya jambo hilo mbele
yake Mungu aliye tayari kuwahukumu wazima na wafu!
6 Kwa sababu hiyo, hao waliokufa ambao walikuwa wame-
hukumiwa katika maisha yao ya kimwili kama anavyohuku-
miwa kila mmoja, walihubiriwa Habari Njema kusudi katika
maisha yao ya kiroho waishi kama aishivyo Mungu.
7 Mwisho wa vitu vyote umekaribia. Kwa hiyo mnapaswa
kuwa na utaratibu na nidhamu, ili mweze kusali.
8 Zaidi ya yote pendaneni kwa moyo wote, maana upendo
hufunika dhambi nyingi.
9 Muwe na ukarimu ninyi kwa ninyi bila kunung'unika.
10 Kila mmoja anapaswa kutumia kipaji alichojaliwa na
Mungu kwa faida ya wengine, kama vile uwakili mwema wa
zawadi mbalimbali za Mungu.
11 Anayesema kitu, maneno yake na yawe kama maneno ya
Mungu; anayetumika anapaswa kutumikia kwa nguvu anay-
ojaliwa na Mungu, ili katika mambo yote, Mungu atukuzwe
kwa njia ya Yesu Kristo, ambaye utukufu na nguvu ni vyake
milele na milele! Amina.
12 Wapenzi wangu, msishangae kuhusu majaribio makali
mnayopata kana kwamba mnapatwa na kitu kisicho cha
kawaida.
13 Ila furahini kwamba mnashiriki mateso ya Kristo ili
mweze kuwa na furaha tele wakati utukufu wake utakapo-
funuliwa.
14 Heri yenu ikiwa mnatukanwa kwa sababu ya jina la
Kristo; jambo hilo lamaanisha kwamba Roho mtukufu, yaani
Roho wa Mungu, anakaa juu yetu.

15 Asiwepo mtu yeyote miongoni mwenu ambaye anapaswa kuteseka kwa sababu ni muuaji, mwizi, mhalifu au mwovu.
16 Lakini kama mtu akiteseka kwa sababu ni Mkristo, basi asione aibu, bali amtukuze Mungu, kwa sababu mtu huyo anaitwa kwa jina la Kristo.
17 Wakati wa hukumu umefika, na hukumu hiyo inaanza na watu wake Mungu mwenyewe. Ikiwa hukumu hiyo inaanzia kwetu sisi, basi mwisho wake utakuwa namna gani kwa wale wasioamini Habari Njema ya Mungu?
18 Kama yasemavyo Maandiko Matakatifu: "Ni vigumu kwa watu waadilifu kuokolewa; itakuwaje basi kwa wasiomcha Mungu na wenye dhambi?"
19 Kwa hiyo, wale wanaoteseka kufuatana na matakwa ya Mungu, wanapaswa, kwa matendo yao mema, kujiweka chini ya Muumba wao ambaye ni wa kuaminika kabisa.

5

1 wazee! Mimi niliye mzee ninalo ombi moja kwenu wazee wenzangu. Mimi mwenyewe nilishuhudia kwa macho yangu mateso ya Kristo na natumaini kuushiriki ule utukufu utakaofunuliwa. Mimi nawaombeni
2 mlichunge lile kundi la Mungu mlilokabidhiwa, mlitunze si kwa kulazimika, bali kwa hiari kama atakavyo Mungu. Fanyeni kazi hiyo si kwa tamaa ya fedha, bali kwa moyo wenu wote.
3 Msiwatawale kwa mabavu hao waliowekwa chini ya ulinzi wenu, bali muwe mfano kwa hilo kundi.
4 Na wakati Mchungaji Mkuu atakapotokea, ninyi mtapokea taji ya utukufu isiyofifia.
5 Kadhalika nanyi vijana mnapaswa kujiweka chini ya mamlaka ya wazee. Ninyi nyote mnapaswa kuwa na unyenyekevu mpate kutumikiana; maana Maandiko Matakatifu yasema: "Mungu huwapinga wenye majivuno, lakini huwajalia neema wanyenyekevu."
6 Basi, nyenyekeeni chini ya mkono wa enzi wa Mungu, ili awainue wakati ufaao.
7 Mwekeeni matatizo yenu yote, maana yeye anawatunzeni.
8 Muwe macho; kesheni! Maana adui yenu, Ibilisi, huzungukazunguka kama simba angurumaye akitafuta mawindo.
9 Muwe imara katika imani na kumpinga, mkijua kwamba ndugu zenu pote duniani wanapatwa na mateso hayohayo.
10 Lakini mkisha teseka muda mfupi, Mungu aliye asili ya neema yote na ambaye anawaiteni muushiriki utukufu wake wa milele katika kuungana na Kristo, yeye mwenyewe

atawakamilisheni na kuwapeni uthabiti, nguvu na msingi imara.
11 Kwake uwe uwezo milele! Amina.
12 Nimewaandikieni barua hii fupi kwa msaada wa Silwano, ndugu ambaye namjua na kumwamini. Nataka kuwapeni moyo na kushuhudia kwamba jambo hili ni neema ya Mungu kweli. Kaeni imara katika neema hiyo.
13 Jumuiya ya wenzenu walioteuliwa na Mungu hapa Babuloni wanawasalimuni. Vilevile mwanangu Marko anawasalimuni.
14 Salimianeni kwa ishara ya upendo wa Kikristo. Nawatakieni amani ninyi mlio wake Kristo.

WARAKA WA PILI WA PETRO
KWA WATU WOTE

1 Mimi Simoni Petro, mtumishi na mtume wa Yesu Kristo,
nawaandikia ninyi ambao, kwa wema wake Mungu wetu, na
Mwokozi Yesu Kristo, mmejaliwa imani ileile ya thamani kuu
tuliyojaliwa sisi.
2 Nawatakieni neema na amani tele katika kumjua Mungu
na Yesu Bwana wetu.
3 Kwa uwezo wake wa kimungu, Mungu ametujalia mambo
yote tunayohitaji, ili tuishi maisha ya kumcha Mungu kwa
kumjua yeye aliyetuita tuushiriki utukufu na wema wake
yeye mwenyewe.
4 Kwa namna hiyo ametujalia zawadi kuu na za thamani
ambazo alituahidia, ili kwa zawadi hizo mpate kuziepa
kabisa tamaa mbaya zilizomo duniani, na mpate kuishiriki
hali yake ya kimungu.
5 Kwa sababu hiyo, fanyeni bidii ya kuongeza fadhila
katika imani yenu: ongezeni elimu katika fadhila yenu,
6 kuwa na kiasi katika elimu yenu, uvumilivu katika kuwa
na kiasi, uchaji wa Mungu katika uvumilivu wenu,
7 udugu katika uchaji wenu, na mapendo katika udugu
wenu.
8 Mkiwa na sifa hizo zote kwa wingi, zitawawezesheni
kuwa watendaji na kupata faida katika kumjua Bwana wetu
Yesu Kristo.
9 Lakini mtu asiye na sifa hizo ni kipofu, hawezi kuona
na amesahau kwamba alikwisha takaswa dhambi zake za
zamani.
10 Kwa hiyo basi, ndugu zangu, fanyeni bidii zaidi kuufanya
huo wito wenu mlioitiwa na Mungu uwe jambo la kudumu
katika maisha yenu; kama mkiishi namna hiyo hamtaanguka
kamwe.
11 Kwa namna hiyo mtafaulu kupewa haki kamili ya kuin-
gia katika Utawala wa milele wa Bwana na Mwokozi wetu
Yesu Kristo.
12 Kwa hiyo nitaendelea kuwakumbusheni daima mambo
haya, ingawa mmekwisha yafahamu, na mko imara katika
ukweli mlioupokea.
13 Nadhani ni jambo jema kwangu, muda wote niishio
hapa duniani, kuwapeni moyo na kuwakumbusheni juu ya
mambo haya.
14 Najua kwamba karibu nitauweka kando mwili huu
wenye kufa, kama Bwana alivyoniambia waziwazi.
15 Basi, nitajitahidi kuwapatieni njia ya kuyakumbuka
mambo haya kila wakati, baada ya kufariki kwangu.

16 Wakati tulipowafundisheni juu ya ukuu wa kuja kwake
Bwana wetu Yesu Kristo, hatukutegemea hadithi tupu zisizo
na msingi. Sisi tuliuona utukufu wake kwa macho yetu
wenyewe.
17 Sisi tulikuwapo wakati alipopewa heshima na
kutukuzwa na Mungu Baba, wakati sauti ilipomjia kutoka
kwake yeye aliye Utukufu Mkuu, ikisema: "Huyu ni
Mwanangu mpenzi, nimependezwa naye."
18 Tena, sisi wenyewe tulisikia sauti hiyo kutoka mbinguni
wakati tulipokuwa pamoja naye juu ya ule mlima mtakatifu.
19 Tena, ujumbe wa manabii watuthibitishia jambo
hilo; nanyi mwafanya vema kama mkiuzingatia, maana
ni kama taa inayoangaza mahali penye giza mpaka Siku
ile itakapopambazuka na mwanga wa nyota ya asubuhi
utakapong'ara mioyoni mwenu.
20 Zaidi ya hayo, lakini, kumbukeni kwamba hakuna mtu
yeyote awezaye kufafanua mwenyewe unabii ulio katika
Maandiko Matakatifu.
21 Maana hakuna ujumbe wa kinabii unaotokana na
matakwa ya binadamu, bali watu walinena ujumbe wa
Mungu wakiongozwa na Roho Mtakatifu.

2

1 Palitokea manabii wa uongo kati ya watu, na vivyo hivyo
walimu wa uongo watatokea kati yenu. Watu hao wataingiza
mafundisho maharibifu na kumkana Bwana aliyewakom-
boa, na kwa njia hiyo watasababisha ghafla maangamizi yao
wenyewe.
2 Tena watu wengi watazifuata hizo njia zao mbaya, kwa
sababu yao, wengine wataipuuza Njia ya ukweli.
3 Kwa tamaa yao mbaya watajipatia faida kwa kuwaambi-
eni hadithi za uongo. Lakini kwa muda mrefu sasa Hakimu
wao yu tayari, na Mwangamizi wao yu macho!
4 Malaika walipotenda dhambi, Mungu hakuwahurumia,
bali aliwatupa katika moto wa Jehanamu ambako wame-
fungwa wakingojea Siku ile ya Hukumu.
5 Mungu hakuihurumia dunia ya hapo kale, bali alileta
gharika kuu juu ya nchi ile ya watu wasiomcha Mungu; lakini
Noa ambaye alihubiri uadilifu, Mungu alimwokoa pamoja na
watu wengine saba.
6 Mungu aliadhibu miji ya Sodoma na Gomora,
akaiteketeza kwa moto, akaifanya iwe mfano wa mambo
yatakayowapata watu wasiomcha Mungu.
7 Alimwokoa Loti, mtu mwema, ambaye alisikitishwa sana
na mwenendo mbaya wa watu hao waasi.

8 Loti aliishi miongoni mwa watu hao, na kwa siku nyingi
moyo wake ulikuwa katika wasiwasi mkuu aliposikia ma-
tendo yao maovu.
9 Kwa hiyo, basi, Bwana anajua jinsi ya kuwaokoa katika
majaribu watu wanaomcha Mungu, na jinsi ya kuwaweka
waovu katika adhabu hadi Siku ile ya hukumu,
10 hasa wale wanaofuata tamaa mbaya za mwili na kupu-
uza mamlaka. Watu hao ni washupavu na wenye majivuno,
huvitukana na hawaviheshimu viumbe vitukufu vya juu.
11 Lakini malaika, ambao wana uwezo na nguvu zaidi
kuliko hao walimu wa uongo, hawawashtaki na kuwatukana
hao mbele ya Bwana.
12 Watu hao ambao hutukana chochote kile wasichoelewa,
ni sawa na wanyama wasio na akili, ambao huzaliwa na baa-
daye hukamatwa na kuchinjwa! Wataangamizwa kutokana
na uharibifu wao wenyewe,
13 na watalipwa mateso kwa mateso ambayo
wameyasababisha. Furaha yao ni kufanya, tena mchana
kabisa, chochote kinachotosheleza anasa zao za mwili.
Hao ni fedheha na aibu tupu kwa jumuiya yenu wakati
wanapojiunga nanyi katika karamu zenu, bali wakifurahia
njia zao za udanganyifu.
14 Macho yao yamejaa uzinzi na uwezo wao wa kutenda
dhambi hauna kikomo. Huwaongoza watu walio dhaifu
mpaka mitegoni. Mioyo yao imezoea kuwa na tamaa ya mali.
Wapo chini ya laana ya Mungu!
15 Wameiacha njia iliyonyoka, wakapotoka na kuifuata njia
aliyofuata Balaamu, mwana wa Beori, ambaye alipendelea
kupata faida kwa kufanya udanganyifu,
16 akakaripiwa kwa ajili ya uovu wake. Punda ambaye
hasemi alinena kwa sauti ya binadamu, akaukomesha waz-
imu wa huyo nabii.
17 Watu hao ni kama chemchemi zilizokauka, kama
mawingu yanayopeperushwa na tufani; makao yao waliy-
owekewa ni mahali pa giza kuu.
18 Husema maneno ya majivuno na yasiyo na maana, na
kutumia tamaa zao mbaya za kimwili kuwatega wale ambao
wamejitenga hivi karibuni na watu waishio katika udan-
ganyifu.
19 Huwaahidi watu wengine eti watakuwa huru, kumbe
wao wenyewe ni watumwa wa upotovu—maana mtu ni
mtumwa wa chochote kile kinachomtawala.
20 Watu waliokwisha ponyoka katika upotovu wa
ulimwengu kwa kupata kumjua Bwana na Mwokozi wetu
Yesu Kristo, kisha wakakubali kunaswa na kutawaliwa tena
na upotovu huo, hali yao itakuwa mbaya zaidi kuliko awali.

21 Ingalikuwa afadhali kwao kama wasingalijua kamwe
njia hiyo ya uadilifu kuliko kujua na kisha kuiacha na
kupoteza amri takatifu waliyopokea.
22 Ipo mithali isemayo: “Mbwa huyarudia matapishi yake
mwenyewe,” na nyingine isemayo: “Nguruwe aliyekwisha
oshwa hugaagaa tena katika matope!” Ndivyo ilivyo kwao
sasa.

3

1 Wapenzi wangu, hii ni barua ya pili ninayowaandikia.
Katika barua hizo mbili nimejaribu kufufua fikira safi akilini
mwenu kwa kuwakumbusheni mambo haya.
2 Napenda mkumbuke maneno yaliyosemwa na manabii
watakatifu, na ile amri ya Bwana na Mwokozi mliyopewa na
mitume wenu.
3 Awali ya yote jueni kwamba siku za mwisho watakuja
watu ambao mienendo yao inatawaliwa na tamaa zao
mbaya. Watawadhihaki ninyi
4 na kusema: “Aliahidi kwamba atakuja! Je, sasa yuko
wapi? Mambo ni yaleyale tangu babu zetu walipokufa; hali
ya vitu ni ileile kama ilivyokuwa mwanzo wa ulimwengu!”
5 Watu hao, kwa makusudi, husahau kwamba zamani
Mungu alinena, nazo mbingu na nchi zikaumbwa. Dunia
iliumbwa kutoka katika maji na kwa maji;
6 na kwa maji hayo, yaani yale maji ya gharika kuu, dunia
ya wakati ule iliangamizwa.
7 Lakini mbingu na nchi za sasa zahifadhiwa kwa neno la
Mungu kwa ajili ya kuharibiwa kwa moto. Zimewekwa kwa
ajili ya Siku ile ambapo watu wasiomcha Mungu watahuku-
miwa na kuangamizwa.
8 Lakini, wapenzi wangu, msisahau kitu kimoja! Mbele
ya Bwana, hakuna tofauti kati ya siku moja na miaka elfu;
kwake yote ni mamoja.
9 Bwana hakawii kutimiza yale aliyoahidi kama watu
wengine wanavyofikiri kuwa atakawia. Yeye ana saburi kwa
ajili yenu, maana hapendi hata mmoja wenu apotee, bali
huwavuta wote wapate kutubu.
10 Siku ya Bwana itakuja kama mwizi. Siku hiyo, mbingu
zitatoweka kwa kishindo kikuu; vitu vyake vya asili vi-
tateketezwa kwa moto, nayo dunia itatoweka pamoja na kila
kitu kilichomo ndani yake.
11 Maadamu kila kitu kitaharibiwa namna hiyo, je, ninyi
mnapaswa kuwa watu wa namna gani? Mnapaswa kuishi
kitakatifu na kumcha Mungu,

12 mkiingojea Siku ile ya Mungu na kuifanya ije upesi—Siku
ambayo mbingu zitateketezwa kwa moto na kuharibiwa, na
vitu vyake vya asili vitayeyushwa kwa joto.
13 Lakini sisi, kufuatana na ahadi yake, twangojea mbingu
mpya na dunia mpya ambayo imejaa uadilifu.
14 Kwa hiyo wapenzi wangu, mkiwa mnangojea Siku ile,
fanyeni bidii kuwa safi kabisa bila hatia mbele ya Mungu, na
kuwa na amani naye.
15 Mnapaswa kuuona uvumilivu wa Bwana kuwa ni nafasi
anayowapeni mpate kuokolewa, kama Paulo ndugu yetu
mpenzi alivyowaandikia akitumia hekima aliyopewa na
Mungu.
16 Hayo ndiyo asemayo katika barua zake zote
anapozungumzia suala hilo. Yapo mambo kadhaa katika
barua zake yaliyo magumu kuyaelewa, mambo ambayo
watu wajinga, wasio na msimamo, huyapotosha kama
wanavyopotosha sehemu nyingine za Maandiko Matakatifu.
Hivyo wanasababisha maangamizi yao wenyewe.
17 Lakini ninyi, wapenzi wangu, mmekwisha jua jambo
hili. Basi, muwe na tahadhari msije mkapotoshwa na makosa
ya waasi, mkaanguka kutoka katika msimamo wenu imara.
18 Lakini endeleeni kukua katika neema na katika kumjua
Bwana wetu na Mwokozi Yesu Kristo. Utukufu uwe kwake,
sasa na hata milele! Amina.

WARAKA WA KWANZA WA YOHANA KWA WATU WOTE

1 Habari hii ya yahusu Neno la uzima lililokuwako tangu
mwanzo. Sisi tumepata kulisikia na kuliona kwa macho
yetu wenyewe; tulilitazama na kulishika kwa mikono yetu
wenyewe.
2 Uzima huo ulipotokea sisi tuliuona na sasa tunasema
habari zake na kuwaambieni juu ya uzima huo wa milele
uliokuwa kwa Baba na uliodhihirishwa kwetu.
3 Tulichokiona na kukisikia ndicho tunachowatangazieni
ninyi pia ili nanyi mpate kushirikiana nasi katika umoja tulio
nao na Baba na Mwanae Yesu Kristo.
4 Tunawaandikia ninyi mambo haya kusudi furaha yetu
ikamilike.
5 Basi, habari tuliyoisikia kwake Yesu na tunayowahu-
birieni ndiyo hii: Mungu ni mwanga na hamna giza lolote
ndani yake.
6 Tukisema kwamba tuna umoja naye, na papo hapo
twaishi gizani, tutakuwa tumesema uongo kwa maneno na
matendo.
7 Lakini tukiishi katika mwanga, kama naye alivyo katika
mwanga, basi tutakuwa na umoja sisi kwa sisi, na damu yake
Yesu Kristo, Mwanae, inatutakasa dhambi zote.
8 Tukisema kwamba hatuna dhambi, tunajidanganya
wenyewe na ukweli haumo ndani yetu.
9 Lakini tukiziungama dhambi zetu, basi Mungu ni
mwaminifu na mwadilifu, naye atatusamehe dhambi zetu
na kututakasa na uovu wote.
10 Tukisema kwamba hatujatenda dhambi, tutakuwa
tumemfanya Mungu mwongo, na neno lake halimo ndani
yetu.

2

1 Watoto wangu, ninawaandikieni mambo haya, kusudi
msitende dhambi. Lakini, ikijatokea mtu akatenda dhambi,
tunaye mmoja ambaye hutuombea kwa Baba, ndiye Yesu
Kristo aliye mwadilifu kabisa.
2 Kristo ndiye sadaka iondoayo dhambi zetu; wala si
dhambi zetu sisi tu, bali pia dhambi za ulimwengu wote.
3 Tukizitii amri za Mungu, basi, tunaweza kuwa na hakika
kwamba tunamjua.
4 Mtu akisema kwamba anamjua, lakini hazitii amri zake,
basi mtu huyo ni mwongo, na ukweli haumo ndani yake.

5 Lakini mtu yeyote anayeshika neno la Mungu, huyo ndiye
aliye na upendo kamili wa Mungu ndani yake. Hivi ndivyo
tunavyoweza kuwa na hakika kwamba tunaungana naye:
6 mtu yeyote anayesema kwamba ameungana na Mungu,
anapaswa kuishi kama alivyoishi Yesu Kristo.
7 Wapenzi wangu, amri hii ninayowaandikieni si amri
mpya; ni amri ileile ya zamani mliyokuwa nayo tangu
mwanzo. Amri hiyo ya zamani ni ule ujumbe mliousikia.
8 Hata hivyo, amri hii ninayowaandikieni ni amri mpya, na
ukweli wake unaonekana ndani ya Kristo na ndani yenu pia.
Maana giza linatoweka, na mwanga wa ukweli umekwisha
anza kuangaza.
9 Yeyote asemaye kwamba yumo katika mwanga, lakini
anamchukia ndugu yake, mtu huyo bado yumo gizani.
10 Yeyote ampendaye ndugu yake, yuko katika mwanga,
na hamna chochote ndani yake kiwezacho kumkwaza mtu
mwingine.
11 Lakini anayemchukia ndugu yake, yumo gizani; anatem-
bea gizani, na hajui anakokwenda, maana giza limempo-
fusha.
12 Ninawaandikieni ninyi watoto, kwa kuwa dhambi zenu
zimeondolewa kwa jina la Kristo.
13 Nawaandikieni ninyi kina baba kwani mnamjua yeye
ambaye amekuwako tangu mwanzo, Nawaandikieni ninyi
vijana kwa sababu mmemshinda yule Mwovu.
14 Nawaandikieni ninyi watoto, kwa sababu mnamjua
Baba. Nawaandikieni ninyi kina baba, kwa kuwa mnamjua
yeye ambaye amekuwako tangu mwanzo. Nawaandikieni
ninyi vijana kwa sababu mna nguvu; neno la Mungu limo
ndani yenu na mmemshinda yule Mwovu.
15 Msiupende ulimwengu, wala chochote kilicho cha
ulimwengu. Mtu anayeupenda ulimwengu, upendo wa Baba
hauwezi kuwamo ndani yake.
16 Vitu vyote vya ulimwengu-tamaa mbaya za mwili, vitu
wanavyoviona watu na kuvitamani, majivuno yasababish-
wayo na mali-vyote hivyo havitoki kwa Baba, bali vyatoka
kwa ulimwengu.
17 Ulimwengu pamoja na vitu vyake vyote vyenye kuta-
manika unapita; lakini mtu atendaye atakalo Mungu, anaishi
milele.
18 Watoto, mwisho u karibu! Mlikwisha sikia kwamba adui
wa Kristo anakuja, na sasa adui wengi wa Kristo wamek-
wisha fika, na hivyo twajua kwamba mwisho u karibu.
19 Watu hao wametokea kati yetu lakini hawakuwa kweli
wa kwetu na ndiyo maana walituacha; Kama wangalikuwa
wa kwetu, wangalibaki nasi. Lakini waliondoka, wakaenda

zao, kusudi ionekane wazi kwamba hawakuwa kamwe wa
kwetu.
20 Ninyi, lakini, mlipata kumiminiwa Roho Mtakatifu na
Kristo, na hivyo mnaujua ukweli.
21 Basi, nawaandikieni, si kwa kuwa hamuujui ukweli, bali
kwa sababu mnaujua; na pia mnajua kwamba uongo wowote
haupatikani katika ukweli.
22 Mwongo ni nani? Ni yule anayekana kwamba Yesu ni
Masiha. Mtu wa namna hiyo ni adui wa Kristo—anamkana
Baba na Mwana.
23 Maana yeyote anayemkana Mwana, anamkana pia
Baba; na yeyote anayemkubali Mwana, anampata Baba pia.
24 Basi, ujumbe ule mliousikia tangu mwanzo na ukae
mioyoni mwenu. Kama ujumbe huo mliousikia tangu
mwanzo ukikaa ndani yenu, basi, mtaishi daima katika
umoja na Mwana na Baba.
25 Na ahadi aliyotuahidia sisi ndiyo hii: uzima wa milele.
26 Nimewaandikieni mambo haya kuhusu wale wanaotaka
kuwapotosha ninyi.
27 Lakini, kwa upande wenu ninyi, Kristo aliwamiminieni
Roho wake. Na kama akiendelea kukaa ndani yenu, hamhi-
taji kufundishwa na mtu yeyote. Maana Roho wake anawa-
fundisheni kila kitu na mafundisho yake ni ya kweli, si ya
uongo. Basi shikeni mafundisho ya huyo Roho na kubaki
katika muungano na Kristo.
28 Naam, watoto, kaeni ndani yake kusudi wakati atakapo-
tokea tuwe hodari bila kuwa na sababu ya kujificha kwa aibu
Siku ya kuja kwake.
29 Mnajua kwamba Kristo ni mwadilifu kabisa; basi, mna-
paswa kujua pia kwamba kila mtu atendaye mambo adili ni
mtoto wa Mungu.

3

1 Oneni basi, jinsi Baba alivyotupenda mno hata tunaitwa
watoto wa Mungu! Na kweli, ndivyo tulivyo. Ndiyo maana
ulimwengu haututambui sisi, kwani haumjui Mungu.
2 Wapenzi wangu, sisi ni watoto wa Mungu sasa, lakini
bado haijaonekana wazi jinsi tutakavyokuwa. Lakini tuna-
jua kwamba wakati Kristo atakapotokea, tutafanana naye
kwani tutamwona vile alivyo.
3 Basi, kila mtu aliye na tumaini hili katika Kristo, hujiweka
safi kama vile Kristo alivyo safi kabisa.
4 Kila mtu atendaye dhambi anavunja sheria ya Mungu,
maana dhambi ni uvunjaji wa sheria.
5 Mnajua kwamba Kristo alikuja kuziondoa dhambi zetu,
na kwamba kwake hamna dhambi yoyote.

6 Basi, kila aishiye katika muungano na Kristo hatendi
dhambi; lakini kila mtu atendaye dhambi hakupata kamwe
kumwona, wala kumjua Kristo.
7 Basi, watoto wangu, msikubali kupotoshwa na mtu yey-
ote. Mtu atendaye matendo maadilifu ni mwadilifu kama
vile Kristo alivyo mwadilifu kabisa.
8 Lakini atendaye dhambi ni wa Ibilisi, maana Ibilisi ame-
tenda dhambi tangu mwanzo. Lakini Mwana wa Mungu
alikuja duniani kuiharibu kazi ya Ibilisi.
9 Kila aliye mtoto wa Mungu hatendi dhambi, maana anayo
hali ya kimungu ndani yake; hawezi kutenda dhambi kwa
sababu yeye ni mtoto wa Mungu.
10 Lakini yeyote asiyetenda mambo maadilifu, au asiyem-
penda ndugu yake, huyo si mtoto wa Mungu. Hiyo ndiyo
tofauti iliyoko kati ya watoto wa Mungu na watoto wa Ibilisi.
11 Na, ujumbe mliousikia tangu mwanzo ndio huu: Tuna-
paswa kupendana!
12 Tusiwe kama Kaini ambaye, kwa kuongozwa na yule
Mwovu, alimuua ndugu yake. Na, kwa nini alimuua? Kwa
sababu matendo yake yalikuwa maovu, lakini yale ya ndugu
yake yalikuwa mema!
13 Basi, ndugu zangu, msishangae kama ulimwengu un-
awachukia ninyi.
14 Sisi tunajua kwamba tumekwisha pita kutoka katika kifo
na kuingia katika uzima kwa sababu tunawapenda ndugu
zetu. Mtu asiye na upendo hubaki katika kifo.
15 Kila anayemchukia ndugu yake ni muuaji; nanyi mnajua
kwamba muuaji yeyote yule hana uzima wa milele ndani
yake.
16 Sisi tumepata kujua upendo ni nini, kwani Kristo aliy-
atoa maisha yake kwa ajili yetu. Nasi vilevile tunapaswa
kuyatoa maisha yetu kwa ajili ya ndugu zetu.
17 Basi, mtu akiwa na mali za hapa duniani, halafu akam-
wona ndugu yake ana shida, lakini akawa na moyo mgumu
bila kumwonea huruma, anawezaje kusema kwamba anam-
penda Mungu?
18 Watoto wangu, upendo wetu usiwe maneno matupu, bali
uwe upendo wa kweli na wa vitendo.
19 Hivyo ndivyo tuwezavyo kuwa na hakika kwamba sisi
ni watu wa ukweli; na hatutakuwa na wasiwasi mbele ya
Mungu.
20 Kwa maana, hata kama dhamiri yetu yatuhukumu,
twajua kwamba Mungu ni mkuu zaidi kuliko dhamiri, na
kwamba yeye ajua kila kitu.

21 Wapenzi wangu, kama dhamiri yetu haina lawama juu
yetu, basi, twaweza kuwa na uthabiti mbele ya Mungu,
22 na twaweza kupokea kwake chochote tunachoomba,
maana tunazitii amri zake na kufanya yale yanayompen-
deza.
23 Na, amri yake ndiyo hii: Kumwamini Mwanae Kristo, na
kupendana kama alivyotuamuru.
24 Anayezitii amri za Mungu anaishi katika muungano na
Mungu na Mungu anaishi katika muungano naye. Kwa njia
ya Roho ambaye Mungu ametujalia, sisi twajua kwamba
Mungu anaishi katika muungano nasi.

4

1 Wapenzi wangu, msimsadiki kila mtu asemaye kwamba
ana Roho wa Mungu, bali chunguzeni kwa makini kama
huyo mtu anaongozwa na Roho wa Mungu au la, Maana
manabii wengi wa uongo wamezuka ulimwenguni.
2 Hii ndiyo njia ya kujua kama mtu anaongozwa na Roho
wa Mungu: Kila anayekiri kwamba Kristo alikuja, akawa
binadamu, mtu huyo anaye Roho wa Mungu.
3 Lakini mtu yeyote asiyemkiri Kristo hivyo, hana huyo
Roho atokaye kwa Mungu. Mtu huyo ana roho ambaye ni wa
Adui wa Kristo; nanyi mlikwisha sikia kwamba anakuja, na
sasa tayari amekwisha wasili ulimwenguni!
4 Lakini ninyi, watoto, ni wake Mungu na mmekwisha
washinda hao manabii wa uongo; maana Roho aliye ndani
yenu ana nguvu zaidi kuliko roho aliye ndani ya hao walio
wa ulimwengu.
5 Wao husema mambo ya ulimwengu, nao ulimwengu
huwasikiliza kwani wao ni wa ulimwengu.
6 Lakini sisi ni wake Mungu. Mtu anayemjua Mungu
hutusikiliza, mtu asiye wa Mungu hatusikilizi. Basi, kwa njia
hiyo tunaweza kutambua tofauti kati ya Roho wa ukweli na
roho wa uongo.
7 Wapenzi wangu, tupendane, maana upendo hutoka kwa
Mungu. Kila mtu aliye na upendo ni mtoto wa Mungu, na
anamjua Mungu.
8 Mtu asiye na upendo hamjui Mungu, maana Mungu ni
upendo.
9 Na Mungu alionyesha upendo wake kwetu kwa kumtuma
Mwanae wa pekee ulimwenguni, ili tuwe na uzima kwa njia
yake.
10 Hivi ndivyo upendo ulivyo: si kwamba sisi tulikuwa
tumempenda Mungu kwanza, bali kwamba yeye alitu-
penda hata akamtuma Mwanae awe sadaka ya kutuondolea
dhambi zetu.

11 Wapenzi wangu, ikiwa Mungu alitupenda hivyo, basi,
nasi tunapaswa kupendana.
12 Hakuna mtu aliyekwisha mwona Mungu kamwe; lakini
kama tukipendana Mungu anaishi katika muungano nasi, na
upendo wake unakamilika ndani yetu.
13 Tunajua kwamba tunaishi katika umoja na Mungu, naye
Mungu anaishi katika umoja nasi, kwani yeye ametupa Roho
wake.
14 Sisi tumeona na kuwaambia wengine kwamba Baba
alimtuma Mwanae awe Mwokozi wa ulimwengu.
15 Kila mtu anayekiri kwamba Yesu ni Mwana wa Mungu,
Mungu anaishi katika muungano na mtu huyo, naye anaishi
katika muungano na Mungu.
16 Basi, sisi tunajua na tunaamini upendo alio nao Mungu
kwetu sisi. Mungu ni upendo, na kila mtu aishiye katika
upendo, anaishi katika muungano na Mungu, na Mungu
anaishi katika muungano naye.
17 Upendo umekamilika ndani yetu kusudi tuweze kuwa na
ujasiri Siku ile ya Hukumu; kwani maisha yetu hapa duniani
ni kama yale ya Kristo.
18 Palipo na upendo hapana uoga; naam, upendo kamili
hufukuza uoga wote. Basi, mtu mwenye uoga hajakamilika
bado katika upendo, kwani uoga huhusikana na adhabu.
19 Sisi tuna upendo kwa sababu Mungu alitupenda kwanza.
20 Mtu akisema kwamba anampenda Mungu, hali anam-
chukia ndugu yake, huyo ni mwongo. Maana mtu asiyem-
penda ndugu yake ambaye anamwona, hawezi kumpenda
Mungu ambaye hamwoni.
21 Basi, hii ndiyo amri aliyotupa Kristo: Anayempenda
Mungu anapaswa pia kumpenda ndugu yake.

5

1 Kila mtu anayeamini kwamba Yesu ni Kristo, huyo ni
mtoto wa Mungu; na, anayempenda mzazi humpenda pia
mtoto wa huyo mzazi.
2 Hivi ndivyo tunavyojua kwamba tunawapenda watoto
wa Mungu: Kwa kumpenda Mungu na kuzitii amri zake;
3 maana kumpenda Mungu ni kuzitii amri zake. Na, amri
zake si ngumu,
4 maana kila aliye mtoto wa Mungu anaweza kuushinda
ulimwengu. Hivi ndivyo tunavyoushinda ulimwengu: kwa
imani yetu.
5 Nani, basi, awezaye kuushinda ulimwengu? Ni yule
anayeamini kwamba Yesu ni Mwana wa Mungu.
6 Yesu Kristo ndiye aliyekuja kwa maji ya ubatizo wake na
kwa damu ya kifo chake. Hakuja kwa maji tu, bali kwa maji

na kwa damu. Naye Roho anashuhudia kwamba ni kweli,
kwani Roho ni ukweli.
7 Basi, wako mashahidi watatu:
8 Roho, maji na damu; na ushahidi wa hawa watatu
waafikiana.
9 Ikiwa twaukubali ushahidi wa binadamu, ushahidi wa
Mungu una uzito zaidi; na huu ndio ushahidi alioutoa Mungu
mwenyewe juu ya Mwanae.
10 Anayemwamini mwana wa Mungu anao ushahidi huo
ndani yake; lakini asiyemwamini Mungu, anamfanya yeye
kuwa mwongo, maana hakuamini ushahidi alioutoa Mungu
juu ya Mwanae.
11 Na, ushahidi wenyewe ndio huu: Mungu alitupatia uz-
ima wa milele, na uzima huo uko kwa Bwana.
12 Yeyote, aliye na Mwana wa Mungu anao uzima huo;
asiye na Mwana wa Mungu, hana uzima.
13 Nawaandikieni mpate kujua kwamba mnao uzima wa
milele ninyi mnaoamini kwa jina la Mwana wa Mungu.
14 Na sisi tuko thabiti mbele ya Mungu kwani tuna hakika
kwamba tukimwomba chochote kadiri ya mapenzi yake,
yeye hutusikiliza.
15 Yeye hutusikiliza kila tunapomwomba; na kwa vile tuna-
jua kwamba yeye hutusikiliza kila tunapomwomba, twajua
pia kwamba atupatia yote tunayomwomba.
16 Mtu akimwona ndugu yake ametenda dhambi isiy-
ompeleka kwenye kifo anapaswa kumwombea kwa Mungu,
naye Mungu atampatia uzima. Nasema jambo hili kuhusu
wale waliotenda dhambi ambazo si za kifo. Lakini ipo
dhambi yenye kumpeleka mtu kwenye kifo nami sisemi
kwamba mnapaswa kumwomba Mungu kwa ajili ya hiyo.
17 Kila tendo lisilo adilifu ni dhambi, lakini kuna dhambi
isiyompeleka mtu kwenye kifo.
18 Tunajua kwamba kila aliye mtoto wa Mungu hatendi
dhambi, kwa sababu Mwana wa Mungu humlinda salama,
na yule Mwovu hawezi kumdhuru.
19 Tunajua kwamba sisi ni wake Mungu ingawa ulimwengu
wote unatawaliwa na yule Mwovu.
20 Twajua pia kwamba Mwana wa Mungu amekuja,
akatupa elimu ili tumjue Mungu wa kweli; tuishi katika
muungano na Mungu wa kweli—katika muungano na
Mwanae, Yesu Kristo. Huyu ndiye Mungu wa kweli, na
huu ndio uzima wa milele.
21 Watoto wangu, epukaneni na sanamu za miungu.

WARAKA WA PILI WA YOHANA
KWA WATU WOTE

1 Mimi Mzee nakuandikia wewe Bimkubwa mteule,
pamoja na watoto wako ninaowapenda kweli. Wala si mimi
tu ninayewapenda, bali pia wote wanaoujua ule ukweli
wanawapenda ninyi,
2 kwa sababu ukweli unakaa nasi milele.
3 Neema na huruma na amani zitokazo kwa Mungu Baba
na kwa Yesu Kristo, Mwana wa Baba, zitakuwa pamoja nasi
katika ukweli na upendo.
4 Nilifurahi sana kuona kwamba baadhi ya watoto wako
wanaishi katika ukweli kama Baba alivyotuamuru.
5 Basi, Bimkubwa, ninalo ombi moja kwako: tupendane.
Ombi hili si amri mpya, bali ni amri ileile tuliyokuwa nayo
tangu mwanzo.
6 Upendo maana yake ni kuishi kwa kuzitii amri zake
Mungu. Amri niliyoisikia tangu mwanzo ndiyo hii: mna-
paswa nyote kuishi katika upendo.
7 Wadanganyifu wengi wamezuka duniani, watu ambao
hawakiri kwamba Yesu Kristo amekuja kwetu akawa bi-
nadamu. Mtu asemaye hivyo ni mdanganyifu na ni Adui wa
Kristo.
8 Basi, jihadharini ninyi wenyewe ili msije mkapoteza kile
mlichokishugulikia, bali mpate tuzo lenu kamili.
9 Asiyezingatia na kudumu katika mafundisho ya Kristo,
bali anayakiuka, hana Mungu. Lakini anayedumu katika
mafundisho hayo anaye Baba na Mwana.
10 Basi, kama mtu akija kwenu bila kuwaleteeni
mafundisho hayo, msimkaribishe nyumbani kwenu, wala
msimsalimu.
11 Maana anayemsalimu mtu huyo, anashirikiana naye
katika matendo yake maovu.
12 Ninayo mengi ya kuwaambieni lakini sipendi kufanya
hivyo kwa karatasi na wino; badala yake, natumaini kuwa-
tembeleeni na kuzungumza nanyi ana kwa ana, ili furaha
yetu ikamilike.
13 Watoto wa dada yako mteule wanakusalimu.

WARAKA WA TATU WA YOHANA

1 Mimi mzee nakuandikia wewe Gayo, rafiki yangu, ni-
nayekupenda kweli.
2 Mpenzi wangu, nakutakia mafanikio mema ya kila aina;
nakutakia afya njema ya mwili kama ulivyo nayo rohoni.
3 Nimefurahi sana ndugu kadhaa walipofika hapa, waka-
iambia juu ya uaminifu wako kuhusu ukweli; naam, wewe
unaishi daima katika ukweli.
4 Hakuna kitu kinachonifurahisha zaidi kuliko kusikia
kwamba watoto wangu wanaishi katika ukweli.
5 Mpenzi wangu, wewe ni mwaminifu kila mara un-
apowahudumia ndugu, hata kama ni wageni.
6 Ndugu hao wamelieleza kanisa hapa habari za upendo
wako. Tafadhali uwasaidie waendelee na safari yao kwa
namna itakayompendeza Mungu,
7 Maana wanaanza safari yao katika utumishi wa Kristo
bila kupokea msaada wowote kutoka kwa watu wasioamini.
8 Basi, sisi tunapaswa kuwasaidia watu hawa, ili nasi tu-
pate kushiriki katika kazi yao kwa ajili ya ukweli.
9 Niliandika barua fupi kwa hilo kanisa; lakini Diotrefe,
ambaye hupenda kuwa kiongozi wao, hataki kabisa kunisik-
iliza.
10 Basi, nitakapokuja nitayafichua mambo yote anay-
ofanya, maneno mabaya anayotutolea na uongo anaosema
juu yetu. Isitoshe, yeye hukataa kuwakaribisha hao ndugu
walio safarini, na hata huwazuia watu wengine wanaotaka
kuwakaribisha, na hujaribu kuwafukuzia nje ya kanisa.
11 Mpenzi wangu, usifuate mfano mbaya, bali mfano
mwema. Kila atendaye mema ni wa Mungu; lakini
anayetenda mabaya hajapata kumwona Mungu.
12 Kila mtu anamsifu Demetrio; naam, ukweli wenyewe
unamsifu. Nasi pia tunatoa ushahidi wetu juu yake, nawe
wajua kwamba tunachosema ni kweli.
13 Ninayo bado mengi ya kukwambia, lakini sipendi
kuyaandika kwa kalamu na wino.
14 Natumaini kukuona karibuni na hapo tutazungumza
ana kwa ana. (G1-15) Nakutakia amani. Rafiki zako
wanakusalimu. Wasalimu rafiki zetu wote kila mmoja bi-
nafsi.

WARAKA WA YUDA
KWA WATU WOTE

1 Mimi Yuda, mtumishi wa Yesu Kristo, ndugu yake Yakobo,
nawaandikia ninyi mlioitwa na Mungu na ambao mnaishi
katika upendo wa Mungu Baba, na katika ulinzi wa Yesu
Kristo.
2 Nawatakieni huruma, amani na upendo kwa wingi.
3 Ndugu wapenzi, wakati nimo katika jitihada ya
kuwaandikieni juu ya ule wokovu tunaoshiriki sote,
nimeona lazima ya kuwaandikieni na kuwahimizeni
mwendelee kupigana kwa ajili ya imani ambayo Mungu
amewajalia watu wake mara moja tu kwa wakati wote.
4 Maana watu wasiomcha Mungu wamepata kujiingiza
kwa siri miongoni mwetu, watu ambao, kwa faida ya maisha
yao mabaya, wanaupotosha ujumbe wa neema ya Mungu
wetu na kumkana Yesu Kristo aliye peke yake kiongozi na
Bwana wetu. Maandiko Matakatifu yalikwisha bashiri tangu
awali hukumu inayowangojea watu hao.
5 Nataka kuwakumbusheni mambo fulani ambayo mmek-
wisha yajua: kumbukeni jinsi Bwana alivyowaokoa watu
wa Israeli na kuwatoa katika nchi ya Misri, lakini baadaye
aliwaangamiza wale ambao hawakuamini.
6 Na, malaika ambao hawakuridhika na cheo chao,
wakayaacha makao yao ya asili, Mungu amewafunga gizani
kwa minyororo ya milele wahukumiwe Siku ile kuu.
7 Kumbukeni pia Sodoma na Gomora, na miji ya kan-
dokando yake; wenyeji wake walifanya kama wale malaika;
walifanya uzinzi na mambo yaliyo kinyume cha maumbile,
wakapewa hukumu ya moto wa milele, iwe onyo kwa watu
wote.
8 Hivyo ndivyo pia walivyo watu hawa. ndoto zao huwaon-
goza katika kuichafua miili yao wenyewe, kuyadharau mam-
laka ya Mungu na kuvitukana viumbe vitukufu vya huko juu.
9 Hata Mikaeli, malaika mkuu, hakufanya hivyo. Katika
ule ubishi kati yake na Ibilisi waliobishana juu ya mwili wa
Mose, Mikaeli hakuthubutu kumhukumu Ibilisi kwa matusi;
ila alisema: “Bwana mwenyewe na akukaripie.”
10 Lakini watu hawa hutukana chochote wasichokielewa;
mambo yaleyale wanayoyajua kwa silika kama vile
wanyama wanayoyajua ndiyo yanayowaangamiza.
11 Ole wao! Watu hao wamefuata mwenendo uleule
wa Kaini. Kwa ajili ya fedha, wamejiingiza katika mkosi
uleule wa Baalamu. Wameasi kama Kora alivyoasi na
wameangamizwa kama yeye alivyoangamizwa.

12 Kwa makelele yao yasiyo na adabu, watu hao ni kama
madoa machafu katika mikutano yenu ya karamu ya Bwana.
Hujipendelea wao wenyewe tu, na wako kama mawingu
yanayopeperushwa huko na huko na upepo bila ya kuleta
mvua. Wao ni kama miti isiyozaa matunda hata wakati wa
majira yake, wamekufa kabisa.
13 Watu hao ni kama mawimbi makali ya bahari, na ma-
tendo yao ya aibu yanaonekana dhahiri kama vile mapovu
ya mawimbi. Wao ni kama nyota zinazotangatanga, ambao
Mungu amewawekea mahali pao milele katika giza kuu.
14 Henoki, ambaye ni babu wa saba tangu Adamu, al-
ibashiri hivi juu ya watu hawa: “Sikilizeni! Bwana atakuja
pamoja na maelfu ya malaika wake watakatifu
15 kutoa hukumu juu ya binadamu wote, kuwahukumu
wote kwa ajili ya matendo yao yote maovu waliyotenda
na kwa ajili ya maneno yote mabaya ambayo watu waovu
walimkashifu nayo.”
16 Watu hawa wananung'unika daima na kuwalaumu watu
wengine. Hufuata tamaa zao mbaya, hujigamba na kuwasifu
watu wengine mno kusudi wafaulu katika mipango yao.
17 Lakini ninyi wapenzi wangu, kumbukeni yale mliyoam-
biwa hapo awali ni mitume wa Bwana wetu Yesu Kristo.
18 Waliwaambieni: “Siku za mwisho zitakapofika, wata-
tokea watu watakaowadhihaki ninyi, watu wafuatao tamaa
zao mbaya.”
19 Hao ndio watu wanaosababisha mafarakano, watu
wanaotawaliwa na tamaa zao za kidunia, watu wasio na
Roho wa Mungu.
20 Lakini ninyi, wapenzi wangu, endeleeni kujijenga
kikamilifu katika imani yenu takatifu. Salini kwa nguvu ya
Roho Mtakatifu,
21 na kubaki katika upendo wa Mungu, mkiwa mnamngo-
jea Bwana wetu Yesu Kristo awapeni uzima wa milele kwa
huruma yake.
22 Muwe na huruma kwa watu walio na mashaka;
23 waokoeni kwa kuwanyakua kutoka motoni; na kwa
wengine muwe na huruma pamoja na hofu, lakini chukieni
hata mavazi yao ambayo yamechafuliwa na tamaa zao
mbaya.
24 Kwake yeye awezaye kuwalinda msije mkaanguka, na
kuwaleta ninyi bila hatia mpaka mbele ya utukufu wake,
25 kwake yeye aliye peke yake Mungu, Mkombozi wetu,
uwe utukufu, ukuu, nguvu na mamlaka kwa njia ya Kristo
Bwana wetu, tangu zama zote, sasa na hata milele! Amina.

UFUNUO WA YOHANA

1 Hizi ni habari za mambo ambayo yalifunuliwa na Yesu
Kristo. Mungu alimpa Kristo ufunuo huu ili awaonyeshe wa-
tumishi wake mambo ambayo yanapaswa kutukia karibuni.
Kristo alimtuma malaika wake amjulishe Yohane, mtumishi
wake, mambo hayo,
2 naye Yohane, ameyasema yote aliyoyaona. Na hii ndio
taarifa yake kuhusu ujumbe wa Mungu na ukweli ulio-
funuliwa na Yesu Kristo.
3 Heri yake mtu anayesoma kitabu hiki; heri yao wale
wanaosikiliza maneno ya ujumbe huu wa kinabii na kushika
yaliyoandikwa humu, maana wakati umekaribia ambapo
mambo haya yatatukia.
4 Mimi Yohane nayaandikia makanisa yaliyoko mkoani
Asia. Nawatakieni neema na amani kutoka kwake yeye
aliyeko, aliyekuwako na anayekuja; na kutoka kwa roho saba
walio mbele ya kiti chake cha enzi,
5 na kutoka kwa Yesu Kristo, shahidi mwaminifu, wa
kwanza kufufuliwa kutoka wafu, na ambaye ni mtawala wa
wafalme wa dunia. Yeye anatupenda, na kwa damu yake
ametufungua kutoka vifungo vya dhambi zetu,
6 akatufanya sisi kuwa ufalme wa makuhani, tumtumikie
Mungu, Baba yake. Kwake Yesu Kristo uwe utukufu na
nguvu, milele na milele! Amina.
7 Tazama! Anakuja katika mawingu! Kila mtu atamwona,
hata wale waliomchoma. Makabila yote duniani yataom-
boleza juu yake. Naam! Amina.
8 “Mimi ni Alfa na Omega,” asema Bwana Mungu Mwenye
Uwezo, aliyeko, aliyekuwako na anayekuja.
9 Mimi ni Yohane, ndugu yenu; na kwa kuungana na
Kristo nashiriki pamoja nanyi katika kustahimili mateso
yanayowapata wale walio wa Utawala wake. Mimi nilikuwa
kisiwani Patmo kwa sababu ya kuhubiri ujumbe wa Mungu
na ukweli wa Yesu.
10 Basi, wakati mmoja, siku ya Bwana, nilikumbwa na
Roho, nikasikia nyuma yangu sauti kubwa kama sauti ya
tarumbeta.
11 Nayo ilisema, “Andika katika kitabu yote unayoyaona,
ukipeleke kwa makanisa haya saba: Efeso, Smurna, Perga-
moni, Thuatira, Sarde, Filadelfia na Laodikea.”
12 Basi, nikageuka nimwone huyo aliyesema nami, nikaona
vinara vya taa saba vya dhahabu,

13 na katikati yake kulikuwa na kitu kama mtu, naye
alikuwa amevaa kanzu ndefu na ukanda wa dhahabu ki-
fuani.
14 Nywele zake zilikuwa nyeupe kama pamba safi, kama
theluji; macho yake yalimetameta kama moto;
15 miguu yake iling'aa kama shaba iliyosafishwa katika
tanuru ya moto na kusuguliwa, na sauti yake ilikuwa, kama
sauti ya poromoko la maji.
16 Katika mkono wake wa kulia, alikuwa na nyota saba, na
kinywani mwake mlitoka upanga wenye makali kuwili. Uso
wake uling'aa kama jua kali.
17 Basi, nilipomwona tu, niliangukа mbele ya miguu yake
kama maiti. Lakini yeye akaweka mkono wake wa kulia
juu yangu, akasema, “Usiogope! Mimi ni wa kwanza na wa
mwisho.
18 Mimi ni yeye aliye hai! Nilikuwa nimekufa, lakini,
tazama, sasa ni mzima milele na milele. Ninazo funguo za
kifo na Kuzimu.
19 Basi, sasa andika mambo haya unayoyaona, mambo
yanayotukia sasa na yale yatakayotukia baadaye.
20 Siri ya nyota zile saba ulizoziona katika mkono wangu
wa kulia, na siri ya vile vinara saba vya taa hii: zile nyota
saba ni malaika wa makanisa; na vile vinara saba vya taa ni
makanisa saba.

2

1 “Kwa malaika wa kanisa la Efeso andika hivi: “Huu
ndio ujumbe kutoka kwake yeye ashikaye nyota saba katika
mkono wake wa kulia, na ambaye hutembea katikati ya
vinara saba vya taa vya dhahabu.
2 Najua mambo yako yote; najua bidii yako na uvumilivu
wako. Najua kwamba huwezi kuwavumilia watu waovu, na
kwamba umewapima wale wanaojisemea kuwa mitume na
kumbe sio, ukagundua kwamba ni waongo.
3 Wewe unayo saburi, umestahimili taabu nyingi kwa ajili
ya jina langu, wala hukuvunjika moyo.
4 Lakini ninayo hoja moja juu yako: wewe hunipendi tena
sasa kama pale awali.
5 Basi, pakumbuke pale ulipokuwa kabla ya kuanguka,
ukayaache madhambi yako, na kufanya kama ulivyofanya
pale awali. La sivyo, naja kwako na kukiondoa kinara chako
mahali pake.
6 Lakini nakusifu juu ya kitu kimoja: wewe unayachukia
wanayoyatenda Wanikolai kama ninavyoyachukia mimi.
7 “Aliye na masikio, basi, na asikie yale Roho anayoyaam-
bia makanisa! “Wale wanaoshinda nitawapa haki ya kula
matunda ya mti wa uzima ulioko ndani ya bustani ya Mungu.

8 “Kwa malaika wa kanisa la Smurna andika hivi: “Huu
ndio ujumbe kutoka kwake yeye wa kwanza na wa mwisho,
ambaye alikufa na akaishi tena.
9 Najua taabu zako; najua pia umaskini wako, ingawaje
kwa kweli wewe ni tajiri; najua kashfa walizokufanyia wale
wanaojiita Wayahudi lakini si Wayahudi wa kweli, bali ni
kundi lake Shetani.
10 Usiogope hata kidogo yale ambayo itakulazimu kute-
seka. Sikiliza! Ibilisi anataka kuwajaribu kwa kuwa-
tia baadhi yenu gerezani; nanyi mtapata dhiki kwa muda
wa siku kumi. Muwe waaminifu hata mpaka kufa, nami
nitawapeni taji ya uzima.
11 “Aliye na masikio, basi, na asikie yale Roho anayoyaam-
bia makanisa! “Wale wanaoshinda hawataumizwa na kifo
cha pili.
12 “Kwa malaika wa kanisa la Pergamoni andika hivi: “Huu
ndio ujumbe wake yeye aliye na upanga mkali wenye kuwili.
13 Najua unakoishi: Wewe unaishi kwenye makao makuu
ya Shetani! Lakini bado unashikilia jina langu; hukuikana
imani yako kwangu hata siku zile Antipa shahidi wangu
mwaminifu, alipouawa pale mahali anapoishi Shetani.
14 Lakini ninayo machache dhidi yako: baadhi yenu ni wa-
fuasi wa Balaamu aliyemfundisha Balaki kuwatega wana wa
Israeli wale vyakula vilivyotambikiwa sanamu za kufanya
uzinzi.
15 Vivyo hivyo, wako pia miongoni mwenu watu wanaofu-
ata mafundisho ya Wanikolai.
16 Basi, achana na madhambi yako. La sivyo, nitakuja
kwako upesi na kupigana na watu hao kwa upanga utokao
kinywani mwangu.
17 “Aliye na masikio, basi, na asikie yale Roho anayoyaam-
bia makanisa! “Wale wanaoshinda nitawapa ile mana iliy-
ofichika. Nitawapa pia jiwe jeupe lililoandikwa jina jipya am-
balo hakuna mtu aliyelijua isipokuwa tu wale wanaolipokea.
18 “Kwa malaika wa kanisa la Thuatira andika hivi: “Huu
ndio ujumbe wa Mwana wa Mungu, ambaye macho yake
yametameta kama moto, na miguu yake inang'aa kama
shaba iliyosuguliwa.
19 Najua mambo yako yote. Najua upendo wako, imani
yako, utumishi wako na uvumilivu wako. Wewe unafanya
vizuri zaidi sasa kuliko pale awali.
20 Lakini nina hoja moja juu yako: wewe unamvumilia
yule mwanamke Yezabeli anayejiita nabii wa Mungu. Yeye
huwafundisha na kuwapotosha watumishi wangu wafanye
uzinzi na kula vyakula vilivyotambikiwa sanamu.

21 Nimempa muda wa kutubu dhambi zake, lakini hataki
kuachana na uzinzi wake.
22 Sikiliza! Sasa namtupa kitandani ambapo yeye pamoja
na wote waliofanya uzinzi naye watapatwa na mateso
makali. Naam, nitafanya hivyo, kama wasipotubu matendo
yao mabaya waliyotenda naye.
23 Tena nitawaua wafuasi wake, ili makanisa yote yatam-
bue kwamba mimi ndiye ninayechunguza mioyo na fikira za
watu.
24 "Lakini ninyi wengine mlioko huko Thuatira ambao
hamfuati mafundisho yake Yezabeli, na ambao hamku-
jifunza kile wanachokiita Siri ya Shetani, nawaambieni
kwamba sitawapeni mzigo mwingine.
25 Lazima mzingatie yale mliyo nayo sasa mpaka ni-
takapokuja.
26 "Wanaoshinda, na wale watakaozingatia mpaka mwisho
kutenda ninayotaka, nitawapa mamlaka juu ya mataifa.
27 Naam, nitawapa uwezo uleule nilioupokea kwa Baba:
yaani, watayatawala mataifa kwa fimbo ya chuma na
kuyavunjavunja kama chombo cha udongo.
28 Tena nitawapa nyota ya asubuhi.
29 "Aliye na masikio, basi, na ayasikie yale Roho anayoy-
aambia makanisa!

3

1 "Kwa malaika wa kanisa la Sarde andika hivi: "Huu ndio
ujumbe kutoka kwake yeye aliye na roho saba za Mungu na
nyota saba. Nayajua mambo yako yote; najua unajulikana
kuwa na uhai kumbe umekufa!
2 Amka! Imarisha chochote chema kilichokubakia kabla
nacho hakijatoweka kabisa. Maana, mpaka sasa, sijayaona
matendo yako kuwa ni makamilifu mbele ya Mungu wangu.
3 Kumbuka, basi, yale uliyofundishwa na jinsi ulivyoy-
asikia, uyatii na ubadili nia yako mbaya. Usipokesha nitaku-
jia ghafla kama mwizi, na wala hutaijua saa nitakapokujia.
4 Lakini wako wachache huko Sarde ambao hawakuyacha-
fua mavazi yao. Hao wanastahili kutembea pamoja nami
wakiwa wamevaa mavazi meupe.
5 "Wale wanaoshinda, watavikwa mavazi meupe kama
hao. Nami sitayafuta majina yao kutoka katika kitabu cha
uzima; tena nitawakiri kwamba ni wangu mbele ya Baba
yangu na mbele ya malaika wake.
6 "Aliye na masikio, basi, na ayasikie yale Roho anayoyaam-
bia makanisa!
7 "Kwa malaika wa kanisa la Filadelfia andika hivi: "Huu
ndio ujumbe kutoka kwake yeye aliye mtakatifu na wa kweli,

ambaye anao ule ufunguo wa Daudi, na ambaye hufungua na
hakuna mtu awezaye kufungua.
8 Nayajua mambo yako yote! Sasa, nimefungua mbele
yako mlango ambao hakuna mtu awezaye kuufunga; najua
kwamba ingawa huna nguvu sana, hata hivyo, umezishika
amri zangu, umelitii neno langu wala hukulikana jina langu.
9 Sikiliza! Nitawapeleka kwako watu wa kundi lake
Shetani, watu ambao hujisema kuwa ni Wayahudi, kumbe ni
wadanganyifu. Naam, nitawapeleka kwako na kuwafanya
wapige magoti mbele yako wapate kujua kwamba kweli
nakupenda wewe.
10 Kwa kuwa wewe umezingatia agizo langu la kuwa
na uvumilivu, nami pia nitakutegemeza salama wakati ule
wa dhiki inayoujia ulimwengu mzima kuwajaribu wote
wanaoishi duniani.
11 Naja kwako upesi! Linda, basi, ulicho nacho sasa, ili usije
ukanyang'anywa na mtu yeyote taji yako ya ushindi.
12 “Wale wanaoshinda nitawafanya wawe minara katika
Hekalu la Mungu wangu, na hawatatoka humo kamwe. Pia
nitaandika juu yao jina la Mungu wangu na jina la mji wa
Mungu wangu, yaani Yerusalemu mpya, mji ambao utashuka
kutoka juu mbinguni kwa Mungu wangu. Tena nitaandika
juu yao jina langu jipya.
13 “Aliye na masikio, basi, na ayasikie yale Roho anayoy-
aambia makanisa!
14 “Kwa malaika wa kanisa la Laodikea andika hivi: “Huu
ndio ujumbe kutoka kwake yeye aitwaye Amina. Yeye ni
shahidi mwaminifu na wa kweli, ambaye ni chanzo cha
viumbe vyote alivyoumba Mungu.
15 Nayajua mambo yako yote! Najua kwamba wewe si
baridi wala si moto. Afadhali ungekuwa kimojawapo: baridi
au moto.
16 Basi, kwa kuwa hali yako ni vuguvugu, si baridi wala si
moto, nitakutapika!
17 Wewe unajisema, Mimi ni tajiri; ninajitosheleza, sina
haja ya kitu chochote. Kumbe, hujui kwamba wewe ni
mnyonge, unahitaji kuhurumiwa, maskini, kipofu tena uko
uchi!
18 Nakushauri ununue kwangu dhahabu iliyosafishwa kwa
moto upate kuwa tajiri kweli. Tena afadhali ununue pia
vazi jeupe, uvae na kufunika aibu ya uchi wako. Nunua pia
mafuta ukapake machoni pako upate kuona.
19 Mimi ndiye mwenye kumwonya na kumrudi yeyote
ninayempenda. Kwa hiyo kaza moyo, achana na dhambi
zako.
20 Sikiliza! Mimi nasimama mlangoni na kubisha hodi.

Mtu akisikia sauti yangu na kufungua mlango, nitaingia
nyumbani kwake na kula chakula pamoja naye, naye atakula
pamoja nami.
21 “Wale wanaoshinda nitawaketisha pamoja nami juu
ya kiti changu cha enzi, kama vile mimi mwenyewe
nilivyoshinda nikaketi pamoja na Baba yangu juu ya kiti
chake cha enzi.
22 “Aliye na masikio, basi, na ayasikie yale Roho anayoy-
aambia makanisa!”

4

1 Baada ya hayo nilitazama nikaona mlango umefunguliwa
mbinguni. Na ile sauti niliyoisikia pale awali ambayo ilikuwa
kama sauti ya tarumbeta, ikasema, “Njoo hapa juu nami
nitakuonyesha mambo yatakayotukia baadaye.”
2 Mara nikachukuliwa na Roho. Kumbe, huko mbinguni
kuna kiti cha enzi na juu yake ameketi mmoja.
3 Huyo aliyeketi juu yake alikuwa kama almasi na jiwe zuri
jekundu. Upinde wa mvua ulikuwa unang'aa kama zumaridi
na ulikizunguka kiti cha enzi pande zote.
4 Kulikuwa na duara la viti ishirini na vinne kukizunguka
kiti cha enzi, na juu ya viti hivyo wazee ishirini na wanne
walikuwa wameketi wamevaa mavazi meupe na taji za dha-
habu vichwani.
5 Umeme, sauti na ngurumo, vilikuwa vinatoka kwenye
hicho kiti cha enzi. Taa saba za moto zilikuwa zinawaka
mbele ya hicho kiti cha enzi. Taa hizo ni roho saba za Mungu.
6 Mbele ya kiti cha enzi kulikuwa na kitu kama bahari ya
kioo, angavu kama jiwe linga'aalo sana. Katika pande zote
za hicho kiti cha enzi na kukizunguka, kilikuwa na viumbe
hai vinne. Viumbe hivyo vilikuwa vimejaa macho mbele na
nyuma.
7 Kiumbe cha kwanza kulikuwa kama simba, cha pili kama
ng'ombe, cha tatu kilikuwa na sura kama mtu, na cha nne
kilikuwa kama tai anayeruka.
8 Viumbe hivyo vinne vilikuwa na mabawa sita kila kimoja,
na vilikuwa vimejaa macho, ndani na nje. Usiku na mchana,
bila kupumzika huimba: “Mtakatifu, mtakatifu, mtakatifu
ni Bwana, Mungu Mwenye Uwezo, aliyekuwako, aliyeko na
anayekuja!”
9 Kila mara viumbe vinne vilipoimba nyimbo za kum-
tukuza, kumheshimu na kumshukuru huyo aliyeketi juu ya
kiti cha enzi, ambaye anaishi milele na milele,
10 wale wazee ishirini na wanne hujiangusha mbele ya
huyo aliyeketi juu ya kiti cha enzi na kumwabudu huyo

ambaye anaishi milele na milele; na huziweka taji zao mbele
ya kiti cha enzi wakisema:
11 "Wewe ni Bwana na Mungu wetu, unastahili utukufu na
heshima na nguvu; maana wewe uliumba vitu vyote, na kwa
matakwa yako kila kitu kimepewa uhai na uzima."

5

1 Kisha katika mkono wa kulia wa huyo aliyeketi juu ya
kiti cha enzi, nikaona kitabu; nacho kilikuwa kimeandikwa
ndani na nje na kufungwa na mihuri saba.
2 Tena nikamwona malaika mwenye nguvu akitangaza
kwa sauti kubwa: "Nani anayestahili kuvunja hiyo mihuri na
kukifungua kitabu hicho?"
3 Lakini hakupatikana mtu yeyote mbinguni, wala duniani,
wala chini Kuzimu, aliyeweza kukifungua hicho kitabu au
kukitazama ndani.
4 Basi, mimi nikalia sana kwa sababu hakupatikana mtu
aliyestahili kukifungua, au kukitazama ndani.
5 Kisha mmoja wa wale wazee akaniambia, "Usilie!
Tazama! Simba wa kabila la Yuda, mjukuu maarufu wa
Daudi, ameshinda. Yeye anaweza kuivunja mihuri yake
saba na kukifungua hicho kitabu."
6 Kisha nikaona pale katikati ya kiti cha enzi Mwana kon-
doo amesimama, akizungukwa kila upande na vile viumbe
hai vinne, na wale wazee. Huyo Mwanakondoo alionekana
kana kwamba amechinjwa. Alikuwa na pembe saba na
macho saba ambayo ni roho saba za Mungu zilizokuwa zime-
pelekwa kila mahali duniani.
7 Mwanakondoo akaenda, akakitwaa hicho kitabu kutoka
mkono wa kulia wa yule aliyeketi juu ya kiti cha enzi.
8 Mara tu alipokwisha twaa hicho kitabu, vile viumbe hai
vinne pamoja na wale wazee ishirini na wanne walianguka
kifudifudi mbele ya Mwanakondoo. Kila mmoja, alikuwa na
kinubi na bakuli za dhahabu zilizojaa ubani, ambao ni sala
za watu wa Mungu.
9 Basi, wakaimba wimbo huu mpya: "Wewe unastahili
kukitwaa hicho kitabu na kuivunja mihuri yake. Kwa
sababu wewe umechinjwa, na kwa damu yako umemnunu-
lia Mungu watu kutoka katika kila kabila, lugha, jamaa na
taifa.
10 Wewe umewafanya wawe ufalme wa makuhani wamtu-
mikie Mungu wetu nao watatawala duniani."
11 Kisha nikatazama, nikasikia sauti ya malaika wengi
sana, idadi isiyohesabika, maelfu na maelfu. Walikuwa
wamekaa kuzunguka kiti cha enzi, vile viumbe hai vinne na
wale wazee;

12 wakasema kwa sauti kuu: “Mwanakondoo aliyechinjwa
anastahili kupokea uwezo, utajiri, hekima, nguvu, utukufu
na sifa.”
13 Nikasikia viumbe vyote mbinguni, duniani, chini kuz-
imuni na baharini—viumbe vyote ulimwenguni—vikisema:
“Kwake yeye aketiye katika kiti cha enzi, na kwa Mwanakon-
doo, iwe sifa na heshima na utukufu na enzi milele na milele.”
14 Na vile viumbe vinne hai vikasema, “Amina!” Na wale
wazee wakaanguka kifudifudi, wakaabudu.

6

1 Kisha nikamwona Mwanakondoo anavunja mhuri mmo-
jawapo wa ile mihuri saba. Nikasikia kimoja cha vile viumbe
hai vinne kikisema kwa sauti kama ya ngurumo, “Njoo!”
2 Mimi nikatazama, na kumbe palikuwa na farasi mmoja
mweupe hapo. Na mpanda farasi wake alikuwa na upinde,
akapewa na taji. Basi, akatoka kama mshindi aendelee
kushinda.
3 Kisha, Mwanakondoo akavunja mhuri wa pili. Nikam-
sikia yule kiumbe hai wa pili akisema, “Njoo!”
4 Nami nikatazama na kumbe palikuwapo farasi mwingine
hapo, mwekundu. Mpanda farasi wake alikabidhiwa
jukumu la kuondoa amani duniani, watu wauane, akapewa
upanga mkubwa.
5 Kisha Mwanakondoo akavunja mhuri wa tatu. Nikam-
sikia yule kiumbe hai wa tatu akisema, “Njoo!” Nikatazama
na kumbe palikuwapo farasi mmoja hapo, mweusi. Mpanda
farasi wake alikuwa na vipimo viwili vya kupimia uzito
mkononi mwake.
6 Nikasikia kitu kama sauti itokayo kwa vile viumbe hai
vinne. Nayo ilisema, “Kibaba kimoja cha unga wa ngano wa
kiasi cha fedha dinari moja, na vibaba vitatu vya shayiri kwa
dinari moja. Lakini usiharibu mafuta wala divai!”
7 Kisha Mwanakondoo akavunja mhuri wa nne. Nikam-
sikia yule kiumbe hai wa nne akisema, “Njoo!”
8 Nami nikatazama, na kumbe alikuwapo farasi mmoja
hapo, rangi yake kijivu. Na jina la mpanda farasi wake
lilikuwa kifo, na Kuzimu alimfuata nyuma. Hao walipewa
mamlaka juu ya robo moja ya dunia, wawaue watu kwa
upanga, njaa, tauni na kwa wanyama wakali wa dunia.
9 Kisha Mwanakondoo akavunja mhuri wa tano. Nikaona
pale chini ya madhabahu ya kufukizia ubani roho za wale
waliouawa kwa sababu ya ujumbe wa Mungu, na kwa
sababu ya ushuhuda waliotoa.

10 Basi, wakalia kwa sauti kubwa: “Ee Bwana, uliye mtakatifu na mwaminifu, mpaka lini utakawia kulipiza kisasi kwa wakazi wote wa dunia kwa ajili ya kuuawa kwetu?”
11 Wakapewa kila mmoja vazi refu jeupe, wakaambiwa wazidi kusubiri kwa muda mfupi, mpaka itakapotimia idadi ya watumishi wenzao na ndugu ambao watawaua kama wao wenyewe walivyouawa.
12 Kisha nikatazama, na wakati Mwanakondoo alipouvunja mhuri wa sita, kukawa na tetemeko kubwa la ardhi; jua likawa jeusi kama gunia; mwezi wote ukawa mwekundu kama damu;
13 nazo nyota za mbingu zikaanguka juu ya ardhi kama matunda ya mtini yasiyokomaa yaangukavyo wakati mti wake unapotikiswa na upepo mkali.
14 Anga likatoweka kama vile karatasi inavyokunjwakunjwa; milima yote na visima vyote vikaondolewa mahali pake.
15 Kisha wafalme wa duniani, wakuu, majemadari, matajiri, wenye nguvu, kila mtumwa na mtu huru, wakajificha mapangoni na kwenye majabali milimani.
16 Wakaiambia hiyo milima na hayo majabali, “Tuangukieni, mkatufiche mbali na yeye aketiye juu ya kiti cha enzi, na mbali na ghadhabu ya Mwanakondoo!
17 Maana siku maalum ya ghadhabu yao imefika. Nani awezaye kuikabili?”

7

1 Baada ya hayo nikawaona malaika wanne wamesimama katika pembe nne za dunia wakishika pepo nne za dunia ili upepo usivume hata kidogo: wala katika nchi, wala baharini, wala kwenye miti.
2 Kisha nikamwona malaika mwingine akipanda juu kutoka mashariki akiwa na mhuri wa Mungu aliye hai. Akapaaza sauti na kuwaambia hao malaika wanne waliokabidhiwa jukumu la kuiharibu nchi na bahari,
3 “Msiharibu nchi, wala bahari, wala miti, mpaka tutakapokwisha wapiga mhuri watumishi wa Mungu wetu katika paji la uso.”
4 Kisha nikasikia idadi ya hao waliopigwa mhuri: Watu mia moja arobaini na nne elfu wa makabila yote ya watu wa Israeli.
5 Kabila la Yuda walikuwa watu kumi na mbili elfu; kabila la Reubeni, kumi na mbili elfu, kabila la Gadi, kumi na mbili elfu;
6 Kabila la Asheri, kumi na mbili elfu; kabila la Naftali, kumi na mbili elfu; kabila la Manase, kumi na mbili elfu;

7 kabila la Simeoni, kumi na mbili elfu, kabila la Lawi, kumi
na mbili elfu, kabila la Isakari, kumi na mbili elfu;
8 kabila la Zabuloni, kumi na mbili elfu; kabila la Yosefu,
kumi na mbili elfu, na kabila la Benyamini, kumi na mbili
elfu.
9 Kisha nikatazama, nikaona umati mkubwa wa watu wa-
siohesabika: watu wa kila taifa, ukoo, jamaa na lugha. Nao
walikuwa wamesimama mbele ya kiti cha enzi na mbele ya
Mwanakondoo, wakiwa wamevaa mavazi meupe na kushika
matawi ya mitende mikononi mwao.
10 Wakapaaza sauti: "Ukombozi wetu watoka kwa Mungu
wetu aketiye juu ya kiti cha enzi, na kutoka kwa Mwanakon-
doo!"
11 Malaika wote wakasimama kukizunguka kiti cha enzi,
wazee na vile viumbe hai vinne. Wakaanguka kifudifudi
mbele ya kiti cha enzi, wakamwabudu Mungu,
12 wakisema, "Amina! Sifa, utukufu, hekima, shukrani,
heshima, uwezo na nguvu viwe kwa Mungu wetu, milele na
milele! Amina!"
13 Mmoja wa hao wazee akaniuliza, "Hawa waliovaa
mavazi meupe ni watu gani? Na wametoka wapi?"
14 Nami nikamjibu, "Mheshimiwa, wewe wajua!" Naye
akaniambia, "Hawa ni wale waliopita salama katika ule
udhalimu mkuu. Waliyaosha mavazi yao katika damu ya
Mwanakondoo, yakawa meupe kabisa.
15 Ndiyo maana wako mbele ya kiti cha enzi cha Mungu.
Humtumikia Mungu mchana na usiku katika Hekalu lake;
naye aketiye juu ya kiti cha enzi atatandaza hema lake juu
yao kuwalinda.
16 Hawataona tena njaa wala kiu; jua wala joto kali hal-
itawachoma tena,
17 kwa sababu Mwanakondoo aliye katikati ya kiti cha enzi
atakuwa mchungaji wao, naye atawaongoza kwenye chem-
chemi za maji ya uzima. Naye Mungu atayafuta machozi yote
machoni mwao."

8

1 Na Mwanakondoo alipouvunja mhuri wa saba, kukawa
kimya mbinguni kwa muda wa nusu saa.
2 Kisha nikawaona wale malaika saba wanaosimama
mbele ya Mungu wamepewa tarumbeta saba.
3 Malaika mwingine akafika, akiwa anachukua chetezo
cha dhahabu, akasimama mbele ya madhabahu ya kufukizia
ubani. Naye akapewa ubani mwingi autoe sadaka pamoja na
sala za watu wote wa Mungu, juu ya madhabahu ya dhahabu
iliyo mbele ya kiti cha enzi.

4 Moshi wa ubani ukapanda juu, pamoja na sala za watu wa
Mungu, kutoka mikononi mwake huyo malaika aliyekuwa
mbele ya Mungu.
5 Kisha malaika akakichukua hicho chetezo, akakijaza
moto wa madhabahuni akakitupa duniani. Kukawa na ngu-
rumo, sauti, umeme na tetemeko la ardhi.
6 Kisha wale malaika saba wenye tarumbeta saba wakaji-
weka tayari kupiga mbiu ya mgambo.
7 Malaika wa kwanza akapiga tarumbeta yake.
Mchanganyiko wa mvua ya mawe na moto, pamoja na damu,
ukamwagwa juu ya nchi. Theluthi moja ya nchi ikaungua,
theluthi moja ya miti ikaungua, na majani yote mabichi
yakaungua.
8 Malaika wa pili akapiga tarumbeta yake. Na kitu kama
mlima mkubwa unaowaka moto ukatupwa baharini. The-
luthi moja ya bahari ikawa damu,
9 theluthi moja ya viumbe vya baharini vikafa na theluthi
moja ya meli zikaharibiwa.
10 Kisha malaika wa tatu akapiga tarumbeta yake. Na
nyota kubwa ikiwaka kama bonge la moto, ikaanguka kutoka
mbinguni, na kutua juu ya theluthi moja ya mito na chem-
chemi za maji.
11 (Nyota hiyo inaitwa “Uchungu.”) Basi, theluthi moja ya
maji yakawa machungu; watu wengi wakafa kutokana na
maji hayo, kwa sababu yaligeuka kuwa machungu.
12 Kisha malaika wa nne akapiga tarumbeta yake. Ndipo
theluthi moja ya jua, ya mwezi na ya nyota ikapata pigo;
hata mwangaza ukapoteza theluthi moja ya mng'ao wake.
Theluthi moja ya mchana ikakosa mwanga, hali kadhalika na
theluthi moja ya usiku.
13 Kisha nikatazama, nikasikia tai akiruka juu kabisa an-
gani anasema kwa sauti kubwa, “Ole, ole, ole kwa wanaoishi
duniani wakati malaika watatu waliobaki watakapopiga
tarumbeta zao!”

9

1 Kisha malaika wa tano akapiga tarumbeta yake. Nami
nikaona nyota iliyokuwa imeanguka juu ya nchi kutoka
mbinguni. Nayo ikapewa ufunguo wa shimo la Kuzimu.
2 Basi, nyota hiyo ikafungua shimo la Kuzimu, kukatoka
moshi wa tanuru kubwa. Jua na anga vikatiwa giza kwa
moshi huo wa Kuzimu.
3 Nzige wakatoka katika moshi huo, wakaingia duniani
wakapewa nguvu kama ya ng'e.

4 Wakaamrishwa wasiharibu nyasi za nchi wala ma-
jani wala miti yoyote, bali wawaharibu wale tu ambao
hawakupigwa mhuri wa Mungu katika paji la uso.
5 Nzige hao hawakuruhusiwa kuwaua watu, ila
kuwatesa tu kwa muda wa miezi mitano. Maumivu
watakayosababisha ni kama maumivu yanayompata mtu
wakati anapoumwa na ng'e.
6 Muda huo watu watatafuta kifo lakini hawatakipata;
watatamani kufa lakini kifo kitawakimbia.
7 Kwa kuonekana, nzige hao walikuwa kama farasi
waliowekwa tayari kwa vita. Juu ya vichwa vyao walikuwa
na taji zilizo kama za dhahabu, na nyuso zao zilikuwa kama
za binadamu.
8 Nywele zao zilikuwa kama nywele za wanawake, na
meno yao yalikuwa kama meno ya simba.
9 Vifua vyao vilikuwa vimefunikwa kitu kama ngao ya
chuma. Sauti ya mabawa yao ilikuwa kama sauti ya msafara
wa magari ya farasi wengi wanaokimbilia vitani.
10 Walikuwa na mikia na miiba kama ng'e, na kwa mikia
hiyo, walikuwa na nguvu ya kuwadhuru watu kwa muda wa
miezi mitano.
11 Tena wanaye mfalme anayewatawala, naye ndiye
malaika wa kuzimu; jina lake kwa Kiebrania ni Abadoni,
na kwa Kigiriki ni Apolioni, yaani mwangamizi.
12 Maafa ya kwanza yamepita; bado mengine mawili yana-
fuata.
13 Kisha malaika wa sita akapiga tarumbeta yake. Nami
nikasikia sauti moja kutoka katika pembe nne za madhabahu
ya dhahabu iliyokuwa mbele ya Mungu.
14 Sauti hiyo ikamwambia huyo malaika wa sita mwenye
tarumbeta, “Wafungulie malaika wanne waliofungwa
kwenye mto mkubwa Eufrate!”
15 Naye akawafungulia malaika hao wanne ambao wa-
likuwa wametayarishwa kwa ajili ya saa hiyo ya siku ya
mwezi huo, wa mwaka huohuo, kuua theluthi moja ya
wanaadamu.
16 Nilisikia idadi ya majeshi wapanda farasi ilikuwa milioni
mia mbili.
17 Hivi ndivyo nilivyowaona hao farasi na wapanda farasi
katika hiyo njozi: Walikuwa na ngao vifuani zilizokuwa moto
mtupu, zenye rangi ya samawati na njano kama kiberiti.
Vichwa vya hao farasi vilikuwa kama vya simba; na moto,
moshi, na kiberiti vilikuwa vinatoka kinywani mwao.
18 Theluthi moja ya wanaadamu waliuawa kwa mabaa
hayo matatu yaani, moto, moshi na kiberiti, yaliyokuwa
yanatoka katika vinywa vyao;

19 maana nguvu ya farasi hao ilikuwa vinywani mwao na
katika mikia yao. Mikia yao ilikuwa na vichwa kama nyoka,
na waliitumia hiyo kuwadhuru watu.
20 Wanaadamu wengine waliobaki ambao hawakuuawa
na mabaa hayo, hawakugeuka na kuviacha vitu
walivyokuwa wametengeneza kwa mikono yao wenyewe;
bali wakaendelea kuabudu pepo, sanamu za dhahabu, fedha,
shaba, mawe na miti, vitu ambavyo haviwezi kuona, kusikia
wala kutembea.
21 Wala hawakutubu na kuacha kufanya mauaji, uchawi,
uzinzi, na wizi.

10

1 Kisha nikamwona malaika mwingine mwenye nguvu
akishuka kutoka mbinguni. Alikuwa amevikwa wingu, na
upinde wa mvua kichwani mwake. Uso wake ulikuwa kama
jua, na miguu yake ilikuwa kama moto.
2 Mikononi mwake alishika kitabu kidogo kimefunguliwa.
Aliweka mguu wake wa kulia juu ya bahari, na wa kushoto
juu ya nchi kavu,
3 na kuita kwa sauti kubwa kama ya mngurumo wa simba.
Alipopaaza sauti, ngurumo saba ziliitikia kwa kishindo.
4 Na hizo ngurumo saba ziliposema, mimi nikataka
kuandika. Lakini nikasikia sauti kutoka mbinguni: “Maneno
ya ngurumo hizo saba ni siri; usiyaandike!”
5 Kisha yule malaika niliyemwona akisimama juu ya ba-
hari na juu ya nchi kavu akainua mkono wake wa kulia juu
mbinguni,
6 akaapa kwa jina la Mungu aishiye milele na milele,
Mungu aliyeumba mbingu na vyote vilivyomo, bahari na vy-
ote vilivyomo, dunia na vyote vilivyomo. Akasema, “Wakati
wa kusubiri zaidi umekwisha!
7 Lakini wakati ule malaika wa saba atakapotoa sauti yake,
wakati atakapopiga tarumbeta yake, Mungu atakamilisha
mpango wake wa siri kama alivyowatangazia watumishi
wake manabii.”
8 Kisha ile sauti niliyokuwa nimeisikia kutoka mbinguni
pale awali ikasema nami tena: “Nenda ukakichukue kile
kitabu kilichofunguliwa, kilicho mkononi mwa malaika asi-
mamaye juu ya bahari na juu ya nchi kavu.”
9 Basi, nikamwendea huyo malaika, nikamwambia anipe
hicho kitabu kidogo. Naye akaniambia, “Kichukue, ukile;
kinywani mwako kitakuwa kitamu kama asali, lakini tum-
boni kitakuwa kichungu!”

10 Basi, nikakichukua kitabu hicho kidogo kutoka mkononi
mwa huyo malaika, nikakila; nacho kilikuwa kitamu kiny-
wani mwangu kama asali, lakini nilipokimeza kikawa
kichungu tumboni mwangu.
11 Kisha nikaambiwa, “Inakubidi tena kutangaza ujumbe
wa Mungu kuhusu watu wengi, mataifa, watu wa lugha
nyingi na wafalme!”

11

1 Kisha nikapewa mwanzi uliokuwa kama kijiti cha
kupimia, nikaambiwa, “Inuka, ukalipime Hekalu la Mungu,
madhabahu ya kufukizia ubani, na ukawahesabu watu
wanaoabudu ndani ya Hekalu.
2 Lakini uache ukumbi ulio nje ya Hekalu; usiupime,
maana huo umekabidhiwa watu wa mataifa mengine, am-
bao wataukanyanga mji Mtakatifu kwa muda wa miezi
arobaini na miwili.
3 Nami nitawatuma mashahidi wangu wawili ili watangaze
ujumbe wa Mungu kwa muda huo wa siku elfu moja mia
mbili na sitini wakiwa wamevaa mavazi ya magunia.”
4 Hao mashahidi wawili ni miti miwili ya Mizeituni na taa
mbili zinazosimama mbele ya Bwana wa dunia.
5 Kama mtu akijaribu kuwadhuru, moto hutoka kinywani
mwao na kuwaangamiza adui zao; na kila mtu atakayejaribu
kuwadhuru atakufa namna hiyo.
6 Hao wanayo mamlaka ya kufunga anga, mvua isinyeshe
wakati wanapotangaza ujumbe wa Mungu. Tena wanayo
mamlaka ya kuzigeuza chemchemi zote za maji ziwe damu,
na ya kusababisha maafa ya kila namna duniani kila mara
wapendavyo.
7 Lakini wakisha maliza kutangaza ujumbe huo, mnyama
atokaye shimoni kuzimu atapigana nao, atawashinda na
kuwaua.
8 Maiti zao zitabaki katika barabara za mji mkuu am-
bapo Bwana wao alisulubiwa; jina la kupanga la mji huo ni
Sodoma au Misri.
9 Watu wa kila kabila, lugha, taifa na rangi wataziangalia
maiti hizo kwa muda wa siku tatu na nusu, na hawataruhusu
zizikwe.
10 Watu waishio duniani watafurahia kifo cha hao wawili.
Watafanya sherehe na kupelekeana zawadi maana man-
abii hawa wawili walikuwa wamewasumbua mno watu wa
dunia.
11 Lakini baada ya zile siku tatu na nusu pumzi ya uhai
kutoka kwa Mungu iliwaingia, nao wakasimama; wote
waliowaona wakaingiwa na hofu kuu.

12 Kisha hao manabii wawili wakasikia sauti kubwa kutoka mbinguni ikiwaambia, “Njoni hapa juu!” Nao wakapanda juu mbinguni katika wingu, maadui wao wakiwa wanawatazama.
13 Wakati huohuo, kukatokea tetemeko kubwa la ardhi, sehemu moja ya kumi ya ardhi ikaharibiwa. Watu elfu saba wakauawa kwa tetemeko hilo la ardhi. Watu waliosalia wakaogopa sana, wakamtukuza Mungu wa mbinguni.
14 Maafa ya pili yamepita; lakini tazama! Maafa ya tatu yanafuata hima.
15 Kisha malaika wa saba akapiga tarumbeta yake. Na sauti kuu zikasikika mbinguni zikisema, “Sasa utawala juu ya ulimwengu ni wa Bwana wetu na Kristo wake. Naye atatawala milele na milele!”
16 Kisha wale wazee ishirini na wanne walioketi mbele ya Mungu katika viti vyao vya enzi, wakaanguka kifudifudi, wakamwabudu Mungu,
17 wakisema: “Bwana Mungu Mwenye uwezo, uliyeko na uliyekuwako! Tunakushukuru, maana umetumia nguvu yako kuu ukaanza kutawala!
18 Watu wa mataifa waliwaka hasira, maana wakati wa ghadhabu yako umefika, wakati wa kuwahukumu wafu. Ndio wakati wa kuwatuza watumishi wako manabii, watu wako na wote wanaolitukuza jina lako, wakubwa kwa wadogo. Ni wakati wa kuwaangamiza wale wanaoangamiza dunia.”
19 Hekalu la Mungu mbinguni likafunguliwa, na Sanduku la Agano lake likaonekana Hekaluni mwake. Kisha kukatokea umeme, sauti, ngurumo, tetemeko la ardhi, na mvua kubwa ya mawe.

12

1 Kisha ishara kubwa ikaonekana mbinguni. Palikuwa hapo mwanamke aliyevikwa jua, na mwezi chini ya miguu yake, na taji ya nyota kumi na mbili juu ya kichwa chake!
2 Alikuwa mja mzito, na akapaaza sauti kwa maumivu na uchungu wa kujifungua mtoto.
3 Ishara nyingine ikatokea mbinguni: joka kubwa jekundu na lenye pembe kumi na vichwa saba; na kila kichwa kilikuwa na taji.
4 Joka hilo liliburuta kwa mkia wake theluthi moja ya nyota za anga na kuzitupa duniani. Nalo lilisimama mbele ya huyo mama aliyekuwa karibu kujifungua mtoto, tayari kabisa kummeza mtoto, mara tu atakapozaliwa.
5 Kisha mama huyo akajifungua mtoto wa kiume, ambaye atayatawala mataifa yote kwa fimbo ya chuma. Lakini mtoto

akanyakuliwa na kupelekwa kwa Mungu na kwenye kiti
chake cha enzi.
6 Huyo mama akakimbilia jangwani, ambako Mungu
alikuwa amemtayarishia mahali pa usalama ambapo ange-
hifadhiwa kwa muda wa siku elfu moja mia mbili na sitini.
7 Kisha kukazuka vita mbinguni: Mikaeli na malaika wake
walipigana na hilo joka, nalo likawashambulia pamoja na
malaika wake.
8 Lakini joka hilo halikuweza kuwashinda, na hatimaye
hapakuwa tena na nafasi mbinguni kwa ajili yake na malaika
wake.
9 Basi, joka hilo kuu likatupwa nje. Joka hilo ndiye yule
nyoka wa kale ambaye huitwa pia Ibilisi au Shetani. Ndiye
anayeudanganya ulimwengu wote. Naam, alitupwa duniani,
na malaika wake wote pamoja naye.
10 Kisha nikasikia sauti kubwa kutoka mbinguni ikisema:
“Sasa ukombozi utokao kwa Mungu umefika! Nguvu na
Utawala wa Mungu wetu umedhihirika. Na Kristo wake ame-
onyesha mamlaka yake! Maana yule mdhalimu wa ndugu
zetu, aliyesimama mbele ya Mungu akiwashtaki usiku na
mchana, sasa ametupwa nje.
11 Ndugu zetu wameshinda kwa damu ya Mwanakondoo
na kwa nguvu ya ukweli walioutangaza; maana hawakuy-
athamini maisha yao kuwa kitu sana, wakawa tayari kufa.
12 Kwa sababu hiyo, furahini enyi mbingu na vyote vilivy-
omo ndani yenu. Lakini, ole wenu nchi na bahari, maana
Ibilisi amewajieni akiwa na ghadhabu kuu, kwa sababu ana-
jua kwamba siku zake zilizobakia ni chache.”
13 Joka lilipotambua kwamba limetupwa chini duniani,
likaanza kumwinda yule mama aliyekuwa amejifungua
mtoto wa kiume.
14 Lakini mama huyo akapewa mabawa mawili ya tai apate
kuruka mbali sana na hilo joka, mpaka mahali, pake jang-
wani ambapo angehifadhiwa salama kwa muda wa miaka
mitatu na nusu.
15 Basi, joka likatapika maji mengi kama mto, yakamfuata
huyo mama nyuma ili yamchukue.
16 Lakini nchi ikamsaidia huyo mama: ikajifunua kama
mdomo na kuyameza maji hayo yaliyotoka kinywani mwa
hilo joka.
17 Basi, joka hilo likamkasirikia huyo mama, likajiondokea,
likaenda kupigana na wazawa wengine wa huyo mama,
yaani wote wanaotii amri za Mungu na kuuzingatia ukweli
wa Yesu.

13

1 (G12-18) Na likajisimamia ukingoni mwa bahari. (G13-1)

Kisha nikaona mnyama mmoja akitoka baharini. Alikuwa na vichwa saba na pembe kumi, na kila pembe ilikuwa na taji. Jina la kashfa lilikuwa limeandikwa juu ya vichwa hivyo.

2 Mnyama huyo niliyemwona alikuwa kama chui; miguu yake ilikuwa kama ya dubu, na kinywa chake kama cha simba. Lile joka likampa huyo mnyama nguvu yake, kiti chake cha enzi na uwezo mkuu.

3 Kichwa kimojawapo cha huyo mnyama kilionekana kama kilikwisha jeruhiwa vibaya sana, lakini jeraha hilo lilikuwa limepona. Dunia nzima ilishangazwa na huyo mnyama na kumfuata.

4 Watu wote wakaliabudu lile joka kwa sababu lilimpa huyo mnyama uwezo wake. Wakamwabudu pia huyo mnyama wakisema, “Nani aliye kama huyu mnyama? Ni nani awezaye kupigana naye?”

5 Kisha huyo mnyama akaruhusiwa kusema maneno ya kujigamba na kumkufuru Mungu; akaruhusiwa kuwa na mamlaka kwa muda wa miezi arobaini na miwili.

6 Basi, akaanza kumtukana Mungu, kulitukana jina lake, makao yake, na wote wakaao mbinguni.

7 Aliruhusiwa kuwapiga vita na kuwashinda watu wa Mungu. Alipewa mamlaka juu ya watu wa kila kabila, ukoo, lugha na taifa.

8 Wote waishio duniani watamwabudu isipokuwa tu wale ambao majina yao yameandikwa tangu mwanzo wa ulimwengu katika kitabu cha uzima cha Mwanakondoo aliyechinjwa.

9 “Aliye na masikio, na asikie!

10 Waliokusudiwa kuchukuliwa mateka lazima watatekwa; waliokusudiwa kuuawa kwa upanga lazima watauawa kwa upanga. Kutokana na hayo ni lazima watu wa Mungu wawe na uvumilivu na imani.”

11 Kisha nikamwona mnyama mwingine anatoka ardhini. Alikuwa na pembe mbili kama pembe za kondoo, na aliongea kama joka.

12 Alikuwa na mamlaka kamili kutoka kwa yule mnyama wa kwanza, na akautumia uwezo huo mbele ya huyo mnyama. Akailazimisha dunia yote na wote waliomo humo kumwabudu huyo mnyama wa kwanza ambaye alikuwa na jeraha la kifo lililokuwa limepona.

13 Basi, huyu mnyama wa pili akafanya miujiza mikubwa hata akasababisha moto kutoka mbinguni ushuke duniani mbele ya watu.

14 Aliwapotosha wakazi wa dunia kwa miujiza hiyo aliyojaliwa kutenda mbele ya mnyama wa kwanza. Aliwaambia wakazi wa dunia watengeneze sanamu kwa heshima ya yule

mnyama aliyekuwa amejeruhiwa kwa upanga lakini akaishi tena.
15 Kisha alijaliwa kuipulizia uhai hiyo sanamu ya yule
mnyama wa kwanza, hata ikaweza kuongea na kuwaua watu
wote ambao hawakuiabudu.
16 Aliwalazimisha wote, wadogo na wakubwa, matajiri
na maskini, watu huru na watumwa, watiwe alama juu ya
mikono yao ya kulia au juu ya paji za nyuso zao.
17 Akapiga marufuku mtu yeyote kununua au kuuza kitu
isipokuwa tu mtu aliyetiwa alama hiyo, yaani jina la yule
mnyama au tarakimu ya jina hilo.
18 Hapa ni lazima kutumia ujasiri! Mwenye akili anaweza
kufafanua maana ya tarakimu ya mnyama huyo, maana ni
tarakimu yenye maana ya mtu fulani. Tarakimu hiyo ni mia
sita sitini na sita.

14

1 Kisha nikaona mlima Sioni, na Mwanakondoo amesi-
mama juu yake; pamoja naye walikuwa watu mia moja
arobaini na nne elfu ambao juu ya paji za nyuso zao wa-
likuwa wameandikwa jina la Mwanakondoo na jina la Baba
yake.
2 Basi, nikasikia sauti kutoka mbinguni, sauti iliyokuwa
kama sauti ya maji mengi na kama sauti ya ngurumo kubwa.
Sauti niliyosikia ilikuwa kama sauti ya wachezaji muziki
wakipiga vinubi vyao.
3 Walikuwa wanaimba wimbo mpya mbele ya kiti cha enzi
na mbele ya wale viumbe hai wanne na wale wazee. Hakuna
mtu aliyeweza kujifunza wimbo huo isipokuwa hao watu
mia moja arobaini na nne elfu waliokombolewa duniani.
4 Watu hao ndio wale waliojiweka safi kwa kutoonana
kimwili na wanawake, nao ni mabikira. Wao humfuata
Mwanakondoo kokote aendako. Wamekombolewa kutoka
miongoni mwa binadamu wengine, wakawa wa kwanza
kutolewa kwa Mungu na kwa Mwanakondoo.
5 Hawakupata kamwe kuwa waongo; hawana hatia yoyote.
6 Kisha nikamwona malaika mwingine anaruka juu angani
akiwa na Habari Njema ya milele ya Mungu, aitangaze kwa
watu wote waishio duniani, kwa mataifa yote, makabila yote,
watu wa lugha zote na rangi zote.
7 Akasema kwa sauti kubwa, “Mcheni Mungu na
kumtukuza! Maana saa imefika ya kutoa hukumu yake.
Mwabuduni yeye aliyeumba mbingu na nchi, bahari na
chemchemi za maji.”
8 Malaika wa pili alimfuata huyo wa kwanza akisema,
“Ameanguka! Naam, Babuloni mkuu ameanguka! Babuloni

ambaye aliwapa mataifa yote wainywe divai yake—divai kali
ya uzinzi wake!”
9 Na malaika wa tatu aliwafuata hao wawili akisema
kwa sauti kubwa, “Yeyote anayemwabudu yule mnyama na
sanamu yake na kukubali kutiwa alama yake juu ya paji la
uso wake au juu ya mkono wake,
10 yeye mwenyewe atakunywa divai ya ghadhabu ya
Mungu, ambayo imemiminwa katika kikombe cha ghadhabu
yake bila kuchanganywa na maji. Mtu huyo atateseka ndani
ya moto na kiberiti mbele ya malaika watakatifu na mbele ya
Mwanakondoo.
11 Moshi wa moto unaowatesa kupanda juu milele na
milele. Watu hao waliomwabudu huyo mnyama na sanamu
yake, na kutiwa alama ya jina lake, hawatakuwa na nafuu
yoyote usiku na mchana.”
12 Kutokana na hayo, ni lazima watu wa Mungu, yaani
watu wanaotii amri ya Mungu na kumwamini Yesu, wawe na
uvumilivu.
13 Kisha nikasikia sauti kutoka mbinguni ikisema, “Andika!
Heri watu ambao tangu sasa wanakufa wakiwa wameun-
gana na Bwana.” Naye Roho asema, “Naam! Watapumzika
kutoka taabu zao; maana matunda ya jasho lao yatawafu-
ata.”
14 Kisha nikatazama, na kumbe palikuwapo wingu jeupe
hapo. Na juu ya wingu hilo kulikuwa na kiumbe kama
mtu. Alikuwa amevaa taji ya dhahabu kichwani, na kushika
mundu mkononi mwake.
15 Kisha malaika mwingine akatoka Hekaluni, na kwa sauti
kubwa akamwambia yule aliyekuwa amekaa juu ya wingu,
“Tafadhali, tumia mundu wako ukavune mavuno, maana
wakati wa mavuno umefika; mavuno ya dunia yameiva.”
16 Basi, yule aliyekuwa amekaa juu ya wingu akautupa
mundu wake duniani, na mavuno ya dunia yakavunwa.
17 Kisha malaika mwingine akatoka katika Hekalu mbin-
guni akiwa na mundu wenye makali.
18 Kisha malaika mwingine msimamizi wa moto, akatoka
madhabahuni akamwambia kwa sauti kubwa yule malaika
mwenye mundu wenye makali, “Nawe tia huo mundu wako
mkali, ukakate vichala vya mizabibu ya dunia, maana zabibu
zake zimeiva!”
19 Basi, malaika huyo akautupa mundu wake duniani,
akakata zabibu za dunia, akazitia ndani ya chombo kikubwa
cha kukamulia zabibu, chombo cha ghadhabu ya Mungu.
20 Zabibu zikakamuliwa ndani ya hilo shinikizo lililoko nje
ya mji, na damu ikatoka katika shinikizo hilo mtiririko mrefu
kiasi cha mita mia tatu na kina chake kiasi cha mita mia mbili.

15

1 Kisha nikaona ishara nyingine mbinguni, kubwa na ya
kushangaza. Palikuwa hapo malaika saba wenye mabaa
makubwa saba ya mwisho. Kwa mabaa hayo makubwa saba,
ghadhabu ya Mungu imekamilishwa.
2 Kisha nikaona kitu kama bahari ya kioo, imechanganywa
na moto. Nikawaona pia wale watu waliomshinda yule
mnyama na sanamu yake na ambaye jina lake lilitajwa kwa
ile tarakimu. Watu hao walikuwa wamesimama kando ya
hiyo bahari ya kioo, wakiwa na vinubi walivyopewa na
Mungu.
3 Walikuwa wakiimba wimbo wa Mose, mtumishi wa
Mungu, na wimbo wa Mwanakondoo: “Bwana Mungu
Mwenye Uwezo, matendo yako ni makuu mno! Ewe Mfalme
wa mataifa, njia zako ni za haki na za kweli!
4 Bwana, ni nani asiyekucha wewe? Nani asiyelitukuza jina
lako? Wewe peke yako ni Mtakatifu. Mataifa yote yatakujia
na kukuabudu maana matendo yako ya haki yameonekana
na wote.”
5 Baada ya hayo nikaona Hekalu limefunguliwa mbinguni,
na ndani yake hema ionyeshayo kuwapo kwa Mungu.
6 Basi, wale malaika saba wenye mabaa saba wakatoka
humo Hekaluni, wakiwa wamevaa nguo za kitani safi zenye
kung'aa, na kanda za dhahabu vifuani mwao.
7 Kisha, mmojawapo wa vile viumbe vinne akawapa hao
malaika saba mabakuli ya dhahabu yaliyojaa ghadhabu ya
Mungu, aishiye milele na milele.
8 Hekalu likajaa moshi uliosababishwa na utukufu
na nguvu ya Mungu, na hakuna mtu aliyeweza kuingia
Hekaluni mpaka mwisho wa mabaa makubwa saba ya wale
malaika saba.

16

1 Kisha nikasikia sauti kubwa kutoka Hekaluni ikiwaambia
wale malaika saba, “Nendeni mkamwage mabakuli hayo
saba ya ghadhabu ya Mungu duniani.”
2 Basi, malaika wa kwanza akaenda akamwaga bakuli lake
juu ya nchi. Mara madonda mabaya na ya kuumiza sana
yakawapata wote waliokuwa na alama ya yule mnyama, na
wale walioiabudu sanamu yake.
3 Kisha malaika wa pili akamwaga bakuli lake baharini.
Nayo bahari ikawa damu tupu kama damu ya mtu aliyekufa,
na viumbe vyote hai baharini vikafa.
4 Malaika wa tatu akamwaga bakuli lake katika mito na
chemchemi za maji, navyo vikageuka damu.

5 Nikamsikia malaika msimamizi wa maji akisema, “Ewe
mtakatifu, Uliyeko na uliyekuwako! Wewe ni mwenye haki
katika hukumu hii uliyotoa.
6 Maana waliimwaga damu ya watu wako na ya manabii,
nawe umewapa damu wainywe; wamestahili hivyo!”
7 Kisha nikasikia sauti madhabahuni ikisema, “Naam,
Bwana Mungu Mwenye Uwezo! Hukumu zako ni za kweli na
haki!”
8 Kisha malaika wa nne akamwaga bakuli lake juu ya jua.
Jua likapewa nguvu ya kuwachoma watu kwa moto wake.
9 Basi, watu wakaunguzwa vibaya sana; wakamtukana
Mungu aliye na uwezo juu ya mabaa hayo makubwa. Lakini
hawakuziacha dhambi zao na kumtukuza Mungu.
10 Kisha malaika wa tano akamwaga bakuli lake juu ya
makao makuu ya yule mnyama. Giza likauvamia utawala
wake, watu wakauma ndimi zao kwa sababu za maumivu,
11 wakamtukana Mungu wa mbinguni kwa sababu ya mau-
mivu yao na madonda yao. Lakini hawakuyaacha matendo
yao mabaya.
12 Kisha malaika wa sita akamwaga bakuli lake juu ya mto
mkubwa uitwao Eufrate. Maji yake yakakauka, na hivyo njia
ilitengenezwa kwa ajili ya wafalme wa mashariki.
13 Kisha nikaona pepo wabaya watatu walio kama vyura,
wakitoka kinywani mwa yule joka, kinywani mwa yule
mnyama, na kinywani mwa yule nabii wa uongo.
14 Hawa ndio roho za pepo wafanyao miujiza. Ndio
wanaokwenda kwa wafalme wa ulimwengu wote na
kuwakusanya pamoja kwa ajili ya vita kuu Siku ile ya Mungu
Mwenye Uwezo.
15 “Sikiliza! Mimi naja kama mwizi! Heri mtu akeshaye na
kuvaa nguo zake ili asije akaenda uchi huko na huko mbele
ya watu.”
16 Basi, roho hao wakawakusanya hao wafalme mahali
paitwapo kwa Kiebrania Harmagedoni.
17 Kisha malaika wa saba akamwaga bakuli lake hewani.
Sauti kubwa ikasikika kutoka kwenye kiti cha enzi, Hekaluni,
ikisema, “Mwisho umefika!”
18 Kukatokea umeme, kelele, ngurumo na tetemeko kubwa
la ardhi ambalo halijapata kutokea tangu Mungu alipo-
muumba mtu.
19 Mji ule mkuu ukapasuliwa sehemu tatu, nayo miji ya
mataifa ikateketea. Babuloni, mji mkuu, haukusahauliwa na
Mungu. Aliunywesha kikombe cha divai ya ghadhabu yake
kuu.
20 Visiwa vyote vikatoweka, nayo milima haikuonekena
tena.

21 Mvua ya mawe makubwa yenye uzito wa kama kilo
hamsini kila moja, ikawanyeshea watu. Nao wakamtukana
Mungu kwa sababu ya mapigo ya mvua hiyo ya mawe. Naam,
pigo la mvua hiyo ya mawe lilikuwa kubwa mno.

17

1 Mmoja wa wale malaika saba waliokuwa na bakuli akaja,
akaniambia, "Njoo, mimi nitakuonyesha adhabu aliyopewa
yule mzinzi mkuu, mji ule uliojengwa juu ya maji mengi.
2 Wafalme wa dunia wamefanya uzinzi pamoja naye; na
wakazi wa dunia wamelewa divai ya uzinzi wake."
3 Kisha, Roho akanikumba, akaniongoza mpaka jang-
wani. Huko nikamwona mwanamke ameketi juu ya mnyama
mwekundu. Mnyama huyo alikuwa ameandikwa kila ma-
hali majina ya makufuru; alikuwa na vichwa saba na pembe
kumi.
4 Mwanamke huyo alikuwa amevaa vazi la rangi ya zamba-
rau na nyekundu; alikuwa amejipamba kwa dhahabu, mawe
ya thamani na lulu. Mkononi mwake alishika kikombe cha
dhahabu ambacho kilikuwa kimejaa machukizo na mambo
machafu yanayoonyesha uzinzi wake.
5 Alikuwa ameandikwa juu ya paji la uso wake jina la
fumbo "Babuloni mkuu, mama wa wazinzi na wa mambo
yote ya kuchukiza sana duniani."
6 Nikamwona huyo mwanamke amelewa damu ya watu
wa Mungu, na damu ya watu waliouawa kwa sababu ya
kumtangaza Yesu. Nilipomwona nilishangaa mno.
7 Lakini malaika akaniambia, "Kwa nini unashangaa?
Mimi nitakuambia maana iliyofichika ya mwanamke huyu
na mnyama huyo amchukuaye ambaye ana vichwa saba na
pembe kumi.
8 Huyo mnyama uliyemwona alikuwa hai hapo awali,
lakini sasa amekufa. Hata hivyo, karibu sana atapanda
kutoka shimoni kuzimu, lakini ataangamizwa. Wanaoishi
duniani watashangaa; naam, watu wote ambao majina
yao hayakupata kuandikwa katika kitabu cha uzima tangu
mwanzo wa ulimwengu, watashangaa kumwona huyo
mnyama ambaye hapo awali, aliishi, kisha akafa na sasa
anatokea tena!
9 "Hapa panahitaji akili na hekima! Hivyo vichwa saba ni
vilima saba, na huyo mwanamke anaketi juu yake. Vichwa
hivyo pia ni wafalme saba.
10 Kati ya hao wafalme saba, watano wamekwisha
angamia, mmoja anatawala bado, na yule mwingine bado
hajafika; na atakapofika atabaki kwa muda mfupi.

11 Huyo mnyama ambaye alikuwa anaishi hapo awali
lakini sasa haishi tena ni mfalme wa nane, naye pia ni
miongoni mwa hao saba, na anakwenda zake kuharibiwa.
12 "Zile pembe kumi ulizoziona ni wafalme ambao bado
hawajaanza kutawala. Lakini watapewa mamlaka ya
kutawala kwa muda wa saa moja pamoja na yule mnyama.
13 Shabaha ya hawa kumi ni moja, na watampa yule
mnyama nguvu na mamlaka yao yote.
14 Watapigana na Mwanakondoo, lakini Mwanakondoo
pamoja na wale aliowaita na kuwachagua, ambao ni
waaminifu, atawashinda kwa sababu yeye ni Bwana wa
mabwana na Mfalme wa wafalme."
15 Malaika akaniambia pia, "Yale maji uliyoyaona pale
alipokaa yule mzinzi, ni mataifa, watu wa kila rangi na lugha.
16 Pembe zile kumi ulizoziona na yule mnyama watam-
chukia huyo mzinzi. Watachukua kila kitu alicho nacho na
kumwacha uchi; watakula nyama yake na kumteketeza kwa
moto.
17 Maana Mungu ametia mioyoni mwao nia ya kutekeleza
shabaha yake, yaani kwa kukubaliana wao kwa wao na
kumpa huyo mnyama mamlaka yao ya kutawala, mpaka
hapo neno la Mungu litakapotimia.
18 "Na yule mwanamke uliyemwona ndio ule mji mkuu
unaowatawala wafalme wa dunia."

18

1 Baada ya hayo, nilimwona malaika mwingine akishuka
kutoka mbinguni. Alikuwa na uwezo mkuu, na dunia ikamu-
likwa na mng'ao wake.
2 Basi, akapaaza sauti kwa nguvu akisema, "Umeanguka;
Babuloni mkuu umeanguka! Sasa umekuwa makao ya
mashetani na pepo wachafu; umekuwa makao ya ndege
wachafu na wa kuchukiza mno.
3 Maana mataifa yote yalileweshwa kwa divai kali ya uzinzi
wake, nao wafalme wa dunia wamefanya uzinzi naye. Nao
wafanyabiashara wa dunia wametajirika kutokana na anasa
zake zisizo na kipimo."
4 Kisha nikasikia sauti nyingine kutoka mbinguni ikisema,
"Watu wangu, ondokeni kwake, ili msishirikiane naye katika
dhambi zake, msije mkaipata adhabu yake.
5 Kwa maana dhambi zake zimekuwa nyingi
mno, zimelundikana mpaka mbinguni, na Mungu
ameyakumbuka maovu yake.
6 Mtendeeni kama alivyowatendea ninyi; mlipeni mara
mbili kwa yale aliyoyatenda. Jazeni kikombe chake kwa
kinywaji kikali mara mbili zaidi ya kile alichowapeni.

7 Mpeni mateso na uchungu kadiri ya kujigamba kwake,
na kuishi kwake kwa anasa. Maana anajisemea moyoni: Ni-
naketi hapa; mimi ni malkia. Mimi si mjane, wala sitapatwa
na uchungu!
8 Kwa sababu hiyo mabaa yake yatampata kwa siku moja:
ugonjwa, huzuni na njaa. Atachomwa moto, maana Bwana
Mungu mwenye kumhukumu ni Mwenye Uwezo."
9 Wafalme wa Dunia waliofanya uzinzi naye na kuishi
naye maisha ya anasa wataomboleza na kulia wakati
watakapoona moshi wa mji huo unaoteketea.
10 Wanasimama kwa mbali kwa sababu ya kuogopa mateso
yake, na kusema, "Ole! Ole kwako Babuloni, mji maarufu
na wenye nguvu! Kwa muda wa saa moja tu adhabu yako
imekupata."
11 Wafanyabiashara wa dunia watalia na kumfanyia
matanga, maana hakuna mtu anayenunua tena bidhaa
zao;
12 hakuna tena wa kununua dhahabu yao, fedha, mawe ya
thamani na lulu, kitani na nguo za rangi ya zambarau, hariri
na nguo nyekundu; vyombo vya kila aina ya miti ya pekee,
vyombo vya pembe za ndovu, vya miti ya thamani kubwa,
vya shaba, chuma na marmari;
13 mdalasini, viungo, ubani, manemane, udi, divai, mafuta,
unga na ngano, ng'ombe na kondoo, farasi na magari ya
kukokotwa, watumwa wao na hata maisha ya watu.
14 Wafanyabiashara wanamwambia: "Faida yote uliy-
otazamia imetoweka, na utajiri na fahari vimekuponyoka;
hutaweza kuvipata tena!"
15 Wafanya biashara waliotajirika kutokana na mji huo,
watasimama mbali kwa sababu ya hofu ya mateso yake,
watalalamika na kuomboleza,
16 wakisema, "Ole! Ole kwa mji huu mkuu. Ulizoea kuvalia
nguo za kitani, za rangi ya zambarau na nyekundu, na kuji-
pamba kwa dhahabu, mawe ya thamani na lulu!
17 Kwa saa moja tu utajiri wako umetoweka!" Halafu mana-
hodha wote na wasafiri wao, wanamaji na wote wanaofanya
kazi baharini, walisimama kwa mbali,
18 na walipouona moshi wa moto ule uliouteketeza,
wakalia kwa sauti: "Hakujapata kuwako mji kama mji huu
mkuu!"
19 Wakajimwagia vumbi juu ya vichwa vyao wakilia kwa
sauti na kuomboleza: "Ole! Ole kwako mji mkuu! Ni mji
ambamo wote wenye meli zisafirizo baharini walitajirika ku-
tokana na utajiri wake. Kwa muda wa saa moja tu umepoteza
kila kitu!"

20 Furahi ee mbingu, kwa sababu ya uharibifu wake. Fu-
rahini watu wa Mungu, mitume na manabii! Kwa maana
Mungu ameuhukumu kwa sababu ya mambo uliyowatenda
ninyi!
21 Kisha malaika mmoja mwenye nguvu sana akainua
jiwe mfano wa jiwe kubwa la kusagia, akalitupa baharini
akisema, “Ndivyo, Babuloni atakavyotupwa na kupotea
kabisa.
22 Sauti za vinubi za muziki, sauti za wapiga filimbi na
tarumbeta hazitasikika tena ndani yako. Hakuna fundi wa
namna yoyote ile atakayepatikana tena ndani yako; wala
sauti ya jiwe la kusagia haitasikika tena ndani yako.
23 Mwanga wa taa hautaonekana tena ndani yako; sauti
za bwana arusi na bibi arusi hazitasikika tena ndani yako.
Wafanyabiashara wako walikuwa wakuu duniani, na kwa
uchawi wako mataifa yote yalipotoshwa!”
24 Mji huo uliadhibiwa kwani humo mlipatikana damu ya
manabii, damu ya watu wa Mungu na damu ya watu wote
waliouawa duniani.

19

1 Baada ya hayo nikasikia kitu kama sauti kubwa ya umati
wa watu wengi mbinguni ikisema, “Haleluya! Ukombozi,
utukufu na nguvu ni mali yake Mungu wetu!
2 Maana hukumu yake ni ya kweli na ya haki.
Amemhukumu yule mzinzi mkuu ambaye alikuwa
ameipotosha dunia kwa uzinzi wake. Amemwadhibu kwa
sababu ya kumwaga damu ya watumishi wake!”
3 Wakasema, “Asifiwe Mungu! Moshi wa moto
unaoteketeza mji huo utapanda juu milele na milele!”
4 Na wale wazee ishirini na wanne, na vile viumbe hai
vinne, wakajitupa chini, wakamwabudu Mungu aliyeketi juu
ya kiti cha enzi wakisema, “Amina! Asifiwe Mungu!”
5 Kisha kukatokea sauti kwenye kiti cha enzi: “Msi-
funi Mungu enyi watumishi wake wote, nyote mnaomcha,
wadogo kwa wakubwa.”
6 Kisha nikasikia kitu kama sauti ya umati mkubwa wa
watu na sauti ya maji mengi na ya ngurumo kubwa, ikisema,
“Haleluya! Maana Bwana Mungu wetu Mwenye Uwezo ni
Mfalme!
7 Tufurahi na kushangilia; tumtukuze, kwani wakati wa
arusi ya Mwanakondoo umefika, na bibi arusi yuko tayari.
8 Amepewa uwezo wa kujivalia nguo ya kitani safi, iliy-
otakata na yenye kung'aa!” (Nguo hiyo ya kitani safi ni
matendo mema ya watu wa Mungu.)

9 Kisha malaika akaniambia, “Andika haya: Heri wale
walioalikwa kwenye karamu ya arusi ya Mwanakondoo!”
Tena akaniambia, “Hayo ni maneno ya kweli ya Mungu.”
10 Basi, mimi nikaanguka kifudifudi mbele ya miguu yake
nikataka kumwabudu. Lakini yeye akaniambia, “Acha!
Mimi ni mtumishi tu kama wewe na ndugu zako; sote tu-
nauzingatia ukweli ule alioufunua Yesu. Mwabudu Mungu!
Maana ukweli alioufunua Yesu ndio unaowaangazia man-
abii.”
11 Kisha nikaona mbingu zimefunguliwa; na huko
alikuwako farasi mmoja mweupe, na mpanda farasi wake
aliitwa “Mwaminifu” na “Kweli”. Huyo huhukumu na
kupigana kwa ajili ya haki.
12 Macho yake ni kama mwali wa moto, na alikuwa amevaa
taji nyingi kichwani. Alikuwa ameandikwa jina ambalo
hakuna mtu alijuaye isipokuwa tu yeye mwenyewe.
13 Alikuwa amevaa vazi lililokuwa limelowekwa katika
damu. Na jina lake huyo ni “Neno la Mungu.”
14 Majeshi ya mbinguni yalimfuata yakiwa yamepanda
farasi weupe na walikuwa wamevaa mavazi ya kitani, me-
upe na safi.
15 Upanga mkali hutoka kinywani mwake, na kwa upanga
huo atawashinda mataifa. Yeye ndiye atakayetawala kwa
fimbo ya chuma na kuikamua divai katika chombo cha kuka-
mulia zabibu za ghadhabu kuu ya Mungu Mwenye Uwezo.
16 Juu ya vazi lake, na juu ya mguu wake, alikuwa ame-
andikwa jina: “Mfalme wa wafalme na Bwana wa mab-
wana.”
17 Kisha nikamwona malaika mmoja amesimama katika
jua. Akapaaza sauti na kuwaambia ndege wote waliokuwa
wanaruka juu angani, “Njoni! Kusanyikeni pamoja kwa
karamu kuu ya Mungu.
18 Njoni mkaitafune miili ya wafalme, ya majemadari, ya
watu wenye nguvu, ya farasi na wapanda farasi wao; njoni
mkaitafune miili ya watu wote: walio huru na watumwa,
wadogo na wakubwa.”
19 Kisha nikaona yule mnyama pamoja na mfalme wa
dunia na askari wao wamekusanyika pamoja kusudi wapi-
gane na yule aliyekuwa ameketi juu ya farasi, pamoja na jeshi
lake.
20 Lakini huyo mnyama akachukuliwa mateka, pamoja
na nabii wa uongo aliyekuwa akifanya miujiza mbele
yake. (Kwa miujiza hiyo, alikuwa amewapotosha wale
waliokuwa na chapa ya huyo mnyama, na ambao walikuwa
wameiabudu sanamu yake.) Huyo mnyama pamoja na
huyo nabii walitupwa wote wawili, wakiwa wazimawazima,

ndani ya ziwa linalowaka moto wa kiberiti.

21 Majeshi yao yaliuawa kwa upanga uliotoka kinywani mwa yule anayepanda farasi. Ndege wote wakajishibisha kwa nyama zao.

20

1 Kisha nikamwona malaika mmoja anashuka kutoka mbinguni akiwa na ufunguo wa kuzimu na mnyororo mkubwa mkononi mwake.

2 Akalikamata lile joka—nyoka wa kale, yaani Ibilisi au Shetani—akalifunga kwa muda wa miaka elfu moja.

3 Malaika akalitupa Kuzimu, akaufunga mlango wa kuingilia huko na kuutia mhuri ili lisiweze tena kuyapotosha mataifa mpaka hapo miaka elfu moja itakapotimia. Lakini baada ya miaka hiyo ni lazima lifunguliwe tena, lakini kwa muda mfupi tu.

4 Kisha nikaona viti vya enzi na watu walioketi juu yake; watu hao walipewa mamlaka ya hukumu. Niliona pia roho za wale waliokuwa wamenyongwa kwa sababu ya kumtangaza Yesu na kwa sababu ya neno la Mungu. Hawa hawakumwabudu yule mnyama na sanamu yake, wala hawakupigwa alama yake juu ya paji za nyuso zao, au juu ya mikono yao. Walipata tena uhai, wakatawala pamoja na Kristo kwa muda wa miaka elfu moja.

5 (Wale wengine waliokufa hawakupata uhai mpaka miaka elfu moja itimie.) Huu ndio ufufuo wa kwanza.

6 Wameneemeka sana, tena heri yao wote wanaoshiriki ufufuo huu wa kwanza. Kifo cha pili hakitakuwa na nguvu juu yao; watakuwa makuhani wa Mungu na wa Kristo, na watatawala pamoja naye kwa miaka elfu moja.

7 Wakati miaka elfu mia moja itakapotimia, Shetani atafunguliwa kutoka gerezani mwake.

8 Basi, atatoka nje, ataanza kuyapotosha mataifa yote yaliyotawanyika kila mahali duniani, yaani Gogu na Magogu. Shetani atawakusanya pamoja kwa ajili ya vita; nao watakuwa wengi kama mchanga wa pwani.

9 Walitawanyika katika nchi yote, wakaizunguka kambi ya watu wa Mungu na mji wa Mungu aupendao. Lakini moto ulishuka kutoka mbinguni, ukawaangamiza.

10 Ibilisi, aliyekuwa anawapotosha, akatupwa ndani ya ziwa linalowaka moto wa kiberiti, walimo yule mnyama na yule nabii wa uongo, nao watateswa mchana na usiku, milele na milele.

11 Kisha nikaona kiti cha enzi kikubwa cheupe, na yule aketiye juu yake. Dunia na mbingu vikatoweka mbele ya macho yake, na havikuonekana tena.

12 Kisha nikawaona watu wakubwa na wadogo, wamesimama mbele ya kiti cha enzi, na vitabu vikafunguliwa. Halafu kitabu kingine, yaani kitabu cha uzima, kikafunguliwa pia. Wafu wakahukumiwa kadiri ya matendo yao, kama ilivyoandikwa ndani ya vitabu hivyo.

13 Bahari ikawatoa nje wafu waliokuwa ndani yake; kifo na kuzimu vikawatoa nje wafu waliokuwa ndani yao. Kila mmoja akahukumiwa kufuatana na matendo yake.

14 Kisha kifo na kuzimu vikatupwa ndani ya ziwa la moto. Ziwa hili la moto ndicho kifo cha pili.

15 Mtu yeyote ambaye jina lake halikupatikana limeandikwa katika kitabu cha uzima, alitupwa katika ziwa la moto.

21

1 Kisha nikaona mbingu mpya na dunia mpya. Mbingu ile ya kwanza na dunia ile ya kwanza vilikuwa vimetoweka, nayo bahari pia haikuweko tena.

2 Nikaona mji mtakatifu, Yerusalemu mpya, ukishuka kutoka kwa Mungu mbinguni. Ulikuwa umetayarishwa vizuri kama bibi arusi aliyepambwa tayari kukutana na mumewe.

3 Kisha nikasikia sauti kubwa kutoka katika kiti cha enzi ikisema, “Tazama! Mungu amefanya makao yake kati ya watu. Atakaa kati yao, nao watakuwa watu wake, naye atakuwa Mungu wao.

4 Yeye atayafuta machozi yao yote; maana hakutakuwako tena na kifo, wala uchungu, wala kilio, wala maumivu; maana ile hali ya kale imepita!”

5 Kisha yule aliyeketi juu ya kiti cha enzi akasema, “Tazama, nafanya yote mapya.” Tena akaniambia, “Andika hili, maana maneno haya ni ya kuaminika na ya kweli!”

6 Kisha akaniambia, “Yametimia! Mimi ni Alfa na Omega, Mwanzo na Mwisho. Aliye na kiu nitampa kinywaji cha bure kutoka katika chemchemi ya maji ya uzima.

7 Yeyote atakayeshinda atapokea hiki, nami nitakuwa Mungu wake, naye atakuwa mwanangu.

8 Lakini watu waoga, wasioamini, wapotovu, wauaji, wazinzi, wachawi, waabudu sanamu, na waongo wote, mahali pao patakuwa ndani ya lile ziwa linalowaka moto na kiberiti; hicho ndicho kifo cha pili.”

9 Kisha mmoja wa wale malaika saba waliokuwa na yale mabakuli saba yaliyokuwa yamejaa mabaa saba ya mwisho, akaja na kuniambia, “Njoo! Mimi nitakuonyesha bibi arusi, mkewe Mwanakondoo!”

10 Basi, Roho akanikumba, naye malaika akanipeleka juu
ya mlima mrefu sana. Akanionyesha mji mtakatifu, uk-
ishuka kutoka kwa Mungu mbinguni,
11 uking'aa kwa utukufu wa Mungu. Mwangaza wake
ulikuwa kama wa jiwe la thamani kubwa kama yaspi, angavu
kama kioo.
12 Ulikuwa na ukuta mrefu na mkubwa, wenye milango
kumi na miwili, na malaika wanangojea kumi na wawili. Ma-
jina ya wangoja milango kumi na mawili ya Israeli yalikuwa
yameandikwa juu ya milango hiyo.
13 Kila upande ulikuwa na milango mitatu: upande wa
mashariki, milango mitatu, kaskazini milango mitatu, kusini
milango mitatu na magharibi milango mitatu.
14 Kuta za mji huo zilikuwa zimejengwa juu ya mawe ya
msingi kumi na mawili, na juu ya mawe hayo yalikuwa yame-
andikwa majina na mitume kumi na wawili wa Mwanakon-
doo.
15 Basi, yule malaika aliyekuwa anasema nami alikuwa na
kijiti cha dhahabu cha kupimia, kwa ajili ya kuupima huo
mji, milango yake na kuta zake.
16 Mji wenyewe ulikuwa wa mraba, upana na urefu wake
sawa. Basi, malaika akaupima mji huo kwa kijiti chake:
ulikuwa na urefu, upana na urefu wa kwenda juu, kama
kilomita elfu mbili na mia nne.
17 Kisha akaupima ukuta wake pia; nao ulikuwa mita sitini
kwa kipimo cha macho cha kibinadamu ambacho malaika
alitumia.
18 Ukuta huo ulikuwa umejengwa kwa mawe mekundu ya
thamani, na mji wenyewe ulikuwa umejengwa kwa dhahabu
safi, angavu kama kioo.
19 Mawe ya msingi wa ukuta huo yalikuwa yamepambwa
kwa kila aina ya mawe ya thamani. Jiwe la kwanza la msingi
lilikuwa jiwe la thamani jekundu, la pili yakuti samawati, la
tatu kalkedoni, la nne zamaradi,
20 la tano sardoniki, la sita akiki, la saba krisolito, la nane
zabarijadi, la tisa topazi, la kumi krisopraso, la kumi na moja
yasinto, na la kumi na mbili amethisto.
21 Na ile milango kumi na miwili ilikuwa lulu kumi na
mbili; kila mlango ulikuwa umetengenezwa kwa lulu moja.
Barabara kuu ya mji ilikuwa imetengenezwa kwa dhahabu
safi, angavu kama kioo.
22 Sikuona hekalu katika mji huo, maana Bwana Mungu
Mwenye Uwezo na yule Mwanakondoo ndio Hekalu lake.
23 Mji huo hauhitaji jua wala mwezi kuangazia, maana
utukufu wa Mungu huuangazia, na taa yake ni yule
Mwanakondoo.

24 Watu wa mataifa watatembea katika mwanga wake, na
wafalme wa dunia watauletea utajiri wao.
25 Milango ya mji huo itakuwa wazi mchana wote; maana
hakutakuwa na usiku humo.
26 Fahari na utajiri wa watu wa mataifa utaletwa humo
ndani.
27 Lakini hakuna chochote kilicho najisi kitakachoingia
humo; wala mtu yeyote atendaye mambo ya kuchukiza au
ya uongo hataingia humo. Ni wale tu walioandikwa katika
kitabu cha uzima cha Mwanakondoo ndio watakaoingia
ndani.

22

1 Kisha malaika akanionyesha mto wa maji ya uzima maan-
gavu kama kioo yakitoka kwenye kiti cha enzi cha Mungu na
Mwanakondoo.
2 Mto huo ulitiririka kupitia katikati ya barabara kuu ya
mji. Kandokando ya mto huo kulikuwa na mti wa uzima
unaozaa matunda mara kumi na mbili kwa mwaka, yaani
kila mwezi; na majani yake ni dawa ya kuwaponya watu wa
mataifa.
3 Hapana kitu chochote kilicholaaniwa kitakachokuwa
katika mji huo. Kiti cha enzi cha Mungu na cha
Mwanakondoo kitakuwa katika mji huo, na watumishi
wake watamwabudu.
4 Watauona uso wake, na jina lake litaandikwa juu ya paji
za nyuso zao.
5 Usiku hautakuwako tena, wala hawatahitaji mwanga wa
taa au wa jua, maana Bwana Mungu atawaangazia, nao
watatawala milele na milele.
6 Kisha malaika akaniambia, “Maneno haya ni ya kweli na
ya kuaminika. Bwana Mungu ambaye huwapa manabii Roho
wake, alimtuma malaika wake awaonyeshe watumishi wake
mambo ambayo lazima yatukie punde.
7 “Sikiliza! Naja upesi. Heri yake anayeyazingatia maneno
ya unabii yaliyo katika kitabu hiki.”
8 Mimi Yohane, niliyaona na kusikia mambo haya. Nilipok-
wisha sikia na kuona nikajitupa chini mbele ya miguu
ya huyo malaika aliyenionyesha mambo hayo, nikataka
kumwabudu.
9 Lakini yeye akaniambia, “Acha! Mimi ni mtumishi tu
kama wewe na ndugu zako manabii na wote wanaoyatii
maagizo yaliyomo katika kitabu hiki. Mwabudu Mungu!”
10 Tena akaniambia, “Usiyafiche kama siri maneno ya
unabii yaliyomo katika kitabu hiki, maana wakati wa ku-
timizwa kwake umekaribia.

11 Kwa sasa anayetenda mabaya na aendelee kutenda
mabaya, na aliye mchafu aendelee kuwa mchafu. Mwenye
kutenda mema na azidi kutenda mema, na aliye mtakatifu
na azidi kuwa mtakatifu."
12 "Sikiliza!" Asema Yesu, "Naja upesi, pamoja na tuzo
nitakalompa kila mmoja kufuatana na matendo yake.
13 Mimi ni Alfa na Omega, Mwanzo na Mwisho, wa kwanza
na wa mwisho."
14 Heri yao wale wanaoosha mavazi yao, kwani watakuwa
na haki ya kula tunda la mti wa uzima, na haki ya kuingia
mjini kwa kupitia milango yake.
15 Lakini mbwa, wachawi, wazinzi, wauaji, waabudu
sanamu na wote wanaopenda kusema uongo, watakaa nje ya
mji.
16 "Mimi, Yesu, nimemtuma malaika wangu
awathibitishieni mambo haya katika makanisa. Mimi
ni mzawa wa ukoo wa Daudi. Mimi ni nyota angavu ya
asubuhi!"
17 Roho na Bibiarusi waseme, "Njoo!" Kila mtu asikiaye hili,
na aseme, "Njoo!" Kisha, yeyote aliye na kiu na aje; anayetaka
maji ya uzima na apokee bila malipo yoyote.
18 Mimi Yohane nawapa onyo wote wanaosikia maneno ya
unabii yaliyomo katika kitabu hiki: mtu yeyote akiongeza
chochote katika mambo haya, Mungu atamwongezea mabaa
yaliyoandikwa katika kitabu hiki.
19 Na mtu yeyote akipunguza chochote katika maneno ya
unabii yaliyomo katika kitabu hiki, Mungu atamnyang'anya
sehemu yake katika ule mti wa uzima, na sehemu yake katika
mji mtakatifu, ambavyo vimeelezwa katika kitabu hiki.
20 Naye anayetoa ushahidi wake juu ya mambo haya
asema: "Naam! Naja upesi." Amina. Na iwe hivyo! Njoo
Bwana Yesu!
21 Nawatakieni nyote neema ya Bwana Yesu. Amen.